3 1761 04785669 3

PURCHASED FOR THE

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

FROM THE

CANADA COUNCIL SPECIAL GRANT

FOR

CATALAN LANGUAGE & LITERATURE 68

CORTES

DE

ARAGÓN, VALENCIA Y CATALUÑA

CORTES

DE LOS ANTIGUOS REINOS

DE ARAGÓN Y DE VALENCIA

Y

PRINCIPADO DE CATALUÑA

PUBLICADAS

POR LA REAL ACADEMIA DE LA HISTORIA

TOMO II

CORTES DE CATALUÑA

II

(Comprende desde el año 1359 al 1367.)

MADRID

MDCCCXCIX

LIBRARY
DEC 3 1968
UNIVERSITY OF TORONTO

EST. TIP. DE LA VIUDA E HIJOS DE MANUEL TELLO
Impresor de Cámara de S. M. y de la Real Academia de la Historia
C. de San Francisco, 4

CORTES PRIVATIVAS DEL ANTIGUO PRINCIPADO DE CATALUÑA

II

CORTES

CELEBRADAS DURANTE EL REINADO DE D. PEDRO IV DE ARAGÓN

(Continuación.)

I

Cortes de Cervera de 1359.

Convocacio Curie generalis facta Catalonie apud Villafrancam penitensis racione inferius contenta et scripta [1].

Petrus, etc., Reverendo in Christo patri Petro, divina providencia Archiepiscopo Terrachone, consiliario et cancellario nostro dilecto. Salutem et dileccionem. Cum pro urgenti casu et necessitate guerre quam habemus cum Rege Castelle, et habendo super ea et negociis eiusdem auxilio consilio et sucursu, et eciam pro bono statu et reformacione Cathalonie principatus ordinaverimus in Villafrancha penitensis Cathalanis generalem curiam celebrare, ad quam incipiendam primam diem mensis augusti proxime instantis duximus assignandam, Idcirco vos requirimus et monemus quatenus celebracioni ipsius curie die predicta in eadem villa infallibiliter intersitis. Quoniam nos ipsa die, dicta de causa, in eadem erimus domino permitente. Data Barchinone xx die Madii anno a nativitate Domini Millesimo CCC° Quinquagesimo Nono.

Similes fuerunt facte episcopis infrascriptis.

Venerabili in Christo patri Michaeli divina providencia Episcopo Barchinonensi.

Venerabili in Christo patri [Stephano] divina providencia ilerdensi Episcopo.

1 Archivo de la Corona de Aragón. *Reg.* 1.498, fols. 128, 135, 139 y 151.

Venerabili in Christo patri [Berengario] divina providencia Episcopo Gerundensi.

Venerabili in Christo patri [Johanni] divina providencia Dertusensi Episcopo.

Venerabili in Christo patri Hugoni divina providencia Episcopo Urgellensi.

Venerabili in Christo patri [Raimundo] divina providencia Episcopo Vicensi.

Venerabili in Christo patri [Johanni] divina providencia Episcopo Elnensi.

Petrus, etc., dilectis nostris, preposito et Capitulo sedis Terrachone Salutem et dileccionem. Cum pro urgenti casu et necessitate guerre quam habemus cum Rege Castelle, et habendo super ea et negociis eiusdem auxilio consilio et sucursu, et eciam pro bono statu et reformacione Cathalonie principatus ordinaverimus in Villafrancha penitensis Cathalanis generalem curiam celebrare, ad quam incipiendam primam diem mensis augusti proxime instantis duximus assignandam, Ideirco vos requirimus et monemus quatenus iconomos et procuratores ex vobis constituatis cum pleno posse, qui die prefixa in eadem villa infallibiliter valeant interesse; Quoniam nos ipsa die dicta de causa in eadem villa erimus, domino permitente. Data Barchinone, xx die Madii anno a nativitate Domini Millesimo CCC° L° Nono.

Similes fuerunt facte prepositis et capitulis infrascriptis.

Dilectis nostris Capitulo sedis Barchinone.
Dilectis nostris Dechano et capitulo sedis ilerdensis.
Dilectis nostris Capitulo sedis Gerundensis.
Dilectis preposito et capitulo sedis Dertusensis.
Dilectis preposito et capitulo sedis Urgellensis.
Dilectis preposito et capitulo sedis Vicensis.
Dilectis preposito et capitulo sedis Elnensis.

Sub forma sub qua fuit scriptum Archiepiscopo et Episcopis predictis fuit scriptum sequentibus prelatis.

Venerabili et Religioso fratri Johanni Ferdinandi de Heredia, Castellano Emposte, ordinis hospitalis sancti Johannis Iherosolimitani.

Venerabili et Religioso fratri Petro Arnaldi de parietibus tortis, priori Cathalonie ordinis proxime dicti.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto..... abbati Rivipulli.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto..... abbati monasterii sancti Cucuphatis Vallensis.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto..... abbati monasterii populeti.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto..... abbati monasterii sanctarum crucum.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto..... abbati sancti Johannis de Abbatissis.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto..... abbati sancti Michaelis de Fluviano.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto..... abbati monasterii damerensis.

Abbati monasterii sancti Petri de Rodis.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto..... abbati sancti Laurencii de Monte.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto..... abbati monasterii de Scarpio.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto..... abbati monasterii Balneolarum.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto..... abbati Monasterii Gnixolensis.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto..... abbati monasterii sancte Marie de Rosis.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto..... abbati monasterii Stagnensis.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto..... abbati monasterii sancti Benedicti de Bagiis.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto..... abbati monasterii Villebertrandi.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto..... abbati monasterii Campirotundi.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto..... abbati monasterii Gerrensis.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto..... abbati sancti Quirici.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto..... abbati monasterii sancti Andree.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto..... abbati monasterii sancti Michaelis de Cuxano.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto..... abbati monasterii sancti Martini de Canigo.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto..... abbati monasterii sancti Genesii.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto..... abbati monasterii Arularum.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto..... abbati monasterii de Jau.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto..... abbati monasterii de Vallbona.

Petrus, etc., Inclito Infanti Raimundo Berengarii Comiti Impuriarum, patruo nostro carissimo, Salutem et dileccionem assuetam. Cum pro urgenti casu et necessitate guerre quam habemus cum Rege Castelle, et habendo super ea et negociis eiusdem auxilio consilio et sucursu, et eciam pro bono statu et reformacione Cathalonie principatus ordinaverimus in Villafrancha Cathalanis generalem curiam celebrare, ad quam incipiendam primam diem mensis augusti proxime instantis duximus assignandam, Ideirco vobis dicimus et mandamus quatenus celebracioni ipsius curie die predicta in eadem villa infallibiliter intersitis; Quoniam nos ipsa die, dicta de causa, in eadem erimus, domino permitente. Data Barchinone, xx die Madii anno a nativitate Domini Millesimo CCC° L° ix°.

Similes fuerunt facte infrascriptis.

Inclito Infanti Ferdinando Marchioni Dertuse et domino de Albarrazino fratri nostro carissimo.

Egregio viro Petro, Comiti Urgelli et vicecomiti Agerensi, nepoti nostro carissimo.

Egregio viro Johanni Comiti Montanearum de Prades consanguineo nostro carissimo.

Egregio viro Enricho *Comiti Tarstamare.*

Nobili et dilecto nostro Bernardo de Capraria Comiti Ausone.

Nobili et dilecto nostro Hugoni Comiti Pallariensi.

Nobili et dilecto nostro Hugoni vicecomiti Cardone.

Nobili et dilecto nostro Rogerio Bernardi vicecomiti Castriboni.

Nobili et dilecto nostro Dalmacio vicecomiti de Rocabertino.

Nobili et dilecto nostro Andrea vicecomiti de Insula et de Caneto.

Nobili et dilecto nostro Petro vicecomiti de Villamuro.

Nobili et dilecto nostro heredi Johannis de Sono vicecomitis de [Evolo].

Nobili et dilecto nostro Gastoni de Montechateno.

Nobili et dilecto nostro Raimundo de Angularia.

Nobili et dilecto nostro Guillelmo Raymundi de Montecatheno.
Nobili et dilecto nostro Ludovico Cornelii.
Nobili et dilecto nostro Berengario de Apilia.
Nobili et dilecto nostro Gilaberto de Crudiliis.
Nobili et dilecto nostro Raymundo de Ribellis.
Nobili et dilecto nostro heredi nobilis Artaldi Rogerii de Pallars.
Nobili et dilecto nostro Raymundo de Cintillis.
Nobili et dilecto nostro Arnaldo de Erillo.
Nobili et dilecto nostro Bernardo de Angularia.
Nobili et dilecto nostro Petro Galcerandi de Pinosio.
Nobili et dilecto nostro Berengario de Ripellis.
Nobili et dilecto nostro Guillelmo Raimundi de Cervilione.
Nobili et dilecto nostro Guillelmo Galcerandi de Cabrencio.
Nobili et dilecto nostro Guillelmo de Bellaria.
Nobili et dilecto nostro Raymundo filio Berengarii de Angularia.
Nobili et dilecto nostro Berengario de Castro novo.
Nobili et dilecto nostro Bernardo de Sono.
Nobili et dilecto nostro Dalmacio de Queralto.
Nobili Sicardo de Lordato.
Nobili Raymundo Alamanni de Cervilione.
Nobili Arnaldo Dorcau.
Nobili et dilecto Artaldo de Capraria.
Nobili et dilecto nostro Hugoni de sancta Pace.
Nobili et dilecto nostro Francisco de Cerviano.
Nobili et dilecto nostro Jasperto de Castelleto.
Nobili et dilecto nostro Poncio de Caramanno.
Nobili et dilecto nostro Gilaberto de Crudiliis de Peratallada.
Nobili et dilecto nostro Ademaro de Mosseto vel eius heredi.
Nobili et dilecto nostro Galcerando de Angularia vel eius heredi.
Nobili et dilecto nostro heredi nobilis Petri de Melano.
Nobili et dilecto nostro heredi nobilis Guillelmi de Cardona.
Nobili et dilecto nostro heredi nobilis Raymundi de Cardona.
Nobili et dilecto nostro Arnaldo de Saga vel eius heredi.
Nobili et dilecto nostro heredi nobilis Simonis de Muro.
Nobili et dilecto nostro Bernardo Guillelmi Dentença.
Nobili et dilecto nostro Raymundo de Rivosico, cuius est castrum de Sobirats.
Nobili et dilecto nostro Acardo de Talarno.

Sub forma, qua fuit scriptum Nobilibus predictis, fuit scriptum Militibus et generosis sequentibus videlicet.

Dilecto nostro Bernardo Guillelmi de Fuxano militi.
Dilecto nostro Raymundo de Coponibus militi.
Dilecto nostro Bernardo de Thous militi.
Dilecto nostro Raymundo de Josa militi.
Fidelibus nostris heredibus seu detentoribus bonorum Berengarii de Rajadello.
Fideli nostro Raymundo de Castro Eulino seu detentori bonorum eiusdem.
Fideli nostro Humberto de Fonollario militi.
Fideli nostro Bernardo de Rippis seu eius heredi.
Fideli nostro Guillelmo de Palafolls.
Fideli nostro heredi Berengarii de Castro eulino de Rubione.
Fideli nostro Guillelmo de Barberano seu eius heredi.
Fideli nostro Dalmacio Xatmari.
Fideli nostro heredi Dalmacii de Peramola.
Fideli nostro Gueraldo de Ulugia.
Fideli nostro heredi seu detentori bonorum Hugueti de Fluviano.
Fideli nostro tenenti bona Arioli de Ulugia.
Fideli nostro heredi Berengarii de sancto Vincencio.
Fideli nostro Raymundo de Calderiis.
Fideli nostro Jacobo de Corniliano.
Fideli nostro heredi Guillelmi de Gallinariis.
Fideli nostro heredi Bernardi de Sancta Eugenia.
Fideli nostro Alamando de Urriols.
Fideli nostro Bernardo Geraldi de Boxados.
Fideli nostro heredi Ferrarii de Villafrancha.
Fideli nostro heredi seu detinenti bona Berengarii de Castro eulino.
Fideli nostro Petro de Monte tornesio.
Fideli nostro heredi Raymundi de Senesterra.
Fideli nostro Petro de Castro veteri.
Fideli nostro Raymundo de Timor, vel eius heredi aut bonorum detentori.
Fideli nostro heredi seu detentori bonorum Jacobi de Besora.
Fideli nostro Guillelmo de Crexello vel eius heredi.
Dilecto nostro Guillelmo de Monte olivo militi.
Fideli nostro heredi Raymundi Berengarii de Mediona.

Dilecto nostro Berengario de Ulmis militi.
Dilecto nostro Francisco de Rippis militi.
Dilecto nostro Poncio de Lupiano militi.
Dilecto nostro Thome de Marcano.
Dilecto nostro Francisco de Pulcro Castro militi.
Dilecto nostro Berengario de Castro Episcopali.
Fideli nostro heredi Bernardi de Falchs.

Petrus, etc., Dilectis et fidelibus suis consiliariis et probis hominibus Civitatis Barchinone Salutem et dileccionem. Cum pro urgenti casu et necessitate guerre quam habemus cum Rege Castelle, et habendo super ea et negociis eiusdem auxilio consilio et sucursu, et eciam pro bono statu et reformacione Cathalonie principatus ordinaverimus in Villafrancha penitensis Cathalanis generalem curiam celebrare, ad quam incipiendam primam diem mensis augusti proximum instantis duximus assignandam, Idcirco vobis dicimus et mandamus quatenus ex vobis certos constituatis procuratores et sindicos cum pleno posse, qui die prefixa in villa eadem celebracioni dicte Curie infallibiliter valeant interesse; Quoniam nos ipsa die dicta de causa in eadem erimus domino permitente. Data Barchinone, xx die Madii anno a nativitate Domini Millesimo CCC° L° Nono.

Similes fuerunt misse universitatibus Civitatum et villarum infrascriptarum.

Dilectis et fidelibus paciariis et probis hominibus Civitatis Ilerde.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus Civitatis Gerunde.
Fidelibus nostris consiliariis et probis hominibus Minorise.
Fidelibus nostris consulibus et probis hominibus Civitatis Terracone.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus Villefranche penitensium.
Fidelibus suis consulibus et probis hominibus ville Perpiniani.
Fidelibus nostris paciariis et probis hominibus ville Cervarie.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus Aqualate.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus Apiarie.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus Turricelle de Montegrino.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus Calidarum de Monte bovino.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus de Figueriis.
Fidelibus nostris consulibus et probis hominibus Campirotundi.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus Bisulduni.

Fidelibus nostris consiliariis et probis hominibus ville Berge.

Fidelibus nostris consulibus et probis hominibus Ville Franche confluentis.

Fidelibus nostris consulibus et probis hominibus Podii ceritani.

Fidelibus nostris juratis et probis hominibus de Cambrils.

Fidelibus nostris juratis et probis hominibus de Arbucio.

Fidelibus nostris juratis et probis hominibus Sancti Petri de Auro.

Fidelibus nostris juratis et probis hominibus de Regali de Capra et de Foresio.

Prorogacio curiarum subproxime convocatarum.

Petrus, etc. Reverendo in Christo patri Petro, divina providencia Terrachone Archiepiscopo Consiliario et Cancellario nostro dilecto, Salutem et dileccionem. Quia nos occupati negociis defensionis Regni Maiorice et insularum ei adiacencium, quod et quas Rex Castelle publicus hostis noster cum sua classe expugnare nititur, prima die augusti proximi instantis, quam ad celebrandum Catalanis curiam generalem in Villafrancha penitensium duximus assignandam, in eadem villa adesse comode non possemus, Idcirco dictam assignacionem celebracionis dicte curie ad primam diem instantis mensis Septembris ducimus prorogandam, vos requirentes et monentes quatenus celebracioni ipsius curie in eadem villa die predicta omnimodo intersitis; Quoniam nos ipsa die dicta de causa in villa eadem erimus, domino concedente. Data Barchinone, xvij die julii anno a nativitate Domini Millesimo CCC° L° Nono.

Similes fuerunt facte Episcopis infrascriptis.

Venerabili in Christo patri Michaeli divina providencia Episcopo Barchinonensi.

Venerabili in Christo patri [Stephano] divina providencia Episcopo Ilerdensi.

Venerabili in Christo patri Berengario divina providencia Episcopo Gerundensi.

Venerabili in Christo patri [Johanni] Dertusensi Episcopo.

Venerabili in Christo patri Hugoni divina providencia Episcopo Urgellensi.

Venerabili in Christo patri [Raimundo] divina providencia Episcopo Vicensi.

Venerabili in Christo patri [Johanni] divina providencia Elnensi Episcopo.

Petrus, etc., Dilectis nostris preposito et Capitulo Sedis Terracone Salutem et dileccionem. Quoniam nos occupati negociis defensionis Regni Maiorice et insularum ei adiacencium, quod et quas Rex Castelle publicus hostis noster cum sua classe expugnare nititur, prima die augusti proxime instantis quam ad celebrandum Catalanis curiam generalem in Villafrancha penitensium duximus assignandam, in eadem villa adesse comode non possemus, Idcirco dictam assignacionem celebracionis dicte curie ad primam diem instantis mensis Septembris ducimus prorogandam, vos requirentes et monentes quatenus iconomos et procuratores ex vobis constituatis cum pleno posse, qui celebracioni ipsius curie in eadem villa infallibiliter valeant interesse: Quoniam nos ipsa die dicta de causa in villa eadem erimus, domino concedente. Data Barchinone, xvij die Julii Anno a nativitate Domini M° CCC° L° nono.

Similes fuerunt facte prepositis et capitulis infrascriptis.

Dilectis nostris preposito et Capitulo sedis Barchinonensis.
Dilectis nostri Decano et Capitulo sedis Ilerdensis.
Dilectis nostris Capitulo sedis Gerundensis.
Dilectis nostris preposito et Capitulo sedis Dertusensis.
Dilectis nostris preposito et Capitulo sedis Urgellensis.
Dilectis nostris preposito et Capituto sedis Vicensis.
Dilectis nostris preposito et Capitulo sedis Elnensis.

Sub forma, qua fuit scriptum Archiepiscopo et Episcopis predictis, fuit scriptum prelatis infrascriptis.

Venerabili et Religioso fratri Johanni Ferdinandi de Heredia Castellano Emposte. ordinis hospitalis Sancti Johannis Hierosolimitani.
Venerabili et Religioso fratri Petro Arnaldi de parietibus tortis, priori Catalonie ordinis supradicti.
Venerabili et Religioso nobisque dilecto..... abbati Rivipulli.
Venerabili et Religioso nobisque dilecto abbati Monasterii Sancti Cucuphatis vallensis.
Venerabili et Religioso nobisque dilecto abbati Monasterii Populeti.
Venerabili et Religioso nobisque dilecto abbati Monasterii Sanctarum Crucum.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto abbati Monasterii Sancti Johannis de Abbatissis.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto abbati Monasterii Sancti Michaelis de Fluviano.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto abbati Monasterii Ameriensis.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto abbati Monasterii Sancti Petri de Rodis.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto abbati Monasterii Sancti Laurencii de Monte.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto abbati Monasterii de Scarpio.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto abbati Monasterii Balneolarum.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto abbati Monasterii Guixolensis.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto abbati Monasterii Sancte Marie de Rosis.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto abbati Monasterii Stagnensis.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto abbati Monasterii Sancti Benedicti de Bagiis.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto abbati Monasterii Villebertrandi.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto abbati Monasterii Campirotundi.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto abbati Monasterii Gerrensis.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto abbati Sancti Cirici.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto abbati Monasterii Sancti Andree.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto abbati Monasterii Sancti Michaelis de Cuxano.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto abbati Monasterii Sancti Martini de Canigo.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto abbati Monasterii Sancti Genesii.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto abbati Monasterii Arularum.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto abbati Monasterii de Jau.

Venerabili et Religioso nobisque dilecto abbati Monasterii de Vallbona.

Petrus, etc., Inclito Infanti Raimundo Berengarii Comiti Impuriarum patruo nostro carissimo Salutem et dileccionis afectum. Quia nos occupati negociis defensionis Regni Maiorice et insularum ei adiacencium, quod et quas Rex Castelle publicus hostis noster cum sua classe expugnare nititur, prima die augusti proxime instantis quam ad cele-

brandum Catalanis curiam generalem in Villafrancha penitensis duximus assignandam, in eadem villa adesse comode non possemus, Idcirco dictam assignacionem celebracionis dicte curie ad primam diem instantis mensis Septembris ducimus prorogandam, dicentes et mandantes vobis quatenus celebracioni ipsius curie in eadem villa die predicta omnimodo intersitis; Quoniam nos ipsa die dicta de causa in villa eadem erimus, domino concedente. Data Barchinone, xv die Julii anno a nativitate Domini M° CCC° L° nono.

Similes fuerunt facte infrascriptis.

Inclito Infanti Ferdinando Marchioni Dertuse et domino de Albarrazino fratri nostro carissimo.
Egregio viro Petro Comiti Urgelli et vicecomiti Agerensi nepoti nostro carissimo.
Egregio viro Johanni Comiti Montanearum de Prades consanguineo nostro carissimo.
Egregio viro Enrico *Comiti Trestamare.*
Nobili et dilecto nostro Bernardo de Capraria Comiti Ausonie.
Nobili et dilecto nostro Hugoni Comiti Pallariensi.
Nobili et dilecto nostro Hugoni vicecomiti Cardone.
Nobili et dilecto nostro Rogerio Bernardi vicecomiti Castriboni.
Nobili et dilecto nostro Dalmacio vicecomiti de Rocabertino.
Nobili et dilecto nostro Andrea vicecomiti de Illa et de Caneto.
Nobili et dilecto nostro Petro vicecomiti de Villamuro.
Nobili et dilecto nostro Bernardo de Sono vicecomiti de Evolo.
Nobili et dilecto nostro Gastoni de Montecateno.
Nobili et dilecto nostro Raimundo de Angularia.
Nobili et dilecto nostro Guillelmo Raimundi de Montecateno.
Nobili et dilecto nostro Ludovico Cornelii.
Nobili et dilecto nostro Berengario de Apilia.
Nobili et dilecto nostro Berengario de Crudiliis de Bestracano.
Nobili et dilecto nostro Raimundo de Ribellis.
Nobili et dilecto nostro heredi nobilis Artaldi Rogerii de Pallars.
Nobili et dilecto nostro Raimundo de Cintillis.
Nobili et dilecto nostro Arnaldo de Erillo.
Nobili et dilecto nostro Bernardo de Angularia.
Nobili et dilecto nostro Petro Galcerandi de Pinosio.
Nobili et dilecto nostro Berengario de Ribellis.
Nobili et dilecto nostro Guillelmo Raimundi de Cervilione.

Nobibi et dilecto nostro Guillelmo Galcerandi de Cabrencio.
Nobili et dilecto nostro Guillelmo de Bellaria.
Nobili et dilecto nostro Raimundo filio Berengarii de Angularia.
Nobili et dilecto nostro Berengario de Castronovo.
Nobili et dilecto nostro Bernardo de Sono.
Nobili et dilecto nostro Dalmacio de Queralto.
Nobili et dilecto nostro Sicardo de Lordaco.
Nobili et dilecto nostro Raimundo Alamanni de Cervilione.
Nobibi et dilecto nostro Arnaldo Dorcau.
Nobili et dilecto nostro Artaldo de Capraria.
Nobili et dilecto nostro Hugoni de sancta Pace.
Nobili et dilecto nostro Francisco de Cerviano.
Nobili et dilecto nostro Jasperto de Castelleto.
Nobili et dilecto nostro Poncio de Caramanno.
Nobili et dilecto nostro Gilaberto de Crudiliis de Petra tallada.
Nobili et dilecto nostro Ademario de Mosseto vel eius heredi.
Nobili et dilecto nostro Galcerando de Angularia vel eius heredi.
Nobili et dilecto nostro heredi nobilis Petri de Melano.
Nobili et dilecto nostro heredi nobilis Guillelmi Cardona.
Nobili et dilecto nostro heredi nobilis Raimundi de Cardona.
Nobili et dilecto nostro Arnaldo de Saga vel eius heredi.
Nobili et dilecto nostro heredi nobilis Simonis de Muro.
Nobili et dilecto nostro Bernardo Guillelmi Dentença.
Nobili et dilecto nostro Raimundo de Rivosicco, cuius est Castrum de Sobirats.
Nobili et dilecto nostro Acardo de Talarno.

Sub forma, qua fuit scriptum nobilibus supradictis, fuit scriptum militibus et generosis infrascriptis, videlicet.

Dilecto nostro Bernardo Guillelmi de Fuxano militi.
Dilecto nostro Raimundo de Coponibus militi.
Dilecto nostro Bernardo de Tous militi.
Dilecto nostro Raimundo de Josa militi.
Fidelibus nostris heredibus seu detentoribus bonorum Berengarii de Raiadello.
Fideli nostro Omberto de Fonollario militi.
Fideli nostro Bernardo de Rippis seu eius heredi.
Fideli nostro Guillelmo de Palafolls.
Fideli nostro heredi Berengarii de Castro eulino de Rubion.

Fideli nostro Bernardo de Barberano seu eius heredi.
Fideli nostro Dalmacio Xatmarii.
Fideli nostro heredi Dalmacii de Peramola.
Fideli nostro Geraldo de Ulugia.
Fideli nostro heredi seu detentori bonorum Hugueti de Fluviano.
Fideli nostro tenenti bona Arioli de Ulugia.
Fideli nostro heredi Berengarii de sancto Vincencio.
Fideli nostro Raimundo de Calderiis.
Fideli nostro Jacobo de Corniliano.
Fideli nostro heredi Guillelmi de Gallinariis.
Fideli nostro heredi Bernardi de sancta Eugenia.
Fideli nostro Alamanno de Urriols.
Fideli nostro Bernardo Geraldi de Boxadors.
Fideli nostro heredi Ferrarii de Villafrancha.
Fideli nostro heredi seu detinenti bona Berengarii de Castro Eulino.
Fideli nostro Petro de Monte tornesio.
Fideli nostro heredi Raimundi de Senesterra.
Fideli nostro Petro de Castroveteri.
Fideli nostro Raimundo de Timor vel eius heredi aut bonorum detentori.
Fideli nostro heredi seu detentori bonorum Jacobi de Besora.
Fideli nostro Guillelmo de Crexello vel eius heredi.
Dilecto nostro Guillelmo de Monte olivo militi.
Fideli nostro heredi Raimundi Berengarii de Mediona.
Dilecto nostro Berengario de Ulmis militi.
Dilecto nostro Ferrario de Rippis militi.
Dilecto nostro Poncio de Lupiano militi.
Dilecto nostro Thome de Marcano.
Dilecto nostro Ferrario de Pulcro castro militi.
Dilecto nostro Berengario de Castro Episcopali.
Fideli nostro heredi Bernardi de Falchs.

Petrus, etc., Dilectis et fidelibus suis Consiliariis et probis hominibus Civitatis Barchinone Salutem et dileccionem. Quia nos occupati negociis defensionis Regni Maiorice et insularum ei adiacencium, quod et quas Rex Castelle publicus hostis noster cum sua classe expugnare nititur, prima die augusti proxime instantis quam ad celebrandam Catalanis curiam generalem in Villafrancha penitensis duximus assignandam, in eadem villa adesse comode non possemus, Idcirco dictam assignacionem celebracionis dicte curie ad primam diem instantis mensis

Septembris ducimus prorogandam, dicentes et mandantes vobis quatenus ex vobis certos constituatis procuratores et sindicos cum pleno posse, qui celebracioni ipsius curie in eadem villa infallibiliter valeant interesse; Quoniam nos ipsa die dicta de causa in villa eadem erimus, domino concedente. Data Barchinone, xvij die Julii anno a nativitate Domini M° CCC° L° nono.

Similes fuerunt misse universitatibus Civitatum et villarum infrascriptarum.

Dilectis et fidelibus paciariis et probis hominibus Civitatis Ilerde.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus Civitatis Gerunde.
Fidelibus nostris Consiliariis et probis hominibus Minorise.
Fidelibus nostris Consulibus et probis hominibus Civitatis Terrachone.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus Villefranche penitensium.
Fidelibus nostris Consulibus et probis hominibus ville Perpiniani.
Fidelibus nostris Paciariis et probis hominibus ville Cervarie.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus ville Aqualate.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus ville Apiarie.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus ville Turricelle de Montegrino.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus Calidarum de Montebovino.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus de Figueriis.
Fidelibus nostris Consulibus et probis hominibus Campirotundi.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus Bisulduni.
Fidelibus nostris Consiliariis et probis hominibus ville Berge.
Fidelibus nostris Consulibus et probis hominibus Villefranche Confluentis.
Fidelibus nostris Consulibus et probis hominibus Podii ceritani.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus de Cambrils.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus de Arbucio.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus Sancti Petri de Auro.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus de Regali de Capra et de Foresio.

Secunda prorogacio Curiarum predictarum et earum mutacio in Terracona.

Petrus, etc., Reverendo in Christo patri Petro, divina providencia Terrachone Archiepiscopo Consiliario et Cancellario nostro dilecto, Salutem et dileccionem. Quia diversorum negociorum nobis undique

occurrencium multitudo nos ita impedit quod celebracioni curie generalis, quam in Villafrancha peniteusium providimus celebrandam prima die Septembris proxime instantis, non possemus dicta die aliquatenus interesse; Ea propter, dictam curiam usque ad proxime instans festum Beati Michaelis mensis predicti duximus prorogandam. Quocirca, vos requirimus et monemus quatenus celebracioni dicte curie in Civitate Terrachone, ubi ipsam curiam ex quibusdam causis mutari et teneri providimus, dicto festo infallibiliter intersitis. Data Barchinone, xxvij die augusti anno a nativitate Domini M° CCC° L° nono.

G. de Pulcrovicino, mandato domine Regine.

Similes fuerunt facte Episcopis infrascriptis.

Venerabili in Christo patri Michaeli divina providencia Episcopo Barchinonensi.

Venerabili in Christo patri [Stephano] divina providencia Episcopo Ilerdensi.

Venerabili in Christo patri Berengario divina providencia Episcopo Gerundensi.

Venerabili in Christo patri [Johanni] Dertusensi Episcopo.

Venerabili in Christo patri Hugoni divina providencia Episcopo Urgellensi.

Venerabili in Christo patri [Raimundo] divina providencia Episcopo Vicensi.

Venerabili in Christo patri [Johanni] divina providencia Elnensi Episcopo.

Petrus, etc., Dilectis nostris preposito et Capitulo sedis Terracone Salutem et dileccionem. Quia diversorum negociorum nobis undique occurrencium multitudo nos ita impedit quod celebracioni curie generalis, quam in Villafrancha penitensium providimus celebrandam prima die Septembris proxime instantis, non possemus dicta die aliquatenus interesse; Ea propter, dictam curiam usque ad proxime instans festum Beati Michaelis mensis predicti duximus prorogandam. Quocirca vos requirimus et monemus quatenus iconomos et procuratores ex vobis constituatis cum pleno posse, qui celebracioni dicte Curie in Civitate Terracone, ubi ipsam curiam ex quibusdam causis mutari et teneri providimus, intersint infallibiliter dicto festo. Quoniam nos in eadem die ipsa erimus, Domino permittente. Data Barchinone xxvij die augusti anno a nativitate Domini M° CCC° L° nono.

Similes fuerunt facte prepositis et Capitulis infrascriptis.

Dilectis nostris Capitulo sedis Barchinonensis.
Dilectis nostris Decano et Capitulo sedis Ilerdensis.
Dilectis nostris Capitulo sedis Gerundensis.
Dilectis preposito et Capitulo sedis Dertusensis.
Dilectis preposito et Capitulo sedis Urgellensis.
Dilectis preposito et Capitulo sedis Vicensis.
Dilectis preposito et Capitulo sedis Elnensis.

Sub forma, qua fuit scriptum Archiepiscopo et Episcopis predictis, fuit scriptum prelatis infrascriptis.

Venerabili et Religioso fratri Johanni Ferdinandi de Heredia Castellano Emposte ordinis hospitalis Sancti Johannis hierosolimitani.
Venerabili et Religioso fratri Petro Arnaldo de Parietibus tortis priori Catalonie ordinis hospitalis sancti Johannis hierosolimitanis.
Venerabili et Religioso abbati Rivipulli.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Cucuphatis.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Populeti.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sanctarum Crucum.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Johannis de Abbatissis.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Michaelis de Fluviano.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Ameriensis.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Petri de Rodis.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Laurencii de Monte.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii de Scarpio.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Balneolarum.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Guixollensis.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancte Marie de Rosis.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Stagnensis.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Benedicti de Bagiis.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Villebertrandi.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Campirotundi.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Gerrensis.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Cirici.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Andree.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Michaelis de Cuxano.

Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Martini de Canigone.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Genesii.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Arularum.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii de Jau.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii de Vallbona.

Petrus, etc., Inclito Infanti Raimundo Berengarii, Comiti Impuriarum, patruo nostro carissimo, Salutem et dileccionis afectum. Quia diversorum negociorum nobis undique occurrencium multitudo nos ita impedit quod celebracioni curie generalis, quam in Villafrancha penitensium providimus celebrandam prima die mensis Septembris proxime instantis, non possemus dicta die aliquatenus interesse, Ea propter dictam curiam usque ad proxime instans festum Beati Michaelis mensis predicti duximus prorogandam. Quocirca vobis dicimus et mandamus quatenus celebracioni dicte curie in Civitate Terracone, ubi ipsam curiam ex quibusdam causis mutari et teneri providimus, dicto festo infallibiliter intersitis. Quoniam nos in eadem die ipsa erimus, domino permitente. Data Barchinone xxvij die augusti anno a nativitate Domini M°. CCC°. L°. Nono.

Similes fuerunt facte infrascriptis.

Inclito Infanti Ferdinando Marchioni Dertuse et domino de Albarrazino fratri nostro carissimo.

Egregio viro Petro Comiti Urgelli et vicecomiti Agerensi, nepoti nostro carissimo.

Egregio viro Johanni Comiti Montanearum de Prades consanguineo nostro carissimo.

Egregio viro Enrico *Comiti Trestamare.*
Nobili et dilecto nostro Bernardo de Capraria Comiti Ausonensi.
Nobili et dilecto nostro Hugoni Comiti Pallariensi.
Nobili et dilecto nostro Hugoni vicecomiti Cardone.
Nobili et dilecto nostro Rogerio Bernardi vicecomiti Castriboni.
Nobili et dilecto nostro Dalmacio vicecomiti de Rocabertino.
Nobili et dilecto nostro Andree vicecomiti de Insula et de Caneto.
Nobili et dilecto nostro Petro vicecomiti de Villamuro.
Nobili et dilecto nostro Bernardo de Sono vicecomiti de Evolo.

Nobili et dilecto nostro Gastoni de Montecateno.
Nobili et dilecto nostro Raimundo de Angularia.
Nobili et dilecto nostro Guillelmo Raymundi de Montecateno.
Nobili et dilecto nostro Ludovico Cornelii.
Nobili et dilecto nostro Berengario de Apilia.
Nobili et dilecto nostro Raymundo Alamanni de Cervilione.
Nobili et dilecto nostro Berengario de Crudiliis de Bestracano.
Nobili et dilecto nostro Raymundo de Ribellis.
Nobili et dilecto nostro heredi nobilis Artaldi Rogerii de Pallars.
Nobili et dilecto nostro Raymundo de Cintillis.
Nobili et dilecto nostro Arnaldo de Erillo.
Nobili et dilecto nostro Bernardo de Angularia.
Nobili et dilecto nostro Petro Galcerandi de Pinosio.
Nobili et dilecto nostro Berengario de Ribellis.
Nobili et dilecto nostro Guillelmo Raimundi de Cervilione.
Nobili et dilecto nostro Guillelmo Galcerandi de Cabrencio.
Nobili et dilecto nostro Guillelmo de Bellaria.
Nobili et dilecto nostro Raymundo filio Berengarii de Angularia.
Nobili et dilecto nostro Berengario de Castronovo.
Nobili et dilecto nostro Bernardo de Sono.
Nobili et dilecto nostro Dalmacio de Queralto.
Nobili et dilecto nostro Ricardo de Lordaco.
Nobili et dilecto nostro Arnaldo Dorcau.
Nobili et dilecto nostro Artaldo de Capraria.
Nobili et dilecto nostro Hugoni de sancta Pace.
Nobili et dilecto nostro Francisco de Cerviano.
Nobili et dilecto nostro Jasperto de Castelleto.
Nobili et dilecto nostro Poncio de Caramanno.
Nobili et dilecto nostro Gilaberto de Crudiliis.
Nobili et dilecto nostro Ademario de Mosseto vel eius heredi.
Nobili et dilecto nostro Galcerando de Angularia vel eius heredi.
Nobili et dilecto nostro heredi nobilis Petri de Melanno.
Nobili et dilecto nostro heredi nobilis Guillelmi Cardona.
Nobili et dilecto nostro heredi nobilis Raymundi Cardona.
Nobili et dilecto nostro Arnaldo de Saga vel eius heredi.
Nobili et dilecto nostro heredi nobilis Simonis de Muro.
Nobili et dilecto nostro Bernardo Guillelmi Dentença.
Nobili et dilecto nostro Raymundo de Rivosicco, cuius est Castrum de Sobirats.
Nobili et dilecto nostro Acardo de Talarno.

Sub forma, qua fuit scriptum nobilibus supradictis, fuit scriptum militibus et generosis infrascriptis, videlicet.

Dilecto nostro Bernardo Guillelmi de Fuxano militi.
Dilecto nostro Raimundo de Coponibus militi.
Dilecto nostro Bernardo de Sono militi.
Dilecto nostro Raimundo de Josa militi.
Dilectis nostris heredibus seus detentoribus bonorum Berengarii de Raiadello.
Fideli nostro Omberto de Fonollario militi.
Fideli nostro Bernardo de Rippis seu eius heredi.
Fideli nostro Guillelmo de Palafolls.
Fideli nostro heredi Berengarii de Castro eulino de Rubione.
Fideli nostro Guillelmo de Barberano seu eius heredi.
Fideli nostro Dalmacio Xatmarii.
Fideli nostro heredi Dalmacii de Peramola.
Fideli nostro Geraldo de Ulugia.
Fideli nostro heredi seu detentori bonorum Hugueti de Fluviano.
Fideli nostro tenenti bona Arioli de Ulugia.
Fideli nostro heredi Berengarii de Sancto Vincencio.
Fideli nostro Raimundo de Calderiis.
Fideli nostro Jacobo de Corniliano.
Fideli nostro heredi Guillelmi de Gallinariis.
Fideli nostro heredi Bernardi de sancta Eugenia.
Fideli nostro Alamanno Durriols.
Fideli nostro Geraldo de Boxadors.
Fideli nostro heredi Ferrarii de Villafrancha.
Fideli nostro heredi seu detenenti bona Berengarii de Castro Eulino.
Fideli nostro Petro de Montetornesio.
Fideli nostro heredi Raymundi de Senesterra.
Fideli nostro Petro de Castroveteri.
Fideli nostro Raimundo de Timor vel eius heredi aut bonorum detentori.
Fideli nostro heredi seu detentori bonorum Jacobi de Besora.
Fideli nostro Guillelmo de Crexello vel eius heredi.
Dilecto nostro Guillelmo de Montecateno militi.
Fideli nostro heredi Raimundi Berengarii de Mediona.
Dilecto nostro Berengario de Ulmis militi.
Dilecto nostro Francisco de Rippis militi.

Dilecto nostro Poncio de Lupiano militi.
Dilecto nostro Thome de Marcano.
Dilecto nostro Fraucisco de Pulcrocastro militi.
Dilecto nostro Berengario de Castro Episcopali.
Fideli nostro heredi Bernardi de Falchs.

Petrus, etc., Dilectis et fidelibus suis Consiliariis et probis hominibus Civitatis Barchinone Salutem et dileccionem. Quia diversorum negociorum nobis undique occurrencium multitudo nos ita impedit quod celebracioni curie generalis, quam in Villafrancha penitensium providimus celebrandam prima die mensis Septembris proxime instantis, non possemus dicta die aliquatenus interesse, Ea propter dictam curiam usque ad proxime instans festum Beati Michaelis mensis predicti duximus prorogandam. Quocirca vobis dicimus et mandamus quatenus ex vobis certos constituatis procuratores et sindicos cum pleno posse, qui celebracioni dicte curie in Civitate Terracone, ubi ipsam diem ex quibusdam causis mutari et teneri providimus, intersint infallibiliter dicto festo; Quoniam nos in eadem ipsa die erimus, domino permittente. Data Barchinone, xxvij die augusti anno a nativitate Domini M°. CCC°. L°. Nono.

Dilectis et fidelibus paciariis et probis hominibus Civitatis Ilerde.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus Civitatis Gerunde.
Fidelibus nostris Consiliariis et probis hominibus Minorise.
Fidelibus nostris Consulibus et probis hominibus Civitatis Terracone.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus Villefranche penitensium.
Fidelibus nostris Consulibus et probis hominibus ville Perpiniani.
Fidelibus nostris paciariis et probis hominibus ville Cervarie.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus ville Aqualate.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus ville Apiarie.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus ville Turricelle de Montegrino.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus Calidarum de Monte bovino.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus ville de Figueriis.
Fidelibus nostris Consulibus et probis hominibus Campirotundi.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus Bisulduni.
Fidelibus nostris Consiliariis et probis hominibus ville Berge.
Fidelibus nostris Consulibus et probis hominibus Villefranche Confluentis.

Fidelibus nostris Consulibus et probis hominibus Podiiceritani.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus de Cambrils.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus de Arbucio.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus Sancti Petri de Auro.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus de Regali de Capra et de Foresio.

Tercia prorogacio curiarum predictarum celebrandarum in dicta Civitate Terracone.

Petrus, Dei gracia Rex Aragonum, etc., Reverendo in Christo patri Petro, divina providencia Terraconensi Archiepiscopo Consiliario et Cancellario nostro dilecto, Salutem et dileccionem. Cum propter quedam ardua negocia, nos et statum Regni Aragonum tangencia, versus dictum Regnum videlicet usque ad villam Saranyene nos opporteat necessario proficisci, Et ob hoc curias, quas ad proximum instans festum beati Michaelis in Civitate Terracone indiximus, usque ad subsequens festum Sancti Luche providerimus prorogandas, Ea propter vos requirimus et monemus quatenus celebracioni dictarum curiarum in festo Sancti Luche in dicta Civitate infallibiliter intersitis, ubi nos ipsa die intererimus Deo duce. Data Barchinone, xviij die Septembris anno a nativitate Domini M° CCC° L° Nono.

Similes littere fuerunt facte Episcopis infrascriptis.

Venerabili in Christo patri Michaeli divina providencia Episcopo Barchinone.
Venerabili in Christo patri [Stephano] divina providencia Episcopo Ilerde.
Venerabili in Christo patri Berengario divina providencia Episcopo Gerundensi.
Venerabili in Christo patri [Johanni] divina providencia Dertusensi Episcopo.
Venerabili in Christo patri Hugoni divina providencia Urgellensi Episcopo.
Venerabili in Christo patri [Raimundo] divina providencia Episcopo Vicensi.
Venerabili in Christo patri [Johanni] divina providencia Episcopo Elnensi.

Petrus, etc., Dilectis nostris Preposito et Capitulo sedis Terraconensis Salutem et dileccionem. Cum propter quedam ardua negocia, nos et statum Regni Aragonum tangencia, versus dictum Regnum videlicet usque ad villam Saranyene nos opporteat necessario proficisci, Et ob hoc curias, quas ad proximum instans festum beati Michaelis in Civitate Terracone indiximus, usque ad subsequens festum Sancti Luche providerimus prorogandas, Ea propter vos requirimus et monemus quatenus iconomos et procuratores ex vobis constituatis cum pleno posse, qui celebracioni dictarum curiarum in dicto festo Sancti Luche in dicta Civitate infallibiliter intersint; ubi nos ipsa die intererimus, Deo duce. Data Barchinone, xviij die Septembris anno a nativitate Domini M° CCC° L° Nono.

Directe fuerunt similes et facte prepositis et Capitulis subscriptis.

Dilectis nostris Capitulo Sedis Barchinone.
Dilectis nostris Decano et Capitulo Sedis Ilerde.
Dilectis nostris Capitulo Sedis Gerundensis.
Dilectis nostris preposito et Capitulo Sedis Dertusensis.
Dilectis nostris preposito et Capitulo Sedis Urgellensis.
Dilectis nostris preposito et Capitulo Sedis Vicensis.
Dilectis nostris preposito et Capitulo Sedis Elnensis.

Sub illa forma, qua fuit scriptum Archiepiscopo et Episcopis prenominatis, scriptum fuit Prelatis subscriptis.

Venerabili et Religioso fratri Johanni Ferdinandi de Heredia Castellano Emposte ordinis hospitalis Sancti Johannis Hierosolimitani.
Venerabili et Religioso fratri Petro Arnaldi de Parietibus tortis Priori Cathalonie ordinis hospitalis Sancti Johannis Hierosolimitani.
Venerabili et Religioso abbati Rivipulli.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Cucuphatis.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Populeti.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sanctarum Crucum.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Johannis de Abbatissis.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Michaelis de Fluviano.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Ameriensis.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Petri de Rodis.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Laurencii de Monte.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii de Scarpio.

Venerabili et Religioso abbati Monasterii Balneolarum.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Guixolensis.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancte Marie de Rosis.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Stagnensis.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Benedicti de Bagiis.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Villebertrandi.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Campirotundi.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Gerrensis.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Cirici.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Andree.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Michaelis de Cuxano.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Martini de Canigono.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Genesii.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Arularum.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii de Jau.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii de Vallbona.

Petrus, etc., Inclito Infanti Raimundo Berengarii, Comiti Impuriarum patruo nostro carissimo, Salutem et dileccionis affectum. Cum propter quedam ardua negocia, nos et statum Regni Aragonum tangencia, versus dictum Regnum videlicet usque ad villam Saranyene nos opporteat necessario proficisci, Et ob hoc curias, quas ad proximum instans festum beati Michaelis in Civitate Terracone indiximus, usque ad subsequens festum Sancti Luche providerimus prorogandas, Ea propter vobis dicimus et mandamus quatenus celebracioni dictarum curiarum in dicto festo Sancti Luche in dicta Civitate infallibiliter intersitis; quia nos ipsa die intererimus, Deo duce. Data Barchinone, xviij die Septembris anno a nativitate Domini M° CCC° L° ix°.

Similes littere facte fuerunt inferius nominatis.

Inclito Infanti Ferdinando Marchioni Dertuse et domino de Albarrazino fratri nostro carissimo.
Egregio viro Petro Comiti Urgelli et vicecomiti Agerensi nepoti nostro carissimo.
Egregio viro Johanni Comiti Montanearum de Prades consanguineo nostro carissimo.
Egregio viro *Enrico Comiti Trastamare.*
Nobili et dilecto nostro Bernardo de Capraria Comiti Ausone.
Nobili et dilecto nostro Hugoni Comiti Pallariensi.

Nobili et dilecto nostro Hugoni vicecomiti Cardone.
Nobili et dilecto nostro Rogerio Bernardi vicecomiti Castriboni.
Nobili et dilecto nostro Dalmacio vicecomiti de Rochabertino.
Nobili et dilecto nostro Andree vicecomiti de Insula et de Caneto.
Nobili et dilecto nostro Petro vicecomite de Villamuro.
Nobili et dilecto nestro Bernardo vicecomiti de Evolo.
Nobili et dilecto nostro Gastoni de Montecateno.
Nobili et dilecto nostro Raimundo de Angularia.
Nobili et dilecto nostro Guillelmo Raimundi de Montecateno.
Nobili et dilecto nostro Ludovico Cornelii.
Nobili et dilecto nostro Berengario de Apilia.
Nobili et dilecto nostro Raimundo Alamanni de Cervilione.
Nobili et dilecto nostro Berengario de Crudillis de Bestracano.
Nobili et dilecto nostro Raimundo de Ribellis.
Nobili et dilecto nostro heredi nobilis Artaldi Rogerii de Pallars.
Nobili et dilecto nostro Raimundo de Cintillis.
Nobili et dilecto nostro Arnaldo de Erillo.
Nobili et dilecto nostro Bernardo de Angularia.
Nobili et dilecto nostro Petro Galcerandi de Pinosio.
Nobili et dilecto nostro Berengario de Ribellis.
Nobili et dilecto nostro Guillelmo Raimundi de Cervilione.
Nobili et dilecto nostro Guillelmi Galcerandi de Cabrencio
Nobili et dilecto nostro Guillelmo de Bellaria.
Nobili et dilecto nostro Raimundo filio Berengarii de Angularia.
Nobili et dilecto nostro Berengario de Castronovo.
Nobili et dilecto nostro Bernardo de Sono.
Nobili et dilecto nostro Dalmacio de Queralto.
Nobili et dilecto nostro Sicardo de Lordaco.
Nobili et dilecto nostro Arnaldo Dorcau.
Nobili et dilecto nostro Artaldo de Capraria.
Nobili et dilecto nostro Hugoni de sancta Pace.
Nobili et dilecto nostro Francisco de Cerviano.
Nobili et dilecto nostro Jasperto de Castelleto.
Nobili et dilecto nostro Poncio de Caramanno.
Nobili et dilecto nostro Gilaberto de Crudillis.
Nobili et dilecto nostro heredi Ademarii de Mosseto.
Nobili et dilecto nostro Gombaldo de Angularia.
Nobili et dilecto nostro heredi Petri de Malanno.
Nobili et dilecto nostro heredi nobilis Guillelmi de Cardona.
Nobili et dilecto nostro heredi nobilis Raimundi de Cardona.

Nobili et dilecto nostro heredi nobilis Arnaldi de Saga.
Nobili et dilecto nostro heredi nobilis Simonis de Muro.
Nobili et dilecto nostro Bernardo Guillelmi Dentença.
Nobili et dilecto nostro Raimundo de Rivo sicco cuius est Castrum de Sobirats.
Nobili et dilecto nostro Acardo de Talarno.

Et sub eadem forma proxime scripta fuit scriptum militibus et generosis subscriptis, videlicet.

Dilecto nostro Bernardo Guillelmi de Fuxano militi.
Dilecto nostro Raimundo de Coponibus militi.
Dilecto nostro Bernardo de Tous militi.
Dilecto nostro Raimundo de Josa militi.
Fidelibus nostris heredibus seu detentoribus bonorum Berengarii de Raiadello.
Fideli nostro Omberto de Fonollario.
Fideli nostro Bernardo de Rippis seu eius heredi.
Fideli nostro Guillelmo de Palafolls.
Fideli nostro heredi Berengarii de Castro eulino de Rubion.
Fideli nostro Guillelmo de Barberano seu eius heredi.
Fideli nostro Dalmacio Exatmarii.
Fideli nostro heredi Dalmacii de Peramola.
Fideli nostro Gueraldo de Ulugia.
Fideli nostro heredi seu detentori bonorum Hugueti de Fluviano.
Fideli nostro tenenti bona Arioli de Ulugia.
Fideli nostro heredi Berengarii de sancto Vincencio.
Fideli nostro Raimundo de Calderiis.
Fideli nostro Jacobo de Corniliano.
Fideli nostro heredi Guillelmi de Gallinariis.
Fideli nostro heredi Bernardi de sancta Eugenia.
Fideli nostro Alamanno de Urriols.
Fideli nostro Bernardo Geraldi de Boxadors.
Fideli nostro heredi Ferrarii de Villafrancha.
Fideli nostro heredi seu detinenti bona Berengarii de Castro Eulino.
Fideli nostro Petro de Monte tornesio.
Fideli nostro heredi Raimundi de Senesterra.
Dilecto nostro Bernardo de Ulzinellis militi, cuius est Castrum dez Caslar.
Fideli nostro Petro de Castroveteri.

Fideli nostro heredi vel bonorum detentori Raimundi de timor.
Fideli nostro heredi seu detentori bonorum Jacobi de Besora.
Fideli nostro heredi Guillelmi de Crexello.
Dilecto nostro Guillelmo de Monte olivo militi.
Fideli nostro Raimundo Berengarii de Mediona.
Dilecto nostro Berengario de Ulmis militi.
Dilecto nostro Francisco de Rippis militi.
Dilecto nostro Thome de Marçano militi.
Dilecto nostro Francisco de Pulcro castro militi.
Dilecto nostro Berengario de Castro Episcopali.
Fideli nostro heredi Bernardi de Falchs.
Dilecto nostro Poncio de Lopiano.

Petrus, etc., Dilectis et fidelibus suis Consiliariis et probis hominibus Civitatis Barchinone Salutem et dileccionem. Cum propter quedam ardua negocia, nos et statum Regni Aragonum tangencia, versus dictum Regnum videlicet usque ad villam Saranyene nos opporteat necessario proficisci, et ob hoc curias, quas ad proximum instans festum beati Michaelis in Civitate Terracone indiximus, usque ad subsequens festum Sancti Luche providerimus prorogandas, Ea propter vobis dicimus et mandamus quatenus sindicos vestros, qui in dicto festo Sancti Michaelis adesse debebant, dictarum curiarum celebracioni, in dicto festo Sancti Luche faciatis adesse in Civitate predicta, ubi nos ipsa die intererimus, Deo duce. Data Barchinone, xviij die Septembris anno a nativitate Domini M° CCC° L° ix.

Misse fuerunt similes universitatibus Civitatum et villarum infrascriptarum.

Dilectis et fidelibus paciariis et probis hominibus Civitatis Ilerde.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus Civitatis Gerunde.
Fidelibus nostris Consiliariis et probis hominibus Minorise.
Fidelibus nostris Consulibus et probis hominibus Civitatis Terracone.
Fidelibus nostris Consulibus et probis hominibus ville Perpiniani.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus Villefranche penitensium.
Fidelibus nostris Paciariis et probis hominibus ville Cervarie.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus ville Aqualate.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus ville Apiarie.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus ville Turricelle de Montegrino.

Fidelibus nostris juratis et probis hominibus Calidarum de Montebovino.

Fidelibus nostris juratis et probis hominibus ville de Figueriis.

Fidelibus nostris Consulibus et probis hominibus Campi rotundi.

Fidelibus nostris juratis et probis hominibus Bisulduni.

Fidelibus nostris Consiliariis et probis hominibus ville Berge.

Fidelibus nostris Consulibus et probis hominibus Villefranche Confluentis.

Fidelibus nostris Consulibus et probis hominibus Podii ceritani.

Fidelibus nostris juratis et probis hominibus de Cambrils.

Fidelibus nostris juratis et probis hominibus de Arbucio.

Fidelibus nostris juratis et probis hominibus Sancti Petri de Auro.

Fidelibus nostris juratis et probis hominibus de Regali de Capra et de Foresio.

Restrinccio dictarum Curiarum.

Petrus, etc. Reverendo in Christo patri Petro, divina providencia archiepiscopo Terracone Cancellario nostro dilecto, Salutem et dilecciónem. Licet nuper, eo quod apud locum de Saranyena credebamus accedere, prorogavissemus curias in Civitate Terracone indictas usque ad instans festum Sancti Luche, quod est xviij die mensis Octobris, Tamen quia supervenientibus aliis negociis ad dictum locum de Saranyena accedere non valemus, et per consequens tempus dictarum curiarum, que celeritatem requirunt, ad decimam diem dicti mensis Octobris providerimus restringendum, Ideo vos requirimus et monemus quatenus celebracioni dictarum curiarum intersitis dicta x die octobris in Civitate predicta, in qua nos, dante Deo, erimus dicta die. Data Barchinone, xxj die mensis Septembris anno a nativitate Domini M° CCC° L° nono.

Similes littere fuerunt facte Episcopis infrascriptis.

Venerabili in Christo patri Michaeli divina providencia Episcopo Barchinonensi.

Venerabili in Christo patri [Stephano] divina providencia Episcopo Ilerdensi.

Venerabili in Christo patri Berengario divina providencia Episcopo Gerundensi.

Venerabili in Christo patri [Johanni] divina providencia Dertusensi Episcopo.

Venerabili in Christo patri Hugoni divina providencia Urgellensi Episcopo.

Venerabili in Christo patri Raimundo divina providencia Episcopo Vicensi.

Venerabili in Christo patri [Johanni] divina providencia Elnensi Episcopo.

Petrus, etc., Dilectis nostris preposito et Capitulo sedis Barchinonensis Salutem et dileccionem. Licet nuper, eo quod apud locum de Saranyena credebamus accedere, prorogavissemus curias in Civitate Terracone predictas usque ad instans festum Sancti Luche, quod est xviij die mensis Octobris, Tamen quia supervenientibus aliis negociis ad dictum locum de Saranyena accedere, et per consequens tempus dictarum curiarum que celeritatem requirunt ad decimam diem dicti mensis Octobris providerimus restringendum, Ideo vos requirimus et monemus quatenus iconomos et procuratores vestros constituatis cum pleno posse, qui celebracioni dictarum curiarum intersint dicta x die Octobris in Civitate predicta; in qua nos, dante Deo, erimus dicta die. Data Barchinone, xxj die Septembris anno a nativitate Domini M° CCC° L° nono.

Similes fuerunt facte et misse et Capitulis et prepositis infrascriptis.

Dilectis nostris Capitulo sedis Barchinonensis.
Dilectis nostris Decano et Capitulo sedis Ilerde.
Dilectis nostris Capitulo sedis Gerundensis.
Dilectis nostris preposito et Capitulo sedis Dertusensis.
Dilectis nostris preposito et Capitulo sedis Urgellensis.
Dilectis nostris preposito et Capitulo sedis Vicensis.
Dilectis nostris preposito et Capitulo sedis Elnensis.

Sub forma, qua fuit scriptum Archiepiscopo et Episcopis prefatis, fuit scriptum prelatis subscriptis.

Venerabili et Religioso fratri Johanni Ferdinandi de Heredia Castellano Emposte ordinis hospitalis Sancti Johannis Hierosolimitani.

Venerabili et Religioso fratri Petro Arnaldi de parietibus tortis priori Catalonie ordinis hospitalis Sancti Johannis Hierosolimitani.

Venerabili et Religioso abbati Rivipulli.

Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Cucuphati.

Venerabili et Religioso abbati Monasterii Populeti.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sanctarum Crucum.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Johannis de Abbatissis.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Michaelis de Fiuviano.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Ameriensis.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Petri de Rodis.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Laurencii de Monte.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii de Scarpio.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Balneolarum.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Guixollensis.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancte Marie de Rosis.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Stagnensis.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Benedicti de Bagiis.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Villebertrandi.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Campirotundi.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Gerrensis.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Cirici.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Andree.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Michaelis de Cuxano.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Martini de Canigone.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Genesii.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Arularum.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii de Jan.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii de Vallbona.

Petrus, etc., Inclito Infanti Raimundo Berengarii Comiti Impuriarum patruo nostro carissimo Salutem et dileccionis afectum. Licet nuper, eo quod apud locum de Saranyena credebamus accedere, prorogavissemus in Civitate Terracone curias indictas usque ad instans festum Sancti Luche, quod est xviij die mensis Octobris, Tamen quia supervenientibus aliis negociis ad dictum locum Saranyene accedere non valemus, et per consequens tempus dictarum curiarum que celeritatem requirunt ad decimam diem dicti mensis Octobris providerimus restringendum, Ideo vobis dicimus et mandamus quatenus celebracioni dictarum curiarum intersitis dicta x die Octobris in Civitate predicta, in qua nos, dante Deo, erimus dicta die. Data Barchinone, xxj die mensis Septembris anno a nativitate Domini M° CCC° L° nono.

Fuerunt facte similes infrascriptis.

Inclito Infanti Ferdinando Marchioni Dertuse et domino de Albarrazino fratri nostro carissimo.
Egregio viro Petro Comiti Urgelli et vicecomiti Agerensi nepoti nostro carissimo.
Egregio viro Johanni Comiti Montanearum de Prades consanguineo nostro carissimo.
Egregio viro Enrico *Comiti Trestamare.*
Nobili et dilecto nostro Bernardo de Capraria Comiti Ausone.
Nobili et dilecto nostro Hugoni Comiti Pallariensi.
Nobili et dilecto nostro Hugoni vicecomiti Cardone.
Nobili et dilecto nostro Rogerio Bernardi vicecomiti Castriboni.
Nobili et dilecto nostro Dalmacio vicecomiti de Rochabertino.
Nobili et dilecto nostro Andree vicecomiti de Insula et de Caneto.
Nobili et dilecto nostro Petro vicecomiti de Villamuro.
Nobili et dilecto nostro Bernardo vicecomiti de Evolo.
Nobili et dilecto nostro Gastoni de Montecatheno.
Nobili et dilecto nostro Ludovico Cornelii.
Nobili et dilecto nostro Berengario de Apilia.
Nobili et dilecto nostro Raimundo Alemanni de Cervilione.
Nobili et dilecto nostro Berengario de Crudiliis de Bestracano.
Nobili et dilecto nostro Raimundo de Ribellis.
Nobili et dilecto nostro heredi nobilis Artaldi Rogerii de Pallars.
Nobili et dilecto nostro Raimundo de Cintillis.
Nobili et dilecto nostro Arnaldo de Erillo.
Nobili et dilecto nostro Bernardo de Angularia.
Nobili et dilecto nostro Petro Galcerandi de Pinosio.
Nobili et dilecto nostro Berengario de Ribellis.
Nobili et dilecto nostro Guillelmo Raimundi de Cervilione.
Nobibi et dilecto nostro Guillelmo Galcerandi de Cabrencio.
Nobili et dilecto nostro Guillelmo de Bellaria.
Nobili et dilecto nostro Raimundo filio Berengarii de Angularia.
Nobili et dilecto nostro Berengario de Castronovo.
Nobili et dilecto nostro Bernardo de Sono.
Nobili et dilecto nostro Dalmacio de Queralto.
Nobili et dilecto nostro Sicardo de Lordaco.
Nobibi et dilecto nostro Arnaldo Dorcau.
Nobili et dilecto nostro Artaldo de Capraria.

Nobili et dilecto nostro Hugoni de sancta Pace.
Nobili et dilecto nostro Francisco de Cerviano.
Nobili et dilecto nostro Jasperto de Castelleto.
Nobili et dilecto nostro Poncio de Caramanno.
Nobili et dilecto nostro Gilaberto de Crudillis.
Nobili et dilecto nostro heredi Ademarii de Mosseto.
Nobili et dilecto nostro Gombaldo de Angularia.
Nobili et dilecto nostro heredi Petri de Malanno.
Nobili et dilecto nostro heredi nobilis Guillelmi de Cardona.
Nobili et dilecto nostro heredi nobilis Raimundi de Cardona.
Nobili et dilecto nostro heredi nobilis Arnaldi de Saga.
Nobili et dilecto nostro heredi nobilis Simonis de Muro.
Nobili et dilecto nostro Bernardo Guillelmi Dentença.
Nobili et dilecto nostro Raimundo de Rivosicco, cuius est Castrum de Sobirats.
Nobili et dilecto nostro Acardo de Talarno.

Sub forma predicta fuit scriptum Nobilibus et Generosis infrascriptis.

Dilecto nostro Bernardo Guillelmi de Fuxano militi.
Dilecto nostro Raimundo de Coponibus militi.
Dilecto nostro Bernardo de Tous militi.
Dilecto nostro Raimundo de Josa militi.
Fidelibus nostris heredibus seu detentoribus bonorum Berengarii de Raiadello.
Fideli nostro Omberto de Fonollario.
Fideli nostro Bernardo de Rippis seu eius heredi.
Fideli nostro Guillelmo de Palafolls.
Fideli nostro heredi Berengarii de Castro eulino de Rubione.
Fideli nostro Guillelmo de Barberano seu eius heredi.
Fideli nostro Dalmacio Xatmarii.
Fideli nostro heredi Dalmacii de Peramola.
Fideli nostro Geraldo de Ulugia.
Fideli nostro heredi seu detentori bonorum Hugueti de Fluviano.
Fideli nostro tenenti bona Arioli de Ulugia.
Fideli nostri heredi Berengarii de Sancto Vincencio.
Fideli nostro Raimundo de Calderiis.
Fideli nostro Jacobo de Corniliano.
Fideli nostro heredi Guillelmi de Gallinariis.
Fideli nostro heredi Bernardi de Sancta Eugenia.

Fideli nostro Bernardo Alamanni de Urriols.
Fideli nostro Bernardo Geraldi de Boxadors.
Fideli nostro heredi Ferrarii de Villafrancha.
Fideli nostro heredi seu detinenti bona Berengarii de Castro Eulino.
Fideli nostro Petro de Montetornesio.
Fideli nostro heredi Raimundi de Senesterra.
Fideli nostro Petro de Castroveteri.
Fideli nostro heredi vel bonorum detentori Raimundi de Timor.
Fideli nostro heredi vel detentori bonorum Jacobi de Besora.
Fideli nostro heredi Guillelmi de Crexello.
Fideli nostro Raimundo Berengarii de Mediona.
Fideli nostro heredi Bernardi de Falchs
Dilecto nostro Bernardo de Ulzinellis militi, cuius est Castrum dez Caslar.
Dilecto nostro Berengario de Ulmis militi.
Dilecto nostro Guillelmo de Monteolivo militi.
Dilecto nostro Francisco de Rippis militi.
Dilecto nostro Thome de Marçano militi.
Dilecto nostro Francisco de Pulcro castro militi.
Dilecto nostro Berengario de Castro Episcopali militi.
Dilecto nostro Poncio de Lupiano.

Petrus, etc., Dilectis et fidelibus suis Consiliariis et probis hominibus Civitatis Barchinone Salutem et dileccionem. Licet nuper, eo quod apud locum de Saranyena credebamus accedere, prorogavissemus curias in Civitate Terracone indictas usque ad instans festum Sancti Luche, quod est xviij die mensis Octobris, Tamen quia supervenientibus aliis negociis ad dictum locum de Saranyena accedere non valemus, Et per consequens tempus dictarum curiarum que celeritatem requirunt ad decimam diem dicti mensis Octobris providerimus restringendum, Ideo vobis dicimus et mandamus quatenus sindicos vestros plenam potestatem habentes celebracioni dictarum curiarum faciatis adesse dicta decima die Octobris in Civitati predicta, in qua nos, duce Deo, erimus dicta die. Data in Civitate Barchinone, xxj die Septembris anno a nativitate Domini M° CCC° L° nono.

Dilectis et fidelibus paciariis et probis hominibus Civitatis Ilerde.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus Civitatis Gerunde.
Fidelibus nostris Consiliariis et probis hominibus Minorise.
Fidelibus nostris Consulibus et probis hominibus Civitatis Terracone.

Fidelibus nostris Consulibus et probis hominibus ville Perpiniani.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus Villefranche Penitensium.
Fidelibus nostris paciariis et probis hominibus ville Cervarie.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus ville Aqualate.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus ville Apiarie.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus ville Turricelle de Montegrino.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus Calidarum de Montebovino.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus ville de Figueriis.
Fidelibus nostris Consulibus et probis hominibus Campirotundi.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus Bisulduni.
Fidelibus nostris Consiliariis et probis hominibus ville Berge.
Fidelibus nostris Consulibus et probis hominibus Villefranche Confluentis.
Fidelibus nostris Consulibus et probis hominibus Podiiceritani.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus de Cambrils.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus de Arbucio.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus Sancti Petri de auro.
Fedelibus nostris juratis et probis hominibus de Regali de Capra et de Foresio.

Mutacio dictarum Curiarum in villa Cervarie.

Nos Petrus, etc., Reverendo in Christo patri Petro divina providencia Terraconensi archiepiscopo Consiliario et Cancellario nostro dilecto, Salutem et dileccionem. Quia curias, quas in Civitate Terracone decima die presentis mensis Octobris celebrare Catalanis proposueramus, pro expedienciori negociorum guerre nostre in villa Cervarie providimus celebrandas, Propterea vos requirimus et monemus quatenus decima die Octobris pro dictarum celebracione curiarum in predicta villa Cervarie, ubi nos erimus dante Domino ipsa die, infallibiliter intersitis. Data Barchinone, prima die Octobris anno a nativitate Domini M° CCC° L° nono.

Similes fuerunt facte Episcopis infrascriptis.

Venerabili in Christo patri Michaeli divina providencia Episcopo Barchinonensi.
Venerabili in Christo patri [Stephano] divina providencia Episcopo Ilerde.

Venerabili in Christo patri Berengario divina providencia Episcopo Gerundensi.

Venerabili in Christo patri [Johanni] divina providencia Dertusensi Episcopo.

Venerabili in Christo patri Hugoni divina providencia Urgellensi Episcopo.

Venerabili in Christo patri [Raimundo] divina providencia Episcopo Vicensi.

Venerabili in Christo patri [Johanni] divina providencia Elnensi Episcopo.

Petrus, etc. Dilectis nostris preposito et Capitulo sedis Terraconensis Salutem et dileccionem. Quia curias, quas in Civitate Terracone decima die presentis mensis Octobris celebrare Catalanis proposueramus, pro expedienciori negociorum guerre nostre in villa Cervarie providimus celebrandas, propterea vos requirimus et monemus quatenus iconomos et procuratores ex vobis constituatis cum pleno posse, qui dicta decima die Octobris pro dictarum celebracione curiarum in predicta villa Cervarie, ubi nos erimus dante Domino ipsa die, valeant interesse. Data Barchinone, prima die Octobris anno a nativitate Domini M° CCC° L° nono.

Similes fuerunt facte et misse Capitulis et prepositis infrascriptis.

Dilectis nostris Capitulo sedis Barchinonensis.
Dilectis nostris Decano et Capitulo sedis Ilerde.
Dilectis nostris Capitulo sedis Gerundensis.
Dilectis nostris preposito et Capitulo sedis Dertusensis.
Dilectis nostris preposito et Capitulo sedis Urgellensis.
Dilectis nostris preposito et Capitulo sedis Vicensis.
Dilectis nostris preposito et Capitulo sedis Elnensis.

Sub forma qua fuit scriptum Archiepiscopo et Episcopis prefatis fuit scriptum prelatis subscriptis.

Venerabili et Religioso fratri Johanni Ferdinandi de Heredia, Castellano Emposte ordinis hospitalis Sancti Johannis Hierosolimitani.

Venerabili et Religioso fratri Petro Arnaldi de Parietibus tortis, priori Catalonie ordinis hospitalis Sancti Johannis Hierosolimitani.

Venerabili et Religioso abbati Rivipulli.

Venerabili et Religioso abbati Sancti Cucuphatis.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Populeti.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sanctarum Crucum.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Johannis de Abbatissis.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Michaelis de Fluviano.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Ameriensis.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Petri de Rodis.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Laurencii de Monte.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii de Scarpio.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Balneolarum.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Guixollensis.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancte Marie de Rosis.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Stagnensis.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Benedicti de Bagiis.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Villebertrandi.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Campirotundi.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Gerrensis.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Cirici.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Michaelis de Cuxano.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Martini de Canigono.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Sancti Genesii.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii Arularum.
Venerabili et Religioso abbati Monasterii de Jau.

Petrus, etc., Inclito Infanti Raimundo Berengario, Comiti Impuriarum patruo nostro carissimo, Salutem et dileccionis affectum. Quia curias, quas in Civitate Terracone x die presentis mensis Octobris celebrare Catalanis proposueramus, pro expedienciori negociorum guerre nostre in villa Cervarie providimus celebrandas, Propterea vobis dicimus et mandamus quatenus dicta decima die Octobris pro dictarum celebracione curiarum in predicta villa Cervarie, ubi nos erimus dante Domino dicta die, infallibiliter intersitis. Data Barchinone, prima die Octobris anno a nativitate Domini M° CCC° L° nono.

Similes fuerunt facte infrascriptis.

Inclito Infanti Ferdinando Marchioni Dertuse et domino de Albarrazino fratri nostro carissimo.
Egregio viro Petro Comiti Urgelli et vicecomiti Agerensi nepoti nostro carissimo.

Egregio viro Enrico Comiti Trestamare.
Nobili et dilecto nostro Bernardo de Capraria Comiti Ausone.
Nobili et dilecto nostro Hugoni Pallariensi.
Nobili et dilecto nostro Hugoni vicecomiti Cardone.
Nobili et dilecto nostro Rogerio Bernardi vicecomiti Castriboni.
Nobili et dilecto nostro Dalmacio vicecomiti de Rocabertino.
Nobili et dilecto nostro Andree vicecomiti de Insula et de Caneto.
Nobili et dilecto nostro Petro vicecomiti de Villamuro.
Nobili et dilecto nestro Bernardo vicecomiti de Evolo.
Nobili et dilecto nostro Gastoni de Montecatheno.
Nobili et dilecto nostro Ludovico Cornelii.
Nobili et dilecto nostro Berengario de Apilia.
Nobili et dilecto nostro Raimundo Alamanni de Cervilione.
Nobili et dilecto nostro Berengario de Crudiliis de Bestracano.
Nobili et dilecto nostro Raimundo de Ripellis.
Nobili et dilecto nostro heredi nobilis Artaldi Rogerii de Pallars.
Nobili et dilecto nostro Raimundo de Cintillis.
Nobili et dilecto nostro Arnaldo de Erillo.
Nobili et dilecto nostro Bernardo de Angularia.
Nobili et dilecto nostro Petro Galcerandi de Pinosio.
Nobili et dilecto nostro Berengario de Ribellis.
Nobili et dilecto nostro Raimundo de Cervilione.
Nobili et dilecto nostro Guillelmo Galcerandi de Cabrencio.
Nobili et dilecto nostro Guillelmo de Bellaria.
Nobili et dilecto nostro Raimundo filio Berengarii de Angularia.
Nobili et dilecto nostro Berengario de Castronovo.
Nobili et dilecto nostro Bernardo de Sono.
Nobili et dilecto nostro Dalmacio de Queralto.
Nobili et dilecto nostro Sicardo de Lordaco.
Nobili et dilecto nostro Arnaldo Dorcau.
Nobili et dilecto nostro Artaldo de Capraria.
Nobili et dilecto nostro Hugoni de sancta Pace.
Nobili et dilecto nostro Francisco de Cerviano.
Nobili et dilecto nostro Jasperto de Castelleto.
Nobili et dilecto nostro Poncio de Caramanno.
Nobili et dilecto nostro Gilaberto de Crudiliis.
Nobili et dilecto nostro heredi Ademarii de Mosseto.
Nobili et dilecto nostro Gombaldo de Angularia.
Nobili et dilecto nostro heredi Petri de Malanno.
Nobili et dilecto nostro heredi nobilis Guillelmi de Cardona.

Nobili et dilecto nostro heredi nobilis Raimundi de Cardona.
Nobili et dilecto nostro heredi nobilis Arnaldi de Saga.
Nobili et dilecto nostro heredi nobilis Simonis de Muro.
Nobili et dilecto nostro Bernardo Guillelmi Dentença.
Nobili et dilecto nostro Raymundo de Rivosicco cuius est Castrum de Sobirats.
Nobili et dilecto nostro Acardo de Talarno.

Sub forma predicta fuit scriptum nobilibus et generosis infrascriptis.

Dilecto nostro Bernardo Guillelmi de Fuxano militi.
Dilecto nostro Raimundo de Coponibus militi.
Dilecto nostro Bernardo de Tous militi.
Dilecto nostro Raimundo de Josa militi.
Fidelibus nostris heredibus seu detentoribus bonorum Berengarii de Raiadello.
Dilecto nostro Omberto de Fonollario militi.
Fideli nostro Bernardo de Rippis seu eius heredi.
Fideli nostro Guillelmo de Palafolls.
Fideli nostro heredi Berengarii de Castro eulino de Rubione.
Fideli nostro Guillelmo de Barberano seu eius heredi.
Fideli nostro Dalmacio Xatmarii.
Fideli nostro heredi Dalmacii de Peramola.
Fideli nostro Geraldo de Ulugia.
Fideli nostro heredi seu detentori bonorum Hugueti de Fluviano.
Fideli nostro tenenti bona Arioli de Ulugia.
Fideli nostro heredi Berengarii de Sancto Vincencio.
Fideli nostro Raimundo de Calderiis.
Fideli nostro Jacobo de Corniliano.
Fideli nostro heredi Guillelmi de Gallinariis.
Fideli nostro heredi Bernardi de sancta Eugenia.
Fideli nostro Bernardo Alamanni de Orriols.
Fideli nostro Bernardo Geraldi de Boxados.
Fideli nostro heredi Ferrarii de Villafrancha.
Fideli nostro heredi seu detinenti bona Berengarii de Castro Eulino.
Fideli nostro Petro de Montetornesio.
Fideli nostro heredi Raymundi de Senesterra.
Fideli nostro Petro de Castroveteri.
Fideli nostro heredi vel bonorum detentori Raimundi de Timor.
Fideli nostro heredi vel bonorum detentori Jacobi de Besora.

Fideli nostro heredi Guillelmi de Crexello.
Fideli nostro Raimundo Berengarii de Mediona.
Fideli nostro heredi Bartolomei de Falchs.
Dilecto nostro Bernardo de Ulzinellis militi cuius est Castrum dez Caslar.
Dilecto nostro Berengario de Ulmis militi.
Dilecto nostro Guillelmo de Monteolivo militi.
Dilecto nostro Francisco de Rippis militi.
Dilecto nostro Thome de Marçano militi.
Dilecto nostro Francisco de Pulero castro militi.
Dilecto nostro Berengario de Castro Episcopali.
Dilecto nostro Poncio de Lupiano.

Petrus, etc., Dilectis et fidelibus suis Consiliariis et probis hominibus Barchinone Salutem et dileccionem. Quia curias, quas in Civitate Terracone decima die presentis mensis Octobris celebrare Cathalanis proposueramus, pro expedienciori negociorum guerre nostre in villa Cervarie providimus celebrandas. Propterea vobis dicimus et mandamus quatenus confestim vestros sindicos et procuratores constituatis cum pleno posse, qui dicta decima die Octobris pro dictarum celebracione curiarum in predicta villa Cervarie, ubi nos erimus dante Domino ipsa die, valeant interesse. Data Barchinone, prima die Octobris anno a nativitate Domini M° CCC° L° nono.

Dilectis et fidelibus nostris paciariis et probis hominibus Ilerde.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus Civitatis Gerunde.
Fidelibus nostris Consiliariis et probis hominibus Minorise.
Fidelibus nostris Consulibus et probis hominibus Civitatis Terracone.
Fidelibus nostris Consulibus et probis hominibus ville Perpiniani.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus Villefranche penitensium.
Fidelibus nostris paciariis et probis hominibus ville Cervarie.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus ville Aqualate.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus ville Apiarie.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus Turricelle de Montegrino.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus Calidarum de Montebovino.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus ville de Figueriis.
Fidelibus nostris Consulibus et probis hominibus Campirotundi.
Fidelibus nostris juratis et probis hominibus Bisulduni.
Fidelibus nostris Consiliariis et probis hominibus ville Berge.

Fidelibus nostris Consulibus et probis hominibus Villefranche Confluentis.

Fidelibus nostris Consulibus et probis hominibus Podiiceritani.

Fidelibus nostris juratis et probis hominibus de Cambrils.

Fidelibus nostris juratis et probis hominibus de Arbucio.

Fidelibus nostris juratis et probis hominibus Sancti Petri de Auro.

Fidelibus nostris juratis et probis hominibus de Regali de Capra et de Foresio.

Lo Rey Darago. Car frare: jassia que per altra letra nostra vos hajam escrit que lo x dia del present mes fossets en la Ciutat de Tarragona, hon enteniem celebrar corts als Cathalans, Empero com axi per los dits ardits que havem hauts de Arago, ço es de la victoria que lo Comte de Trastamara ha obtenguda dels [enemichs?] com per altres raons, les quals per letra bonament nous podem fer saber, hajam acordat que axi com deviem tenir e celebrar les dites corts en la dita Ciutat, tenguam e celebrem aquelles en la vila de Cervera aquell dia mateix; Per çous pregam eus dehim eus manam que lo dit dia siats en la dita vila; E aço no mudets per alcuna raho. Dat en Barchinona a..... dies de Octubre, En lany de la nativitat de Nostre Senyor M CCC LIX.

Al alt Infant en Ferrando car frare e general governador nostre.

Petrus, etc. Reverendo et venerabilibus in Christo patribus Archiepiscopo Episcopis Abbatibus prioribus et procuratoribus seu iconomis Capitulorum Ecclesiarum, necnon inclitis Infantibus nobilibus et dilectis Comitibus vicecomitibus Baronibus Richis hominibus et militibus, et dilectis et fidelibus Sindicis et procuratoribus universitatum Civitatum villarum ac locorum Regiorum Cathalonie, celebracioni Curiarum in villa Cervarie convocatis Salutem et dileccionem. Cum nos propter aquarum diluvium et temporis intemperiem impediti proposicioni per nos fiende vobis et aliis dictarum Curiarum in proxima instanti die jovis in dicta villa Cervarie adesse comode nequeamus, Ideo diem sabbati proximum instantem proposicioni predicte in dicta villa pro..... fiende, in qua erimus infallibiliter Deo dante, presentibus assignamus. Data Barchinone, septima die Octobris anno a nativitate Domini M° CCC° L° ix°.

Curia Cervarie per dominum Regem Petrum [1].

In nomine Domini pateat cunctis quod, cum nos Petrus, Dei gracia Rex Aragonum Valencie, etc., Nostrorum predecessorum vestigiis inherentes pro bono statu et reformacione terre in villa Cervarie catalanis mandavissemus curiam generalem, et ad eandem curiam convenissent prelati persone ecclesiastice religiosi et procuratores capitulorum Cathedralium ecclesiarum, richi homines, milites, cives et homines villarum et procuratores et sindici universitatum civitatum et villarum et locorum Catalonie, quorum nomina inferius sunt scripta; ideo, tractatu infrascriptis cum eisdem habito, ad supplicacionem et de consilio aprobacione ac consensu eorundem constituciones ordinaciones et declaraciones et confirmaciones facimus infrascriptas.

Aprobacio nonnullorum capitulorum.

I.—In primis siquidem confirmantes verba illa *Et temissent justiciam et judicassent per directum* posita in usatico, qui incipit *Alium namque supradicti principes nobilem et honestum*, etc., et capitulum editum in secunda curia Barchinone per Illustrissimum dominum Regem Jacobum avum nostrum celebrata, quod incipit *Item quod nullus condempnetur* [2] *sine cognicione judicis*, etc., Necnon et capitulum editum in curia Montisalbi per Serenissimum dominum Regem Alfonsum patrem nostrum celebrata quod incipit *Item ordinamus quod nullus condempnetur ad mortem*, etc., Statuimus quod dictus usaticus et constituciones predicte imposterum observentur, actu per nos vel alium in contrarium facto, per quem eadem derogari videatur [3], in aliquo non obstante.

II.—*Quod processus factus per baronem vel militem vel alium contra eorum homines occasione processus* Princeps namque *sit nullus* [4].

Preterea ordinamus quod, si occasione usatici *Princeps namque* aliquis baro miles vel alius cuiuscunque condicionis status vel preheminencie

[1] Archivo general de la Corona de Aragón. Códice 38 del monasterio de Ripoll.—Las variantes que van anotadas son del códice Escurialense *Z. j. 4.*

[2] *Ad mortem*, añade el cód. Escurialense.

[3] *Eisdem derogari nolumus.* Cód. Esc.

[4] *Quod processus usatici Princeps namque tantum ad dominum Regem pertineat.—Rúbrica.* Códice Esc.

contra homines suos vel alios atte[m]ptaverit facere quoscunque processus vel alia quecunque enantamenta, quod ex illis nullum jus predictis adquiratur vel in possessione vel propietate: immo habeantur penitus pro infectis, cum dicti casus non ad ipsos sed ad nos pertinere noscantur.

III.—*Quantum debeat solvi pro feudo alienato titulo lucrativo vel oneroso* [1].

Item ne super laudimio aut foriscapio, quod pro renovacione seu nova adquisicione feudi solvi debet feudi domino, imposterum dubitetur, ordinamus statuimus et sanccimus quod, si feudum alicui eciamsi ex descendentibus per rectam lineam fuerit titulo oneroso puta vendicionis donacionis insolutum, aut alio titulo consimili [2] pervenerit, tercia pars precii sive extimacionis ipsius feudi pro laudimio seu foriscapio domino feudi solvatur.

Sin autem ipsum feudum titulo lucrativo puta donacionis legati institucionis heredis successionis abintestato substitucionis seu vinculi vel quovis alio consimili titulo alicui pervenerit, siquidem is ad quem pervenerit de descendentibus per rectam lineam aut pater aut mater fuerit, nullum laudimium aut foriscapium pro ipsa renovacione seu adquisicione [3] feudi domino persolvatur, eciamsi pater vel mater avus [4] aut quivis alius ascendens vel filius vel filia in donacione vel legato vel quavis alia translacione lucrativa certam quantitatem pecunie vel rem per illum in quem feudum transfert sibi aut cui voluerit retinuerint, erogandam.

Si vero is, cui dicto lucrativo titulo pervenerit, avus vel avia aut quivis alius deinceps ascendens vel frater aut quivis alius agnatus vel cognatus aut quecunque alia persona eciam extranea fuerit, tunc feudi domino, pro ipsa renovacione seu nova adquisicione, decima pars valoris ipsius feudi, qui laudimium propie in Cathalonia dicitur, persolvatur.

Si tamen aliquo ex dictis titulis alienatum non fuerit, sed pro censuali mortuo aut violario aut quavis alia causa alicui fuerit specialiter in pignore obligatum vel traditum, tunc pro tali ypothecaria obligacio-

[1] *Qualiter et in quibus casibus inter dominos feudi dividendum et solvendum existat laudimium. Rubrica.*

[2] *Aut alio consimili.*

[3] *Nova adquisicione.*

[4] *Pater vel avus.*

ne seu reali impignoracione feudi domino vicesima pars quantitatis peccunie, pro qua obligacio facta fuit, persolvatur. Excepta tamen obligacione feudi per virum vel alium pro eo uxori sive pro dotis securitate facta, pro qua nichil feudi domino exsolvatur. Similiter, si aliqua mulier feudum habens viro suo ipsum in dotem dederit aut pater vel mater eciam pro filia, de tali donacione nullum feudi domino foriscapium aut laudimium exsolvi volumus vel adquiri. Sin autem alius quicunque feudum alicui pro ea quam in uxorem duceret in dotem daret decima pars ipsius solummodo feudi domino persolvatur.

Et predicta et subscripta observari volumus, non obstante aliquo usu seu consuetudine generali vel speciali in contrarium actenus observato, nulla distinctione inter feudum paternum seu antiqum aut novum quo ad predicta et subscripta adhibita; quoniam ea omnia tam in feudo paterno seu antiquo quam novo volumus perpetuo observari.

Adicientes quod vassallo sit licitum de suo feudo inter vivos aut in ultima voluntate disponere in capacem; quodque proximior ipsius vassalli, capax tamen in feudo, ab intestato succedat, sicut in aliis bonis ipsius vassalli succedere potest, dicto tamen laudimio seu foriscapio in dictis casibus et fatica xxx dierum in contractu vendicionis feudi domino reservatis [1]. Sic tamen quod, si plures fuerint, ab intestato succedentes dominus feudi possit uni soli ipsum feudum concedere juxta usaticum Barchinone.

Ubi vero vassallus alicui ecclesie vel domni religiose aut capelle vel clerico inter vivos vel in ultima voluntate feudum alienaverit vel relinquerit aut pro anima sua ipsum acceperit vel alias in non capacem feudi disposuerit, de eodem tunc infra annum tale feudum alienari habeat in capacem, tercia parte precii vel extimacionis ipsius feudi domino inde et non amplius pro laudimio sive foriscapio reservata.

Intendimus tamen quod, si cui dictum feudum in aliquo ex dictis modis pervenerit [2] retinuerit, quem ad exsolucionem dicti laudimii seu foriscapii teneri volumus, ipsum solvere [3] aut distulerit aut possessionem seu quasi ipsius feudi absque domini consensu adeptus fuerit, liceat feudi domino eciam pro ipso laudimio seu foriscapio ipsum feudum realiter emparere, preterquam in casibus in quibus [4] domino nullum prestari laudimium aut foriscapium declaratur, in quibus acta per vassallum eciam sine domini consensu habere volumus roboris firmitatem.

[1] *Servatis.*
[2] *Perveneriit, quem ad.*
[3] *Solvere renuerit, aut.*
[4] *In quibus feudi dominio.*

Et si feudum pro aliquo ex dictis titulis alicui pervenerit, qui pro uno solo domino teneatur, dictum laudimium seu foriscapium sibi integre [1] persolvatur. Sin autem pro pluribus dominis successive teneatur, sic volumus laudimium dividi inter eos quod [2] si in ipso feudo duo fuerint domini, unus post alium requirendus [3] consensus; dominus maior medietatem laudimii seu foriscapii et aliam medietatem alius dominus habeat seu adquirat.

Si vero tres vel plures domini fuerint in eodem maior dominus terciam partem dicti laudimii seu foriscapii factis inde tribus partibus habeat et relique due partes inter alios omnes dominos quot quod fuerint equis partibus [4] dividantur. Demum autem laudimium seu foriscapium per emptorem vel alium novum adquisitorem feudi et non [5] alienatorem, nisi aliud inter eos expresse actum fuerit in dictis casibus exsolvatur.

Et predicta omnia nedum ad futura, sed eciam ad negocia preterita et presencia que per sentenciam aut composicionem amicabilem sopita non fuerint, extendi volumus et jubemus.

IV.—*Quare in aliquibus curiis allegantibus stilum esse contra usaticos et constituciones quod dominus Rex assignet homines pro recipiendo informacionem* [6].

Quia [7] quorundam prelatorum baronum militum et nonnullorum aliorum de curia fuerit [8] in eadem expositum conquerendo quod nonnulli usus et curiarum simili per officiales nostros comitatus et vicarie Rossilionis contra constituciones Cathalonie et usaticos Barchinone allegantur, quorum pretextu ut per eosdem asseritur in dictis comitatu et vicaria dictis [9] constituciones et usatici ut convenit non servantur, Quodque in vicaria Bagiarum et quibusdam aliis vicariis et bajuliis Catalonie officiales nostri allegando super hoc usus stilorum curiarum [10] impediunt predictos prelatos barones et milites et alios [11] castra

[1] *Integrum.*
[2] *Scilicet quod.*
[3] *Quorum sit requirendus.*
[4] *Equalibus porcionibus.*
[5] *Non per.*
[6] *Quod ad tollendos abusus aliquarum Curiarum recipiatur per aliquas personas sumarium informacionem super stilis qui pretendiuntur fore usitatis in dictis curiis.*
[7] *Quia pro parte.*
[8] *Fuit.*
[9] *Dicte.*
[10] *Usus et stilos suarum curiarum.*
[11] *Alios habentes.*

et loca ne jurisdiccionem eis in suis locis per constituciones Cathalonie et alias pertinentem [1] utantur, Quodque eciam in vicariis Cervarie Tarrege et Montisalbi et quibusdam aliis vicariis bajuliis et locis abusus concedendi licencias pignorandi in totum exercerint [2], quod eorum loca et homines plurimum oprimuntur et quedam eciam loca ipsa occasione sunt exposita fere destruccioni totali, necnon eciam in pluribus aliis vicariis et bajuliis Cathalonie plures et diversi usus et stili curiarum allegantur qui redundant ut pretenditur in preiudicium premissorum; Ideo nos volentes super premissis de hinc procedere [3] sic super premissis, de consilio approbacione et consensu tocius presentis curie generalis ducimus providendum, videlicet, quod per nos certe persone eligantur, quibus potestatem conferimus recipiendi sumariam informacionem sine libello peticione et lite de dictis usibus et stilis curiarum et comunibus [4] et juribus dictorum baronum et militum et aliorum quos dictum negocium tangit et de omnibus eciam aliis predicta tangentibus vel inde emergentibus quoquo modo: que informacio cum recepta fuerit ad nostram curiam remittatur ad finem quod nos facta relacione de ipsa informacione nobis et nostro consilio in presencia certarum personarum per presentem Curiam eligendarum tres [5] videlicet de quolibet brachio cum consilio et approbacione et consensu eorum vel maioris et sanioris partis eorum super premissis nostram provisionem seu declaracionem vim generalis curie volumus obtinere [6].

V.—*Quod non fiant reservaciones criminalium vel civilium negociorum per maiores officiales exeuntes extra vicarias vel baiulias* [7].

Preterea quia per reservaciones quas frequenter generales procuratores vel gubernatores [8] nostri et eorum vices gerentes in Catalonia faciunt gentes [9] plurimum opprimuntur Ideo ordinamus et statuimus quod generalis gubernator noster in Catalonia aut eius vices gerentes et futuri [10] nequeat sibi reservare aliquod negocium criminale vel civile

[1] *Pertinenti.*
[2] *In tantum excrevit.*
[3] *Debite providere.*
[4] *Et racionibus.*
[5] *Trium.*
[6] *Seu declaracionem faciamus prout nobis et eis visum fuerit equum racionabile atque justum. Quamquidem provisionem seu declaracionem.*
[7] *Quod Gubernator generalis absens ad se reservare aliqua negocia seu processus aut impedire ordinarios aliquarum Curiarum nequeat ullo modo.*
[8] *Gubernatores vel procuratores.*
[9] *Gentes ut plurimum.*
[10] *Presentes et futuri.*

alicuius vicarie vel baiulie Cathalonie ipsis existentibus extra eas Set tamen dum presentes fuerint in ipsis possint libere cognoscere de eisdem Sic tamen quod confestim quod ipsi exierint vicariam vel baiuliam in qua de negocio aliquo criminali vel civili cognoscere inceperint cognicio ipsius negocii ad ordinarium reddat ipso facto absque comissione que non sit necessaria super hiis. Et quod super hiis ipsi ordinario nequeat fieri aliqua inhibicio vel prohibicio per predictos nec possint secum aliquos processus deferre ipsos de ipsis vicariis et baiulis exercendo. Quaquidem constitucione comprehendi nolumus primogenitum nostrum vel successorum nostrorum eciam si gubernacionis vel procuracionis officio fungerentur.

VI.—*Quod qui tenetur tabulam tenere post depositum officium habeant remanere in civitatibus villis vel locis per L dies et non audeant exire terminum earum nisi licencia fideiussorum datorum in principio regiminis* [1].

Ordinamus eciam et sanccimus quod officiales nostri qui tabulam tenere sunt astricti post depositum eorum officium habeant in civitatibus vel villis in quibus tenere tabulam astringuntur per L dies personaliter pro tenendo tabulam remanere. Et quod infra ipsos L dies nequeant de ipsis civitatibus vel villis vel eorum terminis exire nisi hoc facerent de licencia et consensu expressis fideiussorum per eos in principio eorum regiminis datorum de qua licencia constare habeat [2] per publicum instrumentum. Et quod de hiis servandis antequam utantur officiis eisdem comissis sacramentum et homagium facere illi videlicet in cuius posse securitatem de tenendo tabulam facient teneantur.

VII.—*Quod officiales nequeant recipere de delatis nisi peccunialiter condempnentur vel remissionem obtineantur et iiij solidos pro libra* [3].

Item eciam statuimus et sanccimus quod officiales nostri qui sunt de causis criminibus recipere [4] avarias nequeant easdem recipere nisi cum delatus de criminibus peccunialiter fuerit condempnatus vel remissionem perpetuam [5] receperit de eodem pro quibus avariis nequeant recipere ultra quatuor solidos pro libra quantitatis in condempnacione seu

[1] *Quod officiales astricti tenere tabulam assecurare juramento et homagio de morando per quinquaginta dies pro tabula tenenda in loco ubi tenuerint officia teneantur.*

[2] *Haberet.*

[3] *Qualiter et in quibus casibus sint avarie officialibus persolvende. Rubrica.*

[4] *Qui assueti sunt de causis criminalibus recipere.*

[5] *Remissionem pro peccunia.*

remissione deducta de quibus comparticio fiat prout in quolibet loco est fieri assuetum hoc tamen adjecto quod officialis ordinarius seu scriptor aut assessor eiusdem vel procurator fiscalis qui certum salarium a nobis recipiunt de eisdem avariis non possint aliquid recipere vel habere.

VIII.—*Constitucio de pace et treuga* [1].

Deinde sanccimus quod si aliqua querela pacis et treuge coram aliquo vicario vel subvicario oblata fuerit que appareat inmoderatam quantitatem continere vicarius vel subvicarius ex suo officio antequam citet illum contra quem oblata fuerit querela possint et debeant moderare quantitatem eandem condicione persone que querelam obtulerit et persone eciam antequam [2] oblata fuerit querela et qualitate negocii in ipsa querela contenti et aliis debitis circunstanciis super hoc diligenter attentis.

IX.—*Quod dominus qui bannitos assueverit recolligere et recollexerit aliquem campsorem abatut quod ad requisicionem domini Regis vel eius officialis ipsum capere et caput amputare teneatur* [3].

Preterea confirmantes capitulum editum in curia Gerunde per Serenissimum [4] dominum Regem Jacobum bone memorie avuum nostrum celebrata quod incipit *Item statuimus quod capitulum per nos factum in Curia Ilerde*, etc., adiciendo eidem statuimus quod si aliquis campsor qui deinceps fuerit abatut se recollegerit in aliqua civitate villa vel loco alicuius prelati baronis vel militis vel alterius qui bannitos sustinere sit assuetus ad requisicionem nostri vel nostrorum officialium illa persona in cuius jurisdiccione dictus campsor abatut se recollegerit teneatur eum capere et sibi caput amputare et quod tali campsori abatut nequeat per nos vel officiales nostros fieri de hoc remissio donec prius suis creditoribus fuerit in eisdem debitis satisfactum.

[1] *Quod vicarii quantitatem adjectam in querela pacis et treuge possint si voluerint moderare. Rubrica.*

[2] *Contra quam.*

[3] *Quod campsori abatut recolligenti se in terris prelatorum baronum aut aliorum amputetur ibi caput quodque remissio sibi fieri nequeat per dominum Regem donech prius suis creditoribus fuerit satisfactum.*

[4] *Illustrissimum.*

X.—*Quod non habens domicilium in Cathalonia non possit cognoscere de causis vel sentencias facere vel relacionem facere coram domino Rege vel eius curia* [1].

Ulterius confirmantes constitucionem editam [2] Montisalbi per Serenissimum dominum Regem Alfonsum alte recordacionis patrem nostrum que incipit *Ad supplicacionem omnium predictorum statuimus* [3] *quod capitulum editum per dominum Regem patrem nostrum,* etc. Eidem [4] adicientes statuimus quod aliquis qui domicilium habet in Cathalonia et ipsum communiter non teneat in eadem non possit eciam in nostri personam cognoscere vel sentencias facere [5] nec processum eciam aliquem cognoscere [6] aut relacionem in nostra curia et alibi factam [7] de eodem nec alias se intromittere de causis Cathalonie quovis modo. Et si contrarium fieri a quoquam atempteretur sit ipso facto irritum et inane. In hoc [8] cancellarium nostrum et vicecancellarium eciam si alibi domiciliati essent volumus comprehendi.

XI.—*Confirmacio capituli* Item ordinamus *factum per dominum Alfonsum adiciendo quod ad quoscunque notarios extendatur* [9].

Denique confirmantes capitulum editum in Curia Montissoni per Illustrissimum dominum Regem Alfonsum bone memorie [10] tercium editum quod incipit *Item ordinamus et statuimus quod probi homines*, etc., ac eidem adicientes ordinamus quod dictum capitulum ad quoscunque notarios et scriptores Cathalonie eciam si scribaniam forciatam non rogate [11] omnimode extendatur.

[1] *Quod aliquis non habens domicilium in Cathalonia nequeat cognoscere de causis Cathalonie ullo modo eciam in personam domini Regis. Rubrica.*
[2] *Editam in Curia.*
[3] *Et ordinamus.*
[4] *Et eidem.*
[5] *Ferre.*
[6] *Recognoscere.*
[7] *Facere.*
[8] *In hoc tamen.*
[9] *Quod salaria notariorum et scripturarum non forciatarum scribaniarum tatxentur.*
[10] *Patrum magnum nostrum celebrata quod incipit.*
[11] *Regant.*

XII.—*Quod nemo jurisperitus audeat assumere officium advocacionis judicis vel assessoris nisi audiverit per V annos in studio generali et fidem fecerit et medicus per III annos* [1].

Confirmantes insuper capitulum in dicta Curia Montissoni editum quod incipit *Item ordinamus et statuimus*, etc., ac eidem adhicientes statuimus quod aliquis jurisperitus in civitatibus villis et aliis insignibus locis nequeat advocare nec officium judicis vel assessoris assumere nisi omnes quinque libros ordinarios juris canonici [2] et quod omnes ipsos audiverit per quinque annos in studio generali de quo per sacramentum fidem facere teneatur et idem de medicis artis fisice volumus observari detracto quod sufficiat ipsum in generali studio per tres annos solummodo audivisse.

XIII.—*Quod portarius non habeat ultra V solidos pro die inter salarium et sumptus* [3].

Ad reprimendum avariciam portariorum statuimus et sanccimus quod si aliquis portarius noster vel Illustris Regine consortis nostre aut nostri primogeniti vel procuratoris nostri aut eius vices gerentis eundo racione alicuius execucionis vel alia quavis racione ultra quinque solidos pro die inter salarium et sumptus nequeat recipere vel habere et si quis contra fecerit suo officio perpetuo [4] sit privatus et simili pena habeatur quicunque [5] vel azemblarius aut eius locumtenens qui repertus fuerit peccuniam recepisse pro animalibus que ire permittunt vel capiunt ad opus nostri vel Illustris Regine vel primogeniti nostri aut filiorum nostrorum et officialium et familiarium nostri et ipsorum et nichilominus exacta in duplum illi a quo ea receperint restituere teneantur.

[1] *Quod jurisperiti non audeant assumere oficium advocati seu judicis nisi habeant quinque libros ordinarios juris et jura audiverint quinque annis.*

[2] *Juris civilis habeat vel saltim libros ordinarios juris canonici. Et quod ipsos ad minus audiverit.*

[3] *Quod portarii nequeant habere nisi quinque solidos pro salario diei sub pena officii amittendi quodque azemularius sub dicta pena nequeat aliquid recipere pro liberandis animalibus que receperint ad opus Curie. Rubrica.*

[4] *Ipso facto perpetuo.*

[5] *Feriatur quicunque portarius vel adzemularius.*

XIV.—*Quod bajulus Catalonie teneatur tatxare scripturas officii vices gerentis* [1].

Ordinamus eciam et sanccimus quod bajulus Catalonie generalis hinc ad unum annum proxime sequentem sub pena mille aureorum teneatur taxacionem facere de quibuscunque scripturis officii vices gerentis Gubernatoris in Catalonia et eciam algatziri curie eiusdem et ipsam faciat cum consilio duorum consiliariorum civitatis Barchinone et idem hoc faciat et teneatur facere dictus vice gerens sub eadem pena et infra dictum terminum et cum consilio dictorum consiliariorum de scripturiis officii generalis [2]. Quam quidem penam si comissa fuerit dominus Rex eidem remittere non possit.

XV.—*Quod officiales habeant facere residenciam personalem vel amittant salarium illius anni* [3].

Confirmantes deinde constitucionem editam in dicta Curia Montissoni que incipit *Item statuimus et ordinamus quod vicarii*, etc., ac eidem adicientes statuimus quod si dicti officiales de quibus in dicta constitucione mencio habetur residenciam continuam personalem [4] non fecerint eciam si dumtaxat per duos menses quibus in domo [5] eandem facere licet inter diversas vices emisserint perdant [6] ipso facto salarium illius anni de cuius amissione dominus Rex non possit eisdem graciam vel remissionem facere ullo modo.

XVI.—*Quod guidatica regia non noceant constitucioni Perpiniani que incipit* Ordinamus [7].

Preterea confirmantes constitucionem per nos editam in Curia Perpiniani que incipit *Insuper ordinamus et statuimus quod aliquis qui de omicidio*, etc., ac eidem addentes statuimus quod dicta constitucio locum

[1] *Quod salaria scriptorum Curiarum vices gerentis Gubernatoris et baiulis generalis Cathalonie taxentur.*

[2] *Baiulie generalis.*

[3] *Quod oficiales amitant eorum salaria sive eorum officiis non fecerint continuam residenciam personalem. Rubrica.*

[4] *Et personalem.*

[5] *Per duos menses in anno.*

[6] *Amitant.*

[7] *Quod nequeant fieri guidatico delatis de homicidiis seu illis qui remissionem obtinuerint de eisdem. Rubrica.*

habeat et servetur in guidaticis per nos vel alios quoscunque de cetero faciendis cum in fraudem dicte constitucionis talia guidatica fieri censeantur.

XVII.—*Quod algutzirius recipiat certum quid pro salario Cancellarie* [1].

Ordinamus eciam et statuimus [2] quod algotzirius noster vel nostri generalis Gubernatoris vel eius locumtenens nequeat recipere racione carcelagii vel morabatini ab aliqua persona que in posse suo per x dies vel plures capta extiterit nisi x solidos Barchinone dumtaxat et si infra x dies eadem persona tradita fuerit manuleute nequeat habere ipso casu nisi quinque solidos dumtaxat. Si vero infra ipsos x dies absque manuleute vel firma juris a capcione persona capta fuerit liberata nec [3] dictus algotzirius vel eius locumtenens possint inde aliquid recipere [4] vel habere. Et si forsan contingerat quod aliquis baro vel miles vel homo de paratico civis burgensis vel homo ville honoratus ad penam mortis naturalis per nos vel nostrum generalem Gubernatorem fuerit condempnatus quod eo casu dictus algotzirius vel eius locumtenens pro jure sui officii nequeat de bonis ipsius condempnati quanquam [5] recipere vel habere nisi si condempnatus die condempnacionis equum proprium haberet et arma propria sui corporis ensem videlicet corrigiam brotxiam vel cultellum qui de argenteo essent muniti et quos secum teneret tempore sue capcionis et lectum eciam et vexellam argenti propiamque sibi in capcione servisset et quam haberet tempore sue condempnacionis que omnia dumtaxat et non alia possit habere et exhigere utprefertur.

XVIII.—*Confirmacio capituli incipientis* Item statuimus *adiciendo quod locumtenentes procuratoris fiscalis et collectores terciorum et scriptores Curiarum exigentes aliquid indebite in duplum puniantur* [6].

Insuper confirmantes constitucionem editam in dicta Curia Montisalbi que incipit *Item statuimus et jubemus* [7], etc., ac eidem addentes [8]

[1] *Quod algutzirius nequeat habere morabatinum a captis seu a condempnatis ad mortem nisi in certis casibus inferius expressatis.*

[2] *Statuimus.*

[3] *Nichil.*

[4] *Inde recipere.*

[5] *Quicquam.*

[6] *Quod si procuratores fiscales collectores terciorum aut scriptores Curiarum aliquid iniuste exegerint totum id parti in duplo restituere teneantur. Rubrica.*

[7] *Prohibemus.*

[8] *Statuimus.*

quod si qui locatenentes procuratoris fiscalis collectores terciorum et scriptores Curiarum per vim corrupcionem aut alios indebite exegerint aut receperint totum id parti in duplum restituere teneantur et quod ad hec per capcionem bonorum et personarum eciam et alia juris remedia per suos ordinarios compellantur.

XIX.—*Quod nemo teneatur exprimere impedimentum si est verecundosum vel dampnosum si juramento procurator stetur si ad Curiam non possunt venire* [1].

Confirmantes ulterius capitulum editum in Curia Perpiniani quod incipit *Preterea confirmantes capitulum editum in Curia Ilerde*, etc., et eidem detrahentes ordinamus et statuimus quod non obstante constitucione predicta in instrumento procuracionis aliquis non teneatur sigillatim exprimere impedimentum quod habeat [2] si tamen ipsum impedimentum eum [3] verecundosum aut periculosum vel dampnosum constituenti ipsum procuratorium existat et quod [4] sic constituens procuratorium super hoc scilicet quod sibi esset verecundosum aut periculosum vel dampnosum dictum impedimentum credatur suo proprio juramento quod prestare habeat in posse notarii qui instrumentum procuratorii recipiat et in ipso instrumento de prestacione ipsius juramenti per ipsum notarium fiat fides.

XX.—*Quod campsores teneantur pro duobus mille marchis argenti assecurare cum ydoneis fidejussoribus tabulam* [5].

Item eciam ordinamus quod quicunque campsor qui nunc vel imposterum tenere voluerit tabulam cambii in quibuscunque civitatibus Cathalonie et villa Perpiniani pro duobus mille marchis argenti et in villis et aliis locis Cathalonie pro mille marchis dumtaxat assecurare cum idoneis fidejussoribus teneatur videlicet illi qui nunc tenent tabulam infra duos menses inmediate sequentes et illi qui nunc non tenent sed imposterum tenere voluerint antequam Campsorie utantur officio.

[1] *Quod constituentes procuratores ad Curiam generalem aliqualiter impediti non teneantur sigillatim eorum impedimentum nisi notario declarare. Rubrica.*

[2] *Haberet.*

[3] *Esset.*

[4] *Procuratorium et quod.*

[5] *Qualiter campsores eorum tabulas assecurare cum fideiussoribus teneantur.*

XXI.—*Quod nemo audeat emere mulam vel mulum pro majori*[1] *xxx librarum*[2].

Ordinamus preterea quod nullus audeat vendere vel emere aliquem mulum vel mulam pro majori precio quod triginta librarum quod si contrarium fieret venditor in precio quod receperit et emptor in mulo seu mula quem seu quam emerit puniantur per dominos seu bajulos locorum in quibus vendicio fuerit celebrata si tamen jurisdiccionem habeant in eisdem. Quodque eciam equa quam ille cuius fuerit teneri vel alias[3] cohibitare fecerit per equum aut rocinum nequeat pro debito vel pro quavis causa[4] seu occasione pignorari seu capi nec eciam interim donec ad coeundum abta fuerit.

XXII.—*Quod treuge sint usque ad venturum mensem Madii et ad duos annos inter dominos habentes guerram vel bannositatem*[5].

Ulterius[6] ordinamus et indicimus inter omnes prelatos ecclesias[7] barones milites homines de paratico cives et homines villarum honoratos infra Cathaloniam inter quos guerra bandositas aut contencio occasione huiusmodi aut alias existat treugas duraturas hinc usque ad primum venturum mensem Madii et ab ipso mense ad duos annos proxime sequentes sic tamen quod transacto tempore ipsarum treugarum quilibet premissorum remaneat in illo esse et statu quibus nunc existit in tantum quod per exitum ipsarum treugarum non remaneat in guerra ille qui nunc in guerra non existit et qui contrafecerit ultra penas in usatico Barchinone et constitucionibus Cathalonie editas contra infringentes securitatem et pacem principis habeatur ipso facto pro ejecto et separato a pace et treuga. E si hac occasione castra vel loca aut alia bona sedencia in aliqua baronia Cathalonie existencia ad manum Regiam devenirent debeant infra annum vendi aut alienari consimili persone illi cuius dicta castra loca et bona fuissent aut alii eciam persone

[1] Sup. *precio*.

[2] *Quod nullus audeat emere vel vendere mulum vel mulam ultra precium triginta librarum. Rubrica.*

[3] *Teneri seu calcari fecerit.*

[4] *Alia causa.*

[5] *Quod ad certum tempus sit treuga inter omnes guerrejantes seu guerrificare volentes.*

[6] *Ceterum.* El Cód. Esc. añade: «*Quod fiant faroni durante guerra in locis ubi sunt fieri assueta.*—Ulterius ordinamus quod faroni seu faro durante guerra presenti fiant per loca maritima in quibus sunt fieri assueta sumptibus tamen illorum qui eos facere sunt astricti.»

[7] *Ecclesiasticas personas.*

infra ipsam baroniam degenti et predictam constitucionem per tempus predictum dumtaxat durare volumus et non ultra.

XXIII.—*Quod de hinc usque ad primum mensem Madii et ad duos annos venturos guerra non fiat* [1].

Insuper ordinamus quod de hinc usque ad primum mensem Madii abinde ad duos annos proxime venturos aliquis baro miles homo de paratico civis vel homo ville honoratus nequeat aliquem garrejare aut arremire vel juntas de rellone facere.

XXIV.—*Quod prelatus vel baro vel alius habens jurisdiccionem non audean sustinere fugientes de armata* [2].

Item quod aliquis prelatus vel baro aut alius cuiuscunque condicionis fuerit non audeat sustinere infra jurisdiccionem suam aliquos fugitivos armatarum per nos aut deputatos a nobis [3] fiendarum postquam tamen fuerint acordati nec eciam sustinere aliquem qui cum solito aut logerio fugerit quinimo [4] confestim cum inde per dominum Regem vel eius officialem requisitus fuerint habeant sibi infligere penam que in libro majori [5] est scripta. Et hanc constitucionem per duos annos durare volumus et non ultra.

XXV.—*Quod libertates prelatorum vel baronum vel aliorum remaneant salve* [6].

Retinemus tamen et salvamus quod ex dictis quatuor capitulis [7] temporalibus aut aliquibus in eis contentis seu aliquibus actibus qui inde sequantur vel sequi possunt non [8] fiat aut fieri possit preiudicium prelatis baronibus militibus et aliis personis quibuscunque infra Cathaloniam degentibus seu aliquibus eorum in eorum libertatibus franquita-

[1] *Quod infra certum tempus nullus audeat guerrejare aut se arremire de junta seu de rallone.*

[2] *Quod aliquis prelatus baro aut alius in sua jurisdiccione aliquos fugitivos armatarum Regiarum nequeat sustinere.*

[3] *Deputatos armate.*

[4] En el Códice Escurialense falta desde aquí hasta *sibi infligere.*

[5] *In libro maris.*

[6] *Retencio et salvacio quod per presentem Curiam nemini in suis privilegiis et consuetudinibus valeant derogari. Rubrica.*

[7] *Dictis capitulis.*

[8] *Nullum.*

tibus privilegiis consuetudinibus et aliis juribus quibuscunque Immo ea omnia sint et remaneant in suis valore et robore sicut prius et nunc existunt cum ipsa omnia in generali Curia nobis per premissos pro bono statu terre absque eorum preiudicio fuerunt concessa.

XXVI.—*Confirmacio per mandatum et juramentum constitucionum predictarum* [1].

Quas siquidem constituciones ad humilem suplicacionem predictorum inferius descriptorum et de assensu consilio et probacione ipsorum in generali Curia die presenti constitutorum facimus sanccimus et volumus [2] per nos et nostros successores perpetuo et inviolabiliter observari injungentes omnibus supradictis ac vicariis bajulis curiis et universis officialibus nostris et eorum loca tenentibus et subditis eciam nostris presentibus et futuris quod omnia predicta et singula in dictis constitucionibus [3] contenta teneant firmiter et observent et teneri faciant ac eciam observari inviolabilia [4] et in aliquo non contravenire [5] nec aliquem contravenire permittant aliqua racione et ad majorem cautelam premissorum promittimus bona fide omnibus et singulis infrascriptis que dictam generalem Curiam convenerunt [6] et omnibus eciam aliis de Catalonia qui absentes sunt et notario subscripto [7] pro eis et aliis quorum interest ac poterit interesse legitime stipulanti et recipienti ac eciam juramus in anima nostra per Deum et crucem Domini nostri Jesu Christi et eius Sancta quatuor Evangelia manibus nostris corporaliter tacta predicta omnia et singula ut superius dicta sunt tenere et complere ac inviolabiliter observare et observari facere et teneri ut superius continetur.

Acta fuerunt hec in ecclesia Sanctarum Crucum ville Cervarie ix decima die Decembris anno a nativitate Domini Millesimo CCC°. lix nostrique regni vicesimo quarto [8].

[1] *Conclusio dicte Curie generalis.*
[2] *Statuimus et volumus.*
[3] *In dicta constitucione.*
[4] *Inviolabiliter.*
[5] *Contraveniant.*
[6] *Convenistis.*
[7] *Infrascripto a nobis pro eis et pro aliis.*
[8] No se copiaron en el códice de Ripoll las suscriciones de los asistentes. En el Códice Escurialense consta la del Rey: «Sig + num Petri Dei gracia Regis Aragonum Valencie Maiorice Sardiuie et Corsice Comesque Barchinoue Rossilionis et Ceritanie, qui dictas constituciones, et omnia et singula in eis contenta, consilio approbacione et assensu ac suplicacione tocius dicte Curie generalis laudamus, sanccimus, vovemus, firmamus, juramus, hiisque constitucionibus bullam nostram plumbeam apponi jussimus in pendenti.»

NOMBREMENT DELS FOCHS DE CATHALUNYA SEGONS LES CORTS DE CERVERA, LES QUALS SE CELEBRAREN EN LANY M.CCC.LIX PER LO S. REY EN PERE TERÇ [1].

Comissio de Barchelona.

FOCHS REYALS.

	Fochs.
Primo ciutat de Barchelona	7.651
Vila de Sabadel et castell de Rahona	162
Vila e terme de Terraça	228
Vila Major	44
Tagamanent	12
Corro jusa	20
Fochs de perrochia de Martoreyes qui contribuexen ab los demunt dits de Corro jusa	5
Maherata	8
Corro subira	14
Cardedeu	36
Berenguer Armengol de perrochia de Sent Marti de Prohensals	1
Castell de Muncada: del senyor Rey	56
En Payos de parrochia de Santa Eulalia de Prohensana del terme de Munbuy	1
Sent Julia de Lissa sobira: reyals del dit terme	2
Sent Julia de Polou: reyals	2
Perroquia de Parets	2
Santa Maria de Galechs	2
Tiana: reyals	7
Santa Coloma de Gramanet: reyal	1
Alella: reyals	4

FOCHS ALOERS.

Primo Castell de Sant Marçal	5
Sent Genis de Gudells	8
Badalona: aloers	6

[1] *Registro* 1.548 del ARCHIVO GENERAL DE LA CORONA DE ARAGÓN.

	Fochs.
Premia: aloers	4
Sent Marti de Prohençals: alou	1
Sent Andreu de Palomar	7
P. Verdaguer: qui es les dues parts alou e la terça desgleya	2 terç.
Santa Perpetua de Mogoda: aloers	2
Serria: aloers	39
Bandada del Espital de Prohensana	4
Bandada des Banyoles: aloers	4
Santa Creu de Lorda: aloers	4
Sent Jarvari: aloers	5
Perroquia de Sent Barthomeu des Sans e Sent Feliu de Lobregat	11
Sent Just des Vers: franquers e aloers	18
Cornella: aloers	5 mig.
Bandada de Muntanya de Sent Boy	2
Bandada del Prat de Sent Boy	9
Molet: aloers	4
Canovelles: aloers	3
Taya: aloer	1
Palau Solata: aloers	2
Santa Agnes de Malenya: aloer	1
Mertoreyes: aloers	2
Sent Esteve de Ripollet: aloer	1

FOCHS DE CIUTADANS.

Primo Santa Eulalia de Corro Jusa	3
Bernat Canyes de perroquia de Cardedeu: de ciutada.	1
Sent Genis de Gudells: de ciutada	28
Perroquia de Badalona: de ciutada	90
Premia: qui son de ciutada	13
Sent Andreu de Palomar: de ciutada	30
Sent Marti de Prohensals: de ciutada	3
Bandada del Spital de Prohensana: de ciutada	18 mig.
Corro jusa: de ciutada	3
Bandada Prat de Prohensana daça	5
Bandada des Banyols: de ciutadans	5
Santa Creu de Lorda: qui son den P. Ferriol ciutada de Barchelona	7

	Fochs.
Castell de Lorda: qui son den Berenguer de Relat..	19
Perroquia de Sent Barthomeu des Sans: de ciutada.	14
Cornella: qui son de ciutada.....	15 mig.
Bandada de Sent Boy: qui son den Francesch Sa Bastida ciutada.....	55
Bandada de Fonollar: qui son den P. de Gualbes...	8
Bandada des Prat de Sent Boy: de ciutadans.....	28
Sent Just des Vers e Sent Feliu de Lobregat.....	36 mig.
La Rocha: den P. March ciutada.....	23
Castell de Fells: den Berenguer de Reelat.....	31
Vila de Cans: den Francesco Burgues.....	43
Terra Burguesa.....	2
Picalquers: den Fransen Terre ciutada.....	7
Quadre de Vallirana: den Ombert de Vilafrancha...	14
Gava e la Pobla den Orta: qui son den Franson terre.	37
Sent Johan de Pi: de ciutada.....	24
Valvidrera: de ciutada.....	3
Quadra de Vilanova: de micer Guerau de Palou....	9
Mertoreyes: de ciutadans.....	2
Santa Perpetua de Mogoda: de ciutada.....	2
Sent Esteve de Ripollet: de ciutada.....	1
Castell de Matero: dels hereus de P. de Marques...	173
Vila de Molin de Reig e castell de Ciuro.....	89
Castell de Ça Rocha: de P. A. Marques ciutada....	147

FOCHS DESGLEYA E DE CAVALLERS.

Primo Granoylers.....	129
Quadra de Taudell: de cavaller.....	4
Jacme Pereut hom espars de perroquia de Caudell: desgleya.....	1
Quadra del Monestir de Cartuxa.....	4
Fochs de Cavaller de perroquia de Sen Julia Daltura Ço Ramon Sellent hom den Johan de Togores...	1
Vila Major: desgleya.....	40
Tagamenent: desgleya e de cavallers.....	16
Fochs desgleya e cavaller del terme de la vila de Sabadell e del castel de Rahona.....	
Corro jusa e sobira: desgleya ab IIII que nia de ca-	

	Fochs.
valer ab IX fochs desgleya e de cavallers de Maherata	26
Cardedeu: desgleya ab I que nia de cavaller	24
Vila de Caules de Muntbuy: del infant En Marti	123
Sent Genis de Gudells: desgleya ab I de cavaller	19
Perroquia de Badalona: desgleya	40
Premia: qui son desgleya ab X e mig que nia de cavaller	32 mig.
Sent Andreu de Palomar desgleya e ab II de cavaller.	71 e terç.
Sent Marti de Prohensals: desgleya	12
Sarria: qui son de cavaler lo qual ha nom Berenguer Mertorell	1
Sarria: qui son del monastir de Padralbes	67
Sarria: qui son de diverses senyores desgleya	14
Bandada del Spital de Prohensana: qui son desgleya.	28 mig.
Bandada del Prat de Prohensana de Çalaygua desgleya	13
Bandada des Banyols qui son desgleya	16
Santa Creu de Lorda: qui son desgleya	8
Perroquia de Sent Berthomeu de Sans: qui son desgleya a I foch de cavaler	13
Sent Just des Vers de Sent Feliu de Lobregat: qui son desgleya	54 mig.
Cornella: qui son desgleya	24
Vila de Sent Boy: dels Galceran de Rosanes	72
Bandada de Sent Boy: qui es de la Almoyna de Barchelona	16
Vila de Sent Boy: qui son desgleya	71
Bernat Peraylada hom esparç del terme del castell de Bendiure	1
Molet: qui son desgleya	30
Castell de Canoves: de cavaller ab IIII que nia desgleya	30
Sent Feliu de Canoulles: desgleya e de cavaller	12
Palau daries del terme del castell de Monboy desgleya	13
Sent Feliu de Codines desgleya del terme de Muntbuy.	35
Sent P. de Bigues: desgleya e de cavallers del dit terme	31

	Fochs.
Santa Eulalia de Vóhensana: desgleya e de cavallers del dit terme	38
Sent Julia de Liça sobira del terme: desgleya e de cavallers	38
Sent Genis de Samenla e de Sent Berthomeu de Muncas: qui son desgleya e del dit terme	27
Sent Sabastia de Munmajor: desgleya del dit terme	5
Sent Julia de Palou: desgleya e de cavaller	37
Perroquia de Porets: desgleya	24
Cerdanyola: de cavaller	24
Santa Maria de Galeels: desgleya	4
Castell Ça Pera: desgleya e de cavallers	37
Taya: desgleya e de cavallers	55
Tiana: desgleya e de cavallers	41
Santa Coloma de Gramanet: desgleya	29
Alella: desgleya e de cavallers	52
Castell de la Prunga: de mossen Jacme March ab IIII fochs desgleya	32
Quadra de la Sentin: den Berenguer de Conit donzell.	14
Quadra de Torra Badal: de perroquia de Santa Creu de Lorda	6
Quadra de Vallirana: del Prior de Sent Cugat de Valles	6
Quadre de Sent Ponç: desgleya	6
Sent Christofol de Begues: de mossen Jacme March ab III fochs desgleya	34
Sent Johan des Pi: desgleya	27
Ramon Hom de Deu: de Sent Johan des Pi	1
Sent Climent: qui es de mossen Jacme March	32
Sent Climent: desgleya	20
Val Vidrera: desgleya e de cavallers	18
Vila de Sent Cugat de Velles	169
Castell de Cabanes: de la Almoyna de Barchelona	11
Sent Julia des Feu: desgleya e de cavaller	8
Sent Salvador de Pulinya	19
Palau solata: desgleya	16
Munt Molo: desgleya	19
Quadra de Sentiga: desgleya	8
Quadra de Setiga: de cavallers	8

	Fochs.
Castell de Derrius: desgleya e de cavallers.....	42
Castell de Belloch: de P. de Belloch.....	24
Santa Agues de Mal Anya desgleya e de cavallers ..	7
Sent Genis de Plegamans: de cavaller e desglesia...	22
Castell de Muntornes: de cavaller e desgleya.....	65
Vall Comdal: desgleya e de cavaller.....	17
Castell de Set Manat: de cavaller ab XI fochs desgleya e I foch de ciutada.....	32
Sent Etheve de la Garriga: desgleya e de cavaller...	30
Sent Fost desgleya e de cavaller.....	12
Mertoreyes: desgleya.....	25
Quadra de Samalus: desgleya.....	8
Castell de Muntmany: ab III fochs desgleya.....	21
Santa Perpetua de Mogoda: desgleya.....	34
Sen Stheve de Ripollet: desgleya.....	19
Castell des Far den Bernat de Corbera.....	78
Liça jusa: desgleya e de cavallers.....	27
Cavall jusa e sobira: desgleya e de cavallers.....	12
Castell de Galifa: desgleya e de cavaller ab I foch de ciutada.....	17
Santa Maria de Huyastrell: desgleya.....	14
Matha de Pera: desgleya.....	29
Caules des Tarach: desgleya.....	4
Sent Adriá: desgleya.....	11
Hospital de Cervelo: desgleya.....	45
Quadra de Canals: desgleya.....	16
Castell de Corbera: de cavaller.....	30
Vila Danlesa: desgleya.....	110
Castell de Rubi: de cavaller.....	40
P. de Roques: de la perroquia de Rubi hom sparç ..	1
Castell des Papiol: de cavaller.....	32
Mas Roquer: hom esparç del terme de dit castell...	1
Santa Magdalena de Splugues: desgleya.....	18
Castell de Cervello: qui es del infant En Merti ab X desgleya.....	96
Quadre de Torreyes de cavaler ab I foch desgleya del terme de dit castell.....	28
Quadre des Soler: den P. March ciutada del dit terme.	24
Quadre de la Palma: desgleya del dit terme.....	13

	Fochs.
Quadre de Palaya: de ciutada e de cavaller del dit terme	33
Quadra de la Cort: desgleya e de cavaler del dit terme.	12
Vila de Sent Celoni del Spital	119
Sent Vicenç de Gualba: desgleya	44
Castell de Muntnegre: desgleya e cavaller	30
Barbara: desgleya e de cavaller	27
Agualada	179
Sant Faliu de Cabrera	59
Castell de Canoves: qui son de ciutada	2
Perrochia de Caules: qui son den Turrich	5
Sant Julia de Palou: de ciutada	10
Perrochia de parets: de ciutada	3
Castell de Sant Marçal: de ciutada	63
Castell de Castellar: de ciutada	48
Castell de Sant Viçents Dargentona ab V fochs Dorrius: del prior de Clara	81
Vilaçar: den P. des Bosch	77
Tiana: de ciutada	16
Santa Coloma de Gramanet: de ciutada	1
Sant Jervasi: de ciutada	2
La Vila de Moya	50
Castell de Vilardell	8
En Manent e En Cayemas de Sant Viçent de Jonqueres	2
Antich Febrer e I altre de Sant Pau de Risech	2
Suma de tots los fochs de la Vagueria de Barchelona	13.227

Vegueria de Leyda.

FOCHS REYALS.

Primo ciutat de Leyda	1.213
Bell-loch	53
Alamus	16
Lesborges	72
La Cugulada	4
Castellot	10

	Fochs.
Fochs poblats dins lo territori de Leyda qui tenen torres	5
Rufia de la perroquia de Sent Lorenç de la ciutat de Leyda	22
Sanahuy de la perroquia de Sent Marti de la dita ciutat	26
Timinells	42
Almateylles de la perroquia de Sent Lorenç	51
Vilanova del Picat de la perroquia de Sent Gili de la dita ciutad	37
Loch de Vilanova	18
Lo Palau de la Orta	8
Loch Dorrit: reyal	9
Limiana: del merquesat	51
Vilanova de Maya: del dit merqnesat	99
Loch de castello de Maya	10
Font Longa	22
Loch Darriot	7
Loch de Alos del merquesat ab La Nou e Matana	57
Loch de Baldemar: del dit merquesat	16
Camarasa ab lo seu batlin	73
Lorenç: en lo merquesat	10
Loch de Muntgay	27
Loch de Priva	13
Loch de Santa Linia en lo dit merquesat	29
Loch de Cubellas: en lo dit merquesat	89

Fochs de Ciutadans.

Primo Loch de Grealo: qui den Bernat Graila ciutada de Leyda	8
Puigvert: del hereu den P. Despens de Leyda	13
Pradell: qui es den Johan Cabrecer ciutada de Leyda.	9
La Torra den Broch: qui es den Jofre de Brassarola de Leyda	5
Mayals: qui es del honrat En Johan Mercer ciutada de Ceragoça (ab Tortosa)	83
Lochs de Flix: qui es den Bernat Bosch ciutada de Leyda (ab Tortosa)	35
Mas de Flix: qui es del dit En Bosch (ab Tortosa)	5

	Fochs.
La Palma: del dit En Bosch (ab Tortosa).....	27
Loch de Peal: den Bertran des Vall ciutada de Leyda.	7
Loch Dultano: qui es dels hereus den Johan de Barriach quondam ciutada de Leyda.....	12
Loch de Sunyer: qui es dels dits hereus.....	18
Loch de Alfec: dels dits hereus.....	23
Loch de Tabach: del dits hereus.....	3
Loch de Raymat: qui es den P. de Muntanyana ciutada de Leyda.....	10
Loch de Suchs: del dit P. de Muntanyana.....	17
Loch de Bertran: den Francesch de Naves.....	5
Mollaruça: qui es den Berenguer Moliner ciutada de Leyda.....	30
Loch de Farandella: qui es del dit Moliner.....	16
Bellfort: qui es den Thomas Calbet ciutada de Leyda.	3
Loch de Loes: qui es den Francesch de Sent Marti ciutada de Leyda.....	44
Loch de Vimpelech: qui es den Berthomeu de Sent Marti de la dita ciutat.....	17
Muntoliu: qui es den Bertran Navarra de la dita ciutat.....	22
Loch de Vinfaren: qui es den Muntserrat Romeu ciutada de Leyda.....	12
Loch de Lomatra: qui es den Nicholau sabater de Leyda.....	15
Loch de la Torra Grossa: den Domingo de Muntsuar ciutada de Leyda.....	24
Matxarra: qui es de la muller den A. Cortit quandam ciutada de Leyda.....	6
Trigel: de la dita dona.....	4
Muntroig: qui es den Anthoni Massanet.....	16
Miravall: qui es de la muller den Arnau de Riusech ciutada de Leyda.....	7
Puig Gros: qui es de la dita dona.....	20
Lochs de Molous: qui es den P. Janer ciutada de Leyda.....	4
Almanar: den P. de Carcassona de Leyda.....	113
Lo mas qui es den G. de Nogeres qui es den Johan Merces ciutada de Ceragoça (ab Tortosa).....	3

	Fochs.
Vilaplana: den P. Arlo ciutada de Leyda	8
Benavent: qui es den G. de Muntchada de Leyda	9
Blanchafort: qui es de Juifre de la Bracerola savi	15
Loch de Sent Adria: den P. Cadella	9
Predell: den Simon de Torres de Leyda	11
La Torra de Santa Maria	9

FOCHS DESGLEYA E DE CAVALLERS.

Primo Loch Daspa: qui es del bisbe de Leyda	15
Vallmanya: del dit bisbe	5
Cugull: del monastir de Poblet	16
La Manresana: del dit monastir	3
Sisquela: del dit monastir	10
Loch dels Torms: del dit monastir	11
Lo Lolorac: del dit monastir	9
Loch de la Grange: del abat Descarp	12
Loch Dalbatarra: del monastir del Bonrepos	12
La Joncosa: del abat de Poblet	35
Loch de les Beçes: del dit monastir	12
Loch Dalbages: qui es del monastir de Poblet	12
Loch Dalfarras: de la abadessa de Sent Ilari	12
Loch de Malcoreig: del abat Descarp	19
Juneda: qui es del vescomte de Vilamur	45
Ceros: qui es del noble En Notich de Muntchada	52
Itona: qui es del dit noble	71
Vilasecha: del dit noble	6
Loch de Gorfa: del dit noble	5
Loch de Cologe: desgleya e de cavallers	28
Castell de sens: qui es del dit noble En Jacme de Pallars	43
Castellot: qui es del dit noble	11
Castell Darbecha del dit noble En Jacme de Pallar	68
Benavent: de la Sen de Leyda	1
Alcarras: qui es de Mossen en Francesch Sent Climent	114
Granyenela: es del dit Mossen Francesch	5
Montagut: del dit Mossen Francesch	30
Lardecans: qui es del dit Mossen Francesch	22
La Rocha: qui es del dit Mossen Francesch	22

	Fochs.
Granadella: qui es de Mossen P. Moliner.....	79
Torres Beces: del dit Mossen P.....	19
Granyana: qui es del dit Mossen P.....	14
Bovera: qui es del dit Mossen P.....	10
Loch de la Pobla de la bella Guarda: qui es del dit Mossen P.....	6
Padros: qui es del dit Mossen P. Moliner.....	16
Margalef: qui es de Mossen R. Sa Costa.....	12
Loch de Vinferre: den Garau de Requesens canonge de Leyda.....	6
Loch de Alendir: de Mossen G. Berenguer Dolzinelles.	8
Artea: dels hereus de Micer Francesch Roma.....	19
Loch de Musatçonis e de la Foradada: dels dits hereus.	29
Loch de Munclar: dels dits hereus.....	11
Loch del Estor: dels hereus den A. Ces Comes de Borriach quondam.....	5
Torra Serona: den Berenguer Dolzinellas cavaller...	8
Castello de Farfanya: de la Comtessa Durgell.....	152
Loch de Endani: qui es den P. de Nogueres donzell.	2
La Torra dels Homens: qui es den P. de Puigvert donzell.....	1
Vila del Algerri: de la dita Comtessa.....	72
Loch del Boix: del Comte Durgell.....	9
Vila Dager: del dit Comte.....	88
Loch de Font de Pon.....	12
Loch de Vilanova: del dit Comte.....	3
Loch de Oreners: den Berenguer Josa donzell.....	6
Loch de Sent Just: del dit Berenguer de Josa.....	7
Loch de Milla: del Comte Durgell.....	15
Loch de Claramunt: del dit Comte.....	7
Loch de Muntassor: que es del dit Comte.....	3
Loch Dalberola: qui es den Fluvia.....	5
Loch de Os: qui es del dit Comte.....	54
Loch de la Figuera: den Puigvert donzell.....	3
Loch de Peraxons ab Manyanell: den Johan de Muncada donzell.....	12
Loch Vilues: del Comte Durgell.....	10
Crealo: del dit Comte.....	4
Castell de Muntmagastre: del dit Comte.....	26

	Fochs.
Loch Domers: den P. Claramunt donzell.....	1
Agramunt: del Comte Durgell.....	67
Claret.....	2
Puigvert: del dit Comte.....	15
Florejachs: den Berenguer de Josa.....	4
Ciyes: del dit Berenguer.....	4
Oliola e lo terme: del dit Comte	12
Cabana bona: den Canet.....	5
Guardiola	3
Cocto: dels hereus den P. Duluja.....	4
Sero: den P. Ramon Camporelles	9
Lo Donzell: del dit P. Ramon.....	11
La Sentiu: den Jacme de Meya.....	12
Malfeit: den Ramon Mecha	6
Ciutat de Balaguer.....	344
Ramoneda: den Bernat Torra.....	3
Tiurana: del Comte Durgell.....	10
Vilaplana: del dit Comte	2
Misalpex: den Gispert de Ribelles.....	3
Rialp e la batlia: del dit Ribelles.....	11
Peramola ab la batlia: qui es den Bernat de Peramola.....	22
Toranau: den Ferrer Dabeya.....	5
Paracolls: den Jacme Meya	5
Lochs de Luças e de Levanta: del dit Jacme de Meya.	12
Castellnou: qui es de Mossen Berenguer Daier.....	3
Loch de Ravall: VIII.	
Loch de Cardet: VII.	
Loch Disirch: VI.	
Buant Serin: V.	
Lochs de La Guardia de Xus Ventola Vilva Rens Sent.	
Johan de Geronella: XVIII.	
Loch de Macivert Dorta de Castella e del Pont de Suvent: XII.	
Tots aquestos son del abat de Laox: son e summa...	56
Loch den Marcenau: den P. de Torra donzell.....	3
Loch Descallar: del Marques de Bilena.....	4
Vilanova de Castell Pages: del Spital de Sent Johan de Jherusalem.....	10

	Fochs.
Loch Dartesa: del dit Spital	29
Loch de Madrona: del dit Spital	6
Loch de Umetllo: del dit Spital	18
Castell de Torres: del dit Spital	50
Loch de Urxea: del dit Spital	5
Loch de Gudenell: del dit Spital	26
Calaterra: del dit Spital	11
Loch de Gebut: del dit Spital	24
Loch de Corbins: del dit Spital	19
Loch de la Torra del Maho: del dit Spital	12
Loch de Les Cases de Corbins: del dit Spital	17
Loch de la Torra Farrera de Sagria: del dit Spital	11
Loch del Canic: del dit Spital	2
Loch de Rossello: del dit Spital	9
Loch del Guayre: de la prioressa Dalguayre	109
Loch de Vilanova de Sagria: de la dita prioressa	15
Loch de Ratera: de la dita prioressa	21
Castellnou: den P. de Sent Marti	5
Les Cases de Aguilo: del abat Dager	2
Loch de la Menla: del dit abat	7
Loch de la Regula: del dit abat	11
Loch de Cas: del dit abat	5
Loch de Conta: del dit abat	4
Loch de Sent Lorenç: del dit abat	4
Loch des Comu: del pabordre de Mur	3
Loch de Bellmunt: del monestir de Poblet	7
Burcenich: del dit monestir	14
Loch de Les Ventoses: del Orde del Spital de Sent Johan	4
Val-lobera: del abat de Bellpuig	8
Bellfort: del Orde del Spital de Sent Johan	5
Loch de Gaten: den Guillem de Muntchada	4
Sauro: qui son den Ramon de Josa	6
Item en lo dit loch de Lauro qui son del paborde de Solsona	7
Augem: den Ramon de Josa	2
Altes: den Ramon de Josa	2
Mirambell: den Berenguer Ça Costa donzell	2
La Portella: del dit Berenguer	2

	Fochs.
Castell de Salavert: den Salavert donzell.....	2
Castell Dalmenara: de Mossen P. Ramon Ça Costa.	2
Castell de Muntale: den Tudella donzell.....	1
Castell de Tarrasso: de Mossen P. Ramon Ça Costa.	3
Castell del Del Mesor: den Berenguer de Ribelles...	6
Castell de Bellstar: del dit Ribelles.....	11
Castell de la Rapita: de madona den Cervera.....	4
Castell de Timonal: de P. Cortit donzell de la dita vegueria.....	9
Castell de la Saydia: den P. Cortit donzell.....	7
Castell de Filela: den Francesch Morell donzell....	11
Castell de Vallfogona: den P. Cortit.....	12
Castell de Lineola: del Comte Durgell.....	30
Loch de Planelles: de Vegueria Dagren.....	3
Castell del Planal den Fexes: del dit Comte Durgell.	4
Puigvert: den Luis de Mur.....	2
Loch de Menargues: del Vescomte Durgell.....	42
Loch Dalbesa: del Comte Durgell.....	97
Castell del Tartareu del dit Comte.....	18
Suma major dels fochs de la dita Vagueria de Leyda.....	5.622

Vegueria de Vilafrancha.

Fochs reyals.

Vilafrancha de Penades.....	453
Vila de Cerbos.....	137
Piera.....	118
Gualada.....	179
Cubelles.....	106
Castell de Fontrubi e son terme.....	85

Fochs de ciutadans.

Quadra de Canyelles: den R. Merquet ciutada de Barchelona.....	15
Pujades de Ses Cucales ab lo Mas den Torra del terme de Piera.	

	Fochs.
La Cort Comdal qui es den R. Pellicer de Villafrancha	1
Castell de Gillida: den Francoy Bertran	95
Castell de Calafell: de Micer Garau de Palou	16
Quadra de Rocha Crespa: qui es den G. Ledo ciutada de Barchelona	11
Quadra de Salicrup del terme del Castell de Sa Guialtrum qui es den Bernat Merquet ciutada de Barchelona	5

FOCHS DESGLEYA E DE CAVALLERS.

Altafulla e Sanou: de Luys de Requesens	36
Castell de Ça Guialtrum: qui es de Guerau de Sanehuja donzell	62
Castell Desperaguera: qui es del prior de Muntserrat.	51
Castell de Marquefa: qui es del pebordre del Penedes.	14
Monistrol de Noya: qui es del Prior de Muntserrat.	8
Quadra de La Fortesa: de la almoyna de Barchelona.	5
Sent Jacme Ces Oliveres e Santa Creu de Crexa: qui son del rector del dit loch dels quals ni ha VI den Pont Ces Torres e IIII reyals	24
Castell de Frexa: del pabordre de Solsona	15
Sent P. de Riudebirles: del Cardinal de Sent P.	59
Castell de Terassola: qui es del dit Cardinal	32
Loch de Malcavaller e Quadra de Ranas del prior de Muntserrat	9
Loch o Quadra del Gorner: del pebordre de Solsona.	5
Santa Fe: del archabisbe de Terragona	16
Castell de la Granada: qui es del bisbe de Barchelona.	27
Perroquia de Sent Cugat Ses Garrigues: qui son del rector de dit loch e daltres persones ecclesiastiques.	35
Loch de Sent Sabastia: qui es del Cardinal Dagrafulla.	14
Castell de Avinyo: den March de Avinyo	24
Quadra de Cantalops: del Prior de Sent Pol	15
Quadra Dordal: del Espital de Cervello	7
Castell de Franer de Sen P. de Melanta: qui son del abat de Santes Creus	12
Quadra Dalbereda: qui es del dit abbat	8

	Fochs.
Castell de Pontons: del dit abbat	45
Castell de La Roqueta: del dit abbat	5
Quadra de Vilaesbi: de la Almoyna de Barchelona	11
Gayans: del abbat de Santes Creus	17
Castell de Muntmell: qui es del bisbe de Barchelona ab V fochs de la Quadra den G. Dayguaviva donzell	43
Vila Rodona: del bisbe de Barchelona	5
Castell de Muntornes: de Santes Creus	30
Castell de Crexell Bara e Roda: del Prior de Caserres	33
Sent Vicens des Calder: del abbat de Sent Cugat de Valles	28
Castell de Bonastre: del dit abbat	43
Castell Dabinyana: del dit abbat	34
Loch de Vendrell: del dit abbat	66
Santa Oliva: del dit abbat	33
Albornar: del dit abbat	6
Castell de Banyeres: del bisbe de Barchelona	45
La Lacuna del terme del Castell de Castellet del abat de Santes Creus	15
Moja: qui es del pebordre de Penades	13
Sent Steve del Castellot: qui son del pebordre e den Mas-dovelles donzell	8
Castell de Ribes de cavaller ab I foch de la Quadra des Corteg	35
Quadra del Clot del terme de Ribes	4
Castell de Ciges: de la Almoyna de Barchelona	109
Castell de Campdasens: desgleya	15
Castell de Garraf: del Prior de Garraf	2
Castell Delmella: desgleya	16
Perroquia de Santa Margalida: de diverses senyors ecclesiastichs ab XIII de cavallers	38
Quadra de La Serra de Santa Maria de Pla: qui es de cavaller	4
Perroquia de la Bleda: de Sgleya	5
Castell de Collbato: de Sgleya	32
Castell de La Guardia des Bruch: desgleya	43
Castell de Pierola e Quadra des Vilar: de cavallers ab II fochs de la Quadra de Castellet	84

	Fochs.
Castell de Sobirats: del noble En Ramon Alemany de Cervello	159
Castell de Sanit: de cavaller ab IIII fochs de la Quadra de Puig Alber qui es de Micer Guerau de Palou.	41
Castell de Cabrera: de cavaller e Quadra de Vallbona.	26
Castell de Pachs: den Ramon de Barbera ab III fochs qui son del monastir de Santes Creus e IIII fochs qui son del Epital de Sent Johan e II de la Almoyne e II fochs den Vilafrancha	21
Castell de Sent Marti: qui es del infant En Marti ab la Quadra de Vernet qui es den Arnau de Vernet.	95
Castell de Foix: de cavaller	43
Mas de Pontons: de Jacme Davinyo donzell	4
Castell de Vila de Mager: den Guerau de Cervello	93
Castell de Miralles: den Guerau de Cervello	39
Castell e terme de Querol de Mossen En Ramon Alemany de Cervello	89
Castell e terme Muntagut: del dit noble	60
Castell de Salba: den Bertran de Gallifa ab II fochs de Vilardida qui es den Tamerit	22
Castell e terme de Seguer: qui es den P. de Muntagut donzell	3
Quadra de Puig Loret: den Johan de Muntagut donzell	6
Santa Perpetua	25
Castell de Marmellar: den A. de Vernet	13
Quadra de Cimitrells den Bertran de Galifa	15
Ardonya del terme de Muntoliu: qui es den Bertran de Galifa	8
Quadra de Virgili: den Berenguer de Boxados	9
Castell de Secabecs: de cavaller	1
Torra den Barra: den Berenguer Dolzinelles	28
Mas den Armengol (nos trova comptat)	2
Castell de Vespella e terme: den Dalmau de Queralt.	33
Roda e Bara: del Prior de Caserres	18
Quadra de Bellvey: den Eymerich de Bellvey	18
Castell Nou e Esquornal: den Francesch de Muntbuy.	13
Lorenc e Lotger: den Bernat de Tous donzell	22
Castell e terme de Castellet: den Blascho de Castellet.	69

	Fochs.
Castell de Conit: qui es den Berenguer de Conit e la Quadra de Segur qui es den Jacme de Miralpex e la Quadra de Vilasecha.....	25
Quadra de Sent P.: qui es del prior de Cubelles....	3
Quadra de Galifa: qui es den Jacme de Miralpex donzell.....	10
Castell de Miralpex: den Jacme de Miralpex donzell.	14
Quadra de Ses Gunyoles: desgleya e de cavallers....	19
Quadra de Veia e de Adarro: den Bernat de Castell Bisbal donzell.....	6
Casa de Jafer.....	1
Clariana: qui es den Riera.....	2
Olerdola: desgleya e de cavallers.....	12
Quadra de Vila de Laps: del comenedor de Vilafrancha.....	16
Castell de Çelm: del Spital de Sent Johan.....	32
Castell de Claramunt: del comte de Cardona.....	53
Castell Dorpi: den Berenguer Sellent.....	15
Homens de Santes Creus poblats en terme del dit Castell.....	6
Homens den Bernat de Tous castla de Claramunt...	3
Homens de Vilanova del Cami: de Mossen Johan de Muntbuy.....	7
Quadra de Vilanova Despeya: son den Spitles donzell.	5
Quadra de Capellades: del pebordre de Sent Cugat..	22
Quadra de la Torra de Clarmunt: qui es den R. de Clarmunt.....	20
Castell de Mediona eb XII fochs de la quadra den Gispert de Barbera e ab III de la quadra den R. de Sa Noguera e ab V fochs de Santa Margalida de Clarmunt e ab II fochs de Sent P. de Riu de Birles...	88
Castell de Dodena.....	52
Castelleuli: del Comte de Cardona.....	27
Castell de Muntbuy.....	41

FOCHS ALODERS E FRANQUERS.

Ramon des Ortis.....	Del terme de Terraçola.	3
Ramon Vendell.....		
Bertran Valles.....		

		Fochs.
P. Fabre.....		
Bernat Fabre.....	Del terme de Çanit...	3
Bernat Feliu.....		
Galceran Bertran.....	De perroquia de Sent	
Berenguer Jofre.....	Cugat Ces Garrigues.	2
P. Soler de Durban.....		
Jacme Rosell.....		
March Alabutz.....		
P. Font.....		
Francesch F.....		
Bonanat Ruvire de Cases..		
Martines.....	De perroquia de Santa	
P. Massana.....	Margalida.....	14
P. Tergell.....		
G. Palau.....		
R. Bertran Gilabert.....		
Berenguer Gilabert.....		
P. Soler de Cases blanques.		
G. Balart.....		
Clara (nos troba que sia comptat).		
Berenguer Cuniy.....		
R. Triter.....		
R. Brugal.....	De Olerdola.....	5
G. Soler.....		
Berenguer de Caldoy.....		
Mas de Palams: del terme de Piera.....		1
La muller den Bernat Pellicer quondam: de la quadra de Çes Gunyoles.....		1
P. Miro de Sent P.: de Sent P. de Molanta.....		1
Francesch Jorda: de Adarro.....		1
Jacme Gual.....	De la perroquia de San-	
Francesch Mas.....	ta Maria de la Bleda.	3
P. Busquet.....		
Romeu Sans hom espars: del terme de Ribes		1
P. Rosell des Vider hom espars: del terme de Cubelles.....		1
P. Guerau aloer del mas des Cortal.	Aloers del terme	
Jacme des Frexes.....	de Cabrera..	3
G. Paschal des Mas de Canaletes..		

		Fochs.
G. Garriga.....	Aloers de Castell Nou e Desgornal.....	4
Berenguer Clariana.....		
R. Johan Jorda.....		
R. Johan.....		
Castell Viyde Panades.....		109
Lo Mas de Narbones.....		4
Los homens de Sant Lorenç e de Salamo.....		26
Puig Tinyos.....		25
Los homens de la Figuerola e del Mas Lorenç.....		17
Rocha Mora.....		5
Lespital de Sant Johan del terme de Castell Viy....		5
Item homens sparsos de Santes Creus del dit terme.		4

Vegueria e camp de Terragona.

FOCHS REYALS.

Cambrils Muntbrio e La Grassa.....	197

FOCHS DE SGLEYA.

Ciutat de Terragona e les faldes ab lo Codony XIIII fochs.....	1.127
Contesti: qui es del archabisba.....	199
Tamarit e son terme.....	51
Muntoliu del dit archabisba.....	41
Sa Cuyta del Abbat de Sentes Creus.....	40
Castell e terme Descornalbou del archabisba.....	141
Alforja del dit archabisba e lo terme:	
Alforge: LXVIII.....	117
Les Borges: XXVII.....	
Riudecols: VIII.....	
Los Banys: X.....	
Lo Domenge: IIII.....	
Vilabela: del archabisba ab II fochs de Pedros.....	45
Vilalonga e Puig Dolfi: de Mossen Berenguer de Requesen e de Montoliu.....	40
Vilabert: del archabisba.....	51
Riudons: del archabisba.....	172

	Fochs.
Peralta e Renan: den Muntoliu cavaller.....	8
Morell: den Jofre des Prats donzell.....	8
Gaudels Pobla de Mafumet e Perafort de cavaller...	19
La Maso: desgleya	6
Munt Roig: del archabisba.....	68
Guarda Mar: desgleya	6
Moluas: den Muntoliu cavaller.....	4
Alcover: del archabisba.....	256
Vila de Vals: del archabisba.....	399
Reus del camerer de Terragona.....	356
La Selva Albiol e Burguet: del pebordre de Terragona.	319
Castell de Castlar de Guerau de Queralt.....	78
Vinyels del archabisba.....	25
Senta Maria del Pla: del archabisba.....	58
La Pobla des Caudell: del dit archabisba.....	2
Quadra de Ferran: den A. de Ribes.....	4
Puig Palat: del Espital de Sent Johan.....	22
Abrafim: qui es del bisbe de Barchelona.....	39
Alio: qui es del pebordre de Terragona.....	33
Valmol: del comte de Cardona.....	54
Torrelles: del dit comte	4
Casa Fort: den Francesch de Montboy.....	5
Nuyes: qui es du Mossen Bernat de Foix.....	20

Vegueria de Montblanch.

FOCHS DE SGLEYA E DE CAVALLERS.

Vimbodi: del Monestir de Poblet.....	78
Vinaxa: del dit Monestir.....	58
Vila de Torres: del dit Monestir.....	10
Fuleda: del dit Monestir.....	31
Olmels: del dit Monestir.....	13
Muntblanquet: del dit Monestir.....	13
Sanam: del dit Monestir.....	12
Figuerola: del dit Monestir	18
Castell de Pena Freyta de Miramar: del dit Monestir.	17
Verdu: del dit Monestir.....	128
Rocha Laura: del Monestir de Valbona.....	19

	Fochs
Olmels de Na Gaya: del dit Monestir	47
Rocha Fort: del dit Monestir	21
Lorenc: del dit Monestir	10
Vila Mayanor: del dit Monestir	17
Munt Esqui: e Sent Sperit	17
La Guarda des Prats: del abat de Santas Creus	50
Pont Dermentera: del dit abat	27
Gualech: del bisbe de Vich	20
Bellianes del pebordre de Terragona	17
Rochafort: den Dalmau de Queralt	46
Ciutadila: den Gisperto de Guimera	96
Geumons: den Bernat de Boxadors	14
Les Piles: den Bernat de Boxadors	19
Savella: del dit Boxadors	29
Pontills: den Guerau de Cervello	48
Santa Perpetua: del dit Guerau	25
Val Espinosa: den A. de Cervello	15
Val Clara e son terme: qui es del abat de Poblet	28
Valosell: del dit abat	61
Sent Marti de Malda: de R. Dongleola	32
Samenla: den G. de Cervello	5
Malda: del comte de Cardona	35
Maldenell: del comte	5
Cervolles e La Fumada: del abat de Poblet	21
Cervia de Madona: den Acart de Mur	17
Castell del Albi: de la dita dona	63
Todos: qui es del Monestir de Poblet	3
Barbara: de la Orda del Espital de Sent Johan	88
Ollers	6
Apiera: de la dita Orda	34
Pasasnant: de la dita Orda	19
Glouera: del dit Espital	12
Biure: del dit Espital	18
Val Vert: del dit Espital	9
Lo Cogull: del dit Espital	6
Muntbruns: del dit Espital	4
La Spluga de Francoli jusana: del dit Espital	58
La Spluga de Francoli sobirana: del dit Espital	49
Bellianes: del dit Espital	3

	Fochs.
Fochs de Ciutadans.	
Lespluga Calva: den Gabriel Conesa	42
Loch de la Sala: den Muntanyana de Leyda	8
Beltay den G. Janer	17
Solivella: den Macia Massaguer	55
Lo Rach: den G. Janer	17
La Cirera: del dit G	13
Fochs reyals.	
Ça Reyal	194
Cabra	50
Fores e Lavella e lo Foneyll	111
Conesa e Salavern	120
Vila de Muntblanch	457
Rojals del terme de Muntblanch	24
La Val de Ladrons del dit terme	5
Blanchafort del dit terme	66
Blanchaforti	30
Loch de La Illa del dit terme	28
Castell de Clara	5
Comissio de Tortosa.	
Fochs reyals.	
Primo Ciutat de Tortosa	991
Terme de la Ciutat.	
La orta de la pertida Darenes qui va tro a la Porqueria	17
Illa e los orts qui son dela lo pont	26
Masos de Solso ab la ribera qui va tro a la ciutat	8
Loch de Mihanes	6
Loch de la Gaba	12
Loch de Godayls	16
Loch de Marrades	4
Loch de Carescal	18

	Fochs.
Loch de Adrover	10
Loch de Xerta	50
Loch de Benifellet	18
Loch de Tivenig	5
Loch de la Ultzina	5
Loch del Alentar	7
Loch de Custuma	14
Loch de Bassa de Canall	3
Mases dels Malorquins	3
Mases de las Barraques	4
Loch de Viu Axarob	3
Loch de la Fuyola	19
Loch de la Font del Paralo	53
Loch dels Garidlles	8
Loch de Camarles	4
Lo de Buriacenia	3
Mases qui son en la ribera prop Demposta	4
Loch de Amposta	46
Fochs de la Orta de Pusysi tro a Tivanig	29

FOCHS DE CAVALLERS.

Primo loch de Carles: qui es den P. Sent Manat donzell	37

FOCHS DE CIUTADANS.

Loch de Pauls: qui es del honrat En Ramon des Puig ciutada de Tortosa	33

FOCHS DESGLEYA.

(Son en Castelenia.)

Comenaduria de Miravet.

Primo Loch de Rasquera	20
Loch de Genestar	10
Loch de Mondefor	8
Loch de Algas	13
Loch de las Pinyeres	33
Loch de Batea	94

	Fochs.
Poble de Vilabona	16
Loch de Corbera	80
Loch de Miravet	34
Loch de Benicene	31
Loch de Pinell	35
Loch de Salvaterra	Nichil.
Loch de Gandesa	152

Comanaduria Dorta.

Loch de Prat de Comte	23
Loch de Bot	33
Loch Dorta	81
Loch Darnes	65
Loch de Ferres	2
Loch de Caseres	8

Comenedoria Dasco.

Primo loch de Barrans	4
Loch de Ribaroja	17
Loch Dasco	45
Loch de Camposerius	14
Loch de La Faterella	66
Loch de Vilalba	82
Loch de Vinebre	1
Loch de la Torra den Spanyol	8

Comenedoria de Ull de Cona.

Primo loch de Ul de Cona	259
Loch de Canar	59
Loch de Les Ventayls	14
Loch de Les Ferragenals	12
Loch de La Cinia	39

Vegueria de Tarraga.

FOCHS REYALS.

Primo Vila de Tarrega	195
Villa Grassa	60

	Fochs.
Fochs de ciutadans.	
Palau Danglola: qui es den Micer P. Sa Clam.....	22
Loch de Ciudamunt: qui es del dit Micer P.....	32
Loch de Fogat: den Macia Massaguer ciutada de Barchelona.....	3
Fochs desgleya e de cavallers.	
Primo Quars: del Comte Durgell.....	49
Cunil: den Paschal Lorenç.....	4
Loch de Figuerosa: del peborde de Solsona.....	5
Prexana: de la abadessa de Valbona.....	57
Axades: de la dita abadessa.....	13
Engleola: del noble En Berenguer Dangleola.....	111
Munt Argull: den Riusech donzell.....	3
Belver Uxa Faba e los Alberchs: del hereus den Dalmau de Mur.....	21
Munt Roig: del dits hereus.....	16
Castell de Bolidor: den Monsenis donzell.....	5
Castell de Clares Valls: den P. Mola donzell.....	5
Miralcamp: del noble En Berenguer Dangleola.....	14
Corbella: qui es deu G. Sa Corbella donzell.....	
Guimera: de mossen Bernat de Pinos.....	174
Loch de Tagadell: de la Orda del Espital de Sent Johan.	2
Loch de Belpuig: del noble En Ramon Dangleola...	36
Loch de Mor: del dit noble.....	1
Loch de Soana: del dit noble.....	4
Castell nou de Ceana: del dit noble En R. Dangleola.	25
Loch de Golmes: qui es del noble En Ramon Dangleola.	24
Vilanova: qui es del dit noble.....	35
Loch de Muntperler: del dit noble.....	3
Loch de Molleruça.....	30
Loch Dalfadarella.....	16
Bellfor.....	3
Suma major del Fochs de la vagueria de Tarraga.....	968

Fochs.

Vegueria de Cervera.

Fochs reyals.

Primo Vila de Cervera	485
La Vila des Prats de Sagarra	93
Copons	54
Veciana	9
Sedao e Riber	26
Guardia Palosa	7
Munt Maneu	19
Sent Marti de Sgleyoles	10
Vergos de la ribera de Cervera	13
La Paladella	6

Fochs de ciutadans.

Castell de Muntcortes: den Lombart de Cervera	3
Munt Leho: den G. Carboners ciutada de Barchelona.	15
Loch de Saranyo: de Munsuar de Leyda	3
Quadre de Saguer: den Francesch des Camps	5
Brienço: den G. de Carboners de Barchelona	7
La Cardosa: den R. P. de Cervera	11
Palamos: den G. Riquer	3
Loch de Riquer: qui es den R. de Riquer	2
Loch de la Mora: den Jacme Ferrer	4
Castell de Sent P. Daguilo: den Francesch Sagrera de Galada	6
Mont Paho: en qui na I den Bertran des Vall e III del pabordre de Sent P. de les Arquells	4
Castell de Rabinat: den Berenguer de Castellet	15
Puig Torner: den Bort de Gravalosa de Manresa	6
Escars: den Pons de Vilalonga	8
Loch de Pomar: den G. de Carboners ciutada de Barchelona	8
Tudola qui es den P. de Oldomar de Barchelona	24
Loch de Ça Cruillada den Jacme des Vall	5

Fochs.

FOCHS DESGLEYA E DE CAVALLERS.

Primo Guaver: den Guerau de Queralt	9
Palarolls: del dit Guerau	21
Biura	1
Robiola e Sa Calsada	1
Sent Antoli: den Guerau de Queralt	18
Ticnor: del dit Guerau	5
Muntfa: den Berenguer de Conchabella	4
Tordera: den Bernat Sa Cirera	1
Tailada e Vilalta: den R. de Caldes donzell	10
Castell Dargensola: den Berenguer Dargensola donzell.	36
Castell de Santa Maria: dels hereus den Guerau Duluge.	2
Segur de Vila Major: den Matheu de Caldes donzell.	22
Loch de la Rabasa: qui es dels hereus den R. Duluga.	8
Uluja Subirana: den R. Duluge donzell	11
Castell de Tora: del comte de Cardona	50
Castell de Ceguda: del dit compte	9
Castell de Bitfret: del dit comte	9
Lo Lor den Berenguer de Copons	7
Bellvehi de Meya: den Verges donzell	18
Frexenet: desgleya e de cavallers	8
Bellvehi: qui es den G. Sa Cirera donzell	14
La Manresana: qui es den Bernat de Massina janaros.	16
Loch de Puig de Maguer: qui es den Muntfalco donzell.	4
Castell Nou Duluja: den P. Duluja donzell	10
Castell de Pinos: den Ramon de Pinos	13
Fluvia e Tapioles: den Berenguer Ça Costa donzell.	22
Talavera e Pavia: den Johan de So	25
Guardiola: den Ramon Talamancha	4
Quaraltil: den Galceran de Yergos donzell	3
Sent G. prop la Rabassa: qui es den G. Sa Cirera	4
Santa Fe: den Bathomeu de Fanchs	10
Tudela e Carras: den Galceran Duluge donzell	10
Ça Goda: den Maymo Ça Cirera	4
Clariana: del dit Maymo	17
Munt Argull: den Dalmau de Queralt	10
Raurich: del dit Dalmau de Queralt	13
Sistero: qui es den Arnau de Verdu	4

	Fochs.
Sent P. Sa Levinera: den R. de Boxadors.....	23
Rubio: den Bernat de Boxadors.....	37
Fonollers: dels hereus den Guerau Ça Torra.....	5
Canos: den Guesaulich Ça Torra donzell.....	4
Vila Major.	
Santa Coloma de Queralt del noble en Dalmau de Queralt.....	161
Castell de Queralt del dit noble.....	37
Castell de Aguilo en la Quadra de Muntfret: del dit noble.....	39
Munt Palau: den R. Duluge.....	10
Loch de Stor: den G. de Aguilar.....	10
Sent G. des Sor: den G. Sa Cirera.....	11
Loch de Bordell.....	5
Valmanya: qui es den Berenguer de Rajadell.....	13
Uluge jusana: qui es den P. Duluge donzell ab III fochs de Santas Creus.....	12
Munt Squiu: qui es den P. de Gaver.....	2
Quadra de la Rocha: den Dalmau de Queralt (nos troba).	
Castell de Boxadors: den R. de Boxadors donzell...	18
Vergos Guerrejat: den R. Duluge donzell.....	9
Salent den Guerau de Sanabuge donzell.....	5
Lundars: de pabordre de Sent P. des Arquelles.....	3
Vila Grasseta: del Monestir de Sanctes Creus.....	18
Muntoliu: del dit abat de Santas Creus.....	28
Loch de Sent P. Sa Cruilada: del comenador de Rodes.	3
Porta Espana.	
Rocha Mora: del prior del Munt Serrat.....	13
Belmunt: del dit Prior.....	8
Savit de Bordell del prior del Munt Serrat e den P. Ferrer e daltres.....	13
Loch de Carbesd: del dit Prior.....	10
Solanelles: de la abadessa de Valdansa.....	7
Ses Conamines: del abat del Stany del terme de Castella (nos troba).....	3
Las Albarells del prior del Munt Serrat (nos troba)..	11
Sent P. dels Arquells: del pabordre dels Arquells...	6
Riudovelles: qui es de la abadessa del Padregal.....	4
Rubio e Altadil: de Sent Antoni.....	3

	Fochs.
Loch de Sent Sapulcra: de Abat de Santas Creus....	2
Loch Dalta Riba: del dit abat.....	4
Malgrat e Pruissola: del pabordre de Solsona.....	16
So Far: del dit pabordre.....	2
Comabella: del dit pabordre.....	3
Mas de La Portella (nos troba).....	1
Loch de Grayanella: del abat de Poblet.....	9
Sent Domi: qui es de la abadessa de Valldansa.....	8
Lo Vespi: Desgleya e de cavallers.....	6
Portell: del pabordre de Solsona.....	7
Viver: del dit pabordre.....	3
Torra Feyta: del Bisbe Durgell.....	14
Niol: del capitol Durgell.....	2
Sent Merti de la Plana: del capitol Durgell.....	5
Guissona: del bisbe Durgell.....	70
Sanahuja: del dit bisba e la batlia de Sanahuja ab Paloll.....	104
La Torra den Bort: desgleya (nos troba).....	3
Sent P. des Vim: del prior de Santana des Prat....	6
Agramnutell: qui es del abat de Santas Creus.....	12
Castell de Miralles: desgleya.....	13
Sen Galart: e Figuerola del abat de Santas Creus...	12
Loch de Contrast: desgleya.....	4
Pujalt: del comte de Cardona.....	35
Ondara: qui es den Pons de Correga.....	8
La Torra den Portella: den Johan Ça Portella.....	3
Castell de Jorba de Jorba: den R. de Castell Ouli donzell.....	56
Ça Rocha del terme Daguilo: del Galceran de Miralles donzell.....	6
Castell de Filoll: del comte de Cardona.....	17
Quadra den Ramon de Massons donzell.....	1
Calaf: del comte de Cardona.....	63
Lo Vilar de perroquia de Veciana: den Matheu de Caldes.....	1
Castell de Calonge: del comte de Cardona.....	18
Castell den Mirambell: del dit comte.....	7
Castell de la Molçosa: del dit comte.....	25
La Seu Durgell.....	230

	Fochs.
Tort: del capitol Durgell	25
Lato: del dit capitol	7
La Coma Denabives	8
Arcedo	6
Nabiners	8
Loges	7
Munt Ferrer	10
Trixen	33
Hostaran	30
Gavarra	6
Perroquia de Laorto	15
Alars	14
Adaral	9
Lavança	25
La Mora Comdal	6
Fornols	15
Cornalana	5
Asfa	5
La Losa, Ternes, Arcevol, Agunrri, Pla de Sentis, La Val Dorques — Del bisbe Durgell	64
Issona	50
Munt Cla	28
Mas Sa Glasio de perroquia dels Prats de Sagarra den Galceran de Caldes	1
Granyena: del Orda del Hospital de Sent Johan	52
Muntornes: del dit Hospital	29
Mas de Bondia: del dit Hospital	19
Lamenla: del dit Hospital	64
Segura: del dit Spital	21
Lalbio e la Torra Dalbio: del dit Spital	10
Capestan: del dit Spital	6
La Guardia Lada: del dit Spital	32
Porqueriçes: del dit Spital	12
Castell Nou de Porchariçes del Prior de Montserrat	7
Guardia Palosa: del dit Prior	2

	Fochs.
Quadra anomenada dins la perroquia de Sent Merti Desglayoles	2
Loch de Amoros: qui es del camarer de Solsona	4
La Morana: den R. Ça Cirera	3
Ribelles e lo terme den Gispert de Ribelles	1
Guardiola del dit Ribelles	3
Vilalta del dit Ribelles	2
La Oltzina del dit Ribelles	4
Ribelles	4
Falchonera	1
Pujol	2
Vila Nova de Valdoria: den Berenguer de Cardona	19
Ponts e son terme del Comte Durgell	65
Torra Blancha: den Galceran de Toraya	4
Bertran Busco: den P. de Falcons	1
Bioseca den Bernat de Camporells	36
Carram den Galceran Duluya donzell	5
Grassa: den Garau Doluga	13
Concha Bella: del dit Garau	10
Espaylargues: den Johan de Concha Bella	14
Paylagalls: del dit Johan	10
Vila de Cardona e la batlia daquella del comte de Cardona	249
Castell de Matha Margo del dit comtat: es de mossen Paguera	14
Castell Salen: de mossen R. de Vilalta	5
Castell de Maya: qui es del dit mossen R.	8
Quadre den Jacme Suria donzell	2
Perroquia de Gargala e Frigols	8
Castell e perroquia des Pujol des Planers: es den Johan des Pujol donzell	3
Castell de Querol: den Johan des Brull donzell	3
Castell de Clariana: del dit Johan	6
Castell e perroquia de Capollat e la batlia daquell	40
Castell e perroquia Castello del comte de Cardona	35
Perroquia de Corna: del dit comte	24
Batlia e perroquia de Vall de Lort sobira del dit comte	33
Castell de la Pedra: del dit comte	21

	Fochs.
Castell de Castell Tort e perroquia de Tort del dit comte	20
Castell de Siquer perroquia de Linars del dit comte.	28
Castell e Ladurs: del dit comte	10
Castell e perroquia de Jovals: det dit comte	5
Castell de Montpolt: qui es den G. Guerau	4
Castell de Torrassola: qui es den Francech Sa Torra donzell	5
Castell de Clara: lo qual es den Albert de Pinos	6
Castell de Lobera del dit senyor	20
Castell de Doderey den R. Sola de Solsona	13
Vila de Solsona del dit comte	212
Castell des Torrents: den Arnau Dalta Riba	5
Castell de Castellar	6
Castell de Rayner: qui es del dit comte	28
Castell de Sent Climens: del dit comte	4
Castell de Solsona: del dit comte	13
Cambrils de Aljuya: del dit comte	23
Quadre de Perecamps: den Font Star del dit comtat	4
Castell de Canalda qui es de Prestadir de Solsona	10
Castell de Miravet: del dit comte de Cardona	5
Castell de Linera: del dit comte	12
Castell de Labarola: den Jacme Ça Cirera	30
Castell de Valforosa: den R. Brull	24
Castell Follit den Riubragos: del dit comte	47
Castell Derdevol: del dit comte	26
Castell de Fontanet: del dit comte	4
Castell Ferran: del dit comte	11
Castell Divorra: del dit comte	25
Castell de Claret: del dit comte	8
Castell de Sellos: dels hereus den Pinos	6
Quadra de Matha de Porros: den G. Gorrego	2
Castell de Munt Falcho: del dit comte de Cardona	10
Castell de Torroja: del dit comte	32
La Clusa: del bisbe Durgell	2
Aguilar	2
Lo Mas de Socarrats: de Sent Ponç	1
Guardasmens: del dit bisba	3
Vila Major: del capitol Durgell	2

	Fochs.
Ratera Ratera: del rector de Tauladells.....	1
La Figuerosa: del pabordre de Solsona.....	5
Talarn: del dit pabordre.....	4
Claret: de capella.....	2
Osso: del dit bisbe.....	15
Rochaberta: qui es de I capella Dagramunt.....	2
Gerp: del dit pabordre de Solsona.....	28
Ganter: del prior de Ganter.....	4
Paupa: del dit pabordre.....	3
En Ribera del castell de Jovals: es de Santa Maria de Solsona.....	1
Ballia de Lona e de Terrasola: del pabordre de Solsona.	4
Ballia de Muntpolt: del dit pabordre.....	2
Castell de Naves: del dit pabordre.....	27
Perroquia de Timoneda: del dit pabordre.....	6
Castell de Basara: del dit pabordre.....	7
Quadre del dit castell: del dit pabordre.....	3
Castell Dolius: del dit pabordre.....	18
Castell de Osta Franch del capitol Durgell.....	13
Castell de la Guardia: del Spital de Sent Johan.....	9
Castell de Cornabous: del abat de Poblet.....	9
Castell de Barbens: del Spital de Sent Johan.....	15
Castell Divars: del capitol Durgell.....	4
Castell de Tarros: de la abadessa de Santa Cilia....	3
Castell de La Fuliola: del monestir de Poblet.....	5
Castell de Buldu: del dit monestir.....	6
Castell de Clara: del abat de Ripoll.....	18
Castell de Les Plenelles: del Spital de Sent Johan...	8
La Torra den Arau: del prior de Ganter.....	1
Castell dels Achs: del abat de Bellpuig.....	3
Castell de Belleayre: del abat de Poblet.....	4
Castell de Belvis: del capitol de la Seu de Leyda...	18
Castell de Termens: del Spital de Sent Johan.....	13
Loch de Portella: de la abadessa del Cayre.....	13
Loch de Camporells: del abat de Bellpuig.....	1
Castell de Les Avellanas: del abat de Bellpuig.....	18
Vilanova: del dit abat.....	13
Aleny de perroquia de Sent P. Calaç: del abat de Cardona.....	3

	Fochs.
Loch de Sent P. Calars: del dit abat.....	2
Castell de Conil: del dit abat.....	7
Castell de Durfor: del dit abat.....	3
Castell de Taltaul.....	26
Castell de Puig de Maguer de la abadessa de Berga.	4
Castell nou de Baslla: del bisbe Durgell.....	6
Castell de Tous.....	33

Vegueria de Manresa de Berga e Bergada.

FOCHS DESGLEYA E DE CAVALLERS.

Castell de Cohaner: desgleya.....	2
Castell de Caserres: de diverses persones.....	13
Perroquia Davia: desgleya.....	13
Perroquia de Ferrerons: desgleya.....	6
Castell bell: den Jacme des Far.....	38
Castell de Gaya: de cavaller.....	14
Castell de Guardiola: qui es den Thomas de Far....	28
Castell e terme de Granera: qui es den P. Planella donzell.....	13
Castell de Murea: qui es den P. Planella.....	24
Castell de Vaqueriçes: den Johan des Far donzell...	48
Castell de Rocha Fort: del monestir de Sent Benet de Bages.....	23
Perroquia de Monistrol de Rajadell del pebordre de Manresa.....	2
Perroquia de Valhonesta del pabordre de Manresa..	11
Quadra de Sent Genis des Mujals de Mossen Paguera.	5
Perroquia de Manresa: qui son de diverses senyos e son desgleya.....	14 mig.
Perroquia de Valformosa: desgleya.....	4
Castell de Rejadell e Quadra de Sa Cirera. } de cavaller.....	48
Perroquia de Sent Johan de Vila Torrada e de Sent Daniel de Palou desgleya.....	4
Perroquia de Belcebre e de Sent Julia.....	4 mig.
Perroquia de Castellar: de cavaller.....	3

Fochs

Castell de Vinyo: dels hereus del noble En Berenguer de Cardona..... 16
Castell Dartes e de Salent e de Castell nou: desgleya (bisbe de Vich)..... 143
Castell Deguilar: del pabordre de Manresa..... 24
Castell Adral: den Vilalta de Cardona..... 31
Castellet de Tornet: den Galceran de Castellet donzell..... 17
Castell Follit de Boix den R. Dodana donzell..... 28
Castell de Taules: den Bernat Talamancha donzell.. 48
Castell de Gravolosa: de la Almoyna de Barchelona. 17
Castell Gali: den Dalmau Ses Torres donzell..... 22
Castell e terme de Luça: de Mossen R. de Paguera (ha pagat a Vich)..... 105
Castell de Maçana sobirana: qui es den Asbert des Prat donzell..... 8
Castell de Manyas: desgleya..... 10
Castell e terme del Castell Dollo: del abat del Estany (a Vich II reyals)..... 42
Castell de Sent Matheu de Bages: den R. de Boxados. 37
Castell de Talamancha: den R. de Talamancha..... 29
Val de Marganell: den Johan de Ganer donzell.... 6
Perroquia de Sent Sadorni de Salells: de pabordre de Manresa ab I foch del Monestir de Monserrat.... 9
Perroquia de Santa Maria de Macadas: del abat de Santa Cilia..... 2
Perroquia de Na Vateles: del abat de Sent Benet... 15
Perroquia de Sent P. de Serrahima. (Nos troba sia escrit. Noy esta ningu.)
Perroquia de Sent Fritos de Sent Benet de Bages... 14
Perroquia de la Vilella: de Sent Benet de Bages.... 17
Perroquia de Sent Jacme Dolzinelles del abat del Estany..... 4
Perroquia de Sent Genis de la Val dels Orts: desgleya. 1
Perroquia de Sent Marti de Torroella: de diverses senyors: desgleya..... 12
Perroquia de Joncadella: desgleya..... 3
Perroquia de Santa Maria de Viladordas: den R. Ses Comes e del abat de Sent Benet..... 3

	Fochs.
Quadra de Sent Marti Serrahima: del monestir de Sa Portella e del camarer de Sent Benet.....	6
Quadra de Saval de Gaya: de cavaller.....	4
Vila de Monistrol de Monserrat del prior del Monserrat.....	98
Castell de Munt Major: den Ferrer de Castellet....	4
Castell de Viner: den Rajadell cavaller.....	20
Castell de Guardiola: del abat de Sent Lorenç.....	10
Perroquia de Merola: desgleya.....	1
Castell de Serratex: del abat de Serratex.....	17
Castell de Gironella: del noble En P. Galceran de Pinos.....	19
Perroquia de ballia de Sagars: del dit noble.....	34
Castell de La Quar: del dit noble.....	11
Castell de Palmerola: del dit noble.....	23
Castell e terme de Roset: del noble En P. Galceran.	25
Vila de Baga del dit noble ab III fochs de la Quadra Guaraxer.....	99
Castell de Saldas: del dit noble.....	39
La Poble de Lilet: del dit noble.....	46
Castell de Gossoll: del dit noble.....	42
Castell de Josa: del dit noble (fal tota la baronia)...	13
Castell de Toses: del dit noble.....	22
Perroquia Dorua: del dit noble.....	15
Perroquia Dena Va: del dit noble.....	9
Perroquia de Planers: del dit noble.....	3
Perroquia de Castellar: del dit noble.....	18
Perroquia Darus: del dit noble.....	7
Perroquia de Santa Cilia de la Val de Lilet.....	8
Castell de Gavarret: de la dita Vall.....	11
Perroquia de Broca: de la dita Vall.....	11
Perroquia del Puig: del dit noble.....	4
Perroquia del Mulnell: del dit noble.....	4
Castell de Glasclaren: del dit noble.....	6
Perroquia de Lavaneras: del dit noble.....	3
Perroquia del Vay: del dit noble.....	17
Perroquia de Mundaru e Quadra de Sen Merti de Mundaru: desgleya e de cavallers.....	8
Perroquia Despinalbet: desgleya e de cavallers.....	3

	Fochs.
Perroquia de Borreda del terme de Castell de la Palmerola de Ripoll	10
Perroquia de la Nou: del abat de Ripoll	14
Perroquià de Velcebre de Sent Julia e den Sent Climent: desgleya	22
Perroquia de Sent Salvador de la Verdura: desgleya.	12
Perroquia de Clara: desgleya	3
Perroquia de Cerdayola: del abat de Sent Lorenç	10
Perroquia de Sent Serni de Malayen del abat de Ripoll.	9
Perroquia de Rogens (nos troba que sia scrit.)	
Perroquia de Guarzilaus: desgleya (nos troba).	
Perroquia de Berga: desgleya	1
Perroquia Delbiols: del pabordre de Berga	5
Perroquia de Sent P. de Madrona: desgleya e de cavallers	6
Perroquia de Sent Merti de Muntalan: desgleya (nos troba qui sia comptat.)	
Castell de Rendos: qui es den R. de Talamancha	5
Castell Terçol: del abat del Estany	27
Castell Sir: qui es den Belloch	11
Perroquia de Marfa: desgleya ab I foch de la perroquia de Santa Coloma	6
Castell e terme de Belceren: de mossen R. de Paguera ab VI fochs Dargençola	26
Castell e terme Dolost: del dit mossen R. de Paguera.	20
Castell e terme de Tornamira: del dit mossen Ramon.	33
Castell de Paguera: del dit mossen R. e perroquia de Fumanya e perroquia Ferrens de Belcebre de Gerchs.	33
Castell de La Spunyola: del dit mossen R.	15
Perroquia de Santa Iscla de Bages	4
Quadra de Serrasans: del camarer de Ripoll	4
Perroquia de Santa Maria de Claret del abat de Sent Benet de Bages	1
Castell de Soria: del comte de Cardona	34
Castell de Falchs: del dit comte	29
Perroquia de Cans o Camps: del dit comdat	16
Castell Taylat: del dit comte	26
Perroquia de Fonoyosa: desgleya	12
Santa Cilia de Monserrat ab Castell Marro	6

	Fochs.
Castell de Puig Reig: del Spital de Sent Johan.....	27
Perroquia de Pedret: desgleya.....	5
Aquets nos troban en la nomina com ja nia..... reyals.	
Perroquia Darayonet: del abat de Sent Johan.....	14
Quadra del Priorat: del abat de Sent Jacme de Frontinya.....	13

FOCHS REYALS.

Primo ciutat de Manresa.....	463
Vila de Sent P. Dor.....	130
Masos de la Perroquia de Sent P. Dor.....	8
Vila de Berga.....	344
Vila de Moya ab I fochs de Ferrerons.....	69
Castell de Cohaner.....	8
Castell de Torroella.....	7
Castell de Fromir.....	14
Castell de Caserres.....	17
Castell de Muntclar.....	5
Perroquia Davia.....	7
Quadra de la Melna.....	1
Perroquia de Berga.....	4
Perroquia de Castellar.....	4
Perroquia de Merola.....	3
Perroquia de Pedret.....	5
(En aquest na IIII reyals e I desgleya.)	
Perroquia de Belcebre e de Sent Julia.....	4
Perroquia Despinabet.....	2
Perroquia de Madrona.....	2
Lo Mas de Vila Gaya del Castell de Gaya.....	1

FOCHS DE CIUTADANS.

Castell de Fromir Boluer e Mirapol: qui es den A. Carbesi de Berga.....	4
Castell de Castellar e perroquia de Massana jusana: den Gravelosa de Manresa.....	17
Castell de Callus: den Eymerich Salentde Manresa.	14
Perroquia de Monistrol de Rejadell: qui son den Bernat Eymerich V fochs e den Jacme des Prat I foch.....	6

	Fochs.
Perroquia de Manresa ço es R. Devesa e la meytat del Mas den Simon Sa Torra e En Bernat Major.	2 mig.
Perroquia de Val formosa: de ciutada.....	1
P. de Palau de Aguilar.....	1
Castell de Castellet: den Johan de Seguelers.....	14
Perroquia de Sent Johan de Vilatorrada e de Sent Daniel de Palau.....	1
Castell de Blanchafort ab V fochs de la perroquia de Labells e terme del dit Castell: qui es den P. Fresch de Berga.....	19
Castell de Figols: den Johan Salou de Berga.....	8
Perroquia de Castellar: de ciutada.....	2
Cercuns de perroquia de Mundan.....	1
En Bin de perroquia Despinalbet.....	1
En Cort de perroquia de Berga.....	1
Quadra de Fogorp: de Madona den Vola de Berga..	4
Castell de Muntelar: den Francesch de Muntelar...	4
Perroquia de Cerdanyola.....	4
P. Solares:..... / P. S. Franquesa:.... } de Castellbell.....	2
G. Ferrer de Castellet de Bages.....	1
Lo Mas de Splugues.. / En Conomines..... } del Castell de Mura.....	2
Ramon Ses Conamines de perroquia de Vila Dordis.	1
Bernat de Joncadella.. / G. Sa Sala..... / Thomas Ses Torres... } de perroquia de Joncadella.	3
Bonanat Morera del Castell de Rajadell.....	1
Jacme Domingo de Sa Cirera.....	1
G. Saval del Castell de Castellar.....	1
Lo Mas den Vila de Massana de Jussana.....	1
Cathala des Caus de Castell de Guilar.....	1
P. Lobet de perroquia de Monistrol de Rajadell....	1
Jacme Paner..... / Antoni Rovis..... } de perroquia de Santa Maria de Claret.....	2
Lo mas de la Serra ha pagat ab la ciutat e lo mas des Pla..... } de perroquia de Manresa...	1
Ramon Calafell de Castell Gali.....	1

	Fochs.
Galceran de Casa Nova de perroquia de Sent Jacme Dolzinelles	1

FOCHS ALOERS DE BERGA.

Lo Mas Dalta Riba de la perroquia de Labells	1
En Caselles aloer de perroquia de Muntdram	1

Vegueria de Palars.

FOCHS REYALS.

Loch de la Guardia	33
Talarn	37
	70

FOCHS DE CIUTADANS.

Frigols que es den Jacme Rosell	6
Sent Feliu: den Bernat de Mora mercader honor des Pills	4
	10

FOCHS DE CAVALLERS E DESGLEYA.

Primo Vila de Tremp: qui es del bisbe Durgell		194
Puig Cercos XII Moror XIII Olzina IIII Mur V	Del pabordre de Mur son entre tots	34
Galiners IIII Vila Mijana XV Munt Squiu VI Puig del Anell III	Del bisbe Durgell son entre tots	28
Issona XXVI Lorda VII Covit VII Vasqueri VIIII	Del capitol de la Seu Durgell son entre tots	49
Lochs de Casterneri e Starri: del abat de la O		5

		Fochs.
Val de Varnes X.....	Del bisbe de Leyda son entre tots.....	43
Loch de Cases III.....		
Loch de Vilalar XI.....		
Loch de Coll VI.....		
Loch Dalesp IIII.....		
Loch de Castello IIII....		
Loch de Ça Rocha II....		
Loch de Vin III.....		
Loch de Sa Clua: del abat de Lavax.....		3
Palau: de Espital de Sent Johan de Jherusalem.....		27
Sent Steve de Sarga: del rector del dit loch.....		3
Prulans: dels hereus den R. Paschal donzell.....		4
Gartuy: del abat de Roses.....		6
Loch de Mur: den Luys de Mur.....		8
Perroquies de Miralles e Camus: den R. de Mayrales donzell.....		6
Loch de Mahull den Berenguer Dartus donzell.....		3
Loch den Careu e Roca Espana: den Bort de Talarn.		2
Loch Daroles: den Simon Daroles donzell.....		8
Loch de Muntlobar: del dit Simon.....		3
Castell Nou: del bisbe Durgell.....		4
Loch de Tolo e Muntlor: del vescomte Vilamur....		2
Loch de la Torra Doulet den G. Dalçamora.....		3
Castell de Sendell: del merquesat.....		11
Spluga Tresserra den Ramon de Claramunt.....		6
Pertusa de Madona: den Ponç Ça Torra.....		3
Loch de Conchas LVII...	Qui son del noble Narnan Dorcau e son per tot..	152
Figuerola XXXI.....		
Orchau XVII.....		
Font Sagrada VIII.....		
Benavent VIIII.....		
Olient II.....		
Torra Dolient III.....		
Peralba IIII.....		
Col de Ven II.....		
Arentis XVIIII.....		
Loch de Samus: del dit noble.....		2
Claret: qui es den Bernat de Claret.....		7
Loch Dalçamora den Bramon Dalçamora donzell....		4

		Fochs.
Loch de la Nehia: del demunt dit noble		2
Malmercat: qui es del comte de Pallars		5
Castell Tallat: den A. Dorcau		5
Sotarrania: del dit noble A. Dorcau		11
Sent Lobi: del dit noble		3
Sent Berthomeu: del dit noble		5
Loch Dortaneda: del dit noble		5
Loch Dorba Sabina: del dit noble		2
Loch de Vilamur XXX	Qui son del vescomte de Vilamur	98
Saverneda III		
Tornafor V		
Soriguera IIII		
Les Lacunes V		
Robio IIII		
Lo Bruch III		
Lo Tornado V		
Lo Frexa III		
Mesons de Junyet III		
La Torra III		
Pobla de Sagu XII		
Puig de Sagu [VI]		
Bastruc (es de mosen Arnau Dorcau) XII:		
Lochs des Torm e de Vila Munera: qui son de mossen F. de Parnes		7
Tendrim qui es del abat Dareny		5
Castell Sent		11
Loch Daramunt: del vescomte de Castellbo		17
Sent Salvador de Tolo: del demunt dit vescomte de Vilamur		16
Loch de Rialp XXV	Tots aquests son del noble En Johan de Belera qui son en suma	166
La Suy XVIII		
Loch de la Torra XII		
Sauri XVII		
Baruny VI		
Loch del Torn VIIII		
Surp XII		
Vilamijanes VII		
Loch den Suy VIIII		
Arescuy VII		

		Fochs.
Rocha Balera VII.....	Tots aquests son del noble En Johan de Belera qui son en suma....	166
Vilela V.....		
Salmanuy V.....		
Santa Coloma de Belera III.....		
Loch Dalaret III.....		
Loch de la Bastida III.....		
Loch Darden IIII.....		
Tavill I.....		
Loch Dentist III.....		
Castell Ascó II.....		
Loch Doneig IIII.....		
Loch de Daydiro VII.....		
Lastella IIII.....		
Castell de Bey XII.....	Tots aquets son del noble Narnau Daril e son en summa.....	194
Loch de Tahull XVI.....		
Loch de Dorro XII.....		
Loch de Baruhera VIIII.....		
Loch del Puy XIIII.....		
Loch de Capdella XIIII.....		
La vall de Sent Sarni VII.....		
Loch de Cervolles XIIII.....		
Loch de Boyra I.....		
Loch de Serrahis VII.....		
Mayanet X.....		
Lo Batlliu de Cars VIII.....		
Castell Germa III.....		
Loch de Daviu III.....		
Loch de Domps VI.....		
Loch de Pinyana III.....		
Loch de Ens VIIII.....		
Loch de Parnes VI.....		
Loch de Torroella II.....		
Loch de Mal Pas VI.....		
Loch de Peranera III.....		
Castell Darill IIII.....		
Loch Despills VIIII.....		
Loch de Sapera XII.....		
Loch Desplugues e de les Spones II.		
Loch Verri II.....		

		Fochs.
Carega: de mossen Ferrer de Perues.....		10
Loch de Cars: del dit mossen F.....		4
Loch de Sent Roma VII..	Tots aquets son del abat de Gerre e del Priorat de Valerge.....	82
Vall Espir III.....		
Gerre XXII.....		
Loch de Guars X.....		
Loch Daches X.....		
Loch den Vall II.....		
Loch de Cavals II.....		
Sent Marti de Cavals VII.		
La Roqueta I.....		
Sent Sebastia III.....		
Loch de Banho V.....		
Loch Doseu I.....		
Loch de Ausen IIII.....		
Loch de Cuberes V.....		
Loch de Sorre: qui es de Mossen Ferrer de Perues..		6
Sots Terres: del Spital de Sent Johan.....		7
Castello del Pusch: del dit Spital.....		4
Loch de Selles: del dit Spital.....		1
Figols: del dit Spital.....		2
Splugues: de la pabordria Darmur.....		2
Loch de la Torra Santa Maria es en la vegueria de Leyda: del camarer de Solsona.....		9
Loch de Arbull: del Spital de Sent Johan de Iherusalem.		3
Loch de Trago de la abadessa de Valvert.....		18
Salavert: de la dita abadessa.....		3
Loch de Canellas: de la dita abadessa.....		4
Loch de Torrayla VIII...	Tots aquets son del comte de Paylars son en summa.....	40
Torrello IIII.....		
Claverola III.....		
Val de Banyu V.....		
Arinya VI.....		
Rigart V.....		
Pobla de Beluchi IX....		
Fochs de Santa Maria de Liniana e del Spital en lo marquesat.....		7
Castello jusa e de Sent Merti e de Sent Cristofol: qui son del prior de Maya.....		18

	Fochs.
Gavet: del Spital de Sent Johan de Jherusalem (de mosen Narnau Dorcau)	6
Santa Maria de Maya qui es del prior de Maya	11
Lochs de Rubis de Cabrera de Curvia e de Figuerola	13
Loch de Muntroig de Sus: del dit prior	3
Lochs de Passanade e de Vilanova: qui es den Ramon de Pallars	11
Lochs de Rodes: qui es de mossen Ramon de Perues	4
Loch de Peratals e lo loch de Santella: de mossen F. de Perues	7
Fochs den Bort de Pallars qui son en terme de Liniana	8
Loch de Castello sobira en lo marquesat: es de mossen F. de Perue	6
Garzelles: den Jacme Bresco en lo marquesat	4
Loch Dargentera: qui es de mossen R. Despens	4
Loch de la Chula en lo marquesat: es den Berenguer Dangleola	10
Loch de Sentomia: qui es den Gispert Dalçamora	24
Loch de Robi: qui es den Luis de Mur en lo marquesat	6
Loch de Flix: qui es den A. de Muntsonis donzell en lo marquesat	1
Loch de Pugis: qui es den Bernat de Torra cavaller	1
Loch de Bença: qui es de mossen Francesch Morell cavaller	2
Loch de la Torra de Fluvia qui es den Berenguer de Fluvia donzell en lo merquesat	6
Loch de Abeyla: qui es del noble en Berenguer de Beyla	31
La Torra Daroles: qui es del dit noble	10
Castell de Sent Roma: del dit noble	12
Loch de Boxols: del dit noble	9
Suma major dels fochs de la Sotsvegueria de Pallars	1.657

Fochs.

Vegueria Dosona.

Fochs reyals.

Primo ciutat de Vich: la part qui es del rey.....	313
Perroquia de Vich.....	8
Perroquia de Sent Andreu de Guix.....	11
Perroquia de Sent Julia de Sorba.....	2
Perroquia de Sent Salvador de Vespela del terme de Gurp.....	2
Perroquia de Santa Maria de Folgaroles.....	3
Perroquia de Sent Julia de Bell Puig.....	2
Perroquia de Riu de Peres: P. G. Eymerich.....	1
Lo mas des Ferrer de perroquia de Santa Maria de Vilalaons.....	1
Perroquia de Santa Euginia de Berga.....	4
Castell e terme de Tona.....	12
Quadra de Torra Lobreta.....	4
Quadra de Clavelles.....	5
La Guardia prop Les Loçes (nos troba).	

Fochs desgleya e de cavallers.

Primo de la ciutat de Vich qui son del vescomte de Castellbo.....	134
Sent Boy: del bisbe de Vich.....	21
Vila de Ripol: qui es del monestir de Ripoll.....	174
Castell de la Guardia: del dit monestir.....	61
Ripolles de fora la vila.....	91
Vila de Sent Johan Ses Abadesses del abat de Sent Johan.....	58
Castell de Laers..... / Perroquies de Johan Apaulu.. / Sent Merti de Agrassa..... / Sent Merti de So Rocha..... — Del dit abat de Sent Johan Ses Abadesses.....	105
Sent Pau de Sesgorilles.....	6
Castell de Duacastella: qui es den G. Sa Sala donzell.	20
Castell de Basora: qui es den A. G. de Basora.....	20

		Fochs.
Castell de Malany.....	De Mossen Roger de Monchada.....	56
Vall Fogona.....		
C. Corull den Malla.....		20
Castell de Ropit.....	De mossen Guilabert de Cruiles.....	81
Castell de Fornils.....		
Perroquia de Saderre: den A. de Saderre.....		7
Castell de Sentelles ab son terme: es de Eymerich de Sentelles.....		89
Loch de Sent Miguel: qui es den Dalmau de Rochabrune donzell.		
Lo terme de Muntanyola qui es del abat del Stany..		18
Perroquia de Sent Merti de Riu de Peres.....		16
Perroquia de Folgaroles.....		20
Terme e perroquia del Castell de Maya ab II fochs de Quadra Reyal.....		27
Perroquia de Sen P. de Falgas (es de la casa tatxada) del terme de Castell de Bas.....		9
Perroquia de Gurp: Desgleya e de cavallers.....		30
Perroquia de Sent Julia de Sorba del terme de Gurp.		8
Perroquia de Sent Salvador de Vespella del terme del castell de Gurp.....		7
Terme de Vijilans de la dita perroquia de Sent Salvador den Francesch de Malla.....		5
Perroquia de Sent Julia de Bell Puig: desgleya e de cavallers.....		2
Castell e terme de Tavertet de Roger de Mayla....		10
Castell e perroquia de Muntet: qui es den R. de Brull.		7
Castell e terme de Manleu: qui es den Eymerich de Sentelles.....		58
Castell e terme de Tarradell: qui es den Vilademany.		71
Castell e terme de Salterra e casa de la Ruvira: qui es den Gurp donzell.....		28
Castell e terme de Blanchafort ab II foch de la Quadra de Grats: qui son del abat de Sent Johan Ses Abadesses.....		22
Castell e terme de Torroella: qui es del bisbe de Vich.		20
Quadra de la pobordria de Palau del monestir de Ripoll.....		11
Perroquia de Sent Steve de Granullers: desgleya...		13

	Fochs.
Quadra de Sent Fertos de perroquia de Sent Steve de Granullers	2
Quadra de Cuolemers de la dita perroquia	4
Perroquia de Sent Julia de Vilamirosa del terme de Gurp	6
Perroquia de Santa Enginia de Berga	7
Castell e terme de Sent Fores: qui es del bisbe de Vich ab III fochs de Vilambert e ab VI fochs de Sent Johan	23
Perroquia de Tevernelles e terme del Castell de Savessona aytant con es de juridiccio del señor Rey con los romanents sien den Bernardi de Cabrera: e aquestos son desgleya	10
Perroquia de Santa Maria de Vilaleons: desgleya	12
Castell e terme des Brull: qui es del bisbe de Vich	40
Perroquia Vich: desgleya	16
Perroquia de Santa Maria de Folgaroles: desgleya	20
Castell de Muntanyola: del abat de Estany	18

Vagueria de Serdanya.

FOCHS REYALS.

Primo Puig Cerda	654
Vilalobent e la perroquia	12
Caylaster	4
Salagosa	13
Enveig	18
Vadrinyas	4
Querol	3
Jiravalls	6
Sanavaster	8
Perroquia de Ventola (Val de Ribes)	6
Perroquia de Mossoll	6
Sorigera de perroquia des Coll	4
Soriguerola	2
Tartara	2
Adas	8
Alp	17

	Fochs.
Prats	9
Planoles e la perroquia	21
Caldeges e Ontes	8
Livia e la perroquia	21
Palmanil	3
Tayltorta	5
Orden e Taltendre	4
Sent Marti des Castells	4
Ger e la perroquia	10
Saga ço es Johan Torrent	1
Sen Merti Darano	5
Santa Eularia	3
Gurgunya	9
Val Johan	3
Ariscot	13
Loch del Lo	19
Perroquia de Hurhani: de senyor Denveg e III reyals.	9
Perroquia de En Goscrina	18
Vilanova de Les Caldes e la perroquia	12
Perroquia de Derros	11
Perroquia Dayl	11
Maranges e la perroquia	19
Cler	6
Bellver	53
Sovirer	4
Oceya e la perroquia	32
Santa Locaye e la perroquia	19
Perroquia de Hix	4
Arre del enfermer de Sent Michel Fuxa, acustumen de pagar ab los reyals	10
Nahima e la perroquia	6
Ribes	41
Astas	2
Perroquia de Fustenya	3
Queralps e la perroquia	41
Campeyles e la perroquia	20
Perroquia de Perdines	37
P. de Riab (no es de desta comissio que no si troba).	1
Perroquia de Bruguera	12

	Fochs.
Cerenya	1
Sedret	3
La Tort	8
Rialtos	5
Agues	4
Corvesil	5
Les Heroles	4
Pedronet	3
Porta	8
Portea	12
Anes	5
Lerenç de Pedre	1
Pruylans	4
Bor de la bellia de Belver	6
Item del Spital de Jherusalem	3
Pi de la dita batlia	12
Baders e Baltarge de la dita batlia	6
Coborriu de la dita batlia	7
Santa Euginia de la dita batlia	9
Tello e Vibella	3
Bexech	3
Astana	14
Bertoli texidor de perroquia de Vilar de Fetges: es del abat de Ripoll mes contribuex ab reyals	1
P. Alegre, P. Morts, G. Badalosa — son de la perroquia de Tergasona	3
Perich Ferrera del loch de Cava	1

FOCHS DE CIUTADANS.

Primo Alf: den Giro de Puig Cerda	3
Cassanet den Pujol de Puig Cerda	3
Fochs Dalp qui son den Maranges de Puig Cerda	3
Fochs Dorden e de Talcendre: qui son den Simon Riba de Puig Cerda	3
Fochs del Tello e de Vilella	2
En Lora, En Sabater — den P. Bosser de Puig Cerda son del loch de Bexech	2

	Fochs.
Lo Mas de la Guerra: den Bernat Manresa de Puig Cerda	1
Guardiola den Thomas Calvet de Leyda (de la comissio de Leyda)	4

FOCHS DESGLEYA E DE CAVALLERS.

Primo lochs Age e la perroquia: del abat de Ripoll (paga com a reyals)	10
Crosel: den Tragura cavaller: (aquets IIII nos troban en la comissio de Puig Cerda)	4
Saltagell: den Johan de Lucano	28
Censor: del prior de Cornella (paga com a reyals)	3
Pampanell: den Josa (de la comissio de Leyda)	4
Mucer e Alp del vescomte de Castellbo	4
Bar: del dit vescomte	22
Beset: del prior de Cornella (han pagat ab los reyals)	4
Eguils: del abat de Santes Creus	29
Fochs des Vilar de Ferges: den Bernardi Dolms	3
Isogoll: del abat de Ripoll (paga com los reyals)	5
Conceylabra: del abat de la Portella (paga com los reyals)	6
Arceguell: den Jacme Cadell	23
Soveig	3
Aranser: den Ramon de Juya cavaller	10
Toloziu: den Sicart de Lordat cavaller	16
Cava e Sent Christofol: den Delmau de Sent Merti donzell	14
Nousonell: del vescomte Devoll	16
Lo Quer: del dit vescomte	13
Les Vallieles e Treverseres den Cadell	17
Pruylans e La Bastida: den Jacme Cadell	9
Vilanova den Jacme Cadell	9
Urg / Perroquia de Caxans: del vescomte de Castellbo	26
En Veig e les perroquies: de la dona Denveig	15
Clopda: qui es den Ramon de Peguera	9
Scoyll: den Picey de Merça	4
Escanar e Bayanda: del vescomte Devol	14

	Fochs.
Avia: den Jacme Comes de Puigcerda e del abat de Sent Merti de la Pertxa per indivis.....	15
Bolquera e la perroquia: del vescomte de Castellbo..	18
Er e la perroquia: del dit vescomte.....	27
Cortas: den Bort Daragay.....	3
Sent P. de Forcats e Riufret: del abat de Sent Michel.....	5
Loch Descars: qui son de la almoyna de Puigcerda, III den Gavella IIII qui son per tots.....	7
Tergassona: del abat de Sent Merti.....	12
Vilalta: del dit abat.....	4
Palau: de Santes Creus.....	10
Orns e la batlia: qui son del abat de Cuxa.....	9
Riu de Pera: del dit abat.....	4
Aragosilla: del abat de Sent Michel.....	3
Bolvir e la perroquia: del dit abat.....	16
Odelle del abat de Sent Merti.....	10
Heguet: del dit abat.....	8
Sellens (nos troba) den P. de Bolvir. Serrat.....	7
Erden e Taltendre del vescomte de Castellbo.....	3
La Ribera de Baders: del dit vescomte.....	2
Hur del senyor Denveig.....	6
Castell Nou den Cardolze den Sicart de Lordach....	16
Calvin va ab sa batlia: qui es del dit Dalmau de Sent Merti.....	7
Cemunt: qui es del dit Dalmau.....	5
Perroquia de Fustenya: qui son den Tort.....	7
Fochs de Saga: qui son den Berenguer Dolms.....	2
Perroquia de La Perera.....	4
Cruells: del abat de Sent Johan.....	2
Heyna: del prior de Cornella.....	15
Planes: del monestir de Ripoll.....	5
Vilar de Fetges del Prior de Cornella.....	2
Oliana: del Comte Durgell.....	30
La Vall Dan: del dit comte.....	5
Madrona: den Josa.....	15
Bordell: den Ramon de Josa.....	9
Pinell: den Ramon de Pinell.....	14

	Fochs.
Altes del comte Durgell	5
Assaranya: den Josa	3

Bisbet de Gerona.

FOCHS DE CAVALLERS.

P. Arrufat: den Rafart donzell	1
Fochs de cavallers del loch de Baschanon: son den Eymerich de la Via donzell	11
Fochs qui son den Vilanova donzell del prop dit loch.	2
Fochs de perroquia Dayguaviva: qui son den Vilademany	2
Bernat Torres del loch de Vilasinia: den Vilanova donzell	1
Fochs de cavaller de perroquia de Fanals: qui son den Lop de Labia	2
Fochs de perroquia de Romanya: qui son den Gilabert de Cruilles	2
Fochs de cavaller de perroquia de Colonge	47
Fochs de la perroquia de Vilarousa: qui son den Sbert Ça Tria	2
Castell de Lagostera: den Gasto de Muntchada	104
Caules de Malaveya: del dit Gasto	81
Castell de Caça: del dit Gasto de Muntchada	99
Fochs de perroquia de Calige: qui son den Vilademany	2 mig.
Fochs de cavallers: qui son en la perroquia de Contestins son	10
Fochs de cavallers den Roger de Muntchada son de perroquia de Sent Gregori	9
Fochs den R. de Juxa cavaller: son de perroquia de Juya	11
Fochs de cavaller de perroquia de Sent Merti Vey	2
Francesch Mostera de perroquia de Madramanya: es den Mians donzell	1
G. Stampa de perroquia de Molet: den Eymerich de la Via	1
Fochs den Guerau de Cervia cavaller: qui son de perroquia de Burdills	7

	Fochs.
Castell de Mandinya e Santa Fe de Mandinya den Xatmar	34
Fochs de Mossen Guerau de Cervia del Castell de Servia	26
Fochs qui son en la perroquia de Granollers: qui son den Galceran de Carteya	21
Fochs de cavaller de perroquia de Viladasens	8
Fochs del Loch de Bayeres de perroquia de Sent Sedorni: del hereu den Ferrer de Segurilles	8
Foch de Loch de Ses Arades de la dita perroquia: del dit hereu	7
Fochs de cavallers del loch de Trabau	2
Castell de Paloll de Riudenits	25
Santa Coloma de Farners: den Vilademany	51
Fochs de perroquia de Biert: qui son de cavaller	4
Fochs de Castell Dorriols: son de mossen Norriols	11
Perroquia de Cartanya: de cavaller	4
Perroquia de Sembiles: de cavaller	2
Loch dels Birins: de mossen Bernat Alamany Dorriols	67
Castell de Foxa vila e terme daquell del dit Bernat Alemany Dorriols	60
Perroquia Dargilaguer del terme del Castell de Muntpalau	32
Castell e vila e terme de Castellfollit: son V perroquies	139
P. Couran de perroquia de Socorrats: de cavaller	1
Fochs de cavallers de perroquia de Santa Mergalida	3
P. Ça Nespleda de cavaller de perroquia de Sent P. des Puig	1
Perroquia de Avellana Corba de vegueria de Campredon den Ponç de Castlaris	2
Castell e perroquia de Crexenturi: den Gilabert de Cruylles	8
Perroquia de Lanars de vegueria de Campredon: den Johan de So	2
Perroquia de Vilalonga e terme del Castell de Castlar de vegueria de Campredon	49
Castell e perroquia de Rochabruna	9
Perroquia de Puig Perdines del dit vescomdat de Bas de cavaller	8

	Fochs.
Perroquia de Sent Privat: qui son de cavaller.....	9
Lo castell e vila del Mayol de la perroquia de Sent Privat.....	2
Perroquia de Junents del dit vescomdat: de cavallers.	13
Perroquia de Sent Steve Çalvi del dit vescomdat...	12
Perroquia de Sent Anthoni de Bas.....	2
Perroquia de Sent Merti de Campmajor de vegueria de Busulu.....	2
Perroquia de Sent Michel de Campmajor de vegueria damunt dita.....	5
Perroquia de Sent Michel de Campmajor de contributio del castell e casa de Folgons.....	1 mig.
Castell e perroquia de Folgons.....	11
Perroquia de Ventayol de vegueria de Busulu.....	1
Perroquia de Briolif de la dita vegueria.....	5
Perroquia de Biure de la batlia de Figueres.....	15
Perroquia de Puigarnolf.....	2
Perroquia Descals.....	1
Perroquia de Sent Merti de Curzavell.....	4
Castell e terme de Maçanet: del noble En Galceran de Rochaberti.....	88
Castell e terme de Vilarig.....	28
Castell de Muntroig.....	8
Castell de Santa Pau.....	89
Castell e terme de Belda.....	26
Perroquia de Corts.....	1
Veynat des Guell de la perroquia de Busulu.....	5
Palera.....	2
Mayan.....	9
Pontons.....	10
Romayan apres Baschara.....	2
Perroquia de Borrata.....	12
Vilafaut.....	10
Vilaonat.....	17
Guanta.....	1
Fontaniles.....	7
Palau de La Ter.....	22
Buadella.....	5
Sent Feliu de Buadella.....	11

	Fochs.
Font Clara	11
Pals	4
Peratallada: del noble En Gilabert de Cruylles	60
Canapost: del dit noble	14
Peralta: del dit noble	20
Begur: del dit noble	24
Sclanya: del dit noble	10
Rayancos: del dit noble	22
Cruilles: del dit noble	63
Sent Cebria de Lado: del dit noble	19
Sent Cebria dels Ays: del dit noble	28
Santa Palaya: del dit noble	17
Torrent	12
Torrenti	2
Vall Dostales: del noble En G. Galceran de Rochaberti son VII perroquies	118
Perroquia de Sent Anjel del terme de Castell de Santa Pau	22
Fanestres: del dit terme	3
Sent Steve de Lemena: del dit terme	12
Soberocha	9

FOCHS ALOERS E FRANQUERS.

Ramon des Vilar: franquer de la perroquia de Santa Euginia	1
Fochs franquers poblats en lo Palau e Montiberi de perroquia de Sent Feliu de Gerona	5
Fochs franquers qui son en lo Paloll Donyar	7
Eliesen sa Vila de la Vall de Sent Daniel prop de Gerona	1
Fochs franquers de Vilablarex	3
P. Franch de Montfuya	1
P. Santa Maria de Perroquia de Stanyol	1
Fochs de perroquia Dayguaviva: franquers	3
Fochs qui son de perroquia de Belloch	2
Fochs franquers de perroquia Dareu	5
Fochs franquers de perroquia de Romanya	2
Fochs franquers de perroquia de Calonge	24

	Fochs.
Fochs franquers de perroquia de Sent Andreu de Salou.	4
Fochs franquers de la perroquia de Camplonch.....	5
Fochs franquers de perroquia de Fornells.....	5
Fochs franquers de perroquia de Riu de Lots.....	2
Fochs franquers del loch de Vilalbi.....	8
Fochs franquers qui son en la perroquia de Contestins.	6
Fochs franquers qui son en la perroquia de Santa Cilia.	3
Fochs franquers de perroquia de Sent Gregori.....	3
Fochs franquers de perroquia de Salran.....	16
Fochs franquers de perroquia de Juyan.....	11
Fochs franquers de perroquia de Sent Merti Vey....	18
Franquers de perroquia de Madramaya.....	16
Fochs franquers del loch de Padriyan.....	2
Fochs de franquers de perroquia de Corssan.....	4
Fochs franquers de perroquia de Ça Pera.....	60
Fochs franquers de perroquia de Flassan.....	7
Fochs franquers de perroquia de Molet.....	12
Fochs franquers de perroquia de Bordills.....	15
Fochs franquers de perroquia de Loran.....	2
Fochs franquers de perroquia de Viladasens.....	4
Fochs franquers del castell de Terma.....	14
P. Ses Pagueres de perroquia Dadri.....	1
Simon March de perroquia de Sent Madir.....	1
Fochs de perroquia de Castellar.....	2
Bernat Veguesa de perroquia de Sent Sadurni.....	1
Fochs qui son en la perroquia de Vilafreser.....	3
Bernat Sa Manso de perroquia de Camos.....	1
Perroquia de Cartanya.....	6
Perroquia de Lembiles.....	2
Berenguer Sa Vila de perroquia de Sent P. des Puig.	1
Perroquia de Campredon franquers.....	3
Perroquia de Lavars de Vegueria de Campredon....	9
Bonanat de Foncalquer de perroquia de Puigperdines.	1
Perroquia de Sent Privat.....	7
Castell de la Vila del Mayol de perroquia de Sent Privat.....	11
Perroquia de Sent Steve Salvi.....	3
Perroquia de Samiyana del terme del Castell de Samiyana de vegueria de Busulu.....	1

	Fochs.
Perroquia de Busuldo	mig.
Perroquia de Mieres	7
Castell e perroquia de Folgons	2
Castell de Bestracan	5
Perroquia de Puig Arnolf	1
Perroquia Descals	1
Perroquia de Merlant	1
Perroquia de Sent Merti de Curzavell	1
Castell de Santa Pau	4
Veynat des Guells de perroquia de Busulu	2
Pagesos forants de perroquia de Sent Merti de Capellada	2
Orsinya	1
Sagarre	2
Vilavenut	1
Pontons	13
Perroquia de Borraça	11
Santa Logaya Dalgama	4
Vilafant de Batlia de Figueres	3
Vilert	3
Sponella	2
Crespia	4
Vila de Nures	2
Sent Merti Ça Serra	3
Sistela	2
Guanta	1

Bisbat de Gerona.

Fochs reyals.

Ciutat de Gerona ço es qui son poblats dins la ciutat D.CCC.XXX.IX et ciutadans poblats en lo territori de la dita ciutat de Gerona C.XIII fan tots	952
Fochs reyals de perroquia de Sent Feliu de Gerona	5
Perroquia de Quart	23
Loch de Palamors	19
Sent Feliu de Guixols	115
Vila de Campredon	176

	Fochs.
Cornella	3
Puyalt dels payesos	5
Perroquia de Sorts	6
Puyalt dels cavallers	4
Perroquia de Corts	6
Banyoles	1
Perroquia de Sent Cristofol de Usay	2
Perroquia de Fontcuberta	15 e 1 terc.
Perroquia de Sarinya	7
Busulu	150
Figueras	105
Torroella de Muntgri	178
Pals	30

FOCHS DESGLEYA.

Fochs desgleya qui son en la perroquia de Santa Euginia	4
Fochs desgleya de perroquia de Sent Feliu de Gerona son poblats en lo Palau de Montiribi	13
En Siuzeda hom de Sent Daniel de perroquia de Quart.	1
Fochs desgleya de Paloll Dexar	5
A. Ses Eres des Plau de Geronella	1
Serrian: qui es del abat de Sent P. de Galigans	16
Castell de Montagut: del abat de Sent P. de Galigans.	18
Fochs desgleya del loch de Campdora	5
La Vall de Sent Daniel prop Gerona	6
Fochs desgleya de Vilablerex	9
Montfuxa: que son desgleya	11
Fochs desgleya del loch de Bascanno	6
Perroquia de Stanyol: qui son desgleya	23
Castell de Brusyola: qui es de la Almoyna del Pla de la Seu de Gerona	76
Perroquia Daiguaviva: qui son desgleya	26
Fochs desgleya: del loch de Vilasna	4
Fochs de la perroquia de Sant: qui son desgleya	2
Perroquia de Peret Rosin: desgleya	17
Fochs de perroquia de Belloch: qui son desgleya	3
Loch de Solius: qui son desgleya	20

	Fochs.
Perroquia de Fanals: qui es desgleya.....	18
Perroquia Dareu: qui es desgleya.....	68
Perroquia de Romanya: qui es desgleya.....	18
Perroquia de Calonge: qui son desgleya.....	29
Perroquia de Vilaroma: del bisbe de Gerona.....	23
Perroquia de Vallobrega: desgleya.....	20
Sent Amants prop Sent Feliu de Guixols: del abat de Sent Feliu.....	12
Castell de Tossa: del abat de Ripoll.....	66
Sent Andreu de Salou: qui son desgleya.....	11
Perroquia de Camplonch: desgleya.....	21
Castell e perroquia de Fornells: desgleya.....	29
Fochs de perroquia de Riudelots de la Selva: qui son desgleya.....	35
Fochs de Vilalbi: qui son desgleya.....	12
Castell de Loret de la pabordria del mes de novembre de la Seu de Gerona.....	67
Perroquia de Salige: qui son desgleya.....	17
Fochs desgleya de la perroquia de Contestins.....	2
Fochs desgleya qui son en la perroquia de Santa Cilie.	7
Perroquia de Sent Michel: qui son del abat de Amer.	28
Sent Genis Ça Costa: del dit abat.....	4
Sent Julia de Loret: del dit abat.....	7
Sent Climent de Amer: del dit abat.....	18
Sent Julia des Lor: del dit abat.....	7
Vila de Amer: del dit abat.....	32
Fochs desgleya de perroquia de Sent Gregori.....	26
Fochs desgleya de perroquia de Salran.....	60
Fochs desgleya de perroquia de Juyan.....	13
Fochs desgleya de perroquia de Sent Merti Vey....	11
Fochs de perroquia de Madramanya: qui son desgleya.	22
Fochs del loch de Padrinyan: qui son desgleya.....	4
Fochs desgleya de perroquia de Cassan de Palras...	5
Perroquia de Corçan: qui son desgleya.....	31
Fochs desgleya de perroquia de Sa Pera.....	21
Fochs desgleya de perroquia de Flaçan.....	25
Fochs de perroquia de Molet: qui son desgleya.....	13
Fochs de perroquia de Burdills: qui son desgleya...	12
Perroquia de Ginestar: qui son desgleya.....	6

	Fochs.
Perroquia de Sent Merti de Lemana.....	12
Fochs desgleya de perroquia de Sent Julia de Rames de Vilavachas.....	15
Lochs de Olivars de la dita perroquia: qui son desgleya.....	5
Fochs desgleya del Castell de Servia.....	31
Fochs de la perroquia de Sent Andreu Desteria: qui son desgleya.....	7
Fochs desgleya de la perroquia de Raves.....	25
Fochs de la perroquia de Loran: qui son desgleya...	16
Fochs desgleya del loch de Lampanys.....	15
Fochs desgleya de la perroquia de Viladasens.....	17
Fochs desgleya de la perroquia de Falines.....	13
Fochs desgleya de perroquia de Riudalots.....	18
Fochs desgleya qui son en lo loch de Mont Juych de perroquia de Sent Feliu de Gerona.....	4
Fochs desgleya de la perroquia de Sa Motha.....	12
Fochs desgleya de perroquia Dadri.....	15
Fochs desgleya de perroquia de Sení Madir.....	16
Fochs desgleya de perroquia de Monbo.....	5
Fochs desgleya de perroquia de Canet.....	29
Fochs desgleya de perroquia de Castellar.....	7
Fochs desgleya del loch de Teyolan.....	11
Fochs desgleya de perroquia de Montnegre.....	19
Fochs desgleya del loch de Cabanyes.....	4
Castell de Ruppia ab la perroquia de Paralaban qui es del bisbe de Gerona.....	74
Castell de la Bisbal qui es del dit bisbe.....	79
Castell e perroquia de Sent Sadurni: qui es del dit bisbe de Gerona.....	41
Fochs desgleya del loch de Trabau e Rissech de la perroquia de Sent Sadurni.....	14
Fochs desgleya de perroquia de Biert.....	5
Fochs desgleya de perroquia de Vilafraser.....	17
Fochs desgleya qui son del castell Dorriols.....	7
Fochs desgleya del loch de Sent Vicens de Camos...	37
Perroquia de Santa Maria de Camos: qui son desgleya.	20
Santa Agata: desgleya.....	3
Perroquia de Montcayl: desgleya.....	7

	Fochs.
Vilar de Sen Andreu	7
Perroquia de Cartanya: desgleya	14
Vila Roja de perroquia de Sent Feliu de Gerona: desgleya	5
Perroquia de Lembiles	11
Fontajau	2
Veynat de Palau de Perroquia de Montagut de vegueria de Busulu	17
Lo veynat de La Illa e Desparch de perroquia de Sent Johan Ses Fons	5
Vila de Ollot: del abat de Ripoll	134
Perroquia de Ollot: del dit abat	38
Perroquia de Sent Christofol Ses Tous: del dit abat.	20
Perroquia de Sent Andreu des Colls: del dit abat	11
Perroquia de Socorrats de vegueria de Campredo: desgleya	5
Perroquia de Sante Margalida de vegueria de Campredon: desgleya	14
Perroquia de Sent P. des Puig de vegueria de Campredon: desgleya	8
Perroquia de Ulamal: desgleya de vegueria de Campredon	8
Perroquia de Tornariça de Sent Salvador de Sent Ponç: del abat de Sent Johan Ses Abadesses	36
Perroquia de Capsech: desgleya vegueria de Campredon	9
Perroquia de Bolos: desgleya de la dita vegueria	10
Perroquia de Porreres: de la dita vegueria	5
Perroquies de Ça Cots e de Sent Faliu des Bach: desgleya de la dita vegueria	4
Perroquia de Setcases de la dita vegueria: desgleya	31
Perroquia de Lanars de vegueria de Campredon	13
Perroquia de Campredon: desgleya	14
Perroquia de Baget: desgleya	6
Perroquia de Treguran del abat de Sent Johan Çes Abadesses	16
Perroquia de Moyon del abat de Ripoll e de vegueria de Campredon	29
Veynat de Capelleres y de Mexons desgleya	3

	Fochs.
Perroquia de Baget del terme del Castell de Rochabruna	20
La vila e perroquia de Riudaure del vescomdat de Bas.	32
Perroquia de Puig Perdines del dit vescomdat: qui son desgleya	9
Perroquia de Sa Pinya: del dit vescomdat	15
Perroquia de Sent Privat: qui son desgleya	9
Castell e vila del Mayol de la perroquia de Sent Privat de Bas: desgleya	1
Perroquia de Ses Preses del vescomdat de Bas: qui son desgleya	23
Perroquia de Ballos: del dit vescomdat	5
Perroquia de Sent Steve Çaluy: del dit vescomdat	16
Perroquia de Sent Canti de Bas	1
Perroquia de Salent de vegueria de Busulu	11
Perroquia de Samiana del terme del Castell de Samiyana de vegueria de Busulo	12
Perroquia des Mor de contribucio del castell de Simiyana	4
Perroquia des Torn de vegueria de Busuldo	3 mig.
Perroquia de Mieres: del abat de Banyols	18
Perroquia de Mieres: qui son daltre contribucio	7
Perroquia de Sent Merti Campmejor de vegueria de Busulu	13
Perroquia de Sent Michel de Campmajor de vegueria de Busulu	8
Perroquia de Sent Michel de Campmajor de contribucio del castell o casa de Folgons	10 mig.
Perroquia de Frexon de la dita vegueria	5
Castell e perroquia de Folgons	4
Perroquia de Ventanyol de vegueria de Busulu	5
Perroquia de Lerona de la dita vegueria	6
Perroquia de Sent Merti de Torayes de la dita vegueria	5
Castell de Bestracan de la dita vegueria	10
Perroquia de Riu de la dita vegueria	7
Perroquia de Aguya de la dita vegueria	7
Perroquia de Font Freda de la batlia de Figueras	12
Perroquia des Vilar de la dita batlia	4

	Fochs.
Perroquia Dolmera de la dita batlia	3
Ferrer Salom de perroquia de Biure	1
Perroquia de Puig Arnolf	7
Perroquia Descals	3
Perroquia de Merlant	6
Vilabertran	63
Vilatenim	11
Castell de Santa Pau	60
Perroquia de Sent Lorens des Mont	3
Cornella	10
Puigalt dels pagesos	17
Burgunya	8
Perroquia des Sorts	17
Puigalt dels cavallers	10
Perroquia de Corts	19
Banyoles	203
Perroquia de pagesos forans de Banyoles	21
Perroquia de Sent P. de Gamell	3
Porqueres	35
Perroquia de Sent Christofol de Usay	12
Perroquia de Font Cuberta	22 ½
Matha prop Banyoles	8
Sent Roma: desgleya	5
Perroquia de Sarinya	38
Busulu I foch qui es del abat de Sent P. de Besolu	1
Pagesos forants de la perroquia e terme de Sent Vicent de Busulu	4
Veynat dez Guell de la perroquia de Besulu	22
Pagesos forans de perroquia de Sent Merti de Capellada	10
Orsinya	4
Palera	7
Ligorda e lo veynat de Boxols de la perroquia de Ligorda	7
Mayan	21
Desquers	20
Perroquia de Fares	9
Sagaro	17
Vilavenut	19

	Fochs.
Pontons	10
Romayan apres Baschara	10
Perroquia de Borraça	29
Santa Logayda Dalgama	14
Palou	3
Vilasant de batlia de Figueras	10
Baschara	39
Vilert	27
Sponella	12
Crespia	22
Casamor	3
Caxas	11
Vilademines	16
Sent Merti Ça Serra	11
Ça Cirera	2
Çastella	13
Cabanelles	13
Ledo	36
Cistella	31
Taravans	13
Avinyonet	40
Vilanovat	20
Guanta	13
Fonteniles	14
Ulla	43
Pals	7
Santa Coloma de Fitor	11
Palaforgell	77
Lofriu	17
Muntras	36
Torrens	4

Fochs de ciutadans.

Geronella Des Pla: qui es den Ramon de Boxolls	7
Fochs de ciutada qui son en lo loch de Campderan	14
Fochs de ciutadans de Vilablerex	7
Fochs de ciutada de perroquia de Stanyol	3
Fochs de ciutada de perroquia Dayguaviva	3

	Fochs.
Fochs de ciutada den Bernat Struç del loch de Vilasena	11
Fochs de perroquia de Sant: qui son den Cijar ciutada de Gerona	3
Jacme Cama den Seguriolles de Gerona son en perroquia de Romanya	1
Perroquia de Palamos: qui son den Pallares	4
Fornells	4
P. Mascardell de perroquia de Camplench: es de Micer Johan Guerau	1
Fochs de ciutadans de la perroquia de Riudalods	2
Vilalbi	30
Fochs de perroquia de Salige: qui son de Micer Johan.	2 mig.
Fochs de ciutadans de perroquia de Sent Gregori	3
Fochs de ciutada de perroquia de Sabran	13
Berenguer Tori Gran de perroquia de Juya: es den P. Scala	1
Perroquia de Sent Merti Vey: qui es den P. Tort	1
Fochs de perroquia de Sent Merti Vey: qui son den Francesch Ça Casademunt franquer	2
Fochs de ciutadans qui son en la perroquia de Madramanya	8
G. Sa Olivera den Gispert de Camplonch del Padriyan.	1
Castell de Pudell: qui es den Gispert de Camplonch.	24
Fochs de perroquia de Cassan: qui son del dit Gispert.	3
Fochs de ciutadans de perroquia de Corçan	15
Berenguer Ramada de perroquia de Sa Pera: es den Caxans de Gerona	1
P. Michel de perroquia de Flassan: es den Bardills de Gerona	1
Fochs de ciutadans de perroquia de Molet	3
Fochs de ciutadans de perroquia de Burdills	9
Fochs de ciutadans de perroquia de Loran	3
Fochs de ciutadans de perroquia de Falines	2
Francesch Ferrer de Muntjuych de perroquia de Sent Feliu de Gerona: es den Cijar de Gerona	1
Bonanat Ça Brugada de perroquia Dadri	1
Fochs de ciutadans del loch de Cabanyes	2
Fochs de ciutadans de Rocha Corba	2

	Fochs.
Santa Agata de ciutada	3
Perroquia de Montayl: de ciutada	3
Perroquia de Cartanya: de ciutada	1
Perroquia de Lombiles: den Lobet notari	5
Castell e terme de Sales	75
Perroquia de Campredon de ciutada	5
Perroquia de Lanars de ciutadans vegueria de Campredon	4
Perroquia de Bages: del terme del castell de Rochabruna	2
Perroquia de Sent Privat	5
Perroquia de Samiyana de vegueria de Busulu	2
Castell de Bestracan	20 5/6
Perroquia de Puig Arnolf	4
Perroquia de Merlant	1
Sponella	10
Guanta	28
Pals	2

Bisbat de Euna.

FOCHS REYALS.

Primerament vila de Perpenya	1.640
Habitans de Perpenya poblats en diverses lochs	582
Castell Dargiles	161
Copliure	365
Loch de Trasserra	16
Castell de Muntsquiu: qui es del señor duch	90
Loch del Volo del dit senyor	93
Loch de Maurelans del	60
Loch de Lauro	5
Castell de Cursavi: qui es de la duquesa	32
Vila de Prats: qui es de la dita duquesa	149
Castell de la Bastida: qui es de la duquesa	52
Loch de Sotes: del Rey	5
Casa Fabre: del dit senyor	9
Salses: qui es del dit senyor	69
Castell Dopol: del dit senyor	2

	Fochs.
Loch de Toyr: qui es del senyor duch	161
Loch de Taluges: qui es del senyor rey	1
Rodes: del senyor rey	20
Vilella: del dit senyor	4
Muntbaulo: del senyor rey	26
Ropidera: del senyor rey	8
Vall de Conat: del dit senyor.	
Nabilles	3
Arletes	4
Nuedes	4
Orbanya	8
Conach	4
Eroles	3
Villans	5
Vilafrancha: del senyor rey	171
Marminas: del dit senyor	1
Flassa: del dit senyor	5
La Guardia: del dit senyor	1
Marles: del dit senyor	1
Setdenya: del dit senyor	8
Juncet: reyal	6
Fromiguera: reyal	20
Puig Valador ab tota la callania	13
Carramach: de la dita callania	2
Riutort: de la callania	9
Galba: de la dita callania	4
Sposoila: de la dita callania	6
Vilanova: de la dita callania	6
Rial: de la dita callania	9
Puig: de la dita callania	6
Cerola: del dit senyor rey	3
Saorre: reyal	22
Corneyla: del dit senyor	14
Fulla: del dit senyor	11
Fochs habitans de la vila de Perpenya qui son poblats en la terra de Conflent e de Capcir segons ques segueix.	
En Dalmau de Talla	1
Ramon Tassarana de Vilafrancha	1

	Fochs.
G. Arnau Maso de Taurinya	1
Arnau Danin de la Vall de Sent Michel	1
P. Soluja de Prada	1
Johan Selma de Fulla	1
En Croses de Joch	1
C. Font de Marcaxanes	1
Jacme Vicens del Royre dels Vilars	1
P. Agramunt de Fromiguera	1
Suma maior de tots les fochs reyals del bisbat de Euna	5.940

FOCHS DE CAVALLERS.

Lo Maso: qui es den Sella	14
Castell de Perella: qui es den Forgues	10
Loch de Sent Steva: de micer Francesch Roma	18
Eus: del vescomte Dilla	33
Coma: den Tregura	5
Molig: den Tregura	11
Campousa: del dit Tregura	8
Crosels: del dit Tregura	4
Mosset: del vescomte Dilla ab los lochs qui ab ell contribuexen	45
Los Orts: den Bernat de So	5
Julols: den G. Bernat de Sent donzell	15
Evol: del vescomte Devol	19
Font Rubiosa: den Bernardi de Ço donzell	12
Salto de Fetges del vescomte Devol	12
Puriyanes Uyer e la Rota: den Bernat de Banyuls donzell	19
Vinsa: del comte Dampuries	67
Fornols: de mossen Castello..... cavaller	5
Loch de Vernet: den Bertran de Verniola donzell	11
Loch de Caussa: qui es del dit Bertran	18
Loch de Sent Laurenç: del comte Dampuries	34
Loch de Clayra: qui es del dit comte	92
Loch de Sent Faliu Davall: qui es del vescomte Dilla	31
Loch de Canet: qui es del dit vescomte Dilla	95

	Fochs.
Loch de Soler Davall: qui es del dit vescomte Dilla.	5
Loch de Santa Maria de la Mar: del dit vescomte..	46
Loch de Tautanyl: del dit vescomte.....	38
Loch de Illa: del dit vescomte.....	143
Sent Faliu Damunt: qui es del dit vescomte.....	18
Loch de Torrelles: qui es del dit vescomte.....	23
Loch de Vilalonga: qui es den Franci de Bell Castell.	31
Loch de Pontala ab Sent Nicholau: qui es de la muller den Dalmau del Volo donzell quondam.....	19
Loch de Lupia: qui es de la muller del honrat En Ponç de Lupia donzell quondam.....	16
Loch de Bages: qui es den Ramon de Lupia donzell.	43
Loch de Tesa: qui es de la muller den Guaren de Dardena donzell quondam.....	5
Loch de Pollastres: qui es den Felip Roig donzell...	16
Fochs del loch de Alanya: qui fon den Amil de Perapertusa donzell.....	4
Loch de Vilarnau de Vall qui es den Valguarnera donzell.....	2
Loch Dorfata: qui es den Berenguer Dorfata cavaller.	19
Loch de Panestortes: qui es den Not Dols donzell...	27
Loch dena Fiach: qui entre lonrat Narnau de Millars e Madona den Bellera quondam.....	12
Loch de Casanoves: qui son den Bernat Dilla donzell.	5
Castell de Perallos: qui es del vescomte de Roda...	4
Loch de Moner: qui es del dit vescomte.....	22
Loch de Millars: qui es del dit vescomte.....	86
Loch de Regleya: qui es del dit vescomte de Roda..	9
Loch de Vila Clara: qui es de madona Casamany...	15
Loch de Totço Davall: qui es den Johan P. de Totzo donzell.....	60
Les Abelles (diuse que es de la casa Taxada del comte Dampuries): qui son den Mossen Berenguer de Pau.	18
Loch de Banyuls de las Aspies: qui es den Dalmau de Banyuls donzell.....	36
Sent Merti de Fonolledes: qui es den Sent Merti donzell.	8
Loch de Riunogers: de mossen Marich Laurador...	7
En Puig doliba de perroquia de Riunogers qui es den Ferrer de Sent Merti.....	1

	Fochs.
La Clusa: qui es den Berenguer Dolms donzell.....	23
Vivers: qui es den Berenguer Vivers donzell.....	12
Loch de Croanques: qui es den Arnau del Volo donzell.	9
Sent Johan de Plau de Corts: qui es de mossen Berenguer Dortafa.....	66
Loch de Pelafol: qui es de Madona den Castlar.....	40
Loch de las Illes: qui es den Jaufre Dovinyo donzell.	12
Castell de Muntferrer: qui es de mossen En Berenguer de Castell Nou.....	42
G. Marti de Alecha: qui es den Casella Darles de la perroquia de Molet.....	1
Castell de Sent Merçal: qui es del vescomte de Roda.	20
Castell de Bellpuig: qui es del vescomte Dilla.....	18
Castell de Calmasella: qui es den G. Dolius.....	14
Castell Dolms: qui es de mossen Francesch Dolms..	16
Castell de Tallet: qui es de mossen Francesch Dolms.	10
Muntauriol e Taulis qui son den Ramon de Bages donzell.....	14
Castell Nou: qui es del vescomte Dilla.....	38
Castell de Corbera: qui es den Franci Ça Garriga..	13
En la honor de Cabruç: qui es del noble En Galceran de Rochaberti son los fochs segons ques seguexen.	
Primo en la perroquia de Serralonga.....	50
En la perroquia de Costrenyes.....	21
En lo terme de Fontanils.....	8
En lo terme de Muntalba.....	30
En lo terme de Palauda.....	21
En lo terme de Rayners.....	40
Castell de Bula: qui es del vescomte Dilla.....	36
Villerach qui es den Bertran Dolms.....	3
Siver: del vescomte Dilla.....	12
Foch: de mossen R. de Perellos.....	12
Finestret: qui es del dit Perellos.....	11
Saorla: qui es del dit Perellos.....	8
Spiranell: den G. Cadell donzell.....	5
Suma de tots los fochs de cavallers del bisbat de Euna.....	1.978

	Fochs.
Fochs desgleya.	
Vidal Presta del Spital de Coll Darbres.....	1
En Losa de Les Allades: qui es del cellerer de Campredon.....	1
Fochs del abat de Campredon.....	6
Johan Casals: del abat de Sent Lorenç Desmunt....	1
En Laudrich de Pera de Gosa del prior de Ledo....	1
Fochs del monestir Darles.....	3
Fochs de la esgleya de Sent Merti.....	4
Fochs del Sacrista Deuna.....	2
En Pujol de Vilaplana: den P. Adrouer.....	1
Loch de Tesarach de la honor de Sent Michel.....	4
Loch de Marcenoll: del prior de Marcenoll.....	5
Loch de Erbussols: de la honor de Sent Michel.....	8
Loch de Calla: de la dita honor de Sent Michel.....	16
Lugols: de la honor de Sent Michel.....	7
Bell Loch: del prior de Cornella.....	7
Loch de Arria: de la honor de Sent Michel.....	19
Salra: del abat de Sent Marti de Canigo.....	3
Loch de Aurella: qui es del dit abat.....	4
Loch Gissa: qui es del dit abat.....	3
Loch de Cabrils: del abat de Sent Michel.....	2
Tehegol: qui es del dit abat.....	2
Los Plans: del abat de Sent Michel.....	3
Talau: del dit abat.....	1
Sausa: del prior de Cornella.....	9
Aygua Tabesa: del capitol Durgell.....	17
Matha Mala: de la honor de Sent Michel.....	13
Conangle: de la dita honor.....	2
Vallsera: del abat de Sent Michel.....	3
Angles: del dit abat.....	14
La Laguna: del abat de Sent Michel.....	14
Prat de Balaguer e Font Pradosa: qui es del dit abat.	17
Toers: qui es del dit abat.....	8
Canavelles: de la honor de Sent Michel.....	5
Marasans: de la dita honor.....	6
Sohanies: de la dita honor.....	6
Lar: del abat de Sent Michel.....	4

	Fochs.
Pi: del abat de Campredon	10
Eu: qui es del abat de Sent Michel	4
Scaro: qui es del dit abat	15
Vernet: del abat de Sent Merti de Canigo	20
Castell: del dit abat	3
Fulolls: de la honor de Sent Michel	13
Girach: del abat de Sent Michel	8
Taverina: qui es del abat de Sent Michel	11
Corts: del dit abat	3
La Vall: de Sent Michel	2
Codolet: qui es del dit abat	18
Prada: del camarer de Grassa	32
Loch: de la honor de Sent Michel	4
Clara: de la dita honor	5
Senors: del Sacrista de Cornella	5
Vallmanya: de la honor de Sent Michel	6
Vall Destania: del camarer de Sent Miquel de Cuxa.	7
Sefilla: del dit camarer	4
Los Vilars: del abat de Sent Merti	12
Riguarda: del prior de Serrabana e madona Eliesenda muller den Steve de Torres	9
Marsaxaners: del abat de Sent Merti	13
Glorianes e Safonyus: del prior de Serrabona	11
Lo mas de la Autgina: del prior de Mercovol	4
Erreyanes: del abat de Sent Miquel	1
Croses: del abat de Sant Miguel	1
Loch de Bon Pas: qui es del Espital de Sent Johan	13
Loch de Sent Ipolit: qui es del dit Spital	34
Loch de Sent Nazzari: del dit Spital	5
Loch Derla: qui es del dit Spital	3
Loch de Baiolls: qui es del Spital de Sent Johan	1
Loch de Santa Coloma: del dit Spital	7
Loch de Capestany: qui es del dit Spital	39
Loch de Vilamulacha: qui es del dit Spital e del prior del Camp	11
Loch Danylls: del dit Spital	17
Loch de Tarrats: del dit Spital	13
Loch Dapia: qui es del Archevescha de Narbona	36
Loch Pesilla: qui es del pabordre de Pesilla	58

	Fochs.
Loch de Villarnau Gamunt: del abat de Vallbona...	1
Loch de Vilanova de Raho: del abat de Fontfreda..	1
Loch de Viugran: qui es del dit abat.....	21
Loch de Pena: qui es del prior Despira.....	10
Loch de Vilanova de Bauter: qui es del dit prior....	10
Loch de Garrius: qui es del abat de Sent Ilari.....	24
Loch de Tura: qui es del abat de Joutfreda.....	33
Loch de Passa: qui es del prior del Camp.....	18
Loch del Camp: qui es del dit prior.....	6
Loch de Ribasaltes: qui es del abat de la Grassa....	63
Loch de Causes: del dit abat.....	2
Loch de les Fonts: qui es del dit abat.....	12
Loch de Cornella: del dit abat.....	20
Loch Dastaquell: qui es del dit abat.....	77
Loch de Trullans. qui es del capitol Deuna.....	25
Loch de Bexas: qui es del dit capitol Deuna.....	164
Loch de Soler Damunt: qui es del bisbe Deuna.....	13
Loch de Muntscot: qui es de la almoyna Deuna....	11
Loch de la Torra: qui es del bisbe Deuna.....	18
Loch de Sent Sabria: qui es del bisbe e capitol Deuna.....	58
Ciutat Deuna: qui es del bisbe.....	397
Loch de Solelles: qui es del capitol e Seu Deuna....	14
Loch de Beso: del abat de Sent Miquel.....	15
Loch de Cornella de Bertols: del Spital dels pobres de Perpenya e de Madona Alberta de Peratge per indivis.....	5
Loch de Riaut: del abat Darles.....	3
Loch de Palau de la Comanadoria del Mas Deu: de la orde del Spital de Sent Johan.....	56
Loch de Totzo Damunt: qui es del capitol Deuna...	8
Perroquia de Cos Peron: qui es del prior de Cathalunya.....	16
Torneulles: qui es del abat de Vallbona.....	3
Loch de la Pausa: qui es del artiacha de Vallespir..	7
Loch de Sent Andreu de Sureda: qui es del abat de Sent Andreu.....	10
Loch de Sent Jenis: qui es del abat de Sent Jenis...	14
Loch de Brulla: qui es del abat de Sent Jenis.....	19

	Fochs.
Cabanes: qui es del camarer de Sent Andreu.....	1
Loch de Vidaleres: qui es del pabordre de Sent Ilari.....	5
Loch de Sent Johan de la Sella: qui es del abat de Sent Jenis.....	10
Loch de Forigues: qui es del abat Darles.....	29
Loch des Vilars: qui es del pabordre.....	10
La Pobla de Penicars e la Pobla del Pertus qui es..	14
Loch de Torderes: qui es del abat Darles.....	14
Vila Darles: qui es del abat Darles.....	176
Codolet dels Banys: qui es del abat Darles.....	15
Los Banys Darles: qui son del abat Darles.....	28
La Vall de Sent Laurench des Cerdans.....	56
Serra Bona: qui es del prior de Serrabona.....	6
Suma maior de tots los fochs desgleya del bisbat Deuna.....	2.222

FOCHS DE CIUTADANS.

Primo fochs del loch de Casanoves: qui son den G. Fuster.....	3
Vall de Sent Marti: qui es den P. Blan de la vila de Perpenya.....	19
Loch de Santa Eugenia: del honrat En Johan Vola quondam.....	7
Loch Sureda: qui es den P. Blan.....	22
Fochs del loch de Alanya: qui son den P. Blan.....	7
Castell de Ceret: den P. Blan.....	242
Enellen: den P. Blan.....	11
Loch de Selva Darbre Gros: den P. Blan.....	6
Cauders: den G. Mercader de Puigcerda.....	7
Castell de Ça Rocha: den Galceran Morey.....	91
Creu de Capsir: qui es den Bernat Arçaquel de Puigcerda.....	6
Odells: den P. Ouzes de Vilafrancha.....	4
Uytesa: den Guillem Avellenet savi en dret.....	4

	Fochs.
Torent; de Madona Sanxa	7
Montet de la dita dona	4
Suma major de tots los fochs de ciutadans del bisbat Deuna	344

CASES TATXADES QUI NO SON EN LO LIBRE.

Casa tatxada del comte de Impuries	4.600
Casa tatxada del comte de Prades	1.600
Casa tatxada del vescomte de Rochaberti	1.600
Casa tatxada del vescomte de Cabrera	2.006
Casa tatxada del vescomte de Castellbo	1.600
Casa tatxada del comte de Pallars	1.400
Aquets lochs son desgleya de la casa tatxada del comte Dosona e foren donats per scrit e la deputacio per en P. Franch qui en tems que el senyor Rey se pres la terra del dit comte culli I fogatge per menut dels dits lochs.	
Primo perroquia de Sent Merti de Riu de peres	20
Perroquia de Folgaroles	27
Terme de Voltrega	47 mig.
Perroquia Despinalbec	11
Terme de Malla	20
Quadra de Terrassola	7
Quadra de Claveres	3
Quadra de Sent Johan de Riuprimer	3
Perroquia de Vich	18
Quadra de Santa Eugenia de Berga	7
Perroquia de Vilalahons	12 mig.
Quadra Daguilar	8
Terme de Tona	10 mig.
Quadra de Torra Laberta	4
Terme de Torallo	17
Terme de Sent Fores	8 mig.
Quadra de Boquers	3
Terma de Sa Meda	20

	Fochs.
Terma de Cabreres	8
Terma de Roda	19
Terma de Casserres ab la Quadra de Casserres	3
Quadra Daygua Freda	4
Quadra de Sent Fritol	3
Terma de Serrarols	2
Terma de Gurp	73
Quadra de Vallbona	2
Quadra de Vilagilaus	1 mig.
Quadra de Reyal	mig.
Item loch elos del prior de Manlleu	7
Castell de Torroella	25
Terma des Bruyll	77
Vall de Gualba	43
Sent Celoni	177

LOS LOCHS DEIUS SCRITS SON DE CAVALLERS.

Primo Maulen: den Eymerich Sentelles	74
Terma Doris: den Oris donzell	29
Terma de Tavertet: den Malla	10
Terma de Sau: den Ombert de Sau	80
Terma de Savassona: den Savassona	22
Terma de Sa Meda: qui son den Malla	6
Item en lo dit terme: qui son den Altariba	4
La casa de Bell Puig: qui es den Sentelles	16
Vila Lahons: qui es den Sala	3
Terma de Taradell: qui son den Vilademany	101
Castell de Monter	12
Quadra de Conanguell	1
Quadra de Pererada den Sau	2
Quadra des Vilar	2
Terma de Malla: den Malla	3
Quadra Dayguafreda: den Hostalrich	13
Terma de Solterra: qui es den Gurp	33
Castell de Pelafolls	202
Mont Negra: den Gualba	31
La partida damont de Vich del vescomte de Castellbo	197

	Fochs.
La partida davall de Nich reyals	305
Terma de Gurb	55
Terma de Voltrega	18
Terma de Torallo	82
Terma de Cabreres	39
Terma de Roda	19
Perroquia de Folgaroles	6
Perroquia de Sent Merti de Riu de Peres	1
Santa Euginia	10
Terma de Tlona	35
Terma de Malla	7
Sent Fores	17 mig.
Perroquia de Vich	12
Castell Dangles	128
La Vall Dosor	95
Quadra de Sent Johan	2
Perroquia de Sils e de Ridarenas	240
Castell de Santa Iscla	138
Batlia de Massanet	140
Batlia de Tordera	195
Castell de Blanes	197
Castell de Munt Palau	355
Hostalrich	134
Castell de Muntclus	237
Suma que munten los fochs que son poblats dins los dits lochs	4.071 mig.
Los fochs de la casa tatxada de mossen Bernat de Cabrera segons lo quern a nos trames per En Jacme Nicholau son	4.091 mig.

Dels quals abatuts M.D.CXXV fochs et mig qui son dels lochs qui per lo senyor Rey li foren presos resten per lo ques la a pagar lo dit mossen Bernat II^{m} CCCCLXVI.

Item per los fochs del vescomtat de Bas. CLXXXV.

Suma II^{m} DCLI fochs que a raho de mig flori per fochs valrien de III meses IIII^{m} DCCCCCXXVI florins mig.

Dels quals abatuts DCCCC florins per DC fochs que li feu de lexa restarian que hauria a pagar III^{m} LXXVI florins mig.

Den mossen Bernat per II^{m} VI.

Item per lo vezcomtat de Bas. CLXXXV.

Item per Palafols. CLVIII.

Suma II^{m} CCCXXXXVIIII.

Dels quals abatuts per la gracia DC fochs.

Resta M.DCCXXXXVIIII.

Dels quals san a deduir per Voltraga XXVIIII fochs XXXVIII.

Item de Tona XIII fochs XXV.

Item del terme del Brull XXXX fochs XXXVII.

Item Doris XX fochs VIIII.

Item de terme de Manleu XXIX fochs.

Suma CXXXI.

M.DCXVIII que valen II^{m} CCCCXXVII florins.

Dels quals abatuts M.CCCLXXV resta que han a tornar DLII.

Item per lo vall de Gualba per XLIIII fochs LXVI florins.

Suma que a tornar DCXVIII florins.

II.

Cortes de Barcelona, Lérida y Tortosa de 1364 á 1365.

Convocacio curie generalis celebrande in Civitate Dertuse [1].

Petrus Dei gracia Rex Aragonum, etc. Reverendo in Christo patri Petro divina providencia Archiepiscopo Terrachone Consiliario et Cancellario nostro dilecto Salutem et dileccionem. Cum Rex Castelle publicus hostis noster qui contra federa inter nos et ipsum inita juramentis et homagiis ac aliis penis spiritualibus et temporalibus roborata plurima Castra Civitates et loca Regnorum nostrorum Aragonie et Valencie indebite occupavit ad invadendum et occupandum ipsorum Regnorum residuum continue moliatur Cominetnrque alia Regna Comitatus et terras nostras occupare et invadere suo posse. Et ex causis predictis et quibusdam aliis de novo emergentibus celeritatem requirentibus nos opporteat pro resistendo dicti Regis pravis conatibus et pro Restauracione Regnorum Comitatuum et terrarum nostrarum ac reintegracione honoris nostri ac comodi nostre rei publice a nostris naturalis et subditis principatus Cathalonie consilium et auxilium postulare et circa hec ordinaciones et provisiones facere condecentes. Et propterea necnon pro quibusdam utilitatem bonum statum tuicionem et defensionem dicti Cathalonie principatus tangentibus Cathalanis in Civitate Dertuse die xxv Februarii instantis generalem Curiam celebrandam providimus indicendam Ideo vos instanter requirimus et monemus quatenus dicta die in Civitate eadem prefata de causa infallibiliter intersitis. Data Cesarauguste xxij die Jannarii Anno a nativitate Domini M° CCC° lx° quarto.—Bernardus de Palou.

Matheus Adriani mandato regio facto per litteram Regiam sigillo secreto sigillatam et ex provisione facta dicti domini Regis mandato per consilium Regium residens Barchinone.

1 *Exercitum et curiarum*, 3 *petri*, *III*. Registro de Cancillería núm. 1.499, fol. 20, existente en el Archivo general de la Corona de Aragón.

Similes littere fuerunt facte et misse Episcopis infrascriptis.

Venerabilibus in Christo patribus.....	Guillelmo Barchinonensi... Jacobo Dertusensi..... Romeo Interdensi..... Enneco Gerundensi..... Raymundo Vicensi..... Petro Elnensi..... Guillelmo Urgellensi.....	divina providencia Episcopis.

CAPITULIS

Petrus Dei gracia Rex Aragonum, etc. Dilectis nostris preposito et Capitulo Sedis Terracone Salutem et dileccionem. Cum Rex Castelle publicus hostis noster qui contra federa inter nos et ipsum inita juramentis et homagiis ac aliis penis spiritualibus et temporalibus roborata plurima castra Civitates et loca Regnorum nostrorum Aragonie et Valencie occupavit, etc.—*ut supra in alia precedente usque.*—Ideo vos requirimus et monemus quatenus constituatis ex vobis iconomos et procuratores vestros habentes plenum posse ad predicta et singula eorundem quos in dicta Civitate dicta die premissa de causa faciatis infallibiliter interesse. Data Cesarauguste xxij die Januarii anno a nativitate Domini M° CCC° lxiiij.—G. de Palou. Idem.

Similes littere fuerunt facte et misse Capitulis infrascriptis.

Dilectis nostris..	Barchinonensis..... Ilerdensis..... Dertusensis..... Gerundensis..... Urgellensis..... Elnensis..... Vicensis.....	Capitulis Sedum.

Prioribus et abbatibus.

Petrus, etc. Venerabili et religioso patri vitali algerii priori Cathalonie ordinis hospitalis Sancti Johannis hierosolimitani Salutem et dileccionem. Cum Rex Castelle publicus hostis noster qui contra federa,

etc.—*ut supra proxime usque.*—Ideo vos instanter requirimus et monemus quatenus dicta die in Civitate eadem prefata de causa infallibiliter intersitis. Data Cesarauguste xxij die Jannarii anno a nativitate Domini M° CCC° Lxiiij.—G. de Palou. Idem.

Similes littere fuerunt misse infrascriptis prelatis.

Venerabili et religioso Johanni Ferdinandi de heredia Castellano Emposte.

Similes fuerunt misse abbatibus infrascriptis.

Venerabilibus et religiosis abbatibus. { De Rivipullo..... Populeti..... Sanctarum Crucum..... Sancti Cucuphatis vallensis.. Sancte Marie de Rosis..... Sancti Felicis Guixolensis... Sancti Benedicti de Bagiis... Arularum..... Balneolarum..... Sancti Johannis de Abbatissis. Sancti Laurencii de monte... Campirotundi..... De Jan..... Sancti Michaelis de Cuxano.. Sancti Genesii..... Sancti Michaelis de Fluviano. Ameriensis..... De Scarpio..... De Vallbona..... Sancti Martini de Canigone.. Sancti Quirci..... Villebertrandi..... Gerrensis..... Sancti Andree..... De Stagno..... } Monasteriorum.

BARONIBUS

Petrus, etc. Inclito Infanti Raimundo Berengarii Comiti Impuriarum patruo nostro carissimo Salutem et dileccionis affectum. Cum Rex Castelle publicus hostis noster qui contra federa inter nos et impsum inita juramentis et homagiis ac aliis penis spiritualibus et temporalibus roborata plurima Castra Civitates et loca Regnorum nostrorum Aragonie et Valencie indebite occupavit, etc.—*ut supra in aliis usque.*—Ideo vobis dicimus et mandamus quatenus dicta die in Civitate eadem prefata de causa infallibiliter intersitis. Data Cesarauguste xxij die Januarii anno a nativitate Domini M° CCC° Lxiiij.—G. de Palou. Idem.

Similes fuerunt misse Comitibus infrascriptis.

Egregio viro Petro Comiti Urgellensi et vicecomiti Agerensi neposi nostro carissimo.

Egregio viro Johanni Comiti Montaneaurum de Prades consanguineo nostro carissimo.

Egregio viro Eurico Comiti Trestamare.

Similes fuerunt misse baronibus et militibus infrascriptis.

Nobilibus et dilectis suis.....
- Raimundo Rogerii Comiti pallariensi.
- Bernardo Comiti Ausonie.
- Hugoni vicecomiti Cardone.
- Rogerio Bernardi vicecomiti Castriboni.
- Andree vicecomiti Insule et de Caneto.
- Bernardo de so vicecomiti de Evolo.
- Dalmacio vicecomiti de rupebertino.
- Petro vicecomiti de Vilamuro.
- Raimundo de angularia cuius est castrum de angularia.
- Raimundo de angularia cuius est castrum de bellopodio.
- Guillelmo Galcerandi de rupebertino.
- Berengario de apilia.
- Ludovico cornelii.
- Guillelmo Raimundi de montecateno.

Nobilibus et dilectis suis.....

- Berengario Cardona.
- Guillelmo Raimundi de Cervilione.
- Petro Galcerandi de pinosio.
- Arnaldo dorcau.
- Francisco de cerviano.
- Dalmacio de caralt.
- Raimundo alamanni de Cervilione.
- Artaldo de Capraria.
- Dalmacio de muro.
- Arnaldo de erillo.
- Gilaberto de crudiliis.
- Bernardo de caramanno.
- Jasperto de Castelleta.
- Raimundo Arnaldi de bellaria.
- Bernardo de sono militi.
- Petro de maleanno.
- Bernardo de angularia.
- Artaldo Rogerii de pallars.
- Berengario de crudilis de bastracano.
- Raymundo de ripellis.
- Hugoni de Sancta pace.
- Acardo de muro.
- Berengario de ripellis.
- Petro de Cardona.
- Sicardo de lordac.
- Berengario de castronovo.
- Gastono de montecateno.
- Aymerico de cintillis.
- Acardo de talarno.

Similes littere fuerunt misse militibus infrascriptis.

Dilectis nostris....

- Bernardo Alamanni de orriols.
- Bernardo de ulzinellis.
- Guillelmo de barbarano.
- Petro de castroveteri.
- Heredi Petri de Montetornesio.
- Thome de marçiano.
- Geraldo de ulugia.

Dilectis nostris....
- Heredi Francisci de pulcro castro.
- Francisco de Rippis.
- Berengario de ulmis.
- Berengario de mediona.
- Bernardo Geraldi de boxadors.
- Bartholomeo de villafrancha.
- Heredi Guillelmi de crexello.
- Berengario de castro episcopali.
- Heredi Petri de vila de manno.
- Galcerando de vilarig.
- Raimundo de calderiis.
- Heredi Raimundi de timor.
- Jacobo de corniliano.
- Guillelmo de monteolivo.
- Rogerio de besora.
- Dalmacio xatmarii.
- Poncio de luppiano.
- Bartholomeo de falchs.
- Omberto de fonollario.
- Bernardo senesterra.
- Francisco de perilionibus.

Fidelibus nostris...
- Heredi Dalmacii de peramola.
- Berengario de rippis.
- Berengario de castro eulino.
- Berengario de josa.
- Guillelmo de palafolls.
- Jaufrido de castro eulino.
- Heredi Berengarii de Sancto vincencio.
- Heredi Hugueti de fluviano.
- Petro Raimundi de coponibus.

Super predictis fuit scriptum universitatibus infrascriptis.

Petrus, etc. Dilectis et fidelibus nostris Consiliariis et probis hominibus Civitatis Barchinone Salutem et dileccionem. Cum Rex Castelle publicus hostis noster qui contra federa inter nos, etc.—*ut supra in aliis usque ad conclusionem.*—Ideo vobis dicimus et mandamus quatenus constituatis ex vobis Sindicos et procuratores vestros habentes plenum posse ad predicta et singula eorundem quos in dicta Civitate

dicta die premissa de causa faciatis infallibiliter interesse. Data Cesarauguste xxij die Januarii anno a nativitate Domini M° CCC° lx° quarto.—G. de Palou.—Idem.

Similes infrascriptis universitatibus.

Fidelibus nostris...
- Juratis et probis hominibus Civitatis Gerunde.
- Procuratori et probis hominibus Civitatis Dertuse.
- Consulibus et probis hominibus Civitatis Terracone.
- Consiliariis et probis hominibus Civitatis Minorise.
- Consulibus et probis hominibus ville Perpiniani.
- Paciariis et probis hominibus ville Cervarie.
- Consulibus et probis hominibus Coquiliberi.
- Consulibus et probis hominibus ville Podii ceritani.
- Juratis et probis hominibus Turricelle de Montegrino.
- Consulibus et probis hominibus Villefranche Confluentis.
- Consulibus et probis hominibus ville Campi Rotundi.
- Juratis et probis hominibus Villefranche penitensium.
- Juratis et probis hominibus ville Sancti Petri de auro.
- Juratis et probis hominibus loci de Cambrils.
- Juratis et probis hominibus ville de Arbucio.
- Juratis et probis hominibus ville Aqualate.
- Juratis et probis hominibus Calidarum de Monte bovino.
- Juratis et probis hominibus ville Berge.
- Juratis et probis hominibus ville Appiarie.
- Juratis et probis hominibus ville de Figueriis.

Mutacio curie generalis curie de Civitate Dertuse in Civitatem Barchinone celebrande [1].

Petrus, etc. Reverendo in Cristo patri Petro divina providencia Archiepiscopo Terraconensi. Consiliario et Cancellario nostro dilecto. Salutem et dileccionem. Notificamus vobis quod nos iminentibus quibusdam causis utilibus et necessariis generalem Curiam quam certis racionibus expressatis in litteris ob hanc causam a nostra Curia emanatis Cathalanis celebrandam in Civitate Dertuse xxv die mensis huius indixeramus mutantes diem et locum celebrandam in Civitate Barchinone ad diem Decimam instantis mensis Marcii duximus prorogandam. Quocirca vos instanter requirimus et mouemus quatenus die prefata in dicta Civitate Barchinone racione premissa infallibiliter intersitis. Data in loco de Unicastro die xvj Febroarii anno a nativitate Domini M° CCC° lx° quarto.—G. de Palou.

Matheus adriani ex provisione facta in consilio Regio residenti in Barchinona ex littera Regia sigillo secreto domini Regis sigillata.—P.

Similes littere fuerunt facte et misse Episcopis insfrascriptis.

Venerabilibus in Christo.....	Guillelmo Barchinonensi... Jacobo Dertusensi..... Romeo Ilerdensi..... Ennaco Gerundensi..... Raimundo Vicensi..... Petro Elnensi..... Guillelmo Urgellensi.....	Patribus divina providencia Episcopis.

Capitulis

Petrus, etc. Dilectis nostris preposito et Capitulo Sedis Terracone Salutem et dileccionem. Notificamus vobis quod nos iminentibus quibusdam causis utilibus et necessariis generalem Curiam quam certis ra-

1 *Exercitum et curiarum*, 3 *petri*, *III: Registro de Cancilleria*, num. 1.449, fol. 23, Archivo citado.

cionibus expressatis in litteris ob hanc causam a nostra Curia emanatis Cathalanis celebrandam in Civitate Dertuse xxv die mensis huius indixeramus mutantes diem et locum celebrandam in Civitate Barchinone ad diem Decimam instantis mensis Marcii duximus prorogandam. Quocirca nos instanter requirimus et mouemus quatenus die prefata yconomos et procuratores vestros in dicta Civitate Barchinone racione premissa faciatis infallibiliter interesse. Data in loco de Unicastro die xvj Febroarii anno a nativitate Domini M° CCC° lx° quarto.—G. de Palou.—Idem.

Similes littere fuerunt facte et misse Capitulis infrascriptis.

Dilectis nostris.. { Barchinonensis..... / Ilerdensis..... / Dertusensis..... / Gerundensis..... / Urgellensis..... / Elnensis..... / Vicensis..... } Capitulis sedum.

Prioribus et abbatibus.

Petrus, etc. Venerabili et Religioso Fratri Vitali algerii priori Cathalonie ordinis hospitalis Sancti Johannis hierosolimitani Salutem et dileccionem. Notificamus vobis quod nos iminentibus quibusdam causis utilibus et necessariis generalem Curiam quam certis racionibus expressatis in litteris ob hanc causam a nostra Curia emanatis Cathalanis celebrandam in Civitate Dertuse xxv die mensis huius indixeramus mutantes diem et locum celebrandam in Civitate Barchinone ad diem Decimam instantis mensis Marcii duximus prorogandam. Quocirca nos instanter requirimus et mouemus quatenus die prefata in dicta Civitate racione premissa infallibiliter intersitis. Data in loco de Unicastro die xvj Febroarii anno a nativitate Domini M° CCC° Lx° quarto.—G. de Palou.—Idem.

Similes littere fuerunt misse prelatis subscriptis.

Venerabili et Religioso Fratri Johanni Ferdinando de heredia Castellano Emposte.

Similes fuerunt misse littere abbatibus infrascriptis.

Venerabilibus et Religiosis....	De Rivopullo.....	Abbatibus Monasteriorum.
	Populeti.....	
	Sanctarum Crucum.....	
	Sancti Cucuphatis Vallensis....	
	Sancte Marie de Rosis.....	
	Sancti Felicis Gnixollensis.....	
	Sancti Benedicti de Bagiis.....	
	Arularum.....	
	Balneolarum.....	
	Sancti Johannis de Abbatisis...	
	Sancti Laurencii de Monte.....	
	Campirotundi.....	
	De Jan.....	
	Sancti Michaelis de Cuxano....	
	Sancti Genesii.....	
	Sancti Michaelis de Fluviano...	
	Ameriensis.....	
	De Scarpio.....	
	De Vallbona.....	
	Sancti Martini de Canigone....	
	Sancti Quirici.....	
	Villebertrandi.....	
	Gerrensis.....	
	Sancti Andree.....	
	De Stagno.....	

BARONIBUS

Petrus, etc. Inclito Infanti Raimundo Berengarii Comiti Impuriarum patruo nostro carissimo Salutem et dileccionis affectum. Notificamus vobis quod nos iminentibus quibusdam causis utilibus et necessariis generalem curiam quam certis racionibus expressatis in litteris ob hanc causam a nostra curia emanatis Cathalanis celebrandam in Civitate Dertuse xxv die mensis huius indixeramus mutantes diem et locum celebrandam in Civitate Barchinone ad diem Decimam instantis mensis Marcii duximus prorogandam. Quocirca vobis dicimus et man-

damus quatenus die prefata in dicta Civitate Barchinone racione premissa infallibiliter intersitis. Data in loco de Unicastro die xvj Febroarii anno a nativitate Domini M° CCC° sexagesimo quarto.—G. de Palou.—Idem.

Similes fuerunt misse littere baronibus et militibus infrascriptis.

Egregio viro Petro Comiti Urgellensi et vicecomiti Agerensi nepoti nostro carissimo.

Egregio viro Johannis Comiti Montanearum de Prades consanguineo nostro carissimo.

Egregio viro Enrico Comiti Trestamare.

Similes fuerunt misse littere baronibus et militibus infrascriptis.

Nobilibus et dilectis suis.....

Raimundo Rogerii Comiti pallariensi.
Bernardo Comiti Ausonie.
Hugoni vicecomiti Cardone.
Rogerio Bernardi vicecomiti Castriboni.
Andree vicecomiti Insule et de Caneto.
Bernardo de so vicecomiti de Evolo.
Dalmacio vicecomiti de rupebertino.
Petro vicecomiti de vilamuro.
Raimundo de angularia.
Raimundo de angularia de bellopodio.
Guillelmo Galcerandi de rupebertino.
Berengario de apilia.
Ludovico cornelii.
Guillelmo Raimundo de montechateno.
Berengario de Cardona.
Guillelmo Raimundo de cervilione.
Petro Galcerandi de pinosio.
Arnaldo dorcau.
Francisco de cerviano.
Dalmacio de queralt.
Raimundo alamanni de cervilione.
Artaldo de capraria.
Dalmacio de muro.

Nobilibus et dilectis suis.....

Arnaldo derillo.
Gilaberto de crudillis.
Bernardo de caramanno.
Jasperto de castelleto.
Raimundo de bellaria.
Bernardo de sono.
Petro de malanno.
Bernardo de angularia.
Artaldo Rogerii de pallars.
Berengario de crudillis de bestracano.
Raimundo de ripellis.
Hugoni de Sancta pace.
Acardo de muro.
Berengario de ripellis.
Petro de Cardona.
Sicardo de lordac.
Berengario de castro novo.
Gastono de montechateno.
Aymerico de scintillis.
Acardo de talarno.

Similes misse fuerunt militibus subscriptis.

Dilectis nostris....

Bernardo alamanni de orriols.
Bernardo de ulzinellis.
Guillelmo de barbasano.
Petro de castroveteri.
Heredi Petri de montetornesio.
Thome de marçiano.
Geraldo de ulugia.
Heredi Francisci de pulcro castro.
Francisco de rippis.
Berengario de ulmis.
Berengario de mediona.
Berengario Gesaldi de boxadors.
Bartholomeo de villafrancha.
Heredi Guillelmi de crexello.
Berengario de castro episcopali.
Heredi Petri de vila de manno.

Dilectis nostris....
- Galcerando de vilarig.
- Raimundo de calderiis.
- Heredi Raimundi de timor.
- Jacobo de corniliano.
- Guillelmo de monteolivo.
- Rogerio de besora.
- Dalmacio xatmarii.
- Poncio de luppiano.
- Bartholomeo de falchs.
- Omberto de fonollario.
- Bernardo senesterra.
- Francisco de perilionibus.

Fidelibus nostris...
- Heredi Dalmacii de peramola.
- Berengario de rippis.
- Berengario de castro eulino.
- Berengario de josa.
- Guillelmo de palafolls.
- Jaufrido de castro eulino.
- Heredi Berengarii de Sancto vicencio.
- Heredi Hugueti de Fluviano.
- Petro Raimundi de coponibus.

Super predictis fuit scriptum universitatibus infrascriptis.

Petrus, etc. Dilectis et fidelibus nostris Consiliariis et probis hominibus Civitatis Barchinone Salutem et dileccionem. Notificamus vobis quod nos iminentibus quibusdam causis utilibus et necessariis generalem curiam quam certis racionibus expressatis in litteris ob hanc causam a nostra Curia emanatis Cathalanis celebrandam in Civitate Dertuse xxv die mensis huius iudixeramus mutantes diem et locum celebrandam in Civitate Barchinone ad diem Decimam instantis mensis Marcii duximus prorogandam. Quocirca vobis dicimus et mandamus die prefata in dicta Civitate Barchinone racione premissa infallibiliter intersitis. Data in loco de Unicastro xvj die Febroarii anno a nativitate Domini M° CCC° Lx° quarto.—G. de Palou.—Idem.

Similes fidelibus nostris paciariis et probis hominibus Civitatis Ilerde.
Similes infrascriptis universitatibus.

Fidelibus. { Juratis et probis hominibus Civitatis Gerunde...
Procuratori et probis hominibus Civitatis Dertuse.
Consulibus et probis hominibus Civitatis Terracone.....
Consiliariis et probis hominibus Civitatis Minorise.....
Consulibus et probis hominibus ville Perpiniani..
Paciariis et probis hominibus ville Cervarie.....
Consulibus et probis hominibus Coquiliberi.....
Consulibus et probis hominibus ville Podiiceritani.
Juratis et probis hominibus Turricelle de Montegrino.....
Consulibus et probis hominibus Villefranche Confluentis..... } nostris.
Consulibus et probis hominibus ville Campirotundi.
Juratis et probis hominibus Villefranche penitensium.....
Juratis et probis hominibus ville Sancti Petri de auro.....
Juratis et probis hominibus loci de Cambrils....
Juratis et probis hominibus ville de Arbucio....
Juratis et probis hominibus ville Aqualate.....
Juratis et probis hominibus Calidarum de monte bovino.....
Juratis et probis hominibus ville Apiarie.....
Juratis et probis hominibus ville de Figueriis....
Juratis et probis hominibus ville Berge.....

Capitula Curiarum in Civitate Barchinone celebratarum [1].

Com lo molt alt princep e Senyor lo Senyor en Pere per la gracia de Deu Rey Darago de Valencia de Mallorques de Sardenya e de Corsega e Comte de Barchinona de Rossello e de Cerdanya hagues manades

1 Archivo de la Corona de Aragón. De la colección de procesos del Brazo militar, tomo IV de los de Pedro IV, fol. 1.

Corts generals als Cathalans en la Ciutat de Barchinona e aquelles celebrassets vos molt alta Senyora Dona Alienor per la gracia de Deu Regina Darago de Valencia de Mallorques de Sardenya e de Corsega e Comtessa de Barchinona de Rossello e de Cerdanya axi com a lochtinent general e en persona del dit Senyor Rey per ço com lo dit Senyor Rey personalment aquelles no pogues celebrar com hagues a acorrer per forsa personalment a la ciutat de Valencia per desliurar aquella del setge lo qual hi tenia lo Rey de Castella ab grans companyes de homens de Cavall e de Peu e ab gran Armada de Naus e de galeas la qual Ciutat era en via de perdicio si no fos acorreguda En les quals Corts vos molt alta Senyora demenas graciosa ajuda per la guerra quel dit Rey de Castella malvadament e iniqua fahia e fa al dit Senyor Rey e a tots los seus sotsmeses E per desliurar la dita ciutat e Regne de Valencia los quals axi com dit es esen en via de perdicio E per cobrar moltes Ciutats viles e lochs per lo dit Rey de Castella occupats axi en lo Regne Darago com en lo Regne de Vulencia lo qual recobrament era e es deffensio del principat de Cathalunya Car aquells ij Regnes perduts se poguera seguir fort leugerament gran perdicio e destruccio del dit principat de Cathalunya E per conseguent per deffensar principalment lo dit principat e tots los habitants en aquell Especialment per fer gran Estol en la mar per offendre e esvahir lo Estol quel dit Rey de Castella tenia en los dits mars de Valencia per ço quel dit Rey de Castella no pogues ab lo dit Estol esvahir occupar e dampnificar les Maritimes de Cathalunya segons que en laltra guerra per lo dit Rey de Castella fo vis per esperiencia de fet E vedar que viandes e altres coses necesaries a Cathalunya per la dita mar venir no poguessen Emperamor daço la Cort general de Cathalunya veent e considerant totes les coses dessus dites e les grans necessitats en que lo dit Senyor Rey es Attenents quel dit Senyor Rey ne son patrimoni no baste ne poria complir a occorrer a les dites coses tochants defensio de Cathalunya Acorda e provehi sots empero les formes maneres condicions e retencions e altres coses devall scrites e no en altra manera graciosament e no per alcun Deute quen fos tenguda ne obligada de donar a deffensio de si matexa e de la cosa publica del principat de Cathalunya Centum viginti Millia lliures barchinoneses ultra la meytat del fogatge de j any lo qual per les rahous demunt dites la dita present Cort ha ja donat en la dita deffensio levadores e pagadores per via de fogatge Axi empero que en las dites CXX millia lliures paguen e sien tenguts de pagar los dits braces dels prelats persones ecclesiastiques Richs homens e Cavallers per lurs homens e per tots aquells

qui ab ells contribuiren en lo Do fet en la Cort de Montso LX Milia lliures Axi que daquella quantitat sia deduit e pres en compte als dits braçes pro rata de les dites LX Milia lliures so que les illes de Manorcha e de Eviça en lo Do fet en les Corts de Montso ajudasen als dits braçes e contribuiren ab aquells. E lo braç de les Ciutats e viles Reyals per si e per tots aquells qui ab lo dit braç contribuiren en lo Do fet en la dita Cort de Montso sien tenguts de pagar les altres LX Milia lliures. En les quals sia enclosa e compresa la Ciutat e illa de Mallorques Axi que de la dita quantitat sia deduit e pres en compte al dit braç pro rata del present Do tot so que la Ciutat e illa de Mallorques en lo Do fet en les dites Corts de Montso ajuda al dit braç e contribui ab aquell—Respon la senyora Reyna lochtinent general del senyor Rey e en la persona sua la present Cort tinent que reeb agradablement lo dit Do segons la forma e condicions damunt dites e segons la forma que en les respostes per ella davall fetes es contengut. P. Cancellarius.

II. De la qual quantitat de tot lo dit Do mentre bastara se pach es haia a pagar lo sou de homens a Cavall de Cathalunya pagant vij solidos per Cavall armat e v solidos per Cavall alforrat Es haia a pagar tota armada de mar la qual los Deputats que vuy son volran e ordoneran de fer E encara sen pach sou de homens ballesters e altres homens de Peu a coneguda dels dits Deputats E sen paguen salaris de cullidors e totes messions faedores per cullir la dita Moneda e salaris dels dits Deputats administradors hoydors de Comptes e totes altres messions salaris e loguers concernents los affers de la deffensio de la dita cosa publica del principat de Cathalunya a coneguda dels dits Deputats los qual do fa la dita Cort per espay de I any comptador del primer Dia del prop vinent mes Dagost a avant El qual sia pagat de iij en iij meses Es assaber en lo derrer mes dels dits iij meses e despes e distribuit levat e administrat per los dits Deputats—Plau a la senyora Reyna.

III. Item que durant la dita aiuda o Do e dins lo dit temps nenguna altra demanda ni aiuda lo senyor Rey ni la senyora Regina nel senyor Duch ne altre per nom lur no puguen fer ni haver per nenguna raho o obligacio feta o esdevenguda o que esdevenir dir o pensar se puxa als dits tres braçes ni als homens daquells ni a nengun dels dits braçes ni als singulars daquells ni al Regne de Mallorques e ylles encars que contribuesquen en aquest Do ab Cathalunya per qual se vol raho o manera per occasio daquesta guerra de Castella o per altra guerra o per altre fet. E aço permeta e jur lo dit senyor Rey e la senyora Regina e lo senyor Duch e tots los de son consell que ara de present son ab ells ne encara aquella aiuda demanda o prestech puguen

fer per força ne per grat als dits tres braçes o a Ciutat vila ó loch de aquells e encara a singulars persones daquells. E si per ventura lo contrari de fet se fahia que la present aiuda no hagues valor ans fos hauda per no feta e no atorgada e cassa e nulla ipso facto axi que cascuns dels dits braçes en aquell cas la pogues fer cassar per sa propria autoritat—Plau a la senyora Reyna exceptat questes ordinaries rendes e altres coses al senyor Rey degudes e exceptat ço que de grat per los dits braçes o singulars daquells a prechs del senyor Rey o menys de prestech graciosament sens tota força e menaçes e enfortiment li sera atorgat.

IIII. Item que la dita aiuda sia levada e cuyllida e distribuida tan solament per aquells qui hi seran ordonats per los dits braçes E que en aço ses no haien a fer ni a saber ni ordonar lo senyor Rey ni negun official seu ni encara quel dit senyor Rey ni altra persona per ell no haia en la dita cosa algun poder mas que sia levada aiustada partida e ordenada e administrada per aquells que ordonaran los dits braçes. E quel senyor Rey ni official seu no puxa demanar compte ni en res no hi haien a caber ni saber. E en cas que sen entremetessen de res ni hi ordonassen que en res nols sia obehit ne alguna ordonacio per ells fahedora sia en res observada. E que sien revocades e haudes per nulles totes letres provisions e manaments fets e fahedors per lo dit senyor Rey o per la senyora Regina o per officials seus en contrari dels capitols damunt e devall scrits—Plau a la senyora Reyna.

V. Item que la dita aiuda sia despesa en deffeniment de Cathalunya e del dit Regne de Mayllorques e de les ylles daquell en cas que contribuesquen ab Cathalunya en sou de homens a cavall de Cathalans e esmenes e estimes de cavalls dessus dites segons la forma damunt e davall scrita a conexença e ordonacio daquells qui per los dits braçes a aço deputats seran. E encara ne sia pagat tot ço de que en Berenguer Bertran cambiador de Barchinona ha feta dita de taula sots sperança del present Do—Plau a la senyora Reyna.

VI. Item quels deputats haien poder de consentir si vist los sera fahedor que aquestes o alguna partida dels homens a cavall vajen en altres partides fora Cathalunya a prechs del senyor Rey fahedors per carta o per letra pero si los dits homens a cavall de Cathalunya no y bastaven o no y volien anar o que no sen hi trobassen tants en aquell cas haguessen a metre e despendre aquesta quantitat en sou daltres homens a cavall los quals lo senyor Rey se hagues a haver donant per los deputats a aquells lo sou acostumat de donar en Cathalunya ço es vij solidos per caval armat e v solidos per alforrat o a menys si haver los

poden. Empero quels dits deputats puguen metre aquesta aiuda o partida de aquella en armada de Mar si a ells necessari o profitos vist sera. E que la resta o ço que romandra de les faltes dels homens a cavall e de cavalls sia convertida per los deputats en profit de la deffensio de la cosa publica—Plau a la senyora Reyna pero quels deputats a prechs del senyor Rey o de la senyora Reyna puxen satisfer al Comte de Trestamara en lo sou seu e de ses companyies satisfent primerament als homens a cavall de Cathalunya.

VII. Item que en cas que de la dita aiuda se hagues a fer armada de mar quel capita de la dita armada haia a esser ordonat e elet per los Deputats ordonats á la administracio de la dita aiuda per tots los iij braçes de la Cort E quel senyor Rey li haia a donar e ara li do per lavors jurediccio e poder sobre los acordats de la dita Armada segons que en semblants affers es acostumat—Plau á la senyora Reyna.

VIII. Item que per los Deputats de la dita aiuda puxen esser donats a tots aquells qui acordar se volran en armada de Mar sis fas sou salaris o loguers segons lo cot per la Cort del senyor Rey taxats o a arbitri lui. E encara del guany que fassen durant lo temps per lo qual serien acordats e pagats per los dits Deputats. E encara que si passat lo temps per lo qual serien acordats per los dits Deputats volien entrar en Cors aquells qui les galeas menarien quels sia dada licencia per los dits Deputats ab facultat del senyor Rey si sera en Cathalunya de tenir les dites Galeas cossejant per ij meses o per aquel temps que als dits Deputats ben vist sera finit lo dit temps per lo qual serien stats acordats per lo general los dits Cossaris assegurant segons que acostumat es de no fer mal a amichs del dit senyor Rey e que seran tornats dins lo temps per los dits Deputats a ells donat e pagants solament lo loguer de la xurma de les dites Galeas e pa per los dits ij meses o per aytant temps com los tendrien per lur cossejar—Plau a la senyora Reyna.

IX. Item que sien elegides per los dits iij braçes xx persones so es saber vj del bras ecclesiastich ij prelats e j Cavaller del Espital e iij persones de Seus Catedrals. E del bras dels Richs homens e dels Cavallers vj persones so es ij Rich homens e iiij Cavallers del braç de les Ciutats e viles Reyals de Cathalunya viij persones v de Ciutats e iij de homens de viles. E que de les dites xx persones ne sien elegides iij so es ı del braç ecclesiastich e altre dels Richs homens e Cavallers. E altre del braç de les Ciutats e viles qui sien oydors e Reebedors e definidors dels comptes dels dits Deputats los quals comptes reeben ij vegades lany Es a saber passada la festa de Sent Michel de Setembre e viij Dies apres la festa de Pascha los quals haien a venir cascun any

en los dits temps e en lo derrer any en la festa de Tots Sants en la Ciutat de Barchinona e en aquell loch de la dita Ciutat on ells volran e ordoneran reebre los dits comptes. E que haien poder bastant de la dita Cort de reebre e examinar los dits comptes. E com a ells sera vist faedor aquells deffinir e determenar e fer daquells Carta de diffinicio e absolucio. E façen sagrament e homenatge al veguer de Barchinona reebent en nom del senyor Rey e de la Cort de haverse be e lealment en lur offici no guardada favor o desfavor dalcu ne paor ve favor del senyor Rey. E quels dits comptes sien reebuts e finats quescuna vegada dins xv dies salvant en lo derrer e final compte en que haia a esser reebut e finat dins I mes. E quels sia donat salari del dia que partiran de lurs alberchs tro que sien en la Ciutat de Barchinona per covinents jornades xx solidos barchinonenses per quescun dia a quescun. E partent de Barchinona tro sien a lurs cases per covinents jornades xx solidos barchinoneses per quescun dia a quescun. Empero que mes avant dels dits xv dies e de les jornades covinents segons que dits nols puxa esser donat alcun salari salvant en lo derrer compte final lo qual haia a esser reebut dins I mes segons que dit es. E que aquest qui als dits comptes sera elet per lo braç de Ciutats e viles Reyales de Cathalunya sia de Vilafrancha de Penades—Plau a la senyora Reyna.

X. Item de les romanents xvij persones sien electes vj persones so es ij per lo braç de la Esgleya e ij per lo braç dels Richs homens e Cavallers e altres ij per lo braç de les Ciutats e viles Reyals los quals haien poder bastant de pendre mostres dels homens a Cavall qui seran pagats per los Deputats dessus scrits e de fer estimes dels Cavalls e de regonexer que haien compliment darmes segons ques pertany e encara que sien homens covinents e que haien Cavalls o Rossins covinents segons que pendran sou per Cavall armat o alforrat. E encara haien poder de fer albarans de sou e del als qui donat los sera los quals albarans fassen registrar e los quals sien segellats ab I petit segell que tenguen qui sie aytal com segueix

E que tots vj o los iij o almenys los ij hi soscriven lur nom de lur ma propria si scriure saben sino aquells ij o iij quin sapien e que ab los dits albarans los Deputats paguen lo sou e altres coses als soldaders. E semblantment fassent les dites vj persones dels servents ballesters o escudats qui seran soldeiats per Cathalunya les quals vj persones haien lur salari mentre que seran en los dits affers ço es mentre caminaran e seran fora lo principat de

Cathalunya si cas es quen haien a exir per lo dit lur offici xx solidos barchinoneses a cascu per cascun dia empero mentre que per lo dit lur offici estaran en qualque Ciutat vila o loch de Cathalunya sens caminar haien per cascun xv solidos per cascun dia les quals vj persones so es los clergues en poder del bisbe de Barchinona o de son vicari E los altres dels braçes dels Richs homens e Cavallers e de Ciutats e viles façen segrement e homenatge en poder del vaguer de Barchinona de haverse be e leyalment en les dites coses no guardada temor o amor del Senyor Rey ne favor ne desfavor de neguna altre persona E que aquells ij qui seran per les Ciutats e viles Reyals sien mudats dany en any daquells lochs qui ara en la Cort seran ordonats. E que aquells qui a fer les dites estimes e mostres seran elets per les ciutats et viles de Cathalunya sien la una de la ciutat de Manresa e laltra de Cervera—Plau a la senyora Reyna ab que lescriva de Racio del Senyor Rey o altre per ell si a les dites estimes e mostres si esser hi volra a fi que neguna frau no si puxa fer e per veer si son reebedores les persones e los cavalls el arnes e per tal que sapia nomenadament quals reebran e cascun quals e quants homens a cavall hauran per ço que aquells puga manar anar a les fronteres e a les guaytes e quels Deputats façen sagrament e homenatge al senyor Rey ques hauran be e leyalment en les dites coses esquivant frau o favor e axi mateix lescriva de Racio faça sagrament e homenatge ques haura be e leyalment en lo dit ofici e que per amor odi o favor dalcu no reebra alcun qui reebedor no sia ne rebujara alcu qui a rebujar no faça.

XI. Item les romanents xj persones so es iij del braç ecclesiastich e iij del braç dels Richs homens e Cavallers e j hom de paratge del Regne de Mallorques en cas que contribuesquen ab Cathalunya e v del braç de les Ciutats viles e lochs Reyals de Cathalunya sien Deputats per la Cort e haien ple poder de demenar e exhigir e reebre tot so qui exira per qualque manera del Do gracios fet per lo principat de Cathalunya e per lo Regne de Mallorques e illes daquell en cas que contribuesquen ab Cathalunya en la present Cort de Barchinona. E no res menys puxen demenar e reebre totes penes e tota altra peccunia qui per qualque raho dega o puxa pervenir a la ajuda de la deffensio de la terra. E tota la peccunia administrar e despendra en deffensio de Cathalunya e de Mallorques e de les illes adjaents en cas que contribuesquen ab Cathalunya segons la forma e condicio dessus e dejus escrites E puxen ordonar que traien officials a ells e al dit lur offici necessaris e a aquells constituhir salaris covinents e temprats e puxen demenar e requerir e encara fer execucio contra aquells qui pagar no volran o en

altra manera los seran rebelles e totes altres coses qui al dit offici se pertanguen. Empero en cas que alcun acte o fet notable haguessen a fer haien a esser en lo acort e saber hi almenys I prelat e I Rich hom e I cavaller de Cathalunya e altre de Mallorques en cas que contribuesquen ab Cathalunya e ij ciutadans de Cathalunya dels dits Deputats. E si los fets seran tals quey sien tots necessaris quels hi appellen. Empero pus noy haia grans fets o notables que puxen los uns dels dits Deputats comenar lur loch e lurs veus als altres. Empero sens treyment de salari. E que dels dits Deputats vagen aquells qui obs hi seran per lo principat de Cathalunya axi per cullir lo dit Do o per comenar a cullir com per qualsque altres feynes de la dita Deputacio. Empero tota vegada ne romanguen iij en Barchinona so es I de quesqun braç los quals per si e per los altres tots usen del dit offici. E tenguen una Caxa e forta en loch segur qui sia ab iij tancadures e ab iij claus diverses de les quals quescun dels dits iij Deputats tenga una clau. E haien los dits Deputats per lur salari e provisio so es los prelats qui seran ab dignitat Arquebisbal o bisbal e los Rich homens ab titol de Comte o de vescomte com seran per los affers de la Deputacio LX solidos barchinoneses a quescu per quescun dia. E si son prelats daltra dignitat o Richs homens sens titol com caminaran per los dits affers haia quescun per quescun die XXX solidos. Estant en un loch XXV solidos. Tots los altres empero dels dits Deputats haien mentra caminaran per los dits afers XX solidos barchinoneses quescun per quescun dia e estant en un loch XV solidos de la dita moneda. Salvant que a aquell quis carregara de fer o tenir los comptes sia anadit a coneguda dels altres Deputats o de la maior partida daquells. E fassen tots los dits Deputats clergues sagrament en poder de un prelat e los Deputats lechs sagrament e homenatge aquells qui en la Cort seran presents al Senyor Rey e los altres al vaguer de Barchinona per nom del dit Senyor Rey e de la Cort de haverse be e leyalment en les dites coses no guardada amor ne temor del Senyor Rey ne favor o desfavor de alcun e que retran bon compte e leyal de vj en vj meses dasso que reebut hauran. E a la fi del regiment del dit lur offici segons que demunt se conte. E que aquells qui a les dites coses en aquest Capitol contengudes seran elets per les Ciutats e viles Reyals de Cathalunya sien un de Barchinona altre de Leyda e ultra aquells en lo primer mig any sia elet un altre de Barchinona e passat aquell mig any remogut aquell de Barchinona sia elet a altre mig any un altre de Leyda e axi per aquesta forma aytant com dur lo dit Do. E encara sia eleta una persona de la Ciutat de Gerona e altra de Perpinya—Plau á la senyora Reyna.

XII. Es entes empero que totes les demunt dites xx persones haien a esse(r) e sien elegides ara de present per la dita Cort exceptades aquelles qui hi seran per lo braç de les Ciutats e viles Reyals les quals haien a esser e sien elegides per lurs universitats. Empero que de present sien nomenades les Ciutats e viles don les dites persones deuran esser. E que tantots los sia notifficat que dins ij dies apres que ho sabran elegen les dites persones e donat dia que sien sens tota requesta en la Ciutat de Barchinona per fer los dits sagraments e homenatges e per posar en estament lo fet de la Deputacio dessus dita.—Plau á la senyora Reyna.

XIII. Item que la Ciutat de Tortosa e altres lochs de la vagueria de aquella los quals novellament son pervengunts al Senyor Rey haien a pagar e a contribuir ab lo dit braç de les Ciutats e viles Reyals. Empero quel braç de les Ciutats e viles Reyals torn de la contribucio de la Ciutat de Tortosa e lochs dessus dits als ij braçes so que ells naguesen segons nombre dels fochs qui vuy hi son si romanguessen de la lur contribucio—Plau a la senyora Reyna.

XIIII. Item quels Deputats puxen e degen tatxar e compartir la dita quantitat de cxx Milia lliures entre los braçes demunt dits els singulars daquells so es que puxen dir e declarar quanta quantitat ne ve per foch e quant ne pertanyara a quescun segons nombre dels fochs—Plau a la senyora Reyna.

XV. Item que cascun prelat clergue e persona ecclesiastica Rich hom e cavaller e ciutada e hom de vila qui haja homens sien tenguts de fer assegurar e pagar als Deputats o a qui ells volran a conexença daquells Deputats per les universitats de lurs homens o almenys per ij universitats de les mellors que haien per elles e per tots los altres lochs daquell senyor de qui seran de pagar la dita quantitat la qual se pach de iij en iij meses comensadors lo primer dia dagost qui ve es a saber en lo derrer mes del dits iij meses. E semblant seguretat haien a fer les universitats de les Ciutats viles et loch Reyals e si nou fahien que encontinent no sperants los termes dessus dits haien [1]. . . . . e messions e interesses e quels Deputats los puxen fer daço forçar per vies dosts de marques e per preniment de postats e per totes aquelles vies e maneres contengudes e posades en lo capitol que comença «Item que si alcu de qualque braç que sia o condicio no volia pagar, etc.»—Plau a la senyora Reyna.

1 Falta una línea, que desaparecio, torpemente cortada al hacer la encuadernación del Registro.

XVI. Item que en la ciutat de Mallorques en cas que contribuesque ab Cathalunya sia posat un Deputat ciutada de Mallorques per cuylir e posar en estament lo do fet per lo dit Regne de Mallorques ab les illes adjaents en cas empero que contribuesquen ab Cathalunya e totes altres coses segons que dites son e que haia semblant salari dels altres. E que reta compte per la forma dessus dita als iij hoydors de comptes—Plau a la senyora Reyna.

XVII. Item que les forçes e destrenyiments faedors als no volents pagar degen esser fetes per los ordinaris de cascun loch a requesta dels deputats damunt dits o assignats per aquells. E si los ordinaris hi eren negligents o fero recusaven que en aquell cas los dits Deputats ho puxen fer—Plau a la senyora Reyna.

XVIII. Item que totes les quantitats del dit do o ajuda venguen e haien a venir en mans dels dits Deputats e no daltres persones. E axi matex sia entes dels Deputats de Malorques en cas que contribuesquen ab Cathalunya—Plau a la senyora Reyna.

XIX. Item que cascun dels braçes dessus dits port e haia a portar tota la moneda quels pertanyera a pagar en lo dit do o ajuda en la Ciutat de Barchinona e metre en ma dels dits Deputats a messio risch perill e fortuna lur. E que lo matex haia a fer tot loch e tota persona qui en lo dit do dels dits braçes contribuesque posat que daquell braç no sien. Empero si als Deputats sera vist faedor puguen ordonar cullidors qui cuyllen lo do per vagueries o per bisbats o axi como viyares los sia—Plau a la senyora Reyna.

XX. Item quels dits Deputats e distribuidors tots ensemps o aquells solament qui son o seran en Barchinona ab que ni haia ı de cascun braç puguen manlevar e obligar la dita ajuda o do e les cuyletes de aquella o daquell e donar guany e interes o mogubell, lo qual fos pagat e abatut de la dita ajuda segons la forma daval scrita ço es saber tota generalment o partida daquella. Empero sia entes que si la un loch era obligat per lo dit deute a pus lonch temps o a mes que laltre loch e despuys la dita ajuda cessava ques pach generalment de tota la ajuda de la terra del dits iij braçes. E axi que la dita ajuda no puxa exir de la terra dels dits iij braçes ne dalcun loch daquells dins lo dit temps de la ajuda entro que sia pagat so que manlevat hi sera sots la forma dessus dita. E quel Racional del senyor Rey reeba e haia a reebre tots albarans e altres cauteles que per raho dels dits mogubells e manleues seran reebuts aytals com per los dits Deputats los seran donats—Respon la senyora Reyna que no es raho que sia de la dita ajuda abatut ne pagat negun guany ne interes o usura pagadora per la moneda man-

levadora per ço com ja han cert terme a pagar segons que dit es pero en cas que anticipassen a prechs del senyor Rey o de la senyora Reyna o per necessitat de la guerra si als Deputats sera vist lavors plau a la senyora Reyna quels dits interesses mogubells e usures sien deduits de la quantitat de la dita ajuda pero mentre trobaran mogubell que no prenguen usura si donchs no entenien que fos menys dampnos pendre usura o altra barata que mogubell e que les cauteles del mogubell sien restituides al Racional del senyor Rey a la fi del temps per ço que altra vegada lo deute no puga esser demanat.

XXI. Item que si era feta pau o treva a mes de un any durant lo present do entre lo senyor Rey e lo Rey de Castella que encontinent lo present do cessas aytant com a collir sen hagues del dia de la dita pau e treva a avant axi empero que si los Deputats sobre lo dit do havien fetes alcunes manleutes que aquelles se haguessen a pagar e que lo dit do no cessas fins que fos pagat ço que manlevat seria—Plau á la senyora Reyna.

XXII. Item que jassia que la dita quantitat se haia a levar segons los nombres dels fochs que cascun dels dits braçes puxa aquella fer departir entre lurs homens e altres dintre les dites lurs terres poblats carregan als uns mes que als altres e aquells qui son en la terra del senyor Rey sien caylats per lurs senyors dels dits braçes axi empero que sots color de la dita contribucio maior quantitat no puxa esser levada ne tallada sino aytant com tanyera a cascu per foch. E que per aço no puxa esser fet prejudici en possessio ne en propietat ne acresque dret ne aminve a negun dels braçes damunt dits ne a singulars daquells per les dites coses o alcuna daquelles ans lur dret en tot e per tot romangue illes e en son esser axi com abans era declarant empero quel senyor del loch sobre la taxacio faedora haia a elegir certs prohomens del loch dels quals tatxadors en cas que hi haie homens de esgleya ni haia a haver almenys un de esgleya. E los dits tatxadors haien a fer sagrament de tatxar be e egualmente en poder del dit senyor ho de son batle—Plau a la senyora Reyna ab que la quantitat del do non sia minvada.

XXIII. Item quels dits Deputats e distribuidors o los residents en Barchinona ab que ni haja un de cascun braç pusquen fermar cartes publiques e fer letres de comissions e altres ab un segell comu per auctoritat de la Cort a tots los officials qui hi sien necessaris a ordonar a levar a cullir e a obligar la dita ajuda e encara puxen metre e gitar e revocar tots cullidors daquella e scrivans e porters e totes altres persones qui a collir la dita ajuda serien deputades e fer totes altres coses

a aço necessaries segons que a ells mils faedor sia vist e que lo procurador de Cathalunya e lo portant veus daquell e Governador de Rossello e de Malorques en cars que contribuesque ab Cathalunya els vaguers e les Corts els officials dels lochs del senyor Rey e dels altres dels dits braçes sien tenguts a ells de donar consell e ajuda com per ells requests ne seran e de fer exequcions realment e de fet contra aquells qui als dits cuylidors en aço contrast farien e a messio dels rebelles e daço façen los dits officials sagrament e homenatge. E si per ventura alcun delinquia en les dites coses e aquell condempnaven quel haien a condempnar per nom del senyor del loch hon delinquira. E que la exequcio sia feta per lo senyor del dit loch hon delenquit haura. E si sera punit pecuniariament que la punicio sia del senyor del loch lo qual no puga fer daquella punicio gracia ne remissio e sin fa que sia encorregut en pena de vet. E si lo senyor fer la no la volia que los Deputats la poguessen fer—Plau a la senyora Reyna segons que en lo dit capitol es contengut. Enten empero quel senyor del loch puxa punir segons la jurediccio quen haura pero quel senyor Rey e la senyora Reyna sien exceptats de la pena del vet en lurs persones mas quen hajen a jurar.

XXIIII. Item que si alcun cas novell se esdevenia en la dita ajuda o en la administracio daquella en que fos alcun dupte quels dits Deputats o los residents en Barchinona ab que ni haja un de cascun braç haien poder de determenar e declarar aquell axi plenerament com la Cort poria fer—Plau a la senyora Reyna sens minve del do.

XXV. Item que si alcu de qual que braç que sia e condicio no volia pagar la quantitat que li pertanyera pagar segons nombre dels fochs esguardada la quantitat promesa a la dita ajuda que daço no li sia presa neguna ferma de dret ans sia feta exequcio realment e de fet contra ell remoguda tota appellacio e difugi e sens consell de assessor e de jutge. E que aquell qui seria rebelle en pagar la dita quantitat que li pertanyeria hagues a pagar totes messions qui per occassio del dit contrast se farien. Es entes empero qui si per aventura ni havia alcuns de qui la dita quantitat nos pogues haver per altre raho part pobrea que aço no fos carregat als altres qui pagat haurien ans aquells qui pagat haurien la dita quantitat no haguessen a pagar pus aquella vegada. Aço empero es entes si per contradiccio de fet estava que la dita quantitat nos pagave cor si per pobrea dalcun o per altra raho se esdevenia la relevacio o no poder daquest fos departit entre los altres habitadors dels lochs don aquets serien. E si alcun senyor de Ciutat castell vila o loch metia alcun contrast o empatxament dava als dits Deputats fos tantost feta exequcio contra ells segons la forma del capi-

tol que comensa «Item quels dits Deputats e distribuidors puxen fermar Cartes etc.» E quel senyor Rey o son general procurador o portant vens daquell o lo batle general de Cathalunya a requesta dels dits Deputats encontinent haien a demanar e pendre postats les quals empero no sien meses penyora e aquelles retenir tan solament per aquest fet entro quels Deputats sien satisfets daço qui degut los sia ab dons messions e interesses E quel senyor Rey quant aquella vegada no la retenga per altra raho. E no res menys que haien a fer totes altres execucions ab osts e en altra manera segons quen seran requests per los dits Deputats. E aço matex sia entes en lo do fet en la Cort de Montso e en les generalitats qui foren donades en la dita Cort—Plau a la senyora Reyna.

XXVI. Item que si los dits xxij Deputats o alcuns daquells usaven mal en lo dit offici e aço era regonegut per los altres Deputats quels altres Deputats qui romandran los ne puxen gitar e metre altre o altres e punir segons que de dret trobarien faedor. E quel senyor Rey ne official seu aço no puxen embargar ans hayen a donar en aço als dits Deputats socors favor e ajuda segons la forma del capitol qui comença «Item quels dits Deputats e distribuidors pusquen fermar cartes etc.»—Plau a la senyora Reyna.

XXVII. Item que tots los moros domiciliats e poblats en les terres dels dits Richs homens cavallers e homens de paratge prelats e persones eclesiastiques e de ciutadans e homens de viles e de ciutats viles e lochs reyals de Cathalunya e del Regne de Maylorques e illes dessus dites en cas que contribuesquen ab Cathalunya paguen e contribuesquen per foch axi com los christians—Plau a la senyora Reyna.

XXVIII. Item que si los homens a cavall o la armada de mar que de la dita quantitat seran pagats fahien entrades o preses o guany que lo dret que al senyor Rey se pertany vingue en ma dels dits Deputats qui ho hayen a convertir ultra lo do a lur conexença en deffensio de la cosa publica de Cathalunya e del Regne de Maylorcha e daço lo senyor Rey no puxa res demanar ne haver—Plau a la senyora Reyna.

XXIX. Item que durant aquesta cort e ans que sie finida haia a revocar realment e de fet tots greuges que haya fets o faça als dits iij braçes o a la un daquells o als singulars daquells o aquells provehir justament e fer ordinacions bones a conexença de ij savis en dret elegidors per lo senyor Rey e un per cascun braç e per vi[a] persona larchebisbe de Tarragona. E si les dites coses o cascuna daquelles lo dit senyor Rey no complia que la present ajuda sia hauda per no feta e nulla. E aço axi matex sia entes del Regne de Maylorcha e ylles daquella en

cars que pach o contribuesque ab Cathalunya.—Plau á la senyora Reyna de revocar tots los greuges pero fer ho ha ab son consell e encare en favor de la Cort que li plau quen son consell sien aquells que la Cort hi deputara.

XXX. Item quel Senyor Rey remeta a tots los dits iij braçes e cascun dells e als homens lurs e de cascuns dells totes penes e hosts falides instryes de pleyts contrestats e totes altres penes civils e pecuniaries axi de terces e de quints deguts per clams o reeclams o per fermes de dret com per altra manera semblant a les damunt dites e encara totes penes de crims devalants pus que en pecunia sien convertides en que los dessus dits tres braçes e cascun dels e los homens lurs e de cascun dels e cascuna encara singular persona de quasevol dels dits iij braçes generalment o en special sien encorreguts o tenguts per qualque manera en juhi o fora juhi trop per tot lo present mes de juliol. E aço matex sia entes del Regne de Maylorques e ylles daquell en cas que paguen o contribuesquen ab Cathalunya—Plau a la senyora Reyna que penes devallants de osts fallides de bans o de tercer e de quintes e de instryes de obligacions de fermes de dret e encare altre civils e pecuniaries no devallants de propis crims sien remeses.

XXXI. Item que totes manleutes fetes e faedores en les corts reals per fets criminals per quals se vol persones o per qual se vula rahons passat I any apres que son o seran estades fetes sien haudes per nulles e que los manlevadors passat lo dit any sien hauts per absolts e deliures de les dites manleutes e que semblantment se entena de aquells a qui son o seran comanats alcu o alcuns axi com a carcelers—Plau a la senyora Reyna a un any comptador apres del temps del do ques feu en les Corts de Muntço.

XXXII. Item quel senyor Rey ne altre en loch seu no puxa fer gracia remissio sobresehiment alongament empara o qualsevol altre provisio a alcuna persona o universitat ne pendre ne fer pendre res a obs de si ne daltre de la dita ajuda ne de part o alcuna cosa daquella e siu fahie que aytal remissio posat encara que fos otorgada ans de la present concessio no vayla nes tenga encara que fos atorgada e obtenguda per mouiment propi del dit senyor Rey—Plau a la senyora Reyna.

XXXIII. Item que alcun prelat o religios o qualque altre persona ecclesiasticha ne alcun baro o cavaller o hom de ciutat o de vila o qualsevol altra persona de qualsevol stament sia no puxa demanar ne fer demanar en tot o en partida o qualsevol altra cosa o quantitat per pocha que sia de la dita ajuda gracia o remissio sobresehiment alon-

gament o qualsevol altra provisio per la qual se pogues la dita ajuda remetre alongar minvar o sobreseure o per qualsevol altra manera embargar en tot o en partida o en alcuna cosa o quantitat per pocha que sia ne encara puxa daquestes coses o alcuna daquelles per be que fossen fetes o atorgades per mouiment propi del senyor Rey usar. E si alcuna persona contra aço fahia pach en doble tot ço en que sera contrafeyt a la deffensio de la cosa publica de Cathalunya sens tota merce. E quel senyor Rey ne la senyora Rey*(na)* nel senyor Duch ne altre per ell no puguen empatxar ne tolre poder a officials seus ans aquells officials no sien tenguts de obehir a negun manament ne a neguna letra per lo dit senyor Rey ne altres dessus dits contra les damunt dites coses a ells tremesa e que sil senyor Rey o la senyora Reyna ol senyor Duch o officials seus contra aço fahien que encontinent ces lo dit do e quels Deputats hayen a desemparar e lexar lur offici e si daqui avant daquell usaven res reebien que haien a retre e pagar de ço del lur propi e que nols sia pres en compte. E que totes aquestes coses haien a jurar los clergues barons e altres persones legues en haien a reebre en si sentencia de vet. E aço mateix enten la Cort si lo senyor Rey o la senyora Reyna o lo senyor Duch o altre per ells toquen o fan tocar a res del dit do o del do atorgat en la Cort de Munço—Plau a la senyora Reyna axi empero quel dit do no cessas ne los Deputats no haguessen a lexar lur ofici sino en cas quel senyor Rey ó la senyora Reyna o lo senyor Duch o altre per ells qui aço fet hagues requests per los dits Deputats no volien esmenar o tornar a loch ço en que haurien contrafet.

XXXIIII. Item que totes les persones per qualsevol braç o braçes de la clericia e de cavaleria e de ciutats e viles de Cathalunya e del dit Regne de Maylorques e ylles daquell en cas que contribuesquen e paguen ab Cathalunya que seran deputades a tenir e distribuir la moneda de la dita ajuda e totes altres persones que per occasio de la dita ajuda seran a alguna cosa a fer deputades façen sagrament e reeben en si sentencia de vet de no fer ni consentir alcuna cosa per si o per altra scientment o fraudulosa perque la moneda nos convertescha tota sens alcuna deduccio e diminucio en los affers de la deffensio de la cosa publica e no altra cosa de la qual sentencia de vet no puxa aquell que contrafara esser absolt si primerament no fa entegra e plenera satisfaccio e esmena ab la doble daço que contra sera fet la qual esmena e satisfaccio se haien a fer als braçes dessus dits segons que damunt es declarat—Plau a la senyora Reyna.

XXXV. Item que per res la un loch no pach per laltre ne la un rich hom per altre ne la un prelat o loch de prelat o de persona eccle-

siasticha per laltra ne alguna ciutat vila o loch real de Cathalunya e del Regne e ylles en lo dit cas per altre ne la un braç per laltre no pugue esser marchat ne penyorat la un per laltre mas que sia feta execucio per los Deputats o a instancia daquells axi com se conte en lo capitol que comença «Item quels Deputats e distribuidors puguen fermar cartes» etc.—Plau a la senyora Reyna que haja compliment del dit do segons en lo primer capitol es contengut. Enten empero la senyora Reyna que si alcun loch de prelat Rich hom Cavaller o Ciutada o daltre que hagues molts lochs no volia pagar e fadigas era trobada en lo senyor daquell loch o en sos oficials los altres lochs daquell senyor que haguessen pagat puxen esser penyorats e destrets en ço que fadiga seria trobada e en les messions que daquen se haurien a fer e sia eutes axi del present do con del do qui fou atorgat en la Cort de Munço.

XXXVI. Item quel senyor Rey ne altre en loch seu durant lo temps de la dita aiuda no puxa apellar citar demanar ni fer venir ne aiustar algu o alguns dels dits Deputats per res dels affers de la dita aiuda o ordinacio o administracio daquella sino a la Ciutat de Barchinona o en los lochs on los Deputats estaran o dins aquells per ço que la administracio daquella no pogues esser mudada ne torbada. E aço jur lo dit senyor Rey. E si lo contrari fahia que la dita aiuda cessas ipso facto axi quels dits braçes no fossen tenguts de res a pagar de la dita aiuda—Plau a la senyora Reina si donchs lo senyor Rey request nou revocava.

XXXVII. Item quel dit senyor Rey atorch als dits iij braçes e a cascun daquells que dins x anys primers vinents comptadors de la fi quel atorgament dels vj anys fo feyt per lo senyor Rey en la Cort de Muntso a avant per lo dit senyor Rey ne per official seu ne per altre en loch seu no puxa esser trames ni posat comissari ni consellador ni jutjador ni adjunt ni scriva de la Tresoreria ni altre de qualsevol condicio sia per quals se vol crims excesses o delictes o penes en algunes de les Ciutats viles e lochs reals de Cathalunya e dels Regne de Mallorques e de les dites ylles en cas que contribuesquen ab Cathalunya ne homens lurs ne encara dels dits prelats persones ecclesiastiques barons cavallers e homens de paratge e lochs lurs e de cascun dells ans de tots crims excesses e penes comeses e cometedores dins qualsevol vegueria o batlia de les dites Ciutats viles e lochs reals e altres damunt dits coneguen los veguers batles e altres ordinaris officials dels lochs hon los dits crims excesses e delictes e penes son comeses o daçi a avant se cometran. Empero que en aço no sien enteses lo procurador general de Cathalunya ne lo governador de Rossello e de Cerdanya ne batle

general de Cathalunya nel governador de Mallorcha ans aquells per lur offici o per comissio del dit senyor Rey ordinariament e ab e de consell de lur assessor puxen enquerir e punir los crims comeses e cometedors dins los lochs hon lo senyor Rey ha jurediccio e que sien haudes per revocades e nulles totes comissions que sien fetes a qualsevol comissaris conselladors instigadors adjunts escrivans o a altres qui huy sien en los dits loch reals o altres dessus dits o en algun daquells e totes comissions e poders que haien del dit senyor Rey per la dita raho E quel dit senyor Rey man ab letres sues a aquells qui daqui avant no usen de les dites comissions e poders a ells donats ans tots processes inquisicions e altres enantaments per ells fets contra qualsevols persones e per les dites rahons liuren als officials dels lochs hon les dites inquisicions processes e altres enantaments sien estats fets. E si per aventura contra les coses dessus dites en aquest capitol contengudes era fet que aquells contra qui seran dats comissaris no sien tenguts obeir a aquells comissaris ans los ordinaris dels lochs hajen a contrastar als dits comissaris que no usen de les dites comissions—Plau a la senyora Reyna a vj anys tan solament comptadors apres de la fi dels vj anys exceptat crim de lesa magestat falsador de moneda sodomita e que en aço no puxa esser feta frau sots color de assessor o de adjunt o de qualsevol comissari perquel que non sia apeliat si donchs no era a requesta de les universitats.

XXXVIII. Item quel dit senyor Rey ne official seu ne altre per ell durant la dita aiuda no puxen forçar per raho de host ne per qualsevol altra manera ensemps o departidament les osts de les Ciutats viles e lochs reals de Cathalunya ne dels dits prelats persones ecclesiastiques barons cavallers e homens de paratge o alguna de aquelles o homens de Ciutats homens de viles e del Regne de Mayllorcha e ylles daquell en cas que contribuesquen ab Catalunya en los quals empero lo dit senyor Rey ha dret de host e de cavalgada de exir fora lurs lochs sino en cas quel usatge Princeps namque hagues loch per deffensio de Cathalunya. E que per raho de les hosts que de present son anades ves lo comtat de Osona a prech de vos molt alta senyora Regina o per altres osts no sia fet preiudici algun a negun dels dits braçes e homens daquells—Plau a la senyora Reyna si donchs no era per execucio de justicia quis hagues a fer per proces de pau e de treva o per lusatge Princeps namque o proces de so metent.

XXXIX. Item que per los presents capitols ne algunes paraules quals se vol sien contengudes en aquells ne per algun fet no sia ni puga esser guanyat o adquirit algun dret en possesio o en propietat a al-

gun dels dits braçes o universitats o singulars daquelles ni en res diminuit ans quescun bras universitat e singulars sien e romanguen en tot aquell dret esser e estament sens alguna lesio e preiudici en lo qual eren abans de la present cort e dels presents capitols—Plau a la senyora Reyna.

XL. Item quel senyor Rey ni son primogenit ne procurador general ni portant veus ni negun official altre seu no puguen ne dejen forçar ni metre per força negun hom de Esgleya ni de Rich hom ni de cavaller ni de Ciutats ne viles reals de Cathalunya ni del Regne de Mallorcha e ylles daquell ni homens daquells en cas empero quel dit Regne e ylles contribuesquen ab Cathalunya en neguna armada galea estol o algun vexell de mar e que per les forces que son stades fetes durant la present Cort per raho dels Estols de la mar que son stats trameses per la Cort a les partides de Valencia no sia fet prejudici algun a negun dels dits braçes ni a loch ni a singulars daquells com sia estat fet per concessio e mera liberalitat de la cort e no per deute quen fossen tenguts—Plau a la senyora Reyna exceptats los lochs hon ho ha de costum e que alcuna força qui sia feta de la primera Cort de Perpenya ança celebrada en lany de MCCCL no puga esser treta a consequencia ne introduir us o costum.

XLI. Item que per tal cor en Cathalunya e en lo Regne de Mallorques e ylles daquell no ha tants homens a cavall com es necessari segons los affers de la guerra que havem que sia donat poder als Deputats que segons lur bona discrecio puxen donar a aquells que vigares los sera de Cathalunya e del dit Regne e ylles en cas que contribuesquen ab Cathalunya e axi meteix a aquells que traurien de sou per tal que mantinguessen lurs cavalls com aquells que encavalcats no son ques puxen encavalcar ço que als Deputats sera ben vist faedor per tal que les gents continuassen en tenir cavalls o en haver ne per aquells que non han e que poguessen estar appereyllats per tal que totes vegades quels dits Deputats los volguessen metre o tornar el sou per necessitat de la guerra que poguessen fer e quels Deputats sobre aquest capitol concordats puguen fer ordenacio o ordenacions quant se volran consentin lo senyor Rey—Plau a la senyora Reyna.

XLII. Item quel senyor Rey o altra persona qual se vol no façe ni puxe atorgar alongaments sobresehiments o empares a qual se vol persones de qual se vol condicio sian que sian obligades a sensals morts o violaris a instancia de part ni per propi moviment. E si ja son atorgats o atorgades aquells a qui sien o seran atorgades no puguen daquelles usar en neguna manera ans sien axi ara con lavors e lavors

com ara hagudes per casses e per nulles. E aço mateix sia entes de guiatges fahedors a qual se vol persona per raho de la present guerra de Castella o per altra qual se vol manera—Plau a la senyora Reina.

XLIII. Item quel senyor Rey remeta a tots los notaris de les Ciutats viles e lochs reals de Cathalunya totes penes peccuniaries e criminals e qual se vol altres en les quals sien encorregnts o tenguts per qualque manera ho per tot lo present mes de juliol sino havien servada en los contractes per ells reebuts lo capitol o constitucio per lo dit senyor Rey feta en la primera cort de Perpenya sobre los contractes largament en los cabbreus ordonades e les cartes dels dits contractes liurades a les parts dins temps cert—Plau a la senyora Reyna romanent la constitucio en sa força.

XLIIII. Item entenen los dits iij braçes e expressament se salven es retenen que per la present aiuda ne per res contengut en los capitols damunt e dejus scrits o en algun daquells ni per res ques faça nes sia fet en la present cort no sia ni puxa esser fet ni engenrat algun preiudici a concessions privilegis libertats uses e franquesses dels dits iij braçes e de cascun daquells e de singular o singulars daquelles o de lurs homens en general o en special e encara al Regne de Mallorques e ylles daquell e habitants daquell en cas que contribuesquen ab Cathalunya ans los dits privilegis libertats franqueses e uses sien e estien en lur plenera força e valor la present aiuda ni los dits capitols ni res contengut en aquells en alguna manera no contrestant ne ço ques fara en aquesta Cort no puga esser tret a consequencia en esdevenidor e que lo dit senyor Rey ne faça ara carta e privilegi a tots los dits tres braçes e a cascun dells e a singulars daquells e a lurs homens que les ne volran axi com mils e pus proffitosament fer e dictar se puxen a conservacio de lur dret—Plau a la senyora Reyna que aytan poch no sia fet preiudici al senyor Rey.

XLV. Item quel senyor Rey haia a fer als dits iij braçes e a tot lo general de Cathalunya e al Regne de Mallorques e ylles daquell en cas que contribuesquen ab Cathalunya aytals Cartes e pus forts si fer se poden a conservacio de lurs privilegis e libertats com lo Rey Namfos feu en la Cort de Montso e el Rey en Jacme en la Cort primera de Barchinona sobre lo fet de la sisa—Plau a la senyora Reyna.

XLVI. Item que totes e sengles Ciutats viles castells e quals se vulla lochs rendes drets e altres bens en qualque partida sien de la senyoria del senyor Rey qui sien estats o sien vuy de Esgleya o universitat collegi capitol o convent o de qualsevol persona dels dits iij braçes los quals sien o seran perduts per la guerra present es sien co-

brats es cobraran daqui avant per lo dit senyor Rey o per sos valedors officials e sots meses tornen franchament e quitia sens neguna reemso e messio als senyors de aquells de qui eren primer o a lurs hereus ab tots e sengles homens e fembres de qualque estament condicio o lig sien ab mer e mixt imperi e tota altra jurediccio e ab tots drets privilegis furs costums e libertats los quals havien ans de la present guerra no contrastant donacio o alienacio per lo senyor Rey feta—Plau a la senyora Reyna quels prelats e persones ecclesiastiques barons e los altres domiciliats en Cathalunya cobren los dits lochs e bens si donchs per traicio o per lur fet fraudos los dits lochs o bens nos esen perduts.

XLVII. Item com lo senyor Rey se haie preses per força dels bens de la Deputacio del temps passat den Pere daygue viva ij mil florins e lo senyor Duch ccc liures barchinoneses den Bernat gali porter als quals los Deputats los havien comenats quel senyor Rey e lo senyor Duch restituesquen ara de present abans quel present Do se leu als Deputats les dites quantitats e totes altres que haien preses de la Deputacio—La senyora Reyna de present no ha diners empero metrals en penyora alcunes galeas e exarcies e armes quel Senyor Rey havia en la Dreçana les quals si dins ij meses comptadors apres que les dites galeas sien tretes a terra en Barchinona nols sera satisfet en les dites quantitats los Deputats puxen vendre e dels preus qui sen hauran a si satisfer e del sobre pus quen responen al Tresorer.

XLVIII. Item que de totes les coses contengudes en los dits Capitols o en qual se vol daquells sien fetes letres e Cartes per lo dit senyor Rey als dits iij braçes e al dit Regne e ylles en cas que pach e contribuesca ab Cathalunya e a quescuns daquells qui les demenaran ara e tota vegada que les demenaran be e largament dictades a proffit daquells e de lurs homens qui les demenaran no mudada la substancia del fet franques de tot dret de segell—Plau a la senyora Reyna ajustat ço ques segueix en lo seguent capitol.

XLIX. Item que totes cartes provisions e letres quis haien a fer per raho de la present ajuda o per qualsevol capitol dels dits Capitols e totes altres cartes provisions e letres quels dits Deputats hauran mester ara o daqui avant e qui en la present Cort se provehiran a instancia dels dits iij braçes e a singular o a singulars daquells axi en general com en special sien franques de tot dret de segell e de tot altre al dit senyor Rey o a scrivans o a altres per lo dit senyor Rey pertanyents per raho de les dites cartes provisions e letres—Plau a la senyora Reyna empero que si cartes sen havien a fer ab clausura e requesta de la part que sen hagues a dar moderat salari.

L. Item que la Deputacio estia continuament en la Ciutat de Barchinone en la qual estien iiij deputats ço es un del braç dels prelats e persones ecclesiastiques e altre del braç dels Richs homens e cavallers e ij de Ciutats e viles qui prenen lur salari e los altres Deputats salvant aquells qui son deputats a les mostres e als comptes no prenen salari si donchs no eren apellats per los dits iiij deputats e en aquell cas aquell o aquells qui apellats seran aytant com entenen en los affers de la Deputacio prenen lur salari—Plau a la senyora Reyna.

LI. Item que los homens dels ciutadans e de homens de viles no paguen ne sien tenguts de pagar sino segons que han pagat en lo de la Cort de Muntço pro rata del present Do ne paguen sino aytan com los homens de Richs homens e Cavallers—Plau a la senyora Reyna sens minve del Do.

LII. Item per ço com tots los dons de tots los dits braçes qui munten a CXX milia liures de les quals se han a fer les deduccions dessus dites son necessaris a les grands e intolerables messions que vuy axi per terra com per mar se fan per defensio de la cosa publica per raho de la guerra de Castella e sia perill si per altra cosa o occasio se havia a minvar enten la dita Cort que les provisions ordenacions e assignacions fetes axi al bisbe Durgell com encara per les homens a cavall de Rossello e de Cerdanya sien revocades ne per occasio daquelles alcun dels dits iij braçes e singulars daquells no puxen fer retencio de ço quen los dits dons los pervendra ans tot entegrament haja a venir en Barchinona en mans dels Deputats qui vuy son o daquells que ells volran. Mas empero si los Deputats conexien que per entrada de gents estranyes fos necessari socors a la defensio daquelles parts o daltres partides de Cathalunya que ells de la peccunia dels dits bens puxen provehir sobre la dita defensio axi com semblant los sera—Plau a la senyora Reyna.

LIII. Item com la senyora Reyna haia fetes les provisions dessus dites als capitols donats per la dita Cort sobre lo dit Do axi com a lochtiment general del dit senyor Rey quel poder que la dita senyora Reyna ha del dit senyor Rey sia insert a la fi dels dits capitols—Plau a la senyora Reyna.

Perque per manament de la dita senyora Reyna fou inserta aci la carta del dit poder sagellada ab sagell de la magestad del senyor Rey de la tenor seguent [1].

Dominus Rex mandavit michi Petro de Gostemps.

1 No está copiado en el Proceso el documento á que se hace aquí referencia.

Executoria ville Cervarie.

Petrus Dei gracia Rex Aragonum Valencie Maiorice Sardinie et Corsice Comesque Barchinone Rossilionis et Ceritanie Inclito et Magnifico Infanti Johanni carissimo Primogenito nostro ac in Regnis et terris nostris generali Gubernatori Duci Gerunde Comitique Cervarie eiusque vices gerenti in Cathalonia Vicariis Curiis Bajulis ceterisque officialibus nostris in Cathalonia constitutis presentibus et futuris ad quos presentes pervenerint vel locatementibus eorumdem Salutem et dileccionem. Quia Illustris Alionora Regina Aragonum carissima consors nostra ac generalis nostri locumtenens ex speciali potestate per nos sibi atributa in Civitate Barchinone Cathalanis generalem Curiam celebravit in qua nonnulla Capitula fuerunt edita que sigillo nostro jusimus sigillari. Ideo vobis et cuilibet vestrum dicimus et mandamus quatenus eadem Capitula cum provisionibus et responsionibus eisdem Capitulis per dictam Reginam factis observetis et faciatis inviolabiliter observari juxta dictorum Capitulorum ac provisionum et responsionum predictarum continenciam et tenorem et contra non faciatis vel veniatis nec ea mutare aut interpretari presumatis aliqua racione—Data Barchinone xx die julii anno a nativitate Domini M°CCC°Lx° Quarto. —P. Canc.

P. de Gostemps pro execucione capitulorum. P.

Sub forma predicta fuerunt facte littere universitatibus que sequuntur videlicet.

Universitati Civitatis Dertuse.
Universitati Ville Podiiceritani.
Universitati Civitatis Ilerde.
Universitati Civitatis Gerunde.
Universitati Ville Berge.

IDEM

P. de Gostemps pro execucione capitulorum. P.

Universitati ville Perpiniani.—Idem. P.
Universitati Villefranche penitensium.—Idem. P.
Universitati Civitatis Barchinone.—Idem. P.

LA REINA

Fem vos saber quel senyor Rey nos escriu caseun jorn de la gran necesitat et perill en que ell es per falta de moneda e specialment navem hauda avuy una letra la cual havem tramesa al Duch la qual porets veure e veurets hi la gran necessitat quel dit senyor Rey soffer per queus pregam com pus carament podem que vullats espetxar las Corts e que mentre les trigarets espetxar que manlevets xx Milia florins de present per socorrer a la gran necessitat e irreparable perill del Senyor Rey car en altra manera lo Senyor Rey e tot son regne es a condicio de perdres sens reparacio neguna e volem que cregats lo duch de so queus dira de nostra part. Data en Tortosa sots nostre segell secret a xj de Deembre.

A la Cort de Cathalunya qui de present se celebra en Barchinona.

Sequitur continuacio et celebracio facta in Civitate Ilerde.

In Christi nomine. Pateat universis Quod cum Illustrissimus et magnificus princeps et dominus dominus Petrus Dei gracia Rex Aragonum Valencie Maiorice Sardinie et Corsice Comesque Barchinone Rossilionis et Ceritanie Curias quas Illustrissima domina Regina in persona ipsius domini Regis in Civitate Barchinone hoc anno celebrabat et quas prorogaverat usque ad festum omnium sanctorum Sic tamen quod ipse dominus Rex vel ipsa domina Regina si ei expediens videretur possent dictas Curias citius convocare continuandas et celebrandas providisset in Civitate Ilerde eo quod Rex Castelle hostis publicus domini Regis conando invadere Regna et terras ipsius erat in villa Calatayubii cum maxima equitum et peditum comitiva et ex aliis causis urgentibus et necessariis tuicionem principatus Cathalonie specialiter concernentibus Et ad continuacionem et celebracionem ipsarum Curiarum instantis festi Sancti Luche terminum prefixisset ut in forma litterarum super hoc missarum prelatis baronibus et militibus ac universitatibus Civitatum et villarum Cathalonie que data fuerunt Cesaranguste xxij die Septembris Anno a nativitate Domini Millesimo ccclxiiij lacius continetur: Et demum licet prefatus dominus Rex celebracioni dictarum Curiarum interesse putaret quia tamen dictus Rex Castelle tempore

celebracionis huiusmodi tenebat obsessum Castrumhabit ad quod subdendum vel cum ipso Rege Castelle prelii certamen experiendum ipse dominus Rex se preparabat potenter Et ob hoc cum carta sua data Cesarauguste xv die octobris anno predicto idem dominus continuacionem et celebracionem dictarum Curiarum prefate domine Regine plenarie comisisset propterea adveniente dicto prefixo termino scilicet Sancti Luche et dicta domina Regina in Civitate Ilerde personaliter existente ipsa die festi Sancti Luche que erat xviij mensis Octobris dicto anno a Nativitate Domini Millesimo CCC. lxiiij ipsa domina Regina eo quod pauci adhuc venerant ad celebracionem dictarum Curiarum mandavit prorogari ipsas Curias ad diem Sabbati crastinam. Quam prorogacionem publicari mandavit et fecit in Capitulo Sedis Ilerde per Raymundum de pegaria militem Maiordomum suum et Jacobum conesa protonotarium domini Regis.

Forma siquidem dictarum litterarum missarum illis qui ad Curiam consueverunt vocari talis est.

Petrus Dei gracia Rex Aragonum Valencie Maiorice Sardinie et Corsice Comesque Barchinone Rossillionis et Ceritanie Reverendo in Christo patri Petro divina providencia Archiepiscopo Terrachone Consiliario et Cancellario nostro dilecto Salutem et dileccionem. Pridem ut scitis Illustris Alionora Regina Aragonum consors nostra carissima generales Curias quas in personam nostram Cathalanis in Civitate Barchinone celebrabat usque ad festum omnium sanctorum tunc et nunc proxime instans prorogari et in dicta Civitate continuari providit Sic tamen quod nos vel ipsa si expediens videremus possemus dictas Curias citius convocare. Cum igitur rex Castelle hostis noster publicus sit cum maxima equitum et peditum multitudine in villa Calatayubii pro invadendo Regna et terras nostras quod absit Et propterea et ex quibusdam aliis urgentibus et neccessariis causis tuicionem principatus Cathalonie specialiter concernentibus abreviantes terminum prorogacionis predicte locumque Curiarum predictarum mutantes eiusdem Curias continuandas et celebrandas in Civitate Ilerde providerimus ad quam quidem continuacionem et celebracionem proxime instans festum Beati Luche Evangeliste duximus assignandum Ideo vos instanter requirimus et monemus quatenus in eadem Civitate dicta die racione jamdicta infallibiter intersitis. Data Cesarauguste xxij die Septembris Anno a Nativitate Domine M° CCC° lx° quarto—P. Canc.

Similes littere fuerunt misse Episcopis infrascriptis.

Venerabili in Christo patri Guillelmo Barchinone Episcopo.

Venerabilibus in Christo patribus.....	Enneco Gerundensi..... Raymundo Vicensi..... Petro Elnensi..... Guillelmo Urgellensi..... Romeo Ilerdensi..... Jacobo Dertusensi.....	Divina providencia Episcopis.

Capitulis.

Petrus etc. Dilectis nostris Capitulo Sedis Dertusensis Salutem et dileccionem. Pridem ut scitis Illustris Alionora Regina Aragonum consors nostra carissima generales Curias quas in personam nostram etc. —prout supra proxime usque ad conclusionem—Ideo vos requirimus et monemus quatenus constituatis ex vobis yconomos et procuratores cum pleno posse quos in dicta Civitate Ilerde dicta die racione predicta faciatis infallibiter interesse Data Cesaraugnste xxij die Septembris Anno a Nativitate Domini M° CCC° lx° quarto—P. Canc.

Dilectis nostris.....	Barchinone..... Gerunde..... Ilerde..... Vicensis. ..... Elnensis.....	Capitulis sedum.
Dilectis nostris.....	Decano et Capitulo Sedis Urgellensis. Preposito et Capitulo Sedis Terraconensis.	

Prioribus et abbatibus.

Petrus etc. Venerabili et Religioso fratri Vitali alguerii Priorii Cathalonie ordinis hospitalis Sancti Johannis hierosolimitani Salutem et dileccionem. Pridem ut scitis illustris Alionora Regina Aragonum consors nostra carissima generales Curias quas in personam nostram

Cathalanis etc.—prout supra usque ad conclusionem—Ideo vos instanter requirimus et monemus quatenus in eadem Civitate dicta die racione predicta infallibiliter intersitis. Data Cesarauguste xxij die Septembris anno a nativitate Domini M° CCC° LX° quarto.—P. Canc.

Similes littere fuerunt misse abbatibus infrascriptis.

Venerabilibus et Religiosis abbatibus.....
- Monasterii Sancti Laurencii de Monte.
- Monasterii Balneolarum.
- Monasterii Sancti Quirici.
- Monasterii Sancti Johannis de abbatissis.
- Monasterii de Scarpio.
- Manasterii Sancti Michaelis de Cuxano.
- Monasterii Campi rotundi.
- Monasterii Sanctarum Crucum.
- Monasterii Populeti.
- Monasterii Sancti Genessi.
- Monasterii Rivipulli.
- Monasterii Sancti Michaelis de Fluviano.
- Monasterii Ameriensis.
- Monasterii Sancte Marie de Rosis.
- Manasterii Sancti Felicis Guixolensis.
- Monasterii Sancti Benedicti de Bagiis.
- Monasterii Sancti Cucuphatis Vallensis.
- Monasterii de Jau.
- Monasterii Arularum.
- Monasterii Sancti Martini de Canigone.
- Monasterii Villebertrandi.

Sub eadem forma fuit scriptum Venerabili et Religioso fratri Johanni Ferdinandi de heredia Castellano Emposte Ordinis hospitalis Sancti Johannis hierosolomitani.

Petrus etc. Inclito Infanti Raymundo Berengarii Comiti Impuriarum patruo nostro carissimo Salutem et dileccionis affectum. Pridem ut scitis illustris Alionora Regina Aragonum etc.—prout supra usque ad conclusionem—Ideo vobis dicimus et mandamus quatenus in eadem Civitate dicta die racione jamdicta infallibiliter intersitis. Data Cesarauguste xxij die Septembris anno a Nativitate Domini M° CCC° Lx° quarto—P. Canc.

Similes littere fuerunt misse Comitibus et vicecomitibus infrascriptis.

Egregio viro Petro Comiti Urgelli et vicecomiti Agerensi nepoti nostro carissimo.

Egregio viro Comiti Montanearum de Prades consanguineo nostro carissimo.

Egregio viro Enrico Comiti Trestamere.

Nobili et dilecto nostro Petro vicecomiti de vilamuro.

Nobili et dilecto nostro Raymundo Rogerii Comiti Pallariensi.

Nobili et dilecto nostro Andree vicecomiti Insule et de Caneto.

Nobili et dilecto nostro Hugoni vicecomiti Cardone.

Nobili et dilecto nostro Bernardo de sono vicecomiti de Evolo.

Nobili et dilecto nostro Dalmacio vicecomiti de Rochabertino.

Similes fuerunt misse baronibus nobilibus et militibus infrascriptis.

Nobilibus et dilectis nostris.....
- Rogerio Bernardi vicecomiti Castriboni.
- Guillelmo Raymundi de Montecatheno.
- Dalmacio de muro.
- Petro Galcerandi de pinosio.
- Guillelmo Galcerandi de Rochabertino.
- Hugoni de sancta pace.
- Raymundo de angularia cuius est locus de angularia.
- Eymerico de scintillis.
- Berengario de rippellis.
- Bernardo de angularia.
- Berengario de crudillis de bestracano.
- Berengario de Cardona.
- Petro de maleanno.
- Berengario de castronovo.
- Dalmacio de queralt.
- Gilaberto de crudillis.
- Raymundo de ripellis.
- Artaldo de capraria.
- Ludovico cornelii.
- Bernardo de sono.

Nobilibus et dilectis nostris. . . . . .
- Bernardo de caramanno.
- Arnaldo Dorcau.
- Arnaldo de Crillo.
- Gastono de montecatheno.
- Raymundo de Angularia cuius est locus de pulcro podio.
- Sicardo de lordac.
- Francisco de cerviano.
- Jasperto de castelleto.
- Acardo de talarn.
- Berengario de appilia.

Similes littere fuerunt misse militibus infrascriptis.

Dilectis nostris. . . Militibus.
- Bartolomeo de villafrancha de villa. . . .
- Arnaldo Guillelmi de besora. . . . . .
- Francisco de rippis. . . . . .
- Heredi Guillelmi de crexello. . . . . .
- Bartolomeo de falchs. . . . . .
- Thome de marçiano. . . . . .
- Guillelmo de barbarano. . . . . .
- Jacobo de corniliano. . . . . .
- Bartholomeo de villa francha de Riu de Foix. . . . . .
- Geraldo de ulugia. . . . . .
- Guillelmo de monteolivo. . . . . .
- Berengario de rippis. . . . . .
- Galcerando de vilarig. . . . . .
- Bernardo de senesterra. . . . . .
- Berengario de josa. . . . . .
- Pauqueto de pulcro castro. . . . . .
- Petro de castro veteri. . . . . .
- Petro Raimundi de coponibus. . . . . .
- Berengario de castro episcopali. . . . . .
- Matheo de calders. . . . . .
- Bartholomeo de villa francha de castro. . . . . .
- Heredi Berengari de sancto vincencio. .
- Berengario de ulmis. . . . . .

Dilectis nostris... Omberto de fonellario.....
Raymundo de talamancha.....
Francisco de perilionibus.....
Janfrido de castro aulino.....
Heredi Hugueti de fluviano.....
Guillelmo de palafolls.....
Ferrario de castelleto.....
Poncio de luppiano.....
Bernardo de turribus.....
Johanni Berengarii de rejadello.....
Bernardo alamanni de urriols.....
Rogerio de besora.....
Bernardo de ulzinellis.....
Heredi Petri de montetornesio..... Militibus.

Universitatibus.

Petrus etc. Dilectis et fidelibus nostris Consiliariis et probis hominibus Civitatis Barchinone Salutem et dileccionem. Pridem ut scitis illustris Alionora Regina Aragonum consors nostra carissima etc.—prout supra proxime usque ad conclusionem—Ideo vobis dicimus et mandamus quatenus constituatis ex vobis sindicos et procuratores cum pleno posse quos in eadem Civitate dicta die racione jamdicta faciatis infallibiliter interesse. Data Cesaraugusta xxij die Septembris anno a nativitate Domini Millesimo CCC° lx° quarto.—P. Canc.

Similes littere fuerunt misse universitatibus infrascriptis.

Fidelibus nostris.. Paciariis et probis hominibus Civitatis Ilerde.
Consiliariis et probis hominibus Civitatis Minorise.
Juratis et probis hominibus Civitatis Gerunde.
Procuratoribus et probis hominibus civitatis Dertuse.
Consulibus et probis hominibus ville Perpiniani.
Paciariis et probis hominibus ville Cervarie.
Consulibus et probis hominibus ville Podii ceritani.
Consulibus et probis hominibus ville Campi rotundi.

Fidelibus nostris..
- Juratis et probis hominibus ville franche penitensium.
- Consulibus et probis hominibus ville franche confluentis.
- Juratis et probis hominibus ville de Cambrils.
- Juratis et probis hominibus ville de Arbucio.
- Juratis et probis hominibus Calidarum de Montebovino.
- Consulibus et probis hominibus ville Cauqueliberi.
- Juratis et probis hominibus ville Appiarie.
- Sindicis et probis hominibus ville Santi Petri de auro.
- Juratis et probis hominibus ville Aqualate.
- Juratis et probis hominibus Turricelle de Montegrino.
- Juratis et probis hominibus ville Berge.

Et quia eciam sequenti die sabbati xix dicti mensis Octobris pauci ad dictas Curias venerant ipsas iterum prorogari fecit ad diem lune proxime sequentem in modum supra proxime declaratum.

Qua siquidem die lune que erat xxj dicti mensis Octobris anno predicto a nativitate Domini Millesimo ccc° lx° iiij° in dicto Capitulo Sedis Ilerde Cum pauci adhuc venissent ad dictas Curias ipsa domina Regina easdem prorogari mandavit et fecit ad diem Mercurii proxime subsequentem.

Et ipsa die Mercurii xxiij Octobris cum nondum venissent ad Curias illi qui ad expedicionem ipsarum oportuni seu necessarii videbantur dicta domina Regina ipsas curias ad diem veneris sequentem proxime prorrogavit.

Et iterum cum ipsa die veneris xxv octobris nondum venissent hii cum quibus dicte Curie poterant comode expediri ipsa domina Regina ipsas Curias ad diem sabbati crastinam prorogavit.

Et dicta die sabbati xxvj octobris simili racione prorogavit dictas Curias ad diem lune proxime sequentem.

Qua die lune xxviij octobris simili racione prorogavit ipsa domina Regina dictas Curias ad diem Mercurii proxime venientem.

Et ipsa die Mercurii xxx dicti mensis Octobris anno predicto dicta domina Regina prorogavit dictas Curias ad diem lune proxime subsequentem.

Qua die lune iiij mensis Novembris anno predicto dicta domina Regina existente in palacio Episcopali Ilerde et in eius presencia existentibus prelatis baronibus militibus ac sindicis et procuratoribus Capitulorum et universitatum qui ad dictas Curias convenerant ipsa domina Regina fecit proposicionem suam quam per Bertrandum de valio legum doctorem consiliarium domini Regis declarari fecit cominentem in effectu necessitatem domini Regis et guerra que fit contra eum et Regna sua per Regem perfidum Castelle super quo auxilium et consilium postulavit.

Et fuit sibi responsum effectualiter ex parte prelatorum ab brachii militaris et ex pacte universitatum Civitatum et locorum Regalium Cathalonie quod habito acordio inter eos fieret in ipso negocio de quo agitur quod esset placitum et ad servicium domini Regis et defensioni rei publice Principatus Cathalonie perfuturum.

Quibus siquidem peractis venerabilis in Christo pater dominus Romeus divina providencia Episcopus Ilerdensis exibuit inibi quandam litteram manu domini Regis scriptam clausam et sigillo sui anuli sigillatam cuius super scripto talis erat.

Als Prelats Infants Comtes Vescomtes Barons Cavallers homens de Ciutats e de Viles ajustats en la Cort de Cathalunya la qual se te en Leyda.

Que fuit aperta in presencia omnium et lecta ac publiccata et est continencie subsequentis.

Lo Rey—Bona gent. Nos no podem anar de present a tenir les Corts a Leyda per les rahons queus dira lo bisbe de Leyda lo qual vos pregam que creegats de ço queus dira axi com si nos matex vos ho deyem Pregant vos que lo fet per que havem aqui aquexes Corts apellades fassats axi be com acostumat havets de fer en servey nostre quant mester ho havem haut e vullats enantar en los fets axi com si nos personalment hi erem car nos fem nostre lochtinent ab tot aquell poder que nos havem la Regna nostra muller. Escrita de nostra ma en Quinto a xviij de uytubre lany MCCCLXIIII.

Et virtute ipsius littere et credencie per eam comisse dicto domino Episcopo idem dominus Episcopus dixit qualiter dominus Rex erat intencionis interessendi in ipsis Curiis sed propter rumores qui postea contigerunt quod Rex Castelle tenebat obsessum Castrumhabit cuius

habitatores quamplura et notabilia servicia fecerant domino Regi in presenti guerra pro tanto ne perirent manu dicti sui adversarii mutaverat necessario suum propositum videlicet quod acceleraret quantum posset illis prebere succursum ac liberare ab obsidione dicti adversarii et quod in dictis Curiis dicta domina Regina vice Regia interesset Rogando ipsam Curiam affectuose ut poterat ut non obstante absencia ipsius domini Regis vellent in eis intendere utiliter et celeriter prout negocia requirebant.

Et domina Regina continuavit dictam Curiam ad diem Jovis proximam.

Qua die Jovis que fuit vij dicti mensis novembris fuit ipsa Curia continuata ad diem veneris crastinam. Et fuit provisum quod procuratoria prelatorum et baronum absencium necnon Capitulorum et universitatum recognoscerentur ad finem quod illi qui haberent procuratoria sufficiencia admitterentur ad tractatus Curie et habentes ea insufficiencia repellerentur. Ad quod fiendum fuerunt deputati ex parte domine Regine dictus Bertrandus de vallo et Jacobus conesa domini Regis prothonotarius Et venerabilis Philippus de angularia sacrista Terracone ac Petrus terreni legum doctor et Berengarius ça corbella jurisperitus.

Et sequenti die veneris viij dicti mensis Novembris fuit continuata ipsa Curia ad diem Martis proximam. Et quod interim in istis diebus mediis qui sunt dies festivi scilicet die sabbati festum Sancti Salvatoris et die lune festum Sancti Martini recognoscantur procuratoria supradicta.

Recognitis itaque dictis procuratoriis per deputatos ad id fuit repertum quod sunt insufficiencia ea que inferius continentur Videlicet.

Episcopi Barchinone. Quia non prestitit juramentum super impedimento allegato.

Item abbatis Populeti simili racione.

Item abbatis Sanctarum Crucum quia nullum allegat impedimentum.

Item vicarii Episcopi Dertusensis quia nullam facit fidem de potestate si quam habet ab Episcopo substituendi ad Curias.

Item vicecomitis Castri boni quia non facit fidem per juramentum de impedimento allegato.

Item nobilis Guillelmi Raymundi de montechateno quia est constitutus ad universitatem Causarum et administracionem bonorum et non agitur in eo quod possit interesse in Curiis super quo requiritur specialis potestas.

Et dicta die Martis que erat xij dicti mensis Novembris fuit continuata dicta Curia ad diem Mercurii crastinam.

Et dicta die Mercurii que erat xiij dicti mensis Novembris fuit continuata dicta Curia ad diem Jovis crastinam.

Et dicta die Jovis que erat xiiij dicti mensis Novembris fuit continuata dicta Curia ad diem veneris crastinam.

Et ipsa die veneris que fuit xv dicti mensis Novembris fuit continuata dicta Curia ad diem lune proxime venientem.

Qua die lune xviij dicti mensis Novembris anno predicto dicta Curia fuit continuata ad diem sabbati proxime sequentem. Sic quod pendente ipsa continuacione dicta Curia seu illi qui ad dictam Curiam convenerunt possint tractare et ordinare quicquid ad bonum et expedicionem eiusdem fuerit faciendum.

Et sequenti die martis xix dicti mensis Novembris anno proxime dicto a nativitate Domini Millesimo ccc° lx quarto prefata domina Regina de consilio et assensu tocius curie generalis edidit revocacionem subscriptam in modum constitucionis et statuti curie cuiusdam alterius constitucionis eo quod per ipsam impediebantur aliqui sindici et procuratores quominus admitterentur ad ipsas Curias. Cuius siquidem revocatorie tenor talis est.

Reprehensibile judicari non debet si secundum varietatem temporum statuta quoque varientur humana. Cum autem dudum in Curia generali per dominum Regem celebrata in villa Perpiniani fuisset factum seu editum quoddam capitulum continencie subsequentis [1].

Et obstante dicto Capitulo plures ex prelatis baronibus ac sindicis et procuratoribus ipsorum et collegiorum capitulorum et universitatum qui ad presentes Curias quas celebramus Ilerde venerant non tamen ad diem assignatam vel non servata forma ipsius statuti repelli haberent a tractatibus presencium Curiarum In quibus siquidem Curiis talia et tam ardua tamque utilia negocia tractari et ordinari sperantur Domino concedente quod absque presencia et assistencia illorum qui secundum rigorem dicti statuti repellendi forent tractari et ordinari co-

1 En el proceso no se inserto el documento á que se hace aqui referencia, quedando casi toda la pagina en blanco.

mode non valerent Pro tanto volentes ut convenit utilitati rei publice Regni et terre domini Regis dare locum De consilio assensu et approbacione tocius Curie dictum statutum seu constitucionem et quevis alia statuta seu constituciones de hac materia loquentes seu loquencia in quantum hiis obviant seu obviare videntur aut possunt huius serie revocamus irritamus et effectu ac viribus vacuamus Sic quod omnes et singuli qui alias admittendi sunt aut forent ad dictas Curias possint ad eas admitti ac si dicta statuta et constituciones facte nullo tempore extitissent—Data et acta Ilerde xix die mensis novembris anno a nativitate Domini Millesimo ccc° lx° quarto.

Signum—Alionore Dei gracia Regina Aragonum Valencie Maiorice Sardinie et Corsice Comitisseque Barchinone Rossilionis et Ceritanie ac locumtenentis generalis domini Regis que hec concedimus et firmamus.

S✠num Petri Terraconensis Archiepiscopi.

S✠num Romei Ilerdensis Episcopi.

S✠num Bernardi de olmis archidiaconi Ilerdensis ac canonici Barchinone procuratoris Episcopi Barchinonensis.

S✠num Guillelmi Raimundi de montecatheno decani Ilerdensis ac canonici Gerundensis procuratoris Episcopi Gerundensis.

S✠num Petri de fontescar procuratoris Episcopi Urgellensis.

S✠num Jacobi de cumbris precentoris Selsone procuratoris Vicensis Episcopi.

S✠num Guillelmi gramatge procuratoris Episcopi Dertusensis.

S✠num Filipi de angularia procuratoris Capituli ecclesie Terrachone.

S✠num Bernardi vallesii procuratoris Capituli ecclesie Barchinone.

S✠num Geraldi de requesen procuratoris Capituli ecclesie Derdensis.

S✠num Guillelmi baratelli procuratoris Capituli ecclesie Urgellensis.

S✠num Geraldi de montebruno archidiaconi de cuyla procuratoris Capituli ecclesie Dertusensis.

S✠num Guillelmi de cumbis prepositi Terracone.

S✠num Fratris Geraldi de pomar ordinis hospitalis Sanctis Johannis hierosolimitani procuratoris Castellani Emposte.

S✠num Fratris Gisperti formerii procuratoris abbatis Rivipullis.

Pro brachio baronum.

S✠na Jacobi de meya et Berengarii ça Corbella procuratorum nobilis et egregii viri Petri Comitis Urgellensis et vicecomitis Agerensis.

S✠num Petri de Olorda procuratoris nobilis Ugonis vicecomitis Cardone.

S✠num Johannis de concabella militis procuratoris inclite Infantisse Marie relicte Infantis Ferdinandi.

S✠num Berengarii de clareto procuratoris nobilis Raymundi de angularia domini de pulcro podio.

S✠num Petri de pinos procuratoris nobilis Petri Galcerandi de pinosio.

S✠num Petri de rippis procuratoris nobilis Rogerii Bernardi vicecomitis Castriboni.

S✠num Raymundi de Ciscar procuratoris nobilis Guillelmi Raymundi de montechatheno.

Pro brachio Civitatum et Sindici et Procuratores.

S✠num Petri terreni legum doctor.....	Barchinone.
S✠num Raymundi de Sancto Lorente [1]..	
S✠num Petri de carcasona.....	Ilerde.
S✠num Antonii de massaneto.....	
S✠num Bernardi urtit.....	
S✠num Narciso de Sancto Dionisio legum doctoris.....	Gerunde.
S✠num Guillelmi sunyerii.....	
S✠num Jacobi de tous.....	Dertuse.
S✠num Raymundi cerdani jurisperiti....	Perpiniani.
S✠num Bernardi abrini.....	
S✠num Arnaldi de messina.....	Cervarie.
S✠num Petri poncii.....	Villefranche penitensium.
S✠num Raymundi mercerii.....	Podii ceritani.
S✠num Petri de fustiniano.....	
S✠num Laurencii serradelli.....	Campi rotundi.
S✠num Petri cortit.....	Berge.
S✠num Petri juliani.....	Villefranche confluentis.

Testes huius rei sunt Bernardus de ulzinellis legum doctor Thesaurarius domini Regis Raymundus de pegaria Maiordomus domine Regine milites Franciscus çoqueti Ilerde et Thomas rosceti Barchinone notarii.

[1] *Sic.* En la ultima página del Proceso se reproduce este nombre con todas sus letras, diciendo con entera claridad: *Sancto clemente.*

Et sequenti die xx dicti mensis Novembris dicto anno a nativitate Domini Millesimo ccc° lx° quarto prelati et barones ac sindici et procuratores qui ad dictas Curias venerant quorum nomina inferius declarantur prestiterunt juramentum super tractatibus Curie prestari solitum Cuius siquidem juramenta forma talis est.

Primo quod dabunt bonum et legale consilium ad suum meliorem intellectum ad bonum comune tocius presentis Curie.

Item quod tenebunt secretum ad quod quilibet eorum indicet sub secreto vel quod per omnes fuerit dictum quod sit secretum.

Item quod nunquam revelabunt alicui persone aliquid quod fuerit in presenti Curia dictum quod posset venire in dampnum alicuius vel redundare in dampnum presentis Curie.

Item quod non revelabunt aliquid de hiis que in presenti Curia tractabuntur extraneis personis nisi illis de brachio suo vel aliis de presenti Curia non nominando tamen personam dicentis Recepto tamen prius juramento de tenendo secretum illud quod eis fuerit revelatum.

Illi autem qui juramentum huiusmodi prestiterunt sunt hii.

Pro brachio prelatorum.

Petrus Terrachonensis Archiepiscopus.

Romeus Episcopus Ilerdensis.

Bernardus de olmis Archidiaconus Ilerde ac Canonicus Barchinone procurator domini Episcopi Barchinone.

Guillelmo Raymundi de montecatheno Decanus Ilerde Canonicus Gerundensis procurator Episcopi Gerundensis.

Petrus de font escar procurator domini Episcopi Urgellensis.

Jacobus de cumbis precentor solsone procurator domini Vicensis Episcopi.

Guillelmus gramatge procurator domini Episcopi Dertusensis.

Filipus de angularia procurator Capituli Sedis Terracone.

Bernardus vallesii procurator Capituli Ecclesie Barchinone.

Geraldus de requesen procurator Capituli Sedis Ilerdensis.

Guillelmus baratelli procurator Capituli Ecclesie Sedis Urgellensis.

Geraldus de montebruno Archidiaconus de Cuylla procurator Capituli Ecclesie Dertusensis.

Guillelmus de cumbis prepositus Terracone.

Frater Geraldus de pomar ordinis hospitalis Sancti Johannis hierosolimitani procurator Castellani Emposte.

Frater Gispertus formerii procurator abbatis Rivipulli.

Pro brachio baronum.

Jacobus de meeya et Berengarius ça corbella procuratores nobilis et egregii viri Petri Comitis Urgellensis et vicecomitis Agerensis.

Petrus de olorda procurator nobilis Hugonis vicecomitis Cardone.

Johannes de concabella miles procurator Inclite Infantisse Marie relicte Incliti Infantis Ferdinandi.

Berengarius de clareto procurator nobilis Raymundi de angularia domini de pulcro podio.

Petrus de pinos procurator nobilis Petri Galcerandi de pinosio.

Petrus de ripiis procurator nobilis Rogerii Bernardi vicecomitis Castriboni.

Raymundus de Ciscar procurator nobilis Guillelmi Raymundi de montecatheno.

Pro brachio Civitatum et villarum sindici et procuratores.

Petrus terreni legum doctor.....	Barchinone.
Raymundus de Sancto clemente.....	
Petrus de carcassona.....	Ilerde.
Antonius de maçaneto.....	
Bernardus urtit.....	

[1] In nomine Domini. Noverint universi Quod cum Illustrissimus et magnificus princeps et dominus dominus Petrus Dei gracia Rex Aragonum generalem Curiam cathalanis in Civitate Dertuse ad vicesimam qintam diem mensis febroarii proxime preteriti per suas litteras indixisset Et postmodum dictus dominus Rex mutando locum et diem dicte curie ipsis cathalanis generalem curiam in civitate Barchinone per suam litteram ad decimam diem mensis Marcii proxime preteriti du-

1 Este documento y los que á continuación se insertan, están copiados del Proceso de estas Cortes perteneciente á la Real Cancillería (tomo III-*D* del citado Archivo de la Corona de Aragón), por haberse omitido en el Proceso del Brazo militar anteriormente transcrito.

xerit indicendam Quarum quidem litterarum Regiarum predictarum Tenores tales sunt.

Petrus Dei gracia Rex Aragonum Valencie Maiorice Sardinie et Corsice Comesque Barchinone Rossilionis et Ceritanie. Reverendo in Christo patri Petro divina providencia Archiepiscopo Terrachonensi Consiliario et Cancellario nostro dilecto, Salutem et dileccionem. Cum Rex Castelle publicus hostis noster qui contra federa inter nos et ipsum inita juramentis et homagiis et aliis penis spiritualibus et temporalibus roborata plurima castra civitates et loca Regnorum nostrorum Aragonie et Valencie indebite occupavit ad invadendum et occupandum ipsorum Regnorum residuum continue moliatur comineturque alia Regna Comitatus et terras nostras occupare et invadere suo posse; Et ex causis predictis et quibusdam aliis de novo emergentibus celeritatem requirentibus nos opporteat pro resistendo dicti Regis pravis conatibus et pro restauracione Regnorum Comitatuum et terrarum nostrarum ac reintegracionem honoris nostri ac comodi nostre rei publice a nostris naturalibus et subditis principatus Cathalonie consilium et auxilium postulare et circa hec ordinaciones et provisiones facere condecentes Et propterea, necnon pro quibusdam utilitatem bonum statuum tuicionem et defensionem dicti Cathalonie principatus tangentibus, Cathalanis in Civitate Dertuse die xxv Febroarii instantis generalem Curiam celebrandam providerimus indicendam: Ideo vos instanter requirimus et monemus quatenus dicta die in Civitate eadem prefata de causa infallibiter intersitis. Data Cesarauguste xxij die Januarii anno a nativitate Domini M.° CCC.° lx.° quarto—Bernardus de palou.

Petrus Dei gracia Rex Aragonum etc.—Reverendo in Christo patri Petro divina providencia Archiepiscopo Terraconensi Consiliario et Cancellario nostro dilecto. Salutem et dileccionem. Notificamus vobis quod nos iminentibus quibusdam causis utilibus et necessariis generalem Curiam quam certis racionibus expressatis in litteris ob hanc causam á nostra Curia emanatis Cathalanis celebrandam in Civitate Dertuse xxv die mensis huius indixeramus mutantes diem et locum celebrandam in Civitate Barchinone ad diem Decimam instantis mensis Marcii duximus prorogandam. Quodcirca vos instanter requirimus et monemus quatenus die prefata in dicta Civitate Barchinone racione premissa infallibiliter intersitis—Data in loco de Unicastro die xvj Febroarii anno a nativitate Domini M.° CCC.° lx° quarto.—Guillelmus de palou.

Et postea generalis Curia particulariter et diversis vicibus prorogata per honorabile consilium predicti domini Regis existens in civitate

Barchinone de mandato eiusdem domini Regis litteritorie eis facto cum dictus dominus Rex non esset in civitate Barchinone Tandem ipsum honorabile consilium dicti domini Regis predictam generalem Curiam ad diem martis secundam diem mensis aprilis prorogavit.

Quaquidem die martis predicta que fuit secunda dies predicti presentis mensis aprilis circa pulsacionem terciarum eiusdem diei Congregata generali Curia supradicta in aula maiori palacii dicti domini Regis Barchinone in qua fuerunt pro bracxio prelatorum et personarum ecclesiasticarum Reverendi in Christo patres Guillelmus Episcopus barchinonensis et Romeus Espiscopus ilerdensis.

Et pro bracxio baronum et militum inclitus Infans Raymundus Berengarii Comes Impuriarum.

Et pro bracxio Civitatum et villarum Regiarum Cathalonie Petrus Busseti [1].

Venerabilis vir Franciscus Roma Consiliarius et vicecancellarius domini Regis nomine et ex parte et de mandato Illustrissime domine Elionore Dei gracia Regine Aragonum tanquam locum tenentis predicti domini Regis ibidem hac de causa presencialiter existentis proposuit negocium pro quo per predictum dominum Regem predicta curia extiterat convocata in qua peciit consilium et juvamen.

Quaquidem proposicione facta predictus Reverendus in Christo pater Romeus Episcopus Ilerdensis assistens inibi [2] Petro abbate Sancti Cucuphatis vallensis pro se et prelatis religiosis ac procuratoribus capitulorum ecclessiarum Cathalonie. Et Inclitus dominus Infans Raymundus Berengarii assistens sibi Berengarius de podiolo miles pro se et baronibus ac militibus Cathalonie. Et venerabilis Romeus de busquetis civis Barchinone assistens sibi venerabilis Narcissus de Sancto Dionisio cive Gerunde pro se et aliis sindicis Civitatum et villarum regiorum Cathalonie proposicioni predicte per predictum venerabilem Franciscum Roma nomine et ex parte ac de mandato jamdicte domine Regine facto ut predicitur cum reverencia debita ac verbis competentibus responderunt.

Et predicta die incontinenti predicta domina Regina seu predictus

1 Hay en esta página del Proceso tres blancos, que debian llenarse con los nombres de los demás representantes que asistieron á estas Cortes, y que ya se mencionaron al transcribir el Proceso del Brazo militar.

2 Aunque las palabras que siguen se leen claramente en el Proceso, hay motivos para presumir que se han alterado por distraccion del amanuense, pues en rigor debería decir: *assistente sibi Petro.....*

venerabilis Franciscus Roma nomine eiusdem domine Regine elegit ad recognoscenda et examinanda procuratoria.

Relati vero et alii de bracxio ecclesiastico elegerunt et nominarunt pro parte ipsorum ad predicta recognoscenda et examinanda venerabilem Arnaldum de busquetis legum doctorem.

Barones autem et milites Berengarium de podiolo militem.

Sindici et procuratores universitatum Civitatum et villarum Petrum ça Ruvira legum doctorem.

Quibus omnibus sic peractis sepedictus Franciscus Roma pro parte dicte domine Regine continuavit dictas curias ad comparendum et procedendum in eisdem ad horam vesperorum predicti diey in domo capituli sedis Barchinona.

Ad quam horam predictam convenerunt in dicta domo prelati Comites barones et milites et procuratores et Sindici Civitatum et villarum Regiarum Cathalonie predictarum et elegerunt et nominarunt pro parte eorum suos tractatores. Et ipsa eleccione et nominacione facta notarii seu scriptores dictorum brachiorum legerunt et publicarunt ipsos tractatores quorum nomina inferius sequuntur.

Pro brachio ecclesiæ.

Petrus Archiepiscopus Terracone.
Guillelmus Episcopus Barchinonensis.
Romeus Episcopus Ilerdensis.
Petrus abbas Sancti Cucuphatis.
Frater Geraldus ça tallada.
Arnaldus de busquetis legum doctor pro Capitulo Barchinonensi.
Petrus de foncescar officialis urgellensis pro Episcopo Urgellensi.
Jacobus alberti pro capitulo Gerundensi.
Jacobus ça ingla pro ecclesia Vicensi.

Pro brachio nobilium et militum.

Infans Raymundus Berengarii.
Berengarius ça corbella procurator Comitis Urgellensis.
Bernardus de sono.
Berengarius de podiolo.

Berengarius de pontons.
Jaspertus de barbara.
Guillelmus de cassano.
Esbertus de Casteloy.

Pro brachio Civitatum et villarum.

Petrus bussoti.....	Barchinone.
Petrus de Sancto Clemente.....	
Bertrandus des vall legum doctor.....	Ilerde.
Antonius de massaneto.....	
Narcisus de Sancto Dionisio legum doctor.	Gerunde.
E [1]..... castell.....	
Berengarius ses oliveres.....	Dertuse.
Petrus fabre.....	Perpiniani.
Raymundus mercerii.....	Podii ceritani.
Arnaldus maçina.....	Ville Cervarie.

Et dicti tractatores electi et nominati continuarunt dictam curiam ad crastinam diem que erit dies mercurii ad procedendum et tractandum super curie negociis.

Et predicta die mercurii omnes predicti tractatores presentibus brachiis prestiterunt juramentum sub forma inferius scripta. Primo quod dabunt bonum et legale consilium [2].....

Et predicta die dicti tractatores continuarunt dictam curiam ad crastinam diem que erit dies jovis quarta die predicti mensis aprilis in dicta domo capituli.

Et dicta die omnes dicti tractatores et omnes alii de dicta curia fuerunt in dicta domo Et pro expedicione armate mandarunt omnes unanimiter concordantes fieri litteras infrascriptas.

1 Faltan las demas letras de este nombre, por estar apolillada la hoja.
En el texto del Proceso del Brazo Real que se custodia en el Archivo municipal de Barcelona, no hay más nombre que el del primero.

2 Hay aquí una gran laguna, faltando la fórmula del juramento, que ya se inserto al trascribirse el Proceso de esta legislatura correspondiente al Brazo Militar. Consta en la propia forma en el mencionado Proceso del Brazo Real, fol. 3.

Als molts Reverents nobles e honrats prelats persones ecclesiastiques barons cavallers ciutadans e homens de viles e quals se vol altres persones dins lo principat de Cathalunya constituides als quals les presents pervendran la Cort general de Cathalunya de present justada en la ciutat de Barchinona Salut reverencia e honor. A vosaltres e a quescun de vosaltres per les presents notifficam que la dita Cort de Cathalunya de present justada en la ciutat de Barchinona certifficada ab veritat del gran perill en lo qual la ciutat e lo regne de Valencia son posats e specialment la dita ciutat con sia assetjada per lo Rey de Castella per terra e per mar per manera que vianda neguna en aquella no pot entrar e haia en aquella gran deffalliment de viandes e lestol del Rey de Castella sia aqui tan poderos e tan gran multitud de galeas e de naus que les nostres galeas qui de present son en la mar nos puguen combatre ab lo dit estol del Rey de Castella ne forsar aquell de levar del dit setge E si en aço ivarçosament consell nos donava crexent lo nostre estol de galeas per manera que puga esser poderos al dit estol del Rey de Castella la dita ciutat e regne de Valencia serian e son en gran perill de perdre e per conseguent lo principat de Cathalunya Emperamor deço la dita cor concordablement ha acordat sens preiudici empero del General de Cathalunya e dels singulars daquell que de present iversosament sien armades viij galeas en los lochs deius escrits e que en aquelles faça puijar quescun en sa jurediccio iversosament e sens tota triga per grat e per força compliment de gent al armament daquelles per ço que sis fahia per manera de taula ne de acordament noy bastaria temps cor abans que fossen armades seria la dita ciutat de Valencia perduda Ço es en la ciutat de Barchinona deus galeas E en lo Comdat de Rossello una galea E en lo Comdat Dempurias e en la vegueria de Gerona una galea E en la vegueria de Vilafranque de penedes e en la ciutat e camp de Terragona una galea E en la ciutat e vegueria de Tortosa e batlia de Ulldecona e altres lochs de la Ribera de Ebro e de Miquinença a avall una galea E dues que sen armen ivarçosament a Mallorques son viij les quals viij galeas ha ordonat la dita cort que cuytadament e sens tota triga sien trameses a les xj galeas de les quals lo noble Nolfo de proxida es capita qui son en aquelles mars per ço que con aquestes viij galeas sien juntes ab les dites xj se puguen combatre segurament ab la aiuda de Deu ab lestol del Rey de Castella e puxe esser socorregut a la gran necessitat de la dita ciutat de Valencia de viandes e daltres coses. Perque vosaltres e quescun de vosaltres affectuosament pregam e requerim que quescum de vosaltres con request ne sera dels lochs de sa jurediccio fassa fer com-

pliment a la xurma de les dites [1] galeas segons la ordinacio de la Cort dessus dita per manera que per colpa ne laqui de negu les dites viij galeas una ora no sien laquiades En altra manera certifficam vos que si nengu hi hauia so que no creem qui la dita ordinacio de la Cort contradigues ne laquias de complir E per asso destorp ne laqui als dits affers se esdevenien que asso seria imputat a aquell, o a aquells e a lurs bens qui asso farien ne destorb ne laqui en asso darien E asso ha ordonat la dita cort no per manament del Senyor Rey ne daltri mas per promisio que ha volguda fer a promisio de la indempnitat de la cosa publica del principat de Cathalunya, Data en Barchinona sots lo segell de la diputacio del general de Cathalunya a iiij dies Dabril del any de la Natiuitat de nostre Senyor M. CCC. LX quarto.

Predicta littera fuit missa Civitati Dertuse.

Similis fuit missa in Comitatum Impuriarum et vicarie Gerunde.

Similis fuit missa vicarie ville Franche Pennitensis et Ciuitati et capitulo Terrachone.

Similis in Comitatum Rossilionis.

Petrus bussoti Barchinone.....
Antonius de massaneto Ilerde..... } Pro brachio civitatum.
Petrus fabre Perpiniani.....

Item dicta die fuerunt electi ad ordinandum capitula et condiciones cum quibus proferta fienda distribuatur videlicet Et primo.

Pro bracchio Ecclesie.

Romeus Episcopus Ilerdensis.
Frater Geraldus ça tallada.
Petrus abbas Sancti Cucuphatis.

Pro brachio nobilium et militum.

Bernardus de sono.
Pauquetus de pulcro castro.
Jacobus de Meya.

[1] En el Proceso de la Cancilleria no existe la continuación de este documento, por haber desaparecido el folio en que se encontraba; pero se suple copiando la parte que falta del ya citado Proceso del Brazo Real, fol. vi v.

Pro brachio civitatum et villarum.

Petrus de Sancto Clemente.
Bertrandus de valle.
Narcisus de Sancto Dionisio.
Item dicta die fuerunt electi ad recognoscendum gravamina videlicet.

Episcopus Barchinone.....	Pro Ecclesia.
Berengarius de podiolo canonicus vicensis.	
Raymundus Berengarii de pontons.....	Pro nobilibus et militibus.
Berengarius ça corbella jurisperitus.....	
Petrus terreni legum doctor.....	Pro civitatibus et villis.
Petrus bremundi jurisperitus.....	

Et die proxime dicta fuit dicta curia continuata per tractatores predictos ad diem jovis sequentem.

Et dicta die jovis superius assignata tractatores curie supradicte pro expedicione negociorum dicte curie cum haberent necessariam totam dictam curiam convocari et congregari in domo capituli predicta fieri fecerunt preconizacionem sequentem.

Ara oiats etc. ut supra [1].

Et die jovis superius assignata congregata tota dicta curia in domo capituli supradicta fuit dicta curia continuata ad diem sabbati proxime sequentem.

Die sabbati predicta que fuit xxij dies aprilis anno predicto convenerunt in dicta domo omnes de dicta curia super tractandis negociis armate et aliis que super ordinacionem armate ac guerre Castelle necessaria sunt Et dictam curiam continuarunt ad diem lune proxime sequentem.

Ad quam diem lune superius continuatam que fuit xv mensis aprilis predicti congregata tota dicta curia in predicta domo capituli super

1 Este pregón constaba seguramente en el folio extraviado de este Proceso. Ya se copió, sin embargo, en la transcripción del Proceso anterior.

expedicionem armate que de presenti fit in auxilium dicte guerre omnes de dicta curia unanimiter concordantes fecerunt et ordinarunt capitula infrascripta concedendo racione dicte guerre ea que in eis continetur.

Con la cort de Cathalunya aiustada en la ciutat de Barchinona veja que la aiuda feta en la cort de Muntso no basta a deffensio de la terra emperamor daço ordona quel mig fogatge de j any segons la manera que fo ordonat en la cort de Muntço sia de novell aiustat [1]..... la dita cort de Muntço lo qual fogatge se haia a pagar la meytat per tot maig primer vinent. E laltra meytat per tot agost apres seguent. Per ço ordona e vol la cort damunt dita quel fogatge que ara se aiusta e ço quen exira sia pagat e levat segons la forma de la dita cort de Muntço e per los deputats elects en la dita cort de Muntço distribuit e sots aquells pijaments e ligaments qui en aquella cort foren fets Pero que la cort encara hi puxa aiustar si li plaura.

Item que la senyora Regina faça donar e pagar aquest matex fogatge e sots les dites condicions al Regne de Mallorques e illes adjacents a aquell Regne.

Item que la dita cort fassa assegurar lo dit fogatge pagador per los temps dessus dits a aquells cambiadors e persones que la cort conexera ne ordonara a les universitats de Cathalunya e Regne dessus dit e segons que a la dita cort sera vijares.

Item quels deputats façen letres a les universitats de Catalunya et del dit Regne qui lo dit fogatge son tenguts pagar que fassen decontinent cullir o levar lo dit fogatge E encara assegurar aquell si mester hi sera.

Quequidem capitula fuerunt firmata laudata et aprobata per totam curiam supradictam convocatam voce preconia et congregatam in domo capituli fratrum minorum Barchinone presente domina Regina predicta ac presentibus honorabilibus Raymundo de pagaria milite Berengario de relato Thesaurario domine Regine predicte Berengario de vineis et Petro ça coma notariis.

Subsequenter vero die mercurii xvij die aprilis anno predicto ad quam fuit dicta curia continuata congregati omnes de dicta curia in domo capituli monasterii fratrum minorum dicte Civitatis. Attenden-

1 Por haber un pequeño agujero en esta parte del Proceso de la Cancillería, no pueden leerse las palabras que siguen. Pero éstas, según el Proceso del Brazo Real ya citado, son las siguientes: *al dit do fet en.*

tes quod armata galearum que fit de presenti et illa eciam que debet fieri de navibus et galeis de proximo non possunt ut convenit comode expediri cum ipsi nec deputate curie generalis Montissoni non habebant peccuniam ad predictam armatam necessariam licet juxta posse et cum diligencia tractaverunt vias et modos unde ipsam peccuniam habere possent videntes quod in civitate sunt de presenti diversi panni lane extranei vel de Francia qui sunt de transitu tamen non sunt bullati neque sigillati de quibus si emantur per dictos deputatos et vendantur incontinenti per eosdem poterunt habere peccuniam facilius ad predicta, Ideo habito colloquio et deliberacione plenaria super eo cum sit utilius quod dicti panni sigillentur bullentur et vendantur non obstante ordinacione facta in curia Montissoni supradicta que incipit— Primerament que draps estranys de lana per negun temps no entren en la senyoria del senyor Rey etc. quia si dicta armata propter inopiam peccunie haberet cessari seu alias prolongaretur ordinarunt quod dicte pecie panni que de transitu sunt ut est dictum emantur sigillentur et bullentur ac eciam vendantur per deputatos predictos usque ad valorem seu quantitatem decem mille florenorum Et precium ipsorum assecuretur per predictos deputatos illis personis a quibus ementur prout eis melius videbitur et cum ipsis poterint convenire, Et precium ipsorum convertatur in armata predicta et in aliis necessariis ipsius. Per hanc tamen ordinacionem que propter istam necessitatem fit voluit dicta curia quod fiat nullum preiudicium ordinacioni predicte in dicta curia Montissoni facte, quinimo ipsa ordinacio sit stet et maneat perpetuo in suo robore sicut prius penitus et valore ordinacione predicta in aliquo non obstante. E predictam ordinacionem quoad hunc actum teneri et durare volumus et non amplius neque ultra. Et predicta inseri in presenti processu mandarunt. Et si oportuerit fieri de ipso publicum instrumentum presentibus testibus Francisco ladarnosa notario Barchinone et Francisco çoqueti notario Ilerdensi.

Post hec autem die jovis xxvij die dicti mensis aprilis congregata dicta curia in domo capituli dicti monasterii fratrum minorum ut facilius et celerius peccunia medii fogagii superius per dictam curiam dati haberi possit et Berengarius bertrandi campsor Barchinone qui ditam cambii fecit de quantitate medii fogagii predicti melius habere possit eundem suis terminis supradictis ordinavit quod universitates principatus Catalonie assecurare habeant incontinenti cum requisite fuerint per litteras infrascriptas soluciones medii fogagii supradicti per terminos in dicto dono comprehensos prout in litteris infrascriptis continetur, ordinavit eciam quod si aliqua universitas seu alia quivis per-

sona contradixerit dictam securitatem facere quod incontinenti habeat et teneatur solvere totam quantitatem restantem ad solvendum de dono facto in curia Montissoni supradicta et contra ipsas universitates et alias personas rebelles seu contradicentes assecurare dictas soluciones medii fogagii fiat execucio realiter et fortiter tam per exercitus quam alias et tam super dono fogagii predicti quam super eo quod ad solvendum restat de dono fogagii curie Montissoni quam sumptibus baratis mogubellis et aliis que in occasione predicta fieri habeant. Et predictis universitatibus scripserunt per suas litteras tenoris sequentis.

Als [1].....

Subsequenter vero cum curia predicta tractante super bono statu rei publice principatus Cathalonie esset de die in diem continuata usque ad diem presentem que est xiiij dies mensis Madii videns dicta curia ut per relacionem deputatorum principatus Cathalonie eidem plene constat quod non possunt ipsi deputati habere L mille florenos auri ex quantitate medii fogagii quodquidem medium fogagium dicta curia nunc dedit et concessit in auxilium armate que de presenti fit contra Regem Castelle licet cum diligencia tractaverint vias et modos cum quibus ipsos haberere possent tam per viam de barates quam mogubellorum et alias, Ideo dicta curia pro expedicione armate et reforcio ipsius decrevit et ordinavit pro brachio prelatorum Richorum hominum et militum ac Civitatum et villarum regalium Cathalonie mutuent dictos L mille florenos auri qui dividantur per brachia supradicta juxta numerum fogagiorum curie Mantissoni Et ut predicta celerius expediantur ordinavit dicta curia quod certe persone ex dictis brachiis eligantur qui ordinent capitula cum quibus dictum mutuum fieri debet et sunt hii qui sequuntur videlicet.

Pro brachio prelatorum.

Arnaldus de busquetis legum doctor.

Pro brachio Civitatum et villarum.

Petrus bussoti.

[1] No se copió en el Proceso este documento, quedando en blanco la segunda mitad de esta página y la primera de la página siguiente. En igual caso se halla el texto del Proceso del Brazo real antes citado (mitad de los fols. VII y VIII).

Pro brachio nobilium et militum.

Berengarius de podiolo.

Qui ordinatis ipsis capitulis de eisdem relacionem faciant in dicta curia.

Postea vero die jovis xvj die Madii anno predicto superius nominati electi ad dicta capitula ordinanda in ipsa curia personaliter existentes relacionem fecerunt de predictis et legi et publicari fecerunt capitula cum quibus dictum mutuum fieri debet et sunt qui sequuntur.

Ordona la Cort general de Cathalunya qui de present se celebra en la ciutat de Barchinona que per rao de la armada quis ha fer prestament per occorrer al senyor Rey e per reforsar lo estol qui ja es ab lo dit senyor Rey Com moneda neguda no puga trobar ne per ma de barata ne per neguna altra manera que sien prestats L milia florins daquella quantitat de CXVII milia D que en Bereguer bertran cambiador de Barchinona ha feta taula los quals L milia florins a rao de xj per vj diners per florí munten xxxviij milia DCCL lliures barchinoneses.

Item ordona la dita Cort que lo dit prestech dels dits L milia florins sia compartit entre los braces de la Cort damunt dita segons [1]..... fogatge ordonat en la Cort de Muntço taxa que quescu qui en lo dit fogatge sia tengut de pagar prest segons lo compartiment daval escrit.

Item ordona que com lo dit prestech se haia a fer iversosament que ço quin vendra a quescu dels dits braces de la esgleya e dels Rich homens e cavallers se haia a pagar al pus luny daça mijant lo mes de juny prop vinent. Empero lo senyor Infant En Ramon Berenguer el Archabisbe de Terragona e bisbe de Vich e de Gerona Comte de Prades Comte Dosona e senyor de Martorell e de Sabadell e daltres semblants per ço com son pus prop poblats de la ciutat de Barchinona haien a pagar ço quels en vendra en lo dit prestech per tot lo present mes de Maig damunt dit. Empero que la ciutat de Barchinona dins viij dies e altres ciutats e viles prop poblades daquella axi com Gerona e Manresa e Vilafrancha de penedes e viles reyals qui son dins les vegueries de Barchinona et de Gerona e de Manresa e de Vilafrancha de penedes e

1 Hay una ó dos palabras completamente borradas á causa de lo consumido que está el papel en este folio. Tal vez sean éstas: *nombre del.*

de Camprodon haien a fer la dita paga de ço quils en vendra dins viij dies primer vinents lo qual temps de xij dies e de viij dies començ dissapte a xviij dies de Maig es seguesquen daqui a avant continuament.

Item que les dites pagues per la breutat del temps nos porien fer en diners que quescun dels damunt dits braces posques fer sis volra los dits prestechs o donan vaxella dargent blancha lo qual argent sia axi estimat ço es per trencat lo March e ley de Barchinona o de semblant ley a rao de lxxv solidos lo march E obrat a rao de lxxx solidos o menys quescun. E aço sia a coneguda dels regidors de les universitats e lochs acostumats daquells lochs viles e castells o de aquells que ells elegiran los quals juren de haver se be e leyalment. E que los dits prelats e lurs capitols pusquen tatxar les persones ecclesiastiques per lurs homens e lurs vassall E los dits Richs homens e cavallers e consellers payers jurats consols e procuradors e altres regidors de les ciutats e viles reyals pusquen tatxar certes persones de lurs universitats o de lurs homens o en diners o en argent blanch segons que lus sera vigares per ço com aquest prestech se haia a fer fort iversosament. E aquell qui sera tatxat haia a fer e a prestar ço que tatxat sera. En cas que fer non volgues lordinari daquella ciutat vila o loch lon haia a destrenyer de present tota excepcio escusacio e conexença e apellacio foragitada.

Item que los dits deputats haien e sien tenguts de fer execucio contra los Richs homens e cavallers e altres persones daquells braces e ciutats e viles reyals qui no volran fer lo dit prestech dins lo temps damunt espressat de ço que a quescu ne vendra. E aço segons la forma e manera a ells donada en la dita Cort de Muntço.

Item quel dit En Berenguer Bertran haia a fer dita en la sua taula a totes les damunt dites persones qui faran lo dit prestech pagadora per tot lo mes de Fabrer primer vinent la qual dita en tot o en partida lo dit cambiador haja a mudar a aquells persones les quals volra aquells als quals la dita dita sera feta.

Item quel dit Berenguer Bertran fassa la dita dita per tal forma e manera que per alcun guiatge Marcha o empara o deute de censal mort de violari ne de carta de comanda ne scriptura de terç ne altra qualsevol deute ne per neguna altra rao qualsevol qui sia maior o menor de les espressades ne pusca esser empetxada ne alergada axi que ne per prechs del senyor Rey ne de la senyora Reyna ne del senyor Duch ne de officials lurs lo dit cambiador no pusque en neguna manera alargar o embargar la dita dita ans los dits prestechs manaments e altres quals se vol embargaments no contrastants ell haia a fer al dit temps

les dites pagues ho haia a pendre en compte la paga a ell faedora per tot lo mes de Janer daquells qui ho volran eu consentiran E aço sia en eleccio daquells qui faran lo dit prestech. E les dites coses juren lo dit senyor Rey e la senyora Reyna e lo senyor Duch que no tocaran ne alergaran ne marcaran ne pregaran ne pregar faran ne en neguna altra manera no empetxaran que les dites pagues nos fassen al dit temps.

Item que quescu dels dits braces de la Esgleya e dels Richs homens e cavallers e singulars daquella sia tengut de pagar ço quels en vendra en lo dit prestech e no altre axi que la un per laltre no sia en res. E axi matex sia entes de les ciutats e viles.

Quibus quidem capitulis lectis et publicatis iu curia predicta omnes de dicta curia unanimiter concordantes exceptis honorabilibus Petro de lorda procuratore nobilis vicecomitis Cardone et Bertrando de valle legum doctore sindico universitatis civitatis Ilerde allegantibus quod propter diversa onera ad que loca vicecomitatus predicti et civitas predicta tenentur non possent dictum mutuum facere maxime infra tempus in predictis capitulis contentum Contentis in dictis capitulis consenserunt ipsaque presentibus testibus infrascriptis firmarunt videlicet Petro de cumba notario et scriptore domini Archiepiscopi Terracone et Francisco moratoni scriptore Barchinone.

Demum die veneris xvij die mensis Madii congregata dicta curia in domo capituli sedis predicte pro expedicione armate que pro reforcio fieri debet tam de navibus quam galeis sine tamen preiudicio principatus Cathalonie et quod ad consequenciam trahi non possit in futurum ordinavit quod pro sucurrendo necessitati in qua dictus dominus Rex et eius armata positi sunt quod de locis situatis infra spacium sive terminum sex leucarum de maritima homines ipsorum locorum possint compelli ad eundum et intrandum in navibus et galeis que pro dicto reforcio de proximo armari debent. Et super predictis forciis et compulsionibus fieri mandavit litteram infrascriptam.

Als molts reverents nobles e honrats prelats e persones ecclesiastiques barons cavallers ciutadans e homens de viles e quals se vol altres persones dins lo principat de Cathalunya constituides e a tots officials del senyor Rey e altres als quals les presents pervendran la Cort general de Cathalunya de present justada en la ciutat de Barchinona Salut reverencia e honor. A vosaltres e a quescum de vos per les presents notifficam que la dita Cort de Cathalunya volent provehir a la gran necessitat en que lo senyor Rey e tota la cosa publica de present son posats ha acordat e deliberat concordablement que per socorrer la

dita necessitat lestol del dit senyor Rey sia reforçat de mes galeas e de naus per tal que sia e puga esser poderos la gracia de Deu migençant al estol del Rey de Castella lo qual segons ques diu es en les mars de Valencia, perque vosaltres e quescun de vos afectuosament pregam e requerim que quescuu de vosaltres com request ne sera dels lochs sots meses a sa jurediccio los quals son luny de la maritima per vj e de vj leugues a enjus e dels quals al armament ja fet no son estats trameses homens a les galeas ja armades faça fer compliment a les galeas e naus que per lo dit reforç de present armar se deuen prenen de x homens un apte e covinent a la dita armada en manera que per laqui o colpa de negu les dites galeas e naus una ora no sien lequiades. En altra manera certifficam vos qui si negun hi havia ço que no creem qui a la ordinacio de la dita Cort contradigue ne en alguna manera cessas de complir e per aço destorp ne laqui als dits affers sen esdevenien que aço sia imputat a aquell o a aquells o a lurs bens que aço farien. E ultra aço pagarien totes messions e dampnatges que a fer se haguessen per aquesta rao. E aço ha ordonat la dita Cort no per manament del senyor Rey ne daltre mas per provisio que ha volguda fer a la indempnitat de la cosa publica del principat de Cathalunya e sens preiudici del General del principat de Cathalunya. Data en Barchinona a xvij dies de Maig en lany de la nativitat de Nostre Senyor M.CCC.LX.IIII E segellada de voluntat de la dita Cort ab lo segell de la Diputacio de Catalunya.

Et die sabbati xviij die Madii predicta capitula in quantum tangunt Illustrissimum dominum Regem et Illustrissimam dominam Reginam nomine proprio et tanquam locumtenentem predicti domini Regis et per dominum Ducem predictum presentibus testibus Inclito Infante Raymundo berengarii comite Impuriarum Petro Archiepiscopo Terracone Raymundo de pagaria milite Jacobo de faro et Matheo adriani.

Post hec die dominica xxvj die Madii anno predicto congregata dicta curia in domo capituli supradicti attendens ipsa curia quod propter brevitatem temporis prefixi [1] prelatis Richis hominibus et Militibus ac universitatibus principatus Cathalonie, in quo tempore solvere habent seu anticipare solucionem ffogatgii tercie jannuarii proxime

1 En el Proceso de la Cancillería no se continuó este documento, habiendo quedado en blanco la restante parte de la pagina, y esta falta se suple copiando la continuación del mismo del mencionado Proceso del Brazo real (fol. xi).

instantis, non possent exsolvere quantitates eisdem pertinentes in dicto ffogagio attendentes etiam quod universitas civitatis Barchinone, ad preces et ad instanciam Illustrissime Domine Regine et curie supradicte Mutuavit dicte Curie Quindecim Mille ffl orenos auri pro expedicione dicte armate exsolvendos eidem per dictam Curiam in terminis in capitulis firmatis in posse discreti Ffrancisci de Ladernosa notarii publici Barchinone contentis, Et sub pactis condicionibus et obligacionibus in ipsis capitulis expressatis; quequidem capitula firmata fuerunt per Curiam supradictam in posse notarii infrascripti die et anno predictis. Quare dicta curia ut negocium supradictum melius debitum effectum sorciatur ordinavit quod siqui ex presentibus in dicta curia ac absentibus tam sindicus ac sindici seu procuratores prelatorum et personarum ecclesiasticarum nobilium et militum ac universitatum civitatum villarum et locorum principatus Cathalonie seu alii qui nomine proprio intersunt in dicta Curia et firmare debeant in predictis cum requisiti fuerint per dictum Franciscum de Ladernosa firmare contradiccerint sicuti et alii de dicta Curia ipsa capitula firmarunt quo continenti non spectatis terminis in dictis capitulis contentis fiat et fierit possit contra ipsas ac contra bona illorum quorum procuratores et sindici existunt realiter et de facto execucio per deputatos generalis Cathalonie seu alios quosvis officiales prout de hoc ipsi deputari potestatem habent eis atributam in curia Montissoni.

Die lune sequenti xxvij die Madii anno predicto congregata dicta curia in domo capituli supradicti fuerunt electi per dictam curiam ad tractandum cum venerabili Bernardo de ulzinellis Raymundo de pagaria Jacobo de faro consiliariis dicti domini Regis et aliis per dictam dominam Reginam electis super dono fiendo per dictam curiam et dominum Regem in auxilium guerre Castelle cum dicta Curia sit intencionis quod Illustrissimus dominus Rex et domina Regina de proprio cum dicta Curia Cathalonie ad ea que sunt necessaria dicte guerre non posset sine maximo dampno et destruccione ipsius sufficere nec dare operam cum efectu dent in auxilium dicte guerre ea que cum ipsis concordare potuerit sic quod nichil diffinire possint de predictis set tractare et de tractatibus relacionem facere in dicta Curia. Et fuerunt electi per dictam Curiam videlicet.

Pro bracchio Ecclesie.

Petrus archiepiscopus Terracone.

Pro brachio nobilium et militum.

Inclitus Infans Raymundus Berengarii.
Jacobus de mayano.
Berengarius de podiolo.

Pro brachio Civitatum et villarum.

Romeus de busquetis.
Bertrandus de vallo.
Petrus fabre.

Et subsequenter die mercurie ij die junii anno predicto congregata et convocata tota dicta curia in domo capituli supradicti omnes de dicta curia nemine discrepante ordinarunt et firmarunt presentibus testibus infrascriptis provisionem sequentem.

Cum gentes extranee ut fertur in brevi intrare intendant partes Cathalonie pro invadendo loca Episcopi Urgellensis et eciam quorundam aliorum degencium infra Cathalonie principatum Curia generalis Cathalonie convocata et congregata voce preconia ad vocem anaffilis in domo capituli sedis dicte civitatis in qua domo erant omnes in dicta civitate racione ipsius Curie congregati providit et ordinavit quod Centum equites quorum medietas sit armatorum et alia medietas alforratorum et mille pedites stent in partibus sedis Urgellensis et pallariensis ac aliis partibus dicti principatus ubi videantur necessarii pro deffendendo dictum Episcopum Urgellensem et loca ecclesie Urgellensis et eciam quecumque alia loca seu castra constituta infra Cathalonie principatum antedictum et pro resistendo dictis extraneis personis et pravis conatibus eorum et quod solidum dictorum equitum sit solidum assuetum dari et pro quolibet pedite dentur qualibet die duo solidos et quod predicta durent per duos menses quos infra annum continuum dictus Episcopus duxerit eligendos vel minus si minus tempus sufficeret ad predictam deffensionem. Ita tamen quod si dicti equites et pedites infra dictum tempus non essent necessarii quod discrecioni dicti Urgellensi Episcopo relinquatur, Et non teneantur dicti equites et pedites in partibus antedictis remanere seu stare, Et pecuniam pro dicto solido teneamur solvere deputati Cathalonie dicto Urgellensi

Episcopo de dono quod dicta curia pro deffendendo rem publicam est factura. Et voluerunt omnes congregati in dicta domo racione ipsius curie quod non possit licenciari dicta curia nec absolvi quousque donum factum fuerit antedictum Retento tamen expresse per dictam curiam quod dictus Episcopus non possit de predictis solvere aliquid gentibus suis nec easdem gentes suas habere ad solidum Generalis Cathalonie in predictis. Voluit eciam dicta curia quod gentes infra jurisdiccionem dicti Episcopi et capituli Sedis sue constituti possint retinere id quod eos tangat in contribucione doni predicti quousque dicto Episcopo de predicto solido fuerit satisfactum si ipsum solvere contigerit seu in eo quod exsolverit racione predicta Presentibus testibus ad predicta notatis venerabilibus et discretis milite legumque doctore Jacobo de faro jurisperito et Francisco moratoni scriptore Barchinone.

Et die martis xxv die junii anno predicto. Congregata dicta curia in domo capituli supradicti Attendens dicta curia quod stipendiarii sive equites catalani et pedites qui in servicio domini Regis sunt in frontariis Valencie indigent stipendio sive solido quod jam debetur eis per istum mensem presentem necnon et galeis nobilis Olfi de proxida debebitur stipendium sive solidum duorum mensium prima die mensis julii proxime instantis Eciam et comiti Trestamare qui similiter in servicio dicti domini Regis est; Ideo dicta curia cum non habeat viam nec modum ex quibus valeat habere peccuniam promptam cum qua valeat dicta stipendia solvere concordantes unanimiter pro bono statu rei publice ac tuicione Regnorum et terrarum dicti domini Regis ne dicti stipendiarii occasionem habeant dimittendi servicium antedictum fecit ordinacionem sequentem.

Ordona la Cort general de Cathalunya de present justada en la ciutat de Barchinona que per pagar lo sou dels homens a cavall e servents catalans qui son en las fronteras del regne de Valencia el sou al comte de Trestamara qui ensemps ab los cavallers catalans son en servey del senyor Rey en les fronteres del regne dessus dit e encara lo sou de les galees per tal com no ha via ne manera don la moneda necessaria a les coses dessus dites haver puga jatsia quels deputats del General de Catalunya ab diligencia e manament de la Cort ho haien cercat quels dits deputats de licencia voluntat e espres consentiment de la dita Cort puguen bullar e segellar cinc cents draps estranys daquells de que han ja fet los dits deputats contracta ab en Pere de conomines ciutada de Barchinona e en apres aquells que vijares los sia axi empero que la moneda que dels dits draps exira per aquells de qui los dits draps seran-

prestada e mesa en ma e en poder dels deputats dessus dits pagadera sens tot mogubell logre o barata a aquells daqui los draps seran en aquell temps en lo qual ab ells se poran convenir los quals deputats aquella moneda convertesquen primerament en pagar lo sou dels homens a cavall catalans servents e galeas a ells pagats lo sou dels homens a cavall del Comte de Trestamara. E aço la dita Cort per la necessitat del senyor Rey e de la terra e per tal quels homens a cavall dessus dits pus que pagats no fossen no haguessen occasio de lexar lo servey del dit senyor Rey concordablement acorda esser fet no contrestant capitol fet si alcu es en la Cort de Muntço Per aquesta empero ordinacio la qual per aquesta necessitat se fa no volch la dita Cort que sia fet alcun preiudici en esdevinor a la ordinacio de la dita Cort de Muntço feta sobre los draps estranys ans aquella romanga en sa forsa e valor.

Et huic ordinacioni contradixerunt Petrus fabre Berengarius de capestrany sindici ville Perpiniani Raymundus moreto sindicus Podii ceritani et Matheus de bretonibus sindicus ville Berge et expresse discencierunt et requisiverunt quod ad partem fieret eis vel cuilibet eorum publicum instrumentum presentibus testes Berengarius de vinneis notarius nobilis vicecomitis Cardone et Franciscus moratoni scriptor Barchinone.

Die martis xvj die julii anno a nativitate Domini M.° CCC.° lx. iiij.° convocata et congregata dicta curia in domo capituli sedis predicte dicta curia contulit potestatem venerabili Arnoldo de busquetis pro brachio Ecclesie et Raymundo Berengario de pontons pro brachio nobilium et militum ac Raymundo ça Rovira pro brachio civitatum et villarum regalium Cathalonie quod visis et recognitis laboribus et serviciis deputatorum doni Montissoni juxta ipsorum arbitrium attentis laboribus et serviciis supradictis tatxare possint remuneracionem deputatis predictis ultra salarium dictis deputatis in dicta curia jam tatxatum.

Item die predicta dicta curia contulit potestatem venerabili Arnaldo de busquetis pro brachio Ecclesie et Berengario de podiolo milite pro brachio nobilium et militum ac Arnaldo de maçina pro brachio civitatum et villarum regalium predictarum quod possint tatxare salarium competens scriptoribus curiarum predictarum portariis preconitzatori et anaffilerio juxta ipsorum arbitrium quequidem salaria exsolvantur eis per deputatos doni in dictis curiis jam dati et concessi a(*c*) d(*e*) proventibus [1] ipsius donacionis.

1 En el texto del Proceso del Brazo real se lee: *et de proventibus ipsius deputationis*, fol. XIII.

Quiquidem tatxatores predicti tatxarunt salaria inferius in subscripta littera contentis prout in eadem littera lacius continetur quequidem littera sunt per supra nominatos tatxatores missa venerabilibus deputatis Generalis Cathalonie sigillata sigillo cuiuslibet eorum tatxatorum.

Tenor vero dicte littere talis est.

Als molt reverents nobles e honrats los senyors deputats del General de Cathalunya Arnau de busquets doctor en leys e canonge de Barchinone Berenguer despujol cavaller Arnau de Maçina de la vila de Cervera elets per la general Cort qui ara se celebra en Barchinona per tatxar la remuneracio que merexen segons los trabayls que sostenguts han en la dita Cort les persones devall escrites Notifficam vos senyors que nos presa primerament informacio dels dits trabayls havem tatxat que a quescun dels davall nomenats sien per vosaltres dades les quantitats seguents.

Primerament an Pere ça Coma notari per lo braç ecclesiastich xxv lliures. Item an Berenguer vinyes notari per lo braç dels Richs homens e cavallers xxv lliures. Item an Francesch çoquet notari de Leyda xxv lliures. Item an Francesch morato scriva de Barchinona xxv lliures. Item en Pere des call porter del senyor Rey xviij lliures. Item an Pere des pujol porter del batle general Lx sous. Item an Jacme des pou verguer dels conseylers de la ciutat de Barchinona lxxx sous. Item an Jacme dos cridador de Barchinona per les crides vj lliures. Item an Jacme cobrera qui tocha la trompeta lxxx sous. Perqueus placia de donars als dessus dits les dites quantitats cobran de quescu dells apoques de reebuda. Data en Barchinona sots nostres segells xvj dies julii anno a nativitate Domini M. CCC. LX. iiij.

Et publicato dono in dictis curiis ob defensionem rei publice concesso et dato quodquidem donum fuit publicatum xv die presentis mensis julii anno predicto. Subsequenter vero die martis xvj die julii anno predicto congregata curia supradicta in palacio Regio dicte Civitatis videlicet in camera superiori et majori palacii eiusdem dicta domina Regina ex causa curiam supradictam prorogandum duxit usque ad diem sive festum omnium sanctorum proxime venturum inclusive.

PROCESSUS CONTINUACIONIS ET CELEBRACIONIS CURIE PER DOMINUM REGEM SEU DOMINAM REGINAM UT LOCUMTERENTEM IPSIUS DOMINI REGIS CELEBRATE IN CIVITATE ILERDE ET POSTMODUM CONTINUATE ET MUTATE IN CIVITATE BARCHINONE ET NOVISSIME MUTATE ET CONCLUSE IN CIVITATE DERTUSE [1].

In nomine Domini amen. Noverint universi quod cum Serenissima domina Alionora Dei gracia Regina Aragonum Illustrissimi domini Petri Dei gracia Regis Aragonum Valencie Maiorice Sardinie et Corsice Comitisque Barchinone Rossilionis et Ceritanie consors et locumtenens Curias quas in civitate Barchinone in personam domini Regis cathalanis pridem celebravit ad diem sive festum omnium sanctorum tum proxime instans et nunc lapsum duxerit prorogandas Postquam dictus dominus Rex abreviando terminum prorogaciones predicte locum dictarum curiarum mutando Curias supradictas continuandas et celebrandas in civitate Ilerde providerat ad quamquidem continuacionem et celebracionem proxime lapsum festum Sancte Luce duxerat assignandum prout de ipsa mutacione et loco ac assignacione constat per quendam litteram papiream et patentem dicti domini Regis eiusque sigillo sigillatam tenoris sequentis.

Petrus Dei gracia Rex Aragonum Valencie Maiorice Sardinie et Corsice Comesque Barchinone Rossilionis et Ceritanie. Dilectis et fidelibus nostris [2]..... Pridem ut scitis Illustris Alionora Regina Aragonum consors nostra carissima generales curias quas in personam nostram Cathalanis in Civitate Barchinone celebrabat usque ad festum omnium Sanctorum tunc et nunc proxime instans prorogari et in dicta Civitate continuari providit. Sic tamen quod nos vel ipsa si expediens videremus possemus dictas curias citius convocare. Cum igitur Rex Castelle noster hostis publicus sit cum maxima equitum et peditum multitudine in villa Calatayubii pro invadendo Regna et terras nostras quod absit et propterea et ex quibusdam aliis urgentibus et necessariis causis tuicionem principatus Cathalonie specialiter concernentibus abreviantes terminum prorogacionis predicti locum curiarum predictarum mutantes easdem curias continuandas et celebrandas in Civitate

1 Este epígrafe está tomado del Proceso del Brazo real.

2 Hay un espacio en blanco en el Proceso de la Cancillería, que en el del Brazo real ocupan las siguientes palabras: *Consiliariis et probis hominibus civitatis Barchinone salutem et dilectionem*, fol. XVI.

Ilerde providerimus ad quamquidem continuacionem et celebracionem proxime instans festum Beati Luche evangeliste duximus assignandum Ideo vos instantes requirimus et monemus quatenus in eadem Civitate dicta die racione jamdicta infallibiliter intersitis. Data Cesarauguste xxij die Septembris anno a nativitate Domini Millesimo ccc° lx° quarto.—P. Cancellarius.

Et predicte curie particulariter et diversis vicibus fuerunt prorogate per venerabilem Raymundum de paguera militem consiliarum ac maiorem domus dicte domine Regine ac nomine et ex parte ipsius domine Regine Cum grandis deffectus esset brachiorum prelatorum et personarum ecclesiasticarum ac Richorum hominum militum et Sindicorum universitatum Civitatum villarum ac locorum Regiorum Cathalonie Tandem die lune xxviij die octobris anno predicto dictus venerabilis Raymundus de paguera nomine et ex parte ipsius domine Regine in domo capituli sedis Ilerde personaliter constitutus prorogavit curiam supradictam usque ad diem lune proxime instantem.

In qua die lune proxime dicta que fuit quarta dies Novembris circa pulsacionem terciarum sedis Ilerde congregata generali curia supradicta in palacio domini Episcopi Ilerde in aula maiori ipsius palacii fuerunt inibi pro brachio prelatorum et personarum ecclesiasticarum hii qui sequuntur quorum nomina inferius describuntur seriatim videlicet Reverendi in Christo patres.

Petrus Terracone Archiepiscopus.

Romeus Episcopus Ilerdensis.

Bernardus de olivis canonicus Barchinone archidiaconus.

Ilerdensis procurator Episcopi Barchinonensis.

Guillelmus Raymundi de montecatheno procurator domini Episcopi Gerundensis.

Petrus de foncescar procurator domini Episcopi Urgellensis.

Jacobus de cumbis canonicus et procurator domini Episcopi Vicensis.

Guillermus Gramatge procurator domini Episcopi Dertusensis.

Philipus de angularia procurator capituli sedis Terraconensis.

Geraldus de requesenno procurator capituli sedis Ilerdensis.

Bernardus vallesii procurator capituli sedis Barchinonensis.

Guillelmus baratelli procurator capituli sedis Urgellensis.

Guillelmus de cumbis prepositus Ecclesie Terracone.

Geraldus de montebruno archidiaconus de culla presbiter Ecclesie Dertusensis.

Frater Geraldus de pomario procurator castellani Emposte.

Frater Gispertus formerii procurator abbatis monasterii Rivipulli.

Pro brachio autem baronum nobilium et militum fuerunt et venerunt ad curiam supradictam hii qui sequuntur.

Jacobus de mayano domicellus et Berengarius ça corbella procuratores nobilis et egregii viri domini Petri comitis Urgellensis et vicecomitis Agerensis.

Petrus dolorda procurator nobilis Ugonis vicecomitis Cardone.

Johannes de concabella miles nomine suo et ut procurator Inclite Infantisse domine Marie relicte Incliti domini Infantis Ferdinandi quondam.

Berengarius de clareto procurator nobilis Raymundi de angularia domini de pulcro podio.

Petrus de pinos procurator nobilis Petri Galcerandi de pinos.

Petrus de rippis procurator nobilis Rogerii Bernardi vicecomitis Castri boni.

Raymundus de ciscar procurator nobilis Guillelmi Raymundi de montecatheno.

Pro brachio Civitatum et villarum ac locorum regalium Cathalonie fuerunt et venerunt ad curiam supradictam sindici et procuratores infrascripti videlicet venerabiles.

Petrus terreni legum doctor.....	Barchinone.
Raymundus de sancto clemente.....	
Petrus de carcassona.....	Ilerde.
Antonius de massaneto.....	
Bernardus de cortit.....	
Narcisus de Sancto Dionisio legum doctor.	Gerunde.
Guillelmus sunyerii.....	
Raymundus cerdani jurisperitus.....	Perpiniani.
Bernardus abri.....	
Raymundus mercerii.....	Podii Ceritani.
Petrus justiniano.....	

Arnaldus de maçina..... De Cervaria.
Jacobus de thous..... Dertuse.
Petrus poncii..... Villefranche penitensium.
Petrus cortit..... Berge.
Petrus juliani..... Villefranche confluentis.
Laurencius serradelli..... Campi rotundi.

Et congregata dicta curia in aula jamdicta antequam proponeretur et proposicio fieret de negocio pro quo ipsa curia fuerat convocata dictus Reverendus in Christo pater et dominus dominus Archiepiscopus Terracone pro se et pro tota dicta curia presente dicta domina Regina et pluribus aliis dixit et proposuit quod cum dicta domina Regina celebraret et intenderet celebrare dictam curiam ut locumtenens dicti domini Regis quamquidem curiam dictus dominus Rex debebat celebrare cui celebracio ipsius curie solum competebat Qua propter hoc non fieret dicte curie nec brachiis predictis de cetero preiudicium nec posset trahi ad consequenciam. Et de predictis pecierunt dictus dominus Archiepiscopus ad dicta curia ad partem si necessarium fuerit eis fieri et tradi publicum seu publica instrumenta prout largius dictari potuerit per notarios et scriptores curie memorate presentibus testibus Reverendo in Christo patre Eximino Sancci Oscensi Episcopo Berengario de prato legum doctore Francisco çoqueti notario Ilerde Thoma rosceti notario et scriptore dicti domini Archiepiscopi et pluribus aliis. Et dicta domina Regina dixit et respondit quod retinebat super predictis sibi deliberacionem.

Postmodum autem hiis peractis confestim venerabilis Bertrandus de valle legum doctor civis Ilerde nomine et ex parte ac de mandato dicte domine Regine ibidem personaliter ut predicitur existentis proposuit negocium pro quo predicta curia per dictum dominum Regem ut predicitur extiterat convocata in qua proposicione super facto guerre Regis Castelle in persona domini Regis seu dicte domine Regine peciit consilium et juvamen.

Et facta dicta proposicione incontinenti dictus Reverendus in Christo pater dominus Archiepiscopus Terracone assistente sibi dicto domino Episcopo Ilerdensi pro se ac prelatis ac religiosis et procuratoribus capitulorum Ecclesiarum Cathalonie et dictus Jacobus de mayano assistente sibi dicto Johanne de concabella pro se ac baronibus et militibus Cathalonie et dictus venerabilis Petrus terreni assistente sibi dicto venerabili Antonio de maçaneto cive Ilerde pro se et aliis sindicis Civitatum et villarum regiarum Cathalonie proposicioni predicte

per dictum venerabilem Bertrandum de valle nomine et ex parte ac de mandato dicte domine Regine facte ut predicitur cum reverencia debita ac verbis competentibus responderunt.

Quibus sic gestis dicta domina Regina continuavit dictam curiam ad comparendum et procedendum in eamdem diem jovis proximam in dicta domo capituli sedis Ilerde quamquidem domum pro tractandis curie negociis eadem curia specialiter deputavit.

Ad quam diem jovis circa horam terciarum convenerunt et interfuerunt in dicta domo capituli sedis Ilerde procuratores prelatorum predictorum necnon procuratores baronum et nobilium ac procuratores et sindici Civitatum et villarum Regiarum Cathalonie predictarum.

Item venuit et interfuit in ipsa domo capituli sedis Ilerde ac pro generali curia celebranda nobilis Raymundus de angularia dominus de angularia qui fuit admissus ad omnes actus dicte curie per eamdem curiam.

Et cum verteretur in dubium an sindicatus et procuratoria illorum qui nomine aliorum ad dictam curiam venerunt essent sufficiencia necne et an illi qui ad dictam curiam venerant essent ad tractatus dicte curie admittendi necne et hoc esset declarandum et haberet declarari per dominum Regem et curiam justa capitula generalium Cathalonie curiarum super hiis edita Ideo dicta domina Regina ut locumtenens predicta seu pro parte ipsius domine Regine fuit electus ad recognoscendum et examinandum predicta procuratoria et sindicatus una cum dicta curia vel illis quos ipsa curia ad hoc duceret eligendos venerabilis et discretus Bertrandus de valle legum doctor predictus.

Pro parte autem prelatorum et personarum ecclesiasticarum ac capitulorum predictorum seu eorum procuratorum fuit electus.

Nobilis Philipus de angularia sacrista ecclesie Terracone.

Pro parte baronum et nobilium seu eorum procuratorum.

Venerabilis Berengarius ça corbella predictus.

Pro parte Civitatum et villarum Cathalonie.

Venerabilis et discretus Petrus terreni legum doctor predictus.

Et hiis processis statim fuit convocata [1] curia supradicta ad diem crastinam et horam terciarum in dicta domo capituli sedis Ilerde ad procedendum in eadem.

Ad quam diem et horam que fuit dies veneris viiij die novembris anno predicto convenerunt et presentes fuerunt in curia supradicta ac in dicta domo prelati predicti ac procuratores prelatorum et capitulorum superius nominatorum et procuratores baronum nobilium sindici et procuratores Civitatum et villarum Regiarum Cathalonie.

Et cum esset dubium et dubiteretur ac fuisset altercatum in eadem curia et inter brachia supradicta an continuacio ipsius curie ad dominum Regem vel ad curiam jamdictam competeret Ideo dictus Reverendus in Christo pater dominus Archiepiscopus Terracone ut cancellarius dicti domini Regis ac nomine et ex parte ipsius sine dicie generalis curie preiudicio ac potestate primitus quod propter hoc ipsi generali curie vel brachiis predictis minime fiat preiudicium aliquod si continuacio ipsius curie ad eandem curiam vel brachia predicta competat, continuavit curiam jamdictam ad procedendum super negociis ipsius ad diem martis proximam.

In qua die martis hora terciarum xij die novembris anno predicto fuerunt presentes in dicta curia et in dicta domo capituli dictus Reverendus in Christo pater dominus Archiepiscopus Terracone necnon procuratores prelatorum et capitulorum predictorum ac baronum et nobilium et procuratores et sindici Civitatum et villarum regalium Cathalonie necnon et dictus nobilis Raymundus de angularia dominus de angularia.

Et dictus dominus Archiepiscopus ut cancellarius continuavit dictam curiam ad comparendum et procedendum in eadem ad diem crastinam in terciis.

In qua die mercurii et hora superius assignatis terciadecima die novembris anno predicto cum predicta procuratoria et sindicatus essent recognita et examinati per predictos ad hec pro parte curie assignatos congregatis prelatis predictis et procuratoribus prelatorum et capitulorum et ecclesiarum ac baronum et nobilium et sindicis procuratoribus Civitatum et villarum Cathalonie in dicta domo capituli sedis Ilerde fuit declaratum per dictum dominum Archiepiscopum Terracone ut

1 El Proceso del Brazo real dice *Continuata*, fol. XIX, v.

cancellarium dicti domini Regis et per curiam supradictam ac per predictos ad hec pro parte Regia et pro parte curie assignatos visis constitucionibus generalibus Cathalonie curiarum super hiis editarum quod hii qui sequuntur qui nomine aliorum qui venerant ad curiam habebant sufficiencia procuratoria et sindicatus et erant ad tractatus curie admittendi juxta predictas constituciones Cathalonie generales scilicet.

De prelatis et personis ecclesiasticis vel de eorum brachiis [1].

Nobilis Guillelmus Raymundi de montecatheno decanus Ilerde ac canonicus Gerunde procurator domini Episcopi Gerundensis.

Nobilis Philipus de angularia sacrista Terracone procurator venerabilis capituli ecclesie Terracone.

Bernardus vallesii canonicus Barchinone procurator capituli ecclesie Barchinone.

Jacobus de cumbis precentor celsone procurator domini vicensis Episcopi.

Guillelmus baratelli procurator capituli ecclesie Urgellensis.

Geraldus de montebruno archidiaconus de culla procurator capituli ecclesie Dertusensis.

Frater Gispertus fornerii procurator venerabilis et religiosi Fratris Raymundi abbatis monasterii rivipulli.

Geraldus de requesenno canonicus ilerdensis procurator capituli ecclesie Ilerdensis.

Reverendus dominus Petrus Terracone Archiepiscopus.

Reverendus dominus Romeus Episcopus Ilerdensis.

De baronibus et nobilibus seu eorum procuratoribus.

Venerabilis Jacobus de mayano domicellus et Berengarius ça corbella procuratores nobilis et egregii viri domini Petri Comitis Urgellensis.

Petrus de pinos domicellus procurator nobilis Petri Galcerandi de pinoso.

Berengarius de clareto domicellus procurator nobilis Raymundi de angularia domini de pulcro podio.

1 Debe decir *brachio*.

Guillelmus de palacio miles procurator nobilis domine Geralde vicecomitisse castri boni domineque baroniarum de novayles castri veteris et montiscatheni uxorisque nobilis Rogerii Bernardi vicecomitis castriboni.

De sindicis Civitatum et villarum regalium Cathalonie seu de eorum brachio venerabiles.

Petrus terreni.....	Barchinone.
Raymundus de Sancto Clemente.....	
Petrus de carcassona.....	Ilerde.
Antonius de maçaneto.....	
Bernardus cortit.....	
Narcisus de Sancto Dionisio.....	Gerunde.
Guillelmus sunyerii.....	
Raymundus cerdani jurisperitus.....	Perpiniani.
Bernardus abri.....	
Raymundus mercerii.....	Podii ceritani.
Petrus de fusteniano.....	
Jacobus de tous.....	Dertuse.
Petrus poncii.....	Villefranche penitensium.
Petrus cortit.....	Berge.
Petrus juliani.....	Villefranche confluentis.
Laurencius serradelli.....	Campirotundi.

Et cum dubitaretur de aliquibus qui nomine aliorum ad curiam venerant qui non habebant sufficiencia procuratoria nec in eisdem procuratoribus de impedimentis quibus constituentes detinebantur medio juramento fieret plena fides quod fieri habet juxta constituciones Cathalonie generales super hiis editas quanquam impedimentum aliquorum ex constituentibus esset notorium et manifestum cum sint in servicio domini Regis ac in fronteriis Aragonum et Valencie pretextu guerre Regis Castelle et licet impedimentum eorum sit notorium et manifestum attamen ex quo de ipso in instrumentis procuracionum non fit mencio medio juramento procuratores eorum non sunt ad tractatus curie admittendi juxta constituciones predictas nisi dictus dominus Rex de plenitudine potestatis Regie cum assensu tocius dicte curie super hiis dispensaret vel aliter provideret sint eciam aliqui qui nomine aliorum ad curiam supradictam venerant quodque non habeant no-

vos sindicatus seu procuratoria cum assererent jam habere illa seu illas de quibus plenam fidem asserunt se fecisse in curia per dictam dominam Reginam ut locumtenentem predictam adproximo celebrata in civitate Barchinone Ideo ne dicta curia generalis ex hoc valeat plus debito retardari inspecta necessitate dicti domini Regis et regnorum et terrarum suarum periculis ac discriminibus quibus subjacent ac inspecto eciam deffectu qui inest in aliquo brachio predictorum predictus Reverendus dominus Archiepiscopus cancellarius nomine et ex parte dicti domini Regis ac dicta generalis curia assignarunt ad videndum et recognoscendum et determinandum simul cum dicto domino cancellario an illi qui nomine aliorum ad curiam venerant quique jam tempore celebracionis curiarum in civitate Barchinone per dictam dominam Reginam ut locumtenentem dicti domini Regis celebratarum habebant procuratoria sufficiencia et an illi qui procuratoria sufficiencia habebant in quibus de impedimentis ipsorum constitucionum medio juramento non fiebat plena fides essent ad tractatum curie admittendi necne scilicet.

Et pro parte baronum et nobilium.

Berengarius ça corbella predictus.

Et pro parte Civitatum et villarum regalium Cathalonie.

Venerabilis Petrus terreni legum doctor.

Quibus sic peractis confestim dictus dominus cancellarius continuavit dictam curiam ad procedendum in eadem ad diem crastinam.

Ad quam diem veneris hora terciarum xv die novembris anno predicto fuerunt presentes in dicta domo capituli bracxia predicta prelatorum baronum nobilium et civitatum et villarum Catalonie. Et dictus Reverendus dominus Archiepiscopus ac cancellarius continuavit dictam curiam ad diem lune proximam.

In qua die lune hora terciarum xviij die novembris anno predicto fuerunt presentes in dicta domo capituli pro dicta generali curia celebranda omnes de brachiis supradictis et tractaverunt de negociis curie.

Et dictus Reverendus dominus cancellarius continuavit dictam curiam ad diem sabbati proximam et quod interim possent tractare de negociis curie supradicte.

Subsequenter vero die martis hora terciarum xix die novembris anno predicto congregata dicta generali curia in quadam camera palacii dicti domini Episcopi Ilerdensis dicta domina Regina ut locumtenens dicti domini Regis inibi presencialiter existens de consilio et assensu tocius presentis curie constitucionem statutum seu ordinacionem fecit statuit seu edidit subsequentem.

Reprehensibile judicari non debet si secundum varietatem temporum statuta quoque varientur humana. Cum autem dudum in curia generali per dominum Regem celebrata in villa Perpiniani edidissemus quoddam capitulum continencie subsequentis *Preterea confirmantes* etc. editum in curia Ilerde per dominum Regem Jacobum bone memorie avum nostrum celebrata quod incipit *Statuimus et eciam ordinamus super capitulo qui loquitur* etc. ac item declarantes Statuimus et sanccimus quod omnes prelati religiosi comites vicecomites et alii barones milites cives et homines villarum et universitates et quecumque alie persone ecclesiastice vel seculares in Cathalonia degentes citate per nos aut successores nostros ut veniant ad curias quas in Cathalonia indici contigerit in futurum veniant et venire teneantur personaliter et universitates et capitula suos sindicos potestatem sufficientem habentes mittant et mittere teneantur. Et si forsan persone citate justo et sufficienti impedimento detinerentur ne ad dictas curias possent personaliter comparere eo casu ydoneam et sufficientem personam in procuratorem suum mittere teneantur ita videlicet quod si prelatus fuerit ecclesie chatedralis personam sufficientem et ydoneam sui capituli aut vicarium vel officialem suum principalem. Si vero religiosus aut ecclesia collegiata fuerit aliquam ydoneam personam sui conventus aut ordinis vel professionis sue aut si capitulum catedralis vel collegiate ecclesie fuerit personam sufficientem sui capituli seu collegii. Sin autem baro cuiuscunque preheminencie aut status fuerit vel miles personam de paratico vel militari genere in suum procuratorem mittere teneantur sic videlicet quod ipse procurator sit et esse debeat cathalanus et domiciliatus seu benefficiatus in Catalonia. Et quod eadem persona nequeat esse procurator duorum videlicet prelati et capituli vel duorum prelatorum aut capitulorum vel duorum baronum et sic de aliis nec eciam qui pro se aut suo nomine in curia fuerit possit esse alterius procurator Excepto milite qui pro se et nomine suo et ut procurator

duorum vel plurium militum in curia possint esse adiecto quod procurator baronis prelati aut cuiusvis alterius habeat sufficiens procuratorium deferre de quo per instrumentum publicum fidem die curie prefixa nobis facere teneatur in quo sit inserta et facta fides per notarium qui ipsum instrumentum fecerit de impedimento quo persona citata ad curiam venire nequivit quod quidem impedimentum in posse ipsius notarii persona citata clare exprimere et de ipso juramento proprio fidem facere teneatur. Proviso tamen quod nichilhominus an ipsum impedimentum justum fuerit necne cognicioni nostri et curie juxta tenorem dicti capituli reservet. Et si contra premissa vel non sequendo premissa per aliquem factum fuerit quod talis contrafaciens vel predicta sequi omittens ad tractatus curie ac alia hec qui ibi agenda fuerint minime admittantur nec de hoc eciam eidem nos aut successores nostri eciam de assensu tocius curie graciam facere valeamus adiecto eciam quod ultra hanc penam et penis eciam in dicto capitulo adiectas Archiepiscopus Episcopi et Comites eo quia notabiles sunt persone nisi premissa servaverint ad dandum gravamina in curia nullatenus admittantur. Et obstante dicto capitulo plures ex prelatis baronibus ac sindicis et procuratoribus ipsorum et collegiorum et capitulorum et universitatum qui ad presentes curias quas celebramus Ilerde venerunt non tamen ad diem assignatam vel non servata forma ipsius statuti repelli haberent a tractatibus presencium curiarum in quibus siquidem curiis talia et tam ardua tanquam utilia negocia tractari et ordinari sperantur Domino concedente quod absque presencia et assistencia illorum qui secundum rigorem dicti statuti repellendi forent tractari et ordinari comode non valerent Pro tanto volentes ut convenit utilitati nostre rei publice dare locum de consilio assensu et aprobacione tocius curie dictum statutum seu constitucionem seu quevis alia statuta seu constituciones de hac materia loquentes seu loquencia in quantum hiis obviant seu obviare videntur ac possint huius serie revocamus irritamus et effectu ac viribus evacuamus Sic quod omnes et singuli qui alias admittendi sunt aut forent ad dictas curias possint ad eas admitti ac si dicta statuta et constituciones facta nullo tempore extitissent. Lapso vero dicto mense dictum preinsertum capitulum seu constitucio in sui persistat roboris firmitate.

Et post die mercurii hora terciarum xx die novembris anno predicto congregata dicta generali curia in dicta domo capituli interfuit in eadem curia pro dicta generali curia celebranda frater Geraldus de pomar ordinis hospitalis Sancti Johannis hierosolimitani procurator Cas-

tellani Emposte ordinis supradicti qui fuit admissus ad omnes actus dicte curie.

Et his peractis jurarunt ad Sancta quatuor Evangelia per formam subscriptam hii qui sequuntur. Et primo de

Brachio prelatorum et personarum ecclesiasticarum.

Petrus Terracone Archiepiscopus.

Romeus Ilerdensis Episcopus.

Guillelmus Gramatge procurator domini Episcopi Dertusensis.

Bernardus de olivis archidiaconus ilerdensis ac canonicus Barchinone procurator domini Episcopi Barchinonensis.

Guillelmus Raymundi de montecatheno decanus Ilerde canonicus Gerundensis procurator domini Episcopi Gerundensis.

Petrus de foncescar procurator domini Episcopi Urgellensis.

Jacobus de cumbis canonicus et precentor Selsone procurator domini Vicensis Episcopi.

Philipus de angularia sacrista Terracone procurator capituli ecclesie Terracone.

Geraldus de montebruno archidiaconus de culla procurator capituli ecclesie Dertusensis.

Bernardus vallesii canonicus Barchinone procurator capituli ecclesie Barchinone.

Guillelmus baratelli procurator capituli ecclesie Ilerdensis.

Geraldus de raquesenno procurator capituli ecclesie Ilerdensis.

Guillelmus de cumbis prepositus ecclesie Terracone.

Frater Gispertus formerii procurator abbatis rivipulli.

Frater Geraldus de pomario ordinis hospitalis Sancti Johannis hierosolimitani procurator Castellani Emposte ordinis supradicti.

De brachio nobilium et militum.

Jacobus de mayano domicellus et Berengarius corbella procuratores nobilis et egregii viri Petri Comitis Urgelli.

Petrus de olorda procurator nobilis Hugonis vicecomitis Cardone.

Berengarius de clareto domicellus procurator nobilis Raymundi de angularia domini de pulcro podio.

De brachio Civitatum et villarum regalium Cathalonie sindici et procuratores infrascripti.

Petrus terreni legum doctor.....	Barchinone.
Raymundus de Sancto Clemente.....	
Petrus de carcassona.....	Ilerde.
Antonius de maçaneto.....	
Narcisus de Sancto Dionisio.....	Gerunde.
Guillelmus sunyerii.....	
Jacobus de tous.....	Dertuse.
Raymundus cerdani jurisperitus.....	Perpiniani.
Bernardus abri.....	
Arnaldus de macina.....	Cervaria.
Petrus poncii.....	Villefranche penitensium.
Raymundus mercerii.....	De Podii Ceritano.
Petrus fustiniano.....	
Laurencius serradelli.....	Campi rotundi.
Petrus cortit.....	Berge.
Petrus juliani.....	Villefranche confluentis.

Forma juramenti tocius curie absente domino Rege.

Primo quod dabunt bonum et legale consilium ad suum meliorem intellectum ad bonum comune tocius presentis curie.

Item quod tenebunt secretum id quod quilibet eorum indicet sub secreto vel quod per omnes fuerit dictum quod sit secretum.

Item quod nunquam revelabunt alicui persone aliquid quod fuerit in presenti curia dictum quod posset venire in dampnum alicuius vel redundare in dampnum presentis curie.

Item quod non revelabunt aliquid de hiis qui in presenti curia tractabuntur extraneis personis nisi illis de brachio suo vel aliis de presenti curia qui possunt ad tractatus curie admitti non nominando personam dicentis illud recepto tamen prius juramento ab eis de tenendo secretum illud quod fuerit eis revelatum.

Eadem die jurarunt tenere secretum notarii et scriptores curiarum sub forma predicta scilicet.

Franciscus çoqueti Ilerde.. } Notarii civitatum et villarum Cathalonie.
Thomas rosceti..... }
Petrus de cumba..... Notarius brachii Ecclesie.
Bernardus trylola..... Notarius brachii baronum et militum.

Et postmodum die veneris xxij die novembris anno predicto congregata dicta generali curia in dicta domo capituli pro tractandis negociis ipsius curie venit et interfuit in eadem curia pro generali curia celebranda nobilis Berengarius de apilia qui fuit admissus ad omnes actus et tractatus dicte curie. Et fecit et prestitit tale vel simile juramentum quale predicta brachia predictis supra fecerunt et prestiterunt.

Consequenter [1] vero die sabbati xxiij die novembris predicti anni congregata dicta generali curia in domo predicta pro negociis ipsius pertractandis venit et pariter fuit in eadem curia Bertolomeus de falchs miles qui fuit admissus ad omnes actus et tractatus dicte curie et prestitit simile juramentum quale fecerunt predicti de brachiis predictis.

Et eadem die comparuit venerabilis Petrus bussoti cives Barchinone sindicus ipsius Civitatis una cum dictis venerabilibus Petro terreni et Raymundo de Sancto Clemente qui similiter fuit admissus ad omnes actus dicte curie et fecit et prestitit simile juramentum quale predicti de dictis brachiis fecerunt et prestiterunt.

Subsequenter vero die lune xxv die novembris eiusdem anni congregata ipsa curia in loco predicto venit et interfuit in eadem curia venerabilis Bernardus de turribus miles qui fuit admissus ad omnes actus dicte curie prestito per cum juramento prout alii de bratxiis predictis supra prestiterunt.

Et dictus dominus cancellarius continuavit dictam curiam ad procedendum in eadem diem sabbati proximam.

Post hec die jovis xxviij die novembris anni jamdicti congregata generali curia supradicta in domo predicta pro tractandis negociis ipsius venit et interfuit in eadem inclitus dominus Infans Raymundus Berengarii Comes Impuriarum qui reverenter ac ea qua debuit reverencia fuit admissus ad tractatus ipsius curie et prestitit simile juramentum quale predicti de quolibet brachio supra prestiterunt.

Die proxime dicta quasi incontinenti dictus Raymundus de ciscar

1 *Subsequenter*, dice el Proceso del Brazo Real, fol. xx v, v.

procurator dicti nobilis Raymundi de montecatheno venit et interfuit in eadem curia celebranda qui ad eandem curiam fuit admissus et fecit et prestitit simile juramentum quale predicti de dicta curia superius contenti prestiterunt.

Subsequenter vero die veneris xxix die novembris eiusdem anni congregatis brachiis predictis in domo predicta fuerunt electi in tractatores pro brachio ecclesie.

Dominus Petrus Archiepiscopus Terracone.

Romeus Episcopus Ilerdensis et

Nobilis Guillelmus Reymundi de montecatheno procurator Episcopi Gerundensis.

Petrus de foncescar procurator domini Episcopi Urgellensis.

Philipus de angularia procurator capituli Terraconensis.

Geraldus de montebruno procurator capituli Dertusensis.

Bernardus vallesii procurator capituli Barchinonensis.

Jacobus de cumbis procurator capituli ecclesie Vicensis.

Frater Geraldus de pomar procurator Castellani Emposte.

Frater Gispertus fornerii procurator abbatis monasterii Rivipulli.

Et pro bratxio [1] *baronum* [2] *et militum.*

Inclitus dominus Infans Raymundus Berengarii Comes Impuriarum.

Jacobus de mayano et Berengarius ça corbella procuratores domini Comitis Urgellensis.

Petrus dolorda procurator Vicecomitis Cardone.

Berengarius de clareto procurator nobilis Raymundi de angularia domini de pulcro podio.

Bernardus ces torres miles pro militibus vicarie Minorise.

Bartolomeus de falchs pro militibus vicarie Cervarie.

Guillelmus Berengarii de ulzinellis pro vicaria Ilerde.

Petrus de clariana.

Raymundus Arnaldi ça cirera pro vicaria Montisalbi et Berengarius de pontonibus.

1 *Brachio*, dice el Proceso del Brazo Real.
2 *Nobilium*, idem id., fol. xxv, v.

Pro brachio Civitatum et villarum Cathalonie venerabilis

Petrus bussoti.....	Barchinone.
Petrus terreni.....	
Petrus de carcassona.....	Ilerde.
Antonius de maçaneto.....	
Narcisus de Sancto Dionisio legum doctor.	Gerunde.
Jacobus de thous.....	Dertuse.
Raymundus cerdani jurisperitus.....	Perpiniani.
Arnaldus de maçina.....	Cervarie.
Petrus poncii.....	Villefranche penitensium.
Raymundus mercerii.....	Podii ceritani.

Omnes quidem tractatores electos et nominatos notarii et scriptores dictarum curiarum legerunt et publicarunt.

In quosquidem tractatores superius nominatos et electos omnes de dicta curia nemine discrepante unanimiter consenserunt.

Postmodum die dominica prima die Decembris eiusdem anni congregata dicta curia in quadam capella que contigua est ecclesie sedis Ilerde pro tractandis negociis ipsius curie venerunt et interfuerunt inibi pro generali curia celebranda.

Reverendus in Christo pater Guillelmus Episcopus Urgellensis.

Frater Guillelmus de guimerano ordinis hospitalis Sancti Johannis hierosolimitani.

Nobilis Hugo vicecomes Cardone.

Berengarius de pontonibus miles.

Jacobus de ciraria.

Guillelmus Berengarii de ulzinellis.

Petrus Raymundi ça costa.

Johannes de montebovino.

Qui fuerunt admissi ad omnes actus ipsius curie et fecerunt simile juramentum quale superius per alios fuit prestitum.

Et predicta brachia tractaverunt de negociis dicte curie. Et dictus dominus Archiepiscopus cancellarius continuavit dictam curiam ad procedendum in eadem diem crastinam.

Postquam die lune hora terciarum ij die decembris anni jamdicti congregata curia supradicta in dicta capella tractaverunt de negociis curie. Et dictus dominus cancellarius continuavit dictam curiam ad procedendum super negociis ipsius diem jovis proximam.

Et ipsa eadem die lune congregata curia supradicta in dicta capella fuit concorditer deliberatum nemine discrepante quod eligerentur certe persone pro quolibet brachio qui una cum dicta Regina accederent versus civitatem Dertuse et inibi vel alio loco ubi expediens videatur et haberi possit dicti domini Regis presencia simul cum ipso domino Rege tractarent de bono statu et regimine curie ac regnorum et terrarum ipsius domini Regis ac eciam de facto guerre Taliter quod super eis provideri possit ac inconsultibus conatibus Regis Castelle publici hostis dicti domini Regis nostri obviare. Et fuerunt electi ad tractandum de predictis.

Pro brachio prelatorum et personarum ecclesiasticarum.

Reverendi patres: Guillelmus Episcopus Urgellensis.
Romeus Episcopus Ilerdensis.
Frater Guillelmus de guimerano.
Geraldus de raquesen canonicus Ilerdensis.

Pro parte richorum hominum et militum.

Nobilis Hugo vicecomes Cardone.
Nobilis Bernardus de sono.
Bartholomeus de falchs.
Bernardus de turribus miles.

Pro parte Civitatum et villarum Cathalonie.

Fuerunt electi unus ex sindicis civitatis Barchinone alter ex sindicis civitatis Gerunde et alter ex sindicis ville Perpiniani quosquidem electos pro brachio civitatum et villarum predictarum ipsum brachium de presenti non nominavit cum super ipsa nominacione retinuerit sibi deliberacionem.

Et post predicta die martis iij die Decembris eiusdem anni tota dicta curia convocata et congregata pro tractandis negociis eiusdem in capella jamdicta dictus Reverendus dominus Cancellarius nomine et ex parte dicti domini Regis et de assensu tocius dicte curie mutando locum ipsius curie continuavit curiam supradictam ad procedendum super negociis ipsius ad civitatem Barchinone diem jovis qua computabitur xij dies presentis mensis Decembris.

Subsequenter vero die mercurii iiij die Decembris anni predicti congregata dicta curia in dicta capella pro tractandis negociis dicte curie venerunt et interfuerunt in dicto loco pro celebrando curiam generalem predictam.

Nobilis et egregius vir dominus Johannes Comes Impuriarum.

Nobilis Dalmacius vicecomes de Rochabertino.

Qui reverentur fuerunt admissi ad tractatus dicte curie quique prestiterunt juramentum de tenendo secretum ea que in curia tractabuntur et consulere super predictis legaliter atque bene juxta eorum bonam conscienciam Salvo tamen et protestato primitus per dictum dominum comitem quod propter hoc non fiat sibi nec dicto suo comitatui vel libertatibus ipsius Comitatus preiudicium aliquod.

Et post hec die jovis v die Decembris anni predicti congregatis brachiis predictis in dicta capella loco dicti nobilis Bernardi de sono qui supra electus fuerat pro brachio baronum et militum ad tractandum de bono statu et regimene terre et regnorum et terrarum dicti domini Regis Aragonum et eciam de facto guerre fuit electus pro brachio baronum et militum nobilis et egregius vir Petrus Comes Urgelli vel eius procurator vel alter quem ipse ad hoc elegerit seu nominaverit.

Postquam die veneris hora terciarum congregata generali curia supradicta in dicta capella Cum venerabilis Bernardus de ulzinellis miles dicti domini Regis Thesaurarius nomine et pro parte dicte domine Regine locumtenentis predicte peteret ipsi generali curie in auxilium et juvamen stipendii equitum Comitis Trastamare viginti mille florenos auri de dono per dictam curiam ipsi domino Regi ob deffensionem rei publice fiendo cum alias assereret ipsum Comitem et eius equites non posse remanere in servicio dicti domini Regis absque juvamine et sucursu ipsi Comiti fiendo de stipendio sibi debito quod si dictus comes cum eius equitibus a dicto servicio dicti domini Regis recederit in non modicum periculum ipsius domini Regis et regnorum et terrarum sua-

rum posset de facili redundare habito respectu ad equites seu familiam equituum cum qua dictus dominus Rex nunc est idem dicta generalis curia considerans tantam necessitatem et periculum ipsius domini Regis et regnorum et terrarum suarum graciose concessit ipsi domino Regi in auxilium tamen stipendii Comitis Trastamare supradicti et eius familie de dono per ipsam curiam ipsi domino Regi fiendo Decem mille florenos auri sub condicione tamen quod ipse dominus Rex de presenti alios Decem mille florenos auri in solutum stipendi ipsius Comitis et eius familie equituum persolveret alias quod pro non concessis ipsi x mille floreni auri penitus habeantur.

Et dictus dominus Archiepiscopus Cancellarius attendens tempus continuacionis dicte curie proxime facte esse breve quoniam omnes predicti supra nominati pro dicta generali curia congregati non possent infra tempus ipsius continuacionis ad dictam civitatem Barchinone ad quam superius dicta curia continuata et mutata fuerat personaliter profiscisci Ideo dictus dominus Archiepiscopus Cancellarius nomine et ex parte dicti domini Regis de assensu tocius dicte curie continuavit dictam curiam ad procedendum in eadem in civitate Barchinone diem lune proximam quam computabitur xvj die Decembris.

Ad quam diem lune superius continuatam qua fuit xvj dies Decembris anno predicto Inclitus dominus Infans Johannes Primogenitus ac locumtenens Illustrissimi domini Regis Aragonum et eciam dicta curia venerunt et interfuerunt in domo capituli Sedis Barchinone pro dicta generali curia celebranda.

Ad quamquidem curiam venerunt et interfuerunt Berengarius bisulduni procurator honorabilis viri domini Guillelmi de cumbis prepositi Terracone et Petrus mataro procurator sindicus sive actor universitatis ville Campirotundi qui gratis ad tractatus dicte curie fuerunt admissi. Et prestiterunt juramentum de tenendo secretum ea que in presenti curia tractabantur sub forma superius inserta et prout alii de dicta curia ipsum superius prestiterunt.

Et statim Reverendissimus in Christo pater dominus Petrus divina providencia Archiepiscopus Terracone personaliter existens in domo dicti capituli pro dicta curia celebranda Dixit vice et nomine tocius dicte curie ac protestatus fuit quod cum dictus dominus Infans ut locumtenens ut dicebatur dicti domini Regis absente dicta domina Regina locumtenente dicti domini Regis intenderet celebrare presentem curiam et celebracio curiarum solummodo pertineret domino Regi

quod propter hoc non fieret preiudicium dicte curie nec posset trahi in futurum ad consequenciam. Dixit tamen quod attenta necessitate dicti domini Regis qui personaliter non poterat interesse celebracioni dicte curie quod placebat dicte curie quod dictus dominus Infans pro nunc ipsam curiam celebraret. Et de predictis dictus dominus Archiepiscopus nomine dicti curie peciit fieri publicum instrumentum per discretum Bertrandum de pinos notarium dicti domini Infantis inibi tunc presentem.

Et cum verteretur in dubium an continuacio presentis curie ad dictum dominum Regem seu dictum dominum Infantem eius locumtenentem seu ad dictam curiam competeret dictus dominus Archiepiscopus ut Cancellarius dicti domini Regis ad requisicionem et de voluntate dicte curie donec alias fuerit declaratum continuavit dictam curiam ad diem jovis proximam Salvo tamen quod ipsa curia interim valeret negocia dicte curie pertractare.

Et in crastinum videlicet die martis de mane que fuit xvij dies dicti mensis Decembris anno jamdicto congregata dicta curia in domo capituli Sedis Barchinone predicti pro negociis ipsius curie pertractandis ad quam venit et interfuit jamdictus dominus Infans locumtenens predicti domini Regis venerunt comparuerunt et interfuerunt ad eandem curiam.

Reverendus in Christo pater dominus Guillelmus Episcopus Barchinone qui in manibus dicti domini Archiepiscopi juravit prout alii de dicta curia superius juraverunt. Et fuit ad tractatus dicte curie reverenter admissus.

Item venit et interfuit ad dictam curiam venerabilis Petrus de plano civis et sindicus una cum aliis civitatis Barchinone qui similiter ad actus et tractatus ipsius curie fuit admissus. Et prestitit juramentum prout alii de dicta curia superius prestiterunt.

Ad quam diem jovis superius continuatam xix die Decembris anno predicto jamdictus dominus Infans ut locumtenens predictus et dicta curia venerunt et interfuerunt intus domum dicti capituli Barchinone pro dicta curia celebranda et negociis ipsius curie pertractandis. Et eciam venerunt et noviter in eadem curia comparuerunt hii qui sequuntur videlicet.

Venerabilis et religiosus frater Geraldus de talliata ordinis hospitalis Sancti Johannis hierosolimitani procurator domini Castellani Emposte et

Petrus alquissimi procurator venerabilis capituli ecclesie Sedis Vicensis et

Romeus busquetis..... } Sindici una cum aliis predictis civitatis Bar-
Raymundus ça rovira.... } chinone.

Quiquidem quatuor superius proxime nominati fuerunt gratis ad actus et tractatus dicte curie admissi. Et nichilominus prestiterunt juramentum de tenendo secretum ea que in presenti curia tractabuntur sub forma suprascripta.

Quibus sic habitis dictus dominus Archiepiscopus Cancellarius prefatus continuavit dictam curiam salvo quod interim de negociis dicte curie valeat tractari ad diem martis proximam qua erat vigilia nativitate Domini.

In qua die martis qua fuit vigilia nativitatis Domini xxiiij die Decembris anno a nativitate Domini M. CCC. LXiiij dicta generali curia in dicta domo capituli sedis Barchinone congregata dictus dominus Cancellarius dictam curiam ad diem martis ultima die dicti mensis Decembris duxit continuandam Ita tamen quod interim scilicet qualibet die de negociis dicte curie ipsa curia valeat tractare.

Anno a nativitate Domini M. CCC. LX. V.°

Et interim videlicet die sabbati xxviij die dicti mensis Decembris anno predicto comparuerunt in dicta curia venerabilis Raymundus de vilalta et Berengarius de jorba milites qui prestiterunt juramentum sub forma predicta.

Item die lune xxx die dicti mensis Decembris anno a nativitate Domini supradicto congregata curia supradicta in domo capituli predicti venerabilis Guillelmus de tagamanento canonicus sedis Gerunde tanquam procurator Reverendi in Christo patris et domini Enyegni Dei gracia Episcopi Gerundensis comparuit in dicta curia et fecit ac prestitit juramentum sub forma predicta. Et fuit ad tractatus ipsius curie benigne admissus.

Consequenter vero die martis xxxj die Decembris anno a nativitate Domini M. CCC. LXV. dictus dominus Cancellarius dicta curia congregata in domo dicti capituli continuavit dictam curiam ad crastinam diem post festum Epiphanie Domini proximam.

Subsequenter vero die jovis iij die mensis Januarii anni jamdicti congregatis brachiis supradictis in domo capituli supradicti supradicti pro tractandis negociis dicte curie venit et interfuit in dicta domo pro celebrando curiam generalem predictam venerabilis Berengarius des pujol procurator nobilis viri domini Ugonis vicecomitis Cardone qui fuit admissus ad tractatus dicte curie et prestitit simile juramentum quale predicti de dicta curia superius prestiterunt.

Postmodum die sabbati iiij die mensis Januari anni predicti congregata curia antedicta in domo capituli antedicti pro tractandis negociis curie antedicte venerunt et interfuerunt in dicta domo venerabilis Umbertus de ballescar domicellus actor et procurator honorabilis fratris Guillelmi de guimerano ordinis hospitalis Sancti Johannis hierosolimitani tutoris Egregii viri domini Ugonis Comitis pallariensis.

Bernardus dez Guam et

Berengarius de villanlanesa sindici universitatis civitatis Minorise qui fuerunt admissi ad tractatus curie jamdicte et prestiterunt juramentum sub forma predicta.

Et die lune vj Januarii anni predicti congregata curia jamdicta in domo capituli supradicti pro tractandis negociis dicte curie venerunt et interfuerunt in dicta domo pro celebranda curia supradicta nobilis Berengarius de castro novo et venerabilis Poncius de castlario domicellus qui fuerunt admissi ad tractatus ipsius curie et prestiterunt juramentum prout allii de dicta curia ipsum superius prestiterunt.

Postmodum vero die martis vij die Januari anno predicto congregata dicta curia generali in domo capituli Sedis Barchinone predicti pro negociis dicte curie pertractandis, Presentibus et convocatis pro parte dicte curie venerabilibus deputatis Generalis Catalonie tum residentibus in civitate Barchinone videlicet venerabilibus Raymundo Generii precentore ecclesie Urgellensis pro brachio ecclesie Guillelmo togores milite pro brachio nobilium et militum Petro de Sancto Clemente cive Barchinone et Raymundo de Carcassona cive Ilerde pro brachio civitatum et villarum Cathalonie, Quiquidem curia et deputati scientes et attendentes quod pro tunc non habebant in principatu pecuniam numeratam dictorum Generalis et Deputacionis de qua posset septem galeas ex illis xx galeis que de proximo per dictam curiam et deputatos debent armari pro tuicione et deffensione rei publice principatus Catalonie; Ideo predicta curia habito super hec semel bis nedum

et pluries diligente colloquio et tractatu Tractarunt cum venerabili Berengario bertrandi campsore civitatis Barchinone quod, super illo quod adhuc restat ad colligendum ex donis domino Regi in curiis Montissoni et domine Regine in curiis Barchinone per ipsos ultimo celebratis factis in auxilium guerre quam idem dominus Rex habet cum Rege Castelle, manulevarent ab eodem Berengario Bertrandi vigenti mille libras barchinonenses ad opus armate predicte distribuendas per dictos deputatos prout inferius continetur. Quasquidem xx mille libras idem Berengarius bertraudi dicte curie mutuavit prout in capitulis super hoc factis et firmatis die presenti in posse Bernardi vivoni notarii Barchinone lacius continetur. Et nichilominus dicta curia providit ordinavit et fecit super hoc provisionem et ordinacionem sequentem.

Ordona e vol la dita cort que les dites xx milia lliures se haien a convertir es convertesquen en larmada de la mar tan solament e especialment en larmada de les vij galeas les quals de present se deuen armar e no en sou de homens a cavall ne de peu ne en neguns altres negocis. Salvant quels dits deputats puguen deço satisfer e pagar lo salari o provisio restant a pagar a les xij persones electes e qui per ordinacio de la dita cort lavors ajustada en la ciutat de Leyda son anades e estades a Tortosa ab la senyora Reyna E salaris e messions descrivans e de porters de la present Cort e de correus e altres messions ordinaries. E que deço lo senyor Rey ne la senyora Reyna ne lo senyor duch ne negun official lur no puguen res tocar ne levar ne entrametra en res E quels deputats damunt dits haien de ço a fer sagrament e homenatge al noble En Berenguer dabella portant veus de governador en Catalunya recbent aquells per nom del senyor Rey ço es que convertiran les dites xx milia lliures en la dita armada de la mar e no en negu altre negoci axi com damunt es contengut e declarat.

E altra les dites xx milia lliures foren anedits a la obligacio per pagar les reenes iij milia florins.

Quibus sic habitis dicti venerabiles deputati, videlicet dictus Raymundus generii prestitit juramentum in manus Reverentissimi domini Archiepiscopi Terraconensis. Et predicti Guillelmus togores Petrus de Sancto Clemente et Raymundus de carcassona prestiterunt juramentum et homagium ore et manibus prout moris est comendatum in manibus et posse dicti nobilis Berengarii de apilia gerentis vices Gubernatoris predicti illud nomine domini Regis recipientis quod tenebunt et observabunt fideliter et legaliter omnia et singula per dictam curiam superius ordinata et provisa prout superius continetur.

Et statim dictus dominus Cancellarius continuavit presentem curiam ad eandem diem hora completorii in dicta domo capituli.

In qua die et hora dicta curia fuit congregata in domo dicti capituli pro negociis ipsius curie pertractandis. Quequidem curia dedit et contulit potestatem venerabilibus et discretis Petro alquissimi pro brachio Ecclesie Berengario de podiolo militi pro brachio nobilium et militum et Guillelmo sunyerii pro brachio civitatum et villarum Catalonie quod valerent tatxare salaria scriptoribus et portariis presencium curiarum in solutum et satisfaccionem laborum per ipsos factorum tam in Curiis Ilerde quam nunc Barchinone videlicet et pecunia Generalis Catalonie et dicta salaria mandare eis dari et solvi per deputatos dicti Generalis.

Quiquidem tatxatores predicti tatxarunt personis inferius scriptis remuneracionem seu acorriment prout in subscripta littera lacius continetur. Quequidem littera fuit per supra nominatos tatxatores missa venerabilibus deputatis Cathalonie sigillata sigillo cuiuslibet eorundem.

Tenor vero dicte littere talis est.

Als molt Reverents nobles e honrats los senyors Deputats del General de Cathalunya Pere alquissimi canonge de Barchinona Berenguer des pujol cavaller Guillem sunyer de la ciutat de Gerona Elegits per la general Cort qui ara se celebra en Barchinona per tatxar alcun acorriment a les persones davall escrites per los treballs que han sostenguts axi en la dita Cort qui ara poch ha ces tenguda a Leyda com en la dita Cort qui ares te en la ciutat de Barchinona Salut e honor. Notifficam vos senyors que per auctoritat del poder per la dita Cort a vos donat havem tatxat per accorriment a quescu dels davall anomenats les quantitats deius escrites pagadores per vosaltres de la peccunia de la dita Deputacio

Primerament an Pere ça Coma notari per lo braç ecclesiastich quindecim libras. Item an Bernat trylona notari per lo braç dels richs homens e cavallers Quindecim libras—Item an Francesch morato escriva per lo braç de les ciutats e viles xv lliures. Item an Francesch vinyes del Arquebisbe de Tarragona Centum solidos. Item an pedrola porter del dit Archabisbe Centum quinquaginta solidos. Item an Bernat cervia de Gerona porter del senyor Rey Centum solidos. Item an Pere des pivol porter del batle general per si e per son frare qui servi a les Corts de Leyda Quinquaginta solidos. Item an Jacme dalcallo verguer dels consellers de la Ciutat de Barchinona Triginta solidos. Perque senyors de part de la dita Cort vos requerim eus pregam queus placia donar e pagar encontinent als damunt dits e a quescun dells per ço com alscuns

dells de present han a anar servir la dita Cort a la Ciutat de Tortosa les quantitats a ells per nos per auctoritat de la dita Cort tatxades cobran empero dels la present e apoches de reebuda. Data en Barchinona sots nostres segells a viij dies del mes de Janer del any de la Nativitat de Nostre Senyor M. CCC. LX quinto les quals quantitats damunt dites son en suma sexanta sis lliures e x sous barchinonenses.

Subsequenter vero die domenica xj die Januarii anno predicto ad quam dicta curia extiterat continuata ipsa curia convocata et congregata in domo capituli Sedis Barchinone more solito pro negociis ipsius curie pertractandis venit et interfuit in eadem curia presente Inclito domino Infante primogenito et locumtenente dicti domini Regis venerabilis Raymundus nepotis jurisperitus consiliarius dicti domini Regis qui verbotenus dixit quod dictus dominus Rex qui tunc erat ut dixit in civitate Dertusensi ipsum ad dictam Curiam destinavit seu misit, et eidem curie presentavit quandam litteram Regiam clausam et sigillo secreto dicti domini Regis prout prima facie apparebat sigillatam credenciam continentem. Cuiusquidem littere suprascripcio sic se habet.

Als Reverents honrats nobles amats et feels nostres los qui per les Corts generals de Catalunya son justats en Barchinona.

Tenor vero dicte littere sequitur in hunc modum.

Lo Rey—Fem vos saber que nos per ço car volem que les Corts qui son aqui se muden prestament açi havem comanades al feel conseller e oydor de nostra Cort en Ramon nebot algunes paraules les quals ell vos dira de part nostra. Per ço us manam que a aço quel dit Ramon vos dira donets ferma fe e creença e allo complits per obra axi com si nos personalment vos ho dehiem. Dada en Tortosa á viij dies de Janer del any M. CCC. LXV sots nostre segell secret. Rex Petrus.

Quaquidem littera presentata et coram omnibus de dicta curia lecta et publicata dictus venerabilis Raymundus nepotis ex parte dicti domini Regis suam credenciam eidem curie oretenus explicavit in hunc modum videlicet quod dictus dominus Rex erat in civitate Dertuse ad quam venerat et intraverat dicta die domenica et fluxerant viij dies de frontaria Regni Valencie et idem dominus Rex rogabat omnes de dicta Curia quod incontinenti mutarent dictam Curiam accedendo ad civitatem Dertuse predictam in qua dictus dominus Rex habebat seu intendebat tractare cum dicta Curia de quibusdam arduis negociis dictum

dominum Regem et rem publicam regnorum et terrarum suarum non modicum tangentibus presertim cum dominus Rex virtute juramenti per ipsum dominum Regem prestiti non posset ultra civitatem Dertuse venire quousque ad civitatem et regnorum Valencie reversus fuisset.

Et dicta credencia per dictum Raymundum nepotis explicata Reverendus in Christo pater et dominus dominus Petrus divina providencia Sancte Terraconensis Ecclesie Archiepiscopus exhibuit quandam litteram papiream patentem sigillo regio in eius dorso sigillatam que die presenti ut dixit fuit sibi ex parte dicti domini Regis presentata. Tenor cuius sequitur sub hac forma.

Petrus Dei gracia Rex Aragonum Valencie Maiorice Sardinie et Corsice Comesque Barchinone Rossilionis et Ceritanie Reverendo in Christo patri Petro divina providencia Archiepiscopo terrachonensi Cancellario et consiliario nostro dilecto Salutem et dileccionem. Scire vos volumus nos ad civitatem Dertuse in qua nunc sumus et providimus generales curias celebrare quas catalanis in civitate Barchinone primo indixeramus postmodumque in civitate Ilerde continuari jusseramus, Et subsequenter ad dictam civitatem Barchinone reduxeramus et in ea ordinaveramus celebrari pro continuandis et celebrandis ipsis curiis accessisse. Sane cum expediat et sit summe necessarium honori nostro et bono rei publice tocius Cathalonie principatus ut dicte curie breviter celebrentur finemque felicem et prosperum sorciantur, Et inter ceteros prelatos Cathalonie attentis hiis que in dictis Curias habent fieri et tractari presencia vestra in eisdem utilis et necessaria dinoscatur, Ideo vos attente rogamus ex debito fidelitatis et naturalitatis quo nobis ut Regi et principi tenemini requirimus et ortamur quatenus difficultate et excusacione cessantibus quibuscunque incontinenti personaliter ad dictam civitatem Dertuse ex causa predicta celeriter veniatis Cum talia sint negocia in quibus persone vestre industria est multipliciter requirenda, Alioquin si contrarium feceritis quod nullatenus opinamur dampnum si quod nobis et rei publice terre nostre evenire contigerit imputabimus culpe vestre. Data Dertuse vij die Januarii anno a nativitate Domini M. CCC. LXV—Rex Petrus.

Et inmediate dicta littera per dictum dominum Archiepiscopum exhibita nobilis Berengarius de apilia presentavit ex parte dicti domini Regis eidem curie quandam litteram dicti domini Regis clausam et suo sigillo secreto in eius dorso sigillatam. Suprascripcio cuius talis est.

Als Reverents honrats nobles amats e feels nostres los qui son justats en Barchinona per la Cort general de Catalunya.

Tenor vero dicte littere sic se habet.

Lo Rey—Sapiats que nos fom en Tortosa lo vespre de aparici e hans sebut greu car nous havem trobats açi axi com fora de gran necessitat. E com nos no pugam anar aqui per los grans affers qui son en les fronteres Per ço us manam que encontinent vingats açi a nos. E en aço no metats laqui car siats cert que en la tarda ha tan gran perill que maior no poria. E nos escrivim an Berenguer bertran que la obligacio que li havets feta de no partir de Barchinona consenta ques deja mudar en Tortosa. Dada a Tortosa sots nostre segell secret a vij dies de Janer del anny M. CCC. LXV. Rex Petrus.

Et dicta curia visis et auditis dictis litteris Regiis et contentis in eis omnes de dicta curia habito super hoc diligenti colloquio et tractatu volentes adimplere et obedire dictis mandatis Regiis nemine discrepante concordarunt quod dicta curia inmediate ad dictam civitatem mutaretur et continuaretur ad eandem civitatem citius accedendo.

Continuacio et congregacio curie Dertusensis.

Die mercurii xv die Januari anno predicto congregata generali curia supradicta in domo capituli Sedis Dertuse in qua fuerunt brachia supradicta pro negociis presentis curie pertractandis.

Postea vero die lune xxj die Januarii et de mane anno predicto dicta generali curia congregata in civitate Dertuse videlicet in domo capituli sedis dicte civitati Dertuse pro negociis dicte curie pertractandis venit et interfuit in eadem curia venerabilis et discretus Michael cirera archidiaconus Dertusensis vicariusque generalis Reverendi domini Episcopi Dertusensis qui ad tractatus dicte curie fuit admissus. Et prestitit juramentum de tenendo secretum prout alii de dicta curia cum superius prestiterunt.

Subsequenter vero die jovis xxiij die Januarii anno quo supra congregata generali curia supradicta in quadam domo contigua domi

capituli Sedis Dertuse venerunt et presentes fuerunt in ipsa curia hii qui sequuntur qui fuerunt ad tractatus curie reverenter admissi et juraverunt prout alii predicti de dicta curia supra juraverunt.

Egregius vir Petrus Comes Urgelli et vicecomes Agerensis.

Nobilis Guillelmus Raymundi de montecatheno.

Gilabertus de Scintillis.

Michael cirera procurator Reverendi domini Episcopi Dertusensis.

Bernardus de scala procurator capituli ecclesie Ilerdensis.

Et dicta generalis curia attendens se vel deputatos Generalis Cathalonie non habere in promptu peccuniam ex qua fiat solucio equitibus stipendiariis cathalanis qui de presenti sunt in frontariis regni Valencie pro tuicione et deffensione regni ipsius et principatus Cathalonie qui alias absque solucione dicti stipendii in frontariis jamdictis comode nequirent remanere Ideo dicta curia habito inter se semel et pluries diligenti colloquio et tractatio unde ipsam peccuniam celerius et velocius haberi possit tandem fuit concorditer deliberatum nemine discrepante quod ipsam peccuniam jamdicta curia velocius ac cum minori dampno ipsius habere non posset quam per modum infrascriptum Ideo dicta curia tractavit cum Berengario bellmunt Matheo de camino Bernardo Figuera et Antonio riera campsoribus Dertuse quod super dono per ipsam generalem curiam domino Regi seu rei publice Cathalonie principatus pro ipsius deffensione de proximo fiendo ipsi campsores mutuarent eidem curie Decem Mille libras barchinonenses ad opus solucionis fiende stipendiariis jamdictis. In quibusquidem Decem Mille libris barchinonensibus includantur intelligantur et comprehendantur illi Decem Mille floreni auri quos dicta curia in civitate Ilerde nunc congregata generose concesserat dicto domino Regi in auxilium stipendii comitis Trestamare et eius familie equitum de dono per ipsam generalem curiam ipsi domino Regi tunc fiendo. Quas siquidem decem mille libras dicti campsores mutuarunt ipsi generali curie sub certis pactis et condicionibus contentis et expressatis in quibusdam capitulis factis firmatis et juratis die presenti in posse Bernardi Michaelis notarii et scriptoris secretarii dicti domini Regis prout in eisdem capitulis continetur de quorumquidem decem mille florenorum inclusione et comprehensione sub dictis x mille libris noviter concessis ipsa generalis curia si necesse fuerit ad partem peciit voluit et requisivit sibi fieri et tradi publicum seu publica instrumenta per notarios seu scriptores curie supradicte presentibus Petro de cumba notario Francisco soqueti notario Ilerde Thoma rosceti notario Barchinone et Bernardo trylona notario pro testibus.

Et hiis sic gestis dicta generalis curia convocata et congregata omnes de dicta curia unanimiter nemine discrepante posuerunt constituerunt in capitanno et generalem anni presentis armate galearum que de presenti fit et fieri ordinetur ac fiet in Cathalonia et alibi per dictam generalem curiam Nobilem Hugonem vicecomitem Cardone; super qua quidem constitucione et creacione capitani dicta generalis curia fecit et ordinavit capitula sequencia.

Capitula facta et concordata super creacione nobilis vicecomitis Cardone capitani armate Generalis Cathalonie.

En nom de Deu sia e de Madona Sancta Maria. Ordona la Cort general de Cathalunya que ara se celebra en la ciutat de Tortosa quel noble vesconte de Cardona almirall del senyor Rey sia Capita general per tot lany present de LXV de la armada que es ordonada de fer de present en Cathalunya per la dita Cort ço es de xx galeas sotils o de mes si per avant mester sera ne a la dita Cort sera vist faedor. E jassia que lo dit vescomte sia almirall del senyor Rey empero per tolre preiudici e pus que la dita armada se fa a instancia e a despeses de la dita Cort quel dit vescomte se haia a nomenar Capita general de la dita armada del principat de Cathalunya.

Item ordona la dita Cort que lo dit vescomte haia emfre totes coses per rao dels drets pertenyents a la dita Capitania tots drets que antigament almirall del senyor Rey acostuma ne deu haver axi com es lo vinte de tots guanys que Deu donara en la dita armada e altres drets pertanyents a almiral.

Item per ço quel dit vescomte pusque mils haver persones aptes e sofficiens a la dita armada e per ço com aura a donar alscuns acorriments a alscunes persones notables e destres en la mar e atesa sa noblesa la dita Cort ordona que li sian donats de gracia tres milia florins dor e lo vinte de les fustes qui ab la aiuda de Deu per ell se pendran ab la dita armada o ab partida daquella.

Item per ço que la dita armada haia meylor compliment e espeegament ordona la dita Cort que los tres visalmiralls de Cathalunya de Valencia com de Mallorques muntem ab lo dit capita en la dita armada los quals per tolre preiudici se haien a nomenar viscapitans de la armada. E que sien consellers al dit capita los quals haien per salari lur quescu emfre totes coses de iij meses Tres milia solidos.

Quequidem capitula facta et ordinata per dictam generalem curiam

ac in eadem lecta et publicata dicta generalis curia et dictus nobilis vicecomes ibidem presens ipsa capitula et omnia in eis contenta laudarunt aprobarunt emologarunt et confirmarunt et promisserunt ea tenere et observare et contra ea vel aliqua de eisdem non facere vel venire aliquo jure causa vel racione presentibus michi Petro de cumba notario Francisco soqueti notario Ilerde Thoma rosceti notario Barchinone et Bernardo trylona notario ville Acrimontis pro testibus.

Die veneris xxiiij die Januarii anni jamdicti congregata generali curia supradicta pro negociis ipsius pertractandis venit et interfuit in eadem curia Reverendus in Christo pater dominus Jacobus Dertusensis Episcopus qui reverenter ad tractatus dicte curie fuit admissus. Et prestitit simile juramentum quale per prelatos est solitum fieri et prestari de tenendo secreta negocia curie et consulere legaliter atque bene juxta conscienciam suam.

Die sabbati xxv die Januarii eiusdem anni congregatis brachiis predictis pro negociis curie pertractandis venerunt et interfuerunt in eadem curia ad cuius tractatus fuerunt gratis admissi hii qui sequuntur.
Egregius vir Johannes comes Montanearum de Prades.
Ombertus de fonollario miles.
Bernardus de thous miles et
Raymundus Berengarii de monte olivo qui juraverunt ut supra.

Postea die dominica die lune die martis sequentibus congregatis brachiis predictis continue tractarunt de negociis curie. Et dicta die martis fuerunt electi ad tractandum super dono pro Generali Cathalonie pro deffensione ipsius fienda scilicet pro parte prelatorum et personarum ecclesiasticarum Reverendi patres Petrus Archiepiscopus Terracone Jacobus Dertusensis Romeus Ilerdensis Episcopi et frater Geraldus de pomario.
Et pro parte Richorum hominum et militum Hugo vicecomes Cardone Jacobus de mayano Bernardus de curtibus et Bartholomeus de falcibus.
Et pro parte Civitatum et villarum Cathalonie Petrus bussoti Petrus de carcassonna Narcisus de Sancto Dionisio legum doctor et Raymundus cerdani.

Subsequenter vero die mercurii xxix die Januarii anni predicta congregata generali curia supradicta in domo predicta pro ipsius curie

negociis pertractandis cum dicta generalis curia haberet summe necessarias Triginta sex mille libras barchinonenses pro deffensione et restauracione Regnorum et terrarum dicti domini Regis ac armata ordinata fieri per dictam curiam ac eciam pro solucione fienda stipendii equitum catalanorum in frontariis regni Valencie existencium et aliis eciam necessitatibus guerre jamdicte ordinarunt quod deputati Generalis Cathalonie residentes in civitate Barchinone manulevarent dictas xxvj mille libras de quibus venerabilis Eymericus de Usay et Jacobus de gualbis campsores Barchinone ditam facerent in tabula campsorie eorum quibus campsoribus fierent certe obligaciones per Illustrissimum dominum Regem et dominam Reginam ac dictam generalem curiam ut continetur in quibusdam capitulis die presenti factis et firmatis in posse mei Thome Rosceti notarii.

Postmodum autem die jovis die veneris die sabbati et aliis diebus sequentibus congregata dicta curia continue tractarunt de negociis ipsius curie qui die veneris venerunt et interfuerunt in eadem curia ad cuius tractatus fuerunt admissi Raymundus Berengarii de monte olivo procurator domini Comitis de Prades et Johannes despuny procurator capituli Dertusensis Franciscus de Sancto Clemente miles et Eymericus dez prats qui juraverunt ut supra.

Die martis iiij die Febroarii eiusdem anni congregata generali curia supradicta in domo predicta tractando de negociis ipsius curie fuerunt electi per ipsam curiam ad videndum et recognoscendum gravamina facta seu illata per dominum Regem seu eius officiales vel alios quoscumque brachiis predictis vel alteri eorum aut singularibus personis eorum scilicet pro parte prelatorum et personarum ecclesiasticarum.

Reverendus in Christo pater Jacobus Episcopus Dertusensis.

Frater Gispertus fornerii procurator abbatis Rivipulli.

Pro parte baronum et militum.

Raymundus Berengarii de monte olivo.

Bartolomeus de falchs.

Pro parte Civitatum et villarum regiarum Cathalonie.

Narcisus de Sancto Dionisio legum doctor.

Raymundus cerdani jurisperitus.

Item eadem die et eodem instanti dicta generalis curia attendens Generale Catalonie hucusque pro habendis et anticipandis nonnullis peccunie quantitatibus quas necnon habere oportuit et oportebit exsolvisse ac habere solvere non modicas usuras mogubella ac alias expensas ad inmensam peccunie quantitatem ascendentes pro deffensione et restauracione principatus Cathalonie et regnorum et terrarum domini Regis Ideo ipsa generalis curia unanimiter concordans ac nemine ipsius curie discrepante statuit voluit et ordinavit pro deffensione predicta quod duo mille persone cuiuslibet dictorum brachiorum infra principatum Cathalonie degentes ac in eadem domicilia sua facientes mutuarent ipsi curie seu Generali Cathalonie scilicet quemlibet ipsarum personarum quingentos solidos compensata tamen facultate cuiuslibet persone ipsarum duarum mille personarum et ad hec fuerunt assignati scilicet pro parte prelatorum et personarum ecclesiasticarum.

Geraldus de raqueseno.

Johannes despuny.

Pro brachio Richorum hominum et militum.

Nobilis Gilabertus de Cintiliis.

Bernardus de thous.

Pro brachio Civitatum et villarum Cathalonie.

Petrus terreni legum doctor.

Antonius de maçaneto.

Item eadem die et eodem instanti ipsa generalis Curia considerans deffectum ac inopiam equitum Cathalonie quodque plures sunt degentes ac domicilia sua foventes in Catalonia habiles ad equitandum Ideo dicta generalis curia elegit seu ordinavit infrascriptos qui diligenter inquirant vias et modos cum quibus sufficiens comitiva equitum in Catalonia possit haberi cum quibus Domino propicio resisti valeat pravis conatibus ac inconsultis motibus Regis Castelle.

Et fuerunt electi pro parte prelatorum et personarum ecclesiasticarum.

Reverendus in Christo Petrus Terraconensis Archiepiscopus.

Bernardus cescala.

e Capita general per la Cort de Catalunya de la armada ordonada per aquella Cort e los deputats del General de Catalunya e del Regne de Mallorques residents de present en la ciutat de Barchinona la Cort de Catalunya ajustada en la ciutat de Tortosa Salut e honor. Com per informacio vertadera de vos dit noble vescomte hajam entes e sabut que vosaltres no havet compliment de gent necessaria al armament de xiiij o xv galeas sotils que de present es ordonat per la dita Cort que sien armades per dampnificar lestol del Rey de Castella qui ja es en les mars de Valencia ne per consequent sia ver semblant que en les altres galeas e vexells qui armar se deven en maior nombre trobar se puxe Per ço havem acordat que per espeagament de la dita armada e profit de la cosa publica e deffensio dels regnes e terres del Senyor Rey no per dente quen siam tenguts ne obligats e sens empero preiudici de quescu dels dits braces e de singulars de aquells que sia feta per vosaltres força al dit armament car axi es estat per nos acordat en lo capitol seguent—Item per maior espeagament de la dita armada ordona la dita Cort ect.—*Jam est supra inserta*—Per que senyors vos pregam eus requerim affectuosament axi com a aquells que sabem que cobejats la honor e profit del senyor Rey e restauracio de tots sos regnes e terres que encontinent ab sobirana diligencia axi com lo fet sebets quen requer complen e manen a exequcio les coses en lo dit capitol contengudes fassats prestament espeegar la dita armada en manera que per tot lo present mes de Febrer sien en la mar les dites xiiij o xv galeas les quals sien armades de gent destre en la mar Car nos sobre les damunt dites coses totes e sengles e dependents daquelles donam a vosaltres plen poder e comanam tot nostre loch e veus. Dada en Tortosa e segellada ab segell del Archabisbe de Tarragona de voluntat nostra a xiiij dies de Febrer en lani etc.

Subsequenter vero die veneris xiiij die Febroarii eiusdem anni congregata generali curia supradicta in domo predicta pro ipsius negociis pertractandis dicta generalis curia volendo providere indempnitati rei publice principatus Cathalonie ac obviare fraudibus que faciliter possent fieri in infrascriptis fecit statuit et ordinavit capitula sequencia.

La Cort general de Catalunya ha feta la seguent determinacio sobre lo offici daquells qui seran deputats per la present Cort a fer les estimes e a pendre les mostres dels homens a cavall e de peu que pagara Cathalunya e de tenir e de fer tots los comptes daquell fet.

Primerament que en Pere de margens escriva de racio del senyor

Rey e iiij persones una de quescun braç sien deputats al dit offici en la forma seguent.

Ço es quel dit en Pere de margens tingue e haia fer tots los comptes del sou quis deura e sera degut als dits homens a cavall e de peu que paga e pagara Catalunya. E encara haia a fer tots los albarans que del dit sou se faran es hauran a fer. E encara haia a fer e a tenir tots los libres de les estimes dels cavalls que en lo dit sou estarant. E encara ha esser a totes les mostres e aquelles fer escriure. E encara haia a fer tots los notaments de les faltes dels dits homens a cavall e de peu e finalment ques pugue entrametre de totes coses necessaries dependents emergents daquelles.

Item que los altres iij deputats si presents hi seran que los ij dells haien a signar tots los dits albarans. E axi matex los haie a signar lo dit en Pere de margens. E que la un dels dits iij qui romandra haia a segellar los dits albarans. E aquell haia a tenir lo dit segell. E si tots los iij presents no seran mas los ij que la un signe ab lo dit en Pere de margens el altre segell e tenga lo segell. E si j dels iij tansolament hi sera present que aquell signe ensemps ab lo dit en Pere de margens. E aquell segell e tengue lo segell.

Item que en lo dit offici haia transolament j compte lo qual tingue en façe lo dit en Pere de margens. E haia solament j segell lo qual sia aytal signe ço es un cavaller de monsenyor Sant Jordi. E les letres entorn diguen *Sigillum guerre.*

Item quel dit en Pere de margens ab los altres damunt dits se ha en los dits albarans axi a nomenar de part dels deputats per lo General de Catalunya a les estimes e mostres. E als comptes del sou dels homens a cavall que paga lo dit General.

Item que en lo dit signe quis fara en los dits albarans per lo dit en Pere de margens e altres damunt dits se haia a expressar nom propri de quescu.

Item quel dit en Pere de margens haia a començar lo dit compte dels homens a cavall catalans que pague lo dit General al dia del present mes de Febrer. E que a aquells fassa abatiment del acorriment quels es estat fet en Tortosa e en altres lochs de Cathalunya ara de present per anar en servey del senyor Rey del qual acorriment haia a haver certificacio dels deputats dels albarans que fets hauran del dit acorriment.

Item quel dit en Pere de margens ab los altres ensemps segons la forma damunt dita ordon e faça compte al Comte de Trestamara e prengue mostres e faça los notaments de les faltes axi e en aquella forma e manera que la Cort acordara e ordonara.

Item quel dit en Pere de margens per sos treballs e per son salari haie lo sou de un dia lany dels dits homens a cavall e de peu que pagara Catalunya. E aquest sou de un dia se haia a batre e deffelcar del sou que pendran los homens de cavall e de peu.

Item que quescun dels dits iij damunt nomenats haien per lur salari dementre que regiran lo dit offici un flori dor per quescun dia ultra lo sou de lur persona.

Item quel dit en Pere de margens pusque substituir en lo dit offici en sa absencia empero son lochtinent en loffici descriva de racio qui semblantment en sa absencia se haia a subscriure.

Item que tots los iiij deputats dessus dits haien a fer sagrament e homenatge aquells qui present son ara axi en presencia de la Cort e abans que usen del dit offici que be e leyalment tota favor e oy postposats usaran del dit offici.

E encontinent elegiren a les coses dessus dites per lo braç de la esgleya frare Guillem de Guimerá.

Item per lo braç del Richs homens e cavallers mossen Bernat de tous cavaller.

Item per lo braç de les ciutats e viles reyals de Catalunya en Ramon de Sent Marti ciutada de Leyda.

E lo present fet volch la dita Cort que dur aytant com durara lo do quis fara en aquesta Cort e no mes.

Item quels deputats que ara son ordonats a reebre les estimes sien de present revocats E que daqui avant no sen entremeten nels sia fet compte de lur salari.

Post hec die sabbati paulo ante horam prandii xv die Febroari eiusdem anni congregata dicta generali curia in domo predicta pro ipsius negociis pertractandis cum dicto nobili vicecomiti Cardone ammirato dicti domini Regis et Capitaneo generali dicte armate super quodam capitulo contento et expressato inter cetera capitula facta et ordinata per ipsam generalem curiam super Capitania generali per eandem curiam noviter concessam dicto nobili vicecomiti fierent aliqua dubia ut per ipsum nobilem vicecomitem ipsi generali curie fuerat expositum Ideo ipsa generalis curia considerans quod illius est interpretari et declarare cuius est condere Ideo ipsa generalis curia infrascripta capitula continencia declaraciones interpretaciones adiciones seu novas ordinaciones statuit fecit et ordinavit quorumquidem capitulorum tenores tales sunt.

Capitula facta super dubiis capitulorum factorum capitani armate.

Com en los capitols ordonats per la Cort general de Catalunya ajustada en la ciutat de Tortosa sobre la Capitania general la qual ha donada al noble vescomte de Cardona haia un capitol de la tenor seguent—Item per ço quel dit vescomte pugue mils haver persones aptes etc.—*Jam est supra in capitulo Capitanie.*—En lo qual capitol segons quel dit noble vescomte ha affermat sia estat fet dupte per los deputats de Catalunya residents en Barchinona dients que parria segons aquell capitol quel dit vezcomte dels dits iij milia florins hagues a pagar alsguns aventatges los quals se acostumaven de donar a alsguns ballesters Per ço la dita Cort declarant lo dit capitol Ordona e determena que los dits aventatges de ballesters no sien compreses en lo dit capitol ne en los dits iij milia florins ne salaris acostumats de donar a patrons de galeas ne a consellers qui vagen en la galea del dit Capita saul los salaris dels patrons de la galea en que muntara lo dit vescomte los salaris dels quals patrons e encara tots aventatges quis donen ultra los dits salaris a patrons quals se vol sien haia a pagar lo dit vezcomte.

Item com los visalmiralls sien acostumats de reebre vj diners per quescun acordat en totes armades quis fassen per lo senyor Rey e no sia estat declarat sils deuen reebre axi cosa a viscapitans ne en lo capitol parlant dels dits viscapitans de la tenor seguent—Item per ço que la dita armada haia meylor compliment etc.—*Jam est supra in capitulis Capitanie*—no sia feta mencio sino dels salaris e tenda quels dits viscapitans deuen haver Per ço la dita Cort declara quels dits viscapitans haien tots aquells drets que han visalmiralls ne han acostumats de haver e reebre saul quel dit Capita general pusque lexar aquell lochtinent o lochstinents ques volra tota vegada que li covenga exir a terra o lexar lestol o partida de aquell E quel offici dels dits viscapitans dur aytan com durara la dita Capitania general.

Item ordona la dita Cort per ço que los dits vicecapitans pusquen mils servir lur offici que los dits iij milia ccc sclidos de iiij meses atorgats per aquella Cort a quescun dells los sien de present pagats per paga dels dits iiij meses jatsia que als altres se faça solament paga de iij meses axi quen haien a pendre en paga de la un mes esdevenidor a compliment dels dits iiij meses.

Item ordona la dita Cort que si per rao de la força ordonada fer en lo fet de la armada algun de qualque estament o condicio sia pendra als-

Item quel dit en Pere de margens per sos treballs e per son salari haie lo sou de un dia lany dels dits homens a cavall e de peu que pagara Catalunya. E aquest sou de un dia se haia a batre e deffelcar del sou que pendran los homens de cavall e de peu.

Item que quescun dels dits iij damunt nomenats haien per lur salari dementre que regiran lo dit offici un flori dor per quescun dia ultra lo sou de lur persona.

Item quel dit en Pere de margens pusque substituir en lo dit offici en sa absencia empero son lochtinent en loffici descriva de racio qui semblantment en sa absencia se haia a subscriure.

Item que tots los iiij deputats dessus dits haien a fer sagrament e homenatge aquells qui present son ara axi en presencia de la Cort e abans que usen del dit offici que be e leyalment tota favor e oy postposats usaran del dit offici.

E encontinent elegiren a les coses dessus dites per lo braç de la esgleya frare Guillem de Guimerá.

Item per lo braç del Richs homens e cavallers mossen Bernat de tous cavaller.

Item per lo braç de les cintats e viles reyals de Catalunya en Ramon de Sent Marti ciutada de Leyda.

E lo present fet volch la dita Cort que dur aytant com durara lo do quis fara en aquesta Cort e no mes.

Item quels deputats que ara son ordonats a reebre les estimes sien de present revocats E que daqui avant no sen entremeten nels sia fet compte de lur salari.

Post hec die sabbati paulo ante horam prandii xv die Febroari eiusdem anni congregata dicta generali curia in domo predicta pro ipsius negociis pertractandis cum dicto nobili vicecomiti Cardone ammirato dicti domini Regis et Capitaneo generali dicte armate super quodam capitulo contento et expressato inter cetera capitula facta et ordinata per ipsam generalem curiam super Capitania generali per eandem curiam noviter concessam dicto nobili vicecomiti fierent aliqua dubia ut per ipsum nobilem vicecomitem ipsi generali curie fuerat expositum Ideo ipsa generalis curia considerans quod illius est interpretari et declarare cuius est condere Ideo ipsa generalis curia infrascripta capitula continencia declaraciones interpretaciones adiciones seu novas ordinaciones statuit fecit et ordinavit quorumquidem capitulorum tenores tales sunt.

Capitula facta super dubiis capitulorum factorum capitani armate.

Com en los capitols ordonats per la Cort general de Catalunya ajustada en la ciutat de Tortosa sobre la Capitania general la qual ha donada al noble vescomte de Cardona haia un capitol de la tenor seguent—Item per ço quel dit vescomte pugue mils haver persones aptes etc.—*Jam est supra in capitulo Capitanie.*—En lo qual capitol segons quel dit noble vescomte ha affermat sia estat fet dupte per los deputats de Catalunya residents en Barchinona dients que parria segons aquell capitol quel dit vezcomte dels dits iij milia florins hagues a pagar alsguns aventatges los quals se acostumaven de donar a alsguns ballesters Per ço la dita Cort declarant lo dit capitol Ordona e determena que los dits aventatges de ballesters no sien compreses en lo dit capitol ne en los dits iij milia florins ne salaris acostumats de donar a patrons de galeas ne a consellers qui vagen en la galea del dit Capita saul los salaris dels patrons de la galea en que muntara lo dit vescomte los salaris dels quals patrons e encara tots aventatges quis donen ultra los dits salaris a patrons quals se vol sien haia a pagar lo dit vezcomte.

Item com los visalmiralls sien acostumats de reebre vj diners per quescun acordat en totes armades quis fassen per lo senyor Rey e no sia estat declarat sils deuen reebre axi cosa a viscapitans ne en lo capitol parlant dels dits viscapitans de la tenor seguent—Item per ço que la dita armada haia meylor compliment etc.—*Jam est supra in capitulis Capitanie*—no sia feta mencio sino dels salaris e tenda quels dits viscapitans deuen haver Per ço la dita Cort declara quels dits viscapitans haien tots aquells drets que han visalmiralls ne han acostumats de haver e reebre saul quel dit Capita general pusque lexar aquell lochtinent o lochstinents ques volra tota vegada que li covenga exir a terra o lexar lestol o partida de aquell E quel offici dels dits viscapitans dur aytan com durara la dita Capitania general.

Item ordona la dita Cort per ço que los dits vicecapitans pusquen mils servir lur offici que los dits iij milia ccc solidos de iiij meses atorgats per aquella Cort a quescun dells los sien de present pagats per paga dels dits iiij meses jatsia que als altres se faça solament paga de iij meses axi quen haien a pendre en paga de la un mes esdevenidor a compliment dels dits iiij meses.

Item ordona la dita Cort que si per rao de la força ordonada fer en lo fet de la armada algun de qualque estament o condicio sia pendra als-

guns diners ne serveys amagadament ne palesa sino ço quels deputats de Catalunya per lurs treballs los daran quen haien a retre a xj dobles noresmenys quen sien punits en persona.

Item ordona la dita Cort quel honrat en Gispert de barbara sia algutzir de la dita armada lo qual offici li dur aytant com durara la dita Capitania general del dit noble vescomte. E que haia per lo dit offici tots aquells drets quels altres algutzirs de les armades del senyor Rey o del General de Catalunya han acostumat de haver e reebre,

Die lune xvij die Febroarii anno que supra congregata dicta generali curia in domo predicta pro tractandis negociis ipsius fecit et ordinavit sequencia capitula.

Ordona la Cort general de Catalunya sobre lo fet de la guerra les provisions seguents.

Primerament que null hom no prengue sou de Cathalunya si donchs no era catala e domiciliat en Catalunya e que en aço tota frau sia foragitada e esquivada a conexença dels deputats que faran los albarans.

Item que tot hom qui haia tengut companyo ho escuder un any o mes a sa propria messio aquest aytal puxe metre lo senyor en sou e sia li reebut si apte empero sera a cavalcar e a portar armes a conexença daquells que ordonats hi seran si be no ses catala.

Item que negun catala qui no sia de paratge o honrat ciutada burgues qui no haia quitacio en casa del senyor Rey o en casa de qual se vulla baro prelat o altre de qualque condicio sia sino una bestia o a ij aquell aytal no puxe pendre sou sino per ij cavalls aquell qui pren quitacio a una bestia o per ij aquell qui pren quitacio a ij besties E quels cavalcadors els cavalls sien bons e sufficiens.

Item que negun cavaller hom de paratge ciutada o hom de vila honrat no pusque pendre sou al mes sino per x homens a cavall e que sien bons e sufficiens a conexença daquells que ordonats hi seran per la Cort.

Item que si algu ab licencia sen ve de la frontera o lexa la los cavalcadors que acostumats hi ha de tenir que aquell aytal per aytals cavalcadors que acostumats hi ha de tenir sou ne falira no li sia donat sino mig sou pero si dins un mes e mig no sera tornat en les fronteres que perda lo sou daquells qui noy havia cavalcadors acostumats.

Item ha ordonat que tot cavall qui sia restituit a la deputacio per affollat que li sia fet un senyal cert de foch en lancha esquerra. E aquell aytal james no pusque tornar en sou.

Subsequenter vero die martis xviij die Febroarii eiusdem anni con-

gregata generali curia supradicta in dicta domo pro negociis ipsius curie pertractandis in qua quidem congregacione interfuit dictus dominus Rex, idem dominus Rex assignavit ad videndum et recognoscendum ac determinandum gravamina notoria per ipsum dominum Regem vel eius officiales facta seu illata hiis predictis vel alteri eorum vel singularibus personis de eisdem simul cum illis personis ad ipsa videnda recognoscenda et determinanda gravamina notoria per dictam generalem curiam superius assignatis venerabilem Bernardun de ulzinellis militem legumque doctorem ipsius domini Regis consiliarium.

Die mercurii die jovis die veneris die sabbati et aliis diebus subsequentibus congregata dicta curia in domo predicta continue tractarunt de negociis curie.

Postmodum die veneris xxviij die Febroari eiusdem anni congregatis brachiis predictis cum super capitulo supra inserto super forcia fienda racione armate predicte fierent aliqua dubia per dictum nobilem vicecomitem Cardone Capitaneum ac deputatos Barchinone residentes Ideo dicta brachia seu dicta generalis curia ad omnem dubitacionis materiam excludendam et resecandam jussit scribi literatorie dicto nobili Capitaneo ac venerabilibus deputatis Generalis Catalonie supradictis per quandam litteram cuius epigrama suum suprascriptum tale erat.

Als noble e honrats lo vescomte de Cardona almirall del senyor Rey e Capita general de Catalunya e als deputats de Catalunya e de Mallorques residents en Barchinona.

Tenor autem dicte littere seu partis eiusdem continentis declaraciones infrascriptas talis est.

Senyors vostra letra havem reebuda la qual nos ha aportada frare Guillem de guimera E havem regoneguts los iiij duptes contenguts en la dita letra sobre la força faedora per rao de la armada de les galeas. E jatsia que a nostre vijares lo dit capitol per uos a vosaltres trames sia assats clar si be es entes pero pus vosaltres hi fets alguns duptes la Cort hi ha fetes les declaracions seguents.

Ço es al primer dupte que fets de les taules sis deuen posar en tots los altres lochs insignes e notables de Catalunya ans de fer la força ultra aquells lochs nomenats en la vostra letra en los quals son estades posades ja taules respon la dita Cort e declara que per armar les xiiij o xv galeas sotils que prestament se deuen armar per ordinacio de la dita Cort no cal de nou posar ades taules de acordar mas que de present se faça la dita força segons forma del dit capitol, Pero en laltra

armada quis fara oltra les dites xiiij o xv galeas per ço que al temps covinent sien armades vol la dita Cort de present sien posades taules en altres lochs insignes de Catalunya oltra aquells en la vostra letra nomenats e en aquells lochs de que sera vist faedor a tots vosaltres e al Capita general. E si per posar daquestes taules laltra armada no havia compliment ques faça aytambe la dita força segons tenor del dit capitol.

Al segont dupte fet dels homens dels lochs de ciutadans e de homens de viles respon la dita Cort e declara que es e fo son enteniment e axi ho declara que la dita força se faça en tots lochs e homens qui sien de ciutadans e de homens de viles axi reyals com daltres e semblantment ho enten en tots homens franquers e aloers o altres de quis vol que sien poblats en Catalunya.

Al terç dupte fet sobre los officials de les ciutats e viles reyals respon la dita Cort declarant que es son enteniment que la dita requesta se faça per lo dit Capita e per vosaltres als dits officials de les dites ciutats e viles reyals e ensemps als consellers pahers jurats o consols o altres regidors daquelles.

Al quart dupte respon la dita Cort que sia servat lo dit capitol car prou basta la provisio contenguda en aquell etc. Dada a Tortosa e segellada de voluntat nostra ab lo segell del Archabisbe de Terragona a xxiiij dies de Fabrer en lany de M. CCC. LXV.

La Cort general de Catalunya aplegada en la ciutat de Tortosa.

Et confestim peractis predictis dicta generalis curia jussit scribi literatorie prelatis et personis ecclesiasticis richis hominibus militibus civibus et hominibus villarum et locorum regalium vicariis baiulis et locumtenentibus eorum et aliis officialibus regiis et aliis personis quibuscumque infra principatum Catalonie constitutis per quandam litteram huiusmodi seriei.

Als molts Reverents nobles e honrats prelats e persones ecclesiastiques Richs homens e cavallers ciutadans e homens de viles e lochs reyals veguers batles e lochstinents lurs e altres officials del senyor Rey e quals se vol altres persones dins lo principat de Catalunya constituides e altres als quals les presents pervendran la Cort general de Catalunya ajustada en la ciutat de Tortosa Salut e honor A vosaltres e a quescun de vosaltres per les presents notifficam que la dita Cort volent provehir a la necesitat de la cosa publica e per dampnifficar lestol del Rey de Castella qui ja es estat en les mars del regne de Valencia e espera esser ha acordat que sia feta armada de certes galeas de la qual es Capita lo noble vezcomte de Cardona. E per ço que la dita armada

sia fort prestament e iverçosa feta axi com es necessari e lo fet ho requer ha acordat la Cort que sia feta força general en Catalunya cor en altra manera no seria tantost fet. E aço ha comenat al dit Capita e a tots los deputats del General de Catalunya residents en Barchinona los quals pusquen requerir de aço quescu de vosaltres. Per ço affectuosament vos e quescun de vosaltres pregam e requerim que quescu de vosaltres com request ne sera per los dits Capita e deputats sobre la dita forsa faedora compliscats per obra ço de que raquests ne serets. En altra manera certifficam vos que si negun contradehia a la dita ordinacio o no complia ço de que sera request seria imputat a aquell e a ces bens e ultra aço pagaria totes messions o despeses e dampnatges que per la dita rao fer se haguessen; e aço ha ordonat la dita Cort no per manament del senyor Rey mas per provisio que ha volguda fer a la indempnitat de la cosa publica. E sens preiudici del General de Catalunya. Dada en Tortosa e segellada *ut supra* a xxviij dies de febrer en lany etc.

Die sabbati prima die Marcii eiusdem anni congregatis brachiis predictis in dicta domo tractarunt de negociis curie.

Die domenica secunda Marcii anni eiusdem congregatis brachiis predictis in domo predicta pro negociis curie pertractandis fuerunt electi in deputatos Generalis Catalonie.

Pro parte prelatorum et personarum ecclesiasticarum.

Reverendus in Christo pater dominus Jacobus Episcopus Dertusensis.
Venerabilis Johannis Calaff infirmarius Terraconensis ecclesie.
Bernardus vallesii canonicus ecclesie Barchinone et
Guillelmus de tagamanent canonicus ecclesie gerundensis.

Et pro bratxio baronum et militum.

Egregius vir Petrus Comes Urgelli et vicecomes Agerensis.....
Bernardus de turribus miles.....
Gispertus de barbarano et.....
Jacobus de mayano.....
} Ad audiendum compota.

Pro brachio autem civitatum et villarum Catalonie fuerunt electi in deputatos quamvis de presenti non nominentur ex locis sequentibus.

Primo unus de civitate Barchinone.

Item unus de civitate Ilerde.

Item alius inter civitatem Gerunde et civitatem Dertuse.

Item unus de villa Perpiniani.

Item unus inter civitatem Barchinone et civitatem Ilerde ac villam cervarie et Villamfrancam penitensium.

Et fuit concorditer deliberatum per omnes de dicto brachio dictarum civitatum et villarum Catalonie per modum qui sequitur.

Item aquell qui es entre Tortosa e Gerona es axi ordonat que ara de present sia elegit de Gerona e aquest us vj meses. E apres dels vj meses comens a usar aquell qui ara de present sera elegit per Tortosa lo qual us un any continuament e finit aquell any torn usar altres vj meses aquell de Gerona qui ara sera elegit ey sera estat per los dits primers vj meses.

Item aquell qui y es entre iiij lochs damunt dits sia axi fet que ara de present sia de Barchinona lo qual us solament vj meses E altres vj meses aquell qui de present sera elegit per la ciutat de Leyda e altres vj meses seguents us aquell qui sera elegit per la vila de Cervera E altres vj meses apres seguents a compliment de ij anys us aquell qui de present sera elegit per Vilafrancha de penedes.

Post hec autem die lune paulo ante horam prandii tercia die Marcii anni jamdicti notarii et scriptores curie legerunt et publicarunt deputatos superius nominatos. Et civitates et loca predicta per brachium civitatum et villarum regiarum Catalonie assignata. Ex quibus civitatibus et villis ipsum brachium intendit eligere et nominare suos deputatos.

Et incontinenti et eodem instanti dicta generalis curia fecit et ordinavit sequencia capitula.

Ordona la dita Cort que tots los deputats qui foren elets en les Corts de Muntço sien revocats e de present la dita Cort los revoca Salvant que puguen usar encara fins que la revocacio lus sia notifficada per la Cort Exceptat frare Guillem de guimera qui en la dita Cort de Muntço fo elet en les estimes e mostres dels homens a cavall per la present Cort.

Item que negu dels dits deputats qui foren elogits en les dites Corts de Muntço no puxen esser tornats aquesta vegada en la present deputacio exceptat lo dit Guillem de guimera.

Item que los sindichs de Barchinona e de Leyda haien a haver nomenats e elets los lurs deputats dins vj dies primers vinent sino que la Cort los puxe nomenar e elegir aquesta vegada tan solament.

E semblantment haien a fer los sindichs de Gerona dins viij dies de vuy a avant comptedors sino que la Cort los puga nomenar e elegir aquesta vegada.

Preterea die martis quarta die Marcii anni predicti congregata dicta generali curia in dicta domo pro negociis ipsius curie pertractandis cum aliqui de predictis ad videndum et recognoscendum gravamina per dictam generalem curiam assignatis gravamina comode non possint intendere seu vacare Ideo dicta generalis curia loco absencium ad ipsa recognoscenda videnda et examinanda gravamina supra assignatorum et eciam variando et mutando aliquos ex eisdem assignavit ad videndum et recognoscendum ipsa gravamina simul cum venerabili Bernardo de ulzinellis jam supra per dominum Regem ad ipsa videnda et recognoscenda gravamina asignato, Et cum dicto Reverendo Episcopo Dertusensi per ipsam curiam superius assignato,

Reverendum in Christo patrem dominum Archiepiscopum Terraconensem, Venerabiles Bernardum de ulzinellis predictum,

Petrum terreni legum doctorem,

Galcerandum de palaciolo licenciatum in legibus.

Et post hoc incontinenti et eodem instanti cum aliqui de predictis assignatis super mutuo ipsi generali curie seu Generali Catalonie fiendo essent absentes a civitate Dertuse et circa tractandum et indegandum modum utilem et necessarium per quem citius utilius et velocius ipsum mutuum fiat non possent intendere seu vaccare Ideo super ipso mutuo fuerunt electi per ipsam generalem curiam aliquos ex ipsa jam superius electis variando scilicet.

Pro parte prelatorum et personarum ecclesiasticarum.

Venerabiles Johannes despuny subtesaurarius ecclesie Dertusensis,
Jacobus de cumbis procurator domini Episcopi Vicensis et
Bernardus vallesii canonicus Barchinone.

Pro parte baronum et militum.

Bernardus de turribus miles,
Gispertus de barbarano et
Bartolomeus de falchs.

Pro parte Civitatum et villarum regiarum Cathalonie.

Raymundus de Sancto Clemente,
Antonius de massaneto et
Raymundus cerdani.

Postea vero die veneris vij die Marcii anni predicti congregata dicta generali curia in dicta domo pro ipsius curie negociis pertractandis, Cum dicta generalis curia manulevaverit a nonnullis capsoribus aliquas peccunie quantitates scilicet a venerabilibus Eymerico de usay et Jacobo de gualbis campsoribus Barchinone Triginta sex mille libras Barchinone et ab aliquibus campsoribus Dertuse Decem mille libras eiusdem monete et a Berengario bertrandi campsore Barchinone Tres mille CL florenos auri haberetque eciam ipsa generalis curia necessarias aliquas peccunie quantitates convertendas in solucionem stipendii Comitis Trestamare et eius comitive equitum et in solucionem eciam facienda aliquibus ballistariis qui debent mitti versus partes regni Valencie et alias in necessitatibus dicte guerre Ideo ipsa generalis curia consideratis predictis concessit generose Generali Cathalonie et rei publice ipsius et ob deffensionem regnorum et terrarum dicti domini Regis C mille libras barchinonenses ex maiori dono fiendo jam concordato per ipsam generalem curiam ipsi Generali Catalonie et rei publice ipsius Et que Centum mille libre includantur et comprehendantur in ipso maiori dono ac in peccunia ipsius, Et quibusquidem C mille libris fiat solucio in debitis supradictis et in solucione stipendii dicti Comitis et ballistariorum et aliis necessitatibus dicte guerre. De quibusquidem C mille libris seu parte earum dictus Berengarius bertrandi debet facere ditam seu ditas in sua tabula campsorie scilicet de presenti de viginti quinque mille florenis Et de residuo solutis debitis supradictis idem Berengarius bertrandi debet facere ditam seu ditas prout deputatis Generalis Catalonie placuerit prout in capitulis de ipso dono dicta-

rum Centum mille librarum factis et firmatis in posse Jacobi conesar protonotarii dicti domini Regis hec lacius sunt expresse.

Et post hec die [1] dominica de mane nona die Marcii eiusdem anni dicta generali curia congregata in ipsa domo Reverendus in Christo pater dominus Jacobus miceratione Divina episcopus Dertusensis Bernardus Vallespi Canonicus Barchinone electi in Deputatos scilicet per dictam generalem curiam pro Brachio prelatorum et personarum ecclesiasticarum et Egregius vir Petrus Comes Urgelli et Vicecomes Agerii Bernardus de Turribus milites Gispertus de barbarano et Jacobus de Meeia domicelli electi in deputatos per Brachium nobilium et militum juraverunt in manibus et posse dicti domini Archiepiscopi Terracone ut Cancellarii dicti domini Regis ac dictus Egregius dominus comes Bernardus de Turribus Gispertus de barbarano et Jacobus de Meeia prestiterunt ipsius domino Archiepiscopo ut cancellario regio ac recipienti hec omnia nomine et vice domini Regis et dicte generalis curie ac de voluntate ipsius Curie homagium ore et manibus juxta usaticos Barchinone et consuetudines generales Catalonie quorum juramenti et homagii virtute omnes dicti deputati superius nominati scilicet illi qui homagium prestiterunt virtute ipsius juramenti et homagii Ceteri autem virtute per eos prestiti juramenti promiserunt quod in facto dicte deputacionis et tractatibus eiusdem et dependentibus seu emergentibus ex eadem et aliis ipsam deputacionem tangentibus scilicet quilibet eorum juxta officium in ipsa deputacione sibi comissum se habere fideliter legaliter atque bene, omni odio timore vel amore ac alia quacumque corrupcione postpositis et rejectis, quanquam circa ipsam deputacionem et tractatus eiusdem et alia ipsam deputacionem tangencia consulerit legaliter atque bene Et dabunt bonum et legale consilium juxta eorum bonam conscienciam et ad suum meliorem intellectum. Et hoc juraverunt per dominum Deum et eius Sancta quatuor Evangelia eorum manibus corporaliter tacta et dictus dominus Episcopus Dertusensis juravit juxta morem solitum prelatorum. Et hec voluit peciit et requisivit generalis curia in presenti processu inseri et apponi et de eis ad partem si necesse fuerit fieri publicum seu publica instrumenta per notarios seu scriptores curie supradicte presentibus testibus venerabilibus Geraldo de palaciolo promotore curie domini

1 En la página del Proceso de la Cancilleria, correspondiente á esta parte del texto, se hallan raspadas gran número de palabras, cuya omisión se ha suplido copiándolas del Proceso del Brazo real (fol. 48 v.)

Regis petro de vallo Petro vincencii de officio thesaurarie domini Regis civibus Barchinone Raymundo de carcassona cive Ilerde et Thoma rosceti et Bernardo trylona notariis pro testibus et me Petro de cumba pro notario.

Preterea [1] die dominica proxime dicta circa pulsazionem Cimbali latronis congregata ipsa Generali curia in ipsa domo pro ipsius negociis pertractandis cum sindici et procuratores civitatis Barchinone inffra tempus per ipsam generalem Curiam sibi datum et assignatum nominaverint et elegerint suos deputatos pro parte Civitatis Barchinone nominandos et eligendos seu qui per ipsos sindicos habebant eligi et nominari juxta tenorem cuiusdam capituli supra inserti quod incipit. —*Item que los Sindichs de Barcelona et de Leyda hajem a nomenar los lurs Deputats*—ideo ipsa generalis Curia protestato primitus et liberaliter quod propterea hoc non preiudicium Brachio Civitatum et villarum regalium Cathalonye nec aliis Brachiis predictis vel alteri eorum nec amodo posset trahi ad consecuenciam nominavit et elegit juxta tenorem ipsius capituli et potestatem ipsius Curie atributam in eodem deputatos qui per ipsos sindicos civitatis Barchinonesen infra tempus in ipso capitulo expressatum habebant eligi Petrum buçoti alterum ex sindicis supradictis civitatis Barchinone et Johannem serra civem Barchinone hoc adiecto quod dictus Petrus bussoti continue et durante tempore ipsius deputacionis resideat vaccet et intendat circa deputacionis officium supradictum, Et dictus Johannes serra qui circa officium ipsius deputacionis vaccet et intendat ac resideat per sex menses primo venturos juxta tenorem capituli super hiis pro brachio civitatum et villarum superius facti et inserti quod incipit—*Item que aquell qui es entre iiij lochs sia axi fet* etc.

Et hiis sic gestis confestim dictus venerabilis Petrus bussoti prestitit dicto Reverendo domino Archiepiscopo Terracone ut cancellario regio ac recipienti nomine et vice dicti domini Regis ac dicte generalis curie et de voluntate ipsius curie juramentum et homagium ore et manibus juxta usaticos Barchinone et consuetudines generales Catalonie quorum juramenti et homagii virtute promisit quod in facto dicte deputacionis et tractatibus eiusdem et dependentibus seu emergentibus ex eadem et aliis ipsam deputacionem tangentibus so habebit fideliter et

1 Todo este párrafo, hasta las palabras *habebat eligi Petrum Busoti*, están copiadas del Proceso del Brazo real, porque del folio correspondiente del Proceso de la Cancillería sólo se conserva una mitad á lo largo, habiendo desaparecido la otra mitad.

legaliter atque bene omni odio timore vel amore et alia quacunque corrupcione postpositis et rejectis quodque circa ipsam deputacionem et tractatus eiusdem et alia ipsam deputacionem tangencia consulet legaliter atque bene et dabit bonum et legale consilium juxta eius bonam conscienciam ad suum meliorem intellectum. Et hec juravit per Dominum Deum et eius Sancta quatuor Evangelia eius manibus corporaliter tacta. Et hec voluit ipsa generalis curia in presenti processu inseri et apponi et de eis ad partem si necesse fuerit fieri publicum seu publica instrumenta per notarios seu scriptores presentis curie presentibus testibus dictis venerabilibus Geraldo de palaciolo Petro de vallo Petro vincencii Berengario bertrandi campsore Barchinone et me Petro de cumba notario.

Subsequenter vero die lune x die Marcii eiusdem anni congregata ipsa generali curia in dicta domo pro ipsius curie negociis pertractandis Cum sindici civitatis Ilerde et civitatis Gerunde infra tempus per ipsam generalem curiam sibi datum et assignatum non nominaverint et elegerint suos deputatos pro parte ipsarum civitatum nominandos et eligendos seu qui per ipsos sindicos habebant eligi et nominari juxta tenorem preinsertorum capitulorum alterum quorum incipit *Item que los sindichs de Barchinona et de Leyda haien a nomenar los lurs deputats* etc. alterum vero incipit *E semblantment haien a fer los sindichs de Gerona* etc. Ideo ipsa generalis curia protestato primitus et liberaliter concesso quod propter hoc non fiat preiudicium brachio civitatum et villarum regalium Catalonie nec aliis brachiis predictis vel alteri eorum nec amodo possent trahi ad consequenciam nominavit et elegit juxta tenorem ipsorum capitulorum et potestatem ipsi curie atributa in eisdem deputatos qui pro parte ipsorum sindicorum habebant eligi et nominari scilicet pro parte sindicorum Ilerde venerabilem Antonium de maçaneto et pro parte sindicorum civitatis Gerunde venerabilem Guillelmum sunyerii eiusdem civitatis hoc adiecto quod dictus Antonius de maçaneto utatur ipso deputacionis officio ut caveat intendat circa ipsum officium per tempus superius expressatum in capitulo superius inserto facto et ordinato super exercicio deputatorum quod incipit *Item que aquell qui es entre iiij lochs* etc. Dictus autem venerabilis Guillelmus sunyerii utatur ipso deputacionis officio ut vaccet et intendat circa ipsum officium per tempus seu tempora superius expressata in capitulo superius inserto facto et ordinato super exercicio deputatorum quod incipit *Item aquell qui es entre Tortosa e Gerona.*

Et confestim ac eodem instanti sindici civitatis Dertuse villarum

Cervarie et Villafranche penitensium quibus per generalem curiam non fuerat datum tempus ad eligendum et nominandum suos deputatos nominarunt suos deputatos scilicet pro parte civitatis Dertuse Guillelmum sunyol pro parte ville Cervarie Arnaldum de maçina pro parte Villefranche penitensium Petrum poncii; Qui omnes deputati supra proxime jam nominati utantur ipso deputacionis officio ut vaccent et intendant circa ipsum officium scilicet dictus Guillelmus sunyol per tempus superius expressatum in capitula supra inserto quod incipit *Item aquell qui es entre Tortosa e Gerona.* Dicti autem Arnaldus de maçina et Petrus poncii utantur ipso deputacionis officio ac intendant circa ipsum per tempus seu tempora superius expressata in capitulo preinserto quod incipit *Item aquell qui es entre iiij lochs* etc. Qui omnes deputati die presenti electi et nominati prestiterunt dicto Reverendo domino Archiepiscopo Terracone ibidem presenti et recipienti ut Cancellario Regio ac nomine domini Regis et dicte generalis curie ac de voluntate ipsius curie juramentum et homagium ore et manibus juxta usaticos Barchinone et Consuetudines generales Cathalonie quorum juramenti et homagii virtute promiserunt ea que et prout per dictum venerabilem Petrum buçoti et alios deputatos superius electos et nominatos sunt promissa prout superius lacius continentur.

Postmodum die martis xj die Marcii anni predicti congregata ipsa generali curia in domo predicta pro ipsius curie negociis pertractandis sindici ville Perpiniani nominarunt et eligerunt in deputatum pro parte ipsorum sindicorum nominandum et eligendum Petrum dalanya de dicta villa.

Et eadem die quasi incontinenti dicti Reverendi patres dominus Petrus Terraconensis Archiepiscopus Jacobus Episcopus Dertusensis Bernardus de alzinellis Petrus terreni Geraldus de palaciolo ad videndum et recognoscendum gravamina tam pro parte Regia quam pro parte curie assignati juraverunt scilicet dicti Reverendi patres Archiepiscopus et Episcopus juxta morem prelatorum ceteri autem in Dominum Deum et eius Sancta quatuor Evangelia eorum manibus corporaliter tacta quod per totum presentem mensem in quantum in eis fuerit recognoscent videbunt et providebunt gravaminibus supradictis.

Et confestim omnes de dicta curia virtute per eos prestiti juramenti in presenti die promiserunt quod in quantum in eis erit facient posse suum quod per totum presentem mensem providebunt super facto mutui fiendi per certas personas juxta ordinacionem curie quodque mutuum fiendum publicabunt per totum ipsum mensem.

Et eodem instanti cum dicta curia tractaverit pluries unde comode habere posset peccuniam pro dono fiendo et jam concordato per ipsam generalem curiam in deffensionem rei publice et regnorum et terrarum dicti domini Regis et inter alia ipsa curia concordaverit quod ponatur aliqua imposicio super sale Ideo ipsa generalis curia Constituit et elegit in tractatores ad perscrutandum indegandum et inquirendum meliores vias et modos cum quibus ipsa imposicio melius fiat colligat et levetur scilicet pro parte prelatorum et personarum ecclesiasticarum Fratrem Gispertum fornerii pro parte nobilium et militum Berengarium de podiolo pro parte civitatum et villarum Petrum blati.

La Cort general de Catalunya ajustada en la ciutat de Tortosa als honrats en Bernat vallers canonge de Barchinona Mossen Bernat ces torres cavaller en Pere bussot ciutada de Barchinona deputats elets en la present Cort Salut e honor Com lo Reverent Mossen lo Bisbe de Tortosa axi com a capita ordonat per lo senyor Rey en lo Regne de Valencia ensemps ab frare Guillem de guimera et altres se fossen obligats an Guillem caragol mercader de Castello dempuries a pagar a ell DLXII lliures X solidos e an Bernat manresa mercader de Cervera en CCCC. XII lliures x solidos los quals lo dit Reverent Bisbe dells manleva per convertir aquelles en lo sou dels homens a cavall que tenia en Regne de Valencia per rao de la guerra de Castella segons que largament apar per cartes publiques daço fetes als dits mercaders per los damunt dits Reverent Bisbe e altres ab ell obligats E sia covinent cosa e justa quels dits mercaders sien pagats maiorment con les dites quantitats se son convertides per lo dit Mossen Bisbe en lo sou dell e de la sua companya e de les quals quantitats ell ha a donar compte e rao e no res menys que sien pagades als dits mercaders xxx lliures les quals los havem tatxades per les messions per ells fetes en damanar los dits deutes per ço vos dehim eus pregam que encontinent fassats fer dita al dit Bisbe axi de les dites quantitats degudes als dits mercaders com de les xxx lliures de les messions pagar per tot Maig recabant empero del dit Bisbe apocha ab la qual atorch haver reebudes les dites quantitats per satisffer los dits mercaders Con nos ab la present dehim e pregam los oydors de comptes elets per nos que les dites quantitats vos prenen en compte vos restituent á ells la present ab apocha del dit Bisbe tan solament E sobre aço algun dupte no facen ne questio. Dada en Tortosa e segellada de voluntat nostra ab lo segell del Archabisbe de Terragona a xj de març en lany M. CCC. LXV.

Postmodum vero die lune vij die aprilis anno predicto congregata

dicta generali curia in domo predicta pro negociis ipsius curie pertractandis eadem curia elegit ad taxandum salaria scriptorum portariorum et aliarum personarum que servierunt et laboraverunt pro negociis dicte curie personas sequentes.

Et primo pro brachio Ecclesie venerabilem Johannem Espuys subtesaurarium sedis Dertusensis.

Et pro brachio richorum hominum et militum venerabilem Jacobum de mayano domicellum.

Et pro brachio civitatum et villarum venerabilem Arnaldum de maçina ville Cervarie.

Quiquidem tatxatores taxarunt quantitates pecunie in infrascriptis litteris contentos personis in eisdem litteris designatis. Tenores quarumquidem litterarum sic se habent [1].....

DONUM FACTUM IN CURIA CELEBRATA DERTUSE [2].

Com lo molt alt princep e senyor lo senyor En Pere per la gracia de Deu Rey Darago de Valencia de Mallorches de Cerdanya e de Corcega e Comte de Barchinona de Rossello e de Cerdanya hagues manades per los affers de la guerra del Rey de Castella Corts generals als cathalans primerament un any ha passat en la ciutat de Barchinona alli fossen començades e celebrades per vos molt alta senyora dona Alionor per la gracia de Deu Reyna Darago de Valencia Mallorques de Cerdanya e de Corcega e Comtessa de Barchinona de Rossello e de Cerdanya axi com a lochtinent general e en persona del dit senyor Rey e aquells matexes Corts fossen despuys continuades per lo dit senyor Rey en la ciutat de Leyda e alli celebrades per vos dita senyora en nom damunt dit E aquelles matexes Corts sien stades continuades axi despuys en la dita ciutat de Barchinona com en la ciutat de Tortosa hon lo dit senyor Rey es estat personalment celebrant aquelles e per acorrer personalment al regne de Valencia e per contrastar al dit Rey de Castella e per cobrar los castells e lochs ocupats en lo dit Regne per lo dit Rey de Castella lo dit senyor Rey personal-

1 Con este documento concluye el Proceso de estas Cortes perteneciente á la Cancilleria, fol. 47.

2 Los documentos que a continuación se transcriben bajo los epígrafes *Donum factum*, etc., y *Constitucionum*, etc., están tomados del citado tomo IV de los Procesos de Cortes del Brazo militar, cuya insercion empieza después del folio 30 con nueva numeracion, y son reproduccion exacta de los que aparecen extendidos en el Registro, num. 1.506, folios 38 al 73 inclusive del citado Archivo general de la Corona de Aragon.

ment aquelles Corts no haja pogudes ne pogues continuament celebrar ne finar en les quals Corts continuant aquelles en la dita ciutat de Leyda vos dita molt alta senyora Reyna demanas consell de graciosa ajuda esser fahedora per lo principat de Cathalunya a defensio de la terra per raho de la dita guerra quel dit Rey de Castella malvadament e inicha ha feta e fa al dit senyor Rey axi per mar com per terra e per contrastar al esforç inich e poderos del dit Rey de Castella e per cobrar moltes ciutats viles e lochs per lo dit Rey de Castella occupats en los Regnes Darago e de Valencia per lo qual recobrament sera gran defensio del dit principat de Catalunya E finalment per defensar aquell principat e tots los habitants en aquell e per fer gran estol e ivaços en la mar. Emperamor daço la dita Cort veent e considerant totes les coses damunt dites en les grans necessitats en que lo dit senyor Rey es per raho de la dita guerra. Attenent que lo dit senyor Rey e son patrimoni no poria complir ne bastar als dits affers de la dita guerra tocants la dita defensio del dit principat delibera e acorda sots empero les formes maneres e condicions e retencions e altres coses davall escrites e no en altra manera de donar a defensio si matexa e de la cosa sua publica graciosament e no per algun deute quen fos tenguda ne obligada ensemps ab lo Regne de Mallorches e ab les illes a aquell adjacents Treentes e vint e cinch Milia lliures de moneda barchinonesa pagadores cascun any a compliment de ij anys per los quals la dita Cort fa lo dit do en la dita defensio encloses empero en aquelles Cent Milia lliures les quals la dita Cort daquestes dies dona en la dita defensio les quals CCC. XXV Milia lliures se leven es paguen es cullen cascun any dels dits dos anys en la forma e maneres seguents ço es L Milia lliures havedores cascun any de les Generalitats posadores per tots los dits principat de Cathalunya e Regne de Mallorches e illes a aquell adjacents en les coses cases forma e manera ques seguexen.

Primerament que no contrastant la ordinacio feta en la Cort de Muntso la qual de certa sciencia lo senyor Rey de volentat de la Cort present revoque maiorment com ja sia estada revocada en Corts Darago e de Regne de Valencie tots draps de lana torts e apparellats estranys puxen entrar e entren e que paguen a la entrada xij diners per lliura e en aquell lochs on se pagaran los dits xij diners per lliura sien estats bullats e segellats ab segell de plom acostumat.

II. Item que tot drap estrany ques vena a tall dins Cathalunya pach lo drap ij sous per lliura de diners qui lo vendra.

III. Item que tota persona de qualque lig estament o condicio sia

qui metra en Cathalunya draps estranys per son vestir de si o de sa companya o a ops daltres persones quals se vulla pach e haja a pagar quant lo metra iij solidos per lliura de diners tan solament sens pagar altre dret.

IIII. Item que de tot drap de la terra quis vena a tayll dins Cathalunya sien pagats per lo drap o venedor xij diners per lliura de diner E que aquesta matexa imposicio sia pagada per tot drap que algu fara en la terra per son vestir o de ses companyes.

V. Item que tot hom que faça o faça fer draps en Cathalunya com exiran del parayre pach iij diners per lliura del preu o valor dels dits draps.

VI. Item que tot drap que sia apparellat en la terra com exira de la terra per mar o per terra pach iij diners per lliura del preu o valor dels dits draps.

VII. Item que tot drap cru e lana filada e a filar puxe entrar dins Cathalunya sens pagar algun dret al General pero com los dits draps seran apparellats paguen segons la forma damunt empressa ço es a saber iij diners per lliura com exiram del perayre e xij diners per lliura lo drap segons damunt es dit e iij diners per lliura quan hic exiran.

VIII. Item que de tots draps cruus lana filada o a filar que isque de Cathalunya se pach iij solidos per lliura de diners e aço matex sia entes daquells e daquella que seran venuts a persona estranya qui no sia de senyoria del senyor Rey.

IX. Item que de tots draps dor e de seda xamellot camochans velluts e seda pach lo venedor ij solidos per lliura de diner e si per ventura passara per la terra o seran venuts en gros a mercader estrany per traer de la terra pach xij diners per lliura de diners.

X. Item que de tot fil dor e dargent e fres pach ij solidos per lliura de diners lo venedor. E si per ventura passara per la terra o sera venut a mercader estrany en gros per traer de la terra pach xij diners per lliura de diners.

XI. Item que totes perles pedres precioses encastades ó no encastades pach ij solidos per lliura de diners lo venedor.

XII. Item que de tota tela blancha e tinta e de tot altre drap de lli de canem destopa de genesta de tot fustani sien pagats per lliura de diners ij solidos com exiran de la terra.

XIII. Item que de totes penes de vayres herminis e conills blanchs estranys pach lo venedor xviij diners per lliura de diners.

XIIII. Item de tota pelliceria crua e adobada que isca fora Cathalunya pach aquell qui la traura xij diners per lliura de diners.

XV. Item tot safra qui exira fora Cathalunya pach per lliura de safra dos solidos.

XVI. Item tot oli qui exira de Cathalunya pach per lliura de diners xij solidos.

XVII. Item tota grana que exira de Cathalunya pach xij diners per lliura de diners.

XVIII. Item tota mel que isca de Cathalunya pach per lliura de diners xviij diners.

XIX. Item tot plom e alcofoll que isca de Cathalunya pach ij solidos per lliura de diners.

XX. Item tot ferre obrat e a obrar que isca de Cathalunya pach per lliure de diners ij solidos.

XXI. Item tot seu obrat e a obrar que isca de Cathalunya pach per lliura de diners tres solidos.

XXII. Item tot cuyram adobat e a adobar que sia de la terra e que exira fora de Cathalunya pach ij solidos per lliura de diners.

XXIII. Item per tot reudor sumach a tany que exira de la terra de Cathalunya paguen per lliura de diners ij solidos.

XXIIII. Item tot arroç que isca de Cathalunya pach per lliura de diners iij solidos.

XXV. Item figues panses e totes altres fruytes e tots legums que isquen de Cathalunya paguen per lliura de diners ij solidos.

XXVI. Item tot pex sech e salat que isque de Catalunya pach ij solidos per lliura de diners.

XXVII. Item tota palma obrada e a obrar que isque de Cathalunya e tot espart obrat e a obrar pach per lliura de diners ij solidos.

XXVIII. Item tota formatgeria que isque de Cathalunya pach per lliura de diners ij solidos.

XXIX. Item tota carn salada e sagi que isque de Cathalunya paguen vj diners per lliura de diners.

XXX. Item de tot vexell de mar que sia venut a persona estranya en qualque part que sia venut axi en Cathalunya com de fora e tota fusta abta a vexells de mar que exira de Cathalunya sia pagat per lliura de diners iij solidos.

XXXI. Item tot vi que exira de Cathalunya pach ij solidos per lliura de diners Exceptat vi que sera mes en nau o altres vexells navegants a obs de navegants lo qual pach xij diners per lliura de diners si donchs aquest vi no havia pagat lo huyte.

XXXII. Item que de tots cavalls e rocins que isquen de Cathalunya per vendre sia pagat x solidos per lliura de diners pero en aço no sien

enteses los cavalls e rocins que exiran de Cathalunya e iran en servey del Senyor Rey en la guerra.

XXXIII. Item que tot bestiar gros e menut que isque de Cathalunya per vendre pach iiij solidos per lliura de diners.

XXXIIII. Item tota cera que isque de Cathalunya pach per lliura de diners vj diners.

XXXV. Item pega e alquitra que isque de Cathalunya pach per lliura de diners iij solidos.

XXXVI. Item de tota mercaderia que isque o entre en Cathalunya axi per mar com per terra que en los capitols damunt dits no sia compresa exceptat blat e vi pach a la entrada e a la exida ij diners per lliura de diners.

XXXVII. Item que tota persona de qualque condicio o estament sia qui traura de Cathalunya o metra en aquella les coses damunt expressades o alguna de aquelles per la terra de Rossello o de Vallespir haia e sia tengut de manifestar les dites coses a les persones qui a aço seran deputades o als compradors de aquelles en la vila de Perpenya e a les dites persones pagar ço que damunt es ordonat de pagar les quals persones estimaran e segellaran los dits draps e les altres coses dessus dites e que totes les dites coses hagen a exir de la dita vila ab albara de les dites dues persones.

XXXVIII. Item que tota persona qui traura de Cathalunya o metra en aquella les coses damunt especificades o alguna de aquelles per la terra de Conflent et de Capcir sia tenguda manifestar aquelles a les dues persones qui a aço staran assignades en Villefrancha de Conflent segons la forma damunt especificada.

XXXIX. Item que tota persona qui traura de Cathalunya o metra en aquella alguna de les coses damunt contengudes per la terra de Cerdanya sia tenguda manifestar e denunciar les dites coses en la vila de Puygcerda a les persones que en la dita vila seran a aço deputades e pagar per aquelles ço que damunt es ordonat. E que daquelles coses no gos traer de la dita vila sens albara de les dites dues persones.

XL. Item que tota persona qui traura de Cathalunya o en aquella metra alguna de les dites coses per la vall Dandorra e per tot lo vezcomtat de Castellbo haja a presentar e manifestar aquelles a les dites persones qui en la Seu Durgell a aço seran deputades segons la forma dessus dita.

XLI. Item que tota persona qui algunes de les dites coses traura de Catalunya o metra en aquella per lo port de Ceret de Mal pas e de la vall de Boy haja aquelles a manifestar en lo dit loch de Ceret o al

loch de mal pas o al primer de aquells qui pus prop sera de lur cami.

XLII. Item que totes les coses dessus dites qui entraran o exiran per la terra de Pallars se hajen a manifestar en los lochs de Tirnia o de Valencia o de Areny o de Muntanyana o de la Pobla de Bellvey o de Leberçuy ço es a un daquells lochs qui pus prop seran de lur cami.

XLIII. Item que tetes les mercaderies e coses dessus dites qui entraran o exiran en Arago sien manifestades en les ciutats de Tortosa de Leyda de Balaguer e en los lochs de Flix de Aytona de Orta de Gandesa e en tots los altres lochs que als deputats sera vist fahedor en aquell qui pus prop sera de lur venguda a les persones qui en los dits lochs seran deputades.

XLIIII. Item que en les maritimes de Cathalunya sien ordenats principalment certs lochs a carregadors en los quals qualque persones qui trauran o metran algunes de les coses damunt dites que sien tenguts de pagar segons que damunt es ordenat degen esser denunciades e per aquelles pagar en algu dels dits lochs qui pus avinent sera del loch on carregaran o descarregaran los quals lochs son aquests ço es Coch liure Roses Torroella de Muntgri Palamos Canet Sent Lorenç Sent Feliu de Guixols Barchinona Siges Cubelles Tarragona Cambrils e Tortosa.

XLV. Item que en les illes de Mallorches de Menorcha e de Iviça sien elets semblantment certs lochs a carregadors per los deputats e administradors qui seran ordonats en Cathalunya aquells ço es a saber lochs quels seran vijares e en aquells lochs e en altres de les dites illes metre e posar certes persones e guardes qui puxen cullir e rebre tot ço que exira de les coses damunt dites les quals empero persones e guardes hajen a fer sagrament e homenatge segons que damunt es contengut. Es entes empero que en cascun dels dits lochs qui son assignats a carregadors sien eletes certes persones feels e leyals per los deputats de Cathalunya qui sien bones e profitoses e les dites coses cullir e reebre. E que puxen a aquelles persones constituir e donar salari covinent segons quel parra en cas que les Generalitats nos venen les quals persones qui eletes seran sien tengudes de fer sagrament e homenatge en poder del ordinari de cascun loch on seran que be e leyalment se hauran en cullir e levar les dites coses e que daquelles donaran bon compte e leyal als dits deputats com per aquells requests ne seran.

XLVI. Item que tots officials axi del senyor Rey com daltres quals se vol persones de la dita senyoria qui haien jurediccio e tots los senyors dels lochs degen tenir e servar e fer servar totes les dites coses en los presents capitols contengudes. E que tota vegada que daço per

los dits deputats guardes o altres persones damunt dites seran requests axi en punicio e execucio a fer com en altres coses als dits affers necessaries donen tota favor e ajuda e facen justicia espatxada e aço hajen a jurar los dits officials als Sants iiij Evangelis si per aquells requests ne seran. E si per aventura per colpa o per necligencia dels dits oficials o dels senyors dels lochs en les dites coses justicia nos fahia que tot ço que per colpa dells se perdria a la dita ajuda hagen a pagar del lur propri lo qual dampnatge pugen estimar los dits deputats e aquell fer pagar a les persones qui contrafarien.

XLVII. Item que si en cullir e levar les dites coses eren necessaries altres bones provisions e ordinacions o en aquelles apparien alsguns dubtes qnels deputats de Cathalunya residents en Barchinona o aquells a qui ells ho comanaran les puxen fer e declarar no mudada sustancia aytantes vegades com a ells sera ben vist fahedor.

XLVIII. E es axi avengut per la Cort que totes les dites Generalitats sien cullides e levades en lo principat de Cathalunya en la forma dessus dita ço es per via e ordinacio dels dits deputats o per aquells qui per ells hi seran assignats los quals deputats sien tenguts per virtut del sagrament e homenatge que han fet que ells ho applegaran eu faran cullir e plegar com mils e pus profitosament puguen e quen daran bon compte e leyal.

XLIX. Item que totes imposicions quals se vuyllen les quals son o seran posades per quals se vuylle universitats a lurs senyors dels braçes dessus dits o altres quals se vol persones les quals hajen per concessio del senyor Rey o del General de Cathalunya o per propria auctoritat les quals sien posades en los draps cruus o altres draps tints e adobats sien de fet de present lavades. E axi matex sien lavades totes imposicions que son o seran levades per entrada o per exida en quals se vulle mercaderies o coses qui entraran o exiran dins lo dit principat de Cathalunya axi que de aqui avant no ni sien cullides durant lo temps dessus dit sino aquestes que dessus son ordenades.

L. Item que lo senyor Rey e la senyora Reyna e el senyor Duch e tots lurs fills e lurs companyes e domestichs e totes persones de qualque lig estament a condicio sien qui trauran de Cathalunya o metran en aquella algunes de les dites coses paguen la imposicio o ajuda en los dits capitols contenguda a les persones qui aquelles compraran o a cullir aquelles deputades seran. E axi matex paguen daquelles qui compraran o vendran dels quals de pagar comprant o venent es en los dits capitols feta mencio.

LI. Item com de les coses dessus dites haien e dejen exir LX milia

lliures ço es L milia lliures qui son estades profertes a la ajuda e defensio del principat de Cathalunya e X milia lliures que hi son estades carregades per los fruyts dels Censals segons que devall es contengut E aquestes coses que damunt son pasades sien dites a bon arbitri e sia incert quant exira de cascunes que sia comanat als deputats del General de Cathalunya los quals tots per los iij deputats residents en Barchinona haien a esser citats e convocats que sien personalment en Barchinona per la raho devall escrita e si tots o la major partida daquells daçi a mig any primer vinent del primer dia de Maig prop vinent a avant comptadors o daqui a avant comptadors o daqui a avant vehien que de les dites generalitats no deguessen ni poguessen exir les dites LX milia lliures en un any que ells fet primerament per les persones eclesiastiques sagrament en poder del bisbe de Barchinona o de son oficial e els lechs sagrament e homenatge en poder del veguer de Barchinona ques haurant lealment e be en lo dit fet puguen afinar e posar mes avant carrech de imposicio en les coses dessus dites en aquelles que mils ho puguen comportar segons mes o menys a profit de la terra e aximatex si vehien e conexien que daquelles isque o degues exir mes a avant en lany de les dites LX milia lliures que puguen tolre e levar daquelles coses que vijares los sia que sien massa carregades segons mes o menys prorata axi que si fer se pot vingue egual a les dites LX milia lliures. E ço que afigiran o tolran en les dites cosas sia publicat e manifestat per tots los lochs de Cathalunya e en cas que no bastassen a les dites LX milia lliures ey haguessen a afegir afigen primerament un diner oltra los dos que ja hi son posats a totes les mercaderies qui entraran o exiran per mar o per terra e despuys a aquells e a les altres segons mes o menys.

LII. E com esperiencia del fet passat nos haie mostrades les grans e immoderades messions ques son fetes en cullir e levar les generalitats que foren posades en la Cort de Muntso per esquivar aquelles messions es acordat quels deputats dessus dits venen en cascun loch de Cathalunya axi de prelats e de persones ecclesiastiches com de richs homens e cavallers e de ciutadans e viles reals de Cathalunya e de Regne de Mallorques e illes a aquell adjacents les dites generalitats si empero troben que allo profitosament fer se pugue de tres en tres meses los quals comencen lo primer dia del mes de Maig primer vinent e quel preu daquelles generalitats sia pagat de mes en mes o a la fi dels dits tres meses Empero que lo deputat qui sera resident en Mallorches vene les generalitats del dit Regne e ylles.

LIII. Item ordona la senyora Reyna e la Cort que les generalitats

qui foren posades en la dita Cort de Montso sien en lo darrer dia del present mes dabril relevades e toltes E per tal cor en la dita cort de Montso les dites generalitats foren promeses a la defensio de la cosa publica a ij anys e vij meses los quals deuen finir lo darrer dia del prop vinent mes de Octobre E si ara se leven aquest temps que es del primer dia de Maig prop vinent tro al darrer die de Octobre se perdes e fos levat al do fet en la dita Cort de Montso e tot ço que daquelles generalitats dins aquest temps exira Per la qual cosa lo ben publich ne poria romanir indefes maiorment com los deputats del General de Cathalunya en la dita Cort de Montso elets hagen aquelles imposicions esdevenidores obligades a diverses persones de qui han manlevades grans quantitats de moneda e en especial an Berenguer Bertran cambiador de Barchinona Per ço es acordat que per servar e atendre les dites obligacions e per satisfer al do promes en la dita Cort de Montso quels deputats del General de Cathalunya residents en Barchinona vegen e asumen quant haura exit en vj meses passats de les dites generalitats posades en la dita Cort de Montso. E aytant com ne haia exit en mig any aytant paguen de ço que exira de les generalitats presents e allo obliguen e puxen obligar a pagar a aquells a qui son obligades ou meten en defensio de la cosa publica en les coses en la dita Cort de Montso ordenades. Pero que aquestes imposicions dessus en aquest capitols contengudes sien cullides e levades en Cathalunya e en lo dit Regne e illes tant e tant longament tro que de aquelles sia exit tot ço que tornar hauran al do de la dita Cort de Montso segons que damunt es dit e encara les dites LX milia lliures per any per cascun dels dits dos anys. E encara sien reemuts los censal e los prestechs pagats dels quals es fet acte de Cort lo dimars prop passat a xv dies de abril e los fruyts daquelles e tots altres deutes que sien deguts an Berenguer Bertran per la deputacio passada—*Respon la senyora Reyna en nom del senyor Rey que reeb agradablement lo dit do segons la forma e condicions damunt dites e segons la forma que en les respostes per ella davall fetes es contengut.*

LIIII. Item cinquanta milia lliures levadores per via de fogatge per aquesta manera ço es de Vint e cinch milia lliures pagadores per los dos braços de prelats e persones ecclesiastiches richs homens e cavallers per lurs homens e per tots aquells qui ab ells contribuiran en lo do quis feu en la Cort de Monso per lo dit senyor Rey celebrada. E les altres Vint e cinch milia lliures pagadores per lo braç de les ciutats e viles reyals encloent la cintat de Tortosa e tot ço quel Infant en Ferrando havia e possehia en Cathalunya per si e per tots aquells qui ab lo dit

braç contribuiren e pagaren en lo do quis feu axi en la Cort de Cervera com en la dita Cort de Montso per lo dit senyor Rey celebrades e ab la ciutat e illa de Mallorches axi empero que de les dites XXV milia lliures pagadores per los dits dos braçes e per lurs homens axi com dit es sia deduhit tot ço que la dita ciutat de Tortosa e los altres lochs quel dit Infant en Ferrando havia en Cathalunya pagaven segons lo compartiment fet de les xj cases de Cathalunya en la dita Cort de Cervera e que sia anadit a les dites xxv milia liures pagadores per lo dit braç de les ciutats e viles reals les quals xxv milia lliures axi les unes com les altres com de present nos poguessen levar per raho del fogatge qui huy corre es leve en Cathalunya per los dons passats se haien a pagar e a levar per aquesta manera ço es lo primer any enfre tres pagues ço es la una per tot lo mes de Octubre primer vinent e laltra per tot lo mes dabril despuys seguent e en lo segon any dels dits dos anys per los quals fa la dita Cort lo dit do axi com dit es se leven enfre tres pagues ço es de iiij en iiij meses—*Respon la senyora Reyna en nom que dessus que ho reeb agradablement axi empero que de la dita quantitat del do de CCC. XXV milia lliures per any no sia res diminuit.*

LV. Item Cinquanta milia lliures levadores e havedores per via de imposicio la qual sia levada per cascun dels dits iij braçes si per aquella via levar les volra e elegira les quals sien axi departides per los braçes ço es quels braçes dels prelats e persones ecclesiastiches richs homens e cavallers per lurs homens e per tots aquells que ab ells pagaren e contribuiren en les Corts de Cervera e de Montso e ab les illes de Manorcha e de Iviça ne pagaven xxv milia lliures. E lo braç de les ciutats e viles reals de Cathalunya per si e per tots aquells que ab lo dit braç pagaren e contribuiren en les Corts de Cervera e de Montso e ab lo Regne e illes de Mallorches e ab la ciutat e vegueria de Tortosa ço es los lochs qui foren del Infant en Fernando ne pach les altres XXV milia lliures les quals L milia lliures com de present pagar nos poguessen sien pagades per cascun dels dits dos anys per los terminis e pagues seguents ço es la terça part per lo mes de Octobre primer vinent e la altra terça part per tot lo mes de Gener apres seguent e la altra terça part per tot lo mes dabril apres seguent—*Plau a la senyora Reyna en nom que dessus sens minua del do.*

LVI. Item Vint e Cinch milia lliures levadores sobre certa ayuda apposedora sobre la sal per tots los dits principat de Cathalunya e Regne de Mallorques e illes a aquell adjacents la qual ajuda de present se pos es meta es leu es culla per la forma e manera seguents.

1. Primerament que per tota quartera de Barchinona de sal quis

despendra en lo principat de Cathalunya e en lo Regne de Mallorques e illes adjacents a aquell Regne en cas que pach e contribuesca ab Cathalunya sien pagats per lo venador iij solidos barchinoneses. En aço empero no sia entera sal de compas.

II. Item que tota sal qui entrara en Cathalunya e en lo dit Regne per desprendre axi per mar com per terra e axi per Regne de Arago com de Valencia o daltres parts quals se vulla pach aquell qui la portara per quartera los dits iij solidos de Barchinona de imposicio tan solament.

III. Item que tota sal de compas qui entrara en Cathalunya e aquella quis fa en Cathalunya es despendra dins lo dit principat e Regne pach per quartera iij solidos barchinoneses.

IIII. E que aquesta imposicio sia cullida e levada e pagada en les salines de Cathalunya e del dit Regne e illes e quant la dita sal exira de les dites salines e per aquell qui lan traura.

V. Item que tota sal qui exira de Cathalunya e del dit Regne e illes axi per terra com per mar per mercaderia que hac e haia a pagar per quartera de Barchinona dos solidos barchinoneses tan solament e no mes E aquell qui traura la dita sal haja a donar seguretat en poder dels cullidors de la present imposicio que aquella sal que traure volra haura treta dins dos meses al pus luny E que haja a postar albara del loch o lochs on laura venuda o del batle de aquells lochs en que confes que aquella sal ha alli portada o venuda.

VI. Item que una vegada haura pagada la dita imposicio no pach mes avant encara que aquella sia moltes vegades venuda.

VII. Item quel senyor Rey y la senyora Reyna el senyor Duch e tots sos fills e totes les lurs companyes e tota altra persona de qualque lig estament o condicio sia pach e haia a pagar la dita imposicio.

VIII. Item que de tota sal que huy se trobara en quals se vol lochs de Cathalunya e del dit Regne e illes axi en les salines com en quals se vol altres lochs que sia per despendre en Cathalunya e en lo dit Regne e illes sien pagats los dits iij solidos barchinoneses per quartera.

IX. Item que tota persona de qualque lig estament o condicio sia haia a manifestar en poder dels Consellers pahers consols jurats e altres regidors del lochs de Cathalunya e del dit Regne e illes e daquelles quey seran assignats per los deputats quanta sal haura per tal que daquella pach e haia a pagar la dita imposicio e si contrafara pach per pena per cascuna vegada que contrafara la imposicio dobla per la sal que trobada li sera.

X. Item que neguna persona de qualque condicio sia no faça ne

gos fer frau en alguna de les dites coses e si contrafara caygue e sia caygut en pena de Cent solidos barchinoneses de la qual sia guanyada la terça part a la ajuda del General de Cathalunya e laltra terça al acusador e laltra terça pach al senyor dels lochs on lo dit frau se cometra o a aquells qui han acostumat de reebre les penes en los dits lochs los quals en alguna manera no puguen fer gracia ni remissio alguna de la pena dessus dita.

XI. Item que per tal que la dita imposicio sia mils cullida e levada e puga esser trobada major copia de sal que sia feta ordinacio general que lalmirall del senyor Rey ne altres capitans o armadors en mar o altres quals se vol persones no prenguen ne gosen pendre en neguna armada de mar neguna persona que faça sal ne aytampoch puguen esser forçats de anar en la guerra per terra. Aço pero sia entes en lo temps que sal se fa o mentre que la faran.

XII. Item que totes altres imposicions que sien posades sobre la sal o altres carrechs qual se vulla en quals se vol lochs de prelats persones ecclesiastiches richs homens e cavallers e de ciutats e viles reals de Cathalunya e del dit Regne e illes sien relevades axi que no hi haja ne ni pugue haver sino aquesta exceptat los drets quels senyors de les salines han acostumat de haver e reebre en les dites salines.

XIII. Es entes empero que si alguna persona de qualque condicio sia haura per privilegi poder e licencia de pendre sal franchament en qual se vol de les salines de Cathalunya e del dit Regne e illes que aquell privilegi li sia salvat pero que haja de la sal que traura e despendra a pagar la imposicio dessus dita.

XIIII. Item que tota persona de qualque estament o condicio sia que traura de les salines de Cathalunya o del dit Regne e illes sal per revendre o per despendre haia a pendre albara dels plegadors e cullidors de la dita imposicio en lo qual faça mencio de la imposicio que pagada haura. E qui contra aço fara que perda la sal e la bestia ab que la portara e ultra aço pach per pena cascuna carrega Cent solidos. E si la traura per mar que perde lo vexell e aço matex sia entes en la sal que entrara en Cathalunya e en lo dit Regne e illes e extra daquelles e quels albarans se hajen a dar franchs.

XV. Item quels deputats del General de Cathalunya e del dit Regne en cas que pach e contribuesqua ab Cathalunya posen e puguen posar en les salines de quals se vol dels dits braçes de prelats e persones ecclesiastiches richs homens cavallers e ciutadans e ciutats e viles reals de Cathalunya cullidors e plegadors de la dita ajuda los quals hajen a fer albara a cascuna persona qui traura de la dita sal de la im-

posicio quen reebran per pocha que sia e que los senyors dels castells viles o lochs on les dites salines seran donen e haien a donar a aquells plegadors socors favor e ajuda e aquells defendre e mantenir axi com a cosa lur propria tota vegada que per los deputats o per los dits plegadors ne seran requests.

XVI. Item que tota sal qual se vulla de que sera pagada la imposicio dessus dita pugue correr e esser despesa per tota Cathalunya per lo temps dessus dit no contrastans constitucions quals se vulla fetes sobre la gabella de la sal les quals la senyora Reyna de volentat de la Cort per lo dit temps sospen e toll. E aximatex vol la dita senyora que per aço no sia fet preiudici a qualsevol constitucions fetes sobre la gabella de la sal ans passat lo dit temps romanguen en sa força e valor.

XVII. Item que si per ventura la dita ajuda o imposicio de la dita sal al dit for no bastave o pujave a L milia lliures barchinoneses en dos anys quities de totes messions que la dita ajuda sia e estia tant e longament en Cathalunya e en lo dit Regne e illes oltra los dits dos anys tro que daquella sien exides les dites L milia lliures franches segons que dit es.

XVIII. Item que aquesta imposicio de la sal sia cullida e levada tansolament per dos anys primer vinents del primer dia de Maig propvinent a avant comptadors e no mes sino en la forma prop dita e que per la dita imposicio ne per alguna cosa qualsevol contenguda en los presents capitols no sia ne pugue esser engenrat algun preiudici als privilegis libertats e franqueses de cascu dels dits braçes ne a singulars o singulars daquells ans los dits privilegis libertats e franqueses sien e remanguen a cascu passat lo dit temps en lur força e valor la present imposicio en alguna cosa no contrastant ne aço pugue en altra manera esser tret a consequencia en esdevenidor—*Respon la senyora Reyna en nom que dessus que li plau retengut tota vegada quel dit do de* CCC. XXV *Milia lliures haia compliment.*

LVII. Item cinquanta milia lliures pagadores e levadores en la forma seguet ço es XXV milia lliures pagadores per los dits dos braçes de la Esgleya richs homens e cavallers per lurs homens e per tots aquells qui ab ells contribuirien en la dita Cort de Montso segons que damunt es dit. E les altres XXV milia lliures pagadores per lo dit braç de les ciutats e viles reals ab la ciutat de Tortosa per si e per totes aquelles persones qui ab lo dit braç contribuiren en les dites Corts de Cervera e de Montso segons que damunt es dit e que los dits dos braçes e lo braç de les ciutats e viles reals pusquen cascu aquests XXV milia lliures levar

e haver per aquella forma e manera ques volran les quals sien pagades per cascun dels dits braçes per los termens ques seguexen ço es la terça part per tot lo mes de Octubre primer vinent laltra per tot lo mes de Gener seguent e laltra per tot lo mes de Abril despuys seguent—*Plau a la senyora Reyna en nom que dessus.*

LVIII. Item cinquanta milia lliures havedores per via de vendes de censals morts per la forma e maneres seguents ço es quels tres deputats residents en Barchinona als quals la Cort a aço ha ja constituits sindichs ab plèn poder venen censals morts tro en la quantitat dessus dita de L milia lliures. E encara daltres L milia lliures les quals en lo segon any dels dits dos anys se han haver per la forma dessus dita per les quals C milia lliures sien fetes de present vendes de censals morts a la raho davall escrita los quals censals per ço que mils se troben puguen esser venuts per los dits deputats e donats a raho de x milia solidos per milanar. E per tal car en Cathalunya se donen diverses preus en los dits censals morts quel dit preu de x milia solidos per milenar sia donat per preu just e leal e que per negu lo contrari no poga esser impugnat E que los prelats vicaris e officials lurs hajen a donar sentencies de vet per los dits contractes fahedors per lo dit preu e tots los altres oficials axi reals com altres quals se vulle haien a donar sentencies de condempnacions e posar decrets en aquelles vendes e fer totes altres coses que per ells se acostumen de fer en vendes de censals morts e de violaris e aquestes coses los dits prelats oficials e altres axi ecclesiastichs com seglars haien a donar franches de tot dret a ells pertanyent per les coses dessus dites. E axi matex sien franches les dites vendes de imposicio axi en los compradors com en los venadors dessus e devall escrits E que negun notari no gos cloure fer ni pendre ni fer pendre a jurat seu negun contracte ne contractes de censals ni de violaris ni negun altre contracte per juheu ni per crestia de ques responga a for de censal mort o de violari per tolra tota fran tro que los dits sindichs o universitats davall escrites haien compliment de vendes a la quantitat de C milia lliures dessus dites. E si lo contrari se fahia que aquells contractes reebuts per los dits notaris neguna valor no haguessen ans ara per lavors la dita senyora Reyna e la Cort aquells dona per casses e nulles E noresmenys quels dits notaris ipso facto perden lurs oficis e encara ne sien punits axi com a trencadors de ordinacio feta en Cort general E aço tot se haja a intimar ab veu de crida publica per tota Cathalunya. En aço empero sien exceptats contractes de censals morts o de violari al marit per raho de aquell dot en aquest cas aytal con-

tracte de censal mort o de violari se pugue fer pero si lo dot se pagave en diners es convertien es havien a convertir en compres de censals o de violaris que en aquest cas les compres se haien a fer dels dits sindichs o de lurs substituts e de les universitats davall escrites e no daltres. E en cas quels dits sindichs no trobassen quils compras censals morts al dit for per les quantitats dessus dites que aquells censals sien assignats e venuts per les universitats de cascun dels dits braçes davall contengudes. E que les dites vendes se façen en aquella forma quels compradors volran exceptades fermançes E que per guardar de dan les dites universitats que cascuna universitat que los dits censals vendra per pagar lo fruyt dels dits censals se puga cascun any retenir vers si tot linteres e fruyt dels dits censals e metrel en poder dels dits compradors si reebre ho volran ab les messions si algunes lin covendra fer de les generalitats ques cullíran en aquell loch. E si per ventura en aquells lochs o algu daquells nos cullien generalitats o aquelles que si cullissen no bastaven als fruyts o annuals dels dits censals e a les messions que en aquell cas aquell cambiador o cambiadors qui reebran totes les generalitats de la terra axi com a plans cambiadors façen dita a les dites universitats daço quels defalcara dels fruyts dessus dits e paguen e sien tenguts de pagar aquelles cascun any ço quels falra dels dits fruyts o annuals ab les messions dessus dites E que les generalitats dessus dites no puguen james exir de Cathalunya ni esser relevades o toltes tro que tots los censals damunt dits sien complidament reemuts e los interesses messions e dampnatges satisfets a les universitats damunt dites e a cascuna de aquelles qui los dits censals vendran les quals generalitats totes la present Cort a les dites universitats e als compradors dels dits censals per lur seguretat de present obligue e promet ab ferma e solemne stipulacio e ab totes aquelles fermes e maneres que mils dictar se puga a tot profit de les universitats compradors e cambiador o cambiadors dessus dits qui les dites faran e de cascu dells que les dites generalitats seran e romandran en Cathalunya e en Regne de Mallorches e illes en cas que pach e contribuesca ab Cathalunya passats los dits dos anys tant e tant longament tro quels dits censals sien reemuts e les pensions pagades e messions segons que dit es e que no consentiran que sia tocat en aquelles ne aquelles convertiran en altres uses passats los dits dos anys sino en reembre los dits censals e pagar los fruyts e messions dessus dites. E aço de present jur la senyora Reyna e la Cort e encara los deputats e sindichs dessus dits juren encara e prometen en façen homenatge los tres deputats a distribuir e ordonar lo dit do elets que soferran e consentiran a les dites universitats

qui los dits censals vendran ques retenguen es puxen retenir ver si de les generalitats quis culliran en los dits lochs los fruyts o pensions dels dits censals e les messions dessus dites e que pagaran e faran pagar sens embarch per los dits cambiadors tot ço quels defalcara dels dits fruyts o pensions axi com dit es e sobre aço negun embarch o empatx nols donaran. E per major seguretat dels compradors dels dits censals vol e ordona la dita senyora Reyna e la Cort que cascu dels dits contractes fabedors per los dits sindichs o per lurs substituits o per les universitats dessus dites se puxen fermar e dictar ab totes clausules seguretats renunciacions e cauteles necessaries e profitoses als dits compradors en aquella forma e manera quels compradors volran e ordonaran e que aquells contractes haien poder e vigor de ley e de constitucio e de acte fet per la dita Cort E que contra aquells per los dits sindichs ne per les universitats dessus dites o alguna de aquelles nos pusquen opposar ne allegar algunes nullitats ne vicis ne defalliment e que ara per lavors la dita Cort fahent ne ley e constitucio suplex tots defalliments vicis e nullitats si algunes o alguns en aquells contractes eren atrobades. E que passats los dos anys per los quals lo dit do se fa segons que dit es los dits tres deputats eligen iij persones bones ço es una de cascun braç als quals axi ara con lavors e lavors axi com ara la Cort dona plen poder aytal e tan gran com lan los dits deputats qui venen e cullen les dites generalitats los quals façen sagrament e homenatge en poder del veguer de Barchinona ques hauran be e leyalment en los dits afers e que les dites generalitats convertiran totes sens alguna deduccio passats los dits dos anys en reemço dels dits censals e en paga dels fruyts e annuals daquells tro que complidament sien reemuts e pagats los quals tres deputats reten e haien a retre compte dues vegades lany o en aquell temps axi com los altres dessus dits a aquelles persones qui son eletes a hoir los comptes dels iij deputats residents en Barchinona E que los tres deputats residents en Barchinona puguen constituir als altres tres per ells elegidors covinent salari a lur bona conexença. Es entes empero que si alguna persona volra comprar censals o violari dels dits deputats e sindichs dessus dits o de les dites universitats ço es lo censal a raho de xiiij milia solidos per milanar e lo violari a raho de vij milia solidos per milanar que aço puguen fer pero que negun no puga comprar violari tansolament Mas que haien a comprar mig censal e mig violari ensemps mas pugue comprar lo censal a la dita raho de xiiij milia solidos per mil o dels dits x milia per mil tansolament sis volra. Pero que per aço lo preu dels x milia solidos per mil damunt ordonat no sia dit esser menys just ne menys

leal ne per aquesta ordinacio a aquella no sia fet preindici ans sia legut a cascuna persona o comprador dels dits censals a qual for se volra—*Plau a la dita senyora Reyna sens minva del dit do.*

E les universitats qui deuen fer les dites vendes son aquestes ço es per lo braç de la Esgleya.

Terragona.	Ripoll.	Verdu.	Rupia.
Valls.	Banyoles.	Olot.	Basquera.
La Selva.	Elna.	Arles.	Menorcha.
Reus.	Vallmanya.	Vilaredona.	
Huylldecona.	Aspa.	Ça granada.	
Lo Seu Durgell.	Sant Celoni.	Sent Cugat.	
Tremp.	Espluga de Francolí.	Ça Bisbal del bisbe de Gerona.	

E per lo braç dels Richs homens e Cavaller han a fer les vendes les universitats davall escrites ço es.

Castello Dampuries.	Solsona.	Martorell.
Peralada.	Balaguer.	Muntblanch.
Illa.	Agramunt.	Tarrega.
Vich.	Falcet.	Sabadell.
Cardona.	Prades.	

E per lo braç de les ciutats e viles reals de Cathalunya han a fer les vendes les universitats davall escrites ço es.

Barchinona.	Manresa.	Campredon.
Leyda.	Cervera.	Villefranche de Conflent.
Gerona.	Villefrancha de penades.	Beseldu.
Tortosa.	Puygcerda.	Ça Real.
Perpenya.	Berga.	Mallorcha.

LVIIII. Item Cinquanta milia lliures havedores de la Secha dels florins Darago de la vila de Perpenya la qual secha sia del General dins lo temps devall espressat los quals florins sien batuts en la forma e manera contenguda en certs capitols los quals la dita Cort ferma apart en poder del notari davall escrit. E en cas que les dites Cinquanta milia lliures

no poguessen exir de la dita secha cascun any dels dits dos anys que la dicta secha romanga als dits General de Cathalunya e Regne de Mallorches e illes passats los dits dos anys tant e tanlongament tro les dites Cinquanta milia lliures per cascun any dels dits dos anys ne fossen exides E que en Pere blan qui sera maestra de la dita secha de Perpenya e les guardes e altres persones qui cabran en lo dit batiment de la dita moneda dos façen sagrament e homenatge obligan tots lurs bens que de tot guany e emolument qui de la dita Secha exira respondran als deputats de Cathalunya elets a destribuir la moneda o a aquells a qui ells volran e no al dit senyor Rey ne a neguna altra persona de qualque ley estament o condicio sia. E aço prometen e juren los dits en Pere blan e altres damunt dits axi com mils e pus ferm dictar se pora a profit del General. Daço empero sien exceptats xij milia florins per any ço es per la guarda del castell de Perpenya e per lo guany quel senyor Rey havia de la moneda del flori del quals lo dit en Pere blan e altres damunt nomenats puguen e dejen respondre al senyor Rey o a qui ell volra ço es mil florins per cascun any.—*Plau a la senyora Reyna en nom que dessus axi empero quel do de les* CCC.XXV *milia lliures haia compliment.*

LX. Item que per tal quel flori haia mellor aviament e cort que sia feta crida general per tota Cathalunya que florins Darago sien aforats a xj solidos barchinoneses axi com la Cort de present al dit for lo afora. E que tota persona de qualque condicio sia haia a reebre en tots contractes quals se vulle que fara e en totes pagues axi de viandes com daltres coses al for dessus dit sots pena de perdre la moneda en doble. E que tot cambiador haia a donar necessariament en florins x solidos xj diners barchinoneses e no menys e que nol puga metra mes avant de xj solidos barchinoneses sots la dita pena de la qual pena aytantes vegades com sera comesa sia la terça part del acusador laltra terça part del General de Cathalunya e laltra terça part del senyor del loch on la dita pena sera comesa e qui fara la execucio.—*Plau a la senyora Reyna en nom que dessus.*

LXI. De les quals CCCXXV milia lliures se paguen es haien a pagar lo sou de MD homens a cavall la meytat armats la meytat alforrats ço es vij solidos per cavall armat e v solidos per cavall alforrat. E encara sen pach la armada de mar quis haura a fer e sera necessaria a la dita defensio e sen paguen estimes de cavalls e lo sou degut als homens a cavall cathalans de temps passat e ballesters e salaris dels deputats e altres messions fahedores per ells e totes altres coses concernents e

guardants a conexença del deputats residents en Barchinona los affers de la defensio del principat de Cathalunya e Regne e illes dessus dits en cas que pach e contribuesca ab Cathalunya. E per tal que mils sia cert als deputats lo nombre dels homens a cavall de Cathalunya qui poran esser en la defensio dessus dita els deputats mils puguen esser proveits de moneda al sou dels dits homens a cavall necessaria es acordat quels deputats residents en Barchinona e aquells de les estimes e mostres tracten e menegen ab los Comtes e barons Richs homens e Cavallers Ciutadans e homens de vila qui han acostumat de tenir cavall e armes e sapien ab ells quants homens a cavall aptes a cavalcar e be encavalcats haver poran e aquells meten en escrit per ço quen hajen memoria en esdevenidor pero que negun Comte ne vezcomte no pugue haver ne tenir en sou ultra C homens a cavall la meytat armats e la meytat alforrats E els Richs homens ultra L homens a cavall la meytat armats e la meytat alforrats segons que dit es els Cavallers els Ciutadans e homens de vila ultra x homens a cavall segons que per la Cort es estat ordonat. E daquelles homens a cavall que cascun Comte Vezcomte Rich hom e baro Cavaller e Ciutada e hom de vila notificara e prometra que tindra en la dita defensio lo Cambiador o Cambiadors qui reebran los diners del dit do los façen dita de taula pagadors de ij en ij meses pero quels dits Cambiadors no paguen res als dessus dits del sou sens albara dels deputats de les estimes e mostres segons que davall es ordonat lo qual do fa la dita Cort per espay de ij anys comptadors del primer dia del mes de Maig prop vinent axi com es dit damunt a avant. E que cascun any se hajen les dites CCC.XXV milia lliures les quals sien compartides entre los iij braçes en la forma e manera damunt expressades.—*Plau a la senyora Reyna en nom que dessus ab les retencions per ella dessus fetes.*

LXII. Item que en cas que lo dit Regne de Mallorques ab les illes a aquell Regne adjacents no volgues pagar ab lo dit principat de Cathalunya en la manera e forma damunt expressades que lo senyor Rey e vos senyora axi com a lochtinent seu prometa e jur e prometats e jurets que farets fer de fet al dit Regne e illes la dita paga e contribucio axi com dit es car fort es cosa rahonable quel dit Regne e illes no sien franchs de la dita contribucio. E en cas que lo dit senyor e vos senyora no ho fes o no ho fessets fer de fet que la present ajuda ces de tot e sia haguda per no feta e nulla e que aços faça per tot lo mes de Juny primer vinent. Pero es entes que abans quel do dessus dit cessas fos pagat tot ço que seria o sera degut an Berenguer bertran o a quals se vol

persones per la deputacio dessus dita e allo pagat cessas encontinent lo do dessus dit. E si per ventura no volien pagar e contribuir ab Cathalunya axi com dit es que totes mercaderies e altres coses contengudes en los capitols de les generalitats qui entraran en lo dit Regne e illes e daquell Regne e illes entraran en Cathalunya paguen en Cathalunya totes les generalitats dessus dites e tots altres carrechs contenguts en aquelles. E per saber lur entencio si volran pagar e contribuir axi com dit es quels deputats residents en Barchinona los ne scriven de present e si per tot lo mes de Juny dessus dit no atorguen e fermen lo dit do axi com dit es que encontinent haien loch les coses contengudes en aquest capitol—*Plau a la senyora Regina en nom del senyor Rey.*

LXIII. Item que durant la present ajuda dins lo dit temps dels dits dos ayns neguna altra demanda ne ajuda ne prestech per lo senyor Rey ni per vos senyora per nom dell ne per lo senyor Duch nons puscha fer demanar ne haver ne en Corts ne fora Corts per alguna raho o cas que esdevenir o dir o pensar se puxa per qualsevol raho e manera o per raho o occasio de la present guerra de Castella o per altra guerra o per altre fet la qual domanda ne ajuda ne prestech no puga esser feta ni als dits tres braçes ne als homens daquells ne a negun dels dits braçes ne a singular daquells ne al Regne de Mallorques ne illes daquell en cars que paguen e contribuesquen en lo present do segons la forma e manera damunt expressades. E que aço prometa e jur lo dit senyor Rey e vos Senyora en nom vostre propri e axi com a lochtinent del senyor Rey e lo senyor Duch e que les dites demanda e ajuda e prestech no facen ne puguen fer per força ne per grat als dits tres braces o a ciutats viles e lochs daquelles e encara a singular persones daquells. E si le contrari de res daço se fahia que la present ajuda e oferta no hagues valor aus fos cassa e nulla ipso facto e fos hauda per no feta e no atorgada axi que cascu dels dits braces en aquell cas la pogues fer cessar per sa propria autoritat—*Plau a la senyora Reyna exceptat extraordinaris e rendes e altres coses al senyor Rey degudes e exceptat ço que de grat per los dits braces o singulars daquells a prechs del senyor Rey o menys de prechs graciosament sens tota força e menaces e enfortiment li sera atorgat.*

LXIIII. Item que la dita ajuda present sia levada cullida e distribuida tansolament per aquells deputats qui per los dits tres braces hi seran ordonats e que en aço ne per lo dit senyor Rey ne per vos Senyora per nom dell ne per lo senyor Duch ne per negun official lur ne vostre ne per altra persona nos pusca res mudar ne tocar a tots los presents capitols ne a cascun dells. E que negun manament en contrari no sia

servat ne aquells qui per la dita Cort hi seran ordonats ne sien tenguts de obeir negun manament en contrari. E encara que la present ajuda e força fos e sia hauda per cassa e nulla e per no feta ipso facto.—*Plau a la senyora Reyna si douchs lo senyor request dins xv dies apres non revocave.*

LXV. Item quel senyor Rey ne vos Senyora nel senyor Duch ne altra persona en noms lurs o vostre no pugue tocar ne fer tocar a la moneda del present do ni destribuir ni fer destribuir aquella ne manaments vostres ne lurs no sien sobre aço obeyts e quel dit senyor Rey ne vos Senyora nel senyor Duch ne altres en noms lurs ne vostre no pusquen ne puscats demanar compte a aquelles persones qui seran elegides per la dita Cort a destribuir la moneda.—*Plau a la senyora Reyna en nom que dessus.*

LXVI. Item que de les CCC. XXV milia lliures sien pagades aquelles XXXVI milia lliures les quals laltra dia per los affers de la guerra e per los affers de la armada foren manlevades en la ciutat de Barchinona en la taula den Eymerich dusay e den Jaeme de gualbes cambiadors e aquelles x milia lliures qui per la dita raho foren manlevades en la ciutat de Tortosa en la taula den Berenguer de Belmunt den Matheu del cami e den Antoni riera cambiadors de Tortosa encara tot ço quen Berenguer bertran cambiador de Barchinona estant laltra dia en Tortosa presta e feu dita de taula e ha fetes dites a Valencia o despuys que parti de Tortosa en la ciutat de Barchinona o en altre loch—*Plau a la senyora Reyna en nom que dessus.*

LXVI. Item que la dita ajuda sia solament despesa e convertida en sou dels MD homens a cavall en la armada de la mar e en ballesters per terra los quals no puguen esser de M a avant lany e no en altres coses salvant los salaris dels deputats e de cullidors e daltres persones ordonades per la dita Cort E totes messions fahedores per cullir la dita moneda e altres coses necessaries a la defensio axi com damunt es dit. Empero quels deputats sobre aço per la Cort ordonats no pusquen res mudar ne convertir en altres coses e si lo contrari faien que no hagues valor nels fos pres en compte. E que noresmenys per complir aço facen sagrament e homenatge e si al senyor Rey e als deputats de les mostres qui seran ab lo dit senyor Rey sera viyares que alguna partida del any los dits homens a cavayll e de peu no eren necessaris esser tots en la dita guerra que puguen per aquell temps que vijares los sera minvar lo dit nombre dels dits homens a cavall e de peu per ço que despuys en altre temps de major necessitat puguen servir—*Plau a la senyora Regina en nom que dessus.*

LXVIII. Item que negu dels deputats ne altres persones no hajen

poder de fer manleutes ne barates ne de obligar lo dit General sino solament aquells tres qui seran residents en la ciutat de Barchinona o aquells a qui ells ho comanaran. E aquells deputats solament hajen poder de fer dites manleutes e barates convertidores en les coses damunt dites e no en altra cosa segons que dit es en lo precedent capitol. E si per algun dels dits deputats e per altres sino per aquells dits tres deputats residents en Barchinona o per aquells oltra la forma prop dita se fayen manlentes o barates e obligacions que aquelles lo dit General no sia tengut a pagar ni los hoidors de comptes a aço elets non deguen ne ho puguen pendre en compte.—*Plau a la senyora Regina en nom que dessus.*

LXIX. Item que tota la moneda del present do venga en poder de cert cambiador o cambiadors o de certes taules axi quels dits deputats ne altra persona non puga reebre res ans los dits cambiador o cambiadors lo haien a pagar e distribuir en lo dit sou de homens a cavall e estimes de cavalls degut e degudes e que daqui avant se deuran faent ne dita de taula daquest sou axi com dit es per ço que nos puxe en als convertir e a pagar e distribuir en lo dit fet de la armada de la mar e dels balesters no sobrepujant Mils balesters per terra lany axi com dit es e aço ab albara dels tres deputats residents en Barchinona e en pagar los salaris de cuyllidors correus e altres a coneguda dels dits tres deputats residents en Barchinona E per aço a complir los dits cambiadors facen sagrament e homenatge.—*Plau a la senyora Regina en nom que dessus.*

LXX. Item que tota la ajuda feta per la dita Cort sia despesa e convertida en defeniment dels dits principat de Cathalunya e Regne de Mallorques e illes a aquell adjacents en cas quel dit Regne e illes contribuesquen e paguen en lo dit do en la forma e manera damunt contengudes. E si per les parts de Rossello o de Cerdanya o de Conflent o daltra part del dit principat de Cathalunya per mar o per terra era necessari de fer ajuda o defensio per invasio de enamichs o per altra manera que los dits deputats residents en Barchinona certificats daço per lo Governador de Rossello e de Cerdanya o per altre official o persona de auctoritat deguen e sien tenguts de acorrer e de donar recapte a aquella partida axi de homens a cavall com de peu segons lur bon arbitre tot hoy e tota favor post posada. E que en aço vullen esser diligens e que messions vanes no sen façen ney consenten e que axi metex guarden diligentment que les dites partides del dit principat sien be guardades en manera que no pusquen esser envahides ne maltractades e semblantment sia entes del dits Regne de Mallorques e illes en cas que paguen e contribuesquen en lo present do en la forma e manera

damunt expressades. Empero los dits deputats hajen poder de consentir si vist los ho sera fahedor que aquests homens a cavall e de pen els balesters o partida dells vajen en altres partides fora Cathalunya a prechs del senyor Rey fahedors per letra o carta sua.—*Plau a la senyora Regina en nom que dessus.*

LXXI. Item que per ço com es fama e oppinio de molts e es versemblant que axi sia segons diverses espies e letres que deça son vengudes de les parts de Castella quel Rey de Castella fa gran esforç per mar e per terra e de venir personalment ab gran nombre de homens a cavall en lo Regne de Valencia E per ço quel dit senyor Rey li puga mils contrastar o per via de batalla o per altra manera que los tres deputats residents en Barchinona elets en la present Cort pusquen e dejen pagar de la present proferta o do ultra los dits MD homens a cavall damunt nomenats D homens a cavall la meytat armats e la meytat alforrats e aço pusquen fer tansolament per iiij meses e solament aquesta vegada axi que aquest iiij meses pusquen pagar ij milia homens a cavall. E que los D de aquests iiij meses ques pagaran sien deduyts de iiij meses en livern prop esdevenidor del nombre dels MD homens a cavall que la dita Cort dins los dits ij anys dona continuament en la dita defensio.—*Plau a la senyora Regina en nom que dessus.*

LXXII. Item que los dits tres deputats residents en Barchinona ab conseyll de tots los altres deputats pusquen fer e elegir capita darmada de mar passat lo present any que den finir dins lo qual la dita Cort ha donada la capitania de la armada al noble vezcomte de Cardona e que lo dit senyor Rey al dit capita lavors elegidor haie a donar e ara li do lavors jurediccio e poder sobre tots los acordadors de la dita armada segons que en semblants fets es acostumat e segons que lo dit senyor Rey ha donat ara al dit vezcomte.—*Plau a la senyora Regina en nom que dessus mas ques faça ab volentat del senyor Rey com sia offici que ell hi deie saber e sentir.*

LXXIII. Item que los deputats ordonats en la present Cort sien en nombre xv persones ço es del braç de la Esglesia un prelat e un cavaller del Espital e iij persones de Seus cathedrals. E del braç dels richs homens e cavallers un rich hom e iiij cavallers. E del braç de les ciutats e viles reyals altres v persones e ultra aquestes ni haie una per lo Regne de Mallorques e illes daquell Regne de les quals xv persones hi haien tres una de cascun braç ço es una de les dites Seus e un cavaller e un ciutada qui hajen plen poder de demanar tot ço que exira per qualque manera del present do e ajuda. E puxen per si o per altres levar e collir e puxen demanar totes penes e tota altra peccunia que

per qualque raho o manera deie o puxe provenir per raho de la presen ajuda de la dita defensio de la terra e puxen aquella peccunia administrar metre e despendre en la dita defensio segons empero la forma e condicio damunt e davall expressades e puxen ordonar que haien officials e comissaris e ajudants e collidors e escrivans e porters a lur offici necessaris e a aquells constituir salaris covinents e moderats e aquells remoure e revocar com a ells ben vist sera. E puxen demanar e requerir e encara si los ordinaris dels lochs a requesta dels dits deputats no volien fer execucio o eren necligents en fer execucions quant aquells qui tenguts son de pagar en lo present do e ajuda qui pagar no volran o en altra manera no compliran ço que deguen per raho de la present proferta que en aquell cas los dits deputats puguen fer per si o per altres les dites execucions e totes altres coses que al dit offici se pertanguen e aquests iij deputats un de cascun braç estiguen continuament en la ciutat de Barchinona e que tota la dita peccunia que del present do exira venga en poder del cambiador o cambiadors elets per la present Cort es depos en la lur taula de cambi axi que un diner no venga en poder dels dits deputats. E quels deputats no puguen fer gracia ni remessio de penes ne daltres drets guanyats o guanyadors o comeses a la deputacio. E a aquells tres deputats sia donat lo salari davall tatxat. E tenguen lo sagell de la deputacio ab lo qual facen letres de comissions e altres letres a lur offici necessaries o expedients. E la dit Cort elegi al offici en aquest capitol contengut los dejus scrits ço es per lo braç de la Esglea en Bernat valles canonge de Barchinona Mossen Bernat ces torres per lo braç de la Cavalleria e Pere buçot ciutada de Barchinona per lo braç de les ciutats e viles Reals.—*Plau a la senyora Regina en nom que dessus.*

LXXIIII. Item quels dits iij deputats residents en Barchinona hajen plen poder de manlevar sobre la dita ajuda o collites de aquella si necessari hi sera a aquella obligar en tot o en partida o donar guany o interes o mogubell lo qual fos pagat e abatut de la dita ajuda. Empero sia entes que si la un loch ere obligat per lo deute o obligacio a pus lonch temps a mes quel altre loch e despuys la dita ajuda cessava ques pach generalment de tota la ajuda de la terra dels dits tres braces en axi que la dita ajuda no puxa exir de la terra dels dits tres braces ne dalgun loch daquelles dins lo dit temps de la ajuda entro que sia pagat ço que manlevat sera sots la forma dessus dita.—*Plau a la senyora Regina en nom que dessus.*

LXXV. Item que los dits tres deputats hajen plen poder de fermar totes cartes publiques sobre los affers tocants e concernents la deputa-

cio e fer totes altres coses a la dita deputacio expedients o necessaries segons que a ells mils vist sera faedor. E que lo procurador de Cathalunya e lo portant veus daquell e los Governadors de Rossello e de Mallorques e los veguers daquelles corts e els officials dels lochs del senyor Rey e dels altres dels dits iij braces sien tenguts als dits deputats o cullidors de donar consell e ajuda com per ells requests ne seran E de fer execucions realment e de fet contra aquells qui als dits deputats o cullidors en aço contrast farien e a messio dels rebelles e daço facen sagrament e homenatge. E si per ventura algu delinquie en les dites coses e aquell los dits deputats condempnaven que aquell haien a condempnar per nom del senyor del loch on delinquira e aquella execucio sia feta per lo senyor del dit loch hon delinquit haura. E si sera punit pecumariament que la peccunia sia del senyor del loch lo qual no puscha fer daquella punicio gracia ne remissio. E siu fa que sia encorregat en pena de vet. E si lo senyor del loch la execucio fer no volie que los dits deputats la pognessen fer.—*Plau a la senyora Regina en nom que dessus.*

LXXVI. Item que si algunes coses o cases novells o duptes apparien en la dita ajuda o en los affers de la diputacio damunt o davall dits quels dits tres deputats hajen poder de declarar e de termenar aquells duptes axi plenament com la Cort general poria. Pero si los affers eren de gran pes haien a demanar consell dels altres deputats daquells qui a ells sera ben vist faedor. E si los affers eren de gran pes o perill gran o gran profit sesdevenia a la terra o paria versemblant esdevenir axi com invasio gran de la terra de gens stranyes per mar o per terra o entrada faedora en Castella o semblants affers on fos necessari o espedient consell de grans e notables persones quels dits tres deputats residents en Barchinona hajen a demanar consell dels altres deputats tots si seran en Cathalunya los quals hajen a citar e demanar ab letres. E si al dia per ells assignat no seran en Barchinona que aquells que hi sien ho puguen fer e ordonar. E si mester hi sera consultar lo senyor Rey e la senyora Regina e lo senyor Duch si lavors seran en Barchinona e aquells de lur consell e encara a lur arbitri ab Prelats Richs homens Cavallers e Ciutadans e homens de viles Reals ab los quals puguen haver plen consell e provehir e acorrer als dits affers perill o profit de la defensio de la terra emergents dins lo temps daquesta ajuda e que sobre aquells no conegan de necessitat convocar Cort general de Cathalunya e fer per aço messions grans pero que novell do o proferta no puguen fer.—*Plau a la senyora Regina en nom que dessus.*

LXXVII. Item que del dit nombre de xv ni haia altres iij ço es per lo braç de la Esglesia en Johan calaf canonge de Terragona e per lo braç dels Richs homens e Cavallers en Jacme meya e per lo braç de les ciutats e viles reals en Pere alanya de Perpenya que sien oydors e rehebedors dels comptes los quals hauran a retre los dits tres deputats nomenats en lo precedent capitol los quals comptes reheben dues vegades lany ço es passada la festa de omnia sentorum *(sic)* e apres viij dies passada la festa de Pascha lavors esdevenidora. E per tal car en lo fet dels dits iij deputats qui son elets a distribuir e aministrar va molt es axi acordat que als dits iij deputats elets a oyr los dits comptes sien adjunts a oyr difinir e determenar aquells ço es micer A. de busquets canonge de Barchinona mossen Berenguer de puyol e en Jacme de besanta ciutada de Barchinona los quals tres adjunts ensemps ab los dits en Johan Calaf e en Jacme de meya e en Pere alcanya si per los tres deputats residents en Barchinona qui lo dit compte han a retre requests ne seran e can hauran aperellats de retre aquells e no abans vinguen a la ciutat de Barchinona per oyr los dits comptes ensemps ab los dits iij adjunts axi com dit es. E en aquell cas los dits tres deputats ab los dits adjunts e no sens ells e los dits tres adjunts sens ells pus que demanats ne fossen per los deputats qui deuen retre los dits comptes hajen poder de reebre e eximinar difinir e determenar los dits comptes de fer cartes de difinicio e de absolucio. E quels dits comptes hajen a finar e reebre e determenar cascuna vegada almenys dins un mes. E que axi als dits tres deputats en cas quey sien appellats com al dits adjunts sia donat lo salari davall tatxat del dia que partiran de lurs alberchs per covinents jornades tro en la ciutat de Barchinona e estant en la dita ciutat tro almenys per lo dit mes. E despuys tornant en lurs cases aximatex per covinents jornades.—*Plau a la senyora Regina en nom que dessus.*

LXXVIII. Item del dit nombre de xv sien eletes altres iij persones ço es per lo braç de la Esglesia un cavaller del Espital e per lo braç dels Rich homens e Cavallers un cavaller e per lo braç de les Ciutats e viles Reals un ciutada los quals hajen poder de reebre e pendre mostres dels homens a cavall e de peu quis pagaran del present do e de fer stimes dels cavalls e de regonexer que los homens a cavall hajen compliment darmes segons ques pertany e que sien covinents e abtes a cavalcar e que los cavalls armats e rocins alforrats sien covinents e tals que la dita defensio se face be e complidament e en profit de la terra e honor del senyor Rey e de la cosa publica. E haien poder de fer albarans del sou dels dits homens a cavayll e a peu e de les dites estimes. E

que ab aquests tres sia en aquest offici en Pere de margens scriva de racio del dit senyor Rey. E que aquest offici sia regit per tots aquests iij en la forma seguent ço es quel dit en Pere de margens tenga e haia a fer tots los comptes del dit sou quis deura e sera degut als dits homens a cavall e de peu quis pagaran del present do e ajuda e haia a fer tots los albarans qui del dit sou se faran e haia a tenir tots los libres de les estimes dels dits cavalls qui en lo dit sou estaran. E haia a esser a totes les mostres e aquelles fer scriure e haia a fer tots los notaments de les faltes dels dits homens a cavall e de peu e finalment ques puga entrametre de totes coses necessaries dependents e emergents de les coses dessus dites. E que dels dits tres deputats ço es un de cascun braç si tots presents hi seran los dos dells hajen a signar tots los dit albarans e aximatex los haja a signar lo dit en Pere de margens. E que laltre que romandra dels dits tres haja a segellar tots los dits albarans e aquell haie a tenir lo segell. E si tots los dits tres ço es un de cascun braç presents no seran mas los dos que la j signe ab lo dit en Pere de margens e laltre sagell e tenga lo segell e si la j daquelles tres tansolament sera present que aquell signe ensemps ab lo dit en Pere de margens e aquell segell e tenga lo segell e si tots tres hi defalcan que en loch dells hi sien aquells iij o un dels qui son elets per lo dit senyor Rey en consellar sobre lo fet de la guerra e los quals paga la Cort. E que en aquest offici haja solament un compte lo qual tenga e faça solament en Pere de margens e haia solament un sagell lo qual sia daytal signe ço es un cavaller de Monsenyer Sent Jordi e les letres entorn diguen *Sigillum guerre*. E que aquests tres deputats ab lo dit en Pere de margens se hajen axi nomenar en los dits albarans de part dels Deputats per la Cort general de Cathalunya a les stimes e mostres e als comptes del sou dels homens a cavall que pague lo dit General. E que en lo dit signe que cascu fara en los dits albarans hajen a espressar nom propi. E que lo dit en Pere de margens haia a començar lo dit compte dels homens a cavall e de peu al xv dia del mes de Febrer pus prop passat e que a aquells faça abatiment del acorriment quels es estat fet en les ciutats de Barchinona e de Tortosa e en altre loch de Cathalunya e quels faça lo dit abatiment del dia que hauran haut lo dit acorriment car alguns lan haut en lo dit mes de Febrer altres en lo mes de Març prop passat altres en lo present mes Dabril. E quel dit en Pere de margens pusqua substituir en sa absencia son lochtinent en lofici de scriva de Racio lo qual haia e puscha fer tot ço que damunt es estat dit del dit en Pere de margens. E per sos treballs e son salari haia lo dit en Pere de margens e son substituit lo sou de un dia lany

que muntaran los MD homens a cavall E dels homens a peu que no sien ultra M homens lany que pagaran los dits principat e Regne axi que posat que los dits homens a cavall o a peu se mudassen dins lany e que ades ni hagues uns e ades altres quel dit Pere de margens e son lochtinent no pogues haver sino sou de MD homens a cavall la meytat armats la meytat alforrats e lo sou de M homens a peu qui no fossen ultra nombre de M e aquest sou de un dia no haia a pagar lo dit General ans se haia a abatre del dit sou que pendran los dits homens a cavall e a peu e quel del dit Pere de margens e son lochtinent haien a fer sagrament e homenatge que usaran be e lealment del dit offici tota favor e oy postposats. E aquells qui a aquest fet son elets son aquests ço es per lo braç de la Esglesia frare Guillem de guimera per lo braç de la cavaleria Mossen Bernat de tous e per lo braç de les Ciutats e viles reals en Ramon de Sent Marti ciutada de Leyda.—*Plau a la senyora Reyna en nom que dessus.*

LXXVIIII. Item que sia eleta una bona persona sperta en la art de la mar a qui sia comanat lo fet de la Deraçanal de les galees e vexels de la armada del dit General lo qual haia poder de reebre totes les exarcies e armes e altres coses de les dites galees e armada e la qual se entrameta de adobaments de galees e de ferme de noves si mester hi sera a conexença dels tres deputats residents en Barchinona. E que haie a tenir les dites exarcies rems e armes e altres coses de les dites galees e armades en una casa o cases apartades e haia a fer inventari de totes aquelles coses que trobara en cascuna galea qui desarmara e de tot ço quis metra en cascuna con se varara e que pusque reebre comptes de tots aquells qui seran deputats a comprar exarcies rems e armes e a fer panatica e altres coses necessaries a les dites galees e armada e encara daquells qui pagaran los maestres e altres persones qui obraran les dites galees e vexels de la dita armada e de difinir aquelles comptes. E que les restes daquells comptes haien a reebre los dits cambiadors. E finalment pusca fer e entrametres de totes coses dependens e emergens del fet del dit daraçanal e armada. E que en tota cosa que sia grossa ne de pes haia a demanar consell dels dits iij deputats residents en Barçalona. E que haia per son salari e trabaylls lany C lliures barchinoneses.—*Plau a la senyora Regina en nom que dessus.*

LXXIX[2]. Item que del dit nombre de xv ni haia dos los quals se entrameten e haien poder de reebre comptes de singulars persones a les quals seran comanades quantitats de diners per los dits tres deputats e haien poder de defenir e de termenar los dits comptes e de fer carta de definicio que la resta dels comptes haien a rebre los dits cambiadors e

aquests dos sien tenguts de anar per la terra a vendre les generalitats e les imposicions e de fer collir aquelles e aximatex los fogatges e tot ço qui del present do exira e de ferho aportar a la ciutat de Barchinona e fer ho metre en poder dels dits cambiadors. E aquests nos pusquen entrametre del dit offici sino con los sera notificat on seran requests per los tres deputats residents en Barchinona ne prenguen salari sino usant e treballant en lo dit offici de la Deputacio.—*Plau a la senyora Regina en nom que dessus.*

LXXX. Item que del dit nombre dels xv les romanents iij persones ço es un Prelat e un Rich hom e un hom per lo braç de les ciutats e viles reals se deguen e sagen a entrametre del dit offici com seran apellats e requests per los tres deputats residents en Barchinona per algun acte o fet notable que vengues en la Deputacio ço es si los dits tres deputats residents en Barchinona havien a crexer segons lo poder a ells damunt donat en la ajuda de la sal e en les generalitats e en les altres coses o lo dit senyor Rey e vos Senyora o lo senyor Duch o altra persona notable per nom lur e vostre volien pendre o fer pendre alguna quantitat de moneda o fer altra cosa contra tenor dels damunt dits capitols o si se havia a elegir capita general de la armada fenit lany per lo cual es capita lo Noble Vezcomte de Cardona o dins lany per mort o per altra manera cessava la dita capitania o per altre acte e cas fort notable. E encontinent elegiren lo Reverent pare en Christ en Jacme bisbe de Tortosa e lalt e egregi baro en Pere Comte Durgell.—*Plau a la senyora Regina en nom que dessus.*

LXXXI. Item que lo salari dels dits deputats sia aytal ço es del prelat si bisbe sera e del baro si sera comte o vezcomte LX sous per cascun dia que entendra en los affers de la dita Deputacio de tots los altres deputats e adjunts sia de cascu lo dit salari xv solidos per cascun dia estant continuament en ciutat vila o loch e xx solidos anant per cami axi empero que vagen e estiguen e treballen per los affers de la dita Deputacio. E los dit tres deputats residents en Barchinona solament prenguen lur salari continuament tots dies. E los altres deputats salvant aquelles qui son deputats a les mostres e als comptes en lo cas dessus dit e aquells lur offici e treballs fahents no prenguen salari si donchs no eren appellats per los tres deputats residents en Barchinona per los affers de la Deputacio e en aquell cas aquell o aquells qui appellats seran aytant con entendran en los affers de la Deputacio prenguen lur salari e que tots los deputats facen sagrament e homenatge en poder del veguer de Barchinona o daltre semblant official els clergues sagrament en poder del bisbe de Barchinona o de son official ans que

usen dels dits officis aquells qui ja fet nol han que usaran del dit offici be e leyalment e que esquivaran tot dan de la cosa publica e que faran tot ço que sia profit e honor de la dita cosa publica no guardada temor favor oy de negun e que no consentiran ne faran ne consellaran res que sia contra tenor dels presents capitols ne de cascu de aquells.—*Plau a la senyora Reyna en nom que dessus.*

LXXXII. Item que los dits tres deputats residents en Barchinona se guarden com puxen de no fer mogubellar res del dit do ne a manlevar a usures o a barates ne fer alguna anticipacio de moneda. E en cas que per les quantitats ja manlevades o manlevadores de necessitat haguessen res a mogubellar o manlevar a usures o barates quen pugen fer. E per ço quels dits mogubells mils se troben e sien pus justs quels albarans qui per aço se daran e ells reebran sien retuts francament al senyor Rey. E aço prometen de fer e complir ço es de no mogubellar ne de baratar sino en cas fort necessari e que als al mon fer no poguessen sots virtut dels dits sagrament e homenatge. Encara si contra aço fahien aquells dits mogubells e barates nols fossen preses en compte. —*Plau a la senyora Reyna en nom que dessus.*

LXXXIII. Item per cessar messions quels deputats antichs ordonats en la Cort de Monso hajen e sien tenguts de ordonar los comptes lurs de la aministracio que han tenguda e de retre aquells per tot lo mes de Maig primer vinent. E per tal com Mossen larcabisbe de Terragona qui es un dels deputats ensemps ab Mossen Ramon Berenguer de Pontons e en Ramon de senyechs elets en les Corts de Monço e de Barchinona a oir los comptes daquells qui han administrada la moneda dels dons de les dites Corts de Montso e de Barchinona no pot esser la persona del qual en la dita recepcio e redicio de comptes serie fort necessaria e profitosa es axi acordat que en loch del dit Archabisbe sien als dits comptes a oir elets e adjunts als dits en Ramon Berenguer de Pontons Ramon de senyechs Micer Arnau de busquets Mossen Berenguer dez Puyol e en Jacme de besanta los quals ensemps ab los altres dos deputats dessus dits hajen los comptes dels dits deputats passats e defenesquen aquells ells facen si vijares los ho sera difinicions absoltes remissions e totes altres coses al dit fet necessaries axi e en aquella forma e manera quels fo comanat en les dites Corts de Monso e de Barchinona. E hajen aquests per lo temps que han a entendre en lo dit offici ey entendran lo salari tatxat per les dites Corts. E que tantost quels dits deputats sien desobligats de les obligacions en que son tenguts com a deputats o per nom de la de dita deputacio o en nom propi per affers empero de la dita deputacio que ces lur offici e lur salari e

que daqui avant daquell no sentrameten e aquesta desobligacio los fassen els sien tenguts de fer los tres deputats residents en Barchinona com abans fer se pora. E que los dits deputats antichs feta la dita desobligacio hajen a liurar als dits deputats residents en Barchinona lo sagell de la Deputacio e totes altres scriptures e cartes e totes coses fahents per la dita deputacio passada. E si algunes obligacions als dits deputats antichs eren fetes o algunes quantitats de moneda o altres coses degudes que hajen a donar loch e cessio e tresportar ho tot en los dits tres deputats ordonats en la present Cort resident en Barchina e que la dita desobligacio e cessio e transportacio e liurament de cartes e de scriptures e daltres coses se haien ensemps a fer. E quels dits deputats antichs sien tenguts de revelar e informar los dits tres deputats de tot ço que ells sapien per qualque manera que sia degut a la dita deputacio passada e encara de totes altres coses quels sapien que tocassen la dita deputacio e tornassen en be profit e honor de la dita cosa publica.—*Plau a la senyora Reyna en nom que dessus.*

LXXXIIII. Item que en la Ciutat de Mallorques en cas empero que pach e contribuesque ab Cathalunya sia posat un deputat ciutada de Mallorcha per vendre les dites generalitats e altres coses damunt contengudes segons quels deputats residens en Barchinona ordonaran per cullir e posar en estament lo do fet aytant con al dit Regne e illes a aquell Regne adjacents ne pertanyera. E que haia semblant salari dels altres. E que rete compte per la forma dessus dita als dits iij oidors de comptes e altres adjunts segons la forma dessus dita.—*Plau a la senyora Reyna en nom que dessus.*

LXXXV. Item que si algu o alguns dels deputats se morra dins lo temps de la ajuda o per malaltia o per altra raho havia lonch embarganet a arbitri dels altres deputats que noy pogues entendre quels altres deputats romanents dels iij hi poguessen elegir altre en loch daquell. En aquesta manera que si era del braç de la Esglesia qui formassen altre daquell braç metex e daquella condicio e loch. E axi matex daquells dels nobles e cavallers e de les Ciutats e viles reals de Cathalunya.—*Plau a la senyora Reyna en nom que dessus.*

LXXXVI. Item que si algu o alguns dels dits deputats usaven mal en lur offici e aço ere regonegut per los altres deputats quels altres deputats romanents los ne pusquen gitar e remocar *(sic)* e o metre altre o altres e punir aquells que hauran gitats e remoguts segons que de dret e de raho trobaran fahedor. E quel senyor Rey ne officials seus aço no puxen embargar ans haien a donar a aço dels dits deputats romanents socors favor e ajuda segons la forma del capitol que comença «Item

que los dits iij deputats hajen poder de firmar cartes publiques etc.»—*Plau a la senyora Reyna pero que saja a fer ab volentat e licencia del senyor Rey pero quel senyor Rey per fet de la deputacio no puga enquerir ni punir negun dels deputats sino a requesta dels altres deputats romanents.*

LXXXVII. Item quels dits deputats residents en Barchinona hajen a donar sou a homens a cavall que sien catalans e domiciliats en Cathalunya o qui no sien domiciliats fora de Cathalunya e que en aço tota frau sia foragitada e squivada a conexença dels deputats de les stimes e mostres. E si algun cathala o qui sera haud per cathala en la forma prop dita haura tengut companyo o escuder un any o mes a sa propia messio posat que aquell no sia cathala ne haud per cathala que li puscha esser donat sou per los dits deputats si empero apte sera a cavalcar e a portar armes a conexença dels dits deputats a les dites estimes pero sils dits deputats no trobaven tants cathalans o qui son hauts per cathalans al nombre dels homens a cavall damunt dit o los dits cathalans noy volien anar que en aquell cas los dits deputats poguessen haver e pagar altres homens a cavall los quals lo senyor Rey pogues elegir e haver donant empero lo sou acostumat ço es vij solidos per cavall alforrat.—*Plau a la senyora Regina en nom que dessus.*

LXXXVIII. Item quels dits deputats a algun cathala qui no sia de paratge ho honrat Ciutada ho burges qui haia quitacio en casa del senyor Rey o de vos senyora o del senyor Duch o encara de qual se vulla prelat o baro o altre de qualque condicio sia a una bestia o a dues no puxen donar sino per un cavall a aquell qui pendra quitacio a una bestia o per dos cavalls a aquell qui pendra quitacio a dues besties e quels cavalcadors els cavalls sien bons e soficients a coneguda dels deputats a les stimes e mostres.—*Plau a la senyora Reyna en nom que dessus.*

LXXXIX. Item que a negun cavaller o hom de paratge o Ciutada o hom de vila honrat los dits deputats no pusquen donar sou per mes de x homens a cavall los quals x e no mes pusquen aquells tenir. Empero que sien bons e soficients a coneguda dels deputats a les mostres e a les stimes.—*Plau a la senyora Reyna en nom que dessus.*

XC. Item que tot cavall que sera restituit als dits deputats per affollat qui li sia fet un senyal cert de foch en la anqua esquerra per tal que no puscha esser tornat en sou ni frau hi puscha esser feta.—*Plau a la senyora Regina en nom que dessus.*

XCI. Item que si algu qui pendra sou de Cathalunya sen vendra ab licencia de la frontera o lexara la los cavalls e noy lexara los cavalcadors quey haura acostumats de tenir que per aytants cavalcadors com ne falran no li sie dat sino mig sou. E si dins un mes e mig

aquells cavalcadors quey haura acostumats de tenir no seran tornats en les dites fronteres que perda tot lo sou daquells e quels dits deputats no lin paguen gens.—*Plau a la senyora Reyna en nom que dessus.*

XCII. Item que los dits deputats residents en Barchinona puxen donar a aquells qui sacordaran de anar en la armada de la mar salaris e loguers segons lo cot tatxat per la cort del senyor Rey o a arbitri lur tota favor empero foragitada per la qual favor si trobat sera que los dits deputats donassen salari oltra lo dit cot que nols sia reebut en compte.—*Plau a la senyora Regina en nom que dessus.*

XCIII. Item ordona la Cort que no contrastants los capitols dessus dits que fan mencio que totes coses que exiran de Cathalunya e entraran en Arago e en Regne de Valencia e aquelles que dels dits Regnes entraran en Cathalunya paguen les quantitats en los dits capitols contengudes que si los dits regnes e cascun daquells acordaven de levar la imposicio que es posada en aquells regnes a totes mercaderies e altres coses que entren de Cathalunya en los dits Regnes e aquelles que hixen dels dits Regnes e entren en Cathalunya e que daqui a avant en aquelles coses no hi poguessen esser per ells algunes imposicions posades que aximatex les dites generalitats que posades son per la dita Cort en les dites mercaderies e coses sien relevades e toltes. E per tal cas aquest fet sa a manejar ab los deputats de cascun Regne vol la dita Cort e ordona que sie comanat als deputats residents en Barchinona e an Berenguer bertran cambiador de la Ciutat de Barchinona que ells en nom e en loch de tota la present Cort puguen tractar ab los dits Regnes e ab cascu de aquells e convenirse ab ells del dit fet e ço que per ells sera ordonat e fet e convengut ab los dits Regnes e cascu de aquells sia haud per ferm e per fet axi com si la Cort tota ho havia fet. E aço matex sia entes en Regne de Mallorques e illes daquell en cas que no volgues pagar e contribuir ab Cathalunya.—*Plau a la senyora Reyna en nom que dessus sens minva del dit do.*

XCIV. E lo compertiment quis ha a fer per lo braç de les Ciutats e viles Reals de Cathalunya de les LXXV milia lliures quels pertanyen a la lur part en lo dit do se faça per la manera segnent.

Ço es que Cinquanta milia lliures de les dites LXXV milia liures sien culides levades e pagades per via de imposicio la qual sia posada sobre la farina en los lochs Reals de Cathalunya e en tots altres qui ab ells contribuiren en les Corts de Cervera e de Monso e en la illa de Mallorcha e en la ciutat e vegueria de Tortosa. E aquesta imposicio sia cullida e levada ultra la imposicio que en cascun loch dels dessus dits es posada sobre la farina la qual sie e estie en son esser segons que

huy es. E que sie posat a la quartera del forment de Barchinona vj diners de imposicio barchinoneses.

Item a la quartera de mesura ço es de forment e dordi v diners barchinoneses.

Item a la quartera del ordi e de tots altres blats quals se vulle iiij diners barchinoneses.

E que segons la manera daquesta mesura sie posat a les altres mesures dels lochs dessus dits segons mes e menys.

Item que aquesta imposicio sie pagada als molins o en aquell loch que als deputats residents en Barchinona o a aquells a qui ells ho comanaran sie vijares que mils e pus profitosament fer e cullir se puga e sens frau.

E per tal car es incert si la dita imposicio al dit for que damunt es posat pujara a la quantitat de Cinquanta milia liures quities de messions en cascu dels dits dos anys per lo qual temps lo dit do se fa es axi acordat per lo dit braç que si daci per tot lo mes dagost primer vinent los tres deputats residents en Barchinona conexien que de la dita imposicio no deguessen exir les dites L milia liures quities segons que dit es que ells per vigor del sagrament e homenatge per ells fet puguen afegir a la dita imposicio dels dits blats en aquella manera que vijares los sia en guisa que puyg a les dites Cinquanta milia liures segons que es dit lo qual affigiment hajen a manifestar e notificar per tots los lochs dessus dits e que aço dels dits deputats ordonaren se haja a seguir per tots los dits lochs.

Item quels deputats dessus dits si a ells ben vist los sera esser profitos venen cascun loch dels dessus dits e en la dita illa de Mallorques la dita imposicio de iij en iij meses e si vijares los ho es la facen cullir e levar a aquelles persones e en aquella forma e manera que pus profitosament a ells sera vist fahedor.

Item es acordat que les xxv milia liures romanents a compartir per lo dit braç de les Ciutats e viles Reals sien cullides levades e pagades per lo dit braç ab tots aquells qui ab ells pagaren e contribuiren en les Corts de Cervera e de Monso e ab lo Regne de Mallorques e ab la ciutat e vegueria de Tortosa e ab lo marquesat per via de fogatge. E per tal car es incerta la quantitat que a cascuna universitat del dit braç ne vendrie es acordat que en cascuna universitat de les dessus dites exceptat lo Marquesat els lochs dels ciutadans e de homens de vila sien novellament comptats los fochs lo qual compte se haia a fer daci per tot lo mes de Juny primer vinent e dins aquell mes hajan a esser trameses segons la forma dejus scrita als deputats residents en Barchinona

en lo qual compertiment sia servada la forma e manera davall escrites.

Es a saber que en cascuna ciutat vila o loch que sia cap de vegueria o de batlia sien elets per los consellers pahers consols procurador e jurats o altres regidors daquelles certes persones bones e leyals e aço per vigor del sagrament e homenatge per ells fahedor en poder del veguer o batle de cascuna de les ciutats viles e lochs les quals persones quan eletes seran facen sagrament e homenatge en poder dels dits ordinaris que en comptar e escriure los dits fochs dels lochs on seran elets e dels altres lochs dins lur vegueria o batlia se hauran lealment e be. E que escriuran tots los fochs de cascun loch axi pobres com richs qui tenguen domicili en los lochs dessus dits. E encara que si en algun alberch ha pubills o pubilles o altres persones qui viuen a lur propia messio que cascu daquests sia comptat per foch pus que haien sos bens partits e apartats pero sils tudors o altres persones ab qui estaran lus feyen la messio e aquells haien bens don poguessen viure en cas que la messio o provisio nols fos feta que aquests aytals sien comptats cascu per foch declarant que si una dona vidua estara ab sos fills qui no haien los bens que aytals sien comptats solament per un foch. Empero si la dona esta ensemps ab lo fill o ab la filla qui haguessen marit o muller e la dona vivia dels seus bens propis que sia comptat cascu per un foch. E que sia escrita la condicio o ofici de cascuna persona. Es entes empero que aquells que comptaran los dits fochs puguen dir e notificar als regidors dels lochs per virtut del sagrament e homenatge que hauran fet quants dels dits fochs que hauran escrits seran de condicio que per lur pobresa no puguen res pagar e aço los dits regidors notifiquen per lurs letres als dits deputats e quels deputats puguen haver esguard en aço segons lur bon vejares. E escrits e comptats los dits fochs de cascu dels dits lochs los consellers pahers e altres regidors dessus dits trameten aquells fochs escrits e segellats ab lo lur segell e ab lo segell dels oficials de les dites ciutats e lochs que sien caps de vegueries o de batlies als tres deputats residents en Barchinona dins lo dit mes de Juny axi com dit es.

Item quels dits fochs sien escrits e tremeses als dits deputats a Barchinona a messio de cascun loch on los dits fochs seran escrits.

E escrits los dits fochs e tremeses als dits deputats axi com dit es los dits deputats compten quant tanyeria a pagar als fochs dels lochs dels ciutadans e de homens de viles en les dites LXXV milia lliures comptant per foch aytant com paguen o deuen pagar cascun foch dels homens de la Esgleya e dels Richs homens e cavallers. E encara vegen

e regoneguen quant pertanyera a pagar en les dites xxv milia lliures a la ciutat de Tortosa e al Marquesat segons que paguen los dos braces dessus dits axi com dit es com aço segons que per la cort es ordonat se haia a pagar als dits dos braces e deia esser afit a les dites xxv milia lliures.

Item que fet aquest compte per los dits deputats ço es de les LXXV milia lliures en que los lochs dels ciutadans e homens de vila deuen pagar per via de fogatge segons lo nombre dels fochs de la Cort de Cervera per la manera que paguen los homens e fochs dels dos braces dessus dits axi com dit es. E encara afit a les dites xxv milia lliures tot ço que als dits dos braces de prelats e persones ecclesiastiques se ha a tornar per los fochs de la ciutat de Tortosa e Marquesat dessus dit segons que paguen los homens dels dits braces de prelats e persones ecclesiastiques Richs homens e Cavallers tot aytant com sobrara de les dites xxv milia lliures o hi hauran a afegir sia departit per lo dit braç segons lo nombre dels fochs de les ciutats e viles Reyals de Cathalunya e del dit Regne e illes dessus dites.

Item que si per aventura per los deputats dessus dits era trobat que per alguna ciutat vila e loch de les dessus dites fos comes o fet algun frau o necligencia en comptar e escriure los dits fochs quels dits deputats puguen si vijares los ho sera altra vegada fer comptar e escriure los fochs de la universitat e loch qui lo dit frau o necligencia haura fet o comesa. E si per lo novell comptament dels fochs del dit loch era trobat lo dit frau e necligencia que totes les messions que serien fetes per lo comptament ques seria fet per los deputats sien pagades per la universitat on sera atrobat aquell frau. E si frau o necligencia noy sera atrobat o trobada ques pach de la quantitat dessus dita.

Item es acordat quels homens dels ciutadans e de homens de viles e tots aquells qui ab ells contribuexen no sien present comptants mas haien a contribuir per via de fogatge o per via de imposicio segons que als deputats sera ben vist faedor.

Item que alguns lochs o parroquies petites jassia sien Reyals o de contribucio del braç de les ciutats e viles Reyals haien a pagar per via de fogatge o de imposicio axi com als deputats sera vist faedor.

Item que a les ciutats e viles Reyals de les quals haia sindichs en la present Cort no calla fer la dita notificacio del comptament dels dits fochs com jals sia cert ques han a comptar mas hages a notificar als caps de les vegueries ço es a aquelles ciutats viles e lochs que sien cap de cascuna vegueria dels quals no haia sindich en la present Cort.

Item que si en los dits capitols de la imposicio de la farina e en lo

compartiment dels fochs del braç de les ciutats e viles Reyals pus prop dites o algunes daquelles o alguna de les coses en aquelles contengudes aparien algunes coses duptoses o escures que aquelles una vegada e moltes puguen declarar los dits deputats residents en Barchinona.— *Plau a la senyora Reyna en nom que dessus.*

XCV. E lo compartiment ques deu fer de les dites Lxxv milia lliures que pertanyen als braces dels prelats e persones ecclesiastiques richs homens e cavallers volen los dits braces els plau e que aço sia e puga esser fet per acte de Cort quels deputats lurs residents en Barchinona puguen compertir per les dits braces aquelles LXXV milia lliures que a ells pertanyen ço es XXV milia lliures dels fogatges e XXV milia lliures de la imposicio e les altres XXX milia lliures que fallien de la moneda que foren compartides per los dits braces e per lo braç de les ciutats e viles Reyals segons que damunt es dit sien compartides per los deputats dessus dits per via de fogatge e segons lo nombre dels fochs que en los dits braces foren trobats en la Cort de Cervera pero no consenten ni consentiren ans hi contradigueren e ara espressament hi contradien en la imposicio quel braç de les ciutats e viles Reyals entenen a fer e posar sobre la farina e altres coses com entenen que les dits braces ni lurs homens no paguen ni deien pagar en les dites imposicions.

El braç de les ciutats e viles Reyals dix que com per tota la present Cort sia atorgat que puga la quantitat que li pertany en lo dit do levar e cullir per via de imposicio o per aquella manera que vijares lus sia segons que per los dits capitols se appar e haien eleta aquesta via Per ço entenen ques sia pogut fer segons los dits capitols e estan e perseveren en aquells.

Els dits braces de la Esgleya e de Richs homens e de Cavallers perseverant en ço que per ells dit es digueren e dien que en cas quel braç de les ciutats e viles Reyals les quantitats de la farina e de les L milia lliures que fallien de la moneda vullen levar per via de imposicio empero en la dita imposicio no entenen ni deuen ells ni lurs homens pagar com ja paguen certa quantitat entrels dits dos braces e lo braç de les ciutats e viles Reyals corpartida.

E lo dit braç de les ciutats e viles Reyals replicant dix quels dits dos braces han ja fermats los capitols del do pero esta e persevera en ço que dit ha e en aço que en los presents capitols es contengut.

XCVI. Item ordona la dita Cort que per tal com en lo principat de Cathalunya e en les altres terres del senyor Rey on corra moneda barchinonesa han gran fretura de la dita moneda e la dita terra nes fort

minva que sia feta inhibicio general per tots los Regnes e terres del senyor Rey de ça mar en lo Regne e illes de Mallorques que neguna persona de qualque condicio sia no traga ni gos traure ni faça traure moneda barchinonesa axi croats com menuts dels dits Regnes e terres del dit senyor Rey de ça mar e del dit Regne de Mallorques sots pena de cors e daver en la qual pena tots aquells qui contrafaran sien encorreguts sens tota merce. Aço empero sia entes si la dita moneda que traurien sobrepujara quantitat de xx solidos barchinoneses. E encara ultra aço pach en x doblaries aytanta moneda com ultra les dits xx solidos traura. E quel aforament del flori dessus dit dur per aytant temps com la seca del flori sera del General de Cathalunya e no mes avant. E aquesta inhibicio de la dita moneda barchinonesa sia publicada per tot lo principat de Cathalunya ab veu de crida.—*Plau a la senyora Reyna en nom que dessus.*

XCVII. Item que per tal que pus promptament sien trobades companyes de cavall en Cathalunya que sien a servey del senyor Rey e a defensio de la cosa publica de Cathalunya ordona la senyora Reyna a la Cort que sia donada anada continuament en Cathalunya per iiij anys prop vinents qui comencen lo primer dia de Maig prop vinent ço es xxx solidos per mes a cavall armat e xx solidos per mes a cavall alforrat pagadors de iij en iij meses per la deputacio. E aquells qui daquesta anada volran pendre se presenten a les persones a aço deputades e que cascu se faça escriure a quants cavalls armats e alforrats volia pendre anada e faça seguretat bona e bastant a coneguda de les persones a aço deputades ab sagrament e homenatge e ab obligacio de bens que dins xv dies apres que seran requests per los deputats se presentaran en aquell loch de Cathalunya on sera ordonat per fer mostra dels cavalls e dels cavalcadors als quals hauran presa anada o als quals se seran fets escriure e aperellats de entrar en sou e pendre e anar en lo servey del senyor Rey volra per defensio de la cosa publica e que prenent lo sou ces la civada. E que cascun cavall armat valla almenys L lliures e alforrat xxv lliures a conexença dels deputats a fer les estimes e de lurs substituits e que axi matex a lur conexença haien haver cavalcadors e armes suficients.

E si per aventura dins los dits xv dies ne comperien aparellats de fer la dita mostra e fer lo dit servey que restituesquen en doble la dita anada que presa hauran e paguen per pena de cascun cavall armat al qual serien scrits L lliures e per cascun cavall alforrat xxv lliures.

E si cap daquests aytals havie just embargament a coneguda dels dits deputats o substituits lurs noresmenys haia a tremetre covinent

cavalcador en loch sen. E axi matex si haura justa raho a conexença dels dits deputats ques puxa fer descriure e cessar de pendre la dita anada.

E les dites penes sien guanyades a la Deputacio e quel senyor Rey ni la senyora Reyna nil senyor Duch nils deputats ni altre non puguen fer gracia ni remissio.

Item que per ço que les dites persones ab mellor cor tenguen cavalls e armes ordona la senyora Reyna e la Cort que aytals persones per negun deute que deien los cavalls rocins darmes ni arneses ni armes lurs ni dels dits cavalls e rocins no puguen per algun oficial Reyal fisch ni altre esser marchats penyorats ni en alguna manera empatxats posat encara que aquelles persones a aço haguessen renunciat e jurat.

Item que a null hom anant per cami que men cavalls o rocins darmes no sia demanat negun dret de pontatge ni adobs de camins ni barres ni leudes ni passatges ni negun empatxament no li sia fet pero que sia tengut de pagar ço que pendra o despendra per les lochs e hostals on ira ni pasara e si non feya que per aquesta raho pogues esser embargat e no per altra fins que hagues pagat.

Item que per tal que besties cavallines se facen en la terra es nodresquen sia ordonat que tots cavalls egues e pollins qui sien cavalls o rocins qui exiran daquelles no puguen ni degen esser penyorats ni marchats per neguna raho.

Item que en pendre la dita pensio no sien enteses Prelats Comtes Vezcomtes ni Barons Cap de baronia ni veguers batles o lochtinent de procurador en Cathalunya ço es dels cavalls que tendran e hauran a lurs propies persones.

Item que per lo senyor Rey sien fetes letres a aquelles persones que la Cort tendra per be dien e requiren ques deien encavalcar ab aquelles mellors paraules e maneres que faça a fer explicant la dita ordinacio per tal que les gents mils sesforcen a fer les dites coses.—*Plau a la senyora Regina en nom que dessus.*

XCVIII. Item que si era feta pau o treva a mes de un any durant lo present do entrel dit senyor Rey e lo Rey de Castella que encontinent lo present do o ajuda cessas aytant com a cullir sen hagues del dia de la dita pau o treva a avant e fos nulla e hauda per no feta. Axi empero que sils iij deputats residents en Barcelona o altres havent ne poder daquella havien fetes algunes obligacions manleutes o barates les quals aquell dia no fossen pagades que totes aquelles se haguessen a pagar e quel dit do o ajuda no cessas fins que tot allo fos pagat axi pero que si la dita guerra tornava quel dit do se cullis e tornas en son esser.—*Plau a la senyora Reyna en nom que dessus.*

XCIX. Item que sils homens a cavall e de peu que pagara Cathalunya e la armada de mar qui de la dita quantitat se pagara feyen entrades o preses o guany algu que aquell dret de ço quel senyor Rey acostuma haver ni a ell se pertany venga e haia a venir en ma e poder dels dits iij deputats residents en Barchinona e dels cambiadors per la dita Cort elets e quels dits homens a cavall o a peu o aquells qui en la dita armada iran sien tenguts de donar aquell dret lo qual les dits deputats haien a convertir oltra lo dit do en defensio dels dits principat de Cathalunya e Regne de Mallorques e illes en cas que contribuesquen axi com dit es ab Cathalunya. E que daço lo dit senyor Rey ni altra persona per ell no puga res demanar ni haver.—*Plau a la senyora Reyna en nom que dessus.*

C. Item quels homens dels ciutadans ni de homens de viles no paguen ne sien tengats de pagar sino segons que han pagat en lo do de la Cort de Muntso pro rata del present do ni paguen sino aytant com les homens dels richs homens e cavallers.—*Plau a la senyora Reyna en nom que dessus.*

CI. Item que tots los moros e juheus domiciliats e poblats en les terre dels prelats e persones ecclesiastiques richs homens e cavallers e hos mens de paratge ciutats e viles e lochs Reyals de Cathalunya e del dit Regne e illes de homens de les dites ciutats e viles paguen e contribuesquen en lo dit do e altres coses damunt contengudes axi com les christians poblats en les dites ciutats viles e lochs.—*Plau a la senyora Reyna en nom que dessus. Pero quels juheus no paguen ne sien tenguts pagar sino en les generalitats e altres imposicions damunt posades e no en fogatge.*

CII. Item que si algu dels dits braces o singulars daquells no volien pagar ço que pagar deuen segons que es ordonat en aquesta Cort allegant franquesa o qualsevol altra manera que daço no li sia presa neguna ferma de dret ans sia feta execucio realment e de fet contra ell remoguda tota appellacio e difugi e que aquell qui sia rebelle en pagar ço que deuria hagues a pagar totes messions que per occasio del dit contrast se farien. Es entes empero que si per aventura ni havia algu o alguns que ço qui deuria no pogues haver per altra raho part pobresa que aço no fos corregat als altres qui pagat haurien ans aquells qui pagat haurien ço que deurien no haguessen a pagar pus aquella vegada. Aço empero es entes si per contradiccio de fet estava que ço que deurien nos pagas car si per pobresa dalgu o per altra raho sesdevenia la resta o no poder daquests fos departit entrels altres habitadors dels lochs on aquest estaven. E si alguna ciutat castell vila o loch o algun

singular metra algun contrast o empatxament donava a la paga de aço que deurien fos tantots feta execucio contra aquell o aquells qui lo dit empatxament farien segons la forma del capitol que comença «Item que les dits iij deputats haien poder de fermar cartes etc.» e en tota altra manera que fer se pogues. E quel senyor Rey o son general procurador o portant veus daquell e lo batle general de Cathalunya a requesta dels dits deputats encontinent haien a demanar e pendre postats los quals empero no sien meses penyora e aquelles retenir tansolament per aquest fet entro quels deputats sien satisfets de ço que degut lus sia ab dons messions e interesses e quel senyor Rey quant aquella vegada no la retenga per altra raho. E noresmenys que haien a fer totes altres execucions ab hosts e en altra manera segons quen seran requests per les dits deputats.—*Plau a la senyora Reyna en nom que dessus.*

CIII. Item que durant aquesta Cort e ans que sia finada lo dit senyor Rey e vos dita senyora Reyna en nom dell haia e haiats revocar realment e de fet tots greuges que haia o haiats fets o faça als dits iij braces o la j daquells o singulars daquells e aquelles proveir justament e fer ordinacions bones e constitucions a conexença de dos savis en dret elegidors per lo dit senyor Rey e per vos dita senyora en nom dell e dos per cascun braç e per sisena persona larchabisbe de Terragona. E si les dites coses e cascuna daquelles lo dit senyor Rey no complia e vos senyora en nom dell no compliets lo present do o ajuda sia hauda per no feta e nulla. E axi matex sia entes del Regne de Mallorques e illes daquell en tot cas que pach e contribuesca ab Cathalunya.—*Respon la senyora Reyna e diu que molts dies ha passats que foren assignades certes persones a proveir tots los greuges e es cert que molts ne son estats proveits e de les provisions ja fetes letres e exides de la cancellaria del senyor Rey a aquells qui les han demanades. Empero si alguns ni ha a proveir plau li que certes persones los provecsquen justament. E si ordinacions o constitucions profitoses a la terra son necessaries de fer o declaracions de quals se vol duptes que sien e entrevinguen en los capitols del do plau li qui sien fetes. Empero per fer aquestes coses nos tard de fer e publicar lo do car la senyora Reyna en nom del senyor vol e mana consinten a aço la Cort que daquests iiij dies primer vinents puxen esser fetes les dites coses e haien aquella eficacia e valor que hagren* (sic) *si ans de la publicacio del do fossen fetes.*

CIV. Item quel senyor Rey remeta e vos Senyora remetets per nom dell a tots los tres braces e a cascu dells e als homens lurs e de cascun

dells totes penes de hosts fallides justeyes de plets contestats encara que la sentencia no sia donada o encara que fos donada pus que la execucio no fos feta e totes altres penes civils e peccuniaries axi de terces o quints deguts per clams o reeclams o per fermes de dret com per altra manera semblants a les damunt dites o no semblants. E encara totes penes de crims devallants pus que en peccunia sien convertides en que los dessus dits iij braces e cascun dells e los homens lurs e de cascun dells e cascuna encara singular persona de qualsevol dels dits iij braces generalment o en special sien encorreguts o tenguts per qualque manera en juhi o fora juhi per tot lo present mes dabril. E aço matex sia entes del Regne de Mallorques e illes a aquell adjacents en cas que pach e contribuesca ab Cathalunya.—*Plau a la senyora Reyna que penes devallants de hosts fallides o de bans o de terces o de obligacions e de fermes de dret e encara altres civils e peccuniaries o devallants de propis crims sien remeses.*

CV. Item que totes manleutes fetes e faedores en corts Reyals per fets criminals per quals se vol persones o per quals se vulla rahons passat un any apres que son o seran fetes sien haudes per nulles e que los manlevadors passat lo dit any sien hauts per absolts e deliures de les dites manleutes. E que semblantment sentena daquelles qui son o seran comanats a algu o alguns axi com a carcellers.—*Plau a la senyora Reyna en nom que dessus durant lo temps del dit do.*

Item que algun prelat o religios o qualque persona ecclesiastica ni algun baro o cavaller o hom de ciutat o de vila o qualsevol persona de qualsevol estament sia no puxa demanar ni fer demanar en tot o en partida gracia o remissio sobresseiment o allongament o qualsevol altra provisio per la qual se pogues lo dit do o ajuda remetre minvar o allongar o sobreseure o per qualsevol altra manera embargar en tot o en partida o en alguna cosa o quantitat per pocha que sia ne encara puga daquestes coses o alguna daquelles per be que fossen fetes o atorgades per moviment propi del senyor Rey usar. E si alguna persona contra aço feya pach en doble tot ço que sera contrafet a la defensio de la cosa publica sens tota merce. E quel senyor Rey ni vos dita senyora Reyna nil senyor Duch ni altre per ells ne per vos no puguen empatxar ni tolre poder a officials seus ni vostres ans aquells oficials no sien tenguts de obeir a negun manament ni a neguna letra per lo dit senyor Rey ni altres dessus dits contra les damunt dites coses e ells tremesa e que sil senyor Rey o vos senyora Reyna ol senyor Duch e oficials seus o vostres contra aço feyen quencontinent ces lo do e quels deputats haien a desamparar e lexar lur ofici. E si dalli a avant da-

quell usaven o res reebien que haien a retre e pagar de ço del lur propi e que nols sia pres en compte. E que aço juren tots los de la Cort e encara lo senyor Rey e vos dita senyora Reyna e lo senyor Duch.—*Plau a la senyora Reyna en nom que dessus. Axi empero quel dit do no cessas nils deputats no haguessen a lexar lur ofici sino en cas quel senyor Rey o la senyora Reyna ol senyor Duch o altre per ells que aço a fer hagues requests per los dits deputats no volien esmenar o tornar a loch co que haurien contrafet.*

CVI. Item que totes les persones per qualsevol braç o braces de clerecia o de la cavalleria e de ciutat e viles de Cathalunya e del dit Regne de Mallorques e illes a aquell adjacents en cas que contribuesquen o paguen ab Cathalunya qui seran deputats a tenir e distribuir la moneda de la dita ajuda e totas altres persones que per occasio de la dita ajuda seran a alguna cosa fer deputades facen sagrament e homenatge e reebre en si sentencia de vet de no fer ne consentir alguna cosa per si o per altre scientment o fraudulosa perque la moneda nos convertesca tota sens alguna deduccio e diminucio en los afers de la defensio de la cosa publica segons la forma e manera damunt espressades e no en altra cosa de la qual sentencia de vet no puga aquell qui contrafara esser absolt si primerament no fa entrega a plenera satisfaccio e haia a fer als braces dessus dits segons que damunt es declarat.—*Plau a la senyora Reyna en nom que dessus.*

CVII. Item quel senyor Rey ni vos Senyora en nom delì del dia de la concessio present fins quel dit temps de la dita ajuda sia finit no puga ni pugats empetrar del Papa decima o subsidi algu en Cathalunya ni en lo dit Regne de Mallorques en cas que contribuesca ab Cathalunya dels clergues o persones eclesiastiques. E si per aventura per propi moviment del papa era atorgada o ja atorgat que daquell atorgament no pugats usar ni lo dit atorgament o subsidi levar e los clergues o persones ecclesiastiques aquella o aquelles no fossen tenguts de pagar ans de present ara per lavors aquella o aquelles los remeten.—*No par a la senyora Reyna que per la ajuda dels homens de la Esglesia deia renunciar a gracia alguna quel Papa li haia feta o li faça.*

CVIII. Item que per res la I loch no pach per laltre ni la I prelat o loch de prelat o de persona ecclesiastica per altre ni un rich hom o caballer per laltre ni alguna ciutat vila o loch Reals de Cathalunya o del dit Regne en lo dit cas per altre ni la I braç per laltre puga esser marchat ni penyorat la I per laltre.—*Plau a la senyora Reyna ab que haia compliment lo dit do segons que en lo primer capitol es contengut. Enten empero la senyora Reyna que si algun loch de prelat rich*

hom cavaller e ciutada o daltre qui hagues molts lochs no volia pagar e fadiga era trobada en lo senyor daquell loch o en los oficials los altres lochs daquell senyor per be que haguessen pagat pusquen esser penyorats e destrets en ço que fadiga seria atrobada e en les messions que sen haurien a fer. E aço sia entes axi del present do com del do qui fo atorgat en la Cort de Muntso.

CIX. Item quel senyor Rey ni vos Senyora ni altre en loch seu o vostre durant lo temps del dit do o ajuda no puga apellar citar demanar ne fer venir ni aiustar algu o alguns dels dits deputats per res dels afers de la dita ajuda o ordinacio o ministracio daquella sino a la ciutat de Barchinona o en los lochs on los dits deputats estaran o dins aquells per ço que la administracio daquella no pogues esser mudada ni torbada. E aço jur lo senyor Rey e vos Senyora per nom dell. E sil contrari feya que la dita ajuda cessas ipso facto axi quels dits braces no fossen tenguts de res a pagar de la dita ajuda.—*Plau a la senyora Reyna si donch lo senyor Rey request nou revocava.*

CX. Item quel dit senyor Rey e vos Senyora en nom dell e el senyor Duch atorguets e atorguen als dits iij braces e a cascun daquells que dins x anys primer vinents comptadors de la fi quel atorgament dels vj anys fo fet per vos Senyora enguany en la ciutat de Barchinona a avant per lo dit senyor Rey ne per oficial seu ne per altre en loch seu o vostre ni per lo dit senyor Duch no puga esser tremes ni posat comissari ni consellador ne jutjador ni adjunct ni escriva de la tresoreria ni altre de qualsevol condicio sia per quals se vol crims excesses o delictes o penes en algunes de les ciutats viles e lochs Reyals de Cathalunya e del Regne de Mallorques e de les dites illes en cas que contribuesquen ab Cathalunya ni homens lurs e encara dels dits prelats persones ecclesiastiques barons cavallers e homens de paratge e lochs lurs e de cascun dells ans de tots crims e excesses e penes comeses e cometedores dins qualsevol vegueria o batlia de les dites ciutats viles e lochs Reals e altres damunt dites coneguen los veguers batles e altres ordinaris oficials dels lochs on los dits crims excesses e delictes o penes son comeses e daqui avant se cometran. Empero que en aço no sien enteses lo procurador general de Catalunya nil Governador de Rossello e de Cerdanya nil batle general de Cathalunya nil Governador de Mallorques ans aquells personalment e no per substituit si donchs no era fent us tremes de lur governacio per lur ofici o per comissio del dit senyor Rey ordinariament e ab e de consell de lur assessor puguen enquirir e punir les crims comeses e cometedors dins los lochs on lo senyor Rey ha jurediccio. E que sien haudes per revocades e nulles totes comis-

sions que sien fetes a quals se vol comissaris conselladors instigadors adjuncts escrivans e altres que huy son en los lochs Reals e altres dessus dits o en algu daquells e totes comissions e poders a ells dats ans tots processes inquisicions e altres enantaments per ells fets contra quals se vol persones e per les dites rahons liuren als oficials ordinaris dels lochs on les dites inquisicions processes e altres enantaments sien estats fets. E si per aventura contra les coses dessus dites en aquest capitol contengudes era fet que aquells contra les quals seran donats comissaris no sien tenguts a aquells comissaris de obeir ans les ordinaris del loch haien als dits comissaris protestar e que no usen de les dites comissaries.—*Plau a la senyora Reyna a vj anys tan solament comptadors apres de la fi dels dits vj anys exceptat de crim de lesa maiestat falsador de moneda o sedomita. E que en aço no puxa esser feta frau sots color de assessor o de adjunct o de qual se vol comissari per qualque nom que sia apellat si donchs no era a requesta de les universitats e en cases dels usatges qui comencen* Simili modo firmissimi observentur *e* Princeps namque *e* Auctoritate et rogatu *e per Constitucions de Catalunya e per altres regalies per les quals se fan e sacostumen de fer processes per lo senyor Rey o per comissaris seus e no oficials seus ordinaris.*

CXI. Item quel dit senyor Rey ni vos Senyora ni oficial seu ni vostre ni altre per ell ni per vos nil senyor Duch durant la dita ajuda no puxa ni puxats forçar per força de host ni per qual se vol manera ensemps o departidament les hosts de les ciutats viles e lochs Reyals de Catalunya ni dels dits prelats persones ecclesiastiques barons cavallers e homens de paratge o alguna daquelles e homens de ciutadans e homens de viles e del Regne de Mallorques e illes a aquell adjacents en cas contribuesquen ab Cathalunya en les quals empero lo dit senyor Rey ha dret de host e de cavalcada de exir fora lurs lochs sino en cas quel usatje Princeps namque hagues loch per defensio de Cathalunya.—*Plau a la senyora Reyna si donchs no era per execucio de justicia quis hagues a fer per proces de pau e de treva o per lusatge* Princeps namque *o proces de so metent.*

CXII. Item quel senyor Rey e vos Senyora en nom dell ni son primogenit nil procurador general ni portanveus daquell ni negun altre official lur ni vostre per nom dells o de la i dells ni de vos no puguen ni dien forçar ni metre per força negun hom de esgleya ni de richom ni de cavaller ni de ciutats ni de viles Reyals de Catalunya ni del Regne de Mallorques e illes ni homens daquells en cas empero quel dit Regne e illes contribuesquen ab Catalunya en neguna armada galea estol o al-

gun vexell de mar. E que per les forces que son estades fetes durant la present Cort per raho de la armada per la present Cort feta de la qual es capita lo noble vezcomte de Cardona que no sia fet preiudici algu a alguns dels dits braces ni a lochs ni a singulars daquells com sien estades fetes per concessio e mera liberalitat de la Cort e per ordinacio per aquella Cort feta e no per deute que fossen tenguts.—*Plau a la senyora Regina exceptats los lochs on ho ha de costum e que alguna forca que sia feta de la primera Cort de Perpenya a ança celebrada en lany de* M.CCC.L *no puga esser treta a consequencia ni entreduir us ni costum.*

CXIII. Item quel senyor Rey ni vos Senyora en nom dell nil senyor Duch ni procurador general ni portantveus ni negun oficial o altra persona qual se vulla que sia no faça ni puga atorgar allongaments sobresehiments o empares per raho de la guerra de Castella o per altra qual se vol raho a qual se vol persones de qual se vol condicio sien que sien obligades a censals morts o violaris venuts o qui daqui avant se vendran a instancia de part ni per propi moviment e si ja son atorgats o atorgades aquells a qui sien o seran atorgades no puguen daquelles usar en alguna manera ans sien axi ara com lavors e lavors com ara haudes per casses e per nulles. E aço matex sia entes de guiatges faedors a quals se vol persones por raho de la present guerra de Castella o per altra qual se vol manera.—*Plau a la senyora Reyna en nom que dessus.*

CXIIII. Item quel senyor Rey remeta a tots los notaris de les ciutats e viles Reyals de Catalunya totes penes peccuniaries e criminals e quals se vol altres en les quals sien encorreguts o tenguts per qualque manera tro per tot lo present mes dabril si no havian servada en los contractes per ells reebuts e altres cartes per ells reebudes lo capitol e constitucio per lo dit senyor Rey feta en la primera Cort de Perpenya sobrels contractes e altres cartes largament en los lurs capbreus ordenadores e les cartes dels dits contractes liurades a les parts dins temps cert.—*Plau a la senyora Reyna romanent la constitucio en sa força.*

CXV. Item entenen los dits iij braces e espressament se salven es retenen que per la present ajuda ni per res contengut en los dits capitols damunt e davall escrits o en algun daquelles ni per res quis faça ho sia fet en la present Cort no sia ni puxa esser fet ni engenrat algun preiudici a libertats concessions privilegis uses e franqueses dels dits iij braces e de cascun daquells o de singular o de singulars daquells o de lurs homens en general o en special e encara al Regne de Mallorques e illes a aquell adjacents e habitants en aquells en cas que contri-

buesca ab Cathalunya ans los dits privilegis libertats e franqueses e uses sien e estiguen en lur plenera força e valor la present ajuda ni les dits capitols ni res contengut en aquells en alguna manera no contrastant ni ço ques fara en aquesta Cort no puga eser tret a consequencia en esdevenidor. E quel dit senyor Rey ne faça ara carta o privilegi a tots los dits tres braces e a cascun dells e singulars daquells e a lurs homens quils ne volran axi com mils e pus profitosament fer ni dictar se puxa a conservacio de lur dret.—*Plau a la senyora Reyna e que aytampoch sia fet preiudici al senyor Rey.*

CXVI. Item quels deputats tots residents en Barchinona eligen en cascun cap de vegueria de Catalunya e en lo dit Regne e illes en cas que pach e contribuesca ab Catalunya en aquelles empero que a ells e an Berenguer bertran sera vist faedor un cambiador lo qual en nom den Berenguer bertran dessus dits reeba tots los prestechs que en les dites vegueries se culliran es denen prestar segons que per la dita Cort a part en poder del notari davall escrit es estat fermat e faça dites a totes aquelles persones e universitats qui prestaran segons la dita ordinacio per la Cort feta de pagar tot ço que prestaran dins un any comptadors apres quel dit prestech sera fet.—*Plau a la senyora Reyna en nom que dessus.*

CXVII. Item es ordonat que en les manleutes obligacions e altres seguretats quals se vol les quals los deputats residents en Barchinona a reebre e aministrar lo dit do ordonats faran no sien ne puguen esser tenguts ne en alguna manera obligats los altres deputats dessus dits si donchs en aquelles no havien fermat e noy eren specialment obligats ne aytampoch no sien tenguts de retre compte de les coses que per los dits iij deputats seran aministrades.—*Plau a la senyora Reyna en nom que dessus.*

CXVIII. Item quel senyor Rey haia a fer als dits iij braces e a tot lo General de Catalunya e al Regne de Mallorches e illes a aquell adjaents en cas que pach e contribuesca ab Catalunya aytals cartes o pus forts si fer se poden a conservacio de lurs privilegis e libertats com lo Rey Namfos feu en la Cort de Montso e el Rey en Jacme en la Cort primera de Barchinona sobrel fet de la sisa confermant aquelles.—*Plau a la senyora Reyna sens novella confirmacio.*

CXIX. Item que totes e sengles ciutats viles castells e quals se vulla lochs rendes drets e altres bens en qualque partida sien de la senyoria del senyor Rey que sien estats e sien huy de la esgleya o universitat collegi capitol o covent o de qualsevol persona dels dits iij braces los quals sien o seran perduts per la guerra present es sien cobrats es co-

braran daqui avant per lo dit senyor Rey o per sos valedors oficials e sotsmeses tornen franchament e quitia sens alguna reemço e messio als senyors e a aquells de qui eren primer o a lurs hereus ab tots e sengles homens e fembres de qualque estament o condicio o lig sien ab mer e mixt imperi e tota altra juridiccio e ab tots drets privilegis furs costums e libertats les quals havien ans de la present guerra no contrastant alguna donacio o alienacio per lo senyor Rey feta o faedora.—*Plau a la senyora Reyna quels prelats e persones ecclesiastiques barons e altres domiciliats en Catalunya cobren los dits lochs e bens si donchs per traycio o per lur fet fraudos los dits loch e bens no eren perduts.*

CXX. Item que per los presents capitols ne algunes coses o paraules quals se vol sien contengudes en aquells ne per algun fet no sia ne pusca esser guanyat o adquisit algun dret en possesio o en propietat a algu dels dits braces o universitats o singulars daquelles ne en res diminuit ans cascun braç universitat e singulars sien e romanguen en tot aquell dret esser e estament sens alguna lesio o preiudici en lo qual eren abans de la present Cort e dels presents capitols.—*Plau a la senyora Reyna que nols sia fet algun preiudici.*

CXXI. Item que de totes les coses contengudes en los dits capitols o en qualsevol daquells sien fetes letres e cartes per lo dit senyor Rey als dits iij braces e al dit Regne e illes en cas que pach e contribuesca ab Catalunya e a cascun daquells qui les demanaran no mudada la substancia del fet franques de tot dret de segell.—*Plau a la senyora Reyna ajustat ço ques seguex en lo seguent capitol.*

CXXII. Item que totes cartes provisions e letres ques haien a fer per raho de la present ajuda o per qual se vol capitol dels dits capitols e totes altres provisions e letres quels dits deputats hauran mester ara o daquiavant e qui en la present Cort se proveiran a instancia dels dits iij braces o singulars axi en general com especial sien franques de tot dret de segell e de tot altre al dit senyor Rey o a escrivans o a altres persones per lo dit senyor Rey pertanyent per raho de les dites provisions e letres.—*Plau a la senyora Reyna. Empero que si cartes sen hauran a fer ab clausura a requesta de la part que sen haques a donar moderat salari.*

CXXIII. Item que lo braç dels prelats e persones ecclesiastiques consenten en los presents capitols e fermen aquest do salva la libertat ecclesiastica.

CXXIIII. Item que vos dita senyora Reyna hajats a licenciar la Cort present encontinent com los capitols del do dessus dits sien publicats e

fermats per vos dita Senyora e per la Cort.—*Plau a la senyora Reyna en nom que dessus.*

CXXV. Item com vos senyora Reyna per nom e axi com lochtinent del senyor Rey hajats celebrades e celebrets les presents Corts personalment per ço com lo dit senyor per gran necessitat dels afers de la guerra les dites Corts no ha pogut personalment continuar ne celebrar e la celebracio de les Corts de Catalunya se pertanga a la persona del senyor Rey tansolament e no a altra persona Per ço la dita present Cort protesta que per la celebracio per vos dita senyora axi com a lochtinent del senyor Rey de les presents Corts no sia ne puga esser fet ne engenrat algu preiudici al General de Catalunya ne als dits iij braces ne a algu daquells ne a singulars daquells ne aço puga esser daquiavant tret a consequencia en lesdevenidor e que daço sien fetes letres del senyor Rey e de vos Senyora dictades a profit de la Cort del General de Catalunya.—*Plau a la senyora Reyna que nols sia fet algun preiudici ne aytampoch al senyor Rey.*

CXXVI. Item com vos Senyora haiats fetes les provisions dessus dites als capitols donats per la dita Cort sobre lo dit do axi com a lochtinent general del dit senyor Rey que lo poder que vos Senyora havets del dit senyor Rey sia insert a la fi dels dits capitols.—*Plau a la senyora Reyna en nom que dessus.*

En nom de Deu sia amen. Lo molt alt senyor Rey Darago e la Cort general de Cathalunya ques celebra de present en la ciutat de Tortosa han ordonat que per tal com la terra es molt minva de moneda de la qual es gran dan e desaviament de tota la terra E per occorrer a aquesta necessitat E encara per soccorrer a la necessitat en la qual lo senyor Rey e tota la terra son posats per raho de la guerra de Castella axi per pagar homens a cavall e altres persones necessaries a la dita guerra axi en mar com en terra sia batuda e feta moneda dor es a saber florins appellats Darago los quals sien de talla daquells que huy son e daquelles letres e senyals ço es a saber que haja en lo march de Perpenya LXVIII florins compartit casen egualment axi que vinguen a aquell pes e les dites letres qui en los dits florins seran escrites sien aquestes ço es de part de la flor *Arago Rex P.* de la altra par on es la figura de Sent Johan sien aquestes *S. Johannes b.* E que a la part dreta de la dita figura de Sent Johan sia fet aquell senyal que al maestre e a les guardes sera ben vist fahedor. E sien los dits florins de ley de xviij quirats dor fi. E quel maestre sia en Pere blan e que haja aquell salari que huy ha.

I. Item per tal com sia gran dificultat e confusio de comptes sil maestre havia a donar compte en menut de les messions menudes quis fan e son acostumades de fer en lo batiment de la dita moneda e encara de les minves quis fan en les fundicions daquella es acordat e ordonat que sia comanat als deputats residents en Barchinona ço es que hi haia un de cascun braç. E que ells haguda informacio e certificacio vertadera daquelles persones que del dit fet los puguen vertaderament informar fet sagrament de donar bon consell e verteder e tenir secret vegen les dites minves e messions quantes poran esser e que daquelles se puguen avenir ab lo maestre de guisa que contrast daqui avant no sen seguesca ne compte no lin calla donar.

II. Item es ordonat que per començar tost lo dit batiment e per fer prova quant se pora guanyar en lo march dels florins les guardes sien tengudes en lo començament de tenir los comptes del ofici de la monedaria axi de comptes com de leys e aço xv dies. E aquells ab gran diligencia vegen e regoneguen lo guany ques poria fer en la dita moneda posant cert for a les compres. E si per ventura parra a iij dels deputats un de cascun braç o a ij dels consols de Perpenya los pus aptes en aquest fet e a les guardes demanar consell e acort de altres persones aptes e covinents en lo dit fet que fos pus profitos a la terra e pus aviat quel maestre fos tengut de donar certa cosa per march dor segons quels ors serien allo los damunt dits puxen fer per auctoritat del senyor Rey e de la Cort la ley e la talla de la dita moneda romanent en lo dit esser.

III. Item que sien guardes de la dita moneda en Jacme de Canyelles e en Pere naveres de la dita vila de Perpenya los quals haien cascun any C florins dor pagant aquells per mes que la secha obrara los quals façen sagrament e homenatge en poder del Governador de Rossello de haver se be e leyalment en lo dit ofici guardant la dita ley. E si per alguna necessitat aquelles o la i dells eren empatxats que no poguessen servir lo dit offici o noy volien esser o noy eren profitosos quels consols de Perpenya ab lo Governador e ab en Jaspert de treguera ni puguen metre altres en loch daquells a la lur bona coneguna haut consell e assentiment dels deputats residents en Barchinona.

IV. Item que la dita moneda se faça e sia regoneguda ab deguda solempnitat ço es que de present lo maestre e les guardes façen una tocha que sia de xviij quirats dor fi la qual sia feta fort fina sens mes e menys e aquella sia conservada en una caxa en la qual haia ij claus la i de les quals tenguen les guardes e la altra lo maestre ab la qual tocha sien jutjats tots los florins ques deliuraran e que de cascuna de-

liurança sia levat un flori per deena de marchs lo qual sia estojat en I bustia e si los florins seran jutjats I quart de quirat menys a coneguda de les guardes que puguen passar e que daquell magre sia fet compte a la terra. E aximatex si si troba un quart de quirat mes sia fet compte del gras a la terra en satisfaccio del magre. E com venga al cap del mes o tota vegada quel maestre o guardes ho requiren tots los florins qui seran justats en la dita bustia sien fusos e sien fet un riell lo qual toquen ab la tocha principal. E que daquell riell romanguen un troç que sia un quart de flori lo qual sia estojat a memoria de la moneda qui ses feta e es bona. E que sia escrit aço es lencerrament daytantes deliurances que son fetes daquell temps quel dit riell sera fet.

V. Item es ordonat per lo senyor Rey e per la dita Cort que la Constitucio fahedora sobre lo pijament de no batre mes moneda dor se faça per aquesta forma ço es quel senyor Rey e la Cort ordonen que per la necessitat del senyor Rey e de la terra se baten es puxen batre per dos anys Cinquanta milia marchs dor fi de que sien fets florins a la dita ley del guany de la qual moneda enten hom que exiran C milia liures en los dits dos anys.

VI. Item es ordonat que en Bartomeu cervera sia escriva per lo senyor Rey e per la terra de la dita secha de Perpenya e haia per salari cascun any per ço com ha a mudar son domicili Cent lliures barchinoneses. E lo dit en Bartomeu faça ço que escriva real deu fer. E haien un altre escriva reyal e del maestre e aquest sia en Bernat abra de Perpenya qui haia de salari LX lliures barchinoneses cascun any lo qual faça e sia tengut de fer en lo dit offici ço quels altres escrivans reyals e de maestre han acostumat de fer. E aquests facen semblantment sagrament e homenatge de fer be e leyalment a profit del senyor Rey e de la terra ço ques pertanga a lur ofici e que sia maestre de balança en Bernat thoir de la dita vila lo qual haia de salari Trenta lliures barchinoneses. E tots aquests damunt dits haien a regir los dits oficis personalment e no per substituit sino per aquella forma que es dit dessus en lo capitol dels escrivans e dels altres oficials.

VII. Item ordonen lo senyor Rey e la Cort que de present sia feta crida general per tot lo principat de Cathalunya que tot hom de qual se vol ley dignitat estament o condicio sia sots pena de D morabatins dor de la qual les dues parts sien guanyades al General de la terra e laltra a aquell o aquells qui haurant acostumat de reebre les penes civils en lo loch o lochs on se cometra la dita pena que daço no puguen fer gracia remissio o composicio haia a pendre lo flori a xj solidos barchinoneses e que tots contractes e obligacions de que moneda

barchinonesa se deja pagar se puxa donar florins a xj solidos. E negun cambiador ne altre qualsevol persona ne gos donar en negun flori darago que cambiara sino un diner menys per peça ne axi matex negun no gos donar ne pendre a vantatge mes al flori ab barchinoneses sino un diner per peça. En aço empero no sien enteses cambis que algu fara de moneda fora la terra.

VIII. Item que tots contractes quis faran daqui a avant se haien a fer a moneda barchinonesa e no a altre. Empero quel flori en lo pagament se pugue metra a xj solidos en altra manera quel contracte sia nulle. E que negun notari aytal contracte qui nos fara a la dita moneda no gos pendre sots la pena dessus dita. E que la Cort supplich lo senyor Rey que prengue totes vies e maneres perque faça quel flori corregue al dit for en Arago e en Regne de Valencia.

IX. Item que del guany quis fara del batiment del flori en la secca de Perpenya sien pagats los cavallers els homens a peu qui tenen e guarden les rahenes en los castells de Oppol e de Taltahull. E si lo dit guany qui exira del batiment del dit flori no bastava a pagar lo sou dels dits homens a cavall e de peu axi e per aquella manera que es acordat entrel senyor Rey e ells o per a avant se acordara quels deputats del General de Cathalunya paguen e sien tenguts de pagar tot ço que falliria al sou dels dits cavallers e homens de peu axi empero que tot ço ques pagara a ells per lo dit sou sia pres en compte als deputats e abatut del present do.

X. Item es cert quel senyor Rey deu haver del guany del dit flori cascun any xij milia florins ço es Mil florins per cascun mes dels quals lo maestre de la dita moneda haia e deia respondre al dit senyor o a qui ell volra en loch seu.

CONSTITUTIONES EDITE

IN CURIA DERTUSENSIS QUARUM ALIQUE SUNT TEMPORALES ALIQUE PERPETUE [1]

In nomine Domini nostri Jesu Christi Amen. Nos Elionora Dei gracia Regina Aragonum Valencie Maioricarum Sardinie et Corsice Comitisque Barchinone Rossilionis et Ceritanie ac generalis locumtenens Illustrissimi domini Regis agentis viri domini nostri carissimi et in personam ipsius domini Regis agentis in expedicione armorum in regno Valencie contra Regem Castelle inimicum suum gentibus principatus Cathalonie in civitate Dertuse generales Curias celebrantes quia in personam ipsius domini Regis cuius et Regni sui onus quo ad presens est humeris nostris impositum nostram decet Regiam majestatem ita rei publice curam gerere et investigare comoda subditorum ut Regnorum et terrarum ab alto nobis dicto nomine et in personam dicti domini Regis ut predicitur comissarum utilitas incorrupta persistat noctes quamplurimas transeuntes insompnes ut ea que subditorum Regiorum utilitatem concernunt totis viribus procuremus voluntarios appetendo laboris ut quietis ansenitas dicto domino Regi et suis subditis preparetur propterea predecessorum ipsius domini Regis illustrium et ipsius eciam domini Regis inherentes vestigiis tractatu et deliberacione plenaria habitis de et super infrascriptis cum prelatis et personis ecclesiasticis et procuratoribus et yconomis capitulorum et ecclesiarum cathedralium et baronibus richis hominibus et militibus ac civibus et hominibus villarum regalium seu procuratoribus et sindicis universitatum Civitatum et villarum ipsarum quorum nomina inferius sunt descripta constituciones ordinaciones declaraciones et confirmaciones facimus infrascriptas.

1 Aunque en la nota 2 de la pág. 254 del presente volumen se consignó que el documento que se transcribia bajo el epígrafe *Constituciones*, etc. (por errata se puso *Constitucionum*), estaba tomado del Proceso del Brazo militar, se ha desistido de este propósito, porque habiéndose tenido noticia, con posterioridad á la impresion de dicha nota, de un texto de las mismas Constituciones en el Registro de la Cancillería, num. 1.506, fols. 77 al 83, que se custodia en el Archivo de la Corona de Aragon, y resultando este último más completo y más correcto que el inserto en aquel Proceso, se ha dado la preferencia al de la Cancilleria.

También existe otro texto de las aludidas Constituciones en el codice 38 del Monasterio de Ripoll, fols. 119 y siguientes (Arch. gen. de la Corona de Aragon); pero es muy incorrecto y deficiente.

I.—*Quod non minus valeant testamenta non faciencia mencionem parentibus.*

Primo siquidem ordinamus quod si de patre seu aliis ascendentibus in testamento liberorum jure institucionis nulla mencio fiat nichilominus ipsum testamentum validum censeatur jure tamen legitime dictis ascendentibus semper salvo.

II.—*Quod domino Rege Regina primogenito vel alio locumtenente regio existentibus in Catalonia vices gerentes in Cathalonia non possint facere locumtenentem.*

Ulterius statuimus quod domino Rege seu nobis vel ipsius et nostro primogenito vel aliquo locumtenente Regio existentibus infra Cathaloniam nobilis Berengarius de Apilia seu alius vices gerens in Cathalonia locumtenentem non possit facere ullo modo.

III.—*Quod notarii antequam utantur officio notarie examinentur in capite Viccarie.*

Preterea declarantes constitucionem editam in Curia Montissoni que incipit Item quod illud idem etc. et eidem addentes statuimus et ordinamus quod quicunque de cetero creabuntur notarii undecunque sint et in quovis loco domicilium habeant antequam natariatus utantur officio habeant examinari in capite cuiuslibet vicarie et in illo loco in quo vicarius suam ordinariam tenet sedem juxta tenorem dicte constitucionis quam declaracionem etiam locum habere censemus ad notarios jam creatos nisi jam examinati existant.

IIII.—*Quod constituciones Perpiniani et Cervarie serventur.*

Denique revocantes constitucionem per nos pridem editam in Civitate Ilerde in continuacione presencium Curiarum incipientem *Reprehensibile judicari non debet si secundum varietatem temporum statuta quoque varientur humana* etc. volumus ut constituciones Per-

piniani et Cervarie de quibus agebatur in dicta constitucione revocatoria juxta ipsarum tenores amodo inviolabiliter observentur.

V.—*Quod Civitas Dertuse non separetur a Regno.*

Postremo cum non liceat a capite membra recedere et civitas Dertuse sit membrum notabile et insigne Comitatus Barchinone et Cathalonie principatus ne unquam ipsa Civitas ab ipsis Comitatu et Principatu valeat separari quinimo eisdem remaneat perpetuo unita pariter et affixa laudantes approbantes ratificantes et confirmantes universitati civibus et habitatoribus ipsius Civitatis Dertuse quecunque privilegia et concessiones retrolapsis temporibus de infrascriptis eis factas presenti nostra constitucione perpetuo valitura statuimus sanccimus et eciam ordinamus quod dicta Civitas Dertuse una cum jurisdiccione castro et terminis eiusdem nullo unquam tempore per dominum Regem vel eius successores valeat a corona Regia nec a Comitatu Barchinone et Principatu eiusdem dividi segregari seu modo aliquo separari Immo de presenti ipsam Civitatem et castrum eiusdem cum omni jurisdiccione ipsius civitatis et terminorum eiusdem vinculo indissolubili annetimus afigimus unimus et incorporamus dicto Comitatui Barchinone et Principatui Cathalonie promittentes in fide domini Regis et nostra ac virtute juramenti per nos inferius prestiti quod dicta Civitas cum suis terminis et omnimoda jurisdiccione ipsius amodo nunquam a dictis Corona et Comitatu segregabitur separabitur aut dividetur seu alienabitur qualitercunque nec segregare separare aut dividere dominus Rex aut sui successores possint nec alienare seu alias quocunque modo transportare in filium seu filios vel filiam aut filias vel uxores nec aliquam aliam personan ecclesiasticam vel secularem vel aliam per modum donacionis vendicionis infeudaciones permutacionis impignoracionis sive per modum de rahenes nec alio quocunque titulo alienacionis quem dici nominari et excogitari possit ad in perpetuum vel ad tempus a dicto Comitatu Barchinone et Principatu Cathalonie eciam si extrema necessitas censeretur vel utilas diceretur et etiam si diceretur Regnorum et terrarum dicti Domini Regis restauracio vel aliter immo volumus statuimus et sanccimus quod quicunque sit Rex Aragonum et Comes Barchinone sit et habeat esse Dominus dicte Civitatis Dertuse et castri eiusdem ac terminorum ipsius Civitatis.

VI.—*Quod moneta barchinonensis sit stabilis et firma et in signo et alias.*

Sane licet nuper in presenti Curia tractatum esset monetam barchinonensem de terno tam de denariis minutis quam de argento in lege diminui propter magnum emolumentum quod toti Curie datum fuerat intelligi ex diminucione huiusmodi proventurum quo emolumento dictus dominus Rex et dicta Curia indigebant propter inmensas expensas quas opportuit et opportet ipsum dominum Regem et generalem Cathalonie facere et sustinere ob guerram vigentem inter ipsum dominum Regem et Regem Castelle quia tamen eidem tractatui sindici Civitatis Barchinone ad dictam Curiam destinati se opposuerunt allegantes propter privilegia ipsi Civitati per predecessores domini Regis illustris Reges Aragonum super facto ipsius monete concessa dictam diminucionem fieri non posse nec eciam erat expediens ut fieret propter infinita et intollerabilia dampna que inde subsequi sperabantur. Quodque ipsum emolumentum magnum et grande ex dicta diminucione nullo modo ut pretensum fuerat exire aut pervenire valebat. Idcirco hiis et aliis dictum dominum Regem et nos eius nomine ad dictam Curiam inducentibus volentes ut convenit utilitati rei publice dare locum hac constitucione perpetuis temporibus valitura Revocantes annullantes cassantes et irritantes dictum tractatum et quedam capitula inde facta et actitata ac per dictum dominum Regem et dictam Curiam firmata die xxj mensis Febroarii proxime preteriti et postea iterato per ipsum dominum Regem in loco de Onda tercia die mensis Marcii proxime transacti Statuimus et sanccimus ac eciam ordinamus quod dicta moneta barchinone tam de denariis minutis quam de argento sit perpetua stabilis et inconmutabilis in lege et in signo prout per Illustres Reges Aragonum diversis diebus et temporibus et per diversa eorum privilegia extitit ordinatum. Que siquidem privilegia omnia et singula et quasqunque confirmaciones inde secutas valere volumus et disponimus dicta generali Curia approbante ac in eorum perpetua firmitate persistere jamdicto acto seu actibus contrariis obsistentibus nullo modo promittentes fide regia ac virtute juramenti per nos inferius prestiti quod dictam monetam prout in ipsis privilegiis et confirmacionibus continetur faciemus in perpetuum et faciet dictus dominus Rex firmiter et inviolabiliter observari.

VII [1]. In super statuimus quod aliquis prelatus baro aut alius cuiuscumque status fuerit aut condicionis qui consueverit vel non consueverint sustinere bannitos non audeat sustinere infra jurisdiccionem suam aliquos fugitivos armatarum factarum aut fiendarum per deputatos generalis Cathalonie nec eciam aliquem qui afugerit cum solido seu loguerio quod receperit ratione dictarum armatarum quod si fecerit statim quo per dominum Regem, seu nos eius loco aut oficiales Regios requisitus fuerit habeat necessario dictus baro seu alius predictorum baronum vel judex vicarius seu bajulus aut alius officialis ipsorum prelatorum dumtamen ad eius jurisdiccionem spectet infligere dicto fugitivo illam penam que in libro acordamenti scribitur et que talibus fugitivis consuevit infligi. Et hanc constitucionem durare volumus per duos annos a prima die mensis Madii proxime instantis continue subsequentes.

VIII. Ordinamus preterea quod a prima die mensis Madii proxime instantis usque ad duos annos continue sequentes aliquis baro miles homo de paratico civis vel homo ville honoratus nequeat aliquem guerrificare in quibus duobus annis inter eos omnes et etiam prelatos et ecclesiasticas personas treugas indicimus generales. Ita tamen quod ipsis duobus annis elapsis quilibet ipsorum sit et remaneat in illo esse et statu in quibus nunc existit et sic quod per lapsum ipsorum duorum annorum nullus eorum remaneat in guerra que nunc in guerra non existit. Et qui contra fecerit ultra penas in usaticis Barchinone et Constitucionibus Cathalonie editas contra infringentes securitatem et pacem principis habeatur ipso facto proerecto et separato a pace et treuga. Et si hac occasione castra vel loca aut alia bona sedencia in aliqua Baronia Cathalonie existencia ad manum Regiam devenirent debeant vendi infra annum aut alias alienari consimili persone illi cuius dicta castra loca et bona fuissent aut alii eciam persone infra ipsam baroniam degenti. Et predictam Constitucionem durare volumus per tempus superius expressatum.

Quod constituciones predicte inviolabiliter observentur.

Ut autem constituciones predicte et alia in presenti Curia edita tenacius observentur et subditi Regii in eorum juribus preservarentur

1 Esta Constitución y la que sigue no se encuentran consignadas en el citado códice de Ripoll, num. 38.

illesi statuimus et volumus vice et Regia quod nos in locum domini Regis et inclitus ac magnificus Infans Johannes primogenitus noster carissimus dux Gerunde et Comes Cervarie et procurator generalis dicti domini Regis Regnorum et terrarum suarum et quicunque alii officiales Regii qui pro nunc sunt et erunt pro tempore teneamus et observemus ac teneat et observent omnia capitula presentis Curie et aliarum curiarum generalium Cathalonie editarum temporibus retrolapsis que tamen presentibus constitucionibus minime adversentur. Et insuper teneamus et observemus teneant et observent faciamus et faciant inviolabiliter observari dicti prelatis et personis ecclesiasticis et personis militaribus Civitatibus et Villis et locis aliis Cathalonie ac civibus et burgensibus et habitatoribus ipsarum Civitatum villarum et locorum et suis in perpetuum omnes libertates privilegia bonos usus et bonas consuetudines eorumdem prout melius et plenius eis hactenus usi sunt eisdem omnia et singula confirmantes. Quas siquidem constituciones ordinaciones declaraciones confirmaciones et concessiones ad suplicacionem dicte Curie generalis facimus sanccimus statuimus et volumus per nomine dicte domini Regis et successores ipsius inconcusse et irrefragabiliter observari mandantes Vice Regia dicto nostro primogenito et generali gubernatori eiusque vices gerentibus aliisque universis et singulis officialibus et subditis Regiis presentibus et futuris quatenus omnia predicta et singula teneant et observent et ab omnibus faciant observari et non contraveniant nec aliquem contravenire permittant aliqua racione seu causa. Et ad maiorem cautelam et firmiorem securitatem omnium permissorum promittimus bona fide nomine dicti domini domini Regis et nostro [1] [omnibus et singulis qui ad dictam Curiam convenerunt et omnibus etiam aliis dicti Principatus Cathalonie licet absentibus tamquam presentibus et notario infrascripto ut publice persone a nobis nomine dicti Domini Regis et nostro] pro eis et aliis quorum interest intererit et interesse potest et proterit in futurum legitime stipulante recipienti et paciscenti ac eciam juramus in animam dicti domini Regis et nostram super cruce Domini nostri Jesu Christi et eius Sancta quatuor Evangelia corporaliter a nobis tacta predicta omnia et singula ut superius dicta sunt et in dictis constitucionibus declaracionibus et confirmaciobus contenta et expresata tenere et complere et inviolabiliter observare et facere teneri et inconcusse ac penitus observari prelati vero et persone ecclesiastice et religiose qui presentes fuerunt nominibus propriis et aliarum personarum eccle-

1 Faltan en el codice de Ripoll las palabras comprendidas dentro del paréntesis.

siasticarum absencium de dicto Principatu Cathalonie ad predicta consenserunt salvis juribus Ecclesie et ecclesiastica libertate.

Acta fuerunt hec in quadam domo contigua domui capituli Sedis Dertuse ubi dicta Curia pro negociis que inibi tractabantur consuevit congregari die lune vicesima prima Aprilis Anno a natiuitate Domini M.° CCC.° LX.° Regnique ipsius domini Regis Tricesimo.—*Raymundus Nepot.*

[1] Est autem sciendum quod die xx[a] prima mensis febroarii proxime preteriti prefato domino Rege existente in dicta Civitate Dertuse et presentem generalem curiam personaliter celebrante et existente quasi in recessu versus Regnum Valencie pro expedicione nec curia negociorum guerre cum et de assensu et approbacione ipsius Curie fecit aliquos actus vim generalis Curie obtinentes et inter alia fecit et edidit oraculo vice vocis dictam constitutionem nondum tamen in scriptis positam scilicet de non separando aliquo tempore a Corona Regia et Principatu Cathalonie dictam civitatem Dertuse et voluit et mandavit ipsam constitucionem formari et in scriptis poni et redigi eo meliori et apriori modo quo possit fieri quam tunc pro nunch ipse firmavit et juravit et jussit bulla sua plumbea comuniri. Et ubique omnes illi de dicta Curia generali inibi tunc presentes eandem firmarunt et etiam jurarunt.

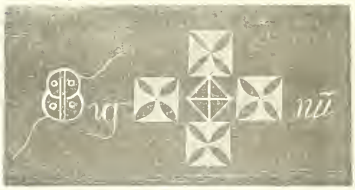

Alionore Dei gratia Regine Aragonum Valencie Maiorice Sardinie et Corsice Comitesseque Barchinone etc. predicta concedimus firmamus et juramus [2].

Sig✠num Petri Terraconensis Archiepiscopi. Sig✠num Guillermi Guasch procuratoris Episcopi Barchinone. Sig✠num Geraldi de Montebruno archidiaconi de culla. Sig✠num Johannis Espuny subthesaurarij in Ecclesia Dertusense procuratorum capituli ipsius Ecclesie. Qui predicta concedimus firmamus et juramos salvo jure Ecclesie et ecclesiastica libertate. Sig✠num Gilaberti de Scintillis. Sig✠num Jacobi de Meyano procuratoris Comitis Urgellensis et vicecomitis Agerensis. Sig✠num Johannis de Conquebella procuratoris incliti infantisse Ma-

[1] Este párrafo, hasta la palabra *jurarunt*, no se encuentra en el códice de Ripoll ni en el Proceso del Brazo militar.

[2] En el códice de Ripoll, despues de la palabra *juramus*, hay una nota que dice: *Finito libro sit laus gloria Christo.*

rie incliti infantis Ferdinandi relicte. Qui hec concedimus firmamus et juramus. Sig✠num Arnaldi deç Prats procuratoris Comitis Ampuriarum qui salvo jure ipsius Comitatus hec concedo firmo et juro. Sig✠num Berengarii de Podiolo procuratoris Vicecomitis Cardone. Sig✠num Petri de Rippis procuratoris Vicecomitis Castriboni. Sig✠num Francisci de Sancto Clemente militis. Sig✠na Petri Terceni legum doctoris et Petri Bussoti Barchinone. Sig✠na Petri de Carcassona et Antonii de Maçaneto Ilerde. Sig✠na Narcisii de Sancto Dionisio legum doctoris et Guillermi Sunyerii Gerunde. Sig✠na Guillermi Pinyol et Petri Coroni Dertuse. Sig✠na Raymundi Cerda et Bernardi Abri Perpiniani. Sig✠na Bernardi de Grau et Berengarii de Villa olzinosa Minorise. Sig✠num Arnaldi de Macina Cervarie. Sig✠num Petri Ponç Villefranche penitencis. Sig✠num Raymundi Mercer Podii Ceritanii. Sig✠num Petri Cortit Berge. Sig✠num Petri Matero Campirotundi sindicorum et procuratorum. Qui predicta concedimus firmamus atque juramus.

Testes huius rei sunt Raymundus de Pegaria miles maiordomus dicte domine Regine, Berengarius de Pratis legum doctor, Raymundus nepotis Consiliarij domini Regis, Franciscus Çoqueti scriptor domini Regis. Thomas Rosceti et Franciscus de Ladornosa notarius Barchinone.

Fuit clausum per Jacobum Conesa prothonotarius Regium.

Contractus initus inter dominam Reginam nomine domini Regis et Curiam generalem Dertusensis ex parte una et Berengarium Bertrandi ex altera [1].

In Christi nomine. Noverint universi. Quod die Mercurii xxiij mensis aprilis anno a nativitate Domini M.° CCC LX quinto. Serenissima ac magnifica domina Alienora Dei gracia Regina Aragonum Valencie Maiorice Sardinie et Corsice Comitisaque Barchinone Rossilionis et Ceritanie Locumtenente generali illustrissimi Domini Regis agentis pronunc in Regno Valencie in expedicione armorum racione guerre vigentis inter ipsum et Regem Castelle celebrante curias generales gentibus principatus Cathalonie in civitate Dertuse, Et tam prelatis et personis ecclesiasticis ac baronibus et militibus quam sindicis Civitatum et villarum Regalium Cathalonie, qui ad dictas curias convene-

1 Arch. gen. de la Corona de Aragón. Registro de la Cancillería titulado *Proferte 2. Petri III*, numero moderno 1.506, fols. 84 al 96, verso.

rant et celebracioni dictarum Curiarum intererant in quadam domo contigua domui Capituli Sedis Dertusense ubi generalis Curia pro negociis ipsius esse solita congregari existentibus et Curiam generalem celebrantibus fuerunt concordata et conventa ac publicata certa Capitula contineneia certum contractum initum inter dictam Dominam Reginam, nomine dicti domini Regis et suo proprio et dictam generalem curiam ex una parte. Et Berengarium Bertrandi Campsorem Barchinone ex altera. Quorum siquidem capitulorum in vulgari nostro positorum tenor sequitur per hec verba.

I. En nom de Deu. Com la Cort general del principat de Catalunya començada et celebrada en partida en la ciutat de Barchinona ara ha un any et apres continuada en la ciutat de Leyda. E de Leyda tornada en Barchinona. E daqui continuada en la ciutat de Tortosa en la qual es vuy present et sollempnament aplegada specialment per afers de la guerra de Castella et per bon stament del dit principat de Catalunya hagues novellament profertes et atorgades donar graciosament, en defensio de la cosa publica del dit Principat et a subsidi de la dita guerra siscentes cinquanta milia lliures de Barchinone per dos anys del primer dia del mes de Maig propvinent anant comptadors ultra altres dons et subsidis ja abans fets per la dita Cort en la dita ciutat de Barchinona ço es CCC.XXV mille libres per cascun dels dits dos anys havedores et pagadores per la manera et forma seguents: ço es cinquanta mille libres dels drets de les generalitats posades en Catalunya et altres L mille libres per via de fogatges levadores per tres terçes del any. E asaber una terça per tot octubre e altra terça per tot gener et altra terça per tot abril en cascun dels dits anys. E altres cinquanta mille libres havedores per via de imposicio o per altra via que cascu dels dits braçes elegira. Item vint et cinch mille libres sobre la sal. Item cinquanta mille libres habedores per aquella forma que cascun dels braçes volra. Item cinquanta mille libres havedores de censals mort. Item cinquanta milia llibres havedores del guany del flori darago quis bata a Perpinya. E que totes les dites quantitats axi com exiran o pervendran de les dites coses segons que pus largament son especificades et declarades en la forma del dit do sien reebudes et pervinguen a ma de alcu o alcuns cambiadors covinents als quals sia feta assignacio et seguretat sobre la quantitat del dit do. E quels dits cambiador o cambiadors segurs de la dita quantitat façen sobre aquella tantost no esperat lo temps de la paga de la moneda del dit do manleutes e dites per amiament et bon espeegament dels affers de la dita guerra los quals affers no sofferen triga e distribuesquen la moneda del

dit do en defensio de la cosa publica del dit principat et en affers de la dita guerra á manament et ab albara dels III deputats del general de Cathalunya residents en Barchinona novellament ordonats per la dita Cort general qui es huy present en Tortosa Com en altra manera del dit do lo general de Cathalunya, o los dits deputats nos poguessen de present ne axi fuerçosament et ab aquella cuyta quels affers de la dita guerra requiren socorrer ne ajudar segons que totes aquestes coses pus larganent apparen per los Capitols et forma de la dita novella proferta ó do.

II. E la molt alta senyora dona Elionor per la dita gracia de Deu Reyna darago present en la dita Cort general quis celebra en la dita ciutat de Tortosa com a Lochtinent et procuradriu general del Senyor Rey Cap de la dita Cort et de la dita cosa publica. E tota la dita Cort confiants per experiencia de la industria leyaltat et sufficiencia den Berenguer Bertran cambiador de Barchinona, qui ja de semblants coses en grans é notables fets havia lo dit Senyor Rey, e lo dit general ben servits reputassen lo dit en Berenguer Bertran per apte sufficient e bo et bastant als dits affers. E haguessen aemprat e pregat ab gran instancia lo dit Berenguer que ell faes por lo dit general de Catalunya ó per los dits deputats la dita taula de Cambi tro en certa quantitat de moneda, com ja a ell mateix fos estat daquests jorns per la dita Cort, ab carta presa por lo notari dejus scrit obligate assignat lo dit do per certa quantitat de diners de que lo dit Berenguer havia fetes dites per lo dit general per espeegament del Estol de les galees que huy son en la mar, de les quals es capita lo vescomte de Cardona et per altres affers de la guerra. Per ço lo dit en Berenguer Bertran jatsia segons veritat aquest carrech sia molt grau á ell per la arduitat ó grauea dels affers et fort de gran treball e perill. Considerades maiorment les grans quantitats de moneda en les quals se ha obligat com á cambiador en persona e bens per lo dit general et attes lestament de la terra Empero cobeejant axi com a natural et feel vasall et servidor del dit senyor Rey exaltament et honor de la sua corona e defensio e bon estament seu et de la cosa publica. E cobran cor e esforç quant pensa la puritat de la fe Reyal a ell promesa et dada per los dits senyor Rey et senyora Reyna et de la fe encara del dit general de Cathalunya sobre la fe dels quals pren en si aquest carrech Recomanantse á Deu e a ells atorga e promes per reverencia del dit Senyor Rey et de la dita Senyora Reyna et de la dita cort general de Catalunya fer dita o taula de cambi per lo dit general sots la forma e manera dejus escrites tro en quantitat de CCC.XXV lliures Barchinoneses per cascun any dels dits dos anys

enclosa e comptada en aquestes la quantitat de C mille libres de que ja lo dit Berenguer e altres cambiadors segons que dit es han fetes en partida et en partida deuen fer dites per lo dit general, contenguda en la dita carta per lo dit notari reebuda.

III. E aquestes CCCXXV lliures per cascun any dels dits dos anys fa taula de Cambi e constitueix si mateix deutor lo dit Berenguer com a cambiador per lo dit general pagadores per lo dit Berenguer Bertran per aquelles termens e pagues ques avendran los tres deputats residents en Barchinona e lo dit cambiador.

IIII. E la dita senyora Reyna en nom del senyor Rey e seu propi et la dita Cort general Regonexents lo gran servey et plaer als dits senyor Rey et senyora Reyna et al dit general fets en aço entre les altres coses per lo dit Berenguer e reputants si per aquest et per altres serveys del dit Berenguer reebuts esser tenguts e obligats al dit Berenguer concordantment a bona fe e sens tot engan et fran promeseren al dit en Berenguer Bertran quel general del dit principat de Cathalunya e los singulars del dit general daran e pagaran a ell o aqui ell volra les dites CCC.XXX milia lliures per cascun dels dits II anys un mes abans del terme que ell les dira o les haura a pagar.

V. Item que promeseren e convengueren la dita Cort e los dits deputats al dit en Berenguer Bertran et encara volch et ordona la dita Cort que si per ventura lo dit en Berenguer Bertran per qualsevol cas no sera pagat entregament et complida en les quantitats de les quals ell fara dites ço es saber de cascuna quantitat un mes abans del terme que ell hauria a pagar los dits deputats residents en Barchinona sots virtut del sagrament per ells tots faedor et encara los deputats lechs ne facen homenatge al Veguer de Barchinona reeben per nom del senyor Rey que ells feta requesta per lo dit en Berenguer Bertran a ells o a II dells tantost o com abans poran manlevaran o pendran a usura barates o interessers a cambi o qualsevol altre contracte, o mocubellaran sobre la dita deputacio tanta moneda que bast a pagar al dit Berenguer tot ço que degut li sera e quel pagaran et satisfaran en tot allo entregament e no res menys la dita Cort et los deputats volgueren et donaren licencia et plen poder al dit en Berenguer Bertran que ell en lo dit cas per sa propria auctoritat passats los primers XV dies los deputats no hauran haut compliment puxa sens altra fadiga e requesta dels dits deputats mocubellar o manlevar e pendre sobre ells a usures barates e qualsevol interesser o qualque contracte ell se volgues a tot maior profit et avantatge del dit Berenguer et dampnatge de la dita deputacio tot ço que al dit Berenguer fos degut per los dits deputats.

E la dita Cort general e los deputats promeseren de pagar et satisfer tot aço al dit Berenguer Bertran complidament o aquell o aquells ab los quals ell los dites manleutes o contractes feria ensemps ab totes messions et dampnatges quel dit en Berenguer per aquesta raho haguel sostenguts. E quel dit en Berenguer Bertran sia creegut de sa simpla paraula o al menys per son sol sagramet o per son libre sens alcuna altra prova sobre tots mocubells et reemocubells barates usures messions dampnatges e interessers los quals degues si haver preses fets dats pagats ó sostenguts en qual se vol manera en triga defalliment o culpa dels dits deputats axi per ço que dessus es dit com per tot ço que davall se dira es contendra.

VI. Item la dita Cort general e los dits deputats per les dites CCC.XXV mille lliures de cascun dels dits dos anys, e per tots mocubells usures barates messions dampnatges e interessers quel dit cambiador fara o dara pagara o sostendra en triga defalliment o culpa dels dits deputats o del dit general e a paga e satisfaccio complida de totes les dites coses obligaren et assignaren de present al dit en Berenguer Bertran et als seus specialment e expressa tot lo dit do entregament del dits DC.L.ma lliures ço es tot ço quen sie al dit principat de Cathalunya. E encara ço quin ne al Regne de Mallorques e Illes a aquell adjacents. E tota la moneda qui exira o deu exir de tot lo dit do per tots los dits dos anys axi per via de generalitats com per via de fogatges com per via del guany de la dita secca com encara per via de la gabella o dels drets de la dita sal o de venda de censals morts o per via de imposicions o qualsevol altra manera o forma. Axi quel dit Berenguer Bertran per ordinacio de la dita Cort la qual de present aço vol et ordona sia general reebedor de tota la moneda qui pervendra del dit do, en nom del general de Cathalunya o dels dits deputats et tenga tota aquella moneda. E que dels primers diners qui exiran del dit do per qualsevol manera se pach es retenga plenerament et entegra lo dit en Berenguer Bertran tot ço que degut li sera per aquest do per los dits deputats o tot ço en que la deputacio li sera tenguda. E lo sobre pus de la moneda que tendra del dit do satisfet a ell primerament en tot ço que li sia degut distribuescha pach et do a manament et ab albera dels deputats residents en Barchinona.

VII. Item volch e ordona la dita cort et encara covench e promes al dit en Berenguer Bertran que per maior seguretat sua totes les universitats de tots et sengles lochs del dit principat de Cathalunya e del dit Regne de Mallorques axi Reyals com de Prelats e de persones ecclesiastiques com de Richs homens e de cavallers de ciutadans e de

homens de viles, com de quals sevol allres persones e los singulars de cascuna universitat o la maior partida daquells singulars en nom de les universitats et encara en noms lurs propris per si o per lurs sindichs bastants ço es cascuna universitat per la part que li tocha o li ve en lo fogatge quis posara per aquest do se encarten es obliguen al dit en Berenguer Bertran ab sagraments et hostatges et homenatges per los hostatges e penes peccunaries les quals sien de quantitat que conexeran los dits deputats residents en Barchinona et ab obligacions de persones a preso et de bens ab escriptures de terc e condempnacions judicials sentencies de vet et dentredit et altres segurtats et cauteles axi com pus forts son acostumades de posar en violaris o censals morts de pagar al dit Berenguer Bertran o aqui ell volra la part pertanyent a cascuna universitat en lo dit do per ses terçes o termens e quels hostatges se haien a tenir dins X dies apres que passat lo temps de la paga cessada, ne fara feta requesta als nomenats als hostatges personalment o en lurs domicilis o als consuls jurats o pahers o regidors del loch per letra o per missatge jurat dels dits deputats, o del dit Berenguer Bertran a relacio del qual missatge sia dada fè. Empero que les requestes se puxen fer abans del terme de la paga. E ques facen a messio del general. E que les persones de cascun lochs elegidores als hostatges sien en aquell nombre quels deputats conexeran mas que no puxen esser mes de VIII de cascun loch e que sien dels pus abonats et dels pus assenyalats de cascun loch, los quals hostatges se tenguen en lochs que sien luny daquell loch qui cessara la paga per mija legua luny poch mes o menys fora lurs alberchs. Entes e declarat que les XI. cases de Catalunya tatxades a cert nombre de fochs haien a fer assegurar a II. o III. lochs dels mellors que haien que sien bastants al dit Berenguer Bertran la part qui ven a cascuna de les dites cases, en lo dit do en la manera que dita es. Empero si los altres prelats e les persones ecclesiastiques Richs homens et barons e cavallers qui no son taxats á cert nombre de fochs volran fer assegurar a II o III. lochs dels mellors que haien qui sien bastants al dit Berenguer Bertran la part quils ve en lo dit do en la manera que dita es que ho puxen fer et que aço deie bastar al dit Berenguer Bertran [1]. Per tal que grans messions no sen haien afer. E que cascuna Universitat les imposicions que posaran per la present proferta assigne al dit Berenguer Bertran. E que los collidors o compradors de les dites imposicions façen sagrament et homenatge de respondre a ell de les dites imposicions o dels preus daquelles,

[1] Siguen en el original tres lineas borradas é inutilizado lo borrado con rayas.

lo qual sagrament et homenatge façen en poder dels oficials Reyals.

VIII. Item que los Collidors e levadors et encara los compradors et arrendadors de les dites generalitats, et dels dits drets de la dita sal E lo mestre de la dita Secca, se obliguen al dit Berenguer Bertran ab sagrament et ab homenatge en poder del oficial del Senyor Rey de respondre et dar al dit Berenguer Bertran et no altre les dites generalitats e los drets de la dita sal o lo pren daquelles entregament e lemolument o guany de la dita secca del flori darago. E que cascun collidor e levador, comprader o arrendador de les dites coses e cascun maestre de la dita moneda haia affer la dita obligacio al dit Berenguer Bertran. E quel dit Berenguer Bertran se puxe entremetre de haver compte de les dites coses dels dits cullidors et maestre et aquells lo dit compte li haien a donar tota vegada que ell ho volra.

IX. Item la dita Cort general e los dits deputats obligaren specialment et assignaren per totes les dites coses al dit en Berenguer Bertran totes galeas e fustes maritimes del dit general et de la dita deputacio ab totes llurs exarcies armes et apparellaments et axi fetes com faedores on que sien en mar o en terra E totes preses e guanys fets et fahedors ab aquellas aytant com ne pertanga a la dita deputacio E generalment tots altres bens et drets del dit general et de la dita deputacio hauts et havedors en qualsevol loch sien. E quels dits deputats si requests ne seran per lo dit Berenguer Bertran haien vendre alienar et empenyorar les dites galees e fustes ab lurs armes exarcies e apparellaments e totes altres coses dessus a ell obligades e assignades. E que tot ço quen exira donen al dit en Berenguer Bertran tro a complida e integra satisfaccio de totes les dites coses que al dit Berenguer Bertran son o seran degudes per les dites rahons. Entes empero que de totes Galees e fustes de la dita Deputacio et darmes apparellaments et exarcies daquelles los dits deputats no contrastant la dita obligacio se puxen servir als affers de la guerra de Castella durant la present guerra de Castella. Mas havent fi a la dita guerra per pau o per treua dun any o de mes haien los dits deputats residents en Barchinona a requesta del dit Berenguer Bertran les dites fustes armes exarcies e apparellaments daquelles franchament pendre occupar e alienar o empenyorar. E encara sis venien en temps de guerra o de pau o de treua que ell preses la moneda quen exiria en paga de ço qui degut li fos per la dita raho.

X. Item quels dits deputats e lo dit general prometen a bona fe e juren e los deputats lechs façen homenatge en poder del veguer de Barchinona en nom del Senyor Rey e tots axi lechs com clergues se

posen sentencia de vet que ells o alcun dells res del dit do et de la moneda qui deu exir daquell per los dits II anys no tocharan ne pendran o reebran ne tocar pendre o reebre faran o consintran ne al Senyor Rey ne a neguna persona tocar o pendre lexaran aytant com en ell sia ans reta la moneda qui del dit do exira al dit Berenguer Bertran assignada et obligada li remetran entregament sens alcuna diminucio e li ho faran tot posar e metre en la taula sua entre mans e poder seu et que allongament ne sobreseiment ne manament o provisio alguna per que les pagues de la moneda del dit do o les altres coses al dit Berenguer Bertran obligades e assignades poguessen esser toltes allongades o empatxades no faran ne consintran ne sofferan esser fet per lo Senyor Rey ne per la Senyora Reyna ne per lo Senyor Duch ne per altra persona aytant com en ells sia.

XI. Item que P. Vicens Regidor del comptes de la dita Deputacio prometa e jur et faça homenatge daço matex aytant com a ell o a son offici pogues pertanyer. E encara lo notari dels dits deputats qualsque sia faça sagrament e homenatge al dit veguer de no fer apocha ne scriptura alcuna ne alcuna altra cosa per la qual los dits deputatso altre per ells res del dit do reebessen o deguessen reebre o per que ço qui es promes o convengut al dit Berenguer Bertran li pogues esser empatxat. E si per ventura alcun deputat o regidor de Comptes o notari se mudare en la dita Deputacio que aquell en son novell entrament abans que de res pogues usar, hagues affer sagrament et homenatge et hoyr sentencia de vet semblantmet per les dites coses observadores. E que los deputats aquell aytal novell deputat o regidor de comptes o notari no deien reebre a neguns actes de la dita Deputacio fins que aço hagues fet.

XII. Item vol e ordona la Cort ab auctoritat e consentiment de la dita Senyora Reyna present en la dita Cort com a Lochtinent del dit Senyor Rey, que tots veguers e batles, e altres officials o persones exercents jurisdiccio en los lochs de Cathalunya e llurs lochtinents presents et esdevenidors puxen e haien affer contra aquelles universitats prelats Richs homens Cavallers o homens lurs e contra altres qualsque persones de qual se vol braç estament o condicio sien qui no assegureran o no pagaran en son temps la part a ells pertanyent en lo dit do e contra totes altres encara persones qui res degen o de res sien tengudes al dit general o a la dita Deputacio a messions dels dits deutors, marques et execucions forment et destreta per presons de persones et venda de bens tota appellacio e totes dilacions et excepcions remogudes axi com per dente fiscal e confessat en juy et sens tota conexença

et conseil que de lur assessor o jutge ne daltra persona no esperen ne demanen ne reebuda ferma de dret encara ab hosts de lurs jurisdiccions si requests ne seran. E aço aytantes vegades e per aquella manera et forma que per los dits deputats o per lo dit Berenguer Bertran sagrament et homenatge los uns als altres reebents en nom del Senyor Rey.

XIII. Item que si algunes Universitats de qual sevol braç seran que no vullen assegurar segons la forma dels presents capitols, que en aquest cas per auttoritat de la present Cort qui aço de present vol et ordona, los deputats puxen et haien affer o fer fer execucio contra aquelles universitats et singulars daquelles per tot ço que tocha en lo dit do, no esperats los termens de les pagues a messions de les universitats qui assegurar no volrien o que en triga serien.

XIIII. Item com lo dit Berenguer Bertran haia fetes ja algunes dites, segons que dit es et haia affer de la dita quantitat del dit do novell per gran cuyta quey es abans que les dites segurtats fahedores per les dites universitats puxen haver haut acabament per ço tota la dita Cort que hara es ajustada en Tortosa com a acte de Cort, per nom de tot lo general de Cathalunya e totes les persones la dita Cort celebrants axi prelats e persones ecclesiastiques coms Richs homens et cavallers ciutadans et homens de viles per si e en noms lurs propris e per lurs homens com encara tots sindichs e procuradors de quals sevol universitats capitols o collegis o de quals sevol altres persones en noms lurs propris e en nom de lurs principals asseguren et de present volen esser tengudes entretant fins que les dites seguritats sien fetes per les dites universitats al dit Berenguer Bertran ço es cascuns per la part quels ve en lo dit do ab totes messions dampnatges interessers usures barates e mocubells. Prometens ço es cascun per ça universitat ó collegi de qui es procurador o sindich e per son principal ó per sos homens e en noms propris que ells faran ab acabament que les dites universitats dins XV. dies apres que ells o les dites universitats ne son requests faran al dit Berenguer Bertran les dites segurtats de les dites parts quils en venen. E si no ho feyen que les dites persones ço es aquella o aquelles qui hara hic son per la dita universitat o Collegi que dins los dits XV dies no asseguraria haia a tornar dins los dits XV dies feta requesta a ells personalment o en lo loch de lur domicili dins la ciutat de Barchinona e que dins aquella tenguen hostatge personalment tant et tant longament fins que les dites universitats haguessen fetes les dites segurtats. E que no resmenys tots temps entre tant fins que per les dites universitats les dites segurtats fossen fetes sien tengudes les dites persones a aquelles quantitats a que fossen tengudes les dites

universitats qui assegurar no volrien ço es cascun per la part quen ve a la universitat o persones qui ych es. E daço les dites persones en noms damunt dits fan ara de present al dit Berenguer Bertran carta e escriptura de terç ab premissions penes peccuniaries quel dit Berenguer Bertran vulle renunciacions obligacions de persones et de bens homenatges per hostatges sentencia de vet et dentredit car tota la Cort e totes les dites persones de la Cort se sotmeten a son for quant a aço. E ell se obliga en poder del Archabisbe de Tarragona. Empero quan cascuna de les dites universitats haura feta la dita segurtat segons lo Capitol dessus dit que les persones de la Cort qui ara fermen en noms propris, romanguen deliurades de les obligacions del present Capitol que ara fans en nom propis ço es cascuna quan la universitat ó les persones per qui hic es la dita seguretat haura feta. E a hoyr sentencia o sentencies de vet et dentredit et aquelles approvar ab sotsmetiment a for e jurisdiccio dels promulgants et renunciament a lur for propri e fer obligacions e escriptures de terç en poder del veguer de Barchinona et de totes altres Corts a fer homenatges et jurar en animes lurs e totes altres coses maiors e menors o eguals a les dessus dites ques hagen es degen fer expressades o no expressades en favor del dit Berenguer Bertran e per segurtat sua fan e constituexen procuradors e sindichs lurs P. Prohençal Lorenç Brunet e Simon Tanyana de la ciutat de Barchinona, e cascun dells per lo tot ab promissio juratoria que aquells no puxen esser revocats ni en res empatxats et als quals e a cascun per lo tot donen libera e general administracio e que la condicio del primer ocupant no sia mellor ans ço que la un haura començat laltre ho puga proseguir e finir.

XV. Item quels dits Deputats fassen sagrament et homenatge al veguer de Barchinona en nom del Senyor Rey e reeben sentencia de vet que ells a requesta del dit en Berenguer Bertran faran o faran fer fortment e destreta ab acabament totes execucions contra aquelles universitats o persones qui fossen en triga de pagar ço quels ve en lo dit do e les altres coses al dit Berenguer Bertran assignades segons quels dits Deputats per ordinacio de les dites Corts de Muntço et de Barchinona et de la present de Tortosa mils e pus largament han daço poder. E que a les dites execucions affer no seran netligens. E que en altra manera daran tot loch e tota favor e espeegament a les dites coses a tot profit e segurtat maior del dit Berenguer.

XVI. Item ordonaren la dita senyora Reyna com a Lochtinent del Senyor Rey e la dita Cort que á neguna Universitat i persona de qualsevol braç estament o condicio sia no puxe esser dat atorgat o fet per

lo dit Senyor Rey ne per la dita Senyora Reyna ne per lo Senyor Duch primogenit lur, ne per alcun official lur, alongament guiatge o sobressohiment alcun per qualsevol necessitat de la terra o de la cosa publica ne per alcuna causa manera ó raho en general o en special a instancia de part ne per propri moviment lur en favor de la armada de la dita guerra com encara personalment servissen en mar o en terra en la dita guerra o en establida o defensio dalcuna ciutat Castell o loch ne en altra manera ne provisio alguna directament o indirecta per qualsevol forma o per qualsevol raho per que alcuna universitat o persona pogues allongar o empatxar la paga de la part per que li pertany en lo dit do. E si per ventura es fet os fara alcuna cosa en contrari daço la dita Senyora Reyna et la dita Cort ó revoquen e ho han per revocar e per nulle ara per lavors e volen e ordonen que sia haut per no fet e que no vailla ne profit a alcuna Universitat o persona ne sen puxen aydar. E que los deputats ne los officials del Senyor Rey no haien obeyr ne servar aytals provisions. Encara com fos feta mencio del present capitol o encara com fos feta mencio quel manament fos de certa sciencia o en qualsevol manera ans la dita Senyora Reyna en noms dessus dits promes e volch quel Senyor Rey et ella e lo dit Senyor Duch no toquen ne prenen res de la moneda del dit do ne tochar hi façen, ans haien affer et façen totes letres manament e provisions e totes exequcions axi per manera de lurs hosts com per via de demanar postats com per totes altres vies e maneres que sien a espeegament et bon acabament de les dites coses. E seran ajudadors et defenedors al dit en Berenguer Bertran sobre totes les dites coses. E que totes aquelles li faran complir servar et attendre e ho servaran e ho compliran los dits senyors et senyora en si mateixs e no vendran contra en res.

XVII. Item ordonaren la dita Senyora e la dita Cort que neguna Universitat o persona de qualsevol braç condicio o estament sia no puxa fer deduccio composicio o retencio alcuna per sou degut o per altra forma de la part a ell pertanyent a pagar en lo dit do ans ho haien a pagar e a dar tota excepcio remoguda.

XVIII. Item ultra les dites obligacion la dita Senyora Reyna com a lochtinent e procuradriu general del dit Senyor Rey, e encara en son nom propri com aço sia principalment jnteresser del dit Senyor Rey et de la dita Senyora Reyna et encara del dit Senyor Duch primogenit lur promes en bona fe Reyal del dit Senyor Rey et de la dita Senyora Reyna et per virtut del sagrament sobre aço fet per la dita Senyora Reina en anjma del dit Senyor Rey e en la sua, qual dit Senyor Rey e la dita Senyora Reyna et encara lo dit Senyor Duch et cascun dells

per lo tot seran tenguts al dit en Berenguer Bertran, ab lo dit general de Catalunya et sens aquell de la dita quantitat de la qual lo dit Berenguer Bertran fara dites per lo dit general e de totes et sengles coses dessus dites e que sobre totes aquelles coses lo guardaran de tot dampnatge. E per aço la dita Senyora Reyna en noms dessus dits obliga especialment et assigna al dit Berenguer Bertran totes galees et fustes maritimes ab totes armes exarcies et apparellaments daquelles les quals lo Senyor Rey ha e haura en qualque loch en mar o en terra saul lo servey de la guerra et tots guanys e preses fetes et fahedores ab aquelles. E encara totes les penyores daur et dargent e totes altres quel dit Berenguer Bertran te ja per altra raho dels dits Senyor et Senyora. E encara totes les altres penyores daur et dargent o quines sevol sien les quals Naymerich Dusay et en Jacme de Gualbes cambiadors de Barchinona tenen del dit Senyor Rey et de la dita Senyora Reyna. E generalment obliga la dita Senyora en noms damunt dits per totes les dites coses al dit en Berenguer Bertran tots altres bens del dit Senyor Rey et de la dita Senyora Reyna et encara del dit Senyor Duch et de cascun dells per lo tot. Constituent la dita Senyora Reyna en noms dessus dits per maior segurtat et cautela del dit Berenguer Bertran lo dit Senyor Rey et si matexa en son nom propri e lo dit Senyor Duch e cascun dells per lo tot deutors et principals pagadors al dit Berenguer Bertran en totes les dites coses. E axi que la dita Senyora Reyna en noms dessus dits per tenor de la present mana et diu al dits Eymerich Dusay et Jacme de Gualbes que pagats ells daço quels roman a pagar de les quantitats per les quals les dites penyores lus foren obligades luiren et donen ab inventari no sperat altre manament ne demanada altra cautela totes aquelles penyores al dit Berenguer Bertran, et no al dit Senyor Rey ne a la dita Senyora Reyna ne a nengu per ells ne a altra persona lo dit en Berenguer Bertran fahent á ells apocha de aquelles. E que totes les dites penyores lo dit Berenguer Bertran puxe retenir enossi vendre et alienar o encara a altre empenyorar dins o fora la terra del Senyor Rey sens altra licencia et fadiga que no hagues a demanar o afer als dits Senyor et Senyora. E si aço los dits Eymerich Dusay e Jacme de Gualbes fer no volien mana la dita Senyora Reyna en nom que dessus sots encorriment de la jra e jndignacio del Senyor Rey et sua e sots pena de perdre lofici al veguer de Barchinona o a son lochtinent que a requesta del dit Berenguer Bertran o de son procurador forç et destrenga los dits Eymerich Dusay et Jacme de Gualbes a restituir donar e liurar al dit Berenguer Bertran les dites penyores en lo cas damunt declarat la qual força et

constreta faça et sia tengut fer axi per preso de lurs persones com per imposicio de penes et levament daquelles.

XIX. Item ordonaren volgueren et atorgaren concordablement la dita Senyora Reyna en noms dessus dits e tota la dita Cort que si per ventura per qual sevol cas lo dit Berenguer Bertran dins lo dit temps no sera complidament pagat de tot ço que degut li sera per lo dit general que los dits fogatges e les dites generalitats e drets de la sal e la dita secca e les altres coses ordonades per la dita Cort de les quals la dita moneda del dit do deu exir duren e sien es leven es paguen encara apres los dits II. anys en tots los lochs del Principat de Catalunya per tant temps et tan longament tro que al dit Berenguer Bertran en totes quantitats et en totes coses que lo dit general o la dita deputacio per qual sevol raho o manera li degues tro en la quantitat dessus dita fos plenerament et entegra satisfet. E que los dits drets no cessen ne sien toltes apres los dits dos anys ans continuament se paguen es leven mentre res romanga al dit Berenguer a pagar. E que lo dit do com encara fos feta pau o treua de quant sevol temps de la guerra de Castella o com encara lo Regne de Mallorques no contribuis en lo dit do ab Catalunya o com encara lo Senyor Rey no servas o no complis al dit general les condicions et pactes sots les quals lo dit general ha fet lo dit do ne per neguna altra raho o manera empresa o no empresa en los Capitols de la dita proferta no res ne sia tolt o minvat en tot o en partida, fins que al dit Berenguer Bertran sia complidament satisfet en totes les dites coses. E aço fan e atorguen per acte de Cort et axi com si en la forma del dit do aço fos contengut et declarat sens alcuna enterpretacio o declaracio contraria que noy puga esser feta.

XX. Item ordona e vol la dita Cort que los Deputats residents en Barchinona com per lo dit Berenguer Bertran daço seran requests apparellen tots los condeputats lurs que venguen en Barchinona e que tots aquells qui aqui seran venguts no contrastant la absencia dels altres qui noy vendrien justats ensemps aqui regoneguen e vejen quant los drets per la dita Cort ordonats e meses en la terra seran posats en praticha a que o aquant poran bastar. E si trobaran que bonament no puguen bastar dins lo dit temps a la quantitat del dit do que tots los dits deputats ensemps per licencia e poder que la dita Cort de present daxo los atorga puxen et haien a crexer et anadir en los drets de la sal o en generalitats o en fogatges ó en altres coses pro rata et segons mes é menys ço es a sou et linra de cascun loch e a lur bona coneguda et arbitri tant que bast a la quantitat del dit do et aço que al dit Berenguer Bertran sia degut. E que tot ço qui si anadira caia et venga sots

la dita assignacio et obligacio del dit Berenguer Bertran axi com les altres coses dessus dites. E que los dons quels dits deputats novellament anadiran e posaran se leven et saien entregament et be axi com los altres ara ordonats per la dita Cort. E daço fan acte de Cort et volen que haia vigor eficacia et valor de acte Cort axi com mils se puga fer ordonar et endreçar a plena segurtat e judemnitat del dit Berenguer Bertran.

XXI. Item quel dit Berenguer Bertran daço que reebra o administrara del dit do no haia a comprar ab negun altre sino solament ab los III. deputats residents en Barchinona o ab lo regidor de lurs comptes quy sia per ells et que neguna moneda del dit do ne res assignat a ell no vajen ne sia a son risch ne perill com encara procurador seu de fet ho hagues reebut hen hagues feta apocha fins quel dit Berenguer realment et de fet dins la ciutat de Barchinona ho haia reebut et pres. E quels dits tres deputats residents en Barchinona li puxen fer fi general de ço que ell haura reebut e administrat per lo dit general e per la dita deputacio la qual fi a ell faedora per los dits III. deputats residents en Barchinona li vulla aytant com si de tots los Deputats o de tot lo general de Catalunya la havia.

XXII. Item que en cap de caseuna vegueria sia posat I collidor que culla tots los fogatges et drets daquella vegueria e puxa fer apoches de ço que reebran et que aquells hi sien posats per los dits III deputats residents en Barchinona e per lo dit Berenguer Bertran á messio de la Deputacio.

XXIII. Item vol e promet la dita Senyora en nom dessus dit que lo dit Senyor Duch lou e ferm expressament ab sagrament e ab carta sua totes les dites coses. E que totes cartes e letres necessaries et profitoses sobre los dits affers sien dades e espeegades axi en la Cort del Senyor Rey com en la Cort del Senyor Duch franques de dret de segell. E que los cancellers vicecancellers promovedors maiordomens Tresorers prothonotaris e lurs lochtinents e tots consellers e de consell del dit Senyor Rey e del dit Senyor Duch, juren e prometen que en res noy venguen contra ne manaran signaran conselleran ne desembargaran alcuna carta letra o provisio per la qual puxe esser fet contra les coses dessus dites o alcuna daquelles. Ans consellaran et seran a favor et execucio e ferma observacio de totes les dites coses axi com mils e pus ferment fer se puxa a profit del dit Berenguer et que daço façen sagrament et homenatge al dit Berenguer Bertran o a aquell oficial Reyal que ell volra saul quel Senyor Duch non faça homenatge sino sagrament.

XXIIII. E totes e sengles coses dessus dites promesseren ordonaren et feren la dita Senyora Reyna en noms dessus dits, e tota la dita Cort general solempnialment et concordantment com a acte de Cort axi que lo dit contracte e totes coses en aquell contengudes et en cascun Capitol haien en si força vigor e eficacia de constitucio et privilegi et acte de Cort en tant que lo dit Senyor Rey e la dita Senyora Reyna e lo dit Senyor Duch e tots prelats et persones Ecclesiastiques Richs homens barons et cavallers ciutadans et homens de vila e totes universitats e lochs de qual sevol braç sien e tots officials present e esdevenidors jurisdiccio excents et totes persones del principat de Cathalunya de qualque estament grau o condicio sien haien e sien tengudes attendre et complir tenir e observar totes les dites coses com a acte de Cort general de Catalunya no contrastants Capitols condicions o retencions per lo dit general en qual sevol forma posades en la dita proferta ne contrestants constitucions daltres Corts de Cathalunya passades o daquesta present privilegis libertats estatuts uses e costumes de quals sevol lochs o persones de qual sevol braç contraries a aço, en qual sevol forma posades e servades les quals totes la present Cort de certa sciencia revoca et anulla e vol esser haudes per revocades e per nulles en quant poden esser adversants o contraries a les coses en aquest contractes deduides o contengudes o al dit en Berenguer Bertran tro que a ell sia feta plena e complida satisfaccio de tot ço que degut li sia per lo dit general o per la dita deputacio. E si per ventura alcunes coses en lo present contracte defallen a maior estrenyment del dit general e a maior fermetat e segurtat del dit en Berenguer Bertran volgueren e consentiren la dita senyora Reyna en noms dessus dits e la dita Cort que sien haudes per posades. E que noresmenys si pusquen anadir e posar de fet a conexença de savi elegidor per lo dit en Berenguer Bertran et del notari qui fa les cartes no mudada substancia. E si res en los dits capitols ó en lo dit contracte havia duptes o escur que sia declarat o interpretat a conexença del dit savi elegidor per lo dit Berenguer Bertran á tot maior profit favor e segurtat del dit Berenguer. Car la dita Senyora Reyna en noms dessus dits, e tota la dita Cort dispensants de certa sciencia sobre aço supplicaren tot defalliment quis pogues allegar esser en lo present contracte ó en alcuna partida de aquell volents totes les dites coses haver en si perpetual fermetat et valor et que no puga esser dit ne allegat per null temps per prelats ne per barons ne per universitat ne per collegi o capitol ne per neguna altra persona singular que procuratoris o sindicats fets per los principals destinants lurs sindichs o procuradors a la present Cort ne fossen

a aço bastants ó cumplents ans si algun ó algunes aço deien o allegaven en juhi o fora juhi fossen hauts per infamis et perjurs et axi com aquells qui fan res o dien contra juhi e acte de Cort general, e contra fe donada per princep ne calla fet fe ara ne per avant de alcun sindicat o procuracio que los dits sindichs et procuradors haguessen com tot aço et quals sevol defalliments o dubtes que poguessen esser dits o allegats tollen e suplexen per Reyal poder la dita Senyora Reyna en noms que dessus et la dita Cort per lo present acte de Cort.

XXV. Item volgueren que totes messions de encartaments et de scriptures et totes altres faedores per los dits affers pach la dita deputacio.

XXVI. Item que la dita obligacio primera feta al dit Berenguer Bertran en poder den Jacme Conesa e totes altres assignacions obligacions et segurtats et encartaments fets al dit Berenguer Bertran per los deputats passats o per Corts pasades per qualsevol dines o quantitats de diners en poder de quals sevol notari en quant sien e puxen esser a segurtat del dit en Berenguer Bertran romanguen en sa plena força et valor a tot maior salvament seu, axi que per aquesta assignacio ó segurtat no sia feta novacio o prejudici a les primeres assignacions o contractes, ans lo dit Berenguer Bertran puxe usar daquell contracte que mes amara et aquell us variar aytantes vegades com se volra.

XXVII. Item com lo dit Berenguer Bertran per los comptes de la dita administracio sua et en altra manera per fer los dits affers haia a tenir moltes companyes e soferir grans treballs e perills per los quals mereix al dit senyor Rey et al dit general de la terra salari e retribucio. Per ço la dita Cort havent esguart a aço et al bon servey del dit Berenguer Bertran hauda deliberacio taxa e constitui al dit Berenguer Bertran per son salari per cascun dels dits dos anys Tria mille florins dor los quals dels diners del dit do qui pervendran a man sua se puxe cascun any legudament retenir per tres terçes del any.

XXVIII. Item que de totes les dites coses et de cascuna daquelles sien fetes carta et cartes e escriptures publiques ordonadores largament ab totes promissions convencions obligacions renunciacions submissions sagraments penes peccunaries clausules e cauteles que fer se puxe a tot maior profit e segurtat del dit Berenguer Bertrant no requests ne demanats daqui avant lo dit general ó los dits deputats a conexença daquests si puxe mudar corregir tolre et anadir una vegada e moltes no mudada substancia.

Quibus siquidem Capitulis lectis et publicatis in presentia dicte Do-

mine Regine et omnium illorum de dicta Curia quorum nomina inferius sunt conscripta predicta domina Regina tam nomine dicti Domini Regis cuius est procuratrix et locumtenens generalis quam etiam suo proprio nomine et incliti ac magnifici domini jnfantis Johannis primogeniti dictorum domini Regis et domine Regine Ducis Gerunde et Comitis Cervarie et dicta tria brachia prelatorum et personarum ecclesiasticarum baronum et militum ac sindicorum et procuratorum universitatum civitatum et villarum Regalium Cathalonie. Quorum nomina sicut premittitur sunt inferius designata ipsa capitula et omnia in eis contenta concesserunt firmarunt et jurarunt tactis per eos corporaliter sacrosanctis Dei Evangelijs tam in animas proprias quam aliorum quorum nomine agunt juxta serius distincta et sub dicti juramenti virtute et bona fide promiserunt et convenerunt in posse mei notarii infrascripti nomine omnium illorum quorum jnterest intererit ac interese potest et poterit legittime stipulantis recipientis et paciscentis predicta omnia per eos nunc gesta concessa et firmata et ea etiam que per dictos sindicos seu procuratores ipsorum nominatorum in Capitulo XIIII. quod incipit. Item com lo dit Berenguer Bertran haia fetes ja algunes dites etc. gerentur firmabuntur et concedentur ac in ipsorum constituencium animas jurabuntur set quibus omnibus et singulis eis et ipsorum cuilibet jn solidum comiserunt concesserunt et tradiderunt liberam et generalem administracionem cum plenissima facultate. Et quod prius occupantis condicio potior non existat sed id quod unus ipsorum jnceperit alius valeat mediare prosequi et finire jn quamlibet ipsorum Capitulorum parte attendere tenere complere et inviolabiliter observare prout melius et tucius ac firmius fieri possit ad tuitionem securitatem et indempnitatem dicti Berengarij Bertrandi qui honore et reverencia et pro servicio domini Regis et domine Regine et rei publice Regni, et pro servicio etiam dicte Curie generalis tantum onus in se suscepit quemadmodum est presens ad quod se et humeros suos summitit ut serius continetur. Et renunciarunt dicti promittentes qui sunt de dicta Curia generali omnibus gracijs et provisionibus ac dispensacionibus factis et faciendis que predictis aut alicui predictorum possent quomodolibet adversari nec non juribus canonicis et civilibus constitucionibus et usaticis et alijs quibuscumque scriptis et non scriptis que supradictis possent in aliquo repugnare. Et domina Regina nominibus quibus supra supplevit omnem defectum siquis forsan per non expressionem aut alias in predictis posset jntervenire quam suplecionem et cuiuscumque contrarij sublacionem fecit dicta domina Regina dictis nominibus ex plenitudine Regie potestatis. Et de predictis

omnibus mandavit ipsa domina Regina dictis nominibus fieri et tradi jamdicto Berengario Bertrandi unum et plura tot quot voluerit publica instrumenta. Sic quod esto quod presens jnstrumentum sic productum in judicio semel aut pluries in ipso dictus Berengarius usus fuerit nichilominus possint alia instrumenta eciam de unoquoque ex dictis capitulis aut de pluribus ex eis in vulgari cathalano seu latino fieri et multiplicari jnstrumenta. Et quod de predictis et unoquoque ipsorum dictus Berengarius Bertrandi uti valeat pro libra voluntatis. Que fuerunt acta loco die et anno in exordio huius carte contentis. Et est certum quod prefatus dominus Rex nuper cum tractatum eset de serius contentis existens in loco de Onda die videlicet tercia mensis Marcij firmavit et juravit ad sancta Dei Evangelia huiusmodi contractum de quo in efectu fuit certificatus per me subscriptum notarium et per certa capitula tunc sibi lecta in quibus sunt similes obligaciones et securitates predicto Berengario Bertrandi et indempnitate ipsius. Et mandavit de dicta securitate et obligacione sibi fienda eidem Berengario Bertrandi fieri et tradi quot quot vellet publica jnstrumenta bulla plumbea seu sigillo magestatis vel alio comuni roborata.

Signum ✠ Petri dei Gracia Regis Aragonum Valencie Maiorice Sardinie et Corcice Comitisque Barchinone Rossilionis et Ceritanie Qui predicta concedimus firmamus atque juramus et ea omnia auctoritzamus ut sunt lacius scitius expressata, Supplentes ex plenitudine nostre Regie potestatis omnem defectum siquis forsan intervenerit in predictis. P. Cancellarius.

Signum ✠ Alionore dei gracia Regine Aragonum Valencie Maiorice Sardinie et Corsice Comitisque Barchinone Rossilionis et Ceritanie. Que dictis nominibus predicta omnia et singula firmamus concedimus et juramus et ea auctorizamus et supplemus vice Regia quemcumque defectum siquis forsan interveniret in predictis.

Signum ✠ Petri Dei gracia Terraconensis Archiepiscopi. Qui predicta concedimus et firmamus. Sig ✠ num Guillermi Guasch procuratoris Episcopi Barchinone. Sig ✠ na Jacobi de Ciraria Archidiaconi majoris Ecclesie Dertusensis Geraldi de Montebruno Archidiaconi de Cuylla in dicta Ecclesia Dertusense Johannis Espuny suthesaurarij ipsius Ecclesie procuratorum Capituli Dertusensis. Sig ✠ num Jacobi de Meya procuratoris Comitis Urgellensis. Sig ✠ num Johannis de Concabella procuratoris domine jnfantisse Marie jnfantis Ferdinandi relicte. Sig ✠ num Arnaldi de Pratis procuratoris Comitis jmpuriarum. Sig ✠ num Gilaberti de Scintillis. Qui hec concedimus et firmamus atque juramus. Sig ✠ num Berengari de Podiolo procuratoris vice-

comitis Cardone. Qui hec concedo firmo et juro sed non tamen me obligo ad captionem persone. Sig✠num Petri de Rippis procuratoris vicecomitis Castriboni. Sig✠num Francisci de Sancto Clemente Militis. Sig✠num Petri Bussoti. Sig✠num Petri Tereni legum doctoris sindicorum et procuratorum Barchinone. Sig✠num P. de Carcassona. Sig✠num Antoni de Massaneto sindicorum et procuratorum Ilerde. Sig✠num Narcisij de Sanctodionisio. Sig✠num G. Sunyer sindicorum et procuratorum Gerunde. Sig✠num G. Pinnjol. Sig✠num P. Ceroni sindicorum et procuratorum Dertuse. Sig✠num Raymundi Cerda. Sig✠num Bernardi Abri sindicorum et procuratorum perpiniany. Sig✠num B. Dezgual. Sig✠num Berengari de Vilaulzina sindicorum et procuratorum Minorise. Sig✠num Arnaldi de Meçina sindici et procuratoris Cervarie. Sig✠num Petri Poncij sindici et procuratoris villefranche penitenciis. Si✠num Raymundi Mercer Sindici et procuratoris podiceritanj. Sig✠num Petri Cortit sindici et procuratoris Berge. Sig✠num Petri Matero Sindici et procuratoris Campirotundi. Qui dictis nominibus predicta concedimus firmamus atque juramus. Sig✠num Berengari Bertrandi. Qui dictam tabulam campsorie facio et concedo et predicta jn quantum me tangunt firmo.

Testes siquidem fuerunt jn firmamento domini Regis facto in dicto loco de Onda dicta die tercia martii ut serius continetur Narcisius de Sancto Dionisio legum Doctor petrus Blau et Bernardus Eybrj et dicta proxime die et presentibus ipsis testibus et in presentia ipsius domini Regis jurarunt ad Sancta Dei evangelia nobilis Gilabertus de Scintillis maiordomus Raymundus de Villanova Thesaurarius Berengarius de Pau et Ombertus de Fonollario milites ac Petrus de Marginibus scriptor portionis Consiliarij dicti domini Regis quod stabunt toto eorum posse pro securitate et jndempnitate dicti Berengarij Bertrandi et contrarium evitabunt. Item in firmamento et juramento dicte domine Regine et omnium aliorum predictorum fuerunt testes Raymundus de Pegaria miles maiordomus dicte domine Regine et Raimundus nepotis promotor Consiliari Franciscus Çoqueti scriptor domini Regis Franciscus de Ladernosa et Thomas Roseti notarij Barchinone. Et est certum quod dicti sindici et procuratores Barchinone et Dertuse ex causa supersederunt in firmando et jurando predicta usque ad diem XXIIII aprilis anni predicti. Qua die presentibus proxime dictis testibus dominus Archiepiscopus Terracone positis coram eo sacrosantis Dei evangelijs more pontificali et dictus Archidiaconus de Cuylla jurarunt ad sancta Dei evangelia et Raymundus de Pegaria Raymundus nepotis Jacobus Conesa et Petrus Vincensij de oficio Thesaurarie ipsius domini

Regis jurarunt ad sancta Dei Evangelia et prestiterunt homagium ore et manibus comendatum in posse Geraldi de Palaciolo licenciati in legibus promotoris et Consiliarij domini Regis et ipsius nomine recipientis mandato sibi facto per dominam Reginam quod stabunt toto eorum posse pro validatione et observancia dicti contractus et omnium ac singulorum superius contentorum in favorem dicti Berengarij Bertrandi. Et quequmque sibi adversancia penitus evitabunt. P. Cancellarius.

Sig÷|÷num mei Jacobi Conesa prothonotarii dicti domini Regis eiusque auctoritate notarij publici per totam terram et dominacionem eiusdem. Qui promissis jnterfui eaque per Capitula in octo folijs pergameneis scribi feci et clausi et corrigitur in III.ª linea XXij Capituli ubi dits deputats.

III

Cortes de Barcelona de 1365.

In nomine Domini nostri Jesu Christi amen [1]. Pateat universis presentibus et futuris Quod die quarta mensis Julii anno a nativitate Domini Millesimo CCC.° Sexagesimo quinto Illustrissimus et magnificus Princeps et dominus dominus Petrus Dei gracia Rex Aragonum Valencie Majorice Sardinie et Corsice Comesque Barchinone Rossilionis et Ceritanie cum litteris suis quorum tenores inferius secuuntur et ex causis in ipsis litteris expressatis indixit Curiam generalem gentibus Principatus Cathalonie celebrandam in Civitate Barchinone prefinito ad celebracionem ipsam die xvij.° eiusdem mensis Julii Et super indiccione ipsius Curie fuerunt convocati prelati et persone ecclesiastice barones richi homines milites et universitates civitatum et villarum Regalium Cathalonie. Forma quidem litterarum huiusmodi convocacionis talis est.

Petrus Dei gracia Rex Aragonum Valencie Majorice Sardinie et Corsice Comesque Barchinone Rossilionis et Ceritanie Reverendo in Christo patri Petro divina providencia Archiepiscopo Terrachone Salutem et dileccionem. Cum in Capitulis editis in Curia generali nuper

1 *Archivo de la Corona de Aragón.* Proceso de la Real Cancilleria.

celebrata Dertuse super dono seu proferta facta ad diffensionem rei publice Cathalonie Principatus et Regni Majorice diversa dubia et deffectus eciam occurrerint que et qui supleri comode nequeunt nisi per Curiam generalem Et ob hoc prelati richi homines milites ac nuncii civitatum et villarum impresenciarum congregati Barchinone pro supplecione dubiorum et defectuum huiusmodi et alias pro efficaci defensione Regnorum et terrarum nostrarum et specialiter Principatus Cathalonie et Regni Majorice supplicaverint nobis ut deberemus generalem Curiam convocare: Igitur cupientes defensioni nostre rei publice ut convenit dare locum et tolli ac suppleri quecumque dubia et defectus que et qui intervenerint seu intervenire possent in Capitulis dicti doni et alias provideri viis et modis occurrentibus super his qui deffensionem predictam et statum prosperum subditorum nostrorum concernant dictam Curiam ad premissa et ex eis dependencia dumtaxat gentibus nostris principatus Cathalonie in Civitate Barchinone providimus celebrandam. Quocirca vos instanter requirimus quatenus die xvij presentis mensis Julii celebracioni dicte Curie in dicta Civitate infallibiter intersitis. Ibi enim est illustris Regina consors nostra carissima que in locum nostrum dicte Curie intererit. Data Barchinone iiij die Julii anno a nativitate Domini Millesimo CCC.° lx.° quinto.—P. Cancellarius.

Similes littere fuerunt facte et misse Episcopis infrascriptis.

Venerabilibus in Christo patribus.....	Guilelmo Barchinonensi... Jacobo Dertusensi..... Romeo Ilerdensi..... Enneco Gerundensi..... Raymundo Vicensi..... Petro Elenensi et..... Petro Urgellensi....	Divina providencia Episcopis.

CAPITULIS

Petrus Dei gracia Rex Aragonum etc. Dilectis nostris Capitulo Sedis Dertusensis Salutem et dileccionem. Cum in capitulis editis in Curia generali nuper celebrata Dertuse super dono seu proferta facta ad deffensionem rei publice Cathalonie etc.—*prout in supra proxime littera registrata usque ad conclusionem.*—Quocirca vos instanter requirimus quatenus die xvij presentis mensis Julii sindicum aut sindicos seu

yconomos vestros plena super premissis potestate suffultos celebracioni dicte Curie in dicta Civitate faciatis infallibiliter interesse. Ibi enim est illustris Regina consors nostra carissima que in locum nostrum dicte Curie intererit. Data Barchinone iiij Julii anno a nativitate Domini M.° CCC.° lxv.°—P. Cancellarius.

Similes littere fuerunt misse Capitulis infrascriptis.

Dilectis nostris.....	Barchinone..... Ilerde..... Gerunde..... Vicensi..... Elnensi.....	Capitulis Sedium.
Dilectis nostris.....	Decano et capitulo Sedis Urgellensis. Preposito et capitulo Sedis Terrachone.	

Abbatibus et Prioribus ac Religiosis.

Petrus etc. Religioso et dilecto nostro Abbati Monasterii Sancti Cucuphatis Vallensis Salutem et dileccionem. Cum in capitulis editis in Curia generali etc.—*prout in littera supra registrata usque ad conclusionem.*—Quocirca vos instanter requirimus quatenus die xvij presentis mensis Julii celebracioni dicte Curie in dicta Civitate infallibiliter intersitis. Ibi enim est Illustris Regina consors nostra carissima que in locum nostrum dicte Curie intererit. Data Barchinone iiij die Julii anno a nativitate Domini Millesimo CCC.° sexagesimo quinto.—P. Cancellarius.

Similes littere et Prioribus fuerunt misse et Abbatibus infrascriptis.

Venerabilibus et Religiosis Abbatibus..	Monasterii Populeti. Monasterii Sanctarum Crucum. Monasterii Sancte Marie de Rosis. Monasterii Sancti Felicis Guixolensis. Monasterii Sancti Benedicti de Bagiis. Monasterii Arularum. Monasterii Balneolarum. Monasterii Sancti Johannis de Abbatissis. Monasterii Sancti Laurencii de Monte. Monasterii Campirotundi. Monasterii de Jau.

Venerabilibus et Religiosis Abbatibus..
- Monasterii Sancti Michaelis de Cuxano.
- Monasterii Sancti Genesii.
- Monasterii Sancti Michaelis de Fluviano.
- Monasterii Ameriensis.
- Monasterio de Scarpio.
- Monasterii de Vallbona.
- Monasterii Sancti Martini de Canigone.
- Monasterii Sancti Quirici.
- Monasterii Ville Bertrandi.
- Monasterii de Stagno.
- Monasterii Gerrensis.
- Monasterii Sancti Andree.
- Monasterii Bisulduni.

Item fratri Johanni Ferdinandi de heredia Castellano Emposte vel eius locumtenenti.

Item fratri Vitali alguerii Priorii Cathalonie vel eius locumtenenti.

Petrus etc. Inclito Infanti Raymundo Berengarii patruo nostro carissimo Salutem et dileccionis affectum. Cum in capitulis editis in Curia generali nuper celebrata etc.—*ut supra usque ad conclusionem.*—Quocirca vobis dicimus et mandamus quatenus die xvij presentis mensis Julii celebracioni dicte Curie in dicta Civitate infallibiliter intersitis. Ibi enim est Illustris Regina consors nostra carissima que in locum nostrum dicte Curie intererit. Data Barchinone iiij die Julii anno a nativitate Domini M.° CCC.° lxv.°—P. Cancellarius.

Similes littere fuerunt misse Comitibus et Vicecomitibus infrascriptis.

Comiti Urgelli.

Comiti Impuriarum.

Comiti Montanearum de Prades.

Comiti Pallariensi.

Vicecomiti Cardone.

Vicecomiti Castriboni.

Vicecomiti Insule et Caneti seu Regenti ipsos vicecomitatus.

Vicecomiti de Evolo.

Vicecomiti de Ruppebertino.

Vicecomiti de Vilamuro.

Item similes littere fuerunt misse Baronibus Nobilibus et Militibus infrascriptis:

Raymundo de angularia domino de Bellopodio.

Guillelmo Galcerandi de Rochabertino.

Raymundo de angularia domino de Angularia.
Berengario de apilia.
Ludovico cornelii.
Guillelmo Raymundi de Montecatheno.
Berengario de Cardona.
Guillelmo Raymundi de cervilione.
Petro Galceraldi de pinosio.
Arnaldo dorcau.
Francisco de cerviano.
Dalmacio de queralt.
Raymundo alamanni de cervilione.
Artaldo de Capraria.
Dalmacio de muro.
Arnaldo de Erillo.
Gilaberto de crudiliis.
Bernardo de caramanno.
Jasperto de Castelleto.
Raymundo Arnaldi de bellaria.
Bernardo de sono.
Petro de melanno.
Bernardo de angularia.
Artaldo Rogerii de pallars.
Berengario de crudiliis de bastracano.
Raymundo de Rippellis.
Hugoni de sancta pace.
Acardo de muro.
Berengario de Rippellis.
Petro de Cardona.
Sicardo de lordaco.
Berengario de Castronovo.
Gastono de montecatheno.
Eymerico de scintillis.
Acardo de talarno.

Militibus.

Bernardo Alamanni durriols.
Bernardo ulzinellis.
Guillelmo de barberano.

Heredi Petri de castroveteri.
Heredi Petri de montetornesio.
Thome de Marciano seu eius heredi.
Geraldo de ulugia.
Heredi Francisci de Pulcro castro.
Francisco de Rippis.
Berengario de ulmis.
Berengario de Mediona.
Raymundo de boxadors.
Bartholomeo de Villafrancha.
Heredi Guillelmi de crexello.
Berengario de Castro Episcopali.
Heredi Petri de vilademany.
Galcerando de vilarig.
Raymundo de calderiis.
Heredi Raymundi de timor.
Jacobo de Corniliano.
Heredi Guillelmi de monteolivo.
Rogerio de besora.
Dalmacio Xatmar.
Poncio de lupiano.
Bartholomeo de falchs.
Omberto de fonollario.
Bernardo de senesterra.
Francisco de perilionibus.
Heredi Dalmaci de peramola.
Berengario de Rippis.
Berengario de Castro eulino seu eius heredi.
Berengario de josa.
Guillelmo de palafolls.
Jaufrido de Castro eulino.
Bernardo de turribus.
Heredi Berengarii de Sancto Vincencio.
Heredi Hugueti de fluviano.
Petro Raimundi de coponibus.

Universitatibus.

Petrus etc. Dilectis et fidelibus nostris Consiliariis et probis hominibus Barchinone Salutem et dileccionem. Cum in capitulis editis in Curia generali nuper celebrata etc.—*ut supra.*—Quocirca vobis dicimus et mandamus quatenus die xvij presentis mensis Julii Sindicum aut Sindicos vestros plena super promissis potestate suffultos celebracioni dicte Curie in dicta Civitate fasciatis infallibiliter interesse. Ibi enim est Illustris Regina consors nostra carissima que in locum nostrum dicte Curie intererit. Data Barchinone iiij die Julii anno a nativitate Domini M.° CCC.° Lxv.°—P. Cancellarius.

Similes littere fuerunt misse universitatibus infrascriptis.

Fidelibus nostris....
- Juratis et probis hominibus de Sancti Petri de auro.
- Consulibus et probis hominibus ville Berge.
- Juratis et probis hominibus loci de Arbucio.
- Probis hominibus Villefranche confluentis.
- Juratis et probis hominibus Calidarum de Montebovino.
- Consulibus et probis hominibus Campi rotundi.
- Juratis et probis hominibus Bisulduni.
- Consulibus et probis hominibus ville de Figueriis.
- Consulibus et probis hominibus Coquiliberi.

Petrus etc. Dilectis et fidelibus Paciariis et probis hominibus Civitatis Ilerde Salutem et dileccionem. Cum in capitulis etc.—*ut supra.*—Quocirca etc.—*Et post hanc clausulam sequitur hec.*—Et adveniet nobis gratum et huic negocio credimus profuturum si nuncios vestros qui sunt Barchinone inde informatos constituendos duxeritis ad predicta cum quibus domina Regina interim intendit tractare pro celeri huius rei expedicione de et super viis et modis quibus dicte deffensioni utiliter succurratur.—Data Barchinone iiij die Julii anno a nativitate Domini Millesimo CCC.° LXV.°—P. Cancellarius.

Similes littere universitatibus infrascriptis.

Dilectis et fidelibus nostris.....
- Consulibus et probis hominibus Civitatis Terrachone.
- Procuratoribus et probis hominibus Civitatis Dertuse.
- Juratis et probis hominibus Gerunde.
- Consiliariis et probis hominibus Minorise.
- Consulibus et probis hominibus Perpiniani.
- Paciariis et probis hominibus Cervarie.
- Consulibus et probis hominibus Podii ceritani.
- Juratis et probis hominibus Villefranche penitensium.
- Juratis et probis hominibus loci de Cambrils.

Die siquidem superius prefinita cum dictis litteris convocacionis Curie que erat dies jovis xvij dicti mensi Julii Serenissima domina Alienora Dei gracia Regina Aragonum dicti domini Regis consors eiusque generalis locumtenens in palacio Regali Barchinone personaliter constituta et inde absente dicto domino Rege et agente in expedicione armorum apud locum de Muroveteri Regni Valencie quem tenebat obsessum ut eriperetur a manibus Regis Castelle qui locum ipsum occupatum tenebat prorogavit ipsam Curiam seu diem assignacionis eiusdem usque diem crastinam de mane Qua die intendit suam proposicionem facere super his pro quibus dicta Curia extitit convocata.

Et ipsa die crastina de mane que erat dies veneris xviij Julii dicto anno a nativitate Domini Millesimo CCC.° Sexagesimo quinto Existente ipsa domina Regina in dicto Regali palacio Barchinone et pro tribunali sedente in Regio apparatu in quadam aula palacii et inibi congregatis prelatis et personis ecclesiasticis Richis hominibus Militibus ac Sindicis et procuratoribus universitatum Civitatum et Villarum Regalium Cathalonie qui ad celebracionem dicte Curie convenerant ipsa domina Regina fecit proposicionem suam super eo ad quod dicta Curia fuerat convocata Quam per venerabilem Jacobum de faro consiliario domini Regis et Cancellarium domini Ducis Primogeniti dicti domini Regis explicari mandavit.

Qui siquidem Jacobus de faro multum eleganter explicavit dictam proposicionem in personam dicte domine Regine sancciones legitimas et alias doctorum auctoritates suo proposito affabiliter applicando. Cuiusquidem proposicionis effectus est talis Quod licet in Curia generali nuperrime celebrata Dertuse notabile et copiosum donum fuisset

factum ad deffensionem rei publice videlicet CCC.XXV milium librarum pro utroque duorum annorum et per dictam Curiam tunc celebratam quamplures provisiones perspicaciter facte fuissent pro dicta quantitate habenda Tamen quia humana condicio non est adeo perfecta quam futuris eventibus omnino valeat providere et divi imperatores et sancciones legittime condite per eosdem nos instruxerint quod omne imperfectum ad perfectum et confusum seu obscurum ad lucidum reducatur dictumque donum quanquam notabile et copiosum sit in aliqua sui parte confusum puta quia quantitas que putabatur haberi ex vendicionibus censualium et imposicione salis et eciam ex generalitatibus impositis seu ordinatis nequit haberi ut rei experiencia docuit in tali summa quem ad modum credebatur nec utique dictum donum licet amplum et copiosum ut predicitur valeat sufficere deffensioni predicte Cum venerit casus inexcogitatus videlicet quod dictus Rex Castelle armavit magnum stolenm galearum et navium et non minus crevit numerum equitum et peditum in terra in tantum quod nisi potenter suis obviaretur conatibus verisimiliter creditur quod res publica Principatus Cathalonie et dominus Rex noster qui est caput ipsius rei publice irreparabile quod absit susciperent detrimentum. Unde necessarium imminet quod per debite provisionis remedium per dictam Curiam noviter indictam Deo propicio adhibendum dictis casibus et eventibus occurratur et suppleantur dubia et deffectus que et qui in dicto dono seu proferta facta in dicta Curia Dertuse seu in et ex Capitulis super dicto dono ordinatis sicut premittitur resultarunt. Ideo fuit petitum per dictam dominam Reginam ut locumtenentem generalem dicti domini Regis et in personam ipsius per dictum Jacobum de faro quod per dictam Curiam ministrante Domino per supplecionem dictorum dubiorum et deffectuum et pro augmentacione dicti doni et alias provisiones assiduas dicte deffensioni taliter succurratur quod cedat ad servicium Domini nostri Jesu Christi et domini Regis nostri et quod propellatur et conculcetur effrenata versucia et protervia dicti Regis Castelle et potencia domini Regis nostri qui justam causam prossequitur intacta remaneat et eius subditi universi in pacis amenitate quiescant.

Qua siquidem proposicione tam cum ornatu faciendo quam auctoritatum facundia explicata dominus Guillelmus barchinonensis Episcopus pro se et pro brachio prelatorum et personarum ecclesiasticarum et nobilis Raymundus de angularia pro se et brachio Militari assistante sibi venerabile Berengario de podio milite et venerabilis Petrus de plano sindicus Barchinone pro se et brachio universitatum Civitatum et Villarum assistente sibi Guillelmo bresconi licenciato in legibus Sindi-

co Civitatus Ilerde cum debita reverencia responderunt in effectu dicentes unus post alium successive Quod super propositis et petitis deliberarent et deliberacione habita providebitur super eis ad honorem et servicium Dei et domini Regis et sue rei publice commodum Altissimo permittente.

Cui siquidem proposicioni et responsionibus eidem subsecutis fuerunt presentes prelati et persone ecclesiastice barones et milites seu persone militares ac sindici universitatum Civitatum et Villarum ac locorum Regalium Cathalonie Quorum nomina inferius per ordinem describuntur videlicet.

Reverendi domini.... { Guillelmus Barchinonensis. / Romeus Ilerdensis..... / Ennecus Gerundensis..... / Petrus Elenensis..... } Episcopi.

Non interfuit autem dicte proposicioni dominus Petrus Terraconensis Archiepiscopus licet esset presens Barchinone quia non erat bene dispositus.

Item interfuerunt venerabilis Guillelmus de Villa canonicus vicensis procurator domini Raymundi Vicensis Episcopi.

Venerabilis frater Geraldus de talliata comendator de Cantavetula et de Aliaga ordinis Hospitalis Sancti Johannis hierosolimitani locumtenens venerabilis fratris Johannis de heredia Castellani Emposte.

Venerabilis frater Bernardus civaderii Camerarius frater Petrus de umbrellis Sacrista Monasterii Rivipullensis procuratores venerabilis et religiosi fratris Raymundi abbatis eiusdem Monasterii.

Venerabilis frater Guillelmus Abbas Monasterii Sanctarum Crucum.

Venerabilis frater Petrus Abbas Sancti Cucuphatis Vallensis.

Venerabilis Guillelmus de cumbis prepositus Terrachone.

Nomina procuratorum capitulorum.

Venerabilis Guillelmus de Tagamanent et Egidius Sancii Archidiaconus penitensis in ecclesia Barchinone canonici Barchinone procuratores Capituli ipsius Ecclesie.

Venerabilis Bernardus de olivis Archidiaconus Ilerdensis procurator Capituli eiusdem Ecclesie.

Venerabilis Jacobus Alberti presbiter de Capitulo ecclesie Gerundensis procurator Capituli eiusdem Ecclesie.

Venerabilis Petrus Alquiximi canonicus Vicensis procurator Capituli Vicensis Ecclesie.

Nomina baronum et militum seu procuratorum eorum.

Videlicet Berengarius de Pontonibus procurator Egregii viri domini Johannis Comitis Impuriarum.

Nobilis Rogerius Bernardi de Fuxio Vicecomes Castriboni.

Nobilis Raymundus de Angularia cuius est locus de Pulcropodio.

Venerabilis Johannes de Montebovino procurator nobilis Hugoni Vicecomitis Cardone.

Nomina militum.

Venerabilis Berengarius de podiolo.....	Milites.
Venerabilis Rogerius de Besora.....	
Venerabilis Panquetus de Pulcrocastro...	
Venerabilis Bernardus de Turribus.....	
Venerabilis Johannes de Montebovino....	Domicelli.
Venerabilis Guillelmus de Palafolls.... .	
Venerabilis Berengarius de Clareto.....	

Nomina sindicorum et procuratorum Civitatum et Villarum Regalium Cathalonie videlicet venerabiles.

Petrus de Plano.....	Barchinone.
Romeus de Busquetis.....	
Raymundus Çarovira.....	
Johannes Serra.....	
Jacobus de Vallesicca licenciatus in legibus.	
Franciscus de Boscho.....	Ilerde.
Guillelmus Bresco approbatus in legibus..	
Johannes Geraldi legum doctor.....	Gerunde.
Ludovicus Strucii.....	
Guillelmus Pinyol.....	Dertuse.
Raymundus Barbera.....	

Ermengaudus Martini.....	Perpiniani.
Raymundus Cerdani jurisperitus.....	
Franciscus Ferrarii.....	Minorise.
Raymundus Pellicerii.....	Villefranche penitensium.
Bernardus Amill.....	Podii ceritani.
Petrus Garreta.....	Berge.
Bernardus de Prato.....	Sancti Petri de auro.

Et cum esset dubium an sindicatus et procuratoria illorum qui nomine aliorum ad dictam Curiam venerant essent sufficiencia necne et an illi qui ad ipsam venerant essent ad tractatus dicte Curie admittendi necne et hoc esset declarandum per dominum Regem seu per dictam dominam Reginam eius generalem locumtenentem et per Curiam juxta Capitula generalium Cathalonie Curiarum super his edita fuit continuata Curia usque ad horam vesperorum presentis diei et quod omnes predicti qui pro celebracione dicte Curie venerant essent congregati dicta hora vesperorum in domo fratrum predicatorum Barchinone quam eligerunt et assumpserunt pro negociis dicte Curie pertractandis et quod inibi ipsorum procuratoria recognoscerentur.

Post que eadem die veneris hora vesperorum omnibus et singulis supradictis qui ad dictam Curiam venerant excepto dicto nobili vicecomite Castriboni loco cuius venit et comparuit venerabilis Raymundus de Turrillis et excepto eciam dicto venerabili Rogerio de Besora congregatis in domo capituli dicte domus predicatorum fuerunt electi pro parte dicte domine Regine locumtenentis dicti domini Regis ad recognoscendum et examinandum predicta procuratoria videlicet.

Venerabilis Jacobus de Faro predictus.

Petrus Ça Costa bajulus Cathalonie generalis.

Et Jacobus Conesa prothonotarius domini Regis.

Fuerunt eciam electi per dictam Curiam videlicet pro parte prelatorum et personarum ecclesiasticarum.

Venerabilis Petrus Abbas Monasterii Sancti Cucuphatis Vallensis.

Et pro parte baronum et militum.

Venerabilis Panquetus de Pulcrocastro miles.

Et pro parte Ciritatum et Villarum Cathalonie.

Venerabilis Jacobus de Vallesicha licenciatus in legibus civis Barchinone.

Que siquidem persone ad recognoscendum dicta procuratoria electi statim traxerunt se ad partem pro videndis et recognoscendis ipsis procuratoriis et sindicatibus quibus visis lectis et recognitis fuit per eos declaratum quod omnes illi qui nomine aliorum ad dictam Curiam venerant habebant sufficiencia procuratoria et sindicatus Exceptis [1].

Sane cum aliqui ex militibus supradictis qui ad dictam Curiam venerant ad ipsam Curiam non fuerint citati et juxta Constituciones Cathalonie generales non essent admittendi et plures ex Baronibus Nobilibus et Militibus qui citati fuerant non venerint ad dictam Curiam die prefixa pro eo quia ut dicebatur erant in frontariis Regni Valencie in servicio domini Regis racione dicte guerre Ideo propter numeri paucitatem ipsorum Baronum Nobilium et Militum qui aderant in ipsa Curia prefata domina Regina ut locumtenens dicti domini Regis de voluntate dicte Curie sine preiudicio tamen lesione et derogacione tacitis vel expressis ipsarum Constitucionum Cathalonie generalium et earum effectus voluit et declaravit quod hii milites qui licet non citati ad dictam Curiam venerant de gracia admittantur ad celebracionem presentis Curie et ad eius tractatus unus miles dumtaxat sive citatus fuerit sive non de illa scilicet vicaria de qua aliquis miles non sit jam in celebracione dicte Curie admittatur. Voluit eciam et declaravit dicta domina Regina ut supra quod prelati et persone ecclesiastice barones et nobiles et sindici universitatum Civitatum et Villarum Cathalonie qui ad hanc Curiam fuerint citati licet non venerint seu non comparuerint die prefixa possint imposterum admitti et admittantur ad celebracionem presentis Curie et eius tractatus si venerint ipsa Curia durante Ipsis tamen omnibus supradictis ex quo venerint antequam ad celebracionem dicte Curie admittantur prestantibus ad Sancta Dei Evangelia simile juramentum quod inferius prestatur per illos qui sunt in dicta Curia presentes volens et decernens ipsa domina Regina de consensu ipsius Curie quod per hec verba vel eorum aliquod dictis Constitucionibus Cathalonie generalibus vel alicui earum seu affectui

1 Aquí hay un blanco insignificante, así en el Proceso de la Cancillería Real como en el del Estamento militar.

ipsarum nullum fiat seu generetur imposterum preiudicium seu lesio aliqualis nec huiusmodi actus posit trahi ad exemplum seu consequenciam in futurum.

Quibus omnibus sic peractis omnes supradicte persone in dicta domo predicatorum Barchinone pro celebracione presentis Curie congregate juraverunt ad Sancta Dei Evangelia tenere in secreto ea que in ipsa Curia tractabuntur donec fuerint publicata et consulere super eis juxta eorum bonam conscienciam legaliter atque bene.

Et prestito huiusmodi juramento fuerunt electi in tractatores ad actus ipsius Curie videlicet.

Pro parte Brachii ecclesiastici.

Dominus Romeus Episcopus Ilerdensis.
Dominus Ennecus Episcopus Gerundensis.
Frater Petrus Abbas Monasterii Sancti Cucuphatis Vallensis.
Frater Geraldus de Talliata locumtenens Castellani.
Guillelmus de Cumbis prepositus Terrachone.
Bernardus de Olivis Archidiaconus Ilerdensis.

Pro parte Brachii militaris.

Nobilis Raymundus de Angularia dominus de Bellopodio.
Berengarius de Pontonibus procurator Comitis Impuriarum.
Berengario de Podiolo..... } Milites.
Pauquetus de Pulcrocastro..... }
Guillelmus de Palafolls..... } Domicelli.
Berengarius de Clareto..... }

Pro parte Brachii universitatum Civitatum et Villarum.

Petrus de Plano..... Barchinone.
Guillelmus Bresco..... Ilerde.
Johannes Geraldi legum doctor..... Gerunde.
Ermengandus Martini..... Perpiniani.
Franciscus Ferrarii..... Minorise.
Raymundus Petri..... Cervarie.

In quosquidem tractatores superius nominatos et publicatos omnes prelati et alie persone ecclesiastice barones et milites sindici et procuratores Civitatum et Villarum Cathalonie ibidem presentes unanimiter consenserunt.

Et incontinenti fuit dictum et ordinatum quod si contingat aliquem dictorum tractatorum impedimento aliquo detineri vel non posse commode tractatibus dicte Curie interesse quod taliter impeditus possit alium substituere loco sui vel comittere vices suas alteri videlicet de illis qui possunt facere Curiam si inveniantur de brachio suo alias autem quod possit substituere alium quem voluerit loco sui eciam de extraneis non facientibus Curiam et nisi veniret vel non compareret diebus et horis assignatis quod nichilominus alii possint tractare de negociis Curie. Quiquidem tractatores predicti habeant tantummodo potestatem tractandi et referendi et non diffiniendi nec aliquid determinandi prout inferius clarius continetur.

Et immediate hiis peractis predicti tractatores prestiterunt juramentum ad Sancta Dei quatuor Evangelia sub forma sequenti.

Forma juramenti.

Juraverunt ipsi Tractatores quod quolibet eorum tenebit secretum id quod in dicta Curia dicetur donec presens Curia fuerit publicata sic quod nunquam revelabit vel nominabit aliquam personam de aut super eo quod in presenti Curia dicet ipsa Curia durante nec eciam postea de eo videlicet quod in preiudicium Curie vel in damnum ipsarum personarum vel alicuius eorum redundare posset nec eciam sine licencia tractatorum revelabit aliquid de his que in dicta Curia tractabuntur salvis personis illis que subrogate fuerint et juraverint et que juxta ordinacionem presentis Curie possunt et poterint tractatibus ipsius Curie interesse.

Item quod dabunt bonum et legale consilium ad suum meliorem intellectum et ad bonum comune Generalis Cathalonie.

Item quod timore vel amore seu aliqua alia racione vel causa non consulent nisi secundum Deum et eorum bonam consciencia m.

Et his sic habitis voluerunt et ordinarunt omnes predicti de dicta Curia quod illi qui subrogabuntur loco alicuius vel aliquorum tractatorum predictorum faciant idem vel simile juramentum quod factum est per tractatores predictos.

Post hec incontinenti sine aliquo temporis intervallo juraverunt no-

tarii et scriptores infrascripti tenere sub secreto omnia et singula que in dicta Curia tractabuntur et que ad eorum auditum pervenirent que sub secreto debeant teneri videlicet.

Jacobus Conesa prothonotarius domini Regis.—Guillelmus de Muntmany Barchinone.—Franciscus Çoqueti Ilerde.—Petrus de Cumba Terrachone.—Petrus Morelli Ilerde.

Et statim predictis peractis fuit dictum et ordinatum per dictam Curiam quod ea que predicti tractatores tractaverint super predictis habeant revelare et referri toti Curie et quod ea que ipsi tractatores tractaverint nullam habeant efficaciam seu valorem donec toti Curie fuerint resserata et cum eis visa et recognita et ad congnicionem Curie si ipsi Curie visum fuerit adaptata.

Quibus omnibus et singulis sic peractis incontinenti fuit assignata ad procedendum et tractandum super negociis dicte Curie et ad continuandum ipsam Curiam dies lune que erat xxviij dies presentis mensis Julii et ab ipsa die lune usque ad aliam diem lune ex tunc sequentem et quod tam ipsa die quam sequentibus diebus interim predicti tractatores intersint in dicta domo predicatorum Barchinone pro tractandis negociis Curie supradicte.

Et in crastinum videlicet die sabbati xjx die mensis Julii anno predicto post vesperos separatis duobus brachiis videlicet prelatorum et personarum ecclesiasticarum et richorum hominum et militum a brachio Civitatum et Villarium Regalium Cathalonie et congregatis in claustro Majori dicti Monasterii sive domus fratrum predicatorum Barchinone pro tractandis negociis dicte Curie venerunt et interfuerunt in dicto loco venerabiles et discreti viri domini Egidius Sancii Archidiaconus penitensis in Ecclesia Barchinone et Guillelmus de Tagamanent canonicus dicte Ecclesie procuratores seu sindici Capituli eiusdem Ecclesie qui exhibuerunt eorum procuratorium seu sindicatum qui fuit inibi recognitus et inventus fore sufficiens. Et prestiterunt simile juramentum quod et prout alii de dicta Curia superius prestiterunt.

Die vero sequenti de mane que fuit dies dominica xx dies dicti mensis Julii venerunt et interfuerunt in dicto loco dictis duobus brachiis ibidem congregatis absente ab eodem loco dicto brachio Civitatum et Villarum et locorum Regalium Catalonie venerabiles Guillelmus Togores de vicaria Barchinone et Vallensi et Raymundus de Planella de vicaria Bagiarum milites qui juxta declaracionem superius ut predici-

tur factam prestito tamen prius per eos simili juramento fuerunt admissi ad tractatus Curie supradicte.

Die lune xxj die mensis Julii congregato brachio prefato Civitatum Villarum et locorum Regalium Cathalonie pro negociis dicte Curie in dicto Monasterio predicatorum Barchinone videlicet in quadam domo ubi consilium Centum Juratorum Civitatis Barchinone consuevit congregari venit et comparuit ibidem Petrus Mataroni sindicus ville Campirotundi et faciens fidem de suo procuratorio et sindicatu et eo viso et sufficienti comperto ac prestito prius per ipsum sindicum simili juramento predicto fuit admissus ad celebracionem dicte Curie et ad tractatus eiusdem.

Post quam die mercurii sequenti xxiij dicti mensis Juiii anni predicti venerunt et interfuerunt in dicto claustro majori dicti duobus brachiis ibidem congregatis et dicto alio brachio inde absente venerabiles Johannes Vallesini canonicus Barchinone procurator Reverendi in Christo patris domini Jacobi Dei gracia Episcopi Dertusensis et Geraldus de Montebruno Archidiaconus de Culla in Ecclesia Dertusensi procurator honorabilis Capituli ipsius Ecclesie qui exhibuerunt eorum procuratoria que ibi fuerunt lecta et recognita et inventa fore sufficiencia et ideo prestito prius per eosdem simili juramento quod prestitum fuit per alios qui ad celebracionem dicte Curie venerant fuerunt admissi ad tractatus ipsius Curie.

Et ipsa eadem die post vesperos congregatis brachiis supradictis in claustro minori dicti Monasterii pro negociis dicte Curie pertractandis venerunt et interfuerunt in dicto loco Inclitus dominus Infans Raymundus Berengarii et nobilis Franciscus de Cerviano qui fuerunt ad tractatus dicte Curie admissi et simile prestiterunt juramentum.

Et inmediate hiis secutis cum esset contradiccio inter brachia prelatorum et personarum ecclesiasticarum et baronum et militum ex parte una et brachium dictarum Civitatum et Villarum Regalium Cathalonie ex altera super dono fiendo per totam Curiam et compartimento ipsius doni pro eo quia per brachium dictarum Civitatum et Villarum petitur sive asseritur quod per dicta duo brachia solvatur seu solvi debet plus in dicto dono fiendo quam per ipsum brachium Civitatum et Villarum super hoc raciones aliquas allegando dictis tamen duobus brachiis id contradicentibus Tandem dicta duo brachia volendo super hoc cum dicto brachio Civitatum et Villarum amicabiliter con-

venire elegerunt de se ipsis in tractores infrascriptas personas Et dederunt eis potestatem cum aliis tractatoribus per dictum brachium Civitatum et Villarum eligendis tractandi super predictis et referendi non tamen aliquid diffiniendi.

Et primo pro brachio Ecclesie.

Reverendus dominus Romeus Episcopus Ilerdensis.
Reverendus dominus Ennecus Episcopus Gerundensis et
Petrus Alquiximi canonicus Barchinone.

Pro brachio Baronum Richorum hominum et Militum.

Inclitus dominus Infans Raymundus Berengarii.
Berengarius de Podiolo et
Johannes de Montebovino.

Die mercurii predicta congregato dicto brachio Civitatum et Villarum et locorum Regalium Cathalonie in dicto Monasterio in domo predicta Consilii Centum juratorum Barchinone pro tractandis et agendis negociis Curie supradicte existentibus ceteris duobus brachiis eadem racione in claustro minori ipsius Monasterii quia super dono noviter ad deffensionem rei publice per totam Curiam fiendo et super comparticione ipsius doni comode convenire nequebant Et securius expediant comissa negocia plures idem brachium cupiens dare locum ut fiat concordia super istis elegerunt de se ipsis in tractatores infrascriptos quibus ipsum brachium contulit plenum posse tractandi super predictis una cum aliis tractatoribus dictorum duorum brachiorum et referendi non tamen aliud diffiniendi. Quiquidem tractatores per dictum brachium electi sunt hii qui sequuntur videlicet predicti.
Petrus de Plano.
Guillelmus Bresconi.

Sequenti autem die jovis xxiiij Julii anno a nativitate Domini Millesimo CCC.° LX.° V.° ad mandatum domine Regine fuit scriptum cum litteris domini Regis de cuius eciam voluntate dicta domina Regina erat informata super hoc juratis et probis hominibus Majorice sub hac forma.

Petrus Dei gracia Rex Aragonum etc. Dilectis et fidelibus juratis et probis hominibus Majorice Salutem et dileccionem. Cum nos nedum gentibus Principatus Cathalonie sed eciam Regni Majorice Curias generales tam propter deffensionem ipsius Principatus Cathalonie quam dicti Regni ad quorum invasionem et occupacionem Rex Castelle publicus hostis noster spirat et tam per terram quam per mare potenter intendi in Civitate Barchinone quam apciorem locum reputamus potissime quare inibi est Illustris Regina carissima consors nostra et generalis tenenslocum nostrum providerimus celebrandas Propterea vobis dicimus et mandamus quatenus visis presentibus constituatis ex vobis sindicos et procuratores plena potestate suffultos qui ad longius infra tres dies a recepcione presencium in antea computandos inde recedant venturi et quod ad locum seu actus alios non divertant ad dictam Civitatem Barchinone pro interessendo simul cum gentibus Principatus Cathalonie in tractatibus Curiarum quas tam ipsis gentibus Principatus Cathalonie quam vobis inibi celebrandas providimus ut prefertur. Quoniam dicta Regina ut generalis tenens locum nostrum celebracioni dicte Curie intererit. Data Barchinone xxiiij die Julii anno a nativitate Domini Millesimo CCC.° Sexagesimoquinto.—P. Cancellarius.

Item super presentacione dicte littere fuit scriptum Gubernatori Majorice et Jasperto de Campolongo sub hac forma.

Petrus Dei gracia Rex Aragonum etc. Nobili et dilecto ac fidelibus Consiliario nostro Olfo de Proxida Gubernatori Regni Majorice ac Jasperto de Campolongo subtesaurario nostro Salutem et dileccionem. Noveritis nos scribere juratis et probis hominibus Majorice per aliam nostram litteram sub hac forma: Petrus Dei gracia Rex Aragonum etc. Dilectis et fidelibus nostris juratis et probis hominibus Majorice Salutem et dileccionem. Cum nos nedum gentibus etc.—*inserto toto tenore in presenti folio superius registrato post cuius datam fuit additum quod sequitur.*—Quocirca vobis dicimus et mandamus quatenus dictam litteram presentetis dictis juratis et probis hominibus Majorice et cum eisdem effectualiter faciatis quod infra dictos tres dies constituerint suos sindicos et procuratores cum plena potestate interessendi in dictis Curiis et tractandi faciendi consenciendi et firmandi cum aliis de dicta Curia quicquid ad defensionem Principatus Cathalonie et Regni Majorice fuerit faciendum. Et super hoc adhibeatis summam diligenciam cum periculum sit in mora. Data Barchinone xxiiij die Julii anno a nativitate Domini Millesimo CCC.° Sexagesimoquinto.—P. Cancellarius.

Et licet dicte littere fuissent misse Majoricas et littera que dirige-

batur juratis et probis hominibus Majoricarum eisdem presentata per dictos Gubernatorem et Jaspertum de Campolongo ut ab eisdem dicta domina Regina literatorie extitit informata Tamen dicti jurati et probi homines nullum sindicum ad dictas Curias transmiserunt.

Die lune xxviij mensis Julii dicto anno a nativitate Domini Millesimo CCC.° LX.° quinto ad quam dicta Curia fuerat continuata prefata domina Regina ut locumtenens predicta continuavit ipsam Curiam ad diem sabbati proximam et quod interim tractetur et procedatur ad actus Curie prout fuerit faciendum.

Die veneris hora completorii prima die augusti anno a nativitate Domini Millesimo CCC.° LX.° quinto fuit oblatum donum in Capitulis infrascriptis contentum per duo brachia prelatorum et personarum ecclesiasticarum et richorum hominum et militum pro deffensione rei publice Illustrissime domine Regine Aragonum personaliter existenti intus eius Cameram palacii Regii Barchinone.

Com vos molt alta e poderosa Senyora dona Alionor per la gracia de Deu Regina Darago etc. per nom e veu del Senyor Rey celebrets Corts generals als cathalans de present en la Ciutat de Barchinona per adobar e clarificar lo do fet en deffensio de la cosa publica en les pus prop passades Corts de Tortosa e encara enadir a aquell si mester sera Emperamor daço los braces dels Prelats e persones ecclesiastiques e Richs homens e Cavallers considerants com lo senyor Rey de Castella maliciosa e poderosament sia de present vengut per mar e per terra sobre ço del nostre e estiga continuament venent los dits braces que lo do donat e atorgat en les dites Corts de Tortosa no es bastant a deffensio de la cosa publica ni a les messions que han a fer per terra e per mar graciosament e no deute ni en altra manera atorguen los dits dos braces e donen de present ultra la quantitat atorgada en les dites Corts de Tortosa a aquesta ajustant ab les retencions e condicions devalscrites en deffensio de la dita cosa publica e ab les condicions posades en lo dit fet en la Cort de Tortosa Sexanta e sinch milia lliures barchinoneses pagadores per la manera davall scrit per tot lo mes de Setembre primer esdevenidor.

Les quals LXV milia lliures se paguen e sien compartides entre los singulars dels dits dos braces e aquells qui ab ells han acostumat de pagar per via de fogatge levador per la forma ordonada del fogatge passat e levat en les Corts de Cervera e de Muntço. Mas empero si algun singular dels dits dos braces volra pagar la quantitat que tocara

los homens seus ni que han acostumat de pagar ab el per altra manera que aço puxe fer e li sia legut pus pach complidament en lo terme a aço assignat.

Item plau als dits dos braces que la Ciutat de Tortosa e la terra quel Infant en Ferrando possehia en Cathalunya pach e contribuescha en lo present do ab les Ciutats e Viles Reyals Axi empero que daço sia feta deduccio als braces dels Prelats e persones ecclesiastiques Richs homens e Cavallers segons la forma ordenada sobre lo fogatge en la Cort de Tortosa.

Item lo dit do fan los braces dels Prelats persones ecclesiastiques Richs homens e Cavallers entre les altres ab la condicio seguent.

Que lo braç de les Ciutats e viles Reyals fassen semblant do en quantitat e en semblants pagues E si per ventura per qualsevulla ralio non fahien de present dins spay de tres dies lo present atorgament e do vaya per no fet e sia nulla cas e va e axi com si dat ni atorgat no era e los dits dos braces e los singulars daquells en aquell cas lo puxen fer cessar per lur propia auctoritat tots ensemps e cascu per si.

Item offiren los dits dos braces que son apparellats de fer be e clarificar si res hi ha que duptos sia lo dit fet en les dites Corts de Tortosa a deffensio de la cosa publica per manera que profitosament se puxa haver e la dita cosa publica ne puxa esser defensada.

Item suppliquen los dits dos braces que a vos Senyor placia de fer provehir de justicia als greuges fets per officials Reyals ab los dits dos braces e als singulars daquells.

Fuerunt testes Jacobus de Faro Petrus Ça Costa et Berengarius de Relato.

Et domina Regina continuavit dictam Curiam ad diem sabbati crastinam.

Et dicta die sabbati secunda mensis Augusti anno predicto Millesimo CCC.° Sexagesimo quinto ad quam dicta domina Regina continuaverat dictam Curiam iterum continuavit ipsam Curiam usque ad quindecim dies proxime sequentes. Sic tamen quod pendente huiusmodi continuacione possit procedi ad quoscunque actus Curie prout fuerit opportunum.

Et interim durante continuacione predicta duobus brachiis scilicet Ecclesie et Milicie existentibus in Monasterio predicatorum videlicet in claustro seu prato ipsius claustri absente inde brachio Civitatum et Villarum Regalium venerunt et comparuerunt ibidem subscripte per-

sone que secundum voluntatem et ordinacionem domine Regine et Curie fuerunt admissi ad celebracionem ipsius Curie et eius tractatus prestito tamen per dictas personas solito juramento. Dicte quidem persone sunt hec.

Nobiles . . . { Bernardus de Sono.
Dalmacio de Queralto.
Berengario de Castronovo.
Raymundus de Castlario.
Bartholomeus de Falchs.
Jaufridus de Castroaulino.

Post hec per brachium Civitatum et Villarum Cathalonie fuerunt oblata sequencia capitula Serenissime domine Regine in eius Camera existenti die lune iiij Augusti anno a nativitate Domini Millesimo CCC.° LXV.° in modum qui sequitur.

Com la molt alt e molt excellent Princep e Senyor Senyor en Pere per la gracia de Deu Rey Darago de Valencia de Mallorques de Serdenya e de Corcega e Comte de Barchinona de Rossello e de Cerdanya Per suplir diverses duptes e defalliments accorrents en lo do e proferta en deffensio de la cosa publica fets en la Cort general derrerament en la Ciutat de Tortosa als cathalans celebrada los quals duptes e defalliments profitosament soplir nos podien sino per Cort general E encara per efficable defensio de la cosa publica dels Regnes e terres del dit Senyor E specialment del principat de Cathalunya e del Regne de Mallorques E per cercar vies e maneres per les quals a la dita deffensio e al bon stament dels seus sotsmeses fos ben provehit haia manada Cort general als cathalans en la Ciutat de Barchinona e appella a esser a la celebracio de la dita Cort lo Regne de Mallorques A la qual Cort son venguts en la dita Ciutat de Barchinona prelats et altres persones ecclesiastiques barons e cavallers e sindichs de Ciutats Viles e lochs Reyals de Cathalunya e de les coses dessus dites sia estada feta proposicio en la dita Cort be e saviament per vos molt alta e molt excellent Senyora dona Elionor per la gracia de Deu Reyna Darago de Valencia de Mallorques de Serdenya e de Corcega e Comtessa de Barchinona de Rossello e de Cerdanya loctinent general del dit Senyor Rey en nom e en veu del dit Senyor constituit personalment en lo setge que ha posat e te a Murvedre: Perço molt alta Senyora lo braç de les Ciutats Viles e lochs Reyals de Cathalunya guardant e attenent a la innada naturalesa e leyaltat que per tots temps al senyor Rey a la honor de la sua Corona

e a la cosa publica lo dit braç ha hauda e ha e haura si a Deu plan cobeyant Senyora que no solament lo dit Senyor Rey se deffena del Rey de Castella ans encara ab la ajuda de Deu e ab lesforç del dit Senyor e de sos sotsmeses axi prelats com persones ecclesiastiques com barons e cavallers com ciutadans e homens de viles poblats e heretats dins la sua terra puxa cobrar los lochs injustament e iniquia per lo dit Rey de Castella ocupats en los Regnes Darago e de Valencia e de prelats e altres persones ecclesiastiques barons cavallers e altres sotsmeses del dit Senyor: Pensant e vehent clarament e per experiencia lo do fet en la dita Cort de Tortosa es en partida axi innutil e empatxat e sens fruyt que la cosa publica no sen pot ajudar nes pot haver axi com serie expedient ne encara es bastant ne sufficient a la dita deffensio majorment com se diu ja esser despes en ço que es clar tot o la major partida sens empero prejudici del dit braç e de Ciutats Viles e lochs Reyals de Cathalunya e dels singulars daquelles e de lurs homens e de privilegis franqueses inmunitats e libertats daquelles graciosament e no per deute quey sien oy fossen tenguts sots e en la forma manera condicions e retencions devall scrites e no en altra manera fa lo dit braç en deffensio de la cosa publica.

Ço es que attesa la iniquitat e lo poder del Rey de Castella es mester e necessari que la deffensio se faça baronilment e ab gran esforç per mar e per terra pesque les messions hauran esser fort grans. E attes encara que grans quantitats son ja degudes per les despeses fetes en la dita deffensio en lo temps passat que se hauran a pagar per les quals se paguen mogubells usures e grans interesses en gran dan del Senyor Rey e de la cosa publica E attes encara quels homens a cavall qui son e seran en la dita deffensio puxen esser mils satisfets e haian lur sou en lo temps que haverlo deuen e puxen mils fer lo servey E attes encara que per falta e minva dels dits dons se han a tenir axi sovent Corts generals en lo Principat de Catalunya que tots los braces del dit Principat ne son molt vexats e carregats de grans messions e mays axi com experiencia de fet ho ha mostrat despuys que les Corts generals fosen celebrades per lo dit Senyor Rey a tots los Regnes e terres e sotsmeses seus exceptat lo Regne de Serdenya en la vila de Muntço no troba ni veu lo dit braç que en alguna altra manera hi puxa be esser provehit com per la manera davall scrita.

Perço lo dit braç atorga que per tres anys primers vinents que comencen lo primer die de Setembre propvinent sie donat a la dita deffensio per tots los habitants e habitadors e heretats en les Ciutats Viles e lochs Reyals de Cathalunya e per lurs homens cascun any dels dits

tres anys ço es la onzena part de totes rendes fruyts guanys e salaris e loguers. Declarat empero a remoure dupte que lo dit reedelme nos pach de donacions heretaments lexes dots e exovars com se faran constituiran e pervendran. E per ço com la dita deffensio es comunament e egual necessaria a tots los habitadors de Cathalunya e del Regne de Mallorques e illes a aquell adiacents de qualque condicio ley estament o preheminencia sian fa lo dit braç la dita proferta o do axi e sots aytal condicio forma e manera que ans que la present Cort se procesca res sia enantat os puxa enantar ne fer en la execucio daquesta proferta o do los braces dels prelats e persones ecclesiastiques e de barons e cavallers de Cathalunya e encara lo dit Regne de Mallorques e illes a aquell adiacents facen semblant proferta o do per los dits iij anys Axi que totes e sengles persones de qualque ley condicio preheminencia o estament sien ecclesiastiques o seculars domiciliades poblades o heretades o beneficiades ara o dins los dits tres anys en lo Principat de Cathalunya e Regne de Mallorques e illes a aquell adiacents paguen e sien tengudes pagar per la dita deffensio semblant reedelme de totes les dites coses axi e en aquella manera e forma que lo dit braç e los singulars daquell e lurs homens daran e pagaran segons que dessus es dit. En altra manera la present proferta o do per lo dit braç atorgat no valle ans de tot en tot continent sia cas va nulle e haut per no fet e per no atorgat.

Empero enten lo dit braç que de pagar lo dit reedelme sien franchs e quitis tots aquells de qualsevol estament o condicio sien que ab cavals e armes personalment servexen ja e daquiavant serviran lo Senyor Rey en la dita deffensio de la cosa publica en les fronteres almenys vj meses del any ço es del ayn del qual lo dit servey de sis meses hauran fet. E semblant franquesa haya tot almirall visalmirall e capita e viscapita e patrons de galeas armades qui servesquen personalment lo dit Senyor e la dita deffensio per mar almenys quatre meses del any ço es daquell any que lo dit servey hauran fet e la dita franquesa enten lo dit braç que es fahedora e expedient per ço com lo Senyor Rey ne sera mils acompanyat e servit e la cosa publica mills e pus esforçadament deffesa. E per ço encara com aquells qui personalment son e seran en lo dit servey sofferran grans treballs personals e grans dispendis e messions. Declarat empero e a tolre dupte que de la dita franquesa nos puxen alegrar los homens daquells qui lo dit servey en les fronteres o per la mar faran.

Item Senyora per ço com aquesta proferta o do si sera atorgada per tots los braces e per lo Regne de Mallorques ab les dites illes axi com

dit es axi gran e copios que enten lo dit braç sens tot dupte que bastara complidament a tot ço que a la dita deffensio es necessari e a pagar tot ço qui es ja degut per raho de la dita deffensio per les Deputacions ordonades en les Corts de Muntço e de Tortosa fa lo dit braç la dita proferta o do ab aytal condicio ultra les dessus dites que de tot en tot cessen daquiavant totes profertes e dons de fogatges de generalitats de imposicio de farina de vendes de censals morts e de violaris e totes altres profertes e dons atorgades e atorgats ordonades e ordonats per raho de la guerra de Castella en les Corts de Muntço de Barchinona e de Tortosa e en cascuna daquelles per los dits tres braces ensemps Exceptats los fogatges qui son deguts per los dons de les Corts de Muntço e de Barchinona per ço com ja son tots los termens passats e tota la major partida pagats Exceptats lo fet del atorgament del flori lo qual romangue en lo estament que huy es per tots los dits tres anys. Empero lo dit braç enten que del dit reedelme sia pagat tot ço que sera degut o romandra a pagar dels deutes ja deguts a cambiadors o altres persones e de les manleutes e despeses ja fetes per les dites deputacions de Muntço e de Tortosa e cascuna daquelles.

Item fa lo dit braç la dita proferta o do ab aytal condicio ultra les damunt dites que de tots los Capitols ordenats en les Corts generals celebrades per raho de la ajuda de la guerra de Castella a Cervera a Muntço a Barchinona e a Tortosa puxe lo dit braç pendre e elegir tots aquells qui pareguen rahonables e profitoses al dit braç e als singulars daquell axi en la ordinacio de la exaccio e cullita del dit do o proferta com en la despesa daquella com en gracies remissions e privilegis fets en general o special al dit braç e als singulars daquell com en qualsevol altres coses o en qualsevol altra manera al dit braç e singulars daquell atorgades e consentides en les dites Corts e en cascuna daquelles segons que appar per tenor dels dits capitols e encara altres novells ordonar rahonables e profitoses al dit braç e als singulars daquell.

Item com lo dit do sia tan gran axi com dit es que enten lo dit braç que basta be a pagar ço que es necessari a la dita deffensio e encara a totes les quantitats ja degudes quis pagaran del primer any per ço no enten lo dit braç que en lo segon any ne en lo terç sia necesaria tan gran ayuda Perques rete es salva e fa lo dit do ab aytal condicio qui si aquells qui ordonats hi seran per lo dit braç conexeran e veuran que lo dit reedelme no sia necessari entegrament en los dits segon e tercer anys a la dita deffensio puxen per lur propria auctoritat lo dit reedelme o onze minvar e tornar a menor part segons que a ells parra esser fahedor ab consell empero daquells quel dit braç en aço ordonera.

Item Senyora com les universitats de les Ciutats Viles e lochs Reyals de Catalunya sien e seran fort opreses per raho dels grans dons e profertes fetes a la dita deffensio de la cosa publica en la present Cort e altres passades e los officials Reyals sien volenterosos a fer enquestes don se seguexen a aquells o algun daquells damnatges messions e fatigacions Perço supplique lo dit braç que sia merce del Senyor Rey e vostra en nom seu de remetre a les dites universitats e als singulars daquelles e a lurs homens e a cascun daquells totes penes civils e criminals e totes altres peccuniaries en que les dites universitats e singulars daquells e homens daquelles o algu o algun daquells sien encorregudes o encorreguts per qualsevol manera o raho tro per tot lo mes dagost present. Dels crims empero dels quals nafra o ferida o mort no son stades seguides e los quals crims no son daquelles crims exceptats per estil de la cort del Senyor Rey ço es traydors fabricadors de falses monedes e si havien comeses crims de lesa majestat.

Item Senyora com per vigor de una pracmatica sanccio feta per lo Senyor Rey en Montço sien prohibides vendes de censals morts e de violaris a les Ciutats Viles e lochs Reyals de Cathalunya on per los grans carrechs que han los cove fer contractes usuraris de usures inmoderades e de mogubells don los venen grans damnatges dels quals lo Senyor Rey e vos Senyora los devets guardar que sie merce vostra de donar a aquells licencia que puguen vendre censals morts e violaris no contrastants qualsevol prohibicions e que aquells prohibicions revoquets.

Fuerunt testes Jacobus de Faro Petrus Ça Costa et Berengarius de Relato.

Die vera Septima mensis Augusti anni predicti Congregatis dictis duobus brachiis in claustro domus predicte fratrum predicatorum pro negociis Curie pertractandis venerunt et comparuerunt ibidem subscripte persone que juxta voluntatem et declaracionem predictas fuerunt admisse ad celebracionem ipsius Curie prestitis per ipsas solitis juramentis. Nomina quorum sequntur.

Nobiles . . . { Berengarius de Apilia.
Huguetus de Sancta Pace.
Petrus de Meleanno.
Et..... de Vilademagno.

Item die veneriis viij Augusti dictis duobus brachiis in predicto loco congregatis venerunt et comparuerunt ibidem Petrus de Fontescar Vi-

carius Solsone procurator Episcopi Urgellensis qui exhibito eius procuratoria et eo sufficienti comperto prestito per ipsum solito juramento fuit admissus ad celebracionem Curie.

Item die x dicti mensis et anni dictis duobus brachiis in predicto loco congregatis venerunt et comparuerunt ibidem Ferrarius de Castelleto et Raymundus de Vilalta procurator vicecomitis Cardone.

Item die lune xj Augusti anni predicti venit et comparuit in dicto loco dictis duobus brachiis ibidem congregatis Jacobus de Mediano procurator Egregii viri Comitis Urgellensis qui exhibito suo procuratorio et eo comperto sufficienti et prestito per ipsum solito juramento fuit admissus ad celebracionem dicte Curie.

Die sabbati xvj Augusti anno predicto venit ad dictam Curiam Petrus Valielles sindicus una cum dicto Bernardo Amill ville Podii ceritani qui prestito per ipsum solito juramento fuit admissus ad tractatus Curie.

Et ipsa die sabbati xvj Augusti usque ad quam dicta Curia fuerat continuata ipsa domina Regina continuavit ipsam Curiam usque ad diem Mercurii proxime venientem. Et quod interim ad quoslibet actus Curie procedatur.

Item dicta dia Mercurii xx Augusti anno a nativitate Domini Millesimo CCC.° Lx.° quinto dicta domina Regina continuavit dictam Curiam usque ad diem Sabbati proximam et quod interim ad quoslibet actus Curie procedatur.

Die veneris xxij dicti mensis Augusti anno prodicto Millesimo CCC.° Lx.° quinto dicta domina Regina constituta personaliter in domo fratrum predicatorum Barchinone in eadem videlicet domo que dicitur Consilii Centum Juratorum ubi erant illi de dicta Curia generali tam prelati et persone ecclesiastice quam barones milites et sindici Civitatum et Villarum Regalium Quia magnam dilacionem et moram traxerant et trahebant in concordando adjutam seu profertam aut donum faciendum domino Regi seu deffensioni rei publice quamvis ipsa domina Regina verbis precibus et induccionibus ac requisicionibus pluries instigasset eosdem fecit eis legi et exponi per me Jacobum Conesa prothonotarium domini Regis scripturam sequentem.

En lo do o proferta feta en la Cort laltre dia celebrada en Tortosa

entre les altres coses fou provehit que si algunes coses hi occorrian duptoses o que fossen a declarar e supplir que ho fessen los Deputats residents en Barchinona sots certa forma en lo dit do expressada.

E com aquella condicio hagues loch los dits Deputats siguen la dita forma per declarar e supplir alguns duptes e defalliments quels occorrien en lo dit do appellaren alguns prelats barons e cavallers e universitats de Ciutats e de Viles que fossen açi en Barchinona on nos ladonchs erem axi com ara som per entendre e provehir a declaracio e supplecio dels dits duptes e defalliments.

Per lo qual appellament vengueren diverses prelats barons e cavallers e missatgers de Ciutats e de Viles E per los dits Deputats expressats en presencia nostra e daquelles qui per aço eren convenguts los dits duptes e defalliments e sobre aquells hauts diverses parlaments fou provehit a declaracio e suplecio dalgun acte.

Mas com alguns altres duptes e defalliments hi romanguessen a declarar e suplir e fos dit que sens convocacio de Cort bonament nos podia fer nos en fer la dita convocacio duptam molt e contrastam per dues rahons specialment la una car los affers del Senyor Rey e la defensio del Regne no soferien dilacio per ço com lo Rey de Castella era fort poderos per terra e per mar prop del Senyor Rey qui era en los camps axi com huy es al setge de Murvedre e no ab aquell poder de gents darmes ques pertanguera: laltre que duptavem molt de longuea de la dita Cort si era convocada car practica nos ha moltes vegades mostrat que en les Corts generals quel Senyor Rey e nos per ell solem tenir a nostres gents entrevenen molts contrasts entrels braces e molts intricaments e grans dilacions e trigues per les quals entre les altres coses se son seguits grans escandols dampnatges e mals al Senyor Rey e al Regne e a la defensio de la sua cosa publica perque nos duptavem molt e contrastavem a convocar la dita Cort.

E per los dits prelats barons e cavallers e missatgers de Ciutats e de Viles fous dit e fermat que en fer la dita convocacio de Cort no entrevendria dilacio nes perdria temps car mentre correria o hom esperaria lo terme que seria profinit a celebracio de la Cort ells tractarian entre si dels affers e vengut lo terme aquells haurien posats en tal estament qui dins dos o tres dies la Cort seria finada e que en aquella se trobarien es ordonarien vies e maneres bones e profitores e durables per les quals seria provehit a bona e complida defensio de la terra.

Per quens supplicaren instament e consellaren que nos la dita Cort volguessen convocar dients que sens Cort les dites coses nos podian fer bonament Majorment en fer anadiment al do de Tortosa o fer no-

vell do lo qual entenien ques hauria a fer de necessitat car trobaven que mes de la meytat del dit do de Tortosa era ja despesa.

E nos per aquesta induccio instancia e supplicacio atorgam que axis fahes e sots aquesta esperança e confiança escriguem al Senyor Rey que no li tornas a enuig la dita convocacio significant li qui aço seria endreçament dell e de sos affers e bona deffensio de la terra e del Regne que dins dos o tres dies vengut lo terme de la convocacio de la Cort aquella se finaria e que ell seria be socorregut e ajudat segons ques pertanyia. E appellam les dites Corts a xvij dies del mes de Juliol prop passat. E ladonchs erem al primer dia de Juliol com aços tractava e les letres de les Corts foren dades a quatre dies del dit mes la qual convocacio se feu per soplir tots duptes e defalliments que fossen en lo do de Tortosa e encara per esser provehit per vies e maneres bones a la deffensio del Principat de Cathalunya. En les quals letres de consell e consentiment lur fo intimat a les universitats que aquells missatgers qui ja eren açi constituissen sindichs per ço que pus ivarçosament fos procehit en los affers. E axi fou fet ço es que aquells missatgers qui açi eren foren constituhits sindichs e aquells son huy aci presents.

E lo senyor Rey e nos per ell estavem en la dita esperança e confiança quens era donada.

Et jatsia que de lavors ença haia passats mes de L dies encara alguna via concordable no es stada trobada a la dita deffensio no contrastant que nos personalment moltes e diverses vegades e continuament e incessant per los de nostre consell ho haiam tengut e fet tenir aprop E no contrastant que durant la dita Cort nos sia stat mogut un fet fort assenyalat per lo qual los affers del Senyor Rey e del Regne esperen a pendre evidentment reparacio e quel enemich ne vendra a confusio per lo qual fet era de necessitat crexer lo do de Tortosa o fer novell do almenys de C milia libres havedores per tot Setembre propvinent lo qual fet fou revelat en secret e sots sacrament als demes de la dita Cort perço que mils e pus tost se concordassen en fer lo do o proferta que fer devien els fo declarat que si la dita quantitat no savia per tot Setembre que aquell fet venria en contrari car aquells qui per aquell fet se devien haver per amichs serian enemichs pus poderoses et pus forçors quel Rey de Castella.

Es ver quels dos braces ço es de la Esgleya e de la Cavalleria han feta proferta enadint per si al do de Tortosa LXV milia lliures e offeren verificar lo do de Tortosa e quel altre braç fahes semblantment.

E lo dit braç ha feta altra proferta oferint reedelme de tots fruyts

rendes e guanys ab que los dits dos braces fessen semblantment En axi quel un braç no sacorda a la proferta dels dos ni los dos a la proferta del un e cascu dels dits braces diu e allega moltes rahons per sostenir la sua proferta.

E jassia que nos haiam molt treballat personalment e meses tractadors e intercessors per fer concordar los dits braces empero per res no ses pogut fer no contrastant quels sia stat dit e ells que ho saben com lo Senyor Rey stava e sta a gran treball e perill de la sua persona e daquells qui ab ell son e de tot lo Regne en los camps de Murvedre tinent assetiat aquell loch e sperant de dia en dia haver batalla ab son enemich qui li es fort pres poderosament per terra e per mar e quel Senyor Rey ha trames a dir quels cathalans sen tornaran si nols es tramesa paga com noy hagen de que viure e speren cascun dia que daci los sia tremesa.

Ne encara contrastant que ells sapian e son certs segons que dit es que ultra lo perill de la persona del Senyor Rey e daquells qui ab ell son e de tot lo Regne hi ha altre perill qui sta apparellat fort gran si per tot lo mes de Setembre al qual ja som no son apparellades les dites C milia libres a les quals a haver som en article de impossibilitat car temps ni dies ne hores noy basten e damichs que cuydavem haver e haguerem si aquesta triga no fos esperam haver enemichs massa poderosos ultra los que ja havem segons que damunt es dit.

Perque nos jassia que com a lochtinent de vostre Rey Princep e Senyor poguessen haver enantat justament e rahonable en fer altres provisions Empero car la casa Reyal de Darago ha de molt loable costum que mes val exercir mansuetut que rigor per tal Deus e gent sapien que nos no havem plaer dentrar en jubi ab nostres sotsmeses ans forçadament hi venim recomptats los perills treballs e affanys de la persona del Senyor Rey e del Regne lo qual Senyor per salut e restaurament de son Regne e de son poble ha stat quatre meses passats en los dits camps de Murvedre a sol e a vent e a tot desayre e esperant batalla del enemich fort poderos e cruel per terra e per mar dels quals perills vosaltres e tots naturals del Senyor Rey vos devets sentir e a aquells de tot vostre poder e molt ivarçosament socorrer E recomptats los altres perills qui son stats tocats e qui versemblant son aparellats. De totes les quals coses moltes vegades vos es stada feta mencio de paraula.

Perço que apparega per scriptura è per proces de Cort requerim vos dits braces en aquest scrits per la fe e naturalea que sots tenguts al Senyor Rey que per dema tot dia que sera dissapte xxjjj Dagost nos

haiats feta resposta final concordant sobre la ajuda fahedora al Senyor Rey e al Regne e a la sua cosa publica lo qual terme perentori e precisa vos assignam per ço com es molt gran perill e evident en la triga e per ço com molts dies havets hauts a fer la dita proferta en concordia.

E en altra manera si en lo dit terme nons haviets feta resposta o lans haviets feta e no era concordant en cascun daquests cases fahen juhi de cort o en altra manera procehiriem en lo dit fet segons que de dret e per Usatges de Barchinona e constitucions e Costumes de Cathalunya trobarien esser fahedor.

E noresmenys en cascun dels dits cases protestam contra aquell o aquells braç o braces lo qual o los quals no serien posats en raho o haurien donada occasio o materia de la dita discordia de tots damnatges perills e escandols que per aquella raho al Senyor Rey e a sos Renes e a la cosa publica daquell sesdevenguessen e esdevenir se poguessen.

Et de predictis mandavit dicta domina Regina fieri publicum instrumentum et ea nichilominus inseri in actis seu processu dicte Curie generalis.

Fuerunt ad predicta testes Jacobus de Faro Concellarius domini Ducis Primogeniti domini Regis Berengarius de Codinachs magister racionalis Curie domini Regis Petrus Ça Costa bajulus Cathalonie generalis Berengarius de Relato Thesaurarius domine Regine Geraldus de Palou et Bernardus de Palou licenciati in legibus Franciscus Sayol Secretarius domine Regine et Franciscus Çaquet scriptor domini Regis.

Et in crastinum scilicet die Sabbati xxiij Augusti dicta domina Regina prorogavit dictum terminum qui per eam cum dicta scriptura fuerat datus ad concordandum super dicto dono per totam diem crastinam dominicam.

Testes Raymundus de Pegaria miles Majordomus dicte domine Regine et distus Berengarius de Relato.

Et ipsa die Sabbati dicta domina Regina continuavit dictam Curiam ad diem lune proxime sequentem.

Et sequenti die Dominica xxiiij Augusti circa horam completorii dicta duo brachia existencia in prato claustri domus predicatorum Barchinone fecerunt responsionem ad proposita et requisita per dictam dominam Reginam in scriptis ut sequitur.

A la requesta e protestacio damunt dites ab aquella major reverencia que poden es conve responen los braces dels Prelats e persones ecclesiastiques e dels Richs homens e Cavallers aytant com a ells toque que

si de part dels dits braces es stat consellat a vos molt alta Senyora Reyna que en nom del Senyor Rey celebrassets Cort general novellament en aquesta ciutat de Barchinona lo dit consell cuydem haver dat ab bon enteniment per expedient et necessaria expedicio de la deffensio de la cosa publica com notoriament aparagues e apar quel do de la Cort de Tortosa a aquella no bastas ne abast. Perço los dits dos braces per reverencia del Senyor Rey y de vos Senyora Reyna e per deffensio de la cosa publica no per deute quen fossen tenguts de grat e de lur bona voluntat graciosament han xxiiij dies ha passats atorgat e offert e encara offeren ajustant al do de Tortosa de dar per lurs homens Lxv milia lliures ab certes condicions e retencions en lo dit ajustament e que encara hi entenen a posar contengudes perque apar que lo espatxament de la dita Cort no ha romas ne roman per los dits dos braces.

E si lo dit ajustament del do no ses fet nes fa concordablement ensemps per los tres braces de la Cort aço no es colpa dels dits dos braces car per si mateixs e mijançant vos molt alta Senyora e comuns tractadors moltes e diverses vegades han fet tot lur poder de concordarse sobre lo dit dot fahedor ab lo dit braç de les Ciutats e Viles Reyals donan los molts aventatges ultra ço que acostumat en temps passat era e es stat fet en les Corts de Cervera de Muntço desta Ciutat de Barchinona e de Tortosa prop passades volents comportar lo dit braç ultra raho e ço que es acostumat e carregants lurs homens per ço ques espatxas es metes en millor stament que no es la deffensio de la cosa publica e per esquivar lo perill en que es lo Senyor Rey e aquells que ab ell son en lo setge de Murvedre. On molt alta Senyora com per lo temps passat e per lo temps per vos Senyora a concordar assignat los dits dos braces sobre aço hagen seguida vostra voluntat ey otorgassen ço que vos Senyora voliets els demanavets El dit braç de Ciutats e Villes Reyals noy hage sobre aço consentit ne ab los dits dos braces voler concordar. A la vostra Excellencia Senyora supliquen los dits dos braces que de e sobre la dita discordia en lo qual no han colpa los haiats per escusats E lo dit braç de les Ciutats e Viles Reyals ques concord ab los dits dos braces vullats forçar per aquelles vies e maneres que a vos Senyora ea aquells de vostre consell sera be vist fahedor. E les coses damunt dites requeren los dits dos braces esser posades en la fi de la dita requisicio e protestacio. E de les coses damunt dites totes e sengles demanen los dits dos braces e cascu daquells e los singulars daquells esser fetes e liurades a ells carta e cartes publiques aytantes quantes ne volran per vos notari deius scrit.

Fuerunt testes Petrus de Cumba et Petrus Morelli scriptores.

Et eadem die dominica circa dictam horam completorii dictum brachium universitatum Civitatum et Villarum Regalium Cathalonie existens in dicto prato dedit in scriptis responsionem suam ad proposita et requisita per dictam dominam Reginam tenoris sequentis.

Com vos molt alta e molt excellent Senyora dona Alionora per la gracia de Deu Regina Darago de Valencia de Mallorques de Serdenya e de Corcega e Comtessa de Barchinona de Rossello e de Cerdanya divenres prop passat constituhits en la casa del concell de C jurats de Barchinona en vostra presencia los braces dels Prelats e persones ecclesiastiques Barons e Cavallers e de Ciutats e Viles Reyals de Cathalunya convocats a la celebracio de les Corts que vos Senyora en nom del Senyor Rey celebrats en Barchinona fessets legir una scriptura que comença *En lo do e proferta feta en la Cort laltre die celebrada en Tortosa* etc. contenent ab acabament la raho perque les Corts dessus dites forent appellades contenent encara la discordia e dissensio que entre los dits braces es e encara que requerits Senyora tots los dits braces que sobre los dons e profertes per ells fets dins cert epay en aquella contengut haguessen feta a la vostra gran Altesa final e concordant resposta segons que aquestes coses e altres pus largament en la dita scriptura son contengudes.

On Senyora los braces de les Ciutats e Viles Reyals en quant aquell braç la dita requesta o scriptura toca humilment e ab aquella major reverencia que sotsmes deu e pot respondere a Senyor e a Senyora respon a aquella scriptura e requesta. E diu que si los tramesos per manament vostre sens algun poder que no havien per algunes Ciutats e Viles Reyals a requesta dels Deputats residents en Barchinona consellaren a la vostra Excellencia que convocassets Cort general vos donaren Senyora bon consell leyal e necessari Car com los Deputats diguessen quel do de Tortosa no bastava a la deffensio de la cosa publica ans daquell ço es del primer any la major part era ja despesa demanaven que fos anadit al dit do diguessen encara los dits Deputats que en lo dit do fet en la dita Cort de Tortosa havia mester alguns grans mudaments com aquell bonament nos pogues haver segons que per la dita Cort es estat ordenat les quals coses [1] podien fer sens Cort general. E per aquesta raho los dessus nomenats vos consellaren que vos Senyora tinguessets Corts generals en nom del dit Senyor Rey car en cas que a aquell do se affagis solament Cort general ho podie fer E parlant ab la dita reverencia la vostra gran Senyoria acorda de scriure a les uni-

[1] En el Proceso del Brazo militar léese *nos podien fer*, y así lo exige el sentido de la oración.

versitats de Ciutats e Viles Reyals que aquells que ja eren aci trameses constituissent sindichs a les dites Corts pensant que durant lo temps de la dita convocacio de les Corts aquells qui ja eren aci justats haurien menejat e tractat dels dits affers perque la Cort parie degues haver abans fi: E hagues plagut be als dits sindichs parlant ab la dita reverencia que altres e no ells fossen elets sindichs a les dites Corts.

E enten Senyora lo dit braç parlant tots temps ab reverencia de la vostra gran Altea que no es tengut a fer novell do majorment durant lo temps del do de la dita Cort de Tortosa attesa la tenor de un capitol fet en la dita Cort que es aytal.—Item que durant la present ayuda dins lo dit temps dels dits dos anys neguna altra demanda ne ayuda ne prestech lo Senyor Rey ne vos Senyora per nom dell ne lo Senyor Duchs nons puscha fer demanar ne haver ne en Corts ne fora Corts per alguna raho o cas que esdevenir o dir o pensar se puxe per qualsevol raho e manera o per raho e occasio de la present guerra de Castella o per altra guerra o per altre fet la qual demanda ne ayuda ne prestech no puscha esser feta ne als dits tres braces ne als homens daquells ne a negun dels dits braces ne a singulars daquells ne al Regne de Mallorques ne illes de aquell en cas que paguen e contribuesquen en lo dit do segons la forma e manera damunt expressades E que aço prometa e jur lo dit Senyor Rey e vos Senyora en nom vostre propri e axi com a loctinent del Senyor Rey e lo Senyor Duch E que les dites demanda e ayuda o prestech no facen nes puxen fer per força ne per grat als dits tres braces o a Ciutats Viles e lochs daquells e encara a singulars persones daquelles e si lo contrari de res daço se fahia que la present ayuda o offerta no hagues valor ans fos cassa e nulla ipso facto e fos hauda per no feta e no atorgada axi que cascun dels dits braces en aquell cas la pugues fer cessar per sa propria auctoritat. Plau a la Senyora Reyna exceptat questies ordinaries rendes e altres coses al Senyor Rey degudes e exceptat ço qui de grat per los dits braces o singulars daquells a prechs del Senyor Rey o menys de prechs graciosament sens tota força e menaces e enfortiment li sera atorgat.—E jatsia Senyora lo dit braç no fos ne sia tengut a fer novell do segons que es dit empero considerant la gran naturaleza que han hauda e han e hauran si a Deus plau al Senyor Rey e a vos Senyora e a la honor de la sua Corona tractaren de do fahedor a defensio de la cosa publica ab los altres braces e com nons poguessem ab ells convenir la qual cosa desplach e desplau molt a aquest braç vehent que la dita discordia era e es damnosa a la cosa publica acorda de fer graciosament e no per deute quey sia ney fos tengut do per si mateix lo qual fo bo e notable e de-

fensible no guardant propri interes mas que fos bastant a la dita deffensio. E si los dits braces a aquest no son concordants no es colpa del dit braç que per concordar a los altres braces havia encara cercades e trobades vies e maneres per ques provehia covinentment a la dita deffensio. Encara se offer que entendrie e cercarie e consistrie totes altres vies e maneres qui fossen comunes eguals e portables a aquest braç e als altres e a cascun dels e profitoses a la dita deffensio. E aquesta resposta Senyora fa lo dit braç a la dita vostra requesta e scriptura ab tota reverencia de la vostra Excellencia e Senyoria sens empero preiudici e lesio de lurs privilegis franqueses et libertats. Supplicant aquesta resposta esser mesa a la fi de la dita requesta e scriptura.

Fuerunt testes Franciscus Çoqueti scriptor domini Regis et Guillelmus Muntmany notarius Barchinone.

Est autem sciendum quod dicta die Veneris xxij Augusti post requisicionem factam per dictam dominam Reginam super dicto dono concordando Remanentibus in dicta domo consilii centum juratorum dictis tribus brachiis pro dicte concordie pociori effectu fuerunt electi tractatores qui ipsa die et sequenti die crastinam tractent de dicto dono concordando et referant in ipsa Curia scilicet.

Pro brachio ecclesiastico.

Episcopus Ilerdensis.
Episcopus Enensis.
Abbas Sancti Cucuphatis Vallensis.
Archidiaconus de Cuylla.
Guillelmus de Tagamanent canonicus Barchinone.

Pro brachio Militum.

Dominus Infans Raymundus Berengarii.
Jacobus de Meya procurator Comitis Urgellensis.
Raymundus de Vilalta.
Pauquetus de Pulcrocastro.
Berengarius de Podiolo.

Pro brachio Civitatum et Villarum.

Petrus de Sancto Clemente.
Ludovicus Strucii.
Ermengandus Martini.
Raymundus de Barberano.
Raymundus Petri.

Die lune xxv Augusti anno predicto ad quam dicta Curia fuerat continuata dicta domina Regina continuavit ipsam Curiam usque ad diem mercurii proxime sequentem.

Die Mercurii predicta xxvij Augusti fuit dicta Curia continuata usque ad diem veneris proximam.

Et ipsa die Veneris xxix Augusti fuit ipsa Curia continuata ad diem Sabbati crastinam.

Et dicta die Sabbati xxx Augusti fuit continuata ad diem lune proximam.

Et dicta die lune prima Septembris anno predicto Millesimo CCC.° Sexagesimoquinto fuit dicta Curia continuata ad diem Martis crastinam.

Et ipsa die Martis ij Septembris fuit continuata ipsa Curia ad diem Mercurii sequentem.

Et ipsa die Mercurii iij Septembris fuit continuata ad diem Jovis crastinam.

Et dicta die Jovis iiij Septembris ipsa Curia fuit continuata ad diem Veneris inmediate sequentem.

Qua die Veneris v Septembris anno predicto dicta Curia fuit continuata ad diem Sabbati crastinam.

Et ipsa die Sabbati vj Septembris anno predicto fuit ipsa Curia continuata ad diem Martis proximam que erit in crastinum nativitatis Beate Marie.

Qua die Martis ix Septembris anno predicto fuit continuata dicta Curia ad diem Mercurii crastinam.

Et ipsa die Mercurii x Septembris fuit continuata ad diem Jovis crastinam.

Qua die Jovis xj Septembris dicta Curia fuit continuata ad diem Sabbati proxime venientem.

Et ipsa die Sabbati xiij Septembris dicta domina Regina voluit dictam curiam haberi pro continuata et ipsam continuavit de die in diem quousque conclusionem et finem habuerit qualem decet.

Subsequenter die Sabbati xx dicti mensis Septembris anno a nativitate Domini Millesimo CCC.° Sexagesimoquinto Cum illi de dicta Curia generali intenderent ammovere Deputatos ordinatos in Curia Dertusensi ab eorum administracione et alios ponere contra voluntatem domini Regis et domine Regine et ex parte ipsius Curie fuisset dictum domine Regine quod nisi ipsa consentiret in hoc eorum voluntati quod ipsa Curia non procederet ad donum aliquod faciendum pro tanto ipsa domina Regina comissit Jacobo de Faro ut ex parte ipsius accederet ad domum que dicitur C juratorum Monasterii predicatorum Barchinone ubi erant illi de dicta Curia congregati et quod ex parte ipsius domine Regine referret eis raciones subscriptas ob quas ammocio dictorum Deputatorum fieri non debebat.

Accidentibus itaque ad domum predictam dicto Jacobo de Faro et simul cum eo Berengario de Relato et Petro Ça Costa et me Jacobo Conesa prothonotario Domini Regis et Scriptore presentis processus et illis de dicta Curia scilicet Prelatis et personis ecclesiasticis Baronibus et Militibus ac Sindicis Civitatum et Villarum Regalium Cathalonie inibi existentibus dictus Jacobus de Faro dixit eis in effectu verba sequencia in vulgari.

—Dictus Jacobus de Faro debet tradere in scriptis michi Jacobo Conesa ea que dixit et ob hoc dimittitur istud spacium [1].

Post hec die Dominica crastina de mane que erat xxj dicti mensis Septembris dicto anno a nativitate Domini Millesimo CCC.° LX.° quinto dicta domina Regina existente personaliter in dicta domo que dicitur Centum Juratorum ubi erant illi de dicta generali Curia congregati scilicet Prelati et persone ecclesiastice Barones et Milites ac Sindici Civitatum et Villarium Regalium quorum nomina inferius describuntur mandavit legi et publicari ipsa domina Regina dicte Curie generali scripturam continencie subsequentis:

Bona gent Si pensats la gran naturaleza quels vostres predecessors e vosaltres mateyx han hauda e havets al Senyor Rey e a sos predecessors. Si pensats com altament lo dit Senyor Rey e sos predecessors sont stats servits per vos e per los vostres predecessors entro al dia de huy. Si pensats com sobre totes les nacions del mon la vostra fama e dels vostres predecesors ha resplandit e resplandeix per tot lo mon de vera naturalesa leyaltat e feeltat e de gran amor envers Senyor gens no pensam lo Senyor Rey ne nos que axi jaquistats en aquest pas perir lo dit Senyor Rey e lo Regne e vosaltres mateixs axi com stat apparellat de perir si no si proveheix per les rahons entre les altres seguents.

Sabets que per covinença firmada de volentat consell e consentiment vostre entrel Senyor Rey o sos procuradors e alguns grans barons e caps daquelles grans companyes de França les dites companyes deuen venir en ajuda e deffensio del Senyor Rey e de son Regne e contra son adversari Rey de Castella ensemps ab los Comtes de Trestamara e de Denia e ab daltres companyes del Senyor Rey per los quals se deu fer entrada dins Castella la qual entrada a fer segons oppinio del Senyor Rey e de tots aquells qui son ab ell e de nos e de vos es restauracio e repos del Senyor Rey e de son Regne e perdicio de son adversari segons que totes aquestes coses por nos vos son stades dites en la present Cort molts dies ha passats.

E per haver e esser les dites grans companyes en ajuda e deffensio del Senyor Rey e de son Regne e per fer guerra al dit Rey de Castella dins son Regne deu esser donade una vegada certa summa de diners a les dites grans companyes la qual se ha a procurar e haver del do e

1 No debió de entregar Jaime de Far el tal escrito al protonotario, pues no se halla copiado en ningún Proceso.

ajuda que sespera a fer en la present Cort. E segons la intencio del Senyor Rey e nostre cuydavem e speravem haver procurada e hauda la dita summa de moneda per tot lo present mes de Setembre a axi fora stat de necessitat si les dites companyes fossen vengudes tan prestament com se deya ço es que per tot lo dit present mes devien esser dins Castella. E Deus que ha ordonat nos son cuytades tant com se dehia e be quey es stat mester per la triga que es entrevenguda en la present Cort no per tant que gran instancia nous hayam feta continuament de cuytar e finar la dita Cort specialment per lo fet de les dites grans companyes.

Ara per tal com la venguda de les dites companyes se es allongada ja que huymes venen segons los ardits que havem fayem compte que ab gran diligencia e gran cuyta quey fos donada que la dita moneda fos procurada e hauda per tot lo mes Doctubre primervinent a tot lo pus luny e fora e sera obra de Deu que haver se pusque.

E nos havem vos moguda gran basca e gran cuyta de dia e de nit axi en nostra persona qui ha un mes que havem mudat nostre estatge e habitacio continuament en aquest Monastir hon vosaltres tenits la dita Cort per ço que tot dia vos poguessem sovinejar e cuytar a espatxar e finar la Cort com encara per aquests de nostre consell qui tot dia e hores opportanes e importunes vos han tenguts aprop e punyits e solicitats ades ab nos ensemps ades menys de nos de finar los affers de la Cort.

E apres que per gran pruxovoll nostre e per requestes estretes e punyents que nos vos ne haviam fetes de paraula e de scrit fos concordats en fer lo do ço es clarificant e supplint aquell de Tortosa e anedint a aquell per deffensio affectuosa de la cosa publica e ja que havets ordonats e meses en scrit los Capitols segons los quals aquell do o proferta enteniets a fer sots vos meses en altres entricaments e en altres fets novells no curant fer e presentar a nos en persona del Senyor Rey lo dit do axi com es acostumat es deu fer.

Per la qual cosa estan apparellats molts grans perills e irreparables ço es que sabets per letres que havem haudes e a vos comunicades del Infant En Pere e del Castella Damposta que son a Avinyo e de Micer Francesch Roma quin es vengut e es a Perpinya que les dites companyes haurem breument. E hic ha letres que de Tolosa son stades trameses a alguns de Barchinona que ses feta crida publica en Tolosa de procurar e haver viandes para les grans companyes que venen en ajuda del Rey Darago. Part que sabets que Mossen Francesch de Perellos per part del Senyor Rey e axi com a missatger e procurador seu es en

les parts de França per fer cuytar les dites companyes e podets pensar que metra e ha mesa e met tota sa punya de fer les venir e cuytar com mes puga majorment car parti daci informat per nos e per vos e ab certa paraula ques daria compliment a la moneda quels deu esser donada.

E si a les dites companyes quant seran en aquest Regne no es complit ço quels es stat promes pot hom pensar que ells se tindran per scandalitzats e que estragaran e destroiran tota aquesta terra posat encara que hic stiguessen sots sperança nostra e vostra quels sera complit ço que promes los es stat. E si esperança los es tolta que nols sia complit pot hom pensar quels haurem per enemichs. E ço que pijor poria esser e placia a Deu que no sia sil Rey de Castella sabia o sentia aço poria tractar ab ells o fer tractar quels hagues en ajuda sua e contra nos donantlos semblant summa o major daquella que per nos los es estada promesa. E ja que havem poderos adversari del dit Rey seria ab les dites companyes tan poderos e nos tan flachs que tuyt serien en article de perdicio. Car diu se que les dites companyes son tals e tantes que per si enleys poden haver batalla al Rey de Castella e a major poder que ell no ha. Part quel Senyor Rey sabets que ara pus ha reintegrat a la sua Corona lo loch de Murvedre la perdicio del qual era stada occasio de tant gran scandol e tant gran mal enten a proseguir poderosament la guerra e anar a Sogorb a Xerica e a Terol e daquiavant e abandonar sa persona axi com ha fet e fa de present e donar tota aquella cura que dar se pusca de reintegrar a la sua corona aquells lochs e los altres occupats per lo Rey de Castella ab sosteniment e ajuda dels barons e de les altres companyes de caval de Cathalunya qui han esser pagades e quitades en lur sou del do o proferta que sespera a fer en la present Cort.

E si vosaltres la dita Cort no voliets finar ne procehir en aquella seguiriensen o es presumpcio evident que sen esperarien a seguir tots los contraris damunt dits e finalment perdicio del Senyor Rey e del Regne ço que Deus no vulla.

Perque nos estants e no sens raho en gran congoxa e perplexitat e ab dolor de cor per les coses damunt dites vos pregam eus requerim axi com a feels e leyals vassalls del Senyor Rey et nostres que per aquella fe e naturalesa que sots tenguts a ell e a nos e per aquella obligacio que havets e sots tenguts a la cosa publica e a la deffensio daquella e per squivar tots los perills damunt dits e altres molts inconvenients irreparables que sen poden seguir que lexats tots altres entricaments e lexades totes novitats pus que sots concordats del do o proferta que entenets e havets deliberada de fer a deffensio de la cosa

publica e havets ja ordonats los capitols segons los quals la dita proferta entenets a fer aquells dejats a nos presentar e publicar sens triga per ço com deuen a nos esser lests axi com es acostumat es deu fer e nos en persona del Senyor Rey devem respondre a cascu dels dits capitols aytant com resposta requeren.

E aço volem e requerim que façats ara de present ans de dinar car nos james nous entenem a dinar entro que la presentacio del dit do nos haiats feta per tal com vehem que huymes la triga de un dia es mort e destruccio del Senyor Rey e del Regne segons que dit es. E pus ho vehem e ho conexem e som aci en persona del Senyor Rey volem ho esquivar e que no sia donat leer ne avinença a altre que per voler desordonat lo Senyor Rey ne Regne vinguen en article de perdicio.

E manam a vos En Jacme Conesa que nomenadament scrivats tots los qui son en la present Cort als quals nos manam per la fe e naturalesa que son tenguts al Senyor Rey que singularment nos respona cascu ara de present si entenen que aquesta requesta que fem sia justa e rahonable e sguard la fi de la deffensio de la cosa publica e esquivament dels perills e inconvenients dessus dits.

Erant siquidem presentes ad celebracionem dicte Curie et quando dicta scriptura fuit lecta et explicata.

Pro brachio Ecclesie.

Reverendi in Christo patres Petrus Terrachonensis Archiepiscopus.

Romeus Ilerdensis.....
Guillelmus Barchinonensis.....
Petrus Elnensis..... } Episcopi.

Frater Petrus Abbas Sancti Cucuphatis Vallensis.
Frater Guillelmus Abbas Sanctarum Crucum.
Frater..... Abbas Monasterii Sancti Benedicti de Bagiis.
Frater Geraldus de Pomario procurator Castellani Emposte.
Michaelis de Sancto Johanne procurator Episcopi Gerundensis.
Jacobus de Villa procurator Episcopi Vicensis.
Petrus de Fontescar procurator Episcopi Urgellensis.
Johannes Vallesini procurator Episcopi Dertusensis.
Guillelmus de Tagamanent procurator capituli Barchinone.

Jacobus Alberti procurator capituli Gerundensis.
Bernardus de Olivis procurator capituli Ilerdensis.
Geraldus de Montebruno procurator capituli Dertusensis.
Frater Petrus de Umbrellis procurator Abbatis Rivipulli.

Pro brachio Baronum et Militum.

Dominus Infans Raymundus Berengarii.
Nobilis Raymundus de Angularia dominus de Pulcropodio.
Jacobus de Mediano procurator Comitis Urgellensis.
Raymundus Berengarii de Pontonibus procurator Comitis Impuriarum.
Raymundus de Vilalta procurator Vicecomitis Cardone.
Berengarius de Podiolo et Pauquetus de Pulcro castro milites.

Pro brachio Civitatum et Villarum Regalium.

Petrus de Plano	Sindici Barchinone.
Petrus de Sancto Clemente	
Jacobus de Vallesicca	
Raymundus Ça Rovira	
Franciscus de Boscho	Ilerde.
Guillelmus Bresconi	
Ludovicus Strucii	Gerunde.
Johannes Geraldi	
Guillelmus Pinyol	Dertuse.
Raymundus de Barberano	
Ermengandus Martini	Perpiniani.
Raymundus Cerdani	
Franciscus Ferrari	Minorise.
Petrus Garreta	Berge.
Petrus Vadielles	Podii ceritani.
Petrus Mataroni	Campirotundi.
Raymundus Pelliceri	Villefranche penitensium.
Raymundus Petri	Cervarie.
Bernardus de Prato	Sancti Petri de auro.

Qui omnes superius nominati fuerunt interrogati singulariter juxta mandatum domine Regine in conclusione sue requisicionis factum an requisicio facta per dictam dominam Reginam esset justa et racioni consona et concerneret bonum rei publice et deffensionem ejusdem et vitaciones periculorum superius expressorum et omnes de dicto brachio ecclesiastico singulariter et singillatim interrogati dixerunt seu responderunt in effectu quod requisicio ipsius domine Regine erat justa racionabilis atque sancta et tendens ad finem superius declaratum hoc tamen excepto seu declarato quod proferta que fieri speratur in presenti Curia nequiret fieri ante prandium ut habet tenor requisicionis domine Regine eo quia adhuc aliqua ex capitulis dicte proferte restant ad concordandum. Et dictus frater Geraldus de Pomario adiecit in responsione sua quod placeret domine Regine providere super aliquibus gravaminibus illatis ut dixit ordinis Hospitalis.

Item dictus Infans Raymundus Berengarii et dictus Pauquetus de Pulcro castro singulariter interrogati dixerunt requisicionem ipsius domine Regine fore justam prout illi de dicto brachio ecclesiastico responderunt.

Item dictus Berengarius de Podiolo dixit quod placebat sibi ut fieret prout dicta domina Regina requirebat.

Dicti autem Raymundus de Angularia Jacobus de Mediano Raymundus Berengarii de Pontonibus et Raymundus de Vilalta dixerunt quod in quantum in dicta reqnisicione agebatur de fide et naturalitate erat res ardua et quod ex hoc petebant copiam eis dari de dicta requisicione ut cum deliberacione valerent ad requisita melius respondere.

Supradicti autem de dicto brachio Civitatum et Villarum qui similiter fuerunt interrogati singulariter et singillatim posuerunt responsionem suam in scriptis in forma sequenti.

E los singulars dels braç de les Ciutats e Viles Reyals de Cathalunya axi com a singulars persones respongueren a la requisicio feta per la Senyora Reyna dients prima faç e segons que a ells appar de present major e pus plena deliberacio e mellor si mester sera retenguda que la dita requesta e les coses en aquella contengudes son justes e rahonables necessaries e expedients a la cosa publica en cuytar e espaţxar los affers de la Cort per les rahons contengudes en la dita requesta e ja fore mester fossen fetes e acabades e offeren apparellats de fer e tractar e procurar totes coses profitoses a la cosa publica al pus tost que puguen ensemps ab los altres braces. Empero los singulars davall scrits es a saber Ramon de Barbara Ermengon Marti Ramon Cerda Francesch Ferrer Pere Garreta Pere Valielles et Pere Matero a cautela e per ço

que puguen mils deliberar sobre les coses damunt dites demanen e suppliquen a la dita Senyora Reyna quels en sia donat translat per ço que pus ple e pus digest consell hi puguen donar e triar e acordar e consellar lo mellor.

Et predicte responsiones fuerunt explicate e declarate omnibus supradictis de dicta Curia et steterunt in eis. Et dicta Domina Regina mandavit predicta omnia inseri in processu pressentis Curie et nichilominus inde fieri unum seu plura tot quot voluerit publica instrumenta. Et de mandato ipsius Domine Regine fuit data incontinenti copia dicte sue requisicionis predictis requirentibus brachii Militaris. Aliis autem de brachio Civitatum et Villarum qui eam requisierant non fuit data copia quia postea eam non requisierunt nec fuerunt solliciti super ea habenda.

Et ad supplicacionem illorum de Curia dicta Domina Regina prorogavit terminum superius prefinitum ad presentandum donum per totam diem presentem sic tamen quod remaneant ibi et procedant in expedicione eorum que fieri habent sicut melius et utilius poterunt.

Et eadem die circa horam completorii quia predicti de Curia generali videbantur esse solliciti et facere posse suum in expedicione et presentacione dicti doni et comisserant Episcopo Ilerdensi et nobili Raymundo de Angularia et Petro de Plano recognicionem et expedicionem Capitulorum doni et concordanciam eorundem prorogavit presentacionem ipsius doni quam jam prorogaverat per totam presentem diem usque per totam diem crastinam.

Et ipsa die lune crastina xxij Septembris quia dicti tres deputati continue intendebat ad expedicionem dictorum Capitulorum que erant plura et diversa e longe continencie et nondum essent plene recognita expedita nec concordata Ipsa Domina Regina certificata de solicitudine et diligencia quam predicti tres deputati adhibebant in concordando et expediendo ipsa capitula prorogavit dictum terminum datum ad presentacionem ipsorum usque per totam diem martis crastinam.

Post hec ipsa die Martis crastina xxiij Septembris dicto anno a nativitate Domini Millesimo CCC.° Lx.° v.° circa horam completorii Jacobus de Meyana et Raymundus de Villalta tradiderunt michi Jacobo Conesa presentibus Jacobo de Faro Petro Ça Costa et Berengario de Relato quandam cedulam tenoris sequentis.

A les coses requestes per la Senyora Reyna segons que en la scriptu-

ra daquen feta se conten ab deguda reverencia respon lo braç dels barons e cavallers de Cathalunya en quant toque al lur braç e los singulars daquell braç qui a les dites requestes foren presents quant se pertany a aquells singulars e dien que la cuyta e spatxament de les Corts es espedient e necessaria per les rahons per la dita Senyora Reyna allegades e que no saben parlant ab reverencia de la dita Senyora Reyna que per lur braç o singular o singulars daquell sia moguda via novella o intricacio per que la fahena de la dita Cort se degues empatxar ans tota vegada continuament se son esforçats es forçen a espatxar los affers de la Cort per be del Senyor Rey e de la cosa publica e faran si a Deu plau daquiavant. E si res se dilate sab Deus que no es colpa lur. Es ver que no es fora possible que a la hora o dins lo temps que la Senyora Reyna demana los Capitols del do o proferta fahedora agradablement e no de dente li poguessen esser offerts car parlant ab sa reverencia e honor de qui lo contrari hi ha dona a entendre los Capitols de la proferta e do fahedor a deffensio de la cosa publica no eren ordonats com la dita requesta fon feyta ne son ara axi com la fahena requer jassia que de continent la requesta feyta lo dit braç que tota vegada com dit es ha hauda gran ardor e coratge de espatxar aquesta Cort ensemps ab los altres braces volch e li plasch e sis feu als altres braces que fossen elegides tres persones una de caseun braç qui los capitols del dit do fahedor complissen corregissen e esmenassen iverçosament axi com al fet se pertany. Entenen empero los dits singulars parlant ab reverencia de la Senyora Reyna que jatsia que la requesta sia vista esser bona e esguart la fi de la deffensio de la cosa publica si possible fos que dins lo temps que la Senyora Reyna demana los capitols a ella esser donats li poguessen esser offerts que la forma e manera de la requesta sia no covinent e no usitada car singulars no par degen esser axi interrogats mas los braces qui fan Cort ab lo Senyor Rey.

E aquesta resposta volen e requeren lo dit braç e els singulars daquell esser aposada e insertada a la fi de la dita requesta e esser feyta carta o cartes publiques quant que les volran per vos dit notari.

In Christi nomine.—Pateat universis presentibus et futuris Quod cum Illustrissimus et magnificus Princeps et Dominus dominus Petrus Dei gracia Rex Aragonum Valencie Majorice Sardinie et Corsice Comesque Barchinone Rossilionis et Ceritanie cum litteris suis datis Barchinone quarta die Julii anno a nativitate Domini Millesimo CCC.° Lx.° quinto pro declaracione et supplecione diversorum dubiorum et deffectum occurrencium in capitulis editis in Curia generali nuper celebrata Dertuse super dono seu proferta facta ad deffensionem rei publice Catha-

lonie Principatus et Regni Maioricarum et alias pro efficaci deffensione Regnorum et terrarum ipsius domini Regis et specialiter dictorum Principatus Cathalonie et Regni Maioricarum indixisset Curiam generalem Cathalanis celebrandam in Civitate Barchinone xvij die dicti mensis Julii in qua Illustrissima Domina Regina consors eiusdem Domini Regis ipsiusque locumtenens interesse debebat sicut eciam interfuit ipsaque Domina Regina dictam Curiam ad quam convenerunt Prelati et persone ecclesiastice Richi homines et Milites ac Sindici universitatum Civitatum et Villarum Regalium Cathalonie incepisset celebrare et ad plures actus in ipsa Curia processisset a die predicta ad quam fuerat convocata usque ad ultimam diem mensis Octobris in qua die dictus Dominus Rex qui usque tunc interfuerat in expedicione armorum in Regno Valencie intravit Civitatem Barchinene et extunc celebracioni dicte Curie personaliter interfuit Tandem die Sabbati xiij die mensis Decembris anno predicto dicto Domino Rege personaliter existente in domo predicatorum Barchinone in ea videlicet domo que dicitur Consilii Centum Juratorum ubi dicta generalis Curia consuevit celebrari et continuari necminus existentibus ibidem Prelatis et personis eclesiasticis Baronibus ac Militibus Sindicis ac procuratoribus Civitatum et Villarum predictarum qui ad dictas Curias convenerant et quorum nomina inferius designantur fuit presentatum seu oblatum domum in ipsa Curia concordatum ipsi Domino Regi in scriptis continencie subsequentis.

Com vos molt alt e molt excellent Princep e Senyor en Pere per la gracia de Deu Rey Darago de Valencia de Mallorques de Serdenya e de Corcega e Comte de Barchinona de Rossello e de Cerdanya Per supplir diverses duptes e deffalliments occurrents en lo do o proferta en defensio de la cosa publica fets en la Cort general derrerament en la Ciutat de Tortosa als Cathalans celebrada los quals duptes e defalliments profitosament no podien esser suplits sino per Cort general E encara per efficable deffensio de la cosa publica dels Regnes e terres vostres e specialment del Principat de Cathalunya e del Regne de Mallorques e per cercar vies e maneres per les quals a la dita deffensio e al bon estament dels vostres sotsmeses fos ben provehit haiats manada Cort general als Cathalans en la Ciutat de Barchinona e appellat a esser a la dita celebracio de la dita Cort lo dit Regne de Mallorques a la qual Cort son venguts a la dita Ciutat de Barchinona Prelats e altres persones ecclesiastiques Barons e Cavallers e Sindichs de Ciutats e Viles Reyals de Cathalunya E de les coses dessus dites en absencia vostra Senyor que erets en lo setge de Murvedre sia stada feta propo-

sicio en la dita Cort be e saviament per la molt alta e molt excellent Senyora Dona Alionor per la gracia de Deu Regna Darago de Valencia de Mallorques de Serdenya e de Corcega e Comtessa de Barchinona de Rossello e de Cerdanya axi com loctinent general vostre en nom e en veu de vos dit Senyor Perço los dits braces dels Prelats e persones ecclesiastiques Barons e Cavallers e Ciutats e Viles Reyals de Cathalunya guardants e attenents la gran naturalesa e leyaltat que per tots temps a vos Senyor e a vostres predecessors e a la honor e exalçament de la vostra reyal corona e a la cosa publica aquells braces han hauda e han e hauran si a Deu plau cobeiants que vos Senyor ab la ajuda de Deu e ab lesforç vostre e de vostres sotsmeses puxats poderosament contrastar al Rey de Castella e a son poder e fer la dita deffensio pensants e vehents clarament per experiencia que lo do fet en la dita Cort de Tortosa es en partida axi embargat que la cosa publica no sen pot ajudar nes pot haver axi com seria expedient ne encara es bastant ne sufficient a la dita deffensio majorment com se diu ja despes en ço qui es clar tot o la major partida sens empero prejudici dels dits braces e de caseun daquells e de Ciutats Viles e lochs de Cathalunya e dels dits Regne de Mallorqnes e illa de Manorque e dels singulars daquells e de lurs homens e de privilegis franqueses e inmunitats e libertats lurs graciosament e no per deute que hi sien o hi fossen tenguts fan los dits tres braces o la dita Cort sots e en les formes maneres condicions e retencions davall scrites e no en altra manera en defensio de si mateixes e de la cosa publica del Principat de Cathalunya e del dit Regne de Mallorques e illes de Manorque e de Eviça en cas empero que contribuesquen en aquesta proferta ab los dits braces segons que devall se conte la proferta seguent axi per proferta com per satisfaccio e supplecio dels defalliments occurrents en lo do e proferta fets en la dita Cort de Tortosa lo qual do sia enclos entes e compres en aquesta proferta o do.

I. Primerament que les CL milia libres que segons ordinacio feta en la dita Cort de Tortosa devien esser levades e pagades per via de imposicio de farina e de fogatge en los termens per aquella Cort ordonats e per les formes e maneres dejus scrites ço es LXXV milia libres per los homens dels dits dos braces de la clerecia e cavalleria e per tots aquells qui ab ells contribuhir deuen en lo do fet en la dita Cort de Tortosa e encara ab la vall Dandorra E les altres LXXV milia libres per lo dit braç de Ciutats e Viles Reyals de Cathalunya ab la ciutat de Tortosa e altres lochs que lo Infant en Ferrando possehia en Cathalunya e ab aquells qui ab ell contribuiren en lo do fet en la Cort de Muntço e en-

cara ab tots aquells qui ab lo dit braç contribuiren en lo do fet en la dita Cort de Muntço e de Cervera e ab tots los lochs de la vall Daran qui es compresa dins los limits de Cathalunya servada empero als dos braces la deduccio en la dita Cort de Tortosa ordonada E que cascun dels dits braces puga levar la quantitat quels en pertanyera per via de imposicio posadora en pa en vi e en carn fresca e salada ques vena a tall o per altres vies e maneres ques volran En la qual empero quantitat de Lxxv milia libres quel dit braç de Ciutats e Viles Reyals ha a pagar sien compreses comptades e encloses qualsque quantitats sien estades reebudes per los deputats ordonats en la Cort de Tortosa e seran reebudes o exides daquiavant tro la present proferta sia mesa en execucio de la imposicio de la farina la qual en les Ciutats Viles e lochs Reyals se cuyll per raho de la proferta en la Cort de Tortosa feta— *Plau al Senyor Rey exceptat ço ques diu de la vall Daran car no es cert que sia dins los limites de Cathalunya ne han contribuit en alguns dons o profertes de Cathalunya ne en alguna Cort de Cathalunya es stada feta mencio de les dites valls. Empero si pot apparer que sen sia res haut per lo do fet en la Cort de Muntço que axi mateix ne sia haut. E encara que si apparia daquiavant que la dita vall Daran sie dins los limites de Cathalunya en aquell cas pach e haia a pagar ab lo dit braç en les coses damunt e devall contengudes posat que no haia contribuit ne pagat en lo do de Muntço.*

II. Item com segons ordinacio feta en la dita Cort de Tortosa L milia libres barchinoneses quities deguessen esser haudes e pagades en lo primer any per vendes de censals morts fahedores en e per la forma en la dita Cort ordonada Perço la dita Cort dona e profer en la dita defensio les dites L milia libres pagadores qui comencen lo primer die de Octubre prop vinent havedores per vendes de censals morts o de violaris venedors dins los dits viij meses ço es per los dits dos braces sobre les universitats de Ciutats Viles e lochs lurs per xxv milia libres quities de messions e per les universitats de Ciutats Viles e lochs Reyals de Catalunya e per tots altres lochs e persones qui ab lo dit braç de Ciutats e Viles e lochs Reyals contribuhiren en los dons de Cervera de Muntço e de Tortosa e ab la dita vall Daran per altres xxv milia libres quities. E que les pensions dels dits censals e violaris que cascun dels dits braces vendra o vendre fara e totes messions qui per raho de les dites vendes se faran sien assignades en special sobre les generalitats quis culliran en cascuna de les universitats o lochs qui les dites vendes faran e en general sobre totes les altres generalitats quis culliran en tot lo Principat de Cathalunya e en los dits Regne e illa les quals ge-

neralitats sien meses enfre mans als compradors dels dits censals e violaris o daquells qui a ells plaura si reebre los volran e de cascun daquells per lur seguretat tro en concurrent quantitat de les pensions daquells censals e violaris e daquells sien pagades les dites pensions e messions.

E si los compradors les dites generalitats enfre mans reebre no volran que les dites universitats o aquells qui per les universitats qui venran a aço seran assignats aquelles generalitats puxen franchament e sens algun embarch retenir envers si per pagar les dites pensions e messions la qual retencio puxen fer per lur propria auctoritat en aquell temps e en aquella forma e manera quels parra pus expedient. E si per ventura en algun dels lochs de qualsevulla dels dits braces qui les dites vendes hauran fetes nos cullien generalitats o aquelles qui si cullissen no bastavan als fruyts e pensions dels dits censals e violaris que haurien venuts e a les messions que en aquell cas aquell cambiador o cambiadors qui per los dits tres braces rebrien les dites generalitats fassen dita solitament a les dites universitats de aytanta quantitat com lus defalcara o lurs defallira de les dites pensions e messions e aquelles pensions quis defalran los sien tenguts de pagar cascun any ab les messions dessus dites. E puxen fer les dites universitats qui vendran de e sobre les generalitats totes e sengles e aquelles obligacions assignacions caucions e seguretats axi e en aquella manera e forma e ab aquelles clausules qui vijares lus sera e de les quals ab los compradors se convendra. E encara puxen fer les dites universitats e los singulars daquelles ultra les obligacions de les dites generalitats totes e sengles e aytals e aquelles seguretats obligacions e caucions ques volran dels bens propris daquelles universitats e dels singulars daquelles no contrastant la pracmatica sanccio de la qual davall es feta mencio ne altre qualsevol ordinacio.

Declarants quels dits censals puxen vendre per preu de x milia solidos per milenar lo qual preu dona la dita Cort per just. Perço entre les altres coses com lo preu de les rendes e altres possessions es minvat. E axi rahonable cosa es quel preu dels dits censal se minve. Declarants encara quels violaris puxen esser venuts per los preus acostumats o segons que ab los compradors se poran convenir. E en cars quels compradors vullen en los dits contractes de censals morts o de violaris sentencies de vet o de entredit o condemnacions o altres obligacions en Corts ecclesiastiques o seglars que los officials del Senyor Rey e altres officials seglars e los prelats vicaris e officials lurs hagen a dar les dites sentencies e condemnacions franchament e sens algun

salari ne encara hagen res per altres sentencies condemnacions o obligacions per les coses damunt o devall scrites en lur poder fahedores. Salvant que los scrivans per cascuna sentencia o condemnacio o altre obligacio fahedora en cascun contracte hagen solament un flori dor e no mes Exceptat que en los lochs hon les scriptures sien tatxades a menys sia servada aquella tatxacio. E per seguretat de les dites universitats qui les dites vendes faran ordona la Cort consentent e volent lo dit Senyor Rey que les generalitats no puxen james exir de Cathalunya ne dels dits Regne e illa ne esser relevades o toltes emparades o empatxades en tot o en partida tro que los censals e violaris qui venuts hi seran sien complidament e integra reemuts e les pensions e interesses messions e damnatges satisfets e pagats a les dites universitats e a cascuna daquelles qui los dits censals o violaris venuts hauran les quals generalitats totes los dits braces a les dites universitats e als compradors dels dits censals e violaris de present obliguen axi com mils e pus plenerament fer dir e entendre se puxe. E prometen ab ferma e solemne stipulacio que aquellas generalitats seran e romandran entregament en Cathalunya e en lo dit Regne e illa tro que los dits censals e violaris sien tots reemuts e les pensions e messions totes pagades segons que dit es. Axi empero que passats los dits dos anys de la dita proferta qui seran finits lo derrer die de Maig del any de la nativitat de Nostre Senyor M.° CCC.° LXvij.° tot ço qui exira de les dites generalitats sia convertit en paga e en reemço dels dits censals e violaris e pensions e menssions daquells axi que per lo Senyor Rey o per la Senyora Reyna o per lo Senyor Duch o per lurs officials o delegats o comissaris o per los Deputats o qualsevol altra persona o encara per Cort general celebradora en Cathalunya no puxen ne degen esser despeses o convertides en altres coses E prometen e juren los dits Senyors Rey e Reyna e lo Senyor Duch e encara la dita Cort que les dites coses totes e sengles servaran e servar faran e que en res noy faran ney vendran contra per nenguna raho o necessitat per gran que fos ne per negun cas cogitat o no cogitat. E que los Deputats ans que usen de lur offici en la present proferta hagen e sien tenguts en special de fer sagrament e homenatge los lechs en poder del veguer de Barchinona e los clergues sagrament en poder del bisbe de Barchinona o de son official e tots reebre sentencia de vet en poder del dit bisbe o de son vicari o official que totes les dites coses tendran e servaran e que noy faran ney vendran contra ney lexaran contravenir per nenguna raho. Pero per tal que les dites vendes sien mils e en menor difficultat e pus ivarçosament trobades ordona la dita Cort de voluntat e consentiment del Senyor Rey que tro les

dites vendes sien fetes e hagen perfeccio en la quantitat damunt dita de L milia libres quities de messions alguna universitat o algunes universitats o persona o persones de qualque stament o condicio sien no puxen ne gosen en Cathalunya fer venda o vendes o altres qualsevol contractes de violari o qui sabes natura o forma de violari en neguna manera ne algun notari o notaris o scrivans aytals vendes o contractes puxen ne gosen pendre per si o per jurats o substituhits lurs e si lo contrari era fet que les dites vendes e contractes ipso facto fossen nulles e haudes per no fetes e per no fets e los compradors perden lo preu qui sia liurat als Deputats convertidor empero a la dita deffensio. E los notaris e scrivans ipso facto sien privats de lur offici del qual daquiavant no gosen ne puxen usar e noresmenys sien punits axi com a trencadors de ordinacio feta en Cort general. Entes empero e declarat a tolre dupte de consentiment del dit Senyor Rey que cascuna universitat e loch e cascuna persona singular puxen a tota lur volentat e quant se volran vendre censals morts e tots altres contractes de censals morts fer en poder de qualsevol notaris no contrastant la pracmatica sanccio de la qual es feta mencio ne contrastant la present prohibicio ne encara la prohibicio feta en la dita Cort de Tortosa la qual sia haula per revocada quant a les coses damunt e devall posades en lo present capitol. E encara si e apres que los dits braces e les universitats daquells hauran compliment per via de vendes de censals morts o de violaris o en altra manera a les dites L milia libres cascuna universitat e loch e cascuna puxen legudament dins empero los dits viij meses fer vendes e altres qualsevol contractes de violaris no contrastant les dites prohibicions ne encara una pracmatica sanccio o inhibicio feta per lo Senyor Rey a Muntço que alguna universitat o universitats Reyals de Cathalunya no gosassen ne poguessen vendre censals morts ne violaris la qual pracmatica sanccio sia hauda per revocada en tot cas axi que daquiavant no haia loch de la qual revocacio sien fetes carta o cartas o letres a les dites universitats. Entes encara e declarat que en la damunt dita prohibicio no sien enteses violaris quis faren per matrimonis ans se puxen fer en aquesta manera que si aquell qui la dot dara voldra fer contracte de violari per raho de la dot al marit *vel e converso* que en aytal cas lo dit contracte de violari puxe fer. Pero si la dot pagave en diners es convertia en compra de violaris que en aquell cas les compres se hagen a fer de les dites universitats dels dits braces. En la qual encara prohibicio present no sien enteses violaris los quals alguna persona o algunes persones han ja per qualsevol titol o raho ans los puxen vendre donar cambiar transportar e alienar a tota lur voluntat

e quant se volran les dites prohibicions e ordinacions en res no contrastants com sia cosa rahonable que cascun se puxa ajudar de ço del seu. Entes encara que com les dites universitats o alguna daquelles hauran fetes les dites vendes qui segons compartiment dades los seran o en altra manera hauran hauda la quantitat quels pertanyeria cascuna daquelles universitats apres que haura fetes les vendes o hauda la dita quantitat per altra manera qualsevulla que segons aquell compartiment los pertanyeria puxen legudament en son loch empero o en altres qui no fossen de les universitats qui les dites vendes no haguessen complides fer vendes e altres contractes de violaris no sperat que les altres universitats haguessen compliment a les vendes qui segons lo compartiment dades los seran. E la dita ordinacio o ordinacions e coses en lo present capitol fetes e contengudes sien servades es haian a servar en tot e per tot en lo segon any qui començara lo primer die de Juny primer vinent en e per raho de les vendes en aquell segon any fahedores de censals morts o de violaris per les dites universitats dels dits braces sobre les dites generalitats tro en quantitat daltres L milia libres quities de messions. E en cas que les universitats dels dits dos braces per les dites xxv milia libres en cascun dels dos anys acordassen de no vendre censals morts o violaris e les volguessen haver per altra via o manera quen puxen fer. E en aquell cas hagen e puxen pendre de les dites generalitats Sinch milia libres que es la meytat de les X milia libres per pagar les dites generalitats corragadors e aquelles puxen convertir en ço ques volran. O si per ventura no venien censals morts o violaris en tanta quantitat com lo braç de les Ciutats e Viles Reyals ab aquells de lur contribucio en aquell cas les universitats dels dits dos braces hagen e prenguen les dites generalitats aytanta quantitat e en aquell temps quanta e quant lo dit braç de les Ciutats Viles e lochs Reyals convertira en reembre los censals morts e violaris qui per aquell braç o per les dites universitats venuts seran. E aço e aximateix sia servat en lo dit braç de Ciutats Viles e lochs Reyals de Cathalunya e de la lur contribucio. Es entes empero que si los Deputats ordonats en la Cort de Tortosa havien ja venuts censals o violaris en algun loch o lochs de qualsevol dels dits braces que aquella quantitat sia presa en compte al braç o braces del qual o dels quals seran les dites universitats qui los dits censals o violaris venuts hauran. E que de tots los vedaments e prohibicions dessus dites los dits Deputats haien e sien tenguts fer fer per tot lo Principat de Catalunya publiques crides.

Enten empero e declara la dita Cort que en cas que nos trobassen vendes de censals morts e saguessen a vendre violaris en lo qual cas no

bastarien pensions de V milia libres a L milia libres de preu per cascun dels dits dos anys en aquell cas los dits braces de Clerecia e Cavalleria e lo braç de Ciutats e Viles Reyals e cascun dells puxen pendre de les dites generalitats tanta quantitat per pensions de les vendes dels violaris que basten a cascuna part dels dits braces a preu de xxv milia libres per cascun any. En encara aço entes e declarat quel braç de les Ciutats e Viles Reyals puxa ara de present fer les vendes dels dits censals e violaris entro a quantitat de xxv milia libres que hauria a fer en lo dit segon any les quals xxv milia libres puxen convertir en paga del do novell davall contengut axi empero que aquelles xxv milia libres sien tenguts de tornar en lo dit segon any segons que devall se conte. E aço mateix puxen fer los dos braces de Clerecia e Cavalleria sis volran. Pero que los dits dos braces de la Clerecia e de Cavalleria cascun dels dins dos anys les xxv milia libres quils en venen e lo braç de Ciutats e Viles Reyals ab tots aquells de la sua contribucio cascun any les altres xxv milia libres pertanyents a ells hagen e sien tenguts pagar o per via de les dites vendes o per altres vies maneres ques volran en cas que no volguessen fer les dites vendes o no les trobasen.— *Plau al Senyor Rey. Enten empero que per los dits dos anys sia fet compliment per tots los dits braces a C milia libres ço es cascun any L milia libres. Exceptat ço ques diu de les dites valls per les rahons en lo primer capitol contengudes e exceptat que passats los dits dos anys la pracmatica sancio feta de no vendre censals e violaris romanga en sa força e valor. E declarat que en cas quel braç de les Ciutats e Viles Reyals les dites vendes dels censals e violaris faça ara de present que haia a fer compliment en tot cas lo segon any a xxv milia libres. E aço mateix sien tenguts de fer los dits dos braces en cas ques fahessen les dites vendes.*

III. Item com en la dita Cort de Tortosa sia stada posada certa ajuda per los dits Deputats Regne e illes de Mallorques e de Manorcha en la sal de la qual devien exir en un any xxv milia libres quities de messions convertidores en deffensio de la cosa publica E experiencia de fet haia mostrat que de la dita ajuda posada en la dita sal no poden exir en lany les dites xxv milia libres Perço supplent lo dit deffalliment e crexent la dita ajuda es ordonat per la dita Cort que sia hauda vertadera informacio del preu o quantitat quels Senyors de les salines de Cathalunya han hauda per venda o arrendament o en altra manera de la sal de les dites salines de tres anys pus prop passats levades messions necessaries. E feta summa de ço quen sera haut dins los dits iij anys sia vist e regonegut quen vendra per cascun any. E aytal quan-

titat com ne vendra a cascun any sia donada per lo general al Senyor de les dites salines crexent a aquelles per avantatge dun solido per libra E donant los lo dit avantatge los dits Senyors de les salines hagen e sien tenguts per vigor e ordinacio feta en la present Cort de arrendar e lexar les dites Salines als Deputats del General de Cathalunya o a aquells qui per ells ordonats hi seran per lo preu dessus dit durant lo temps de la present proferta. E que per aço als senyors de les dites salines no sie ne puxe esser fet ne engendrat algun preiudici en algun dret jurediccio o Senyoria que hagen en les dites salines ne en lo us daquelles passat lo temps de la dita proferta ans de tot en tot los romangue saul e sens tota lesio axi com lo han haut el havien ans de la present ordinacio. Los dits empero Senyors de les dites salines e lurs officials hagen e sien tenguts de reebre aquells qui a cullir la ajuda o imposicio en la sal imposada segons que devall se segueix seran ordonats graciosament e aquells deffendre e mantenir e dar los consell e favor e ajuda tota hora que per ells requests ne seran axi e en aquella forma e manera que farien si per ells hi eren ordonats e assignats. E en los lochs hon la sal es daquellas personas qui la fan sia hauda informacio quant hi haura valgut la quartera de Barchinona de la sal dins los dits tres anys passats compensant un temps ab altre. E quels sie donat e anadit de la sal que hauran en les dites salines segons que dessus.—*Aquest capitol e tots los seguents parlant de fet de la sal entro al quart capitol de les generalitats qui comença* Item attenent *etc. exclusivament placn al Senyor Rey. Enten empero lo dit Senyor Rey que en cascu dels dits dos anys sia fet compliment per via de la sal a xxv milia libres quities de messions.*

Item per ço que de la imposicio de la dita sal puxen exir dins los viij meses damunt dits les dites xxv milia libres quities de messions e del preu que costaran les dites salines e en lany seguent altres xxv milia libres quities ordona la dita Cort que sien pagats per cascuna quartera de sal a mesura de Barchinona x solidos Barchinoneses.

La qual imposicio sia cullida llevada e pagada en les salines de Cathalunya e com la dita sal exira de les dites salines e per aquell qui lan traura.

Item que totes aquelles persones qui seran ordenades a tenir les dites salines e reebre lo preu e imposicio de la dita sal sien tengudes en lo començament del regiment que hauran a fer de les dites salines fer sagrament e homenatge en poder del ordinari del loch on la dita sal vendran del qual sagrament e homenatge apparegue per carta publica que be e leyalment se hauran en la administracio de les dites salines e que

tot guany e emolument que de la dita sal trauran daran e atribuhiran al General o a la Deputacio daquell axi que en lur poder algun guany o emolument no romandra. E que de les dites coses hagen sentencia de vet en poder de lur ordinari que contra aço no faran del qual vet no puguessen esser absolts si contra fahien tro haguessen restituit al General tot guany e emolument que part lur salari lus en fos pervengut ab lo doble.

Item que tota sal qui de present sia trobada en poder de qualsevol persones qui aquella tenguen per revendre fora les dites salines sia mesurada e daquella sien tenguts de pagar la dita imposicio presa a ells en compte aquella quantitat que pagada hauran ja per la imposicio de la dita sal segons la ordinacio feta en la Cort de Tortosa.

Item que per tota quartera de sal de compas quis despendra en lo Principat de Cathalunya e Regne e illa dessus dits sien pagats per lo comprador vj solidos barchinoneses.

Item que de tota sal qui exira de Cathalunya axi per terra com per mar o per aygua dolça per mercaderie pach e haia a pagar per quartera de Barchinona de sal aquell qui lan traura iiij solidos barchinoneses. E aquells qui lan trauran hagen a donar seguretat bastant en poder dels collidors de la dita imposicio que aquella sal que en les dites salines compraran trauran e hauran treta de Cathalunya dins dos meses al pus luny. E que aquella no metran ne tornaran dins Cathalunya ne dins los dits Regne e illa sots pena de cors e de haver ans sots la dita pena hagen a portar albera del ordinari del loch o lochs hon la dita sal hauran venuda en lo qual albera lo dit ordinari confes que aquella sal que treta hauran de que la dita ajuda hauran pagada han alli portada e venuda del qual albera hagen a fer fe al cullidor de la dita imposicio dins lo temps qui per lo dit cullidor a ell sera assignat.

Item que alguna persona de qualsevol ley estament o condicio sia no gos metre dins lo Principat de Cathalunya per terra ni per mar ne per aygua dolça alguna sal sino sera de les salines del dit Principat de Cathalunya sots pene de perdre lo preu e de perdre les besties ab que la metran e la sal e la exarcia en que la aportara. E si per mar o per aygua dolça la metra de perdre la sal e el vexell en que la aportara. Exceptat que aquells qui per los dits Deputats assignats hi seran puxen fer aportar sal de Calassanç o daquell loch o lochs que vijares lus sera fora de Cathalunya. E aquella solament metre en la ciutat de Leyda en loch sabut e a allo assignat per los Deputats de Cathalunya o per aquells qui per ells hi seran assignats e no en altre loch. Perço que pus covinentment e ab menys messio puguen aquells de la dita

ciutat haver la dita sal e aquella sal vendre en la dita ciutat prenent daquella ço que costara ab les messions. E los dits x solidos per quartera de Barchinona per la dita ajuda. E si per ventura aquell o aquells qui contra la prohibicio dessus dita metra o metran sal on despendran dins la Principat de Cathalunya si sera clergue sia caygut e encorregut en pena de D solidos barchinoneses e la sal e la bestia sien perdudes e tota aquesta pena guanyada lo terç al accusador e lo terç al General de Cathalunya e laltre terç al seu ordinari.

Item que de tota sal que entrara o sera portada en la Ciutat e Regne de Mallorques e en la illa de Manorcha en cas que paguen e contribuesquen en lo present do ab Cathalunya sien pagats los dits x solidos barchinoneses per quartera de sal de Barchinona. E que nenguna persona de qualque estament o condicio sia no gos metre ne descarregar en la dita Ciutat Regne e illa alguna sal sens sabuda daquell o daquells qui a cullir la dita ajuda seran aqui assignats e tro que hagen pagada la dita ajuda os sien avenguts ab los cullidors daquella si donchs no mostraven albera daquell o daquells qui a cullir la dita ajuda en Cathalunya seran assignats que ja haguessen pagada la dita ajuda en les parts de Cathalunya. E qui contra aço fara que perda lo preu e la sal e lo vexell ab que la aportara ab totes les exorcias. E si clergue sera sia encorregut en la pena en lo prop dit capitol contenguda.

Enten empero la dita Cort que la sal que una vegada haura pagada la dita imposicio non pach mes avant per be que la dita sal sia moltes vegades venuda.

Item quel Senyor Rey e la Senyora Reyna e lo senyor Duch e tots los altres fills del dit senyor e senyora et totes les lurs companyes o tota altra persona de qualque ley o condicio sia hagen e sien tenguts pagar la dita imposicio o ajuda.

Item per ço que la dita imposicio sia mills cullida e levada e puxe esser trobada major copia de sal ordona la dita cort que lo Almirall del Senyor Rey o altres capitans o armadors en mar o altres qualsevol persones no prenguen ne gosen ne puxen pendre en alguna armada de mar per gran minva o necessitat que traguessen de gents alguna persona o algunes persones que faça o facen sal ne aytant poch puxen esser forçades de anar en la guerra per terra ne encara en neguna host axi per vigor del usatge *Princeps namque* com per altra raho. Açi empero sie entes en lo temps que la sal se fa e mentre que la faran.

Item que totes altres imposicions o altres qualsevol carrechs qui sien posades o posats sobre la sal en qualsevol lochs de Prelats persones ecclesiastiques Richs homens e Cavallers e de Ciutats e Viles Re-

yals de Cathalunya e dels dits Regne e illa sien relevades e relevats e per relevades haudes axi que no ni haia ne ni puxa haver sino aquesta damunt ordonada.

Empero si alguna persona de qualque condicio sia o loch haura per privilegi poder o licencia de pendre sal franchament en qualsevol de les salines de Cathalunya e dels dits Regne e illa que aquell privilegi li sia salvat saul que en tot cas de la sal que traura o pendra hage e hagen e sien tenguts de pagar la imposicio damunt dita.

Encara ordona la dita Cort que tota persona de qualque estament o condicio sia que traura per terra o per mar o per aygua dolça de les salines de Cathalunya e dels dits Regne e illa sal per revendre o per despendre per pocha que sia haia a pendre albara dels plegadors o cullidors de la dita imposicio en lo qual fassen expressa mencio de la imposicio que pagada haura. E qui contra aço fara que perda la sal e la bestia ab que la portara E no resmenys pach per pena per cascuna carrega C solidos. E si la dita sal no bastava a carrega encara sia encorregut en les dites penes. E si la traura per mar o per aygua dolça perda lo vex ell ab totes ses exarcies los quals collidors hagen e sien tenguts fer e dar los albarans franchs sens tota triga sots pena de C solidos.

Item ordona la dita Cort que no contrastants qualsevol constitucions ordinacions inhibisions o penes fetes sobre la gabella de la sal les quals lo Senyor Rey de volentat de la Cort sospen e toll per lo dit temps solament tota sal qualsevulla de que sera pagada la dita imposicio puga correr e esser despesa per tota Cathalunya e per los dits Regne e illa.

Item que la dita imposicio de la dita sal sia cullida e levada tansolament tro al derrer die de juny del any M.CCC.lxvij en cas que de la dita imposicio sien exides les dites xxv milia libres quities de messions e de preus de les dites salines. E si non eren exides que sie servada la forma contenguda en lo capitol del do de la imposicio de la sal del segon any e com la dita ordinacio feta sobre la sal se faça per gran necessitat en que lo Senyor Rey e la terra son posats e sia contra constitucio de Cathalunya ordonada sobre la gabella de la sal Perço lo Senyor Rey consintent la dita Cort vol que per aquesta ordinacio no sia fet nes puxa fer algun preiudici a la dita constitucio e a altres sobre la gabella de la dita sal fetes les quals lo dit Senyor Rey durant lo dit temps consintent la dita Cort sospen e toll. Ne encara per la dita ordinacio o per los capitols dessus dits sia fet os puxa fer algun preiudici o lesio als privilegis libertats e franqueses de cascun dels dits braces ne als dits Regne e illa ne a singular o singulars daquells ans les

dites Constitucions privilegis libertats e franqueses passat lo dit temps sien e romangnen en lur plena força e valor la dita imposicio o ordinacio e les altres coses dessus dites en res no contrastans les quals en lo temps esdevenidor en alguna manera o forma a consequencia o a exempli no puguen esser tretes.

Les generalitats.

IV. Item attenent que en la dita Cort de Tortosa foren ordonades certes generalitats de les quals havien e devien exir en un any LX milia libres barchinoneses quities de totes messions convertidores ço es L milia libres en deffensio de la cosa publica e les remanents x milia libres en paga de les pensions dels censals morts ordonats esser venuts en la dita cort. E segons que per experiencia es stat vist e regonegut en lo temps passat de la dita Cort a ença les dites Lx milia libres no poden exir de les dites generalitats en la forma en la dita Cort ordonada e per ordinacio en aquella Cort feta es cosa necessaria quen isquen e per conseguent lo dit defalliment se ha a supplir. Es encara cosa necessaria attesa la gran necessitat de la dita deffensio per lo gran esforç que lo Rey de Castella axi per terra com per mar ha fet e fa e ha proposat de fer que de les dites generalitats isquen dins los dits viij meses que comencen lo die primer de octubre propvinent les dites lx milia libres convertidores es assaber L milia libres en la dita deffensio e x milia libres en paga dels censals morts e violaris qui sobre aquelles generalitats venuts seran segons que damunt e devall es ordonat. Perço la dita Cort ordona e posa en tot lo dit Principat de Cathalunya en lo qual son les valls Daran e Dendorra e en los dits Regne de Mallorqua e illa de Menorcha les generalitats, deval scrites en los cases coses manera e forma ques seguexen.

—*Aquest capitol e tots los altres seguents parlants de les generalitats entro al v capitol exclusive qui comença* Pero ordona la dita Cort *etc. plaen al Senyor Rey. Enten empero que en cascun dels dits dos anys se deuen haver per via de les dites generalitats L milia libres quities de totes messions e quities encara de totes pensions de censals e violaris qui sobre aquelles seran venudes o als braces qui non vendran o no tantes com laltre braç seran pagades. Les quals pensions puxen muntar a mes de x milia libres en lo cas contengut dessus en lo capitol parlant de censals e de violaris. E aço declarat que per algunes*

coses contengudes en algun daquests capitols de les generalitats no sia fet preiudici a les Regalies del Senyor Rey passat lo temps de les dites generalitats ne per tot aquell temps algun loch qui acostumat non haia no puxa allegar que haia carregador ans passat lo dit temps sia servat axi com dabans se servava segons us antich ne aytampoch sia fet preiudici als dits braces ne a algun lochs daquells ne a singulars persones daquells ne a usos privilegis libertats e franqueses daquells.

Primerament que tots draps estranys franceses e altres qui entren en Cathalunya e en los dits Regne de Mallorques e ylla de Manorcha paguen en la entrada ço ques segueix.

Es assaber que tot drap estrany on haia grana vulles que sia listat o pla pach per pessa com entrara en Cathalunya o en los dits Regne e ylla per mar o per terra o per aygua dolça, Lx solidos barchinoneses.

Item tots draps de mallines en que no haia grana paguen en la entrada per peça, xL solidos.

Item tot drap florenti de Bruxelles de Loany o Dipre [1] de la maior sisa on no haia grana pach per pessa com entrara. xl solidos.

Item tot drap de Loany de la menor sisa de Morçaviler [2] de Bruges e de Vervi e de Cottray [3] e de tot altre vilatge de Flandres e de França pach per peça en la entrada, xxv solidos.

Item tot drap de Lenguadoch on no haia grana ne sia de lana englesa pach per peça en la dita entrada, x solidos.

Item si sera de lana englesa ey haura grana pach. xxv solidos.

Item que tota persona de qualque lig estament o condicio sia qui metra en Cathalunya o en lo dit Regne e ylla draps estranys per son vestir o de ses companyes o a ops daltres qualsevol pach e haia a pagar com los metra per libra de diners e lavors que hi haia a esser posat lo segell de la cera, iij solidos.

E eso aquell loch per on los dits draps estranys entraran paguen en la entrada les quantitats dessus dites. E en aquell loch sien bullats e segellats ab segell de plom acostumat a ij caps los quals hagen a esser denunciats bullats e pagats dins quatre dies apres que sien entrats dins lo dit Principat o Regne ço es en lo primer loch que trobaran en lur cami en la entrada on se leven generalitats sots pena de perdre los draps los quals sien guanyats ço es la tercera part al acusador e laltra tercera part al cullidor o comprador e laltra tercera part al Senyor del

1 *Lovayna ó Ipres.*
2 *Mervillvers.*
3 *Verviers ó Courtrai*

loch o al official daquell loch on lo frau se cometra e qui fara la execucio. E lo dit cullidor o comprador haia a fer apocha de reebuda al mercader dels draps en la qual sia feta mencio de les quantitats dels draps e dels noms e daço que reebut haura la qual apocha sia feta e dada encontinent al mercader per lo dit comprador o cullidor francha e quitia per ço que en los altres lochs no li sia fet embarch per raho daquells draps per los quals la dita apocha li sera feta.

Item que de tot drap quis vena a tayll dins Cathalunya e Regne e ylla dessus dits sien pagats per lo venedor per libra de diners com lo vendra, ij solidos.

Item que tots drapers e fahedors daquells hagen a fer sagrament tots dissaptes si requests ne seran en poder del comprador o cullidor que be e leyalment les pagaran tot ço que pagar deuen daço que venut hauran. E encara lo comprador o cullidor puxe sis volra tenir guardes sobre aço en aquells lochs ques volra.

Item que tot hom qui faça o faça fer drap ultra lo dret de la bolla e tot drap qui tallara o tallar fara drap de son obrador a si o a ses companyes per son vestir de si o de ses companyes o daltres qualsevol persones paguen per lliura de diners del preu o valor del dit drap, ij solidos.

Los quals dos solidos sien pagats com lo segell de la cera sera posat als draps al cullidor o comprador de la ayuda dels dits draps.

Item que de tot drap quis faça es apparell dins Cathalunya e dins lo Regne de Mallorques e ylla dessus dits en que haia grana sien pagats com exiran del perayre per peça, xxv solidos.

Item que de tot drap de pince ample de xxj ligadura e de xxj ligadura en sus en que no haia grana quis faça en Cathalunya e en lo dit Regne e ylla sien pagats com exiran del perayre, vj solidos.

Item de tot altre drap de xxj ligadura a en jus quis faça en Cathalunya e en lo dit Regne e illa sien pagats com exiran del perayre per cascuna peça, iiij solidos.

Item tots draps qui exiran de Cathalunya e del dit Regne e illa per terra o per mar o per aygua dolça paguen com los hic trauran per lliura de diners del preu o valor dels dits draps, iij diners barchinoneses.

Item de tots cadins strets e draps banyolenchs so altres de semblant sort sarzils strets sargues strets stamenyas fustanis e miges lanes sia pagat per cascuna cana de Barchinona, iiij diners.

E per esquivar tota frau que en les coses dessus dites se pogues seguir ordona la dita Cort que tots los draps dessus dits quis faran es apperellaran dins Cathalunya Regne e ylla dessus dits ans que hisquen

del perayre o dels fustaniers e dins viij dies apres que apperellats seran encara ans que sien apuntats ne plegats paguen e hagen a pagar la ajuda dessus dita e sien bullats ab bulles de plom acostumades e ordenades en la Cort de Muntço en cascun cap la qual los sia posada e donada francha de tot dret per los compradors de la present ajuda e cullidors daquella.

Item que tot drap cru lana filada e a filar puxen entrar dins Cathalunya e Regne e illa dessus dit sens pagar algun dret o ajuda pero com los dits draps seran apparellats paguen segons la forma damunt compresa e segons la sort de que seran ço es com exiran del perayre e com se vendran a tayll segons que damunt es dit.

Item que tota persona stranya o privada que traura draps crus lana filada e a filar o en vedilla sutza o levada de Cathalunya e del dit Regne e ylla pach e haia pagar per lliura de diner, vj solidos.

Item de tota seda fluxa o torda crua o cuyta que hisque de Cathalunya e del dit Regne e illa pach aquell qui lan traura per lliura de diners, vj diners.

Item que de tots draps dor e de seda xemellots camocans e velluts sien pagats per lo venedor per lliura de diners, iij solidos.

E si per ventura passaran per la terra o seran venuts en gros a mercader estrany o privat per trer de la terra sien pagats per lliura de diners, ij solidos.

Item que de tot fil dor e dargent e fres sien pagats per lo venedor per lliura de diners, iij solidos.

E si per ventura passaran per la terra o seran venuts en gros a mercader estrany o privat per trer de la terra sien pagats per lliura de diners, ij solidos.

Item que de totes perles e pedres precioses encastades e no encastades sien pagats per lo venedor per lliura de diners, iij solidos.

Item de tota tela blancha o tinta e de tot altre drap de stopa de canem o de ginesta sien pagats per aquell quils traura de la terra per lliura de diners com exira de la terra, ij solidos.

Item de tota pelliceria crua e adobada que entrara en Cathalunya o en los dits Regne e ylla per mar o per terra o per aygua dolça pach en la entrada per lliura de diners de ço que sera estimada, ij solidos.

Item de tota pelliceria crua e adobada que hisque fora Cathalunya o del dit Regne e ylla sien pagats per aquell qui lan traura per lliura de diners, ij solidos.

Item que tota persona de qualque lig estament o condicio sia qui traura de Cathalunya e del dit Regne e illa per mar e per terra o per

aygua dolça safra pach e sie tengut de pagar per lliura de Barchinona de safra, iij solidos.

Item que tota persona qui traura de Cathalunya e del dit Regne e illa oli pach e sia tengut de pagar del preu del dit oli per lliura de diners, xviij diners.

Item de tota grana qui exira de Cathalunya e del dit Regne e illa sien pagats per aquell qui lau traura per lliura de grana e lliura de Barchinona, j solido.

Item de tota mel qui hisque de Cathalunya o dels dits Regne e illa sien pagats per aquells qui lan traura per lliura de diners del preu o valor de la dita mel, ij solidos.

Item tot sabo qui isque dels dits Principat e Regne e ylla pach per lliura de diners, ij solidos.

Item de tot plom e alcofoll qui hisque de Cathalunya e dels dits Regne e ylla sien pagats per aquells quils ne trauran per lliura de diners del preu o valor del dit plom o alcofoll, ij solidos.

Item de tot ferre obrat e a obrar qui hisque de Cathalunya e dels dits Regne e ylla pach aquell quil ne traura per lliura de diner, ij solidos vj diners.

Item de tot seu obrat e a obrar qui hisque de Cathalunya e del dit Regne e ylla sien pagats per aquell quil ne traura per quintar de Barchinona del dit seu, x solidos.

Item de tot cuyram adobat e a adobar e pelos e obrat e a obrar estrany qui hisque de la terra fora de Cathalunya e dels dits Regne e ylla sien pagats per lliura de diners per aquell quil ne traura, ij solidos vj diners.

Item de tot rondor sumach e tany qui exiran fora Cathalunya e dels dits Regne e illa sien pagats per aquell quils ne trauran per lliura de diners, ij solidos.

Item de tot arroç qui hisque de Cathalunya e del dit Regne e ylla sien pagats per aquell quil ne traura per lliura de diners, iij solidos.

Item de totes figues panses e de totes altres fruytes verdes e seques que isquen de Cathalunya e dels dits Regne e ylla sien pagats per aquell quil ne traura per lliura de diners del preu o valor de les dites coses, ij solidos.

Item de tota palma obrada e a obrar que hisque de Cathalunya e del dit Regne e illa sien pagats per lliura de diners, iij solidos.

Item de tot peix fresch e salat qui hisque de Cathalunya e dels dits Regne e illa sien pagats per lliura de diners del preu o valor del dit peix, iij solidos.

Item de tota formatgeria qui isque de Cathalunya e dels dits Regne e illa sien pagats per lliura de diners, iij solidos.

Item de tota carn salada e sagi qui isque de Cathalunya e dels dits Regne e illa sien pagats per lliura de diners, v solidos.

En aço empero no sia entesa carnsalada qui sia mesa en nau o en altre vexell de mar per provisio dels navegants la qual pach per lliura de diners tansolament, xij diners.

Item que de tot vexell de mar quis vena a persona estranya en qualque part ques vendra axi en Catalunya e en lo dit Regne e ylla com defora e de tota fusta apta a vexells de mar sien pagats per lliura de diners, iij solidos.

Item de tota fusta de anaps de escudelles de talladors de fust o de terra qui exiran fora de Cathalunya e dels dits Regne e illa sien pagats per lliura de diners del preu o valor de les dites coses, iiij solidos.

Item de tota altre fusta obrada e a obrar que algu traura fora de Cathalunya o dels dits Regne e illa per mar o per terra o per aygua dolça sien pagats per aquell qui lan traura per lliura de diners del preu o valor de la dita fusta, iij solidos.

Item de tot vi qui exira de Cathalunya e dels dits Regne e ylla sien pagats per lliura de diners del preu o valor del dit vi, ij solidos.

En aço empero no sia entes vi qui sera mes en nau o en altres vexells a ops dels navegants lo qual pach per lliura de diners tant solament si donchs aquell vi no havia ja pagat lo huyte no pach res vi qui sia aportat al Reyal del Senyor Rey on que fos en les fronteres, xij diners.

Item de tots cavalls e rocins qui exiran de Cathalunya e del dit Regne e ylla per vendre sien pagat per lliura de diners, x solidos.

En aço empero no sien enteses los cavalls e rocins que exiran de Cathalunya e iran en servey del Senyor Rey en la guerra.

Item de tot bestiar gros e menut qui isque de Cathalunya e del dit Regne e ylla si donchs del dit Regne e ylla no entraven en Cathalunya sien pagats per aquells quils ne trauran per lliura de diners del preu o valor del dit bestiar, x solidos.

Item de tota cera obra e a obrar que isque de Cathalunya e del dit Regne e ylla sien pagats per aquells qui lan trauran per lliura de diners, vj diners.

Item de tots aylls e cebes que isquen de Cathalunya e del dit Regne e ylla paguen per lliura de diners aquells quils ne trauran exceptats aylls e cebes que sien meses en naus o en altres vexells de mar a ops de provisio dels navegants qui no paguen res, xij diners.

Item tot comí e batafalua qui hisque de Cathalunya e del dit Regne e illa pach per lliura de diners, ij solidos.

Item tota pega e alquitra qui hisque de Cathalunya e dels dits Regne e ylla sien pagats per aquell quils ne traura per lliura de diners, iiij solidos.

Item de tots blats legums e mills qui hisquen de Cathalunya e del dit Regne e ylla sia pagat per aquells quils trauran per lliura de diners del preu o valor dels dits blats legums e mills Exceptats blats legums e mills qui seran meses en naus o en altres vexells a ops del navegants qui no paguen res, v solidos.

Declara empero la dita Cort quels blats de la exida de Cathalunya per portar en Arago o en Regne de Valencia no paguen sino aytant com los dels Regnes Darago e de Valencia faran pagar per exida dels dits Regnes ço es per semblant raho a aquells de Cathalunya. Empero sia entes quels iij diners per lliura de la exida de Cathalunya se paguen en tot cas de les mercaderies e encara dels dits blats E si los Darago o de Regne de Valencia feyen pagar mes avant per los dits blats e mercaderies quels Deputats de Cathalunya puxen anedir als dits blats e mercaderies segons que a ells sera semblant—*Plau al Senyor Rey.*

Item que de tota mercaderia qui isque de Cathalunya e del dit Regne e ylla o entre en Cathalunya o en los dits Regne e ylla per mar o per terra o per aygua dolça qui en los capitols presents no sera compresa o nomenada o tatxada pach a la entrada e a la exida per lliura de diners, iij diners.

Item tot canem li e stopa obrat o a obrar que hisque de Cathalunya e dels dits Regne e ylla pach per lliura de diners, ij solidos.

Item totes mercaderies e coses damunt dites en los presents capitols contengudes quis portaran de Cathalunya al Regne e Ciutat de Mallorques e ylla de Manorcha e dels dits Regne e ylla entraran os portaran en Cathalunya hagen a pagar e contribuir en les dites generalitats fins que haien atorgat e mes en ordinacio los dons ajudes e profertes fetes en la Cort de Tortosa e de la present Cort de Barchinona axi com si eren portades en altres parts fora Cathalunya.

Item ordona la dita Cort quels Deputats residents en Barchinona ni negun comprador o collidor de les generalitats ni neguna altre persona qui en les dites generalitats haia res a fer ne fassa ne fer puxa alguna gracia lexa o remissio de les quantitats sobre les mercaderies e coses o alguna de aquelles carregades ni algun mercader o altre lan gos pendre. E si los dits Deputats cullidors o compradors ne fahien gracia nenguna a alcu que hagen a restituhir de lur propri al General de

Cathalunya aytant com ne farian gracia o remissio. E quel mercader o aquell a qui la dita gracia o remisio seria feta perde la roba sens tota merce que sia guanyada al dit General.

Item que tota persona de qualque condicio o estament sia qui traura de Cathalunya o metra en aquella les coses damunt expressades o alguna daquelles per la terra de Rossello e de Vallespir hage e sia tengut de manifestar les dites coses a les persones qui a aço a cullir seran deputades o als compradors daquelles en la villa de Perpenya. E a les dites persones pagar ço que damunt es ordonat de pagar les quals persones estimaran e segellaran los dits draps e les altres coses dessus dites. E que totes les dites coses hagen a exir de la dita vila ab albera de les dites persones.

Item que tota persona qui traura de Cataluna o metra en aquella les coses damunt specificades o alguna daquelles per la terra de Conflent e de Capcir sia tenguda manifestar aquelles a les persones que a cullir aço seran assignades o als compradors daquells en Vilafrancha de Conflent segons la forma damunt specificada.

Item que tota persona qui traura de Cathalunya o metra en aquella alguna de les coses damunt contengudes per la terra de Cerdanya sia tenguda de manifestar e denunciar les dites coses en la vila de Puigcerda a les persones que en la dita vila seran a aço deputades o als compradors de les dites generalitats e pagar per aquells ço que damunt es ordonat. E que daquelles coses no gos trer de la dita vila sens albara de les dites persones o compradors.

Item tota persona qui traura de Cathalunya o en aquella metra alguna de les dites coses per la vall Dandorra e per tot lo Vescomtat de Castellbo haia a presentar e manifestar aquelles a les persones qui en la Seu Durgell a Trago o al pont de Oliana qui son del Comte Durgell a aço seran deputades segons la forma damunt dita.

Item que tota persona qui algunas de les dites coses traura de Cathalunya o metra en aquella per lo port de Ceret de Mal Pas e de la vall de Boy haia aquelles manifestar en lo loch de Ceret e al loch de Mal Pas o a la un daquells qui pus prop sera de lur cami.

Item que totes les coses dessus dites qui entraran o exiran per la terra de Pallars se hagen a manifestar en los lochs de Tremp de Tirvia o de Valencia o de Areny o de Muntanyana o de la Pobla de Bellvey o de Lebertuy ço es un daquells lochs qui pus prop seran de lur cami e en aquells lochs o en la un daquells hagen a pagar ço que damunt se conte.

Item que totes les mercaderies e coses dessus dites qui entraran o

exiran en Arago sien manifestades en les ciutats de Tortosa de Leyda e de Balaguer e en los lochs de Flix de Aytona de Orta de Gandesa de Mora de Miquinença e de Uylldecona e en tots altres que als Deputats sera vist fahedor en aquell que pus prop sera de lur venguda a les personas que en los dits lochs seran deputades.

Item que en les maritimes de Cathalunya sien ordonats principalment certs lochs a carregadors en los quals qualsque persones qui treuran o metran algunes de les coses dessus dites qui tragen e sien tengudes pagar segons que damunt es ordonat degen esser denunciades en los lochs dejus scrits o en algun daquells e en aquells degen pagar ço que pagar deuen segons que damunt es ordonat los quals lochs son aquests ço es Canet Cobliure Roses Torroella de Montgrí Palamors Sent Lorenç Sent Feliu de Guixols Barhinona Ciges Cubells Terragona Cambrils e Tortosa.

Item que en illes de Mallorcha e de Manorcha sien elets semblantment certs lochs a carragadors per los Deputats del dit Regne aquells quels sera vijares e en aquells lochs o en altres de les dites ylles metre e posar certes persones e guardes qui puxen cullir e reebre tot ço que exira de les coses damunt dites o vendre les dites imposicions generals les quals empero persones e guardes en cas que nos venessen hagen a fer sagrament e homenatge segons que damunt es contengut. Es entes empero que en cascun dels dits lochs qui son assignats a carragadors en cas empero que les dites generalitats nos venen sien eletes certes persones feels e leyals per los Deputats de Cathalunya qui sien bones e profitoses a les dites coses cullir e reebre los quals fassen sagrament e homenatge segons la forma devall scrita.

Item ordona la dita Cort que si alguna persona de qualque stament o condicio sio fara frau en alguna de les coses damunt ordonades que perda les coses en que aquella frau feta o comesa haura. E noresmenys pach per pena CC solidos barchinoneses de les quals coses e pena en cas que sien comeses la tercera part sia de la Deputacio e laltra tercera part sia del ordinari qui faria la execucio e laltra tercera part del accusador.

Item que tots officials axi del Senyor Rey com daltres qualsevol persones de la dita Senyoria qui hagen jurediccio e tots los senyors dels lochs degen tenir e servar totes les dites coses en los presents Capitols contengudes. E que tota vegada que daço per los dits deputats o altres persones damunt dites seran requests axi en punicio e execucio a fer com en altres coses als dits affers necessaries donen tota favor e ajuda e facen justicia espatxada. E açon hagen a jurar los dits officials

als Sants quatre Evangelis de Deu si per aquells requests ne seran. E si per ventura per colpa o negligencia dels dits officials o dels dits Senyors dels lochs en les dites coses justicia nos fahia que tot ço que per colpa dells se perdria a la dita ayuda hagen a pagar de ço del lur propri lo qual damnatge puguen estimar los dits Deputats e aquells fer pagar a les persones qui contrafarien.

Item si en cullir e levar les dites generalitats esen necessaries altres bones provisions e ordinacions o en aquelles aparien alguns duptes quels Deputats de Cathalunya residents en Barchinona o aquells a qui ells ho comanaran los puxen fer declarar no mudada substancia aytantes vegades com a ells vist sera fahedor.

E es axi avengut per la Cort que totes les dites generalitats sien levades e cullides en lo Principat de Cathalunya e en los dits Regne e ylla en la forma dessus dita ço es per via e ordinacio dels Deputats en la present Cort ordonats o per aquells qui per ells hi seran assignats los quals Deputats sien tenguts per virtut del sagrament e homenatge per ells fahedors que ells ho plegaran en faran cullir e aplegar com mils e pus profitosament puxen e quen daran bon compte e leyal.

I. Item que totes imposicions qualsevulla les quals son o seran posades per qualsevulla universitats dels braces dessus dits o Senyors de les dites universitats o altres qualsevol persones les quals hagen per concessio del Senyor Rey o del General de Cathalunya o per propria auctoritat les quals sien posades en los draps cruus o altres tines o adobats sien de fet de present levades. E axi mateix sien levades totes imposicions qui son o seran posades per entrada o per exida en qualsevulla mercaderies o coses qui entraran o exiran del Principat de Cathalunya axi que daquiavant no hi sien cullides durant lo temps dessudit sino aquestes qui dessus son ordonades. E semblant se entenen dels dits Regne e illa en cas que pach ab Cathalunya.

II. Item quel Senyor Rey e la Senyora Reyna e el Senyor Duch e tots lurs fills e lurs companyes e domestichs e totes persones de qualque lig estament o condicio sien qui trauran de Cathalunya o metran en aquella algunes de les robes dessus dites paguen la imposicio e ayuda en los dits capitols contenguda a les persones qui aquelles imposicions compraran o al cullir aquelles deputades seran. E axi mateix paguen de aquelles que compraran o vendran de les quals de pagar comprant o venent en los dits capitols es feta mencio.

III. Item que tots patrons e escrivans de naus e de qualsevol altres vexells de mar e daygua dolça qui metran alguna mercaderia dins Cathalunya e en los dits Regne e ylla o de Cathalunya e dels dits Regne

e ylla trauran les mercaderies dessus dites o alguna daquelles facen e hagen a fer sagrament en poder dels compradors o cullidors de les dites generalitats tota vegada que requests ne seran que denunciaran be e leyalment totes mercaderies e altres coses que trauran e metran dins Cathalunya Regne e ylla segons que dit es. E ultra aço hagen a mostrar los libres on les dites coses o mercaderies son o seran escrites. E aquell o aquells qui contra aço faran sien encorreguts encontinent en pena de CC solidos barchinoneses per cascuna vegada que contra aço faran.

IIII. En cas que en lo Vescomdat de Castellbo o en les valls Daran e Dandorra nos cullissen generalitats per los Deputats o per aquells que per ells hi serien ordonats ordona e vol la dita Cort que totes mercaderies e altres coses qui exint de Cathalunya entraran en lo dit Vescomdat e valls o en algun daquells o del dit Vescomdat e valls entraran en Cathalunya paguen e hagen a pagar per aquelles totes imposicions e altres carrechs axi com si exien de Cathalunya e anaven en altres terres estranyes les quals coses sien pagades en aquells lochs que als Deputats residents en Barchinona parra esser fahedor.

V. Item ordona vol e enten la dita Cort quels Deputats del General de Cathalunya en aquesta Cort ordonats e encara tots comissaris per caps de vegueries ordonats en la dita Cort si per ventura vehien e conexien que en alguns lochs o passos ultra los dessus dits fossen necessaries esser posades guardes o cullidors de les dites generalitats que pugnen aquells lochs o passos mudar anadent o tollent daquells qui ja son ordonats e en aquells lochs que vijares los sera posar guardes o cullidors daquelles generalitats e remoure o mudar les guardes que en los dits lochs posades son o seran axi com mils e pus profitosament fer se puxa a be del General de Cathaluny. E aço mateix puxen fer los compradors de les dites generalitats en cas ques venen.

VI. Pero ordona la dita Cort e vol que per lo segon any que començara lo primer die de juny prop vinent del any de la nativitat de Nostre Senyor M.CCC.LXvj per ço com sera un any complit les dites generalitats e la ayuda de la sal damunt dita sien crescudes o minvades per los Deputats qui seran residents en Barchinona o per los hoydors dels lurs comptes o per la maior partida daquells en absencia dels altres. E si vijares los ho sera que pugnen pendre e haver consell daltres persones quels parra en tal manera e forma a lur bon arbitri que vallen dins I any començador lo dit primer die de juny ço es les dites generalitats les Lx milia lliures dessus dites quities de messions. E la ayuda de la dita sal les dites xxv milia lliures quities de messions e

dels preus que costaran les salines dels Senyors de qui son axi empero que lo dit creximent o minvament sien tenguts de fer per lo dit segon any e per los dits viij meses si bastar noy havia en lo derrer mes dels dits viij meses del primer any per ço com hauran hauda experiencia quin ne qual lo poran fer segons les quantitats qui tro lavors exides ne seran.—*Plau al Senyor Rey axi empero que en cascun dels dits dos anys se hagen L milia lliures de les generalitats e xxv milia lliures de la sal quities de totes coses segons que damunt en los precedents capitols es declarat.*

VII. Item com segons ordinacio en la dita Cort de Tortosa feta la Secca dels florins los quals en la forma en la Cort de Tortosa ordonada se baten es deuen batre en e per lo temps en aquella Cort ordonat en la vila de Perpenya sia del dit General Per ço la dita Cort vol ordona e otorga que lo guany e emolument qui es ja exit e daquiavant exira dins lo primer any qui segons lo arrendamet de la dita Secca fet per los Deputats en la dita Cort de Tortosa ordonats residents en Barchinona sera finit e complit mijant lo mes de juliol primervinent sia convertit e mes en la dita deffensio e comptant e compres en lo present do tro en quantitat de L milia lliures la qual ordinacio e atorgament fan en la forma maneres e condicions ordonades en la dita Cort de Tortosa e encara per major pijament del dit flori en la forma maneres e condicions devall scrites e posades en lo do del segon any. *Plau al Senyor Rey aço declarat que en aquest primer any qui sera finit segons quen lo dit capitol se conte sia comptat ço que del dit emolument ses haut e saura daquiavant en lo dit primer any entro en quantitat de xLiiij milia lliures per les quals ses estat arrendat aquest any. Empero si dins aquest any se batien o sobraven mes marchs daur que nos contenen en lo dit arrendament aytant com sen haura mes de xLiiij milia lliures sie pres en compte entro a les dites L milia lliures. Si empero no sen batia mes avant quel preu bastas a xLiiij milia lliures aquelles vj milia lliures qui daquest primer any fabrien se puxen haver del segon any e del temps apres seguent. E sien reebudes en compte al dit General. Axi empero que entrel primer ne lo segon anys no puxen sens licencia del Senyor Rey batre mes avant de L milia marchs daur segons la ordinacio feta en la dita Cort de Tortosa Retenguts empero al Senyor Rey per cascu dels dits dos anys aquells xij milia florins quel dit Senyor ne deu haver cascun any la dita ordinacio.*

VIII. Item com se diga que certes companyes de las parts de Franca en gran multitud deuen venir en soccors del dit Senyor Rey e de la

cosa publica de sos Regnes e terres per la qual cosa es necessari fer maior do en la dita deffensio que no es lo do fet en la dita Cort de Tortosa lo qual se compleix e los defalliments en aquell occorrents se supplexen per la forma damunt ordonada Perço la dita Cort dona e profer per si e per los dits Regne de Mallorques e ylla de Manorcha en la dita deffensio de novell Cent milia lliures barchinoneses pagadores solament en lo primer any dels dits dos anys e no mes les quals sien entre los dits tres braces compartides per aquesta forma ço es quen pagades L milia lliures per los homens dels dits dos braces de prelats e persones ecclesiastiques Richs homens e Cavallers e per tots aquells qui ab ells pagaren e contribuhiren en los dons fets en les Corts de Cervera e de Muntço exceptats los devall scrits lochs qui en aquest do paguen e contribuesquen ab lo braç de les ciutats e Viles Reyals. E que los dits braces de clerecia e cavalleria e los singulars daquells puxen haver cullir levar e pagar per via de fogatge o per aquella via o manera ques volran les dites L milia lliures qui a la lur part ne venen. E les altres L milia lliures paguen lo dit braç de Ciutats e Viles Reyals e lo Regne de Mallorques ab tots aquells lochs e persones qui ab lo dit braç contribuhiren en los dons fets en les dites Corts de Cervera e de Muntço e encara ab la ylla de Manorcha e ab la ciutat e vegueria de Tortosa e ab tots aquells lochs quel Infant en Ferrando possehia en Cathalunya e qui ab ell contribuhiren en los dits dons fets en les dites Corts de Cervera e de Muntço. Aço empero entes e declarat que la dita Ciutat e vegueria de Tortosa e la ylla de Manorcha contribuesquen ab lo dit braç de Ciutats e Viles Reyals en lo do de les dites C milia lliures sens tota deduccio aquesta vegada solament e encara contribuesquen ab lo dit braç en lo dit do les honors de Camarasa de Cubells Dalos e de Meeya ab tots los lochs qui contribuiren ab linfant en Ferrando en lo do fet en la Cort de Cervera aquesta vegada solamens sens tota deduccio quant al dit braç. Pero que als homens dels dits dos braces de la Esgleya e Cavalleria sia deduhida de les L milia lliures que en lo dit do deuen pagar aquella quantitat quin pertanguesa a pagar als homens de les dites honors si ab los homens dels dits dos braces pagassen aquesta vegada. E per ço que la cosa publica no perda la dita quantitat lo Senyor Rey sie tengut de pagar al General de Cathalunya la dita quantitat qui deduhida sera als homens dels dits dos braces de la decima e ell novellament atorgada per lo Sant Pare axi que aquells qui culliran per lo Senyor Rey la dita decima se obliguen ab sagrament per ells fahedor en poder del Archabisbe de Terragona ans que usen de la cullita de la dita decima ço es los cullidors de la

decima del bisbat de Terragona e del bisbat de Barchinona que de la decima del primer any daran e pagaran als Deputats residents en Barchinona la quantitat de la dita deduccio la qual munta a xv milia solidos poch mes o men ys. E les dites coses juren lo Senyor Rey el dit Archabisbe de fer complir e servar als dits cullidors e de no contravenir en alguna manera e les dites coses sien fetes sens preiudici dels dits braces. Los homens empero de les dites honors de Camarasa e de Cubells Dalos e de Mecya e altres de les dites honors paguen aytant e e no mes que pagaren si pagassen ab los dits dos braces. E que les dites L milia lliures puxen haver cullir levar e pagar lo dit braç e altres de la sua contribucio e los singulars de aquell per via de imposicions o per aquelles vies e maneres ques volran. E si los dits tres braces o laun daquells o algun singular o singulars daquells volran pagar la quantitat que en lo dit do los tocara per via de imposicio la qual en aquell cas hagen a posar en pa en vi o en carn frescha o en salada quis vena a tayll que los clergues persones ecclesiastiques Richs homens Cavallers e tantsolament homens de paratge ne altres en aquella no paguen sino axi com huy fan e aquesta vegada sens preiudici dalgun dels dits braces. Les quals empero C milia lliures de novell donades sien pagades e convertidas axi e en aquell temps e en aquells affers quis segnexen ço es que per tot octubre prop vinent los dits dos braces hagen fet compliment a la sua part e lo dit braç ab tots aquells de la sua contribucio a la sua part. Pero que aquelles persones qui hi seran per la present Cort ordonades ab sagrament e ab homenatge lo qual hagen a fer los lechs en poder del veguer de Barchinona e los clergues sagrament en poder del bisbe de Barchinona o de son official e tots ab sentencia de vet la qual hagen a reebre del dit bisbe de Barchinona o de son vicari o official sien estretes e obligades axi efficablament com fer se puxe que les dites C milia lliures convertiran solament en paga de les dites companyes e del Comte de Trestamara si entraran en Castella e no en altra manera ne en altres usos ne en altres coses ne cases. E si lo contrari fahien que nols sie pres en compte ans sia imputat a ells e a lurs bens dels quals lo General ho puxe haver e cobrar. E encara sien punits com a trencadors de sagrament e homenatge sens tota excusacio. E si les dites C milia lliures a les dites coses no bastaven que lo Senyor Rey de ço del seu propri o de son patrimoni hi hage a fer compliment o ho hage fer fer als Regnes Darago e de Valencia axi que dels diners o bens de la Deputacio de Cathalunya e dels dits Regne e ylla noy sia mes avant despes ne convertit un diner. E si per ventura cas sesdevenia que la dita entrada nos fes que totes les dites C

milia lliures se hagen a convertir e despendre en la forma e manera contenguda en lo capitol fet sobre la distribucio de les CCCC.xx.V milia lliures del do del primer any davall scrit e per aquelles persones en aquell capitol contengudes.—*Plau al Senyor Rey exceptat ço que dessus se conte de la deduccio de la dita honor Dalos e de Meeya e del pagament fahedor de les decimes car nos poria fer per ço com son obligades axi an Berenguer Bertran per lo fet de Cerdenya com als cardenals per restitucio de ço que fon pres de les lurs vendes que fon convertit en los affers de la guerra. E exceptat e declarat quel do fet en la Cort de Tortosa se puxa es haia a convertir en deffensio de la cosa publica segons la ordinacio devall feta en lo divuyten capitol qui comence* Les quals *CCCC.XXV* milia lliures *etc. Empero plau al Senyor Rey que aquesta quantitat quen vendra a les dites honors sia deduhida o levada de tot lo dit do.*

IX. Item com en la dita Cort de Tortosa per lo segon any fossen donades en la dita deffensio CCCC.XXV milia lliures barchinoneses en les quals occorrien aquells mateixs defalliments qui eren en les CCC.XXV milia lliures del do del primer any fet en la dita Cort Perço la present Cort suplent e declarant los dits deffalliments axi per creximent de les dites generalitats e sal segons la forma e ordinacio damunt dites com per la forma e ordinacio seguents vol e ordona que les dites CCC.XXV milia lliures sien pagades axi com se segueix ço es que les CL milia lliures qui segons ordinacio feta en la dita Cort de Tortosa devien esser haudes e pagades en lo segon any per imposicio de farina o de fogatge sien haudes e pagades en lo dit segon any qui empero començara lo dit primer dia de juny prop vinent del any M.CCC.LXVI. axi e en les formes e maneres ordonades e contengudes damunt en lo primer capitol tocant la ordinacio de la paga de les CL milia lliures del primer any Exceptat que sien pagades per los termens seguents ço es la tercera part lo primer dia de Setembre del dit any qui començara lo dit primer de Juny prop vinent e laltra tercera part lo primer dia de Janer apres seguent qui sera del any M.CCC.LXVII e laltra tercera part lo primer die de Maig apres lavors seguent.—*Plau al Senyor Rey.*

X. Item com segons la ordinacio de la Cort de Tortosa en lo primer any del present do o proferta deguessen esser venuts censals morts per los dits tres braces de la Cort tro en preu de L milia lliures E en lany segon de la dita proferta ne deguessen esser venuts per semblant quantitat daltres L milia lliures linteresse de les quals devie esser assignat sobre les generalitats segons que en los dits capitols de la Cort

de Tortosa se conte E per les grans quantitats que en lo primer any de la dita proferta se han a haver e a cullir e per moltes despeses ja fetes sia necessari que en lo primer any los dits tres braces se puxen acorrer de les dites L milia lliures per ques devien vendre censals en lo dit segon any E per conseguent se hage fer esmena a la ayuda del dit segon any de les dites L milia lliures quis havien haver per les dites vendes per ço ordona la dita Cort que en satisfacio e esmena de les dites L milia lliures del any segon o de aytant com los dits braces o la i dells hagues pres e mes en paga del do del dit primer any de la quantitat de les dites L milia lliures o de la part a qualsevol dels dits braces pertanyent a pagar en aquelles hagen a donar e crexer en lo dit segon any a la dita defensio en los termens en lo dit vuyte capitol contenguts la qual quantitat o quantitats poguessen haver e levar aquell braç o braces qui per la dita forma se fos planit de les dites L milia lliures del segon any o partida daquelles per aquella forma o manera ques volran com en altra manera falrien a la ayuda de les dites CCC.XXV milia lliures promeses per ayuda del segon any—*Plau al Senyor Rey.*

XI. Item xxv milia lliures barchinoneses havedores e pagadores en lo dit segon any de la dita ayuda o imposicio posada sobre la dita sal segons la ordinacio damunt dita pero que passat e complit lo dit segon any la dita ayuda o imposicio de la dita sal ces decontinent daquiavant de tot en tot pagades empero abans les dites quantitats de xxv milia lliures per cascun any quities de messions. Empero si dins los dits dos anys de la dita imposicio de la sal no eren exides les dites L milia lliures quities de messions e dels prens de les salines axi com dit es ab anediment [1] o sens anediment que la dita sal sia e estia tant e tan longament en lo dit Principat Regne e ylla tro que exides ne sien complidament les dites L milia lliures segons que es dit—*Plau al dit Senyor Rey que per aquella forma e manera que damunt ha ja respost als capitols que parlen de la sal del primer any.*

XII. Item LX milia lliures barchinoneses havedores e pagadores en lo dit segon any de les generalitats damunt dites convertidores ço es L milia lliures en la deffensio damunt dita e x milia lliures en pagar les pensions dels censals morts e violaris qui venuts hi seran lo dit segon any segons la forma damunt en lo primer any ordonada e que lo capitol sobre les dites vendes en lo dit primer any fahedores dessus

1 En el Proceso de la Real Cancilleria falta lo que sigue hasta las palabras *en lo dit Principat*, omisión que se ha suplido copiando el texto del Proceso del Brazo militar.

ordonat sia servat en totes coses en e per les vendes fahedores en lo dit segon any. E encara totes les altres coses en aquell capitol contengudes—*Plau al Senyor Rey en aquella forma e manera que ha damunt respost als capitols qui parlen de les generalitats del primer any e de les vendes dels censals e violaris fahedores en lo dit primer any.*

XIII. Item L milia lliures barchinoneses havedores de la Secca del dit flori quis bat a Perpenya dins un any començador segons lo arrendament fet de la dita Secca mijant lo mes de Juliol del any M.CCC.LXXII e si lo guany o emolument de la dita Secca o flori en lo dit any no muntava a les dites L milia lliures la dita Secca o flori stiga e romangua tant e tan longament que bast a les dites L milia lliures quities de messions. E si en lo primer any en lo qual segons lo arrendament fet de la dita Secca comença mijant Juliol prop passat del any M.CCC.LXV exia de la dita Secca mes de L milia lliures quities que ço que mes ne exira vaia en compte pro rata de les dites L milia lliures del dit segon any. E vol e ordona la dita Cort que lo arrendament fet de la dita Secca o flori per los Deputats residents en Barchinona qui aquell feren ab gran consell e deliberacio e de consentiment de la dita Senyora Reyna sia e romangue en sa plena força e valor.—*Plau al Senyor Rey quel dit arrendament romangue e haia fermetat. Quant a les altres coses respon segons que dessus ha respost en los capitols de la Secca del flori del primer any.*

XIIII. E lo guany e emolument qui exira de la dita Secca o flori dona la dita Cort en los dits primer e segon any segons que damunt se conte sots les condicions posades en los Capitols fets en la dita Cort de Tortosa los quals sien e romanguen en lur plena força e valor axi como si aci eren repetits. E per major pijament del dit flori sots la condicio seguent ço es quel Senyor Rey o la Senyora Reyna o lo Senyor Duch o altre en nom o auctoritat lur no puxen per nenguna raho o necessitat per gran que fos la on fos extrema necessitat ne per negun cas fer ne fer fer ne batre ne obrar en tota lur senyoria deça o della mar altra moneda dor aforada o no aforada de qualsevol ley pes forma o condicio sia sino lo dit flori a Perpenya en la forma ordonada en la dita Cort de Tortosa exceptat solament lo Reyal dor de Mallorques lo qual se puxe batre e fer en la dita Ciutat de Mallorques en la ley pes forma e manera acostumades e no en altra manera per ço que de la dita Secca puxa exir molt guany e emolument. E si lo contrari per lo Senyor Rey o per la Senyora Reyna o per lo Senyor Duch o altre en nom o per auctoritat lur era fet en qualque manera o per qualsevol cas e raho o necessitat tots los dits dons axi del primer com del segon

anys sien encontinent vans casses nulles e hauts per no atorgats e per no fets. E encontinent empero que les dites C milia libres quities qui de la Secca o flori deuen exir e seran exides segons ordinacio feta en la dita Cort de Tortosa convertidores en la dita defensio e servat lo capitol pro seguent lo afforament e cot fet del dit flori en la dita Cort de Tortosa hage a cessar e ces de tot en tot per ordinacio que la present Cort ne fa de voluntat e consentiment del Senyor Rey—*Plau al Senyor Rey.*

XV. Empero declara vol e ordona la dita Cort de consentiment del dit Senyor Rey que no solament les generalitats damunt dites segons que ja damunt es ordonat ans encara la dita Secca o flori sien e romanguen al General de Cathalunya e al dits Regne e ylla si ab los dits braces contribuhiran apres que les dites C milia lliures quities ne sien exides tant e tan longament tro los censals morts e violaris qui sobre les dites generalitats venuts seran sien entegrament reemuts e quitats e totes les pensions de aquells e les messions per occasio daquells censals e violaris en qualque manera fahedores sien complidament pagades e les quantitats quels dits braces hauran a cobrar en cas que no venen censals morts o violaris sien axi mateix complidament pagades. E que ne les dites generalitats ne la dita Secca puxen james cessar ne exir ne esser relevades ne toltes ne embargades ne hi puxe esser tocat en tot o en partida por lo dit Senyor Rey o per la dita Senyora Reyna o per lo Senyor Duch o per altre qualsevol persona tro que daço quin exira sien totes les dites coses ampliades e pagades. E que les persones qui a aço per la present Cort assignades seran les dites generalitats e emoluments o guanys del dit flori o Secca cullen e reeben e cullir e reebre facen e puxen e convertesquen en les dites coses e que ho puxen arrendar e vendre axi com los parega mils fahedor e expedient. E que hagen en special a fer les dites persones sagrament e homenatge los lechs en poder del veguer de Barchinona e los clergues sagrament en poder del bisbe de Barchinona o de son vicari o official que en les dites coses be e leyalment e curosa se hauran tota frau cessant e que aquelles servaran e compliran a les quals persones la dita Cort dona e otorga plen poder de fer e complir totes les coses dessus dites e que los dits Senyor Rey e Senyora Reyna e lo Senyor Duch juren en special per Deu e per los Sants quatre Evangelis que les coses damunt contengudes tendran e servaran e tenir servar e complir faran e que noy vendran ne y faran contra ne y lexaran contra fer o venir per neguna raho dret o necessitat o per negun cas cogitat o no cogitat les quals persones per la dita Cort a aço eletes son aquestes ço es per lo braç de la

Clerecia en Berenguer dez Pujol canonge de Vich e per lo braç de la Cavalleria en Berenguer de Pontons cavaller e per lo braç de les Ciutats e Viles Reyals en Pere dez Pla ciutada de Barchinona. E si per ventura algun dels dessus dits ans que les dites coses fossen complides se moria o per longa absencia no podia entendre en los dits affers quels altres dos romanents per poder que la present Cort los en done ne puguen elegir altre daquell braç e de semblant condicio qui haia semblant poder.—*Plau al Senyor Rey exceptat ço qui en lo capitol se conte del emolument de la Secca del flori sobre lo qual les vendes dels censals e violaris nos deuen fer segons la ordinacio feta en la Cort de Tortosa mes tant solament sobre les generalitats. E axi no seria rahonable cosa que per reembre aquells censals e violaris ne per paga de les pensions daquelles duras part lo temps ultra la manera quel Senyor Rey atorga al General de Cathalunya en la Cort de Tortosa.*

XVI. Item que del guany quis fara del batiment del flori en la Secca de Perpenya sien pagats los cavallers e los homens de peu qui tenen e guarden les reehenes en los castells Dopol e de Talcanyl e si lo disguany qui exiria del batiment del dit flori no bastava a pagar lo sou dels homens a cavall e de peu damunt dits axi e per aquella manera que es acordat entre lo Senyor Rey e ells o per avant se acordara quels Deputats del General de Cathalunya paguen e sien tenguts de pagar tot ço qui fallira al sou dels dits cavallers e homens de peu axi empero que tot ço quis pagara a ells per lo dit sou sie pres en compte als Deputats e abatut del present do.—*Plau al Senyor Rey.*

XVII. Item vol e ordona la dita Cort que la moneda havedora levadora e pagadora per los dits dos braces de la Clerecia e Cavalleria per la lur part en o de les dites profertes o dons sia posada exida e cullida solament per los Deputats dels dits dos braces residents en Barchinona o per aquelles persones qui per aquells Deputats a aço seran ordonades. E semblantment la moneda havedora levadora e pagadora en e de les dites profertes o dons per lo dit braç de Ciutats e Viles Reyals e altres de la sua contribucio sia posada exida o cullida tant solament per aquelles persones qui per lo dit braç deputades hi seran. Sau que en la Ciutat de Mallorques en cas que lo dit Regne contribuescha ab los dits braces hagen un o dos Deputats. Empero tota la moneda sia distribuhida e convertida per tots los Deputats ensemps residents en Barchinona en la dita deffensio segons que damunt e devall es ordonat axi que solament la dita distribucio sia comuna.—*Plau al Senyor Rey.*

XVIII. Item que en cas que lo dit Regne de Mallorques ab la dita

ylla de Manorcha no volgues pagar ab lo dit Principat de Cathalunya en la manera e forma damunt expressades que lo Senyor Rey prometa e jur que fara fer de fet e ab acabament al dit Regne e ylla la dita paga e contribucio axi com dit es com sia cosa rahonable que los dits Regne e ylla no sien franchs de la dita contribucio. E que aços faça daci per tot lo mes de Noembre prop vinent. E en cas que lo dit Senyor Rey no ho fer fes de fet e ab acabament encontinent la present ayuda o proferta axi del primer any com del segon ces de tot e sia hauda per no feta e per no atorgado e encara nulla. Pero es entes que abans que la present ayuda do o proferta cessas sia pagat tot ço que sera degut tro en aquell dia an Berenguer Bertran cambiador o a qualssevol altres persones per la Deputacio e encara sien pagats e reemuts los sensals e violaris segons que demunt es dit e tots altres deutes que la Deputacio dege en aquell temps e tot ço quen hisques sia convertit solament en les dites coses e no en altres. Pero allo allegat cessas encontinent lo dit do o proferta del primer e del segon anys. E noresmenys durant lo dit temps daci per tot lo mes de Noembre totes mercaderies e altres coses contengudes en los capitols de les generalitats qui entraran en lo dit Regne o yllas a aquell adiahents e daquell Regne e yllas entraran en Cathalunya paguen entre tant en Cathalunya totes les generalitats dessus dites e tots altres carrechs contenguts en aquelles. E que lo Senyor Rey o la Senyora Reyna o los Deputats o altres qualsevol persona o persones sobre les coses contengudes en aquest capitol o partida daquelles no puxen fer o fer fer alguna declaracio o interpretacio o altre qualsevol acte contrari. E si lo contrari en qualque manera se faya que tot ço qui contrari si fes sia haut per no fet e per nulla.— *Plau al Senyor Rey empero exceptat o declarat que axi com es prefinit temps per tot lo mes de Noembre sia prefinit e haud per prefinit per tot lo mes de Deembre e aço per tal cor per lo temps del ivern en que som tant breu temps no serie sufficient. Maiorment a la tan gran pena quel capitol hi posa a aço declarat que abast que per tot lo dit mes de Deembre sia atorgat e posat en estament ques puga haver per los de Mallorques de contribuhir en lo dit do. Car de necessitat es que han haver temps covinent a fer les pagues de ço quels hi pertany. Empero que los Deputats residents en Barchinona qui en la fi del dit temps seran puxen sils sera vist necessari aquest temps prorogar solament tres meses.*

XIX. Los quals CCCC.XXV milia lliures sien despeses en la forma seguent primerament ne sia deduhida la quantitat que los Deputats elets en la Cort de Tortosa han ja despesa. Encara mes ne sien des-

peses en la entrada fahedora en Castella ço es en les companyes de França e del Comte de Trestamara C milia lliures e aquestes sien levades devant totes coses per ço com iversosament se han haver e despendre. E en cars que la dita entrada se faça sien tenguts D homens de cavall de Cathalunya en les fronteres e la hon lo Senyor Rey los haura mester daci per tot lo mes de Maig prop vinent o aytants homens a cavall o mes o menys com als Deputats residents en Barchinona sera vist fahedor. E lo romanent a compliment de totes les dites CCCC.XXV milia libres del do del any present sia convertit en pagar les rehenes si pagades no eren del emolument del flori e encara en apparellaments de armada de mar e en altres messions necessaries a la Deputacio. E en cas que la dita entrada de Castella nos fes per ço com la dita deffensio haura mester mes homens a cavall les dites C milia lliures ques deguesen convertir en la dita entrada sien convertides en sou de homens a cavall daytants com trobar e haver sen puxen de Cathalunya. E lo romanent sia convertit e despes en sou daltres homens a cavall los quals lo Senyor Rey puxe e hage haver don li placia e en armada de mar.—*Plau al Senyor Rey.*

XX. Empero plau a la Cort per ço que lo Senyor Rey no romangue desacompanyat maiorment si lentrada se fahia e per ço encara que lo dit Senyor puxe cobrar poderosament ço del seu que los Deputats puxen pagar de la dita quantitat axi en lo sou de cavallers de Cathalunya com daltres e a despendre fins daci a la festa de Nadal ultra lo sou dels dits D homens de cavall e ultra aquells del Comte de Trestamara xviij libres barchinoneses e no mes.—*Plau al Senyor Rey.*

XXI. Item que tot hom de qualque condicio sia qui entre en sou de novell dins deu dies apres quel sou haura pres sie tengut de partir del loch hon lo pendra per anar en la frontera. E daço sia tengut de fer sagrament e homenatge com pendra la dita paga. E encara los damunt dits qui entraran en sou o encara pendran sou adevançat per la ordinacio feta per la dita Cort com pendran la paga del dit sou adevançat facen sagrament e homenatge en poder daquells qui lo dit sou los pagaran que si per qualsevol cas no complien de servir lo temps de que lo dit sou adevançat pres haurien que aquell sou o ço quen romangues a servir sens tota requesta dins dos meses apres que seran tornats en lurs cases restituhiran als dits Deputats o a aquells qui per ells ordonats hi seran.—*Plau al Senyor Rey.*

XXII. Item les CCC.XXV milia lliures del do del segon any per ço com la cosa esdevenidora es incerta e nos pot saber de present los affers com exiran los Deputats residents en Barchinona com venran

que sera necessari ques ordon la despesa del do del segon any ne hagen res a despendre daquell hagen e degen appellar les persones devall scrites a aço per la present Cort eletes ço es del braç de la Esgleya los Reverents en Pere per la gracia de Deu Archabisbe de Terragona e en Romeu bisbe de Leyda en Bernat Olives Ardiacha de Leyda en Ramon Giner cabiscol Durgell E del braç de la Cavalleria lo egregi baro en Johan Comte de Empuries e lo noble Nuch Vescomte de Cardona e en Pauquet de Bell castell e en Berenguer dez Pujol cavallers E del braç de les Ciutats e Viles Reyals en Romeu de Busquets ciutada de Barchinona en Pere de Carcassona ciutada de Leyda en Luis Estruç ciutada de Gerona en Guillem Rodon burges de Perpenya e en Berenguer de Vergos de la vila de Cervera los quals ab los dits Deputats ensemps ab consell daltres persones quels sera vijares que y sien mester hagen plen poder lo qual la present Cort los dona de present de ordonar en quina manera e forma e en quines ne quals coses axi per terra com per mar lo dit do de CCC.XXV milia lliures se despendra es convertira e encara de elegir capita aytal com los parega segons la armada que acordaran esser feta. E si les dites persones dins xx dies comptadors apres que per los Deputats seran personalment o en lurs domicilis o cases citades no venien en Barchinona per qualsevol cas o raho que en aquell cas los dits Deputats ab aquelles de les dites persones qui seran vengudes en Barchinona o ab la maior partida daquelles puxen fer e ordenar les dites coses damunt e devall en aquest capitol contengudes. Entes empero e declarat que si alguna o algunes de les dites persones apres lo dit terme e ans que les dites coses fossen ordonades venien puxen e degen esser recebudes en la dita ordinacio en aquell punt que lavors seria. Enten empero e ordona la dita Cort que les persones damunt dites e cascuna delles hagen e sien tengudes de venir personalment a la ciutat de Barchinona per la dita raho si donchs no eren en la frontera en servey del Senyor Rey e de la cosa publica o no esen empatxades per malaltia en lo qual cas puxen e hagen a tremetre procuradors que sien bones persones e sufficients a fer les dites coses als quals hagen a dar plen poder e bastant sobre les dites coses e no limitat. E que entre tant tro que la dita distribucio segons que dit es sera ordonada lo dit do en tot o en partida per los Deputats o altres qualsevol persones no puxe esser en res obligat ne despes si donchs no era ço quen hagnessen a pendre e despendre per apparellaments de armada de mar. Exceptat empero e declarat que si los xij milia florins per la present Cort davall assignats en lo capitol fet de la distribucio de LXXX milia florins a pagar lo sou e estimes deguts als cavallers ca-

thalans de temps passat no bastaven a pagar lo dit sou e estimes quels dits Deputats sens consentiment de les dites persones e aquelles no appellades puxen pendre e convertir en aço del dit do del segon any aytant com ni falra tro a compliment del dit sou e estimes e encara del dit do puxen pendre e despendre e convertir en messions necessaries a lur arbitre a la dita Deputacio VI milia lliures quities de messions e que per ço que defalra a pagar lo dit sou e estimes e per les dites vj milia lliures puxen manlevar sobrel dit do e mogubellar e aquell do obligar per les dites rahons ço es per fer compliment al dit sou e estimes de temps passat deguts als dits cavallers cathalans per haver les dites vj milia lliures quities de mogubell. Enten empero la dita Cort que si Naymerich Dusay e en Jacme de Gualbes cambiadors per la obligacio a ells novellament feta reebien res de la resta que dels dous fets en les Corts de Muntço o de Barchinona deu esser tornada al General de Catholunya que tot ço que ells hauran o reebran de la dita resta sia deduhit del dit do del segon any e tornat e restituhit al dit General ço es a caseun braç e singulars daquells ço quels en pertanyeria.—*Plau al Senyor Rey. Empero que la resta la qual ja es obligada an Aymerich Dusay e an Jacme de Gualbes no sia hauda del do del segon any lo qual ja es obligat a grans quantitats de diners qui son ja despeses en lo primer any. Maiorment car per esguard de aquella resta lo Senyor Rey ha soffert quel do novell quis deduhis al començament de C.XXX milia lliures sia estat fet de C milia lliures tant solament. Empero plau al Senyor Rey que si los Deputats residents en Barchinona veen e conexen quel do del segon any bast a deffensio de la cosa publica que en aquell cas la dita resta sia hauda e deduhida daquell do e no en altra manera.*

XXIII. Item Senyor la dita Cort general entesa vostra proposicio fundada en la dita entrada fahedora en Castella anadint al dit do novell DC. milia libres e altra aquell do done e profer per raho de la dita entrada xxxx milia florins dor en aquella forma ço es que xx milia florins dels dits xL milia florins sien hauts e pagats de la resta qui devie esser tornada al General de Cathalunya del do fet en la Cort de Muntço la qual resta munta a xv milia DC libres. E que de la dita resta sien pagats mogubells usures e messions les quals se hagen a pagar e a fer per raho dels dits xx milia florins. Enten la dita Cort e sots aquesta condicio fa lo dit enadiment que los dits xx milia florins se hagen haver de la dita resta. E que en altra manera lo General de Cathalunya no sie tengut de pagar los dits xx milia florins la qual resta la dita Cort faça desobligar de la obligacio daquella resta feta an

Eymerich Dusay e an Jacme de Gualbes obligant a aquells en loch de la dita resta la paga fahedora en lo mes de juliol prop vinent del arrendament fet de la Secca dels florins de Perpenya e altres obligacions a ells fermes e necessaries del do fet en la Cort de Tortosa.—*Plau al Senyor Rey.*

XXIIII. E los romanents xx milia florins sien hauts e pagats per la forma seguent es assaber per vendes de censals morts o de violaris venedors sobre les generalitats e encara sobre la Secca dels florins quis baten a Perpenya e lo emolument e guany de la dita Secca dels quals emoluments hagen e sien tenguts de fer les universitats de les Ciutats Viles e lochs de prelats e persones eclesiastiques de richs homens e cavallers ab aquells de la lur contribucio per x milia florins quitis de messions. E les universitats de Ciutats Viles e lochs Reyals de Cathalunya ab aquells de la lur contribucio per altres x milia florins quitis de messions e que les dites universitats per si o per lurs sindichs o procuradors puxen fer sobre les dites generalitats e Secca dels dits florins totes e sengles e aquelles seguretats obligacions e caucions axi specials com generals ques volran e axi fermament e segura com fer se puguen. E encara puguen fer les dites vendes per aquell preu o preus que poden fer les altres vendes segons lo capitol damunt posat e en les maneres e formas en aquell capitol contengudes anedida en aquestes vendes la dita Secca dels dits florins. E los dits XL milia florins sien cullits hauts despeses e administrats en lo fet de la dita entrada per les persones eletes per la Cort en la administraccio e distribucio de les C milia lliures damunt dites del novell do—*Plau al Senyor Rey.*

XXV. Item que les pensions dels dits censals e violaris e totes messions per aquells fahedores sien pagades entegrament cascun any de les dites generalitats e Secca tant e tan longament tro que sien complidament reemuts los quals se puxen es hagen a reembre del emolument o guany de la dita Secca encontinent que sien batuts en aquella Secca L milia marchs dor fi atorgats en la Cort de Tortosa esser batuts en la dita Secca e daquen sien exides les C milia lliures en la dita Cort de Tortosa ordonades de la qual Secca e emolument daquella sien haudes e cobrades totes les pensions dels dits censals e violaris qui seran stades pagades os pagaran de les dites generalitats e encara les dites messions la qual reemço dels dits censals e violaris sia feta per aquelles persones qui per la present Cort son o seran ordenades a reembre los altres censals e violaris damunt dits. A les quals persones sia respost en lo dit cas sens tot contrast del guany e emolument de la dita Secca continuament tro que los dits censals e violaris sien reemuts e

les pensions e messions pagades es assaber aquelles que per la dita raho seran venuts. Romanents empero obligades les dites generalitats per los dits censals e violaris e pensions e messions daquelles tro que sien reemuts—*Plau al Senyor Rey pero encontinent pagades les C milia lliures atorgades en la Cort de Tortosa del guany del dit flori sien reemuts los dits censals e violaris entro en la dita quantitat romanents al Senyor Rey los xij milia florins ço es M florins per cascun mes quel Senyor Rey ne deu haver segons les Corts de Tortosa.*

XXVI. Item que la dita Secca haie esser e durar en la forma ordonada en la Cort de Tortosa e encara lo afforament dels dits florins tant e tan longament e continuament ultra les dites generalitats tro que complidament los dits censals e violaris sien reemuts e les dites pensions e messions pagades los quals empero se hagen a reembre de la dita Secca axi com damunt es dit. De la qual Secca sien pagades e restituhides e haudes les pensions qui seran stades pagades os pagaran de les generalitats e les dites messions e que encontinent sien començats de reembre com en la dita Secca seran batuts los dits L milia marchs dor fi o daquells sien exides les dites C milia lliures. E que tro que tot aço sia complit lo emolument de la dita Secca provenidor apres que los dits L milia marchs dor fi hi seran batuts e les dites C milia lliures daquelles seran exides no puxa esser convertit en tot o en partida en negunes altres afers ne coses per nenguna raho ne puxa esser en res embargada ne preiudicada per vos Senyor ne per la Senyora Reyna ne per lo Senyor Duch ne per altre qualsevol persona en nom o per auctoritat vostra o de la Senyora Reyna o del Senyor Duch ne encara per Cort general ans les dites persones assignades a reembre los dits censals e violaris puxen la dita Secca arrendar sens tot embarch segons quels parra esser fahedor tant e tan longament tro que totes les dites coses sien complides e que aquells qui la dita Secca regiran facen e sien tenguts de fer sagrament e homenatge que daquella Secca e emolument daquen provenidor respondran entegrament a les dites persones per la raho damunt dita. Pero com los dits L milia marchs dor fi hi seran batuts e daquen seran exides les dites C milia lliures quities de messions e los dits censals e violaris seran reemuts e totes les pensions daquells e messions pagades entegrament encontinent haia a cessar e ces lo afforament dels dits florins ordonat en la dita Cort de Tortosa. Enten empero la dita Cort que per les dites coses no sia fet algun preiudici al capitol damunt posat e fet sobre les vendes dels altres censals morts e violaris que son stats ordonats vendre sobre les dites generalitats ans lo dit capitol e tots los altres fahents per los dits censals e violaris e

per pagar les pensions e messions daquells e encara per reembre aquells sien e romanguen en lur plenera força e valor—*Plau al Senyor Rey que haudes les dites C milia lliures del guany del dit flori sien reemuts del guany del dit flori los dits censals e violaris e pensions e messions fetes per raho dels dits xx milia florins lo qual atorgament lo dit Senyor Rey fa en la forma ques atorga en la Cort de Tortosa les dites C milia lliures qui deuen exir del dit guany.*

XXVII. E si per ventura los braces de la clerecia e Cavalleria los dits x milia florins qui a la lur part ne venen no volran o no poran haver per via de les dites vendes de censals morts o de violaris dacper tot lo mes de Deembre propvinent aquells hajen e sien tenguts haver e pagar en lo mes de Janer apres seguent en aquesta forma ço es que la Cort dona de present plen poder als Deputats elets en aquesta Cort o als procuradors o execudors del do novell que puxen e degen afigir a la paga del fogatge que se ha a pagar en lo dit mes de Janer del do de Tortosa als homens daquells qui per les dites vendes no hauran haut compliment a la part a ells pertanyent en los dits x milia florins aytant com los hi fallira ne als dits homens toque o tocara. E aquesta quantitat per la forma damunt dita e en lo dit mes de Janer pagadora hagen a assegurar les universitats dels dits dos braces ab plenas e bastants seguretats als cambiadors qui daço dites faran les quals seguretats puxen fer fer los dits Deputats o los dits procuradors o execudors axi plenerament e segura com fer se puxen. Empero ab tota aquella cura e diligencia que dar si puxe sien cercades de present les dites vendes e ques facen totes aquelles ques puxen trobar. Enten empero la dita Cort que lla hon los dits braces pagassen los dits x milia florins o partida daquells per via de fogatge que encara puxen fer les dites vendes per la quantitat que hauran pagada per via de fogatge e aquella convertir en ço ques volran.—*Plau al Senyor Rey.*

XXVIII. Axi mateix si lo dit braç de les Ciutats e Viles Reyals no pora o no volra los dits x milia florins quels en venen haver e pagar per les dites vendes que aquells puxe e hage haver per la forma damunt prop dita e dins lo dit mes de Janer al qual braç e a aquells de la sua contribucio sien aximateix servades les coses en lo prop dit capitol contengudes les quals sien haudes aci per repetides.—*Plau al Senyor Rey.*

XXIX. E en cars que los dits braces o algun daquells haguessen ço es cascun braç la sua part per altres vies o maneres e no per les dites vendes que aquella quantitat que ha pagar [1]..... vies o maneres

1 Esta laguna existe en ambos Procesos.

hagen e cobren e puxen haver e cobrar de la dita Secca e del emolument daquella e de les dites generalitats en lo qual encara cars aquell braç o braces que no vendra o no vendran e pagaran per altres vies e maneres puxen haver e reebre de les dites generalitats e Secca e cascuna daquelles cascun any aytantes pensions com seran aquelles dels dits braç o braces que vendran e encara puxen pendre e haver de les dites generalitats e Secca aytanta quantitat e en aquell temps quanta e quant ne pendran en reebran aquells qui les dites vendes hauran fetes per reembre aquelles. Pero tot quant se pagara o sera stat pagat o haut de les dites generalitats per raho daquells censals e violaris o per raho daquesta proferta quant als dits romanents xx milia florins puxe e dege esser haut e cobrat de la dita Secca e del emolument daquella la qual no puxe cessar ne esser embargada en res tro que tot aço sia pagat e restituhit daquella e apres encontinent aço pagat ces lo dit afforament del dit flori e no abans.—*Plau al Senyor Rey.*

XXX. Item la dita Cort present volent e consintent lo Senyor Rey attenent que segons que damunt se conte los dits xx milia florins los quals se han haver de la resta dels dons de les Corts de Muntço e de Barchinona la qual es obligada als dits Naymerich Dusay e an Jacme de Gualbes cambiadors nos porien haver si la dita resta no era desobligada de la obligacio dels dits cambiadors vol e ordona e plen poder dona de present al Reverent en Romeu bisbe de Leyda e a Mossen Pauquet de bellcastell cavaller e an Pere dez Pla ciutada de Barchinona de desobligar e fer e tractar desobligar la dita resta de la obligacio dels dits cambiadors e de fer a aquells cambiadors e a qualsevol altres persones per desobligacio de la dita resta totes e sengles e aquellas obligacions assignacions e caucions ab totes seguretats e clausules ques volran o a ells parran fahedores e de les quals se poran convenir ab los dits cambiadors o altres persones axi sobre la Secca del flori de Perpenya e guany e emolument daquella com de e sobre lo do fet en la dita Cort de Tortosa e no sobre los altres bens del dit General ni dels singulars daquell lo qual do fet en la dita Cort de Tortosa la present Cort ha clarificat e que les dites obligacions puxen fer axi plenament e bastant com fer se puxen a profit dels dits cambiadors o daltres qualsevol persones ab les quals sobre aço contractaran e a tota fermetat lur sobre empero les dites coses e no altres e la dita Cort de voluntat del dit Senyor aquelles obligacions e assignacions ara per lavors loa aprova e conferma axi com mils fer e entendre se puxe e vol que vallen e tenguen e hagen plena valor e fermetat axi com si per la dita Cort eren fetes e fermades prometent ab ferma e solenne stipulacio que aquelles

tendra e observara e tenir e servar fara e quen res no y fara ne y vendra contra ne y lexara contrafer ni venir per alguna raho o necessitat per gran que fos.—*Plau al Senyor Rey.*

XXXI. Item vol e ordona la dita Cort que lo Reverent Pare en Christ en Romeu bisbe de Leyda e los honrats Mossen Pauquet de Bellcastell cavaller e en Pere dez Pla ciutada de Barchinona procuradors e executors del novell do o dos dells hagen plen poder lo qual la dita Cort de present lus dona de vendre la dita resta dels dons de les Corts de Muntço e de Barchinona prop passades damunt assignada a xx milia florins e al mogubell daquells segons ques conte en lo capitol del do dels dits xx milia florins la qual resta puxen vendre per aquell preu e aquelles persones de les quals e axi com a ells parra o sera vijares esser fahedor la qual venda o vendes puxen fer ab totes aquelles fermances e caucions que a ells parran esser fahedores e totes altres coses en aço que la dita Cort poria. Pero quel General de Cathalunya o los singulars daquells sia que de la dita resta se hage poch o molt no sian tenguts en altra manera dels dits xx milia florins o partida daquells ne encara de eviccio. Mas si la dita resta de les dites xv milia DC lliures o partida daquella era ja estada reebuda per los dits Naymerich Dusay e en Jacme de Gualbes per vigor de la obligacio daquella resta a ells feta que aytant com ells ne haguessen reebut puxen vendre e obligar los dessus dits sobre la Secca del flori de les pagues esdevenidores ço que los dits Naymarich e Jacme haguessen reebut de la dita resta per ço com si de la dita resta no fossen pagats los era assignat e ho havien haver de la dita Secca del flori.—*Plau al Senyor Rey.*

XXXII. Item vol e ordona la dita Cort que aquells Lxxx milia florins dor dels quals en Berenguer Bertran cambiador de Barchinona deu fer dita de taula per lo general de Cathalunya sien despeses e distribuhides per los Deputats de Cathalunya residents en Barchinona en la forma seguent ço es que de present ne sien trameses xx milia florins als homens a cavall e de peu cathalans qui son en les fronteres del Regne de Valencia per lo sou degut dels meses de Octubre e de Noembre si munten a tant E xxj milia CCC florins poch mes o menys ab lo mogubell los quals lo Senyor Rey ab alguns Richs homens de Cathalunya manlavaren a Valencia per pagar lo sou dels dits homens a cavall e de peu cathalans del temps passat. E xij milia florins en paga de ço que es degut als homens a cavall e de peu cathalans per les estimes dels cavalls que han perduts en servey del Senyor Rey en la dita deffensio e per lo sou a ells degut de temps antich. E x milia florins en paga del sou del Comte de Trestamara e de ses companyes. E encara ne sien

despeses x milia florins al sou dels homens a cavall qui guarden les reenes en los castells de Opol e de Taltahuyll e en paga daquelles LI lliures barchinoneses les quals en Guillem Guiu ciutada de Gerona bestrague a pagar lo sou dalgunes companyes qui guardaven lo castell Dostalrich e en los salaris de Scrivans e porters e daltres persones qui hagen treballat per la present Cort. E encara dels dits Lxxx milia florins sien pagats en Pere Bernat e en Ramon Company patrons de galeas de ço quels es degut per raho de la armada tro al dia de huy. E lo romanent dels dits Lxxx milia florins sia despes a coneguda dels dits Deputats en coses necessaries a la dita deffensio. E que la part pertanyent a pagar en los dits dons al Regne de Mallorques sien preses xxxx milia florins los quals puxen esser convertits e distribuhits en paga del sou de les companyes del Comte de Trastamara axi e en aquella manera que als Deputats parra esser fahedor. Empero es intencio de la dita Cort que tot ço quel dit Comte o ses companyes hagen pres o hagen donat de don als sotmeses del Senyor Rey axi en Cathalunya com en Arago sia retengut e pagat per los dits Deputats daquesta quantitat e de aquella que li deu esser donada per la entrada de Castella o encara tot ço que hagues a tornar a la Deputacio a coneguda dels dits Deputats. E lo sobrepus de la dita part que al dit Regne ne ve o pertany a pagar en los dits dons sia convertit e distribuit en sou e estimes de homens a cavall e de peu cathalans qui son o seran en les fronteras en ayuda de la deffensio de la cosa publica. E si la resta de la dita part quen ve a Mallorques en aquest primer any qui deu esser convertida en lo dit sou e estimes no bastava a xxx milia florins que sia fet compliment a aquells de la part que al dit Regne pertany a pagar en los dits dons en lo segon any. E quels Deputats residents en Barchinona facen sagrament e homenatge que les dites quantitats distribuhiran en les coses dessus dites e no en altres saul en messions a cullir e levar lo dit do. E sil fahien que nols sie pres en compte ans ho hagen a pagar e restituhir de ço del lur propri. E aço mateix prometa lo Senyor Rey e jur de servar e fer servar e complir e no contravenir en res per si o per altres persones qualsevulla. E si u fahia quel present do o proferta sia cassa e nulla e hauda per no feta e no atorgada e cessas encontinent de tot en tot. Empero abans quel dit do o proferta cessas fossen pagats tots deutes que fossen deguts a qualsevol cambiadors o persones de la Deputacio e encara los censals e violaris reemuts e pagats complidament ab les pensions e messions daquelles axi com dit es. Encara cessas lo dit do en la forma prop dita si lo dit Senyor Rey no fahia fer e complir ab acabament al dit Regne de Mallorques que la part al dit

Regne pertanyent en los dits dons fos mesa pagada e distribuhida en les coses dessus dites e no en altres qualsevulla coses en alguna manera.—*Plau al Senyor Rey.*

XXXIII. Item com los Deputats de Cathalunya residents en Barchinona a gran instancia del Senyor Rey e de la dita Cort hagen fetes e atorgades de fer an Berenguer Bertran cambiador de Barchinona pedites per ells fetes e fahedores per raho de la defensio de la cosa publica algunes obligacions de lurs bens propris jatsia a les dites coses obligacions no fossen tenguts sino solament dels bens de la Deputacio Perço ordona la dita Cort de voluntat e expres consentiment del Senyor Rey que si e quantes vegades los dits Deputats conexeran o veuran o presumiran rahonablement que al dit Berenguer Bertran defalques o degues defallir per qualsevol cas en son terme alguna paga o alguna partida daço que li es assignat e que ells per raho de les dites obligacions que fan o faran en noms propris no esperassen dampnatge si no si provehie en aquest cas los dits Deputats apellats primerament una persona de cascun braç ço es per lo braç de la Clerecia Mossen lo bisbe de Barchinona e per lo braç de la Cavalleria en Jacme de Meya donzell e per lo braç de les Ciutats e Viles Reyals en Ramon Ça Rovira ciutada de Barchinona e fet per ells primerament sagrament que en fer la dita tatxacio egualment segons que dit es se hauran leyalment e be poguessen tatxar e compartir destrenyer e fer cullir per tot lo Principat de Cathalunya compartent e per tots los lochs o persones de cascun braç segons que les altres coses son compartides en la present Cort per via de fogatge o per altra manera que a ells fos vista expedient ço que entendrien que dagues fallir al dit Berenguer Bertran daquella pagada. Empero si dins x dies apres que les dites persones daço serien requestes no venien en la Ciutat de Barchinona o stants en aquella en lo dit compartiment entendre no volien o no podien en aquell cas los Deputats ab aquelles qui present seran o entendre hi volran la puguen fer les dites persones en alguna cosa no sperades. Empero que los Deputats no puguen manlevar o obligar al dit en Berenguer Bertran ne a altres persones mes quel do en la present Cort fet no mes ne aquell do despendre en altres coses contengudes en los capitols damunt e devall en la present Cort fets e ordonats. Enten encara la dita Cort que si de alguna Ciutat Vila castell o loch o persones de Cathalunya de qualsevol dels dits tres braces la quantitat quels pertangues a pagar en los dits dons nos pogues haver per la qual cosa se hagues a fer lo dit compartiment que les dites persones hagen a compartir aquella quantitat que falrie als lochs e persones del braç on seria lo dit loch qui pagar no

volria o no poria. E que en exiguir e cullir aquelles quantitats que defalrien les quals haurien compartides haguessen aquell poder que huy han en los dits dons per auctoritat del offici de lur deputacio. E si per ventura los dits Deputats per qualsevol cas havien res a pagar al dit Berenguer Bertran de lurs bens o soferir dans per les dites obligacions que fan o faran al dit Berenguer en noms propris que aquellas quantitats ab tots damnatges e messions quen sofferien de les quals fossen creeguts de lur sagrament cobrassen e haguessen del General de Cathalunya no contrastant algun capitol ordonat o ordonador per la dita Cort lo qual pogues esser contrari a aço. E que per Cort de Cathalunya present o esdevenidora los dits Deputats en cas que damnatge ne haguessen haut no puxen esser revocats o gitats de la dita Deputacio ne lur poder en res minvat fins que en totes les dites coses sien plenament satisfets e guardats de damnatge. E no resmenys ara de present la dita Cort obliga als dits Deputats tots los bens del General de Cathalunya per guardar los de dan de les dites coses.—*Plau al Senyor Rey.*

XXXIIII. Item quel Senyor Rey e la Senyora Reyna o lo Senyor Duch o altre qualsevol persona en nom lur no puxen res tocar ni fer tocar ne consentir a la moneda de les presentes profertes ne distribuhir ne fer distribuhir res ne manaments lurs o dalguns dells no sien sobre aço obeyts en res e quel dit Senyor Rey o la Senyora Reyna o lo Senyor Duch o altre per noms lurs no pusquen demanar compte a aquelles persones qui distribuhiran la dita moneda per los dits braces. E que tot aço en special juren los dits Senyors que ho tendran e ho servaran e en res no hi faran ne hi vendran contra.—*Plau al Senyor Rey.*

XXXV. Item que durant la present ajuda dins lo dit temps dels dits dos anys neguna altra demanda ne ajuda ne prestech lo Senyor Rey ne la Senyora Reyna ne lo Senyor Duch ne altre per noms dells no pusquen fer demanar ne haver en Corts o fora Corts per alguna raho o cas que esdevenir o dir o pensar se puxe per qualsevol raho o manera o per raho o occasio de la present guerra de Castella o per altra guerra o per altre fet la qual demanda ne ajuda ne prestech no puxa esser feta ne als dits tres braces ne als homens daquells ne al Regne de Mallorques ne illes daquell en cars que paguen e contribuesquen en lo present do segons la forma e manera damunt expressades. E que aço prometen e juren los dits Senyor Rey e Senyora Reyna e lo Senyor Duch. E que les dites demanda e ajuda o prestech nos fassen nes puguen fer per força ne per grat als dits tres braces o a Ciutats Viles o lochs daquells ne encara a singulars persones de aquells. E si lo contrari de res daço se fahia que la present ajuda e proferta no hagues valor ans

fos cassa e nulla ipso facto e fos hauda per no feta e no atorgada axi que caseun [1] dels dits braces e singulars lochs daquells en aquell cas la pogues fer cessar per sa propria auctoritat Pagat empero ans quel dit do cessas tot ço que del dit do fos despes tro al dia que cessaria e reemuts los dits censals morts e violaris e les pensions daquells pagades ab les messions per aquells fahedores.—*Plau al Senyor Rey exceptat questes ordinaries e rendes e altres coses al Senyor Rey degudes exceptat ço que de grat per los dits braces o singulars daquelles a prechs del Senyor Rey o menys de prechs graciosament sens tota força e menaces e enfortiment li sera atorgat.*

XXXVI. Item que la dita ajuda sia posada levada e cullida segons que damunt es ja ordonat e sia distribuida tant solament per los Deputats dels dits braces residents en Barchinona e que en aço ne per lo dit Senyor Rey ni per la Senyora Reyna ne per lo Senyor Duch ne per nengun official lur ne per altra persona no puscha res esser mudat ne tocat ne encara als presents capitols ne a caseun daquells e que negun manament en contrari no sia servat ne los dits Deputats ne altres qui les coses damunt e davall scrites o alguna daquelles hagen a ministrar o a fer no sien tenguts de obeyr aleun manament en contrari.—*Plau al Senyor Rey si donchs request dins x dies apres no u revocava.*

XXXVII. Item que alcu dels Deputats o altres persones no hagen poder de fer manleutes ne barates ne obligar los dits dons sino solament los Deputats residents en Barchinona e aquells Deputats solament hagen poder de fer manleutes e barates convertidores [2] en les coses demunt dites e no en altra cosa segons que dit es. E si per algun dels Deputats o per altres sino per los Deputats residents en Barchinona o per aquells mateys ultra la forma demunt dita se feyen manleutes o barates o obligacions que aquells lo dit General no sia tengut pagar ne los oydors de Comptes a aço elets no u degen ne u puxen pendre en compte ans aquells qui fets les hauran ho u haguessen a pagar daço del lur.—*Plau al Senyor Rey.*

XXXVIII. Item que tota la moneda del present do venga en poder de cert cambiador o cambiadors axi quels dits Deputats ne altre persona non puxen reebre res ans los dits cambiador o cambiadors ho hagen degen e ho pusquen reebre tot los quals cambiador o cambiadors ho hagen a pagar en les coses damunt e devall scrites e no en altres

1 Esta palabra se omitio en el Proceso de la Real Cancilleria.

2 Del cotejo practicado entre dicho Proceso y el del Brazo militar, resulta que en el primero se han omitido las palabras que siguen á *convertidores* hasta las que dice *obligacions*, de este mismo capitulo.

ab albera dels dits Deputats residents en Barchinona.—*Plau al Senyor Rey.*

XXXIX. Item que tota la ajuda feta per la dita Cort sia convertida e despesa en defeniment dels dits Principat de Cathalunya e Regne de Mallorques e jlla de Manorcha en cas quels dits Regne e illa contribuesquen e paguen en lo dit do en la quantitat quils en venga. E si per les parts de Rossello de Cerdanya e de Conflent o daltre part del dit Principat de Cathalunya per mar o per terra era necessari de fer ajuda e defensio per invasio de enemichs o per altra manera que los dits Deputats residents en Barchinona certificats daço per lo Governador de Rossello e de Cerdanya o per altre official o persona de auctoritat degen e sien tenguts de accorrer e donar recapte a aquella partida axi de homens a cavall com de peu segons lur bon arbitre tot oy e tota favor postposats. E que en aço vullen esser diligents e que messions vanes no sen facen ne hi consenten e que axi mateix guarden diligentment que les dites partides del dit Principat sien be guardades en manera que no pusquen esser invahides ne mal tractades. E semblantment sie entes del Regne de Mallorques e ylla de Manorcha en cas que paguen e contribuesquen en lo present do. Empero los dits Deputats hagen poder de consentir si vist los ho sera fahedor quels homens a cavall o partida daquells quis pagaran del dit do vagen en altres partides fora Cathalunya a prechs del Senyor Rey fahedors per letra o carta sua en deffensio de la cosa publica. Enten empero la dita Cort quels dits Deputats no puguen res despendre dels dits dons en stabliment de forças e si n fahien que nols fos pres en compte.—*Plau al Senyor Rey.*

XL. Item vol e ordona la dita Cort que totes messions que durant la present guerra se faran axi en correus per terra com en lauts per mar o altres vexells qui porten algunes noves o ardits del fet de la guerra sien pagades de la Moneda del dit General.—*Plau al Senyor Rey.*

XLI. Item que tots cavalls e rocins qui lany present se son perduts o durant lo temps del present do o proferta se perdran per terracenia de enemichs o en altra manera en defensio de la terra en lo Principat de Cathalunya o en lo Regne de Mallorques e ylles a aquell adiacents posat quels dits cavalls e rocins no sien meses en son ne estimats sien esmenats e pagats a conexença dels Deputats residents en Barchinona.—*Plau al Senyor Rey.*

XLII. Item com en la dita Cort de Tortosa del nombre dels Deputats en aquella Cort elets fossen ordenats iij Deputats residents en

Barchinona ço es del braç de la Clerecia en Bernat Valles canonge de Barchinona e del braç de la Cavalleria Mossen Bernat ces Torres cavaller e del braç de les Ciutats e Viles Reyals en Pere Buçot ciutada de Barchinona a demanar tot ço que exira per qualque manera del do fet en la dita Cort e a levar e cullir per si o per altres aquell do e encara a demanar totes penes e tota altra pecunia que per qualque raho o manera pogues provenir a la Deputacio e que aquella pecunia poguessen administrar metre e despendre en la dita deffensio segons empero la forma e condicio expressades en los capitols ordonats en la dita Cort. E que poguessen ordonar officials comissaris e ajudants e cullidors e scrivans e porters a lur offici necessaris e a aquells constituhir salaris covinents e moderats e aquells remoure e revocar com a ells fos vist fahedor. E encara si los ordinaris dels lochs a requesta dels dits Deputats no volien fer execucions o en fer aquellas esen negligents contra aquells qui tenguts fossen de pagar lo dit do si pagar no u volien o en altra manera no complissen ço que deguessen per raho del dit do que en aquell cas los dits Deputats poguessen fer per si o per altres les dites execucions. E la present Cort veent e considerant que [1] aquestes coses no son bastants tres Deputats com los affers sien grans e de gran pes e hagen mester sobirana cura e diligencia vulle e ordon que dos Deputats del braç de la Clerecia e altres dos del braç de la Cavalleria e tres del braç de les ciutats e Viles Reyals qui puxen esser residents en Barchinona sien elets e assignats a cullir administrar e despendre ço qui roman del do fet en la dita Cort de Tortosa e a fer complir e exeguir les altres coses damunt e devall per la present Cort ordonades. E a aço son elets del dit braç de Clerecia lo dit Bernat Valles e en Berenguer dez Puyol canonge de la Seu de Vich e del braç de la Cavalleria lo dit Mossen Bernat ces Torres e Mossen Bernat Alamany Durriols cavallers e del braç de les ciutats e Viles Reyals en Pere dez Pla e lo dit en Pere Buçot ciutadans de Barchinona e Nermengau Marti burges de Perpenya. E que aquests Deputats puxen fer e fassen residencia en Barchinona axi com dit es e puxen tots o la maior partida posar cullir levar e exhigir la moneda havedora dels dits dons e profertas servat empero lo XVII capitol damunt posat qui comença.—*Item vol e ordona la dita Cort que la moneda havedora levadora e pagadora* etc. E aquells dons e la moneda daquen provenidora e tota altre moneda pertanyent a la dita Deputacio puxen administrar despendre e convertir en la dita deffensio e fer complir e exeguir les altres

1 Aquí falta la preposición *á* en ambos Procesos.

coses contengudes en lo present capitol e los altres precedents e subseguents capitols servades empero les formes maneses e condicions en aquelles damunt e devall contengudes e posades.—*Plau al Senyor Rey.*

XLIII. Item del dit braç de les Ciutats e Viles Reyals son elets Deputats per caps de vegueries a la exaccio dels dits dons o profertes los davall scrits ço es I de la Ciutat de Gerona e aquest es en Luyç Struç ciutada daquella Ciutat e laltre de la Ciutat de Tortosa e es en Guillem Pinyol ciutada daquella e laltre de la vila de Perpenya e es en Pere Alanya burgues de la dita vila e laltre de la ciutat de Manresa e es en Francesch Ferrer ciutada daquella e laltre de la vila de Cervera e es en Ramon Pere e laltre de Vilafrancha de Penedes e es en Ramon Pellicer e laltre de la vila de Puigcerda e es en Pons Bosser de la dita vila. —*Plau al Senyor Rey.*

XLIIII. Item jassia que en la dita Cort de Tortosa fossen elets del dit braç ço es a les estimes e mostres en Ramon de Sentmarti ciutada de Leyda e a hoyr e diffinir los comptes en Jacme de Besanta ciutada de Barchinona empero ara revocat lo dit Jacme de Besanta es elegit en loch daquell Nanthoni de Maçanet ciutada de Leyda los quals Ramon e Anthoni exercesquen lo dit offici en la forma e manera contengudes en la dita Cort de Tortosa com en lo do novell damunt dit per la present Cort fet e hagen cascu dells en son offici en tots los dits dons per ordinacio de la present Cort plen poder ço es aquell e aytal e semblant poder com als dits en Ramon de Santmarti e en Jacme de Besanta e a cascun dells es o fou donat en la dita Cort de Tortosa lo qual aci sia hant per posat e repetit e que valla aytant com si u era de paraula a paraula.—*Plau al Senyor Rey.*

XLV. Vol empero e ordona la dita Cort que dos dels dits Deputats residents en Barchinona ço es aquells qui per ells a aço seran ordonats los quals se puxen mudar e variar hagen ple poder de reebre e hoyr determenar e deffinir comptes particulars axi dels Deputats e comissaris per caps de vegueries en la present Cort ordonats com daltres singulars persones als quals son estades e seran comanades quantitats de diners per los Deputats residents en Barchinona axi en la present Cort com en la Cort de Tortosa elets o per los cambiadors ab albera dels dits Deputats o en altra manera hauran res regit tengut e administrat dels bens de la Deputacio hagen encara plen poder de fer cartes e deffinicions e absolucions sobre los dits comptes.—*Plau al Senyor Rey.*

XLVI. Tots los altres empero Deputats elets e ordonats en la dita Cort de Tortosa qui en la present Cort no son stats mudats o revocats vol e ordona la present Cort confirmant aquells que sien e romanguen

cascun en son offici axi en lo dit do fet en aquella Cort com en lo dit do novell en aquesta Cort fet e hagen aquell e semblant poder que en la dita Cort de Tortosa los es stat dat lo qual aci sia haut per repetit e posat e que valla aytant com siu era.—*Plau al Senyor Rey.*

XLVII. Item que los dits Deputats axi aquells qui en la present Cort son stats mudats e elets com los altres qui romanen qui foren elets en la dita Cort de Tortosa hagen salari aquell e aytal e axi e en la forma e manera com es ordonat e tatxat en la dita Cort de Tortosa. Exceptat e declarat que los Deputats qui no seran residents en Barchinona e treballaran en exeguir cullir e levar la moneda dels dits dons haguessen aquell salari qui per los Deputats residents en Barchinona tatxat los sera los quals Deputats lo dit salari puxen tatxar segons lurs vijares e encara si als dits Deputats residents en Barchinona sera vijares e daço la Cort ne carrega lurs consciencias que per menys persones que la Cort no y ha assignades se puxen fer profitosament les cullites del dit do e los altres afers de la Deputacio quels dits Deputats residents en Barchinona puxen lo dit nombre aminvar en aquell loch e en aquell temps que a ells sera vijares sens mudament empero de persones e que aquells que no hauran mester no sien tenguts ne degen dar salaris.—*Plau al Senyor Rey.*

XLVIII. Item ordona la dita Cort per cessar grans messions e despeses que huy fa lo General de Cathalunya en salaris de Deputats axi de la present Cort com de la Cort de Muntço que los Deputats elets en la dita Cort de Muntço hagen e sien tenguts transportar e metre encontinent entre mans als Deputats del dit General residents en Barchinona en la present Cort elets tots los bens quals se vulla sien de la Deputacio de la dita Cort de Muntço qui pagats tots dentes a que la dita deputacio sia tenguda o obligada a quals se vulla cambiadors o altres persones sobren o sobran al dit General dels dons de la dita Cort de Muntço e de la Cort de Barchinona en lany prop passat celebrada axi que daquiavant en aquella Deputacio no entenen ne daquiavant no hagen ne prenguen per la dita raho algun salari.—*Plau al Senyor Rey.*

XLVIIII. Los altres empero capitols fets e ordonats en la dita Cort de Tortosa en quant toquen ne tocar poden lo do fet en aquella Cort e en la present o altres qualsevol si en la dita Cort de Tortosa ordonats e atorgats als dits braces o a qualsevol daquells o a singulars persones daquells sien e romanguen en lur forsa e vigor sino aytant com en la present Cort damunt o devall son estats mudats ocorreguts declarats revocats o tolts.—*Plau al Senyor Rey segons les respostes fetes en la dita Cort de Tortosa.*

L. Item vol e ordona la dita Cort quels dits Deputats qui seran residents en Barchinona si fahedor los parra puxen elegir e crear de non cambiador o cambiadors qui reeben tota la moneda qui sobrera dels dits dons o profertes feta assignacio an Berenguer Bertran e altres cambiadors e persones a qui sia degut per la Deputacio per manera quen sien guardats de dan e fassen dites e pagues a aquellas persones a qui los dits Deputats volran e puguen los dits Deputats assegurar en nom del General de Cathalunya axi e en aquelles maneres e formes quels parra fahedor la taula o taules dels dits cambiador o cambiadors en la quantitat que dels dits dons sobrara al dit en Berenguer Bertran e a altres axi com dit es feta la dita assignacio e puguen a aquell o a aquells cambiador o cambiadors constituhir e donar salaris aquells e aytals com vijares los sia e que valla e haia valor e efficacia per acte de Cort e aytant com si per la present Cort les dites seguretats eren fetes com axi plau a la dita Cort. E que los dits Deputats en nom e per part del dit General assegurants les dites taules en la forma dessus dita no calla als dits cambiadors donar ne fer la seguretat contenguda en la Constitucio feta en la Cort de Cervera ne en altra qualsevulla com les quantitats per les quals cambiadors son tenguts de segurar segons la tenor de les dites constitucions.—*Plau al Senyor Rey.*

LI. Item ordona la dita Cort per tolre lo gran damnatge quel General pren per mogubells e usures e per salaris de cambiadors e de creadors quis han a dar per raho de les manleutes ques fan a mogubells e a usures que los Deputats residents en Barchinona ab las xij persones que son ordonades a departir e ordonar ab los dits Deputats lo do o ayuda del segon any en que sera convertit e despes puxen si profitos los parra fer vendes de censals e violaris e ordonar persones qui aquelles facen sobre generalitats e altres drets e coses al dit do ordonades e fer totes altres obligacions e contractes que a ells parra esser profitos al dit General e per aquells fer totes obligacions sobre les dites generalitats e altres drets ordonats en la dita Cort que a ells parra esser fahedores e los compradors o altres ab qui los contractes faran requerran e en les dites coses e emergents daquelles hagen tot aquell poder que la Cort hauria. E daço ab lo present capitol fan acte de Cort axi empero que no puxen erexer en res la quantitat del dit do ans ço que haguessen venut e obligat sien tenguts e hagen los dits Deputats a reembre e desobligar de les derreres pagues del dit do del segon any. —*Plau al Senyor Rey.*

LII. Item quels dits Deputats residents en Barchinona hagen plen poder de manlevar sobre la dita ayuda e cullites daquella si necessari

sera e aquella obligar en tot o en partida e donar guany o interes o mogubell lo qual fos pagat e abatut de la dita ayuda. Empero quels dits Deputats aytant com mes puxen se guarden de mogubellar dels dits dons ni manlevar a usures a barates o fer anticipacio de moneda. E si per les quantitats ja manlevades o manlavadores havien a mogubellar a lur bon vijares que los albarans o cartes o letres debitories que per aquelles se daran, axi del Senyor Rey com de la Senyora Reyna e del Senyor Duch ni ells reebran sien retuts franchament als Senyor Rey e Senyora Reyna e al Senyor Duch per ço que mils se troben e sien pus justs los quals albarans letres e cartes debitories dona la Cort axi per justs com si eren albarans letres o cartes debitories de la cosa publica. E aço prometen de fer e complir ço es de no mogubellar ni baratar sino axi com dit es sots virtut del sagrament e homenatge per ells fahedors. E si encara aço fahien quels dits mogubells o baratas nols sien preses en compte axi empero quels dits Deputats no puxen res manlevar ne en res obligar ne despendre en aquest any primer del do de les dites CCC.XXV milia lliures del segon any sino per apparellament de la armada de mar axi com dit es tro sia acordat per les persones a aço appelladores per los dits Deputats com se despendra ne en ques convertira lo dit do del segon any.—*Plau al Senyor Rey.*

LIII. Item vol e ordona la dita Cort que si alguna o algunes Ciutats Viles castells o lochs o singulars persones dels dits braces e de la lur contribucio cessara de pagar la part a elles e a cascuna delles pertanyent a pagar en los dits dons o profertes o en cascuna daquelles ultra lo terme de la paga xv dies apres cascun terme continuament seguents en aquest cas cascuna Ciutat Vila castell o loch o persona que xv dies apres lo terme cessara la dita paga pach e sia tengut pagar daquiavant per lo temps apres los dits xv dies esdevenidor mogubell pro rata del temps que apres los dits xv dies cessara la paga tota o partida e pro rata de la quantitat que cessara de pagar a raho de vj solidos per lliura lany. Perço empero no sia cessada fer execucio contra los cessants o no volents pagar. E semblantment cascun dels Deputats e comissaris per caps de vegueries ordonats si dins xv dies apres que hauran reebuda qualque quantitat de moneda de la lur cullita aquella no hauran liurada als cambiadors o a altres persones a les quals ne degen respondre hagen e sien tenguts pagar mogubell per la forma e manera prop dites.—*Plau al Senyor Rey.*

LIIII. Item sie entes que si la ayuda de un loch era obligada per los dits Deputats a pus lonch temps o a mes quel altre loch e despuys la dita ayuda cessave ques pach ço que lo dit loch sera obligat mes que

no degues generalment de tota la ajuda de la terra dels dits tres braces. En axi que la dita ayuda no puxe exir de la terra dels dits tres braces ne de algun loch de aquella dins lo dit temps de la ajuda entro que sie pagat ço qui manlevat hi sera sots la forma dessus dita encara quel do degues cessar per algun cas o raho.—*Plau al Senyor Rey.*

LV. Item que los dits Deputats residents en Barchinona o la maior partida daquells pusquen fermar totes cartes publiques e fer letres de comissions e altres ab un segell comu per auctoritat de la Cort servats empero los Capitols damunt e devall scrits a totes aquelles persones qui seran necessaries e ordonades per ells a levar e cullir los dits dons. E encara puxen metre gitar mudar e revocar tots cullidors daquells dons e scrivans e porters e totes altres persones qui a cullir los dits dons seran deputades servat empero lo capitol damunt posat qui comença—*Item vol e ordona la dita Cort que la moneda havedora levadora e pagadora* etc. e fer totes altres coses a aço necessaries segons que a ells mills vist sera fahedor. E que lo procurador de Cathalunya e lo portant veus daquell e los Governadors de Rossello e de Mallorques e los Veguers e les Corts els officials del Senyor Rey e del Senyor Duch e dels altres dels dits tres braces sien tenguts als dits Deputats e cullidors donar consell e ajuda com per ells requests ne seran e de fer execucions realment e de fet contra aquells qui als dits Deputats o cullidors en aço contrast farien a messio dels rebelles e daço facen sagrament e homenatge. E si algun delinquira contra algun capitol de la dita Cort o en altra manera contra les coses dessus e devall scrites e en aquell delicte pena ordinaria e certa per ordinacio de la present Cort posada sera quel ordinari del delinquent per aquella lo hage o punir ne remissio de tot ne de partida fer no puxa e la pena sia departida segons que en la present Cort es stat ordonat. E si la pena certa ne ordinaria no y ha que sia punit per lo ordinari del loch segons la qualitat del crim. E si es punit en bens que la pena sia partida axi com dessus. Entes empero que abans de totes coses sia pagat lo dret pertanyent a la Deputacio e los ordinaris sien tenguts de fer les dites execucions sens tot laqui. E si request per los Deputats fer no les volien o maliciosament la dita execucio dilataven que los Deputats puxen e degen fer les dites execucions no solament contra les delinquents ans encara contra los ordinaris qui en aço necligents seran o les dites execucions fer no volran.—*Plau al Senyor Rey.*

LVI. Item que los porters qui seran deputats a fer les execucions o a cullir e levar la proferta dels dits dons hagen salari de vj solidos per caseun die e no mes per be que en un die cercassen diverses lochs

ne los Deputats los pusquen mes salari tatxar ne ells no gosen nen pusquen mes pendre. E si ho fahien que perden lo offici e per pena D solidos e aço sia estes quant a la pena a totes altres persones qui per la dita Deputacio levaran o culliran o faran fahenes si prenen ultra lo salari a ells ordonat per los Deputats ni sil prenien mes de una vegada en lo die.—*Plau al Senyor Rey.*

LVII. Item que si algunes coses casos novells o duptes apparien en la dita ayuda o en los affers de la Deputacio damunt e devall dits quels dits Deputats residents en Barchinona hagen poder de declarar e de determinar aquells duptes axi plenament com la Cort general porie pero si los affers eren de gran pes hagen demanar consell dels altres Deputats de aquells que a ells sera be vist fahedor. E si los affers eren de gran pes o perill gran o gran profit sen esdevenie a la terra o paria versemblant esdevenir axi com invasio gran de la terra de gents stranges per mar o per terra o entrada fahedora en Castella o semblants afers hon fos necessari o expedient consell de grans e notables persones quels dits Deputats residents en Barchinona hagen a demanar consell dels altres Deputats tots si seran en Cathalunya los quals hagen a citar e demanar ab letres. E si al die per ells assignat no seran en Barchinona que aquells qui y sien ho puxen fer e ordonar. E si mester hi sera consultar lo Senyor Rey e la Senyora Reyna e lo Senyor Duch si lavors seran en Barchinona e aquells de lur consell. E encara a lur arbitri a prelats richs homens cavallers e ciutadans e homens de Viles Reyals ab los quals puguen haver lur plen consell e provehir e accorrer als dits affers perill o profit de la deffensio de la terra emergents dins lo temps daquesta ayuda. E que sobre aquells no convengue de necessitat convocar Cort general de Cathalunya e fer per aço messions grans pero que novell do o proferta no puxen fer.—*Plau al Senyor Rey.*

LVIII. Item per cessar frans alguna persona o personas a qui sera comenada alguna administracio tocant armada de mar o altres affers daquella o altres affers de la Deputacio no puxen ne gosen en nom lur propri per si o per interposada persona o persones comprar ne vendre algunes coses necessaries als dits affers ne haver part en aquells ne encara gosen o puguen prestar a mogubell a la dita Deputacio sino en cars que haguessen albarans propris de dentes quel Senyor Rey a ells degues los quals fossen a lur nom e fossen fets ans de la present proferta e que daço hagen e sien tenguts fer ans que usen de la administracio sagrament e homenatge en poder del veguer de Barchinona los lechs e los clergues sagrament en poder del bisbe de Barchinona o de son official. E si lo contrari faran sien punides sens tota merce axi com

a trencadors de sagrament e homenatge aquells qui estrets hi seran e de ordinacio feta en la present Cort. E noresmenys perden les coses que comprades o venudes haurien o en les quals haguessen part per si o per interposada persona les quals coses ipso facto sien de la Deputacio axi que profit propri les dites persones en les dites coses no puxen haver exceptat lo salari que per lurs treballs tatxat los sera. E la present ordinacio se estena axi als Deputats com a aquells qui per ells hi seran ordonats.—*Plau al Senyor Rey.*

LVIIII. Item que algun Deputat comissari o altre persona qui fassa fahenes per lo General no gos pendre per si o per interposada persona o persones manifestament o amagada o en altre qualsevol manera algun servey o do daleun per raho de la Deputacio o dels officis qui comenats li seran sino cosa de menjar o de beure segons la constitucio feta en la Cort de Muntço celebrada per lo Senyor Rey Namfos de bona memoria ne encara puxen haver ne sperar gracia del Senyor Rey ne de la Senyora Reyna ne del Senyor Duch ne de altre en nom lur per aquella raho e que daço hagen a fer sagrament e homenatge en poder del veguer de Barchinona los lechs e los clergues sagrament en poder del bisbe de Barchinona o de son official abans que usen ne puxen usar dels dits officis. E que ultra aço sien encorreguts en sentencia de vet de la qual no puxen esser absolts sino donant al General ço que pres ne haurien.—*Plau al Senyor Rey.*

LX. Item que tot Deputat o comissari o altra persona qui algun offici hage tengut per los affers del Gneral ço es de les Deputacions de Muntço de Barchinona o de Tortosa o res haia administrat per les dites Deputacions o alguna daquellas qui haia presa alguna corrupcio de diners o daltres coses o altre servey per allongar alguna universitat o alguna persona o persones de les pagues dels fogatges o altres a que fossen tengudes al General o per metre algu en offici o en alguna administracio dels affers de les dites Deputacions o per altra manera o rahons tocants los dits affers quen hagen a restituhir al doble ço es lo simple a aquell o a aquells de qui pres ho hauran e atratant al General o als Deputats residents en Barchinona convertidor en la dita deffensio.—*Plau al Senyor Rey.*

LXI. Item quels dits Deputats e cambiadors en totes manleutes e barates que hagen a fer per lo General sien tenguts de guardar en les dites barates e manleutes tot aquell profit e aventatge que puxen al dit General axi en haver mercat de mogubells o logres com en altra manera. E que tot emolument o profit que de les dites manleutes o barates trauran o trer poran per minve de temps o per mercat dels dits

mogubells o logres o per avançament de monedes o en altra manera attribuesquen e compten a profit del dit General axi que res en ells no romangue sino lo salari qui atorgat los sera. E de les dites coses en specials fassen sagrament e homenatge e prenguen en si sentencia de vet de la qual no puguen esser absolts si complidament no restituhien al dit General tot emolument e guany qui part lur salari pervengut los fos per la dita raho ab lo doble.—*Plau al Senyor Rey.*

LXII. Item sia eleta una bona persona experta en lart de la Mar a qui sia comanat lo fet del Draçanal de les galeas e vexells de la armada del dit Generul lo qual hage poder de reebre e de levar ab inventari totes les exarcies e armes e altres coses de les dites galeas e armada. E la qual se entremeta de pagar los mestres qui obraran en lo Drassanal del General e haia per son salari lany Lx lliures. E una altra persona de maior stament la qual se entremeta de adobaments de galeas e de fer ne de noves si mester hi sera a conexença dels Deputats residents en Barchinona e de procurar e de fer procurar fuste e totes altres coses necessaries a fer les dites obres e de procurar e de fer fer compres de exarcies e de altres coses necessaries al Drassanal. E que pusque hoyr comptes de tots aquells qui seran deputats a comprar exarcies rems e armes e a fer panaticha e altres coses necessaries a les dites galeas e armada e encara daquells qui pagaran los maestres e altres persones qui obraran les dites galeas e vexells de la dita armada e de diffinir aquells comptes. E que les restes daquells comptes hagen a reebre los dits cambiadors. E finalment puscha fer e entrametre de totes coses dependents e emergents del fet del dit Draçanal e armada servada la forma dessus dita. E que en tota cosa que sia grossa o de pes hage a demanar consell dels dits Deputats residents en Barchinona. E que hage per son salari e treballs lany C lliures barchinoneses.—*Plau al Senyor Rey.*

LXIII. Item que en la Ciutat e Regne de Mallorques sien posats 1 o dos Deputats elegidors per la dita Ciutat de Mallorques los quals hagen poder de vendre e venen les generalitats e la Sal e fassen cullir e cullen per la part que a ells pertanyera en los presents dons axi en lo Regne de Mallorques com en la dita ylla de Manorcha. E hagen semblant salari que hauran los Deputats residents en Barchinona. E reten e hagen a retre compte de aço que administraran a aquelles persones qui hoyran los comptes dels Deputats residents en Barchinona.—*Plau al Senyor Rey.*

LXIIII. Item que si algun dels Deputats se morra dins lo temps de la ajuda o per malaltia o per altra raho havie lonch embargament a ar-

bitre dels altres Deputats quels altres Deputats romanents ni puxen elegir altre en loch daquell durant lo temps de la dita malaltia o embargament pero garit o finit lo dit embargament puxe tornar e torn en son offici en aquesta manera que si era del braç de la Esgleya que ni tornassen altre daquell mateix braç e daquella condicio e loch e axi mateix daquells dels nobles e de cavallers e de Ciutats e de Viles Reyals de Cathalunya. E aquesta eleccio matexa en cas que hagues loch en los Deputats del Regne de Mallerques sia feta per la dita Ciutat de Mallorques.—*Plau al Senyor Rey.*

LXV. Item que si algu o alguns dels Deputats usarien mal en lur offici e aço era regonegut per los altres Deputats quels altres Deputats romanents los ne puguen e degen gitar e remoure e metre altre e altres. E quel Senyor Rey ne official seu aço no puxen embargar ans hagen a aço donar als dits Deputats romanents socors favor e ajuda segons la forma del capitol qui comença *Item quels dits Deputats hagen poder de fermar cartes publiques* etc.—*Plau al Senyor Rey.*

LXVI. Item quels dits Deputats residents en Barchinona hagen a donar sou a homens a cavall qui sien cathalans o domiciliats en Cathalunya o qui no sien domiciliats fora Cathalunya e que en aço tota frau sia foragitada e esquivada a conexença dels Deputats de les stimes e mostres. E si algu Cathala o qui sera haut per Cathala en la forma prop dita haura tengut companyo o escuder o domestichs un any o mes posat que aquell no sia cathala ne haut per cathala que li puga essedonat sou per los dits Deputats si empero apte sera a cavalcar e a porrtar armes a conexença dels dits Deputats reebuts a estimes e mostres pero si los dits Deputats no trobaven tants Cathalans o qui son hauts per Cathalans al nombre dels homens a cavall damunt dit e los dits Cathalans no y volien anar que en aquell cas los dits Deputats poguessen haver e pagar altres homens a cavall los quals lo Senyor Rey pogues elegir e haver donant empero lo sou acostumat ço es vij solidos per cavall armat e v solidos per cavall alforrat.—*Plau al Senyor Rey.*

LXVII. Item que tot cavall qui sera restituhit als dits Deputats per afollat que li sia fet un senyal cert de foch en la anca esquerra per tal que no pugues esser tornat en sou ne neguna frau hi pusque esser feta.—*Plau al Senyor Rey.*

LXVIII. Item que si algu qui pendra sou de Cathalunya se vindra de la frontera e lexara lla los cavalls e no y lexara los cavalcadors que y haura acostumats de tenir que per aytants cavalcadors com ne falran no li sia dat sino mig sou. Empero si dins un mes e mig aquells cavalcadors que hi haura acostumats de tenir o altres axi bons o millors

que aquells no seran tornats en les dites fronteres que perda tot lo sou daquelles. E quels dits Deputats no lin paguen ne lin sien tenguts de pagar res.—*Plau al Senyor Rey.*

LXVIIII. Item quels dits Deputats residents en Barchinona puxen donar a aquells quis acordaran de anar en la armada de la mar salaris e loguers segons lo quot tatxat per la Cort del Senyor Rey o a arbitri lur tota favor empero foragitada per la qual favor si trobat sera quels dits Deputats donassen salaris ultra lo dit cot que allo paguen de aço del lur propri e nols sia pres en compte.—*Plau al Senyor Rey.*

LXX. Item com devant la dita Cort sia stat dit que alguns armadors de galees se trabarien si lo General los liurava les galeas ab totes lurs exarcies e ab panatica els donava dita de taula de la moneda que bestraurien en la xurma o en armar aquelles galeas per ço la dita Cort vehent que aço seria expedient a la cosa publica vol e ordona que los Deputats residents en Barchinona se puxen convenir axi com a ells parra esser fahedor ab los dits armadors quals se vulla sien sobre armar les dites galeas tro empero en nombre de x galeas e aquelles liurar als dits armadors ab totes lurs exarcies armes e altres apparellaments necessaris a les dites galeas e ab panatica e de dar dita de taula a aquells armadors de la moneda que en armar les dites galeas pagaran o bestrauran e fer a ells daquella moneda totes aquelles seguretats de que ab ells se convendran e tot aço puxen fer del do del segon any e encara puxen los dits Deputats fer e dar aventatges a aquelles persones que vijares los sera qui iran en les dites galeas. E per aquesta raho puxen sobre lo dit do manlevar a mogubell usura e altres interes e aquell do obligar axi als dits armadors com als cambiadors qui farien dita de la moneda com a qualsevol altres persones no contrastants lo capitol damunt fet sobre la distribucio del dit do ne la forma en aquella contenguda ne altres qualsevol capitols o ordinacions fetes o fahedores qui a aço puxen contrastar.—*Plau al Senyor Rey.*

LXXI. Item ordona la dita Cort que per tal com en lo Principat de Cathalunya e en les altres terres del Senyor Rey on corre moneda de Barchinona ha gran fretura de la dita moneda e la dita terra ne es fort minve que sia feta inhibicio general la qual la dita Cort de voluntat del dit Senyor Rey de present fa la qual ab veu de crida sia publicada per tots los Regnes e terres del Senyor Rey deça mar e en lo Regne de Mallorques e ylles a aquell adiacents que alguna persona de qualque stament o condicio sia no traga ne gos traure ne faça traure dels dits Regnes e terres del Senyor Rey deça mar e dels dits Regne e ylles moneda barcelonesa axi croats com menuts. E qui contra aço fara

sia encorregut ipso facto en pena de cors e daver sens tota merce. Aço empero sia entes si la dita moneda que traurien sobrepuyava quantitat de CCC. solidos barchinoneses. Aquesta empero inhibicio dur per tot lo temps del do o proferta present e no mes ans finit lo dit temps la dita inhibicio sia revocada cassa e nulla e hauda per no feta. Encara ordona la dita Cort de voluntat del dit Senyor Rey que la prohibicio de la qual es stada feta erida publica que flori de florença no puxe exir ne esser tret de la terra sia hauda per revocada de la qual revocacio sia feta erida publica de present e quel dit flori hic puxe esser tret axi com dabans tota pena cessant.—*Plau al Senyor Rey exceptada la revocacio de la prohibicio del flori de florença la qual lo Senyor Rey e la Senyora Reyna per sagrament fet en lo arrendament de la Secha son tenguts de servar. De la qual Secha seria dampnatge si la dita prohibicio se revocava.*

LXXII. Item que si era feta pau o treva a mes de un any durant lo present do entre lo dit Senyor Rey e lo Rey de Castella que encontinent lo present do o ajuda cessas aytant com a cullir sen hagues del dia de la dita pau o treva a avant e fos nulla e hauda per no feta axi empero que si los Deputats residents en Barchinona havien fetes algunes obligacions manleutes o barates les quals en aquell die no fossen pagades que totes aquelles se haguessen a pagar abans. Ne lo dit do o ayuda no cessas fins que tot allo fos pagat e encara fossen pagades e reemudes complidament totes coses en los damunt dits capitols contengudes. E encara si la dita guerra tornave dins lo temps del present do quel do dessus dit se cullir e tornas en son esser.—*Plau al Senyor Rey.*

LXXIII. Item que si los homens a cavall e a peu que pagara Cathalunya e a la armada de mar que de la dita quantitat se pagara feyen entrades o preses o guany algu que aquell dret quel Senyor Rey acostuma de haver en los dits guanys e preses ne a ell se pertany venga e hage a venir en ma e en poder dels dits Deputats residents en Barchinona e dels cambiador o cambiadors qui seran ordonats a reebre la moneda de la dita Deputacio e quels dits homens a cavall o a peu e aquells qui en la dita armada iran sien tenguts de donar aquell dret sens tota diminucio als dits Deputats o cambiador o cambiadors los quals aquells drets hagen a convertir ultra lo dit do en deffensio del Principat de Cathalunya e Regne de Mallorques e ylla dessus dits en cas que contribuesquen axi com dit es ab Cathalunya. E que daço lo dit Senyor Rey ne altra persona per ell ne pusque res en alguna manera demanar ni haver nen haja.—*Plau al Senyor Rey.*

LXXIIII. Item quels homens dels Ciutadans e homens de Viles

no paguen ne sien tenguts de pagar sino segons que hagen pagat en lo do de la Cort de Muntço pro rata del present do ne paguen sino aytant com los homens dels Richs homens e Cavallers E quels Senyors dels dits homens en lurs lochs ho puxen levar per la forma ques levara en les viles e lochs Reyals o en altra quels plaura.—*Plau al Senyor Rey.*

LXXV. Item que tots los moros e juheus domiciliats e poblats en les terres dels prelats e persones eclesiastiques Richs homens e Cavallers e homens de paratge e de Ciutats e Viles Reyals de Cathalunya e del dit Regne e ylla e dels lochs dels Ciutadans e de homens de vila paguen e contribuesquen en lo dit do e altres coses damunt contengudes axi com los christians poblats en les dites Ciutats e Viles e lochs. *Plau al Senyor Rey que paguen en ço que han pagat tro al dia de huy ab tot lo creximent que en allo volran posar. E si per ventura en algun loch no havien res pagat o sin havien no tant com en la Ciutat de Barchinona se paga que daquiavant paguen e hagen a pagar axi e en la forma que paguen en la dita Ciutat de Barchinona.*

LXXVI. Item que si algun dels dits tres braces o singulars daquells no volien pagar ço que pagar deuen segons que ordonat es en aquesta Cort allegant franquesa o qualsevol altra raho que daço no li sia presa neguna ferma de dret ans sia feta execucio realment e de fet contra ell remoguda tota appellacio e diffugi e que aquell qui serie rebelle en pagar ço que deurie hagues a pagar totes messions que per occasio del dit contrast se farien. Es entes empero que si per ventura ni haura alguns o algun que ço que deuria no pugues haver per altra raho part pobresa que aço no fos carregat als altres que pagat haurien ans aquells qui pagat haurien ço que deurien no haguessen a pagar pus aquella vegada. Aço empero es entes si per contradiccio de fet stava que ço que deurien nos pagas car si per pobresa de algun o per altra raho se esdevenie la relevacio o no poder daquests fos departit entre los altres habitadors dels lochs on aquests starien. E si alguna Ciutat Castell Vila o loch algun singular metra algun contrast o empatxament donava a la paga daço que deurien fos tantost feta execucio contra aquell o aquells qui lo dit empatxament farien segons la forma del capitol qui comença—*Item quels dits Deputats pusquen fermar cartes* etc. e en tota altra manera que fer se pugues. E que lo Senyor Rey o son general procurador o portant veus daquell o batle general de Cathalunya a requesta dels dits Deputats encontinent hagen a demanar e pendre postats les quals empero no sien meses en penyora e aquelles retenir tansolament per aquest fet entro quels Deputats sien satisfets daço que degut los sia ab dons e messions e interesses e quel Senyor Rey quant

a aquella vegada no la retenga per altra raho e no resmenys que hagen a fer altres execucions ab hosts e en altra manera segons quen seran requests per los dits Deputats.—*Plau al Senyor Rey.*

LXXVII. Item que durant aquesta Cort e ans que sia finida lo dit Senyor Rey o la Senyora Reyna en nom seu hagen a revocar realment e de fet tots greuges que hagen fets os facen als dits iij braces o a la i daquells o a singulars daquells e aquells provehir justament e fer ordinacions bones constitucions a conexença de dos savis en dret elegidors per lo dit Senyor Rey o per la Senyora Reyna en nom dell e un per cascun braç e per vj[a] persona Mossen larchabisbe de Terragona. E si les dites coses e cascuna de aquelles lo dit Senyor Rey o la Senyora Reyna en nom seu no complien que lo present do e ajuda sia hauda per no feta e nulla. E axi mateix sia entes del Regne de Mallorques e ylla de Manorcha en cas empero que paguen e contribuesquen ab Cathalunya pero abans quel dit do cessas fossen pagats los cambiadors de ço quels serie degut tro en aquell die e tots altres deutes que la Deputacio degues e encara pagats e reemuts los dits censals e violaris e totes altres coses a que la Deputacio fos obligada.—*Lo Senyor Rey assigna mossen Berenguer Dabella en Jacme dez Far e en Pere Ça Costa los quals revoquen tots greuges que sien notoris e aquells provehesquen per justicia e de les provisions per ells sobre aquells fahedores sien fetes letres aquelles que si pertanguen. E axi mateix provehesquen segons lur bona consciencia tots altres greuges allegats o allegadors dels quals sie dupte o questio. E que los dessus nomenats facen sagrament que cascun jorn una hora sen ajustaran en lo Monastir dels frares Preycadors. E promet e jure lo dit Senyor Rey e la Senyora Reyna e lo Senyor Duch que nols empatxaran per alguna manera fins que les dites provisions sien fetes axi com dit es en les quals les parts sien hoydes e encara li plau que y hage una persona per cascun braç qui aquells rahonen.*

LXXVIII. Item que lo Senyor Rey haie a revocar de fet e de present totes empares fetes en los feus de Cathalunya quis tenen per lo Senyor Rey per raho de la guerra de Castella e totes penes per raho dels dits feus o algu o alguns daquells posades en qualque manera e per qualsevol raho e que totes les dites emparas e penes sien nulles e haudes per revocades e per no fetes. E encara les postats preses dels dits feus sien de present retudes si donchs no eren preses e occupades a instancia dels Deputats dessus dits.—*Respon lo Senyor Rey segons que ha respost en lo prop precedent capitol Aço aiustat que fora Cort li sia daço supplicat e ell per amor de la Cort fara sobre e relexar totes*

empares fetes e postats reebudes per raho com aquelles dels quals son los feus no eren anats en les fronteres. E de present mane lo Senyor Rey an Pere Ça Costa batle general de Cathalunya que totes postats que per la dita raho hage preses ne empares fetes ne penes posades dege retre e absobre e dege haver per retudes e absoltes e daço no esper altre manament ne letres.

LXXVIIII. Item que totes manlentes fetes e fahedores en Corts Reyals e del Senyor Duch per fets criminals e civils per qualsevol persones o per qualsevol rahons passat un any apres que son o seran fetes sien haudes per nulles. E que los manlevadors passat lo dit any sien hauts per absolts e per deliures de les dites manlentes. E que semblantment se entena daquells a qui son o seran algu o alguns comenats axi com a carcellers. E en aço encara sien enteses sils criminoses se posen penes pecuniaries de presentarse o de tornar en poder de la Cort Reyal o del Senyor Duch. E aximateix sil dit criminos pena pecuniaria se havia posada o no posada ab sagrament e homenatge o cascu separadament.—*Respon lo Senyor Rey segons que ha respost damunt al Lviij^n capitol ajustant de gracia que li plau. E que dur per dos anys apres del temps que fo atorgat en la Cort de Tortosa.*

LXXX. Item que algun prelat o religios o qualque altre persona ecclesiastica ne algun Baro Cavaller o hom de Ciutat o de Vila o qualsevol altra persona de qualsevol stament sia no puxa demenar ne fer demenar en tot o en partida o qualsevol altra cosa per pocha que sia o quantitat del dit do o ayuda gracia o remissio sobreschiment allongament o qualsevol altra provisio per la qual se pogues lo dit do o ajuda remetre allongar minvar o sobreseure o per qualsevol altra manera embargar en tot o en partida o en alguna quantitat per pocha que sia ne encara puxen daquestes coses o alguna de aquelles per be que fossen fetes e atorgades per moviment propri del Senyor Rey usar. E si alguna persona contra aço fahia pach en doble tot ço en que sera contrafes a la deffensio de la cosa publica sens tota merce. E que lo Senyor Rey ne la Senyora Reyna ne lo Senyor Duch ne altre per ells no puguen empatxar ne tolre poder als officials lurs ans aquells officials no sien tenguts de obehir negun manament ne alguna letra per lo dit Senyor Rey ne altres dessus dits contra les dites coses a ells tramesa. E si lo Senyor Rey o la Senyora Reyna o lo Senyor Duch o officials lurs contra aço fahien que encontinent ces lo dit do pagats empero los cambiadors e tots altres deutes per la Deputacio deguts tro en aquell dia e encara pagats e reemuts los censals e violaris quis hauran a vendre e les pensions e messions qui per aquells sen deuran es seran fetes. E

quels Deputats hagen a lexar e desemparar lur offici. E si daquiavant usaven daquell o res reebien quen hagen a retre e a pagar de ço del lur propri al doble lo qual sia guanyat e mes en la dita deffensio. E aço juren en special tots los de la dita Cort e encara lo Senyor Rey e la dita Senyora Reyna e lo Senyor Duch.—*Plau al Senyor pero enten lo Senyor Rey que en negun cars lo do no ces si donchs request tantost no revocava ço que seria fet en contrari.*

LXXXI. Item que totes les persones de qualsevol braç de la Clerecia o de Cavalleria o de Ciutats e Viles Reyals de Cathalunya e del dit Regne de Mallorques e ylla de Manorcha qui seran deputades a tenir e destribuhir la moneda de la dita proferta e totes les altres persones que per ocasio de la dita ayuda o proferta seran a alguna cosa a fer deputades facen sagrament e homenatge e reeben en si sentencia de vet de no fer o consentir alguna cosa per si o per altre scientment o fraudulosa perque la moneda de la dita proferta nos convertescha tota sens alguna diminucio e deducio en los affers de la deffensio de la cosa publica segons la forma e manera damunt expressades e no en altra cosa de la qual sentencia de vet no puga aquell qui contra fara esser absolt si primerament no fa entegra e plenera satisfacio e esmena ab lo doble daço que contra sera fet la qual esmena e satisfacio se haia a fer als braces dessus dits segons que damunt es declarat.—*Plau al Senyor Rey.*

LXXXII. Iten que per res la un loch no pach per laltre ne un Rich hom per altre ne un Prelat o loch de Prelat o de persona eclesiastica per altre ne alguna Ciutat Vila o loch Reyal de Cathalunya e del dit Regne e ylla per altre ne la un braç no pusque esser marchat ne empenyorat la un per laltre. *Plau al Senyor Rey ab que los dits dons hagen compliment axi empero que si algun loch de Prelat Rich hom Cavaller Ciutada o altre qui hagues molts lochs no volia pagar en lo Senyor daquell o sos officials era atrobada fadiga los altres lochs daquell per ben que haguessen pagat puxen esser penyorats e destrets en ço de que fadiga seria atrobada e en les messions daquen fetes.*

LXXXIII. Item quel Renyor Rey o la dita Senyora Reyna ne altre en loch lur durant lo temps del dit do o ayuda no puxa appellar citar demanar ne fer venir o ajustar algu o alguns dels dits Deputats per res dels affers de la dita ajuda o ordinacio o administracio de aquella sino a la Ciutat de Barchinona per ço que la administracio de aquella no pugnes esser mudada ne torbada. E aço jur lo dit Senyor Rey. E si lo contrari fahien que la dita ajuda cessas ipso facto axi quels dits braces no fossen tenguts de res a pagar daquella pero que abans quel dit do cessas fossen pagades totes manleutes e altres deutes que la Diputa-

cio degues e encara fossen reemuts tots los censals e violaris qui serien venuts axi com dit es.—*Plau al Senyor Rey si donchs lo Senyor Rey apres quen serie request no revocara ço que seria contrafet.*

LXXXIIII. Item quel dit Senyor ne la Senyora Reyna ne officials lurs ne altre per ells ne lo Senyor Duch durant la dita ayuda no puxen forsar per raho de host ne per qualsevol altra manera ensemps o departidament les host de les Ciutats Viles e lochs Reyals de Cathalunya ne dels dits Prelats persones eclesiastiques Barons Cavallers e homens de paratge o alguna de aquelles e homens de Ciutadans e homens de Vile- e del Regne de Mallorques e ylla de Manorcha en cas que contribusquen ab Cathalunya en les quals empero lo dit Senyor Rey ha dret de host e de cavalcada de exir fora lurs lochs sino en cas quel usatge *Princeps namque* hagues loch per deffensio de Cathalunya.—*Plau al Senyor Rey exceptat per lo usatge Princeps namque e proces de pau e de treva e proces de* so metent *e que aço dur per dos anys apres esdevenidors fins lo temps de la provisio sobre aço feta en la Cort de Tortosa.*

LXXXV. Item quel Seynor Rey e la Seynora Reyna en nom dell ne son Primogenit o procurador general ne portant veus daquels capita o almirall ne loctinent daquell ne negun altre official lur per nom dells o de la un dells no pusquen ne degen forsar ne metre per forsa negun hom de Esglesia de Rich hom ne de Cavaller ne de Ciutats ne de Viles Reyals de Cathalunya ne homens dels dits Ciutadans e de homens de Vila ne del dit Regne de Mallorques e ylla de Manorcha en lo dit cas que contribusquen ab Cathalunya en alguna armada estol galea o algun vexell de Mar E que per les forces que son stades fetes tro al die de vuy no sia fet preiudici a algu o alguns dels dits braces ne a lochs lurs ne a singulars daquells com sien stades fetes per concessio e mera liberalitad de la Cort e per ordinacio per aquella Cort feta e no per deute quen fossen tenguts. En cas que contra les coses dessus dites fos fet que no sien tenguts obeyr als dits officials e altres dessus dits ans a aquell puxen contrestar sens encorriment de alguna pena.—*Plau al Senyor exceptats los lochs on ho ha de costum. E que alguna forsa qui sia feta de la primera Cort de Perpenya a ença celebrada en lany M.CCC.L no puga esser treta a consequencia ni introduhir us ni costum. Pero parric al Senyor Rey degues provehir per manera que la armada se puga fer.*

LXXXVI. Item quel Senyor Rey ne la Senyora Reyna ne al Senyor Duch ne procurador general ne portant veus ne algun official o altra persona qualsevulla que sia no faça ne puga atorgar allongaments sobreseheiments o empares per raho de la guerra de Castella o per altre

qualsevol persones de qualsevol condicio sien que sien obligades a censals morts e a violaris venuts e qui daquiavant se vendran a instancia de part ne per propri moviment. E si ja son atorgats o atorgadors o daquiavant se atorgaren no puguen daquelles usar en alguna manera ans sien ara axi com lavors e lavors com ara haudes per casses e per nulles. E aço mateix sia entes de guiatges fahedors a qualsevol persones per raho de la present guerra de Castella o per qualsevol altra manera.—*Plau al Senyor Rey.*

LXXXVII. Item quel Senyor Rey remeta a tots los notaris de les Ciutats e Viles Reyals de Cathalunya totes penes pecuniaries e criminals e qualsevol altres en les quals sien encorreguts o tenguts per qualque manera tro per tot lo present mes de Deembre si no havien servada en los contractes per ells reebuts e altres cartes per ells reebudes lo capitol o constitucio per lo dit Senyor Rey feta en la primera Cort de Perpenya sobre los contractes e altres cartes largament en lurs capbreus ordonades.—*Plau al Senyor Rey romanent la constitucio en sa força.*

LXXXVIII. Item entenen los dits tres braces e expressament se salven es retenen que per la present ayuda ne per res contengut en los Capitols damunt e devall scrits o en algun daquells ne per los prestechs ordonats en la dita Cort de Tortosa ne exaccio daquells ne per res ques faça os sia fet en la present Cort no sia ne puxa esser fet ne engenrat algun preiudici a concessions privilegis libertats uses e franqueses dels dits tres braces e de cascun daquells o de singular o singulars daquells o de lurs homens en general o en special. E encara al Regne de Mallorques e ylles a aquell adiacents e habitants daquelles en lo dit cas ans los dits privilegis libertats franqueses e uses sien e stien en lur plenera forsa e valor la present ayuda ne los dits capitols ne res contengut en aquells en alguna manera no contrastants ne ço ques fara en aquesta Cort no puxe esser tret a consequencia en esdevenidor. E que lo dit Senyor Rey ne faça ara carta o privilegi a tots los dits braces e a cascu dells e a singulars daquells e lurs homens quals ne volran axi com mills e pus profitosament dir e dictar se puxa a conservacio de lur dret franques de tot dret de segell.—*Plau al Senyor Rey e que semblantment no sia fet preiudici al Senyor Rey ne a ses Regalies.*

LXXXVIIII. Item es ordonat que en les manleutes e obligacions e altres seguretats qualsevol les quals los Deputats residents en Barchinona a reebre e administrar lo dit do faran no sien ne puxen esser tenguts en alguna manera obligats los altres Deputats dessus dits si donchs en aquellas no havien fermat e no y eren specialment obligats ne ay-

tampoch ne sien tenguts de retre compte de les coses per los dits Deputats residents en Barchinona seran administrades.—*Plau al Senyor Rey.*

XC. Item quel Senyor Rey haia a fer a tots los dits tres braces e al General de Cathalunya e al Regne de Mallorques e ylia de Manorcha en cas que contribuesquen ab Cathalunya aytals cartes o pus forts si fer se poden a conservacio de lurs privilegis e libertats com lo Rey Namfos feu en la Cort de Muntço el Rey en Jacme en la Cort primera de Barchinona sobre lo do fet de la sisa confirmant aquellas.—*Plau al Senyor Rey sens novella confirmacio e axi com fo atorgat en la Cort de Tortosa.*

XCI. Item que totes e sengles Ciutats Viles e Castells e qualsevulla lochs rendes drets e altres bens en qualque partida sien de la Senyoria del Senyor Rey qui sien estats e sien huy de esglesia o universitat collegi capitol o covent o de qualsevol persona dels dits tres braces los quals sien o seran perduts per la guerra present es sien cobrats os cobraran daquiavant per lo dit Senyor Rey o per sos valedors officials o sotsmeses tornen franquament e quitia sens alguna reemço a messio als Senyors e a aquells de qui eren primer o a lurs hereus o successors ab tots e sengles homens e fembres de qualque estament condicio e lig sien ab mer e mixt imperi e tota altre jurediccio e ab toto drets e privilegis furs costums e libertats los quals havien ans de le present guerra no contrastant alguna donacio o alienacio per lo Senyos Rey feta o fahedora.—*Plau al Senyor Rey quels prelats e persones eclesiastiques barons e altres domiciliats en Cathalunya cobren los dits lochs e bens si donchs per trahicio o per lur fet fraudos los dits lochs e bens no eren perduts.*

XCII. Item que per los presents capitols ne algunes coses o paraules qualsevols sien contengudes en aquells ne per algun fet no sia ne puxa esser guanyat o adquirit algun dret en possesio o en proprietat a algu dels dits braces o universitats o singulars daquells ne en res diminuit ans cascun braç universitats e singulars sien estiguen e romanguen en tot aquell dret esser e estament sens alguna lesio e preiudici en la qual eren abans de la present Cort e dels presents Capitols.—*Plau al Senyor Rey e que semblantment lo dret e les Regalies del Senyor Rey romanguen en lur força e valor.*

XCIII. Item que totes les coses contengudes en los demunt e devall scrits capitols o en qualsevol daquells sien fetes cartes e letres per lo dit Senyor Rey als dits tres braces e al dit Regne e ylla de Manorcha e a cascun daquells en cas que pach e contribuescha ab Cathalunya qui les

demanaran ara e tota vegada que les demanaran be e largament ordonades a profit daquells e de lurs homens qui les demanaran no mudada la substancia del fet franques de tot dret de segell.—*Plau al Senyor Rey dels capitols dessus e deius provehits.*

XCIV. Item que totes cartes provisions e letres ques hagen a fer per raho de la present ajuda o per qualsevol dels dits capitols e totes altres cartes provisions e letres quels dits Deputats hauran mester ara o daquiavant e qui en la present Cort se provehiran a instancia dels dits tres braces e a singular o singulars axi en general com en special sien franques de tot dret de segell e de tot altre al dit Senyor Rey o a scrivans o a altres per lo dit Senyor Rey pertanyent per raho de les dites cartes provisions e letres.—*Plau al Senyor Rey segons que al prop precedent capitol.*

XCV. Item lo braç dels prelats e persones eclesiastiques consenten en los presents capitols e fermen en aquest do salva la libertat eclesiastica e dret de la Esglesia e saul que no entenen res a fermar per ques pogues seguir effusio de sanch ne en altra manera per la qual poguessen irregularitat encorrer.—*Plau al Senyor Rey.*

XCVI. Item com los dits tres braces e singulars daquells e lurs homens per los grans dons e profertes axi en les Corts en temps passat celebrades com en la present Cort fetes en deffensio de la cosa publica sien molt carregats e oppresos per via quaix importable E los officials Reyals sien volenteroses a fer inquisicions e vexacions a lurs sotsmeses don se seguexen a aquells e a alguns dells damnatges messions e fatigacions quel dit Senyor Rey e la Senyora Reyna e lo Senyor Duch hagen remetre e remeten de present e sien haudes per remeses totes e sengles penes que als dits Senyor Rey o Senyora Reyna o Senyor Duch per justicies de plets contestats en temps passat o contestadors dins lo present mes de Deembre o per clams o reclams ja fets o dins lo dit mes fahedors o per fermes de dret ja fetes en temps passat o fahedores dins lo present mes o encara per altres qualsevol contractes ja fets en temps passat o fahedors dins lo dit mes o per hosts fallides o per altres actes o fets ja seguits civils o criminals se pertanguessen os poguessen pertanyer als dits Senyors o a la un dells o a lurs officials ara o daquiavant axi civilment com criminalment sia que sentencia o sentencies hi sien dades o no o encara lla hon fos procehit a fer la execucio per via de penyores o en altra manera. E lla encara hon per raho daquells plets clasus reclasus fermes de dret contractes e fets penjas questio exceptades solament aquelles penes que devallassen de tals crims de que mort o mutilacio de membres o deformitat de la cara

sien seguides axi que aquestes solament exceptades totes les altres sien haudes per remeses axi que daquiavant demanar exhigir o haver nos puxen.—*Plau al Senyor Rey que penes devallants de hosts fallides o de bans o de terces o de obligacions o de fermes de dret e encara altres civils e pecuniaries no devallants de propris crims sien remeses pero les devallants de contracte fermat ab pena pecuniaria ab sagrament e homenatge no sien remeses.*

XCVII. Item com sia cosa rahonable quels Richs homens de Cathalunya vagen e sien acompanyats dels homens a cavall catalans que Cathalunya paga per ço vol e ordona la present Cort quels dits homens de cavall en cas que vullen fer cap hagen a fer cap del Senyor Rey o de Rich hom de Cathalunya daquell quels planra e no daltre com sia pus rahonable que per tal com Cathalunya los pagara lur sou e estimes de cavalls ells facen caps de Richs homens de Cathalunya que no daltres si donchs del Senyor Rey nol fahien. E si aço los dits homens a cavall no servaran perden lo sou e stimes.—*Respon lo Senyor Rey que alguns cavallers de la Cort li son venguts complanyents se del dit capitol lo qual afermen a ells esser preiudicial. E axi dins lo Senyor Rey que sen avenguen e la donchs ell hi dara loch.*

XCVIII. Item que absent lo Senyor Rey o la Senyora Reyna loctinent seu de alguna Ciutat Vila o loch de Cathalunya audiencia no si puxa tenir ne signar ne alguns negocis o fets qualsevol fer ne reservar ne altres provisions fer sino tantsolament per lo Canceller o Vicecanceller del dit Senyor o per lo Canceller del Senyor Duch e no per altre. E si lo contrari era fet ipso facto tot fos nulle cas e va e haut per no fet axi que alguna efficacia o valor no hagues ço quis fes en contrari del present capitol en tot o en partida.—*Plau al Senyor Rey.*

XCVIIII. Item quels Deputats hagen e sien tenguts de tenir e servar tots los dits capitols e totes e sengles coses en aquells e en cascun dells contengudes segons forma e tenor dels dits capitols e de cascun daquells. E que daço ans que usen ne puxen usar de lur offici sien tenguts de fer ço es los lechs sagrament e homenatge en poder del veguer de Barchinona o son loctinent o de semblant official Reyal e los clergues sagrament en poder del bisbe de Barchinona o de son vicari o official e tots reebre sentencia de vet en poder del dit bisbe de Barchinona o vicari o official seu. E si lo contrari fahien que sien punits axcom a trencadors de sagrament e homenatge e axi encara com a trencadors de ordinacio feta en Cort general. E encara que nols sia nels puxe esser pres en compte res daço en que fessen lo contrari ans sia imputat a ells e a lurs bens dels quals lo dit General ho pogues demai

nar haver e cobrar.—*Plau al Senyor Rey segons les respostes fetes en la fi dels dits capitols.*

C. Item quel Senyor Rey o la Senyora Reyna o lo Senyor Duch o lo portant veus de Governador de Cathalunya o Almirall o Visalmirall o capita de alguna armada o altre qualsevol official Reyal alguna persona de qualque condicio sia qui per crim o per algun deute cert o altra cosa o fet civil sera o stara presa no puxen per via de acordar o per altra qualsevol via manera o raho gitar ne fer gitar o traure de la preso tro que lo deute cert per que sera presa reyalment e de fet haia pagat a la part. E si era cosa incerta civil o criminal tro que covinentment haia dada e feta seguretat de star a dret a la part. E que lo veguer o batle o altre official Reyal en poder del qual aquella persona stara presa entretant o abans no sia tengut ne puxe la dita persona lexar anar o trer o lexar trer de la preso. E si u fahia que ell haia a satisfer a la part de ço del seu propri. E a allo mateix sien tenguts almirall o visalmirall o capita qui aytal persona abans sitas o fes sitar de la dita preso e que aço hagen fer fer e complir lo Senyor Rey e la Senyora Reyna e lo Senyor Duch la qual encara persona no puxa esser guiada ne allongada stant presa per raho de armada ne per neguna altra raho e si u era que no valgues ans ipso facto fos cas va e nulle e stiga presa e contra ella e sos bens puxe e dege esser feta execucio lo dit guiatge o alongament no contrastant. Per aquestes coses empero no sia tolt que a la dita persona no [1] pogues esser feta remissio del crim per que seria presa ella empero assegurant covinentment de star a dret a la part en cas que tocas part.—*Plau al Senyor Rey.*

CI. Item com la dita Senyora Reyna en nom e axi com a loctinent del Senyor Rey haia començat de celebrar e gran res continuada la present Cort personalment per ço com lo dit Senyor per gran necessitat dels affers de la guerra de Castella la dita Cort no ha pogut personalment començar de celebrar ne continuar sino del dia de *Omnium Sanctorum* ençà. E la celebracio de les Corts de Catalunya se pertanga a la persona del Senyor Rey tansolament e no a altra persona per ço la present Cort protesta que per la celebracio de la dita Senyora en nom damunt dit feta de la dita Cort present no sia ne puxe esser fet algun preiudici al General de Cathalunya ne als dits tres braces ne a algun daquells ne als singulars daquells ne aço pugue esser daquiavant tret a consequencia e exempli e daço sien fetes letres del Senyor Rey e de la dita Senyora franques de tot dret de segell qui sien dictades a profit de

1 El sentido de la oración parece exigir que se lea *ne pogues*.

la dita Cort general de Cathalunya.—*Plau al Senyor Rey e que semblantment no sia fet preiudici al Senyor Rey ne a son dret.*

CII. Item quel Senyor Rey e la dita Senyora Reyna juren per Nostre Senyor Deus e per los seus Sancts quatre Evangelis que tots los dits capitols e totes e sengles coses en aquells e a cascun dells contengudes tendran e servaran e encara tenir servar e complir faran tots aquells los quals segons lur forma e tenor degen fer tenir complir e servar e que no y faran ne y vendran contra ne y lexaran ne y consintran contrafer ne venir per neguna raho dret causa o necessitat per gran que fos ne per negun cas cogitat o no cogitat e que alguna inquietacio o greuge de fet o de paraula no faran ni diran ne fer ni dir faran ne consentran als dits Deputats o algun o alguns dells ne als hoydors de lurs comptes contra les dites coses o alguna daquellas ans franchament e sens tot empatxament los lexaran usar de lur offici en totes coses e servar los dits capitols e cascun daquells.—*Plau al Senyor Rey segons les respostes dessus fetes. E de present ferma e jura aquells. E axi mateix ho ferma lo Senyor Duch en poder del dit prothonotari.*

CIII. Item que tots aquell de consell del Senyor Rey e de la Senyora Reyna e del Senyor Duch qui son presents en Barchinona juren que no faran ne consentran ne consellaran res en qualsevol forma e manera ne per qualsevol raho o cas contra los dits capitols o algun daquells ne les coses en aquells contengudes en tot o en partida ans aytant com en ells sera consellaran e faran que sien servades complides e servats e complits.—*Plau al Senyor Rey e de present ho fermen e u juren tots los consellers qui son presents aço en la Cort.*

CIIII. Item que vos dit Senyor haiats a licenciar la Cort present encontinent com los capitols del do dessus dit sien publicats e fermats per vos dit Senyor e per la Cort.—*Plau al Senyor Rey.*

Facta itaque oblacione et publicacione ipsius doni et capitulorum predictorum dictus Dominus Rex voluit et concenssit ipsa Curia approbante quod nondum ipsa Curia licencietur quinimo fuit continuata usque ad diem lune proxime subsequentem et quod eciam ex tunc inter duos vel tres dies possint fieri constituciones si alique sint fiende et quevis alie provisiones ac omnes alii actus qui possunt fieri in Curia generali et quod habeant illam et eadem efficaciam ac roboris firmitatem quam haberent antequam dicti doni publicacio esset facta et antequam Curia licenciata fuisset. Et juravit ipse dominus Rex super crucem Domini nostri Jesu Cristi eius Sancta Quatuor Evangelia corporaliter ab eo tacta omnia et singula contenta in ipsis capitulis tenere et observare quatenus ipsum tangunt seu concernunt et facere inviola-

biliter observari. Et omnes illi de dicta Curia firmarunt et consenserunt ac promisserunt tenere et observare quatenus ipsos concernunt omnia et singula contenta in capitulis memoratis.

Et sequenti die lune que erat Quintadecima dicti mensis Decembris in domo superius designata presentibus ibidem tam dicto Domino Rege quam dictis Prelatis et personis eclesiasticis Richis hominibus et Militibus ac Sindicis Civitatum et Villarum excepto Episcopo Barchinone qui ipsa die lune his non interfuit Prefatus Dominus Rex regraciando verbis congruis et placidis illis de dicta Curia qui declaraciones et supplicaciones et novi doni addiciones fuerant effundensque preces ad Dominum Jesum Christum quo juvante et causam sue justicie prosequente confidenter de suo adversario qui guerram injuste et inique movit et pluries contra pacis federa proditorie suscitavit confidenter triumfare intendit sic quod ipsius domini Regis subditi in pacis et tranquillitatis amenitate manebunt licenciavit Curiam antedictam hoc addito seu retento de consilio et approbacione ipsius Curie quod hinc ad diem Mercurii proxime sequentem inclusive valeant quicunque actus fieri et ordinari per ipsos de dicta Curia quemadmodum fierent et quod eandem firmitatem et efficaciam obtineant quam obtinerent si dicta Curia licenciata minime extitisset. Que fuerunt acta diebus et anno hac loco superius declaratis presentibus ad hec pro testibus Guillelmo de Uxio milite armorum uxerio domini Regis Guillelmo de Muntusany Petro de Cumba Petro Morelli notariis et Bernardo Galopa scriptore et pluribus aliis.

Petrus Dei gracia Rex Aragonum etc. Universis et singulis officialibus et subditis nostris ad quos presentes pervenerint salutem et dileccionem. Cum in Curiis celebratis noviter Barchinone et die presenti per nos licenciatis fuerint ordinata et facta certa Capitula que vobis exhiberi poterunt sigillo nostro munita prout in eis videbitis contineri Propterea vobis et cuilibet vestrorum dicimus et mandamus expresse ac de certa sciencia quatenus omnia et singula contenta in dictis capitulis observetis et observari inviolabiliter faciatis juxta eorum seriem et tenorem cum nos ad ipsorum observacionem tencamur et astricti fuerimus medio juramento.—Data Barchinone xv die Decembris anno a nativitate Domini Millesimo CCC° Sexagesimoquinto.

TEXTO LATINO

DE ALGUNOS

DE LOS CAPÍTULOS DE CORTES ANTERIORMENTE INSERTOS

De diversis scriptis et elongamentis (Cap. de Cor.)

Item quod dominus Rex nec domina Regina nec dominus dux nec procurator generalis seu vice gerens nec aliquis officialis vel alia persona quecunque sit non faciat nec possit concedere elongamenta supersedimenta vel emparas racione guerre Castelle vel alia quacumque racione quibuscunque personis cuiusvis condicionis existant que sint obligate censualibus mortuis et violariis venditis et que exinde vendantur ad instanciam partis nec proprio motu et si iam concessa seu concesse sint seu exinde concedentur non possint illis uti aliquo modo ymo sint nunc pro tunc et tunc pro nunc habita pro cassis et nullis. Et idem intelligatur de guidaticis fiendis quibusvis personis racione presentis guerre Castelle vel alio quovis modo.—*Placet domino Regi* [2].

De audiencia principis (Cap. de Cor.)

Item quod absente domino Rege vel domina Regina locumtenente ipsius ab aliqua civitate villa vel loco Cathalonie audiencia ibi non possit teneri neque signari nec aliqua negocia vel actus quecunque fieri nec reservari neque alie provisiones fieri nisi solum modo per cancellarium seu vicecancellarium dicti domini vel per cancellarium domini ducis et non per alium et si contrarium fieret ipso facto totum esset nullum cassum et vanum et habitum pro infacto sic quod aliquam efficaciam vel valorem non haberet id quod fieret in contrarium presentis capituli in toto vel in parte.—*Placet domino Regi* [3].

De custodia reorum (Cap. de Cor.)

Item quod dominus Rex vel domina Regina sive dominus Dux vel vicegerens Gubernatoris Cathalonie admiratus vel visadmiratus sive

1 Códice primero de la colección de Códigos de la Generalidad de Cataluña.—Arch. de la Corona de Aragón.

2 Cf. capítulo LXXXVI del texto catalán.

3 Cf. capítulo XCVIII idem.

capitaneus alicuius armate vel alius quicumque officialis Regius aliquam personam cuiuscumque condicionis existat que pro crimine sive alio certo debito sive alia causa vel facto civili erit capta non possint per viam acordandi vel quamvis aliam viam vel modum seu racionem extrahere nec facere extrahi a carcere quousque debitum certum pro quo erit captus realiter et de facto solverint parti et si erit res incerta civilis vel criminalis quousque convenienter prestiterit et fecerit securitatem de stando juri parti et quod vicarius vel baiulus sive alter officialis regius vel in posse cuius illa persona erit capta interim sive antea non teneatur nec possit dictam personam dimittere retrahi a carcere. Et si hoc faciebat quod ipse habeat satisfacere parti de suo proprio et ad illudmet teneantur admiratus vel admirati sive capitaneus qui hujusmodi personam ante extraheret vel faceret extrahi a dicto carcere et quod hoc habeant facere fieri et complere dominus Rex et domina Regina et dominus Dux quequidem eciam persona non possit guidari nec elongari existens capta racione armate nec aliqua alia racione et si fieret quod non valeret ymo ipso facto esset cassum vanum et nullum et maneat capta et contra illum et bona sua possit et debeat fieri execucio dicto guidatico vel elongamento non obstante. Propterea tamen non tollatur dicte persone quin possit fieri remissio de crimine pro quo esset capta ipsa tamen assecurante sufficienter de stando juri parti casu quo tangeret partem.—*Placet domino Regi* [1].

De celebracione Curiarum (Cap. de Cor.)

Item cum dicta domina Regina nomine et ut locumtenens domini Regis inceperit celebrare et quasi continuaverit presentem Curiam personaliter eo quod dictus dominus propter magnam necessitatem negociorum guerre Castelle dictam Curiam non potuit personaliter incipere celebrare nec continuare nisi a die Omnium Sanctorum citra et celebracio Curiarum Cathalonie pertineat persone domini Regis dumtaxat et non alteri persone Ideo presens Curia protestatur quod per presentem celebracionem nomine quo supra per dictam dominam factam de huiusmodi Curia presenti non fiat nec fieri possit aliquod preiudicium Generali Cathalonie nec dictis tribus brachiis nec alicui illorum nec singularibus ipsorum nec hec inde trahi ad consequenciam et exemplum et quod de hoc fiant littere domini Regis et dicte domine Regine quitie

1 Cf. capítulo C del texto catalán.

ab omni jure sigilli que dictentur ad comodum dicte Curie generalis Cathalonie.—*Placet domino Regi et quod similiter non fiat preiudicium domino Regi* [1].

IV

Parlamento de Barcelona de 1366.

El Rey D. Pedro IV reunió en parlamento a los Síndicos de las ciudades y villas de Cataluña para tratar del peligro en que se veía la isla de Cerdeña y de la necesidad de defenderla, á cuyo efecto acordaron algunos capítulos.

De la celebración de este Parlamento no tiene la Academia más noticias auténticas que las referencias que al mismo se hacen en el proceso del Parlamento congregado en el siguiente 1367, el cual se inserta á continuación.

V

Parlamento de Barcelona de 1367.

[2] In Dei nomine et sancte Individue Trinitatis amen. Pateat universis Quod cum in plagia seu littore maris Civitatis Barchinone inclito ac magnifico domino domino Infante Johane Serenissimi principis et domini domini Petri Dei gracia Regis Aragonum nunc regnantis primogenito eiusque Regnorum et terrarum generali Gubernatore duce Gerunde et comite Cervarie in eadem Civitate personaliter existente nobilis Olfo de Proxida miles consiliarius et camerlengus dicti domini Regis vices gerensque Gubernatoris in Regno Maiorice cum quadam sua Galea veniendo de partibus insule seu Regni Sardinie una cum qui-

1 Cf. capítulo CI del texto catalán.

2 Archivo general de la Corona de Aragón.—Tomo V de los Procesos de Cortes de D. Pedro IV, procedentes de la Real Cancillería.

busdam nunciis dicti Regni terram arripuisset et ad palacium Regium ipsus Civitatis cum dictis nunciis in quo palacio dictus dominus Infans habitabat accessisset et facta sibi reverencia prout decebat ipsi nobilis et nuncii memorati dicto domino Infanti et eius consilio explicassent quod filius pravi et proditoris ac rebellis Iudicis Arboree et Brancha leo doria cum magna equitum et peditum comitiva venerant ad locum de Sasp et de Algerio et quod talaverant omnia blada et alia expleta dictorum locorum et quod dictus Judex Arboree armaverat seu armari fecerat vj galeas que in dicta insula de presenti debebant interesse pro dapnificando dictam insulam domino Regi et loca eiusdem Et explicassent etiam super alias quamplurimas et diversas necessitates ipsius Regni Sardinie dicentes quod dictis de causis dirigebant seu dirigere intendebant gressus suos ad dominum Regem prefatum pro succurrendo in brevi dicto Regno existenti sine dubio in perdicionis periculo Idcirco dictus dominus Infans cum suo consilio habita deliberacione qualiter dictus dominus Rex erat in partibus Aragonum et circa hec erat valde infra modicum temporis spacium succurrendum attentis necessitate et periculo supradictis scripsit per suas litteras universitatibus Civitatum villarum et locorum regiorum Principatus Cathalonie inferius denotatis sub hac forma.

Infant en Johan del molt alt senyor Rey primogenit e de sos Regnes e terres general Governador als amats nostres los conseyllers e prohomens de la Ciutat de Barchinona Salut e dileccio. Fem vos saber que aci es vengut ara de present lo noble e amat nostre Mossen Nolfo de Proxida conseyller e camerlench del seynor Rey e ab ell ensemps son venguts missatgers de Caller e de Sasps los quales venen al dit senyor Rey e han nos explicat quel fill del Jutge Darborea e Brancha leo Doria ab gran cavalleria son venguts a Sasp e a lalguer e han talats tots los splets dels dits lochs tro a les portes E quel dit Jutge ha percassades vj galeas les quals tantost de present deuen esser en la illa de Sardenya per dampnificar los dits lochs e altres del senyor Rey E encara lo dit Jutge se apperella de fer altres majors dampnatges als dits lochs per ço quels puxa occupar axi quel dit Regne si tost no y es socorregut esta apperellat de irreparable perdicio. On con en la proferta feta al dit senyor Rey per los Sindichs de les Ciutats e viles reyals de Cathalunya en lo parlament en lo qual lo senyor Rey lany passat celebra en Barchinona als dits sindichs sien contenguts alguns capitols los quals si al perill en que la dita illa es vol esser de present socorregut es de gran necessitat que sien moderats per ço que la dita proferta puxa de present profitar a deffensio del dit Regne E aço nos puxa fer sens special

consentiment e voler de les dites universitats E per aço haian acordat que I sindich de cascuna universitat vinga aci en Barchinona per consentir que la dita mutacio dels dits capitols se fassa convertint la dita moneda segons que dit es per los aministradores que vosaltres a aço ordonets en profit e deffensio iversosa del dit Regne e no en altres Per ço manam vos que lo xxv die del present mes de Juny haiats trames aci I sindich ab ple poder de atorgar e consentir les coses demunt dites E en aço triga o scusacio alguna per res no metats si zelats la honor de la corona Real ne cobejats restauracio del dit Regne la qual deu esser cara a tots los sotsmeses del dit senyor Rey e en special a les gents del Principat de Cathalunya. Dat en Barchinona a xv de Juny en lany de la Nativitat de nostre Seynor M.CCC. lxvij:

Similis littera fuit missa paciariis et probis hominibus Ilerde.
Item juratis et probis hominibun Gerunde:
Item consulibus et probis hominibus Perpiniani.
Item consiliariis et probis hominibus Dertuse.
Item consiliariis et probis hominibus Minorise.
Item consiliariis et probis hominibus Vici.
Item paciariis et probis hominibus Cervarie.
Item juratis et probis hominibus Ville franche penitencium.
Item juratis et probis hominibus ville Montis albi.
Item juratis et probis hominibus Berge.
Item juratis et probis hominibus Bisulduni.
Item consulibus et probis hominibus Campi rotundi.
Item paciaris et probis hominibus Tarrage.
Item consulibus et probis hominibus Podii ceritani.
Item consulibus et probis hominibus Ville franche Confluentis.
Item consulibus et probis hominibus Cauchiliberi.
Item juratis et probis hominibus Sancti Petri de Auro.

Quibus citacionibus factis die veneris xxv die Junii anno a Nativitate Domini M.° CCC.° Sexagesimo Septimo superius assignata coram dicto domino duce in palacio Regio Civitatis Barchinone personaliter existente comparuit Bernardus Apriani jurisperitus Gerunde sindicus et procurator Universitatis Civitatis predicte et fecit fidem de suo sindicatu per quoddam publicum instrumentum tenoris sequentis.

Noverint universi Quod die lune vicesima prima Junii hora circa terciam anno a Nativitate Domini M.° CCC.° Sexagesimo Septimo convocata cum anafilo voce preconia ut est moris Universitate Civitatis Gerunde videlicet convocatis juratis et illis octuaginta probis homini-

bus qui seu quorum major pars privilegio Regio faciunt universitatem Civitatis Gerunde Et ipsis in numero Quadraginta et uno in universitate dicte Civitatis congregatis in domo fratrum minorum Gerunde et ibidem universitatem dicte Civitatis cum alii licet plus debita expectati ibidem non comparerent facere se dicentibus lecta ibidem quadam littera patenti papirea Serenissimi ac Magnifici domini Infantis Johannis Excellentissimi domini Regis primogeniti et Regnorum et terrarum ipsius domini Regis Generalis Gubernatoris Ducis Gerunde et comitis Cervarie cuius littere tenor noscitur esse talis—Infant en Johan del molt alt senyor Rey primogenit e de sos Regnes e terres general Governador Duch de Gerona e Comte de Cervera als feels nostres los jurats e prohomens de Gerona Salut e gracia. Fem vos saber que aci es vengut ara de present lo noble Mossen Nolfo de Proxida conseyller e camerlench del senyor Rey e ab ell ensemps son venguts missatgers de Caller e de Sasp los quals venen al dit senyor Rey e han nos explicat quel fill del Jutge Darborea e Brancha de leo Doria ab gran cavalleria son venguts a Sasp e al Alguer e han talats tots los splets dels dits lochs tro a les portes E quel dit Jutge ha percassades vj galeas les quals tentost de present deuen esser en la ylla de Serdenya per dampnejar los dits lochs e altres del senyor Rey. Encara lo dit Jutge se apparella de fer altres majors dampnatges als dits lochs per ço quels puxa ocupar axi quel dit Regne si tost no y es socorregut sta apparellat de irreparable perdicio. On com en la proferta feta al dit senyor Rey per los sindichs de Ciutats e Viles Reyals de Cathalunya en lo parlament lo qual lo senyor Rey lany passat celebra en Barchinona als dits sindichs sien contenguts alguns capitols los quals si al perill en que la dita illa es vol esser de present socorragut es de gran necessitat que sien moderats per ço que la dita proferta puxe de present profitar a deffensio del dit Regne E aço no puxe fer sens special consentiment e volentat de les dites universitats E per ço haian acordat que ı sindich de quascuna universitat venguen aci en Barchinona per consentir que la dita mutacio dels dits capitols se faça convertent la dita moneda segons que dit es per los aministradors a aço per vosaltres ordonat en profit e deffensio iverçosa del dit Regne e no en altres affers e per ço manam vos que lo xxv die del present mes de Juny haiats trames aci ı sindich ab ple poder de atorgar e consentir les coses demunt dites E en aço trigua escusacio alguna per res metats si zelats la honor de la corona Reyal ne cobeegats restauracio del dit Regne la qual deu esser cara a tots los sotsmeses del dit senyor Rey e en special a les gents del principat de Cathalunya. Dada en Barchinona a xv

de Juny del any de nostre Senyor M.CCC.Lxvij. Jacobus de Mo.— dicta universitas videlicet predicti ibidem congregati nomine suo et aliorum dicte universitatis tam presencium quam absencium fecerunt constituerunt et ordinarunt dicte universitatis certum et specialem procuratorem et sindicum venerabilem et discretum Bernardum Cipriani jurisperitum civem Gerunde licet absentem ad eundum pro predictis in dicta littera contentis in Civitatem Barchinone et una cum sindicis aliarum Civitatum villarum et locorum regalium Cathalonie pro predictis evocatis et non sine eis consenciendum et concedendum mutacioni et declaracioni dictorum capitulorum et aliis que in dictis litteris vult et mandat fieri dictus Serenissimus dominus Infans Johanes sine tamen lesione privilegiorum libertatum et inmunitatum dicte Civitatis Gerunde et omnium habitatorum eius Promittentes ipsa universitas scilicet predicti jurati et dicti probi homines ut dixerunt dictam universitatem facientes in manu et posse mei notari subscripti tanquam publice nomine quorum interest et intererit stipulantis et pascicentis firmum habere quicquid per dictum procuratorem et sindicum una cum aliis sindicis et procuratoribus aliarum Civitatum villarum et locorum Regalium Cathalonie et non sine eis actum gestum et procuratum fuerit in premissis et non contravenire aliqua racione sub bonorum dicte Civitatis et eius universitatis omnium ypotheca. Quod fuit actum et a dicta universitate videlicet a dictis juratis et probis hominibus pro universitate ut predicitur convocatis et congregatis firmatum et laudatum in Civitate Gerunde die hora anno et loco predictis Presentibus et vocatis me Raimundo de Brugeria notario subscripto et testibus videlicet Petro Vilar et Vitalis Marineri Gerunde comorantibus.

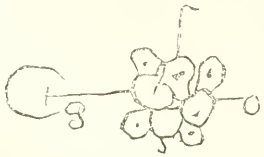

Raymundus de Brugeria notarius publicus substitutus auctoritate Regia a Jasperto de Campolongo publico Gerunde notario qui premissis una cum dictis testibus vocatus et requisitus interfui hec scribi feci et clausi cum raso et emendato in xliij linea ubi dicitur *videlicet predicta ibidem congregati.*

Et ipsa eadem die veneris coram dicto domino Duce comparuit Jacobus de Riu sindicus et procurator universitatis ville Berge et fecit fidem de suo sindicatu per quoddam publicum instrumentum tenoris sequentis.

Noverint universi Quod die sabati xix mensis Junnii anno a nativitate Domini M.° CCC.° LX.° vij.° Convocato et congregato consilio generali in domo fratrum minorum ville Berge consilium proborum hominum et universitatis dicte ville voce preconia ad vocem tube vel anafilis prout moris est fieri in dicta villa probi homines et universitas predicte ville ad dictum consilium convenientes et more solito congregari Attendentes se recepisse quandam litteram papiream patentem incliti ac magnifici domini Infantis Johannis domini Regis primogeniti Ducis Gerunde et Comitis Cervarie eiusque sigillo cere rubee ut prima apparebat in dorso sigillata tenoris sequentis.

Infant en Johan etc.—*ut supra.*

Ideirco dicti consules probi homines et universitas ex certa sciencia intervenientes auctoritate et decreto venerabilis Petri Garrera bajuli et judicis ordinarii dicte ville pro domino Rege fecerunt constituerunt et ordinarunt certum et specialem sindicum et procuratorem eorum venerabilem Jacobum de Rivo consiliarum ipsius ville licet absentem tanquam presentem ad comparendum pro dictis consulibus probis hominibus et universitate Berge in Civitate Barchinone ad concedendum laudandum et firmandum pro dictis juratis probis hominibus et universitate moderacionem fiendam super capitulis ordinatis et factis racione proferte facte per sindicos Civitatum et villarum Cathalonie in deffensionem Regni Sardinie in parlamento per dominum Regem dictis sindicis celebrato anno proxime preterito in dicta Civitate Barchinone et moderacioni et mutacioni ipsorum capitulorum consenciendum prout in dicta littera dicti domini Ducis continetur et quascunque litteras sive gracias impetrandum et obtinuendum. Et generaliter omnia et singula in et super contentis in dicta littera et super moderacione seu mutacione dictorum capitulorum faciendum et concedendum pro dictis probis hominibus et universitate quecunque ipsi probi homines et universitas facere possent specialiter constituti. Quoniam dicto sindico et procuratori eorum super predictis omnibus et singulis comisserunt totaliter vices eorum et dicte universitatis sibique dederunt et concesserunt generalem et specialem ac liberam administracionem cum plenissima facultate promittentes dicti probi homines et universitas dicto sindico et michi notario infrascripto pro ipso et omnibus eciam aliis personis quarum interest et intererit aut poterit interesse paciscenti et recipienti ac eciam legitime stipulanti dictos probos homines et universitatem semper habere ratum et firmum quicquid per dictum sindicum et procuratorem in predictis et circa predicta pro dictis probis hominibus et universitate et eorum nomine actum gestum factum et concessum fue-

rit et tractatum et nullo tempore revocare seu contravenire sub obligacione omnium bonorum dicte universitatis. Que acta fuerunt die anno et loco predictis. Presentibus testes Arnaldo Bonets Bernardo Pintor Petro Martini et Bartholomeo Vineti ville Berge S. J. num venerabilis Petri Garrera bajuli ac judicis ordinarii ville Berge pro Illustrissimo domino Rege qui huic sindicatui ex causis predictis facto ex parte dicti domini Regis et auctoritate officii quo fungimur auctoritatem suam judiciariam interposuit pariter et decretum quod siquidem decretum hic appositum fuit mandato dicti venerabilis bajuli per me Guillelmum Scuderii scriptorem Regentem scribaniam Curie bajulie ville Berge pro venerabili Bernardo de Biscarra scriptore domini Regis publico scriptore ejusdem die et anno predictis presentibus testibus supradictis.

Et ideo ego dictus scriptor meum Sig num

hic apposui in testimonium promissorum.

Sig num mei Petri des cavall notarii publici ville Berge auctoritate discreti Guillelmi de Podio vicarii perpetui ecclesie Sancte Eulalie eiusdem ville qui hoc [1] decretum dicti venerabilis bajuli supra appositum manu dicti Guillelmi Scuderii cum superposito in linea quinta ubi dicitur *nos* scribi feci et clausi.

Comparuit eciam eadem die coram dicto domino Duce Petrus Solani sindicus et procurator universitatis ville Bisulduni et fecit fidem de suo sindicatu per quoddam publicum instrumentum tenoris sequentis.

Noverint universi quod die et anno infrascriptis convocatis et congregatis in ecclesia Sancti Vincencii ville Bisulduni voce preconis ut moris est venerabilibus Bernardo de Septem Casis et Bernardo de Manso juratis Bernardo de Preco Petro de Vilardello Petro de Agramundo paratore Petro La Rocha sabaterio Bernardo Goday Raymundo de

1 En el Proceso hay un espacio en blanco como para una palabra.

Carrariis draperio Francisco Letonis apothecario Guillelmo Petri Solerii Francisco Colomerii Francisco Nogerii Bernardo Laurencii Castilione Gorini et Johanne Pererii consiliariis dicte ville pro consilio tenendo pro infrascriptis et celebrando Quiquidem jurati et consiliarii tanquam major et sanior pars juratorum et consiliariorum dicte ville tenere possunt et facere consilium in dicta villa juxta privilegium per dominum Regem concessum Attendentes iidem jurati et consiliarii superius nominati se noviter recepisse quandam litteram continencie subsequentis.—Infant en Johan del molt alt Senyor Rey primogenit e de sos Regnes e terres general Governador als fels nostres los jurats e prohomens de la vila de Busulun Salut e gracia Fem vos saber que aci es vengut etc.—*ut supra*—Idcirco iidem jurati consiliarii sicut predicitur congregati facientesque et representantes universitatem et consilium dicte ville quam facere possunt et moris est cupientes mandatum in ipsa littera contentum reverenter prout decet adimplere gratis et ex certa sciencia nominibus eorum propriis et nominibus singularium et universitatis dicte ville constituerunt fecerunt et ordinarunt procuratorem et sindicum dicte universitatis certum et specialem discretum Petrum Solani jurisperitum dicte ville Bisuldini ad comparendum et interessendum pro dicta universitate et nomine ejus una cum aliis sindicis et procuratoribus Civitatum Villarum ac locorum Regalium Cathalonie et alias prout fuerit faciendum tam coram dicto domino generali Gubernatore quam coram quibuscumque aliis dominis et personis quorum ex causa in dicta littera contenta intersit Et ad consenciendum et volendum nomine et ex parte dicte universitatis quod capitula de quibus in prefata littera mencio habetur moderentur mutentur congregentur et abtentur ad bonum et utilitatem ac deffensionem Regni Sardinie antedicti et ad eligendum ponendum et ordinandum administratores ad dictam profertam in prefata littera expecificatam administrandam et convertendam in necessitatibus et restauracione ac deffensione Regni Sardinie sepedicti ejusdemque administratoribus inde plenam potestatem conferendum et dandum prout necessarium et utile fuerit et eidem procuratori ac sindico videbitur expedire. Et ad firmandum quecumque capitula alia et ordinaciones circa inde necessaria et opportuna ac opportunas et necessarias sicut eidem procuratori et sindico videbitur faciendum juxta videlicet formam in preinserta littera contentam. Et ad faciendum omnia alia et singula in premissis et circa premissa que ipsi constituentes nominibus predictis et dicta universitas facere possent dantes et concedentes iidem jurati et consiliarii nominibus jamdictis dicto sindico et procuratori in et super predictis omni-

bus et singulis et dependentibus seu emergentibus ex eisdem seu ea tangentibus quoquomodo plenum et liberum posse. Necnon substituendi procuratorem et sindicum unum vel plures semel et pluries si ei videbitur expedire qui in predictis omnibus et circa ea habeant plenum et liberum posse eumque et eos destituendi et revocandi si et quando eidem sindico videbitur expedire promittentes iidem jurati et consiliarii nominibus predictis facientes et representantes ut prefertur dictam universitatem ac dictum consilium celebrantes dicto eorum sindico et procuratori ac michi notario infrascripto tanquam publice persone nomine omnium quorum intersit vel possit aut poterit interesse legitime stipulanti et recipienti ratum gratum atque firmum semper habere tenere et servare quicquid per dictum eorum sindicum et procuratorem et substitutum vel substitutos actum gestum seu procuratum fuerit et nullatenus revocare jure aliquo sive causa sub bonorum ipsorum constituencium et dicte universitatis omnium presencium et futurorum ubique obligacione. Que fuerunt acta et per dictos juratos et consiliarios sicut predicitur congregatos et universitatem dicte ville facientes et representantes laudata et firmata intus dictam ecclesiam Sancti Vincencii vicesima die junii anno a nativitate Domini Millesimo CCC.° Sexagesimo Septimo. Presentibus ad hec vocatis testibus venerabili Raymundo de Sancta Maria jurisperito et Bernardo Filio venerabilis Bernardi Cavallerii de Bisulduno.

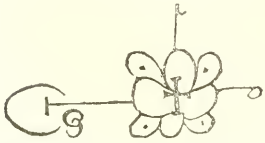

Berengarius Romanini notarius publicus substitutus auctoritate domini abbatis et venerabilis Bernardi Cavallerii notarii publici Sancti Petri de Bisulduno hec scripsi et clausi cum superposito in vj linea ubi ponitur *dicte*.

Postmodum die domenica qua computabatur vicesima septima dies junii anno jamdicto dictus dominus Infans volens predicta in dictis litteris contenta omnino adimplere attenta celeritate negocii prefati mandavit fieri et preconizari per Civitatem Barchinone publice preconizacionem sequentem.

Ara ojats per manament del alt senyor Infant en Johan del molt alt senyor Rey primogenit e de sos Regnes e terres general governador Que com lo dit senyor Infant vulla fer sa proposicio sobrel fet de la proferta e ajuda del Regne de Sardenya per raho del qual lo dit senyor ha convocades les universitats reyals del principat de Cathalunya per

haver parlament ab aquelles Per ço lo dit senyor Infant ab aquesta present publica crida cita e amonesta tots los sindichs de les universitats dessus dites qui per la dita raho son venguts en la Ciutat de Barchinona que diluns hora de tercia compareguen en lo palau del senyor Rey devant lo dit senyor Infant per oyr la dita proposicio e per fer fe dels lurs sindicats segons que en aytal cas es acostumat de fer.

In qua die lune superius ad audiendum dictam proposicionem per dominum ducem assignata que dies fuit xxviij Junii anno eodem horam videlicet terciarum coram dicto domino duce in palacio Regio Barchinone personaliter existente comparuerunt et fuerunt personaliter constituti videlicet.

Pro Civitate Barchinone.	Guillelmus de Podio.
Pro civitate Gerunde.	Bernardus Cipriani.
Pro villa Cervarie.	Guillelmus Talavera.
Pro villa Montis albi.	Nicholaus Dorca.
Pro villa Berge.	Jacobus Viu.
Pro villa Bisuldini.	Petrus Solani.
Pro villa Cauquiliberi	Petrus Terrassa.

Et dictus dominus dux Attendens quod sindici et procuratores ibidem Perpiniani et quarundam aliarum villarum et locorum Regiorum Cathalonie quibus predicte littere fuerunt misse adhuc non erant presentes ideo ex hiis et aliis justis de causis parlamentum predictum prorogando [1] continuandam ad diem Mercurii proxime instantem in vesperis Mandans predictis in dicto parlamento presentibus ut dictis die et hora in dicto palacio compararent et disponens absentes a dicto parlamento usque ad dictam diem spectandos.

Qua prorogacione facta dicti sindici et procuratores ville Cervarie et Montis albi et Cauquiliberi fecerunt fidem de eorum procuratoribus per publica instrumenta tenoris sequentis.

Noverint universi quod in presencia mei Jacobi Majoris notarii publici ville Cervarie et discretorum Bernardi Muntfar et Guillelmi Rolf presbiterorum dicte ville Cervarie testium ad hoc specialiter vocatorum et rogatorum die martis vicesima secunda die mensis Junii anno a nativitate Domini M.°CCC.°LXvij° tota universitate ville Cervarie convocata per albaranam datam per Guilelmum Ferrari nuncium paciarie

1 En el Proceso hay un espacio en blanco como para dos palabras.

ville jamdicte et alias per pulsacionem cimbali majoris ecclesie Sancte Marie ville predicte ut moris est et congregata in aula paciarie ejusdem ville ubi consilium pro talibus et similibus casibus dicte universitatis est solitum convocari et congregari convenerunt ad ipsam convocacionem et presentes fuerunt paciarii consiliarii et probi homines infrascripti videlicet venerabiles Franciscus Sala Andreas Cavalar et Raymundus de Rochafort paciarii jamdicte ville anni presentis una cum venerabili et discreto Matheo [1] jurisperito a dicta villa pro aliis negociis absente Arnaldus de Macina major dierum Berengarius de Vergos Guillelmus Borraç notarius Guillelmus Talavera magister Raymundus Sanç Jacobus Mironis Berengarius de Castelltort Jacobus de Muntpassat Periconus de Vergos Petrus de Reichs Petrus Dagramuntell Bernardus Forner consiliarii ipsius ville ejusdem anni una cum quibusdam aliis consiliariis a dicto consilio absentibus Arnaldus Mironis mercator Bartholomeus Avero notarius Thomas de Villagrassa Petrus de Fontanet Petrus de Prato et Bernardus Boix probi homines dicte ville Cervarie et omnes superius nominati universitatem dicte ville facientes et representantes ut mayor et sannior pars consilii ville prefate habentes plenum posse ad infrascripta et alia peragenda et explicanda juxta tenorem carte privilegii per Illustrissimum dominum Regem eidem ville concessi audita et intellecta quadam littera dictis venerabilibus paciariis et probis hominibus ipsius ville per inclitum ac magnificum dominum Infantem Johannem Serenissimi domini Regis primogenitum ducem Gerunde et comitem Cervarie missa que in dicto consilio predictis superius nominatis fuit lecta et exposita cujusquidem littere tenor dinoscitur esse talis.—Infant en Johan del molt alt Senyor Rey etc.—*ut supra.*—Volentes predicti superius nominati totaliter et cum effectu prout decet mandatis dicti domini ducis humiliter cum humili reverencia obedire volentes in predictis opem seu opera dare pro posse omnes insimul unanimiter concordantes universitatemque ut predicitur ipsius ville facientes et representantes auctoritate et decreto venerabilis Petri Iuliolis bajuli in Curia ville Cervarie pro dicto domino Infante Johanne duce et comite predicto in hiis intervenientibus gratis et ex certa sciencia nominibus eorum propriis et cujuslibet ipsorum et tocius universitatis jamdicte ville et singularium de eadem et omnium aliorum dicte universitatis absencium presencium et futurorum et utroque nomine in solidum fecerunt constituerunt et ordinarunt eorum et dicte universitatis et singularium ejusdem legitimum sindicum acto-

[1] Hay una laguna que debia haber ocupado el apellido.

rem et procuratorem Guillelmum Talavera mercatorem dicte ville presentem et in dicto consilio personaliter existentem ad comparendum pro dicta universitate et constituentibus supradictis in dicta civitate Barchinone vel alibi ubicumque dicto domino Infanti placuerit et duxerit ordinandum coram inclito ac magnifico domino Infante Johanne pretenso et ejus honorabili ac prudenti consilio sive audiencia ac eciam coram illis quos ipse dominus Infans mandaverit et duxerit ordinandum pro predictis capitulis moderandis aptandis et in melius reparandis sive reformandis pro utilitate ac comodo principatus Cathalonie et tocius rei publice ac pro deffensione Regni Sardinie predicti et ad faciendum tractandum concedendum consenciendum et procurandum omnia et singula in preinserta littera dicti domini Infantis contenta et expressata una cum aliis sindicis universitatum Civitatum et villarum Regalium Cathalonie ita et prout eidem sindico una cum aliis sindicis dictarum Civitatum et villarum videbitur expedire et demum ac generaliter omnia alia et singula super predicta et circa predicta et dependentibus vel emergentibus ex eisdem aut ea tangentibus quoquomodo faciendum tractandum moderandum aptandum et reformandum aut consenciendum sive eciam procurandum quecumque fuerint necessaria ad predicta vel eciam opportuna eciam si majora fuerit superius expresacio et si mandatum exhigerent speciale et que ipsi constituentes et universitas predicta et singulares ipsius facere possent si personaliter interessent. Quoniam ipsi constituentes et universitas predicta ipsi sindico actori et procuratori dederunt comisserunt et concesserunt plenarie vices suas cum libera et generali administracione super predictis omnibus et singulis et eis adherentibus qualitercumque. Promittentes predicti constituentes nomine dicte universitatis ac nominibus eorum propriis et singularium de ipsa universitate presencium absencium et futurorum ratum gratum et firmum perpetuo habere quicquid per ipsum sindicum actorem et procuratorem super predictis et circa predicta actum fuerit sive gestum ac eciam procuratum et nullo tempore revocare sub bonorum dictorum constituencium et universitatis predicte et singularium de eadem omnium ypotecha Supplicantes humiliter ac cum humili reverencia dicto domino Infanti ipsi constituentes quatenus eius clemencia dignetur justis supplicacionibus pro parte universitatis predicte per dictum sindicum fiendis benigniter obedire easdemque concedere graciose prout sua interesse. Que fuerunt acta in villa Cervarie in aula paciarie ville eiusdem die et anno predictis presentibus testibus antedictis.

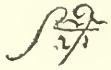
num Petri Juliolis bajuli in Curia ville Cervarie pro inclito ac magnifico domino domine Infante Johanne Serenissimi domini Regis primogenito duce Gerunde et Comite Cervarie qui huic sindicatui actorie et procuracioni ex parte domini primogeniti predicti et auctoritate officii predicti quo fungimur in hac parte auctoritatem nostram interponimus pariter et decretum appositum per manum mei Petri de Caneto de villa Cervarie Regia auctoritate publici notarii et Regentis scribaniam Curie bajulie ville predicte pro heredibus venerabilis Bernardi Divoria quondam scriptoris eiusdem pro Illustrissimo domino Rege in cuius Petri manu et posse dictus venerabilis bajulus hanc firmam fecit xxv die Junii anno a nativitate Domini M.°CCC.°Lxvii° presentibus testibus Bernardo dez Tranos notario et Petro de Lupperia Cervarie Et ideo ego notarius et Regens predictus hoc scripsi decretum et hoc meum hic apposui. Sig

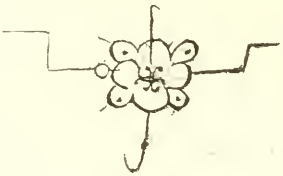
num.

Sig

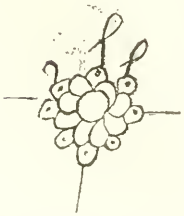
num mei Jacobi Mausoris de villa Cervarie publici notarii Regia auctoritate per totum principatum Cathalonie qui predictum sindicatum scribi feci et premissis omnibus interfui et hec scripsi et clausi cum raso et emendato in vicesima linea ubi dicitur *constituentibus* et in vicesima quinta linea ubi dicitur *procurandum*.

Noverint universi quod die lune vicesima prima mensis Junii anno a nativitate Domini M.° CCC.° LX.° vij.° in presencia mei notarii et testium infrascriptorum ad hec specialiter vocatorum et rogatorum universitatis proborum hominum ville Montis albi convocata et congregata voce preconia ad consilium generale in ecclesia Beati Michaelis dicte ville prout moris est fieri in similibus Attendens dicta universitas inclitum ac magnificum dominum Infantem primogenitum Serenissimi domini Regis et eius Regnorum et terrarum generalem guber-

natorem recepisse ipsi universitati quandam patentem litteram suam suoque sigillo sigillatam continencie subsequentis. Infant en Johan del Senyor Rey etc.—*ut supra*.—Igitur dicta universitas volens obtemperare mandatis dicti domini ducis tanquam filia obedientie provide et consulte ac de certa sciencia auctoritate siquidem et decreto venerabilis Bernardi Pomesa bajuli in Monte albo pro eodem domino Rege ibidem presentis et auctorizantis fecit constituit et ordinavit suum sindicum actorem et procuratorem venerabilem Jacobum Dorca de gremio dicte universitatis ibidem presentem ad accedendum ad presenciam dicti domini ducis et inde tractandum ordinandum et consenciendum una cum aliis sindicis aliarum villarum et Civitatum et non alias sine ipsis ea omnia et singula que spectare debeant ad statum bonum comodum et utilitatem tocius generalis Cathalonie et dicte universitatis juxta seriem et tenorem littere preinserte et omnia alia et singula faciendum que dicta universitas facere posset personaliter constituta. Supra quibus ipsa universitas dedit tradidit et comisit dicto suo sindico et procuratori plenarie vices suas cum libera facultate promisitque se habere ratum gratum validum atque firmum quicquid dictus sindicus supra predictis duxerit faciendum nulloque tempore revocabit sub bonorum suorum omnium obligacione. Quod est actum loco die et anno predictis presentibus Guillelmo Mir et Francisco de Angularia advocatis pro testibus et rogatis.

Sig 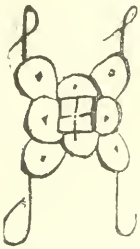 num mei Petri Roqueti notarii publici Montis albi pro venerabili Raimundo Sa Rovira rectore ecclesie eiusdem ville qui premissis interfui eaque scribi feci et clausi.

Noverint universi quod die vicesima mensis Junii anno a nativitate Domini M.°CCC.°LXVII° fuit presentata venerabili Petro Terrassan Johanni Abbati et Terrario Campmany consulibus universitatis Cauquiliberi quandam litteram patentem in dorso sigillatam cuius tenor talis est.—Infant en Johan del molt alt senyor Rey etc. *ut supra*.—Et incontinenti predicti consules convocarunt consilium in domo consulatus eiusdem loci voce preconia ut moris est in quaquidem convocacione et congregacione convenerunt et presentes interfuerunt Jacobus de Plano Petrus Palomerii Petrus Castelli Jacobus Valentini Fran-

ciscus Raynes Guillelmus Mercina Petrus Busalun Guillelmus Gras Raymundus Romaguera Arnaldus Bayuls Petrus Gau Petrus Maçot Bartholomens Anthonii Petrus Stephani Johannis Cerpati Bernardus Corsa Vincencius Amilii Bernardus Reig Michaelis Renart Petrus Batla omnes de Cauquiliberi ascendentes numerum Triginta personarum facientes et representantes universitatem dicti loci juxta privilegium ipsius loci ex certa sciencia omnes superius nominati fecerunt constituerunt ac eciam ordinaverunt eorum et dicte universitatis certum et specialem procuratorem sindicum et actorem dictum venerabilem Petrum Terrasse consulem predictum ad accedendum nomine dicte universitatis in dictam civitatem Barchinone pro premissis et dederunt dicti constituentes dicto sindico actori et procuratori plenam potestatem et facultatem faciendi et complendi landandi et approbandi omnia in dicta littera contenta eique in predictis in dicta littera contentis fuerint necessaria et modo quolibet opportuna et omnia alia faciendi et proponendi nomine dicte universitatis et allegandi ad utilitatem dicte universitatis et promisserunt dicti constituentes michi notario publico infrascripto ac eciam sponte jurarunt per Deum et ejus Sancta quatuor Evangelia manibus meis corporaliter tacta semper habere ratum gratum et firmum quidquid per dictum sindicum actorem et procuratorem nostrum actum factum gestum seu modo quolibet procuratum fuerit in predictis et circa predicta habere ratum et firmum et nullo tempore revocare sub obligacione omnium bonorum dicte universitatis presencium et futurorum ubique. Quod fuit actum in loco de Cauquolibero videlicet intus domos consulatus eiusdem loci die et anno predictis in presencia et testimonio Johannis Palaudani et Jacobi Prada presbiterorum in ecclesia Beate Marie Coquiliberi beneficiatorum et mei Berengarii Serrani notarii publici infrascripti.

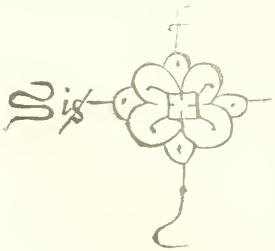

num mei Berengarii Serrani auctoritate Serenissimi Comini Arago num Regis notarii publici de coquolibero qui requisitus predicta recepi scripsi et clausi.

Postmodum die Mercurii superius assignata hora vesperorum que fuit xxx dies Junni anno jamdicto in dicto palacio Regio domino duce presente comparuerunt in sui presencia.

Pro civitate Barchinone... Guillelmus de Podio.
Pro civitate Ilerde..... Petrus de Alta Riba.
Pro civitate Gerunde..... Bernardus Cipriani.
Pro villa Perpiniani..... Guillelmus Rotundi.
Pro villa Cervarie..... Guillelmus Talavera.
Pro villa Montis albi..... Nicholaus Dorca.
Pro villa Berge..... Jacobus Riu.
Pro villa Bisulduni..... Jacobus Solani.
Pro villa Cauquiliberi..... Petrus Terrassa.

Et dictus inclitus ac magnificus dominus Dux seu honorabilis Jacobus de Monello consiliarius et regens cancellariam ejusdem domini Ducis vice sua et in ejus persona fecit suam proposicionem sollempniter tria efectualiter concludentem primo quod pro relacione nobilis consiliarii et camerlengui dicti domini Regis Olfo de Proxida necnon nunciorum castri Callaris et civitatis Saceris Regni Sardinie intellexerunt quod filius pravi rebellis et iniquitatis filii judicis Arborea et Brancha leo Doria cum magna equitum et peditum comitiva venerant ad loca de Sascret de Algerio et quod inibi talaverant blada et spleta et more ostili usque ad januas ipsorum locorum currerant volentes ipsa loca intrare si possent et alia plurima dampna dictis locis et aliis dicti Regni dicto Regi submissis intulerant et cotidie incessanter inferebaut. Secundo quod Judex proditor Arboree ausatus in suo iniquo proposito nitens dictum Regnum Sardinie destruere et sibi appropiare armaverat noviter seu armari fecerat sex galeas ad terram ipsius ex illis galeis que iverant cum domino Papa apud partes Rome et in brevi in partibus insule memorate debebaut interesse pro dampnificando et invadendo dicta loca et gentes earumdem. Tercio quod loca dicti Regni domino Regi submissa non erant victualibus armis aut aliis fornimentis sive paratibus ornata quod possent se sustinere nisi hinc et per totum mensem septembris proxime venturum ymmo erat necessarium et oportunum dicto Regno provideri de juvamine celeri hinc et per totum dictum tempus alias oporteret ad dictas partes mitti vasa cum quibus gentes in dicta insula pro dicto Rege degentes ut ad partes has possent se transfretare ne in manibus dicti pravi et filii iniquitatis Judicis Arboree possent evenire cum dictum Regnum nisi hinc ad dictum tempus succurreretur esset deperditum. Quare ex parte dicti domini Regis et sui dictus dominus Dux rogabat ipsos sindicos ibi congregatos quod ex dono per universitates civitatum villarum et locorum Regiorum in adjutorium et defensionem dicti Regni Sardinie nuper concesso non obs-

tantibus capitulis tunc inter dictum dominum Regem et ipsos sindicos factis seu initis consentirent quod de presenti possent armari V vel sex galee mittende ad dictam insulam pro restauracione eiusdem et pro obviando dictis pravis conatibus judicis memorati taliter quod ipsa loca possint se defendere ab eisdem usque quo dominus Rex alias providisset.

Qua proposicione facta confestim dicti sindici et procuratores universitatum predictarum responderunt quod ipsi intellexerant proposicionem per dictum dominum Ducem seu eius regentem cancellariam bene et sollempniter factam et super eis omnibus deliberacionem sibi retinuerint qua habita tale facerent responsum quod cedet in servicium Dei et honorem domini Regis et eciam domini Ducis ac eciam in deffensionem et tuicionem dicti Regni Sardinie et tocius rei publice.

Et dictus dominus Dux continuavit dictum parlamentum ad diem crastinam.

Quibus peractis dicti sindici et procuratores universitatum civitatis Ilerde et ville Perpiniani fuerunt fidem de eorum sindicatibus per publica instrumenta sub hac forma.

Noverint universi quod die veneris que fuit vicesima quinta dies Junii anno a nativitate Domini M.°CCC.° Sexagesimo Septimo in presencia mei notarii et testium infrascriptorum ad hec specialiter vocatorum et rogatorum honorabiles Bartholomeus Calbeti Petrus Costit Nicholaus Rambau Guillelmus Miro paciarii Civitatis Ilerde necnon et universitas Civitatis predicte in qua quiedem universitate erant Cives et consiliarii infrascripti videlicet Petrus de Montanyana Anthonius de Maçaneso Bernardas Guillelmi Calbeti in legibus approbatus Nicholaus Sabaterii Anthonius de Navers Nicholaus Ferrarii Ferrarius de Famosa Petrus Romei Berengarius Marques Jacobus de Podio Simon Caldera Dominicus de Serra Baemundus de Bosch Raymundus Gilabert Raymundus Ferrarii Guillelmus Sabater Franciscus Clara Bernardus de Boxadors Petrus Albares Guillelmus Gaver Bernardus de Boxadors Petrus Albares Guillelmus Gaver Bernardus Ferran Petrus Palagri Petrus de Torres Petrus Colom Arnaldus Graylla Geraldus Martini Michael Vinyes Bartholomeus Bonmacip Jacobus Fuster Guillelmus Spalter Berengarius Martorell Rogerius de Comenge cives et consiliarii Civitatis predicte convocati et congregati in ecclesia Sancti Johannis de platea Civitatis eiusdem ad sonum tube et ad requisicionem albaranorum ad generale consilium convocati et congregati facientesque et representantes totam universitatem pretacte Civitatis cum triginta consiliariis ex ordinacione facta per consilium eiusdem universitatis totam universitatem faciant et veraciter representent Attendentes et conside-

rantes quod inclitus ac magnificus dominus Infans Johannes illustrissimi principis et domini domini Petri Dei gracia Regis Aragonum primogenitus ac suorum Regnorum et terrarum generalis Gubernator paciariis et probis hominibus dicte Civitatis suam duxerit literam continencie subsequentis.—Infant en Johan del molt alt Senyor Rey etc. *ut supra.*—Idcirco volentes ut dixerunt quantum in eis est mandato dicti domini Infantis humiliter obedire ex certis eorum scienciis cum testimonio huiusmodi publici instrumenti ubique firmiter valituri fecerunt crearunt constituerunt et eciam ordinarunt verum certum et specialem procuratorem ipsorum et sindicum universitatis dicte Civitatis Ilerde venerabilem et discretum Petrum de Alta Riba notarium Civem eiusdem Civitatis presentem et onus huiusmodi sindicatus ac procuracionis sponte suscipientem ad comparendum et interessendum una cum aliis sindicis et procuratoribus Civitatum et villarum Regalium Cathalonie coram dicto domino Infante primogenito et generale Gubernatore dicti domini Regis et ad consenciendum moderacioni declaracioni seu interpretacioni ac mutacioni capitulorum contentorum in dicta proferta de qua in preinserta littera fit mencio specialis et ad protestandum de in et pro premissis una cum aliis sindicis Civitatum et villarum et locorum Regalium Cathalonie et sine ipsis de jure privilegiorum et aliorum jurium dicte Civitatis Ilerde et generalis Cathalonie antedicti et de protestatis salvatis ac requisitis seu concessis fieri facere publicum instrumentum et demum omnia alia et singula in premissis et circa premissa necessaria et opportuna pro utili expedicione negociorum dicte insule sive Regni Sardinie concedendum ac consenciendum juxta tenorem capitulorum proferte jamdicte ratum habentes et firmum semper quicquid per vos dictum Sindicum et procuratorem ipsorum universitatis jamdicte Civitatis Ilerde in predictis et circa predicta consentitum concessum laudatum approbatum moderatum declaratum interpretatum requisitum salvatum procuratum ac firmatum fuerit ac si ab ipsis nomine jamdicte universitatis personaliter esset factum sub bonorum ipsorum omnia et universitatis predicte et singulorum eiusdem mobilium et inmobilium ubique presencium et futurorum ypotheca et eciam obligacione. Quod est actum Ilerde die anno et loco predictis presentibus Berengario Canut et Arnaldo Mathei vicinis Ilerde ad hoc pro testibus convocatis et rogatis adhibitis et electis.

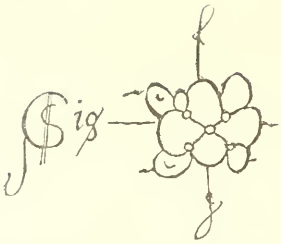

num mei Michaelis Vinya notarii publici auctoritate Illustrissimi domini Regis Aragonum per totam terram et dominacionem suam qui hoc instrumentum scribi feci et clausi et predictis interfui cum superpositis in prima line a ubi dicitur *die* et in xxj linea ubi legitur *et onus*.

Noverint universi quod cum honorabiles consules ville Perpiniani inferius nominati recepissent cum debita reverencia quamdam patentem papiream litteram cujus tenor noscitur fore talis—Infant en Johan del molt alt senyor Rey etc. *ut supra*.—Idcirco convocata universitate dicte ville Perpiniani et congregata intus logiam consulatus ipsius ville per citacionem et mandatum dictorum infrascriptorum consulum et per eorum nuncios factam consiliariis ipsorum consulum et quibusdam ex probis hominibus necnon et capitibus seu suprapositis omnium ministeriorum eiusdem ville tanquam sub modo et in loco quibus consuetum est universitatem dicte ville pro comunibus suis negociis tractandis et agendis convocari et congregari convenerunt ad ipsum locum pro generali consilio super infrascriptis celebrando plures homines dicte universitatis pro dicta universitate et nomine universitatis dicte ville et ipsam universitatem celebrantes inter quos fuerunt hii qui proxime subsequuntur videlicet venerabiles Petrus Blan Berengarius de Coboleto Johannes Egidii et Guillelmus Rogerii Sivanyo consules dicte ville Perpiniani Petrus de Alanyano Bernardus Garriga Johannes Fusterii Jaubertus Garrius Petrus Monerii Bartholomeus Mayoles Johannes Boneti Guillelmus Embardi Franciscus Ferrarii et Petrus Laurencii consiliarii dictorum consulum et Ermengandus Martini Bernardus Aybrini Johannes Aybrini burgenses Bernardus Gomerech Guillelmus Blancha Bernardus Poncii Jacobus Cadany Bernardus Fabri Guillelmus Guitardi Bernardus Blanch mercatores probi homines dicte ville Johannes Comitis Johannes Bertrandi suprapositi ministerii operatorum Bernardus Barrani Franciscus Agusani suprapositi ministerii textorum Johannes Graciani suprapositus ministerii condariorum Jacobus Canradorii Arnaldus Vincentii suprapositi ministerii fusteriorum Petrus Comitis suprapositus ministerii cuyraciorum Castellus Arnaldi suprapositus ministerii speciariorum Johannes Vesiani Raymundus de Bell loch suprapositi ministerii merceriorum Petrus Corbos su-

prapositus ministerii fabrorum Andreas Peratells suprapositus ministerii sartorum Johannes Alberguerii et Jacobus Jordani suprapositi ministerii ortolanorum dicte ville Perpiniani, omnibus igitur venerabilibus consulibus eorumque consiliariis probis hominibus ac suprapositis seu capitibus ministeriorum dicte ville Perpiniani convocatis ut predicitur et congregatis pro universitate et ut universitate dicte ville et universitas tem ipsam facientibus celebrantibus et representantibus et nomine ipsius universitatis fuit ibidem in presencia et audiencia ipsorum omnium de mandato dictorum consulum per me notarium supra scriptum lecta et publicata de inicio ad finem integriter et complete predicta littera superius inserta qua ut premittitur lecta et publicata et per omnes ipsos cum debita reverencia intellecta et scultata, iidem omnes consules eorumque consiliarii probi homines et suprapositi seu capita ministeriorum dicte ville superius nominati nomine dicte universitatis et pro dicta universitate et ut universitas ipsius ville habita inter se matura ac diligenti deliberacione et tractatu ac consilio super predictis in preinserta littera contentis unanimiter et concorditer eorum nemine discrepante cupientes ut decet mandatum dicte littere adimplere vigore ipsius mandati constituerunt et ordinaverunt gratis et ex certa sciencia eorum et dicte universitatis sindicum procuratorem et actorem videlicet venerabilem Guillelmum Rotundi burgensem dicte ville jam in dicta Civitate Barchinone pro aliis negociis generalis principatus Cathalonie personaliter constitutum Cui dederunt et concesserunt plenum posse ad faciendum et ad effectum producendum omnia et singula contenta in dicta littera superius inserta Et demum omnia alia et singula que in predictis et circa ea necessaria fuerint seu eciam opportuna et que ipsa universitas et ipsi constituentes superius nominati eius nomine facere possent personaliter constituti et que predictorum merita postulant et requirunt eciam si mandatum exhigant speciale Et relevantes eundem sindicum procuratorem et actorem ab omni onere satisdandi de rathibicione inde fidejubentes pro eodem in posse mei notarii publici infrascripti nomine omnium quorum interest et intererit ligitime stipulantis promisserunt dictam universitatem et ipsos constituentes et alios singulares ipsius universitatis presentes et absentes et futuros habere ratum et gratum perpetua totum quicquid per dictum sindicum procuratorem et actorem in predictis et circa ea actum procuratum fuerit quovismodo sub Ypotheca et obligacione omnium bonorum dicte universitatis presencium et futurorum et sub omni renunciacione juris qualibet necessaria pariter et cautela. Acta et laudata fuerunt hec Perpiniani intus dictam logiam consulatus dicte ville vi-

cesima prima die mensis Junii anno a nativitate Domini M.°CCC.°lxvii.° presentibus testibus Bernardus Milarts Perpiniano Benedicti ambobus de Perpiniano et me Petro Andrea notario qui predicta omnia recepi et ut premittitur stipulatus fui et requisitus.

Ego idem Petrus Andree auctoritate Regia notarius publicus Perpinia-

ni subscripsi et hoc 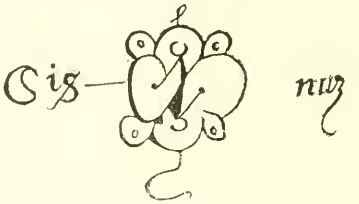 feci et clausi.

Die jovis prima die Julii anno jamdicto presentavit se coram domino duce Guillelmus Vitalis sindicus et procurator loci Podii ceritani et fecit fidem de suo sindicatu per quoddam publicum instrumentum tenoris sequentis.

Noverint universi quod die videlicet vicesima tercia mensis Junii anno a nativitate Domini M.°CCC.°LX.°vij.° convocatis et congregatis juratis ville Podii ceritani pro consilio generali tenendo et celebrando in domo videlicet superiori consulatus eiusdem voce preconia ad sonum tube prout moris est consilium generale in dicta villa convocari et celebrari convenerunt ad dictum consilium et in eo presentes fuerunt videlicet venerabiles Petrus de Fustenyans et Stephanus Fabri consules dicte ville una cum venerabilibus Petrus Embori et Petrus Bean a dicta villa eo tunc absentibus necnon Petrus des Noguer jurisperitus Petrus Valieles Johannes Verdaguer Vidall Mitho Petrus Coma Jacobus Nigro Johannes Vines Raymundus Bori Raymundus de Dorria Petrus Orden Poncius Raffard Guillelmus Genbli Raymundus Capdevila Petrus Domini Raymundus Soldevila Poncius Guillelmi de Loraco Arnaldus Sabri Bernardus Lebrer Raymundus Font Jacobus Colomer Raymundus Mulver Bernardus Barret Perpenya Odelo Andreu Castels Guillelmus Monita Raymundus Blanch Bernardus Payllots Philipus Lorani Jacobus Mercader et Petrus Borvedani jurati omnes dicti loci representantes et consilium generale celebrantes in absencia et contumacia aliorum juratorum dicte ville et Attendentes dicti consules recepisse quandam litteram papiream patentem magnifici domini Johannis Illustrissimi principis ac domini nostri domini Petri Dei gracia Regis Aragonum primogeniti et ipsius terrarum et Regnorum generalis Gubernatoris ducis Gerunde et comitis Cervarie cuius littere tenor dicitur esse talis—Infant en Johan del molt alt senyor Rey etc.—*ut su-*

pra.—Idcirco dicti consules et jurati et universitas eorum volentes et cupientes ut dixerunt mandato dicti domini Infantis firmiter obedire et periculo ac indempnitati dicti Regni Sardinie pro viribus obviare gratis et ex certis eorum scientiis nomine universitatis predicte cum auctoritate et decreto venerabiles et discreti Berengarii de Moreria judicis ordinarii Podii ceritani et Cervarie in hiis presente et consenciente constituerunt et ordinarunt certos et speciales sindicos actores et procuratores eorum et dicte universitatis videlicet Raymundus Mercerii ab actu hujusmodi absente Guillelmum Spanyol et Guillelmum Vitalis dicte ville presentes in dicto consilio personaliter existentes et quemlibet eorum insolidum ita quod occupantis condicio pocior sive melior non existat ad eundum pro ipsis et dicta universitate ad dictam Civitatem Barchinone causis et racionibus in dicta littera contentis Et ad concedendum et consenciendum pro ipsis et dicta universitate moderacionem de capitulis de quibus in dicta littera mencio fit et habetur et alia omnia et singula que pro defensione dicti Regni et utilitate publica principatus Cathalonie concedenda fuerint et consencienda prout dictis sindicis et procuratoribus et aliis sindicis et procuratoribus aliarum universitatum Civitatum villarum et locorum Regalium dicti principatus visum fuerit expedire et super predictis ordinandum concedendum et firmandum et capitula de novo faciendum facta quequam et ordinata modificandum et quoscumque defectus super eisdem apparentes suplendum et quodcumque juramentum ad predicta necessarium in animas predictorum et aliorum de dicta universitate si opus fuerit prestandum et demum alia omnia et singula faciendum que in predictis et circa predicta opportuna fuerint vel eciam necessaria eciam si talia sint que de sui natura mandatum exhigant speciale et que dicti constituentes et universitas predicta facere possent si in predictis personaliter interessent quoniam super predictis et dependentibus seu emergentibus ab eisdem comiserunt dictis eorum sindicis et procuratoribus et cuilibet ipsorum in solidum plenarie vices suos et dederunt et attribuerunt ipsis plenam licenciam et liberam potestatem promittentes dictis eorum sindicis et procuratoribus et michi notario publico subscripto hec ab ipsis nomine omnium illorum quorum interest vel interesse pot est aut poterit legitime stipulanti et recipienti ipsos et dictam universitatem ratum gratum et firmum habere perpetuo quicquid per dictos sindicos et procuratores et quemlibet ipsorum actum et procuratum fuerit in predictis et nullo tempore revocare sub obligacione bonorum omnium dicte universitatis. Actum est hoc in Podio ceritano videlicet in dicta domo consulatus et per dictos consules et juratos et universi-

tatem eorum laudatum firmatum die et anno predictis. Testes vero firme eorum et interposicionis decreti dicti domini judicis sunt Simon Cardater Jacobus Juliani et Bernardus Manresa de Podio ceritano notarius. Nos Berengarius de Moraria judex predictus huic sindicatui tanquam legitime facto et ut moris est recepto ut ei fides adhibeatur manu nostra propria subscribimus et decretum interponimus.

Sig — num mei Bartolomei Amyll notarii publici Podii ceritani et Ceritanie qui hoc sindicatus instrumentum per dictum Bernardum Manresa notarium publicum Podii ceritani et Ceritanie nunc a dicta villa absente receptum et publicatum decretoque dicti domint judicis corroboratum scribi feci et clausi Et constat michi de raso ei correcto in secunda linea ubi dicitur *Fabri* et in tercia linea ubi scribitur *Petrus Orden* et de supraposito in V.ª linea ubi videtur *magnifici*.

Et ipsa eadem die jovis hora videlicet vesperorum in dicto palacio Regio ante presenciam dicti domini Ducis comparuerunt infrasequentes.

Pro civitate Barchinone...	Guillelmus de Podio.
Pro civitate Ilerde.....	Petrus de Altariba.
Pro civitate Gerunde.....	Bernardus Cipriani.
Pro villa Perpiniani.....	Guillelmus Rotundi.
Pro villa Cervarie.....	Guillelmus Talavera.
Pro villa Montisalbi.....	Nicholaus Dorca.
Pro villa Berge.....	Jacobus Riu.
Pro villa Bisulduni.....	Jacobus Solani.
Pro villa Cauquiliberi.....	Petrus Terrassa.
Pro villa Podii ceritani...	Guillelmus Vitalis.

Qui sindici et procuratores unanimiter concordantes dederunt responsum dicto domino duci in efecto quod inter dictum dominum Regem ex una parte et sindicos et procuratores dictarum Civitatum villarum et locorum Regiorum Catalonie in parlamento per dominum Regem universitatibus predictis indicto fuerant facta et inita certa capitula super defensione dicti Regni a quibus ipsi sine magna reprensione et redarguacione Civitatum villarum et locorum predictorum recedere seu in eisdem aliquid mutare non possent quare suplicabant dicto domino Duci quod placeret ei dicta capitula observare juxta eo-

rum seriem et tenorem cum ipsi essent parati nominibus predictis dicta capitula servare et servari facere sicut et prout in eisdem continuabatur.

Et dictus dominus Dux non tenens se pro contento de hiis prorogavit predictum parlamentum ad diem sabbati proximam.

In qua die sabbati superius assignata que fuit tercia dies Julii anno jamdicto in dicto palacio Regio ante presenciam dicti domini Ducis comparnerunt omnes sindici supradicti.

Et cum ipsi sindici post plura verba habita in dicto parlamento coram ipso domino Duce nollent dare aliam responsionem nisi predictam videlicet quod ipsi erant parati adimplere predicta capitula in primo parlamento facta seu edita et quod in eisdem mutare aliquid minime intendebant ideo dictus dominus Dux mandavit per me Bernardum de Jonquerio notarium et scribaniam eiusdem regentem sindicis legi et publicari quandam cedulam papiream scriptam tenoris sequentis.

Clarum manifestum notorium et indubitatum est vobis sindicis existentibus personaliter in Civitate Barchinone Quod regnum Sardinie est in periculo amissionis et destruccionis irreparabilis propter conatus et tractatus Judicis Arboree qui totis eius conatibus nititur dictum Regnum destruere et sibi appropiare adeo et in tantum quod nisi de juvamine celeri provideatur hinc ad festum Sancti Michaelis Regnum predictum erit in manu dicti Judicis quod Deus non permittat presertim cum idem Judex per mare teneat dictum Regnum obsessum cum galeis sic quod victualia aliqua non possunt immiti intus castrum Callarii neque in villa Algerii nec eciam mitti seu deportari ad Civitatem Sacerii in quibus locis est indigencia maxima victualium ut vobis sunt clara premissa et alia dampna irreparabilia concernencia dictum Regnum tam ex legacione facta per nobilem Olfum de Proxida quam per nuncios missos domino Regi et huic terre qui predicta et plura alia exposuerunt et vobis premissa exposita fuerunt per dictum Ducem. Et licet vobis predicta vera sint et indubitata ac notoria ut prefertur vos tamen faciendo dificile quod potestis facere de facili non vultis consentire quod statim et de presenti provideatur periculo dicti Regni de pecunia concessa per universitates Civitatum et villarum Regiarum Catalonie in juvamen et defensionem dicti Regni petendo ut vobis placet condiciones appositas in dicta proferta de presenti complere et servari facere licet sit impossibile statu Regni in quo est considerato et attento quod procedit ex vobis et non ex universitatibus antedictis ideo vos Guillelmum de Podio sindicum Civitatis Barchinone Petrum de

Altariba sindicum Civitatis Ilerde Bernardum Cipriani sindicum Civitatis Gerunde Guillelmum Rotundi sindicum ville Perpiniani Guillelmum Dorriols sindicum Civitatis Minorise Guillelmum Talavera sindicum ville Cervarie Jacobum Riu sindicum ville Berge Guillelmum Vitalis sindicum ville Podii ceritani Nicholam Dorca sindicum ville Montisalbi Petrum Solani sindicum ville Bisulduni Petrum Terrassa sindicum ville Cauquiliberi requirit dictus dominus Dux quatenus de premissis provideatis taliter quod ex dicta proferta subveniatur dicto Regno et in continenti tam in galeis quam in victualibus et aliis expedientibus et necessariis ipsi Regno non faciendo impossibile aut difficile quod vobis est possibile et facile alias sciatur quod scribetur culpe et facto personarum vestrarum petens idem dominus de predictis sibi fieri publicum instrumentum unum et plura et tot quot pecierit et habere voluerit per notarium infrascriptum.

Qua cedula lecta et publice racionaliter expedita dictis sindicis presenti domino Duce per me dictum notarium dicti sindici pecierunt copiam et transumptum de eadem eis dari atque tradi quod transumptum de utilitate ipsorum omnium fuit traditum per me dictum notarium venerabili Guillelmo de Podio sindico Barchinone ipsa eadem die.

Postmodum vero die lune quinta die mensis Julii anno eodem in dicto palacio Regio comparentes dicti sindici et procuratores ante presenciam dicti domini Ducis tradiderunt michi dicto notario quandam cedulam papiream scriptam in se responsionem continentem tenoris sequentis.

Ad requisita et proposita pro parte incliti et magnifici domini Ducis respondent cum ea maiori reverencia qua possunt sindici prefati et dicunt quod nuper sindici Civitatum et villarum regalium Catalonie congregati in Civitate Barchinone in parlamento eis indicto per dictum dominum Regem pro interesse et juvamine Regni Sardinie ex amore legalitate et fidelitate assuetis non expectato quod tunc prelati et persone eclesiastice richi homines et milites Catalonie per se vel eorum homines pro defensione seu sucursu dicti Regni aliquid concessissent nec eciam essent vocati per viam curie generalis non obstantibus ymmo eciam oblitis importabilibus oneribus que dicte universitates habuerunt et habent propter maximas et frequentes oblaciones et profertas factas dicto domino Regi et alias et non obstante eciam quodam capitulo edito in generali curia denuo in Civitate Barchinone celebrata cuius capituli vigore poterant excusari ad faciendum seu concedendum aliquam profertam seu donum dicto domino Regi durante proferta in

dicta curia Barchinone facta cupientes amore legalitate et fidelitate premissis sucurrere rsstauracioni et defensioni dicti Regni Sardinie certam profertam obtulerunt et concesserunt graciose dicto domino Regi tunc presenti Barchinone in defensionem dicti Regni Sardinie cum certis capitulis super ipsa proferta editis qua proferta cum eisdem capitulis grata et acceptabilis fuit apud dictum dominum Regem et sibi placuit et ipsa capitula firmavit et ad Sancta Dei quatuor Evangelia juravit et eandem profertam in forma qua facta fuit est admissa et acceptata per dictum dominum Regem reputant sindici predicti esse utilem et suficientem ad restauracionem Regni supradictis quatenus brachium dictarum Civitatum villarum et locorum regalium tangit seu tangere videatur et magis quam si mutata forma dicte proferte peccunia eiusdem proferte expendetur seu convertetur particulariter sine alio majori adjutorio seu sucursu in ejusdem Rgni defensione. Quodque dicunt dicti sindici quod ex denegacione mutacionis dicte proferte ad verum saniorem et fidelem sensum facte non intendunt sucursum dicti Regni aliqualiter impedire ymmo ad honorem et utilitatem corone Regie et tocius sue reipublice desiderant celeriter dictum Regnum proculdubio se adjuvari cujus rei veritatem lucidat opus jam factum quoniam ut jam pretactum est sindici Civitatum et villarum Regalium principatus Catalonie aperientes viam aliis dicti principatus ad defensionem dicti Regni Sardinie soli et sine aliis adjutam concesserunt supradictam et absit quod iidem sindici actum defensionis dicti Regni faciant dificilem seu impossibilem reddant quia ipsi seu eius predecessores aliquem actum honorem Corone Regie tangentem nunquam fecerunt nec facere convenerunt dificilem seu impossibilem quinimo ut toti mundo manifestum extitit et existit actus corone Regie dificiles prosperos et felices quare prefati sindici stant in responsione per eos Ducali excellencie verbotenus facta super mutacione dicte proferte seu eius capitulorum negantes cum reverencia Ducalis excellencie contenta in requisicione predicta quatenus contra ipsos sindicos facere videantur et quatenus ad eorum onus seu culpam proposita sunt et scripta. Et hec petunt cum debita reverencia in fine requisicionis predicte inseri et apponi et de eis sibi et cuilibet eorum et eciam dictis universitatibus fieri et tradi publicum instrumentum per me notarium antedictum.

De qua quidem cedula fuit ipsa eadem die tradita copia nomine et vice dicti domini Ducis honorabili Jacobo de Monello Consiliario in Regiam Cancellariam ejusdem.

Subsequenter vero die martis sexta die julii anno jamdicto dictus

dominus Dux seu eius venerabilis regens Cancellariam nomine et vice dicti Domini Ducis tradidit michi notario quandam cedulam papiream scriptam in se replicacionem super predictis continentem cuius series sic se habet.

Persistens dictus dominus Dux in dictis petitis et requisitis per eundem et negans dicta proposita et responsa per sindicos predictos quatenus sint vel faciant contra requisicionem predictam et non alias iterum dicit petit et requirit et super alias protestatur ut supra, subjungens quod sindici qui nuper fuerunt Barchinone in parlamento eis indicto per dominum Regem tanquam zelatores Corone Regie et ipsius honorem affectuosissime diligentes fecerunt concessionem secundum casum tunc eminentem providendo quatenus eis visum fuit ne Regnum Sardinie posset de facili per dictum Jndice devastari et si casus qui vobis dictis sindicis nunc de presenti exponitur quem pro vero habetis sicuti verus et notorius existit tunc evenisset et esset non recepissent dilacionem que per vos recipi conatur seu providissent casui sic inopinato nunc de novo eminenti qui irreparabilis erit et est domino Regi et dicto domino Duci nisi de presenti provideatur per vos sicuti expositum fuit in protestacione antedicta et provideri speratur de presenti non obstante responsione predicta per vos facta quoniam si dicto Regno perdito et occupato quod fiat per vos postea provisio satis poterit responderi tarde venistis et quod potuistis facere facile fecistis impossibile ac eciam dificile ob quod vos sindicos predictos requirit monet et ortatur idem dominus Dux et vobis mandat quatenus in casu tam necessario et sic artato provideatis ut supra extitit requisitum alias protestatur et dicit ut supra petens hanc responsionem in fine premissorum inseri et apponi Et de omnibus antedictis sibi fieri et tradi unum et plura publicum et publica instrumentum et instrumenta tot quot et quociens pecierit et voluerit per vos notarium subscriptum.

De qua quidem cedula et contentis in ea fuit tradita copia seu transumptum dictis venerabilibus sindicis per me notarium supradictum.

Postea vero die mercurii sequenti qua computabatur septima dies julii anno jamdicto dicti venerabiles sindici existentes personaliter in dicto palacio Regio tradiderunt michi dicto notario quandam cedulam papiream scriptam in se responsionem dicte replicacioni continentem tenoris sequentis.

Replicatis pro parte Ducalis excellencie respondent prefati sindici cum ea majori reverencia qua possunt et dicunt se ipsos persistere in jamdictis et responsis per eos ad requisita seu proposita per ipsam Du-

calem excellenciam adhicientes qnod et tempore celebrati parlamenti nuper in Civitate Barchinone exposita fuit dictis sindicis extrema necessitas dicti Regni Sardinie et talis que sucursum celeriter et sine mora desiderabat et si nunc maior necessitas ymineat ipsi maiori necessitati per omnes subditos et devotos dicionis Regie subveniendum est et onus id ab omnibus quia omnes tangit comuniter ferendum est. Civitatibus et villis regalibus dumtaxat pro quibus dicti sindici sunt non est nisi intollerabili preiudicio inpingendi quanquam pro occurrente maiori necessitate dicti Regni non potest dictis sindicis aliquam culpam ascribi repetita semper Ducali reverencia et honor ex eo quia sequuntur de plano circa dictum sucursum beneplacita et condicta cum domino nostro Rege et quia prima que per Ducalem excellenciam a braxio Civitatum et villarum Regalium haberi desideratur et postulatur contra dicta beneplacita et condicta et ab aliis quorum similiter interest sucursu non postulato et quia pro tali sucursu fiendo postulatur dicta peccunia quod per regalem potenciam potest comode ut creditur provideri vel si per regalem potenciam dicto sucursui comode negant provideri eo tunc non per dictum braxium Civitatum et villarum principatus Catalonie dumtaxat set per omnes subditos et devotos alios Regie dicionis subveniendum existit quod nisi fiat non dictorum sindicorum set aliorum culpa est merito scribendum. Certificantes dicti sindici ipsam Ducalem magnificenciam que dicunt et agunt dicunt prestita et prescensita voluntate dictarum Civitatum et villarum regalium a quibus missi fuerunt et sic perseverantes in responsis jam per eos et negantes replicata pro parte dicti domini Ducis quatenus contra ipsos sindicos facere videatur reverencia predicta repetita petunt hec in finem dicte replicacionis adjungi et de eis omnibus eis et cuilibet eorum fieri publicum seu publica instrumenta.

De qua quidem cedula et contentis in ea fuit tradita copia honorabili Jacobo de Monello Consiliario et regenti Cancellariam dicti domini Ducis nomine et vice dicti domini Ducis per me notarium supradictum.

Postmodum die jovis octava die julii anno jamdicto dictus honorabilis regens Cancellariam dicti domini Ducis nomine et vice ipsius et ipso presenti tradidit michi dicto notario quandam cedulam papiream scriptam tenoris sequentis.

Perseverans dictus dominus Dux in dictis petitis requisitis ac protestatis per eundem et negans dicta et responsa jamdictos sindicos quatenus sint et faciant contra dicta requisita per dictum dominum Ducem et ejus intencionem et dictos sindicos et non alias dicit petit et

requirit ac protestatur ut supra subjungens quod sindici parlamenti preteriti providerunt casui tunc eminenti casui nunc autem eminenti et emergenti providere non potuerunt cum sit casus et fuerit incogitatus et quamvis Paulus spiritu sancto plenus fuerit de occultis non potuit devinare. Et sic non meretur allegari quod sindici predicti parlamenti preteriti facerent presertim casu sic inopinato et incogitabili et eminenti de novo et minus meretur allegari quod predicta fiant convocacione generali terre quia tempus non patitur dictam convocacionem fieri nam nisi celeriter subveniatur per totum mensem augusti proxime venturum locus Sacerii erit totus deperditus et eciam totum Regnum hinc ad festum Beati Michaelis nisi Dominus de excelso sancto suo in terram aspiciat sic oppressam et provideat de sui solita clemencia, sciunt enim dicti sindici quod dominus Rex non habet de quo posset providere in premissis quoniam sciunt ipsum non habere Thesaurum in promptu et est paratus si ipsi reperiunt emptorem alienare de sua proprietate ad in perpetuum cum instrumento gracie et dare dictis sindicis potestatem dictam alienacionem faciendi et sic sileant provisionem Regiam posse fieri in premissis. Et si sindici predicti vellent adimplere que debent non reciperent conatus quos recipiunt et omitterent allegare quod ipsos faciunt de consensu dictarum universitatum quod absit petens dictus dominus Dux hanc responsionem inseri et apponi in finem premissorum et de omnibus antedictis sibi fieri et tradi unum et tot quot voluerit et pecierit publicum sive publica instrumenta per vos notarium subscriptum.

De qua quidem cedula fuit tradita copia ipsa eadem die per me dictum notarium de voluntate venerabilium sindicorum predictorum sindicis Ilerde Gerunde et Bisulduni.

Et ipsa eadem die jovis Guillelmus Çabaterii janitor dicti domini Ducis retulit et dixit michi dicto notario quod ipse ex parte domini Ducis fecerat preceptum venerabilibus sindicis prenotatis videlicet Guillelmo de Podio sindico Barchinone Petro de Altariba sindico Ilerde Guillelmo Redon sindico Perpiniani Bernardo Sabriani sindico Gerunde Guillelmo Talavera sindico Cervarie Jacobo Riu sindico Berge Guillelmo Vidal sindico Podii ceritani Guillelmo Dorriols sindico Minorise per modum contentum in quadam cedula quam michi tradidit tenoris sequentis.

De part del Senyor Duch. Fets manament als sindichs de les universitats de Ciutats e viles Reyals de Catalunya ajustats en Barchinona que no isquen de la Ciutat de Barchinona fins que les universitats de les quals son constituits sindichs e cascuna daquelles haien fet com-

pliment als aministradors de la proferta feta per lo bras reyal en defensio de Sardenya de la primera paga de la dita proferta la qual deguessa esser feta ja mijant lo mes de març prop passat e aço sots pena de C morabatins dor.

Postmodum die veneris IX die julii anno jamdicto venerabilis Bernardus Cipriani sindicus Civitatis Gerunde nomine suo et ut dixit aliorum sindicorum predictorum tradidit michi dicto notario quandam cedulam papiream scriptam tenoris sequentis.

Adhuc dicti sindici persistentes et perseverantes in dictis allegatis propositis et requisitis superius ac denegantes cum debita et humili reverencia dicta proposita et asserta contra eos per dictum inclitum dominum Ducem in quantum contra eos faciant et non alias dicunt stant et perseverant ut supra et hanc responsionem petunt et requirunt in finem premissorum inseri et apponi.

De qua cedula fuit tradita copia Regenti Cancellariam dicti domini Ducis quasi incontinenti per me dictum notarium et ipse ibidem nomine et vice dicti domini Ducis replicavit predictis per dictos venerabiles sindicos supra oblatis per hunc modum.

Perseverans dictus dominus Dux in dictis petitis requisitis et protestatis per eundem et negans dicta et responsa per dictos sindicos quatenus sint et faciant contra dicta requisita et protestata per dictum dominum Ducem et eius intencionem et non alias dicit petit et requirit ac protestatur ut supra et hanc responsionem peciit et mandavit inseri et apponi in finem premissorum per uotarium infrascriptum.

Die sabbati decima die julii anno jamdicto comparuerunt et se presentarunt ante presenciam domini Ducis Petrus de Vilalbino et Eximinus de Ripellis ut sindici et procuratores universitatis Civitatis Dertuse et fecerunt fidem de eorum sindicatu per quoddam publicum instrumentum in finem huius processus contentum sive copiatum.

Deinde vero die lune duodecima die mensis julii anno jamdicto cum dictus dominus Dux esset recessurus a Civitate Barchinone dirigendo gressus suos apud Civitatem Vici et dicti venerabiles sindici vellent dare responsionem dicto domino Duci super predictis per dictum dominum Ducem eisdem sindicis petitis ideo dictus dominus Dux mandavit dictis venerabilibus sindicis quod darent dictam responsionem nobili Berengario de Apilia Berengario de Relat et Petro sa costa ejus consiliariis residentibus Barchinone cum ipse super eis et eciam super

responsionibus sive convencionibus fiendis inter ipsum dominum Ducem et dictos venerabiles sindicos comitebat plenarie vices suas.

Et ipsa eadem die hora vesperorum congregatis in ecclesia Beati Jacobi Barchinone nobili et venerabilibus Berengario de Apilia Petro Sa Costa et Berengario de Relat consiliariis dicti domini Ducis ex una parte Guillelmo de Podio Petro Daltariba Bernardo Cipriani Guillelmo Rotundi Guillelmo Talavera Nicholao Dorca Jacobo Solani Petro Terrasa Jacobo Riu Petro de Vilalbino et Eximino de Ripellis sindicis universitatum predictarum ex altera dicti venerabiles sindici tradiderunt dictis venerabilibus consiliariis domini Ducis quedam capitula et dicti consiliarii nomine et vice dicti domini Ducis et ex potestate eis per dictum dominum atributa responderunt dictis capitulis et cuilibet ipsorum ut in fine eorundem continetur quorum quidem capitulorum et responsionum tenores sequuntur per hunc modum.

Molt alt e magnifich senyor Infant en Johan del molt alt senyor Rey primogenit e dels Regnes e terres sues general Governador. Com los sindichs de les universitats de les ciutats viles e lochs Reyals de Catalunya ajustats en lo parlament per lo senyor Rey manat en la Ciutat de Barchinona per socorrer al Regne de Sardenya lo qual lo Jutge Darborea e Nuguet fill seu prodicionalment se sforsen trer de senyoria del dit senyor e a ells ocupar graciosament e no per deute que y fossen tenguts fessen certa proferta al dit senyor Rey en defensio del dit Regne convertidora segons la forma e tenor dels capitols sobre la dita proferta ordonats e firmats. E vos senyor en nom del dit senyor Rey novellament haiats apellats sindichs de les dites universitats Reyals e fets venir devant vostra presencia en la Ciutat de Barchinona e haiats explicat als dits sindichs la extrema necessitat e los grans perills en que lo dit Regne de Sardenya es posat per la rebellio del dit Jutge segons la relacio e informacio que lo senyor Rey e vos senyor novellament havets hauda del noble Mossen Nolfo de Proxida e dels missatgers per aquesta rao al dit senyor Rey e a vos senyor trameses per les universitats de Caller e de Sasser hajats encara explicat als dits sindichs que los capitols sobre la dita proferta fets feyen a moderar e mudar en partida per socorrer iversosament al dit Regne lo qual socorriment fer nos podia sens la dita moderacio atesa la forma dels dits capitols sots la qual la dita proferta fo feta concloent als dits sindichs que per la dita rao la dita moderacio fessen. E los dits sindichs senyor novellament apellats veents e considerants que fer la dita moderacio o mudament tornaria en gran e evident prejudici de les dites universitats Reyals haguessen a la vostra senyoria respost que la

dita moderacio no facien ans staven e perseveraven en la forma e tenor dels dits capitols. E apres la dita resposta dels dits sindichs algunes bones persones de vostre consell senyor qui en aço se son enterposades sia stat managat mogut e tractat que sens lesio perjudici e derogacio dels dits capitols de la dita proferta per socorriment e defensio del dit Regne los dits sindichs consentissem graciosament que dels diners de la dita proferta es a saber de la primera paga daquella fossen prestats al senyor Rey o a vos senyor per nom seu per los aministradors de la dita proferta decem milia florins dor Darago convertidors per los dits administradors en socorriment e defensio del dit Regne emperamor daço los dits sindichs affectants esser socorregut al dit Regne e armades de galeas graciosament e no per deute que ells o les dites universitats hi sien tengudes consenten que de la dita primera paga sia fet lo prestech dels dits x milia florins per los dits administradors los quals empero sien per ells convertits en la dita defensio e socorriment e que per aquest consentiment algun perjudici o derogacio no sia fet als dits capitols lo qual prestech consenten sots la forma e condicio devall contengudes. En los quals x milia florins son encloses e compreses II milia florins los quals laltre dia la Ciutat de Barchinona presta a vos senyor per pagar la xurma de la galea ab la qual vench de Sardenya lo dit noble Mossen Nolfo de Proxida.—*Plau al senyor Duch.*

Primerament que lo dit senyor Rey e vos senyor ab totes aquelles cauteles e seguretats qui en aço fer ne ordonar se puxen a profit del bras de les dites universitats e conexensa dels dits aministradors e de Misser Guillem des Puig assegurets de restituir tornar e pagar los dits x milia florins franchs e quitis de totes messions tota vegada e encontinent que le sforç contengut en los capitols de la dita proferta o altre sforç en que lo dit braç expressament consenta se faça reyalment e de fet los quals x milia florins en lo dit cas ensemps ab los altres diners de la dita proferta sien convertits en la dita defensio per los dits administradors o altres qui a aço fossen assignats per lo dit braç o quel dit senyor Rey de son patrimoni convertesca de fet en la dita defensio los dits x milia florins en manera quel dit senyor trametre sforç al dit Regne segons los dits capitols de la dita proferta per manera que no tornar la dita quantitat als dits aministradors no torn ne sia en algun carrech al dit braç.—*Plau al senyor Duch.*

Item que les dites universitats del dit bras o altres persones qui contribuesquen o sien tengudes de contribuir en la dita proferta no sien tengudes de pagar la segona e derrera paga de la dita proferta la qual segons los capitols de la proferta devien fer mijant lo present mes de

juyol ne res de la dita paga ne puxen esser forsades o destretes les dites universitats o singulars daquells en fer la dita paga tota o partida per lo dit senyor Rey ne per vos senyor ne per la senyora Reyna ne per algun o alguns officials del dit senyor o vostres ne encara per los dits administradors tro que lo dit sforç contengut en los dits capitols o altra en que lo dit braç espressament consentis haja loch es faça reyalment e de fet e no en altra manera ne abans.—Respon lo senyor Duch que sindichs havents poder daço fassen obligacio sost pena de terç e ab altres penes que dins xv dies apres que per los dits administradors simplement ne seran requests paguen e donen als dits aministradors la segona paga damunt dita en altra manera que donen poder als dits administradors que si dins los dits xv dies no havien pagat o tot o partida que aço qui romandria a pagar puxen manlevar a mogubell e en altra manera a dan lur ab totes messions que per aquesta rao se haguessen a fer e aço fos tengut de pagar aquel loch o lochs qui haurien cessada la dita paga la qual scriptura de terç se faça en la cort del vaguer o del batle de Barchinona.—Plau als dits sindichs la dita obligacio axi empero que los dits aministradors fassen sagrament e homenatge de no fer la dita requesta sino en lo cas contengut en lo dit terç capitol los quals sagrament e homenatge hajen a fer en poder del vaguer o del batle de Barchinona.—*Plau al senyor Duch.*

Item que tots manaments requestes e processes fets per vos senyor als dits sindichs axi de paraula com en scrits sien hauts per nulles e per no fets e casses e vans.—*Plau al senyor Duch.*

Item que per lo prestech damunt dit o per lo consentiment que fan en aquell los dits sindichs no sia fet algun prejudici o derogacio al dibraç ne a les dites universitats ne als singulars daquelles ne als capit tols damunt dits de la dita proferta nels puxa esser tret ne allegat en esdevenidor a eximpli o consequencia.—*Plau al senyor Duch.*

Item que lo dit senyor Rey e la senyora Reyna e vos senyor fermets loets e aprovets ab sagrament los Capitols damunt e devall scrits e que aquells tendrets e servarets sens tota contradiccio e que entretant tro que totes les dites fermes sien fetes e les cartes sien segellades closes e acabades e liurades als dits administradors per los dits sindichs los dits x milia florins tots o en partida no puxen esser depeses o convertits en la dita defensio per los dits administradors nels puxen esser demanats.—*Plau al senyor Duch segons tenor de les sues respostes empero no prometia que la senyora Reyna o jur car no u ha acostumat.*

Item que los dits aministradors prometen e juren que tendran e ser-

varan los damunt dits capitols e totes les coses en aquells contengudes e que no y faran ne y vendran contra per naguna rao cas o necessitat. —*Plau al senyor Duch.*

Item que de e sobre les dites cosses se fassen es puxen fer aquelles e aytantes cartes com hi sien necessaries profitoses e utils als dits sindichs e a les dites universitats dictadores a coneguda del dit Misser Guillem des Puig les quals empero e totes altres scriptures correus e altres messions develants de les dites coses sien franques axi de dret de sagell o sagells com de salaris com encara de totes altres messions axi quels dits sindichs o les dites universitats res no y hajen a pagar ans se haja tot a fer e complir a messions de la cort del senyor Rey o vostra.— *Plau al senyor Duch segons tenor de les dites respostes.*

Sindicatus Dertuse.

Noverint universi Quod die jovis que erat prima dies mensis julii anno a nativitate Domini Millesimo CCC.° LXVII.° in presencia mei Bernardi Scuder notarii publici Dertuse necnon Guillelmi de Ulmis et Johannis de Vilacudi habitatorum Civitatis Dertuse testium ad hoc specialiter vocatorum et rogatorum universitate dicte Civitatis et singularibus eiusdem convocatis et congregatis voce tube per Jacobum de Casellis prechonem publicum et nuncium juratum dicte Civitatis in claustro sedis eiusdem ut moris est universitatem dicte Civitatis et eius singulares ad capitulum seu consilium convocari et congregari ad quamquidem convocacionem et congregacionem convenerunt et presentes fuerunt inter alios de dicta universitate hii videlicet qui sequuntur Guillelmus Pinyol Augustinus Breçoni Matheus de Terminis Petrus Murri Petrus Cosquella Johannes de ovo Raymundus Ortolani Salvator de Solerio Dominicus Sumana Raymundus Vilamanya Dominicus Manresa Jacobus Querol Nicholaus Cardona Guillelmus Vayllsera Dominicus Egidii Nicholaus Perichonis Berengarius Morera Bertrandus de Rubione Simon Nigri Guillelmus Xies Franciscus de Manlleu et Bernardus Garridelli et ibidem in presencia mei dicti notarii et testium predictorum dicta universitas et eius singulares attendentes quod proferta Illustrissimo ac magnifico principi et domino domino Regi Aragonum facta pro deffensione Regni Sardinie per sindicos universitatum villarum et locorum Regalium principatus Catalonie in parlamento per ipsum dominum Regem anno proximo preterito celebrato in Barchinona sindicis supradictis fuerunt ordinata aliqua capitula que ad huc ut nimis grande periculum propter quod insula Sardinie

occasione rebellionis judicis Arboree formidare videtur succurri possit sunt de necessario moderanda ad hoc ut dicta proferta possit proficere de presenti ad deffensionem insule supradicte et hoc fieri non possit absque speciali consensu et voluntate universitatum predictarum Attendentes eciam quod inclitus ac magnificus dominus Infans Johannes dicti domini Regis primogenitus eiusque Regnorum et terrarum generalis Gubernator dux Gerunde et comes Cervarie mandavit procuratoribus et proceribus dicte Civitatis Dertuse cum littera sua que data fuit Barchinone Quinta decima die junii ano predicto et cum eius sigillo in dorso sigillata ut prima facie appareret quatenus vicesima die mensis junii proxime preteriti mississent ad Civitatem Barchinone unum sindicum et procuratorem plena potestate suffultum causa predicta ut hec et alia in dicta littera lacius continentur Ideo superius notati consilio generali quod pro hiis fuit convocatum et congregatum more et loco solitis et coram quibus predicta littera fuit lecta et publicata volentes tanquam obedientes filii mandato dicti domini ducis obedire nominibus eorum propriis et dicte universitatis et singularium eiusdem constituerunt et ordinarunt eodem et dicte universitatis et singularium eiusdem certos et speciales et ad infrascripta generales sindicos actores et procuratores ac nuncios speciales videlicet venerabiles Petrum de Vilalbino et Eximinum de Rippellis jurisperitum cives Civitatis prehabite Dertuse presentes et onus hujusmodi sindicatus actorie et procuracionis sponte recipientes et utrumque ipsorum in solidum ita non sit pocior condicio occupantis sed quod per alterum ipsorum incohatum vel inceptum fuerit per alterum continuari mediari finiri ac eciam terminari possit et duci totaliter ad effectum videlicet ad interessendum pro ipsis superius nominatis et pro universitate predicta in quocunque seu quibuscunque parlamento seu parlamentis per dictum dominum ducem celebrando seu celebrandis et ad moderandum et mutandum dicta capitula et ad faciendum et concertandum procurandum et finiendum concedendum et firmandum simul cum aliis sindicis et procuratoribus aliarum Civitatum villarum et locorum principatus Cathalonie et omnia et singula que moderanda mutanda fienda et necessaria fuerint ad utilitatem rei publice et tocius generalis Cathalonie ea videlicet que alie Civitates ville et loca Regales et Regalia dicti principatus aut universitates vel sindici et procuratores earundem moderabunt mutabunt tractabunt facient et firmabunt necnon ad protestandum et contradicendum in hiis que generalis dicti principatus boni status et universitatis dicte Civitatis Dertuse consuetudinumque et privilegiorum ac franquitatum ipsius lesionem seu deminucionem tangant

seu modo aliquo tangere videantur et de protestatis et requisitis per ipsos publicum seu publica instrumenta fieri petendum et recipiendum dantes et concedentes dictis sindicis et procuratoribus plenum et liberum posse omnia et singula faciendi procurandi et concedendi firmandi et eciam pertractandi in predictis et circa predicta que ipsi constituentes et universitas supradicta et singulares de ea in predictis et circa predicta facere possent si personaliter interessent ratum gratum et firmum predicti constituentes semper habere promisserunt quicquid per dictos sindicos actores et procuratores ipsorum et dicte universitatis et eius singularium in predictis actum et gestum fuerit seu eciam procuratum et nullo tempore revocare aliqua racione sub bonorum ipsorum et dicte universitatis et eius singularium omnium obligacione. Quod fuit actum et firmatum per dictos constituentes loco die et anno predictis presentibus me dicto notario et testibus antedictis ut superius continetur Sig+·+·+·+·+ na Guillelmi Pinyol Augustini Breconi Mathei de Terminis Petri Cosquella Johannis de Ovo Raymundi Ortolani Salvatoris de Solerio Dominici Siurana Raymundi Vilamanya Dominici Manresa Jacobi Querol Nicholai Cardona Guillelmi Vayllfera Dominici Egidii Nicholai Periconis Berengarii Morera Bertrandi de Robinos Simonis Nigri Guillelmi Xies Francisci de Manlleu et Bernardi Garidelli predictorum qui hec laudarunt concesserunt et firmarunt Testesque firmare rogarunt S·I·J·num Johannis de Vilatadi [1]..... Testium.

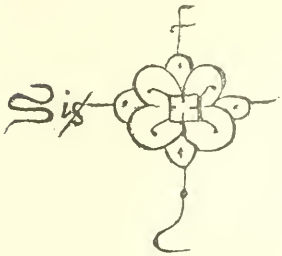

num mei Bernardi Scuder notarii publici Dertuse qui hec scribi jussit cum superposito in nona linea ubi dicitur grande et clausit die et anno prenotatis.

1 Hay un espacio en blanco.

VI

Cortes de Villafranca del Panadés en 1367.

[1] In Christi nomine et gloriose Virginis matris sue. Illustrissimus Princeps et dominus dominus Petrus Dei gracia Rex Aragonum Valencie Maiorice Sardinie et Corsice Comesque Barchinone Rossilionis et Ceritanie existens in Civitate Cessarauguste cum deliberasset pro negociis suis et Regni sui necessariis et urgentibus generales Curias gentibus suis Principatus Cathalonie celebrare in Villafrancha Penitensium indixit Curias ipsas per suas litteras in hunc modum.

Petrus Dei gracia Rex Aragonum Valencie Maiorice Sardinie et Corsice Comesque Barchinone Rossilionis et Ceritanie Reverendo in Christo patri Petro divina providencia Archiepiscopo Tarraconensi Salutem et dileccionem. Quia ex quibusdam causis defensionem et bonum statum principatus Catalonie ceterorumque Regnorum et terrarum nostrarum tangentibus generalem Curiam Cathalanis in villa Ville franche penitensium quinta decima die proximi venturi mensis Octobris providimus celebrandum propterea vos requirimus et rogamus quatenus in dicta villa die prefixa celebracioni dicte Curie infallibiliter intersitis nam ea die in ipsa villa nos erimus dicta de causa domino concedente. Data Cesarauguste xx die Septembris anno a nativitate Domini M.°CCC.°lx.°vij.°

Similes littere fuerunt facte et misse Episcopis infrascriptis videlicet.

Venerabili in Christo patri Jacobo divina providencia Episcopo Dertusensi.

Guillelmo Barchinonensi.
Romeo Ilerdensi.
Eneco Gerundensi.
Raymundo Vicensi.
Petro Elnensi.
et Petro Urgellensi.

Fuit scriptum Capitulis infrascriptis.

1 *Archivo de la Corona de Aragón.* Tomo V de los Procesos de Cortes de Pedro IV, pertenecientes al Brazo militar.

Petrus Dei gracia Rex Aragonum Valencie Maiorice Sardinie et Corsice Comesque Barchinone Rossilionis et Ceritanie dilectis nostris preposito et capitulo Sedis Terraconensis Salutem et dileccionem Quia ex quibusdam causis defensionem ac bonum statum principatus Cathalonie ceterorumque Regnorum et terrarum nostrarum tangentibus generalem Curiam Cathalanis in villa Ville franche penitensium xv die proxime venturi mensis Octobris providimus celebrandam propterea vos requirimus et rogamus quatenus in dicta villa die prefixa faciatis sindicos seu yconomos vestros plena potestate sufultos celebracioni dicte Curie infallibiliter interesse nam ea die in ipsa villa nos erimus dicta de causa Domino concedente. Data Cesarauguste vicesima die Septembris anno a nativitate Domini M.°CCC.°lx.° Septimo.

Dilectis nostris. { Barchinonensis. / Ilerdensis. / Dertuse. / Gerunde. / Vicensis. / Elnensis. } Capitulis Sedium.

Dilectis nostris Decano et Capitulo Sedis Urgellensis.

Fuit scriptum Abbatibus prioribus et Religiosis infrascriptis.

Petrus Dei gracia Rex Aragonum etc. Abbati Monasterii Rivipulli Salutem et dileccionem. Quia ex quibusdam causis defensionem ac bonum statum Principatus Cathalonie ceterorumque Regnorum et terrarum nostrarum tangentibus generalem Curiam Cathalanis in villa Ville franche penitensium quinta decima die proximi venturi mensis Octobris providimus celebrandam propterea vos requirimus et rogamus quatenus in dicta villa die prefixa celebracioni dicte Curie infallibiliter intersitis qam ea die in ipsa villa nos erimus dicta de causa Domino concedente. Data Cesaranguste xx die Septembris anno a nativitate Domini M.°CCC.°Lx.° Septimo.

Venerabilibus et Religiosis Abbatibus Monasteriorum.

Monasterii Populeti.
Monasterii Sanctarum Crucum.
Monasterii Sancte Marie de Rosis.
Monasterii Sancti Petri de Rodis.
Monasterii Sancti Felicis Guixollensis.

Monasterii Sancti Benedicti de Bagiis.
Monasterii Arularum.
Monasterii Balneolarum.
Monasterii Sancti Johannis de Abbatissis.
Monasterii Sancti Laurencii de Monte.
Monasterii Campirotundi.
Monasterii de Jau.
Monasterii Sancti Michaelis de Cuxano.
Monasterii Sancti Genesii.
Monasterii Sancti Michaelis de Fluviano.
Monasterii Ameriensis.
Monasterii de Scarpio.
Monasterii Sancti Martini de Canigone.
Monasterii Sancti Quirici.
Monasterii Ville Bertrandi.
Monasterii de Stagno.
Monasterii Gerrensis.
Monasterii Sancti Andree.
Monasterii Bisulduni.

Item venerabilibus religiosis fratri Johanni Ferdinandi de Heredia castellano Emposte et fratri Petro Guillelmi de Ulmis priori Cathalonie.

Petrus Dei gracia Rex Aragonum etc. Egregio viro Petro comiti Urgellensi et vicecomiti Aggerensi nepoti nostro carissimo Salutem et dileccionem. Quia ex quibusdam causis defensionem ac bonum statum Principatus Cathalonie ceterorumque Regnorum et terrarum nostrarum tangentibus generalem Curiam Cathalanis in villa Ville franche penitensium xv die proximi venturi mensis Octobris providimus celebrandam propterea vobis dicimus et mandamus quatenus in dicta villa die prefixa celebracioni dicte curie infallibiliter intersitis nam ea die in ipsa villa nos erimus dicta de causa Domino concedente. Data Cesarauguste xx die Septembris anno a nativitate Domini M.°CCC.°lx.°vij.

Similes littere fuerunt facte et misse comitibus et vicecomitibus infrascriptis.

Comiti Impuriarum.
Comiti Montanearum de Prades.
Comiti Pallariensi.
Vicecomiti Cardone.

Vicecomiti Castriboni.
Vicecomiti Insule et Caneti.
Vicecomiti de Evolo.
Vicecomiti de Rupebertino.
Vicecomiti de Vilamuro.
Vicecomiti de Roda.

Similes littere fuerunt facte et misse Baronibus et Nobilibus infrascriptis.

Raymundo de Angularia cuius est locus de Pulcro podio.
Raymundo de Angularia cuius est locus de Angularia.

Berengario de Apilia.
Ludovico Cornelii.
Guillelmo Raymundi de Montecatheno.
Berengario de Cardona.
Guillelmo Raymundi de Cervilione.
Petro Galcerandi de Pinosio.
Arnaldo Dorcau.
Francisco de Cerviano.
Dalmacio de Queralt.
Raymundo Alamany Cervilione.
Artaldo de Capraria.
Dalmacio de Muro.
Arnaldo de Erillo.
Sicardo de Lordac.
Berengario de Castronovo.
Gastono de Montecateno.

Gilaberto de Crudillis.
Bernardo de Caramany.
Jasperto de Castelleto.
Raymando Arnaldi de Bellaria.
Bernardo de Sono.
Petro de Meleanno.
Bernardo de Angularia.
Berengario de Crudillis de Bestracano.
Raymundo de Ripellis.
Hugoni de Sancta pace.
Acardo de Muro.
Berengario de Ripellis.
Petro de Cardona.
Eymerico de Scintillis.
Acardo de Talarno.

Similes littere fuerunt facte et misse militibus infrascriptis.

Bernardo Alamany Durriols.
Bernardo de Ulzinellis seu eius heredi.
Guillelmo de Barbarano.
Heredi Petri de castro veteri.
Heredi Petri de Montetornesio.
Thome de Marciano seu eius heredi.
Galcerando de Ulugia.

Berengario de Mediona.
Raymundo de Boxados.
Bartholomeo de Villafrancha.
Heredi Guillelmi de Crexello.
Berengario de Castro Episcopali.
Heredi Petri de Vilademany.
Galcerando de Vilarig.

Heredi Francisci de Pulcro castro.
Francisco de Ripis.
Berengario de Ulmis.
Heredi Guillelmi de Monteolivo.
Rogerio de Besora.

Dalmacio Xatmar.
Poncio de Lupiano.
Bartolomeo de Falchs.
Omberto de Fonollario.

Bernardo de Senesterra.
Heredi Dalmacii de Peramola.
Raymundo de Calderiis.
Heredi Raymundi de Timor.
Jacobo de Corniliano.
Berengario de Rippis.
Berengario de Castro Eulino seu eius heredi.
Berengario de Josa.
Guillelmo de Palafols.
Jaufrido de Castro Eulino.
Heredi Berengarii de Sancto Vincencio.
Heredi Hugueti de Fluviano.
Petro Raymundi de Coponibus.

Universitatibus.

Petrus Dei gracia Rex Aragonum etc. Dilectis et fidelibus nostris Consiliariis et probis hominibus Barchinone. Salutem et dileccionem. Quia ex quibusdam causis defensionem ac bonum statum Principatus Cathalonie ceterorumque Regnorum et terrarum nostrarum tangentibus generalem Curiam Catalanis in villa Villefranche penitensium xv die proximi venturi mensis Octobris providimus celebrandam propterea vobis dicimus et mandamus quatenus die et loco prefixis quibus nos dante Deo erimus faciatis sindicos et procuratores vestros plena potestate sufultos celebracioni dicte Curie infallibiliter interesse. Data Cesarauguste xx die Septembris anno a nativitate Domini M.° CCC.° Lx. Septimo.

Similes littere fuerunt facte et misse universitatibus infrascriptis.

Consulibus et probis hominibus Civitatis Terrachone.
Procuratoribus et probis hominibus Civitatis Dertuse.
Paciariis et probis hominibus Civitatis Ilerde.
Juratis et probis hominibus Gerunde.
Consiliariis et probis hominibus Minorise.
Consulibus et probis homibus Perpiniani.
Paciariis et probis hominibus Cervarie.
Paciariis et probis hominibus Tarrage.
Consulibus et probis hominibus Podi ceritani.
Juratis et probis hominibus Ville franche penitensium.

Juratis et probis hominibus Civitatis Vici.
Juratis et probis hominibus loci de Cambrils.
Juratis et probis hominibus ville Montisalbi.
Juratis et probis hominibus ville Sancti Petro de Auro.
Consulibus et probis hominibus ville Berge.
Juratis et probis hominibus loci de Arbucio.
Consulibus et probis hominibus Ville franche Confluentis.
Juratis et probis hominibus Calidarum de Monte bovino.
Consulibus et probis hominibus Campirotundi.
Juratis et probis hominibus Bisulduni.
Consulibus et probis hominibus ville de Figueriis.
Consulibus et probis hominibus Coquiliberi.

Subsequenter dominus Rex existens in loco de Casp duodecima dies mensis Octobris dicto anno a nativitate Domini M.°CCC.°LX°. septimo quia propter superveniencia negocia opportuerat ipsum in Aragonia plus quam crederet remansisse nec posset die assignata ad celebracionem dictarum Curiarum comode interesse dictas Curias prorogavit per octo dies cum littera sua continencie subsequentis.

Petrus Dei gracia Rex Aragonum etc. Fidelibus nostris Vicario et Bajulo Ville franche penitensium vel eorum locatenentibas et utrique ipsorum in solidum Salutem et graciam. Cum Nos prelatis baronibus militibus et universitatibus Civitatum villarum et locorum tocius principatus Cathalonie generalem Curiam in Villafrancha penitensium XV die presentis mensis Octobris indixerimus celebrandam et eo quia propter occupacionem quorundam negociorum quibus necessario intendere habuimus et habemus celebracioni dicte Curie die prefixa interesse minime valeremus ipsam Curie celebracionem usque ad XXII.am diem predicti mensis huius serie duxerimus prorogandam Idcirco vobis et utrique vestrum dicimus comitimus et mandamus quatenus dictis prelatis baronibus militibus et sindicis dictarum universitatum et aliis personis quibuscumque ad dictam Curiam convocatis predictam prorogacionem nostris vice et nomine nuncietis dictamque Curiam vice auctoritate et nomine nostris ac in persona nostra prorogetis ad dictam vicesimam secundam diem ac ipsis assignetis quod sint in dicta villa celebracioni predicte ipsa xxij.a die superius assignata qua in dicto loco ipsa de de causa erimus Deo dante Nos enim vobis et utrique vestrum super predictis vices nostras comitimus plenarie cum presenti. Data in loco de Casp sub nostro sigillo secreto xxij die Octobris anno a nativitate Domini Millesimo CCC.°Lx.° septimo.

Subsequenter die veneris xxij Octobris anno predicto M.CCC.LXvij dominus Rex existens personaliter in Villafrancha [1].....

Post hec die sabbati xxx mensis Octobris anno a nativitate Domini M.°CCC.°LX.°vij.° dictus dominus Rex existens in Civitate Barchinone ad quam pro negociis necessariis acceserat ut superius continetur quia pro ipsis negociis oportebat ipsum remanere in Civitate ipsa Barchinone dictas Curias que ad diem sabbati presentem fuerant prorogate iterum prorogavit ad diem martis proximam cum littera sua continencie subsequentis.

Petrus Dei gracia Rex Aragonum etc. Fideli consiliario Regenti Cancellariam nostram Petro Comitis in legibus licenciato Salutem et graciam. Quia nos celebracionem Curiarum in Villafrancha penitensium noviter indictarum Cathalanis quam celebracionem nobis in ipsa villa personaliter existentibus ad diem sabbati proximam futuram verbotenus prorogavimus nunc ad diem martis proximam instantem ex causa evidenti et necessaria cum presenti duximus prorogandam. Ea propter vobis dicimus committimus et mandamus quatenus omnibus illis qui ad predictas Curias convenerunt ac convenire debent prorogacionem nostram hujusmodi intimetis et vos vice et auctoritate nostra ac in persona et ut regens cancellariam nostram prorogacionem faciatis eandem ac ipsis assignetis diem martis pretactam qua celebracioni Curiarum prefatarum in dicta villa infallibiliter adesse procurent. Data Barchinone sub nostro sigillo secreto xxviij die Octobris anno a nativitate Domini Millesimo CCC.°Lx.° Septimo—Guillelmus de Palou.

Dictus quidem Petrus Comitis mandato et comissione predictis fecit dictam prorogacionem intus Capitulum domus fratrum minorum Ville franche presentibus ibidem illis qui ad dictas curias convenerunt. Et nichilominus mandavit fieri per Petrum Gravalosa preconem publicum Villefranche preconizacionem sequentem.

Ara hojats que us fa hom a saber per manament del molt alt senyor Rey que com lo dit senyor hagues prorogades les Corts generals per ell celebradores en Vilafrancha al present dia de huy que es dimarts en lo qual dia lo dit senyor entenia aci esser e per afers que li han sobrevenguts en Barchinona no sia pogut partir tan ivaç com cuydava e per ço ell haja manat ab letra sua les dites Corts esser prorogades per micer Pere Comte regent la sua Cancellaria a dimarts primer vinent e haja manat que aquesta prorogacio sia intimada ab veu de crida Per ço

1 Hay media página en blanco.

lo dit micer Pere Comte intima la dita prorogacio a tots los qui son venguts e vendran a les dites Corts manant e assignant a ells de part del senyor Rey que en lo dia dessus dit de dimarts sien a la celebracio de les dites Corts en la dita vila com en aquells mateix dia e loch lo dit senyor sera Deu volent a la celebracio de les dites Corts.

Et cum dicta die martis que erat secunda mensis Novembris anno a nativitate Domini M.°CCC.°LX.°vij.° dictis dominus Rex non venisset ad dictam Villam francham quinimo iterum prorogasset Curias ipsas ad diem jovis proximum sequentem ut patet per litteram suam tenoris sequentis.

Petrus etc. Fideli Consiliario et regenti Cancellariam nostram Petro Comitis legum doctori Salutem et graciam. Cum nos die martis proximam instantem ad quam cum nostra littera data Barchinone vicesima octava die Octobris anno subscripto celebracionem Curiarum quas Cathalanis noviter indiximus in Villafrancha penitensium prorogavimus magnis ac arduis occupati negociis celebracioni eidem interesse comode nequeamus et propterea ipsam celebracionem ad diem jovis proximam sub sequentem cum presenti duxerimus prorogandam Ideo vobis dicimus comittimus et mandamus quatenus omnibus illis qui ad predictas Curias convenerunt ac convenire debent prorogacionem nostram hujusmodi intimetis et vos vice et auctoritate nostris ac in persona et ut regens Cancellariam nostram prorogacionem faciatis eandem ac ipsis assignetis diem jovis pretactam qua celebracioni Curiarum prefatarum in dicta villa infallibiliter adesse procurent. Data Barchinone sub nostro sigillo secreto prima die Novembris anno a nativitate Domini Millesimo CCC.°LX.° septimo.

Ideo dictus Petrus Comitis vigore littere preinserte fecit dictam prorogacionem in dicto Capitulo domus fratrum minorum presentibus ibidem aliquibus qui ad dictam Curiam convenerant ad dictam diem jovis proximam venientem. Et nichilominus ipsam prorogacionem mandavit intimari et publicari voce dicti preconis publica sub ea forma qua dicta alia prorogacio fuit intimata ut inde omnibus et singulis innotescat.

Et cum ipsa die jovis que erat iiij Novembris anno predicto M.°CCC.°LX.°vij.° nondum venisset dominus Rex quin pocius Curias ipsas prorogari mandasset ad diem veneris crastinam ut patet per litteram suam continencie subsequentis.

Petrus etc. Fideli Consiliario ac regenti Cancellariam nostram Petro Comitis Legum doctori Salutem et graciam. Ecce quod Nos cele-

bracioni Curiarum indictarum noviter Cathalanis in Villafrancha penitensium quas ad crastinam diem jovis prorogavimus die ipsa negociis aliis propediti nequentes adesse celebracionem eandem ad proxime instantem diem veneris prorogandam duximus cum presenti. Quare vobis dicimus comittimus et mandamus quatenus omnibus qui ad predictas Curias convenerunt ac convenire debent prorogacionem nostram hujusmodi intimetis et vos vice et auctoritate nostris ac in persona et ut regens Cancellariam nostram prorogacionem faciatis eamdem ac ipsis assignetis diem veneris prefatam qua in dicta villa intersint celebracioni Curiarum ipsarum. Data Barchinone sub nostro sigillo secreto iij die Novembris anno a nativitate Domini M.°CCC.°LX.° septimo.

Propterea dictus Petrus Comitis ipsa die jovis que erat iiij Novembris anno a nativitate Domini M.°CCC.°Lx.° septimo fecit dictam prorogacionem in dicto Capitulo domus fratrum minorum in presencia aliquorum qui ad dictam Curiam convenerant ad dictam diem veneris crastinam. Et nichilominus ipsam prorogacionem per dictum preconem publicum Villefranche per loca solita fecit solenniter publicari.

Qua die veneris v Novembris anno a nativitate Domini M.°CCC.°Lx.°vij.° Cum dictus dominus Rex ad dictam Villam francham personaliter venisset circa horam vesperorum et esset presens in domo fratrum minorum mandavit dicto Petro Comitis ut in persona ipsius domini Regis prorogaret dictas Curias ad diem sabbati crastinam de mane. Que prorogacio fuit facta per ipsum Petrum Comitis in Capitulo supradicto.

Qua die sabbati vj mensis Novembris dicto anno a nativitate Domini M.°CCC.°Lx.°vij.° circa horam terciarum dictus dominus Rex in suo Regali sedens solio in dicto capitulo fratrum minorum dicte Ville franche Presentibus ibidem prelatis ac sindicis seu yconomis prelatorum ac Baronibus et militibus et sindicis universitatum Civitatum et Villarum Regalium quorum nomina inferius sunt descripta sumens pro themate *Inclinate aurem vestram in verba oris mei* fecit proposicionem suam per pulcra et congrua verba ad suum propositum faciencia que per ipsum tam sacris quam philosoficis scripturis decorata fuerunt. Adjecto quod cum in guerra que erat inter ipsum et Petrum Regem Castelle treuga fuisset data hinc ad instans festum resurreccionis Domini duratura et sequebatur quod lapso ipso termino dicta guerra remanebat inter ipsum et dictum Regem et operante divina clemencia idem dominus Rex recuperasset omnia loca que per ipsum Regem Cas-

telle fuerunt occupata rogabat dictus dominus Rex illos de Curia ut tanquam boni legales et naturales vassalli quorum adjutorio et succursu ipse dominus Rex conquistaverat ab inimicis et defensaverat Regna sua nunc vellent taliter subvenire et sibi servire quod nichil perderet de hiis que a suis predecessoribus sibi obvenerant et sic ipse dominus Rex et sui naturales parati existerent quod inimici sui super ipsum dominum Regem et suos naturales gloriam minime obtinerent.

Qua siquidem proposicione per dictum dominum Regem dicte curie ut predicitur explicata Reverendus in Christo pater dominus Guillelmus Episcopus Barchinone pro se et brachio prelatorum et personarum ecclesiasticarum satis latis et pulcre et nobilis Raymundus Alamany de Cervillione pro se et brachio militari assistente sibi venerabili Jacobo de Meyano milite procuratore Egregii viri domini Petri Comitis Urgelli et vicecomitis Agerensis Et pro se et brachio universitatum Civitatum et Villarum regalium Cathalonie venerabilis Bartholomens Calbeti sindicus civitatis Ilerde assistente sibi venerabili Raymundo Ça Rovira sindico Civitatis Barchinone dicto domino Regi cum debita reverencia responderunt in effectu concludentes unus post alium successive quod super dictis propositis et petitis per ipsum dominum Regem deliberasent et habita deliberacione super eis per dictam Curiam ad servicium Dei et dicti domini Regis et ad bonum statum terre sue provideretur Domino concedente.

Et hiis sic habitis dictus dominus Rex de assensu et voluntate dicte Curie deliberacione habita super hoc Capitulum statutum seu ordinacionem fecit statuit et ordinavit tenoris sequentis.

Licet dudum in Curia generali per Nos celebrata in villa Perpiniani edidissemus quoddam capitulum continencie subsequentis.—Propterea confirmantes capitulum editum in Curia Ilerde per dominum Regem Jacobum bone memorie avum nostrum celebrata quod incipit *Statuimus et eciam ordinamus super capitulum qui loquitur* etc. ac ipsum declarantes capitulum Statuimus et sanccimus quod omnes prelati religiosi Comites Vicecomites et alii Barones milites Cives et homines villarum et universitates et quecunque alie persone ecclesiastice vel seculares in Cathalonia degentes citate per Nos aut succesores nostros ut veniant ad Curias quas in Cathalonia indici contigerit in futurum veniant et venire teneantur personaliter et universitates et capitula suos sindicos potestatem suficientem habentes mittant et mittere teneantur. Et si forsan persone citate justo et sufficienti impedimento detinerentur ne ad dictas Curias possent personaliter comparere eo casu ydoneam et sufficientem personam in procuratorem mittere te-

neantur Ita videlicet quod si prelatus fuerit ecclesie Catedralis personam sufficientem et ydoneam sui capituli aut vicarium vel officialem suum principalem. Si vero religiosus aut eciam collegiata fuerit aliquam ydoneam personam sui conventus aut ordinis vel professionis sue Aut si capitulum catedrale vel collegiate ecclesie fuerit personam sufficientem sui capituli seu collegii. Sin autem baro cujuscunque preheminencie aut status fuerit vel miles personam de paratico vel militari genere in suum procuratorem mittere teneantur Sic videlicet quod ipse procurator sit et esse debeat cathalanus et domiciliatus seu beneficiatus in Cathalonia Et quod eadem persona nequeat esse procurator duorum videlicet prelati et capituli vel duorum prelatorum aut capitulorum vel duorum baronum et sic de aliis nec eciam qui pro se aut suo nomine in Curia fuerit possit esse alterius procurator excepto milite qui pro se et nomine suo et ut procurator duorum vel plurium militum in Curia possit esse. Adjecto quod procurator Baronis prelati aut cuiusvis alterius habeat sufficiens procuratorium deferre de quo per instrumentum publicum fidem die Curie prefixa nobis facere teneatur in quo sit inserta et facta fides per notarium qui ipsum instrumentum fecerit de impedimento quo persona citata ad Curiam venire nequivit quod quidem impedimentum in posse ipsius notarii persona citata clare exprimere et de ipso juramento proprio fidem facere teneatur proviso tamen quod nichilominus an ipsum impedimentum justum fuerit necne cognicioni nostri et Curie juxta tenorem dicti capituli reservetur. Et si contra premissa vel non sequendo premissa per aliquem factum fuerit quod talis contrafaciens vel predicta sequi omittens ad tractatus Curie et alia que inibi agenda fuerunt minime admittatur nec de hoc eciam eidem Nos aut successores nostri eciam de assensu tocius Curie graciam facere valeamus Adjecto eciam quod ultra hanc penam et penas eciam in dicto capitulo adjectas Archiepiscopus Episcopi et comites eo quia notabiles sunt persone nisi premissa servaverint ad dandum gravamina in Curia nullatenus admittantur.—Et obstante dicto capitulo plures ex prelatis baronibus ac sindicis et procuratoribus ipsorum et collegiorum et capitulorum et universitatum qui ad presentes Curias quas celebramus in Villafrancha penitensium venerunt non tamen ad diem assignatam vel non servata forma ipsius statuti repelli haberent a tractatibus presencium Curiarum tamen quia de ipsius curiis talia et tam ardua tanquam utilia negocia tractari et ordinari sperantur Domino concedente quod absque presencia et assistencia illorum qui secundum rigorem dicti statuti repellendi forent tractari et ordinari comode non valerent Pro tanto volentes ut convenit utilitati nostre

rei publice dare locum de consilio assensu et aprobacione tocius Curie dictum statutum seu constitucionem seu quevis statuta seu constituciones de hac materia loquentes seu loquencia in quantum hiis obviat seu obviare videntur ac possunt hujus serie revocamus irritamus et effectu ac viribus evacuamus Quam siquidem revocacionem valere et tenere volumus per unum mensem a die presenti in antea secuturum. Sic quod omnes et singuli qui alias admittendi sint aut forent ad dictas Curias possint ad eas admitti infra dictum mensem ac si dicta statuta et constituciones facta nullo tempore extitissent. Lapso vero dicto mense dictum preinsertum capitulum seu constitucio in sui persistat roboris firmitate.

Quibus sic peractis cum diceretur per dominum Regem quod pro majori et utiliori expedicione negociorum que agebantur et agenda erant in Civitate Barchinone in succursum insule Sardinie dicta Curia mutaretur celebranda in ipsa Civitate et ad ipsam mutacionem ipsa Curia annuerat et suum prestaret assensum ipse dominus Rex de assensu ipsius Curie continuavit dictam Curiam ad diem mercurii proxime subsequentem et ad Civitatem Barchinone.

Nomina vero illorum qui venerunt et interfuerunt proposicioni predicte et aliis proxime dictis et expeditis die presenti in domo capituli supradicti inferius describuntur. Nomina quidem prelatorum et religiosorum et personarum ecclesiasticarum sunt qui sequuntur. Et primo

Reverendus in Christo pater dominus Guillelmus Episcopus Barchinone.

Venerabilis et religiosus vir frater Petrus Guillelmi de Ulmis prior Cathalonie.

Venerabilis Petrus Danglesich officialis principalis ac procurator Episcopi Urgellensis.

Venerabilis Bonanatus Castilionis procurator domini Episcopi Vicensis eiusque vicarius generalis.

Venerabilis et religiosus frater Geraldus de Pomario procurator domini Castellani Emposte.

Venerabilis et religiosus frater Guillelmus de Guimerano comendator Spelunche Francholini.

Venerabilis et discretus vir Franciscus Sala Canonicus et prepositus barchinonensis procurator honorabilis Capituli Barchinone.

Venerabilis et discretus Poncius Canyoti Canonicus Guissone procurator honorabilis Capituli Urgellensis.

Venerabilis Salvator de Gerb presbiter de capitulo ecclesie et procurator honorabilis Capituli Gerundensis.

Venerabilis Petrus Oliverii procurator Capituli Ilerdensis.

Nomina vero illorum brachii militaris qui interfuerunt dicte proposicioni sunt qui sequuntur.

Primo honorabilis Jacobus de Meyano miles procurator Egregii viri domini Petri Dei gracia Comitis Urgelli et Vicecomitis Agerensis.

Venerabiles Berengarius de Podiatis miles procurator Egregii viri domini Joannis Dei gracia Impuriarum Comitis.

Gaucerandus de Canellis procurator Egregii viri domini Johannis Dei gracia Comitis de Pradis.

Raymundus de Villalta procurator nobilis Hugonis vicecomitis Cardone.

Martinus de Castro procurator domine Beatricis vicecomitisse Cardone.

Bernardus Mastordi procurator nobilis Rogerii Bernardi vicecomitis Castriboni.

Bernardus de Perapertusa procurator nobilis Andree de Fonolleto vicecomitis Insule et de Caneto.

Nobilis Dalmacius de Queralto.

Nobilis Raymundus Alamany de Cervilione.

Nobilis Arnaldus de Erilio.

Guillelmus de Laçano procurator nobilis Petri Galcerandi de Pinos.

Umbertus de Villafrancha procurator nobilis Raymundi de Angularia domini de Pulcropodio.

Bartholomeus de Villafrancha procurator nobilis Raymundi de Angularia domini de Pulcro podio.

Bartholomeus de Villafrancha procurator nobilis Artaldi de Focibus.

Nomina vero procuratorum et sindicorum universitatum Civitatum villarum et locorum Regiorum Catalonie qui interfuerunt proposicioni jamdicte sunt qui sequuntur.

Primo Raymundus Ça Rovira..... } Sindici Barchinone.
Guillelmus de Podio legum doctori... }

Bartholomeus Calbeti..... } Sindici Ilerde.
Petrus de Muntanyana..... }

Jacobus de Jous..... } Sindici Dertuse.
Petrus de Vilaubino..... }

Petrus de Podio Johannis..... } Sindici Vici.
Jacobus de Matavaques..... }

Petrus Bremundi.....
Bartholomeus Baban..
Guillelmus Huguet...
Jacobus Garrigas..... } Sindici Villafranche penitensium.
Guillelmus Januarii sindicus Montisalbi.
Matheus Bonjach.... } Sindici Cervarie.
Berengarius Vergos...
Guillelmus Spanyolli sindicus Podiiceritani.
Johannes Solsona sindicus Villegrasse.

CONTINUACIÓN DE LAS CORTES EN BARCELONA

Et dicta die mercurii ad quam dicta Curia fuerat continuata que fuit x.ª mensis Novembris anno a nativitate Domini M.CCC.LX.VII dictus dominus Rex existens in monasterio predicatorum Barchinone in ea domo videlicet que vocatur domus consilii ubi congregari consueverunt illi qui convenerunt ad Curias generales que Barchinone celebrantur presentibus ibidem illis qui ad dictas Curias convenerant requisivit idem dominus Rex et rogavit eosdem ibi presentes ut pro expedicione Curiarum eligerent certos tractatores qui tractarent de negociis Curiarum.

Et retenta per eos deliberacione post paululum fuit responsum domino Regi quod multi deficiebant ex illis qui fuerunt ad Curias convocati et qui ad eas venire solent et debent presertim de brachio ecclesiastico cum quasi omnes de eodem brachio sunt Terracone pro celebracione Concilii inibi convocati per Archiepiscopum Terracone Sicque fuit consultum domino Regi per eos de Curia et per ipsum dominum Regem deliberatum ut aliqua persona mitteretur ad dictos Archiepiscopum et Concilium ut venirent ad Civitatem Barchinone mutando ad eandem civitatem celebracionem ipsius concilii vel ipsam celebracionem ad tempus aliud prorogando.

Super quo fuit missus Bernardus de Palaciolo licenciatus in legibus consiliarius domini Regis cum litteris ipsius domini Regis et Curie generalis.

Et interim dictus dominus Rex continuavit ipsam Curiam ad diem sabbati proxime venientem et quod interim recognoscantur procuratoria sindicorum et procuratorum ad Curiam transmissorum.

Ad quam siquidem recognicionem fuerunt assignati Franciscus Rome vicecancellarius domini Regis Frater Berengarius de Sancto

Stephano officialis terraconensis Petrus Ça Costa bajulus Catalonie generalis et Petrus Terreni legum doctor simul cum prothonotario domini Regis.

Qua siquidem recognicione facta per predictos dicta die sabbati de mane que erat xiij dicti mensis novembris anno M.CCC.LX.VII dicta recognicio in presencia domini Regis et illorum de Curia qui erant in dicta domo consilii fuit publicata in scriptis ut sequitur.

Procuratoria brachii ecclesiastici.

Procuratorium Archiepiscopi Terrachone factum Petro Toloni fratri Berengario de Sancto Stephano et Johanni de Ortoneda et cuilibet eorum in solidum est suficiens.

Procuratorium Episcopi Gerunde factum Michaeli de Sancto Johanne est insuficiens quia dictus Episcopus non juravit causam impedimenti prout tenebatur juxta constitucionem Perpiniani.

Procuratorium Episcopi Vicensis factum Bononato Castilionis est insuficiens quia non juravit causam impedimenti juxta constitucionem.

Procuratorium Prioris Catalonie factum fratri Garcie de Maysen est suficiens et idem Prior est presens.

Procuratorium Castellani Emposte factum fratri Geraldo de Pomario est inutile quia est factum ad alias Curias et non ad istas.

Procuratorium Capituli ecclesie Gerundensis factum Salvatori de Gerb est suficiens.

Procuratorium Capituli ecclesie Urgellensis factum Poncio Canyoti est suficiens.

Procuratorium Capituli ecclesie Ilerdensis factum Bartolomeo Oliverii est suficiens.

Procuratorium Capituli ecclesie Barchinonensis factum Francisco Sala est suficiens.

Procuratorium Capituli ecclesie Dertusensis factum Geraldo de Montebruno Archidiacono de Cuylla est suficiens.

Procuratoria brachii baronum.

Procuratorium Comitis Urgelli factum Jacobo de Meyans est suficiens licet non juraverit impedimentum quia est notorium ipsum comitem esse in servicio domini Regis.

Procuratorium Comitis Impuriarum factum nobili Berengario de

Crudillis et Berengario de Podiatis et utrique eorum in solidum est insuficiens quia non juravit impedimentum. Tamen ipse Comes est presens.

Procuratorium Vicecomitis Insule factum Bernardo de Perapertusa et Bernardo Vitalis domicellis et utrique eorum in solidum est suficiens.

Procuratorium Vicecomitisse Cardone factum Petro del Orde domicello et Martino dez Castell est suficiens dummodo dictus Petrus del Orde sit presens in Curiis sed quoad dictum Martinum est insuficiens quia non est generosus.

Procuratorium Comitis Pallariensis factum Francisco de Pervis est insuficiens quia nulla causa impedimenti exprimitur nec juratur.

Procuratorium Comitis de Prades factum Jasperto et Geraldo de Barberano et Galcerando de Canellis et cuilibet eorum in solidum est insuficiens quia nulla causa impedimenti exprimitur nec juratur.

Procuratorium Vicecomitis Castriboni factum Bernardo Masturdi est insuficiens quia non juravit impedimentum nec constituit hominem generosum.

Procuratorium nobilis Petri Galcerandi de Pinosio factum Guillelmo de Laçano et Petro de Merles domicellis est suficiens et ipse est presens.

Procuratorium nobilis Raymundi de Angularia domini de Pulcropodio factum Omberto de Villafrancha domicello est suficiens.

Procuratorium nobilis Artaldi de Capraria fectum Bartolomeo de Villafrancha militi est suficiens et ipse nobilis est presens.

Procuratorium nobilis Gilaberti de Crudillis factum Johanni de Banyuls domicello est insuficiens quia non juravit impedimentum juxta forma constitucionis.

Procuratoria brachii civitatum et locorum Regalium.

Procuratorium sive sindicatus civitatis Barchinone factum Petro Terreni et Guillelmo de Podio legum doctoribus ac Raymundo Ça Rovira et Johanni Serra et majori parti ipsorum est suficiens.

Sindicatus Ilerde factus Bartholomeo Calbeti Petro de Montanyana et Raymundo de Cumbis jurisperito et cuilibet eorum in solidum est suficiens.

Sindicatus Dertuse factus Petro de Vilalbino et Jacobo de Tous est suficiens.

Sindicatus ville Perpiniani factus Petro Borroni et Guillelmo Rogerii Suavis est suficiens.

Sindicatus civitatis Vicensis factus Petro de Podio Johannis et Jacobo de Matavaques et utrique in solidum est suficiens licet non intervenerit decretum quia non habent de consuetudine.

Sindicatus Villefranche penitensium factus Petro Bramon Bartolomeo Baban Guillelmo Hugueti et Jacobo Garrigues est suficiens dummodo omnes quatuor intersint quia non est data potestas cuilibet in solidum nec majori parti.

Sindicatus Cervarie factus Matheo Bonjoch et Berengario Vergos et cuilibet in solidum est suficiens.

Sindicatus Montisalbi factus Guillelmo Janerii et [1] Alanyani et utrique in solidum est suficiens.

Sindicatus Villegrasse factus Antonio Gras Petro Alegret et Johanni Solsona est insuficiens eo quod non est factum ad presentes Curias sed ad Curias Ilerdenses.

Sindicatus Podii ceritani factus Guillelmo Espanyol Raymundo Mercerii et Petro Valielles et cuilibet in solidum est suficiens.

Deficiunt sindicatus universitatum infrascriptarum.

Gerunde.....	Sancti Petri de Auro.
Villefranche Confluentis.....	Campirotundi.
Cauquiliberi.....	Calidarum de Montebovino.
Berge.....	Terracone.
De Figueriis.....	De Cambrils.
Bisulduni.....	Tarrege.
Minorise.....	De Arbucio.

Tamen per capitulum noviter factum die proposicionis facte per dominum Regem infra mensem possunt venire et emendare procuratoria insuficiencia seu minus idonea.

Facta siquidem publicacione dicte recognicionis procuratoriorum et sindicatum fuit continuata dicta Curia ad horam vesperorum presentis die sabbati.

Et ipsa hora vesperorum dominus Rex continuavit ipsam Curiam ad diem lune proxime subsequentem.

Die lune predicta xv die novembris anno predicto ad quam diem

[1] En el original hay un espacio en blanco como para expresar el nombre.

dicta Curia fuerat continuata convocata ipsa Curia in dicta domo dicti consilii Centum Juratorum Barchinone constructa in dicto monasterio predicatorum fuerunt presentes in ipsa domo pro celebracione dicte Curie et pro tractandis de hiis pro quibus ipsa Curia fuit convocata persone infrascripte videlicet.

Pro brachio Ecclesie.

Reverendus in Christo pater et dominus dominus Jacobus Dei gracia Episcopus Dertusensis et venerabiles

Frater Petrus Guillelmi de Ulmis Prior Cathalonie.

Frater Berengarius de Sancto Stephano Prior Sancti Pauli de Campo Barchinone procurator Reverendi in Christo patris et domini domini Petri divina providencia archiepiscopi Terracone.

Frater Guillelmus de Guimerano ordinis Sancti Johannis Hierosolimitani.

Geraldus de Montebruno Archidiaconus de Culla procurator capituli sedis Dertusensis.

Frater Geraldus de Pomario procurator venerabilis Castellani Emposte.

Frater Bernardus Civaderii camerarius Rivipulli procurator venerabilis abbatis Rivipulli.

Raymundus Janerii canonicus Urgellensis procurator reverendi domini Urgellensis Episcopi.

Guillelmus de Tagamanent canonicus barchinonensis procurator et yconomus capituli ecclesie Barchinonensis.

Bartholomeus Oliverii procurator et yconomus capituli ecclesie Ilerdensis.

Pro brachio Richorum hominum et militum.

Inclitus dominus Johannes Comes Impuriarum.

Nobilis Hugo Vicecomes Cardone et Venerabiles

Jacobus de Meyano miles procurator incliti domini Petri Comitis Urgellensis.

Nobilis Andreas de Fonolleto vicecomes de Insula et de Caneto.

Nobilis Dalmacius vicecomes de Rochabertino.

Dalmacius de Queralt.

Geraldus de Queralt.

Venerabilis Galcerandus de Canellis procurator domini Johannis Comitis de Prades.

Ombertus de Villafrancha domicellus procurator nobilis Raymundi de Angularia domini de Pulcro podio.

Guillelmus de Laçano procurator nobilis Petri Galcerandi de Pinos.

Johannes Banyuls procurator nobilis Gilaberti de Crudiliis.

Venerabilis Johannes Berengarii de Montebovino domicellus.

Pro brachio civitatum et villarum.

Venerabilis Guillelmus de Podio licenciatus in legibus.....	Consiliarii Barchinone.
Petrus Terreni legum doctor.....	
Johannes Serra.....	
Bartolomeus Calbeti.....	Ilerde.
Petrus de Muntanyana.....	
Jacobus de Tous.....	Dertuse.
Petrus de Villalbi.....	
Petrus de Podio.....	Vici.
Johannes de Matavaques.....	
Petrus Borroni.....	Perpiniani.
Guillelmus Rogerii Suau.....	
Berengarius de Vergols.....	Cervario.
Matheus Bonjoch.....	
Guillelmus Janerii.....	ville Montisalbi.
Berengarius de Majoricis.....	Berge.
Petrus Sabaterii.....	
Petrus allegreti.....	Villegrasse.
Johannes Solsona.....	

Et omnes superius nominati pro celebracione dicte Curie et pro tractandis super actibus seu negociis ipsius Curie ut predicitur in domo predicta presentes juraverunt ad sancta Dei quatuor evangelia ab eis tacta tenere secreta ea que in presenti Curia tractabuntur donec fuerint publicata et consulere super predictis juxta eorum bonam conscienciam legaliter atque bene.

Et predictum juramentum persone ecclesiastice supradicte prestiterunt presente me Guillelmo de Muntmany notario et scriptore consilii Centum Juratorum dicte civitatis Barchinone tunc absente Petro de Cumba notario et scriptore brachii Ecclesie in manu et posse dicti Re-

verendi domini Episcopi Dertusensis. Et ipse dominus Episcopus ipsum juramentum prestitit in posse mei dicti Guillelmi de Muntmany nomine et pro dicto Petro de Cumba tunc ut predicitur absente.

Persone vero predicte pro brachio Richorum hominum et militum in dicta Curia ut predicitur presentes dictum juramentum prestiterunt in posse Berengarii de Vineis eorum brachii notarii.

Sindici vero dictarum universitatum regalium superius nominati prefatum juramentum prestiterunt in manu et posse mei Guillelmi de Muntmany notarii predicti.

Juraverunt eciam ad sancta Dei quatuor evangelia Franciscus Çoqueti notarius Ilerde et Berengarius de Vineis predictus in posse mei dicti Guillelmi de Muntmany notarii tenere secreta ea que in presenti Curia tractabuntur donec fuerint publicata.

Et simile juramentum prestitit dictus Guillelmus de Muntmany in manu et posse mei dicti Francisci Çoqueti.

Et simile juramentum prestitit in posse mei dicti Guillelmi de Muntmany notarii Franciscus Luch scriptor juratus sub me dicto Guillelmo de Muntmany.

Et nil aliud fuit tunc processum in dicta Curia salvo quod ipsa Curia fuit continuata ad interessendum in domo predicta hora vesperorum presentis diey pro tractatoribus eligendis.

In qua hora vesperorum superius assignata ad continuandum dictam Curiam congregata ipsa Curia pro majori parte in domo predicta interfuerunt inibi venerabilis Johannis Vallisini canonicus Barchinone procurator domini Barchinone Episcopi et nobilis Bernardus de Sono qui prestiterunt simile juramentum quod die presenti de mane prestiterunt alii superius nominati.

Item prestitit simile juramentum nobilis Franciscus de Perillionibus vicecomes de Roda et dominus de Millars pro quo loco de Millars admittitur ad presentem Curiam.

Item prestiterunt simile juramentum Raymundus de Villanova et Geraldus ça Torra domicelli.

Item die martis xvj die novembris predicti interfuerunt in dicta Curia Arnaldus de Busquetis legum doctor procurator domini Episcopi Gerundensis qui simile prestiterunt juramentum.

Item die proxime dicta interfuerunt in dicta Curia.

Nobilis Eymericus de Seintillis. Periconus de Corbera.

Jacobus March junior.
Petrus March miles.
Guillelmus Togores miles.
Berengarius Ces Pujades.
Guillelmus dez Bach et
Franciscus Gallart domicelli qui simile prestitit juramentum.
Dalmacius de Castellbisbal.
Petrus Otger miles.
Arnaldus de Blanes.

Et eadem die concordante dicta Curia fuerunt in ea electi tractatores hii qui inferius describuntur. Et primo ad audiendum videndum et examinandum gravamina dictorum brachiorum et singularium eorum et earum et super ipsis gravaminibus instandum et suplicandum debite provideri. Et secundo et subsequenter ad tractandum super hiis pro quibus dicta Curia extitit convocata Quiquidem tractatores sunt hii quorum nomina subsequuntur et primo.

Pro brachio Ecclesie.

Reverendi patres Petrus Terrachonensis Archiepiscopus.
Jacobus Dertusensis Episcopus.
Guillelmus Barchinonensis Episcopus.
Romeus Ilerdensis Episcopus.
Enecus Gerundensis Episcopus.
Petrus Urgellensis Episcopus.

Et in absencia eorum procuratores ipsorum qui jam ad Curiam fuerunt admissi et admittentur abinde.

Item pro eodem brachio abbas Rivipulli et in eius absencia frater Bernardus Civaderii eius procurator.

Item frater Guillelmus de Ulmis Prior Catalonie et in eius absencia frater Guillelmus de Guimerano.

Item Castellanus Emposte et in eius absencia frater Geraldus de Pomario eius procurator.

Item abbas Sancti Cucuphati Vallensis et in eius absencia procurator eiusdem.

Item Geraldus de Montebruno archidiaconus de Culla procurator capituli Dertusensis.

Item Guillelmus de Tagamanent procurator capituli Sedis Barchinonensis.

Pro brachio Richorum hominum et militum.

Inclitus dominus Johannis Comes Impuriarum.
Hugo vicecomes Cardone.
Dalmacius vicecomes de Rochabertino.
Dalmacius de Queralto.
Guillelmus Togores.
Johannis de Montebovino.
Petrus March.
Raymundus de Villanova.
Petrus Otger.
Ombertus de Villanova.
Jacobus March.
Arnaldus de Blanis.

Pro brachio universitatum civitatum et villarum Regalium.

Raymundus Ça Rovira.....	Barchinone.
Petrus Terreni legum doctor.....	
Bartolomeus Calbeti.....	Ilerde.
Petrus de Muntanyana.....	
Petrus Vilalbi.....	Dertuse.
Petrus de Podio Johannis.....	Vici.
Petrus Borroni.....	Perpiniani.
Matheus Bonjoch.....	Cervarie.
Guillelmus Januarii.....	Montisalbi.
Berengarius de Majoricis.....	Berge.
Guillelmus Stanyol [1].....	Podii ceritani.

Et dictis tractatoribus coram dicta Curia publicatis omnes qui in ipsa Curia presentes erant in eos unanimiter consenserunt.

Fuit tamen ibi dictum et ordinatum quod si contingat aliquem vel aliquos dictorum tractatorum impedimento aliquo detineri vel non posse comode interesse in predictis quod loco eius vel eorum brachium seu brachia de quo seu quibus fuerint alium seu alios possint eligere

1 Más arriba dice *Espanyol*, y en ambos lugares es muy clara la letra.

ad predicta volens dicta Curia quod ipsi tractatores quicquid tractaverint habeant in Curia referre quodque nichil precise vel finaliter possunt concedere vel difinire sine expresso consensu tocius presentis Curie.

Et prefati tractatores eis in dicta Curia publicatis aliisque qui in ipsa Curia presentes erant inde recessis institerunt juramentum ad sancta quatuor evangelia sub forma subscripta.

Juraverunt ipsi tractatores quod quilibet eorum tenebit secretum id quod in dicta Curia dicetur donec presens Curia fuerit publicata. Sic quod nunquam revelabit vel nominabit aliquam personam de eo quod in presenti Curia dicet ipsa Curia durante nec eciam postea de eo videlicet quod in preiudicium Curie vel dampnum ipsarum personarum vel alicuius earum redundare posset nec eciam sine licencia tractatorum revelabit aliquid de hiis que in dicta Curia tractabuntur salvis personis illis que subrogate fuerint et juraverint et que juxta ordinacionem presentis Curie possunt et poterunt tractatibus ipsius Curie interesse.

Item quod dabunt bonum et legale consilium ad suum meliorem intellectum et ad bonum comune generalis Catalonie.

Item quod timore vel amore seu aliqua corrupcione seu aliqua alia racione seu causa non consulent nisi secundum Deum et eorum bonam consciencia m.

Et hiis sic peractis voluerunt et ordinarunt quod illi qui loco alicuius vel aliquorum tractatorum predictorum subrogabuntur faciant idem vel simile juramentum.

Et subsequenter dicti tractatores qui soli remanserant in dicta domo attento quod segnius expediunt comissa negocia plures concordarunt unanimiter quod de quolibet brachio eligerentur ex se ipsis ad videndum recognoscendum et examinandum gravamina supradicta tres qui eis visis et examinatis inde referrent ceteris contractatoribus suis quo acordio habito fuerint statim ad hec electi de dictis tractatoribus de quolibet brachio tres qui sunt hii qui sequuntur videlicet.

Pro brachio Ecclesie.

Frater Berengarius de Sancto Stephano Prior Sancti Pauli Barchinone procurator domini Archiepiscopi Terracone.

Arnaldus de Busquetis legum doctor procurator Episcopi Barchinonensis.

Raymundus Januarii procurator domini Episcopi Urgellensis.

Et pro brachio baronum et militum.

Nobilis Dalmacius de Queralto.
Petrus March miles.
Johannes Berengarii de Montebovino domicellus.

Et pro brachio Civitatum et villarum Regalium.

Petrus Terreni legum doctor.....	Barchinone.
Petrus de Muntanyana.....	Ilerde.
Petrus Borroni.....	Perpiniani.

Deinde vero omnes prenominati tractatores ut melius ad tractatus presentis Curie procedere possint concordarunt quod viderentur et recognoscerentur compota Deputacionis generalis Cathalonie. Et quod ad ipsa videnda et recognoscenda assignarentur tres persone una de quolibet brachio que vocarent deputatos Cathalonie residentes Barchinone ut ostenderent eis eorum compota.

Que quidem tres persone statim fuerunt ibi ad hec electe et sunt iste videlicet.

Pro brachio Ecclesie.

Raymundus Januarii precentor Urgellensis.

Pro brachio milicie.

Nobilis Hugo vicecomes Cardone.

Pro brachio regali.

Johannes Serra.

Et omnes predicti tractatores dixerunt quod post prandium essent ex causis predictis in domo predicta.

Postmodum vero die veneris xix die novembris anno predicto comparuit et interfuit in dicta domo pro celebracione dictarum Curiarum venerabilis et religiosus frater Bernardus de Vallesicca monacus et prepositus monasterii Sancti Cucuphatis Vallensis procurator Reverendi et religiosi viri fratris Petri Dei gracia abbatis dicti monasterii qui obtulit et produxit procuratorium dicti domini abbatis. Et quia fuit repertum suficiens fuit admissus ad tractatus Curiarum predictarum et juravit in manu et posse dicti domini Episcopi Dertusensis per modum et formam primo superius expressata.

Et statim dicto die et anno nobilis vir dominus Rogerius Bernardi vicecomes Castriboni existens in dicta domo pro celebracione dictarum Curiarum prestitit simul juramentum.

Die eadem hora vesperorum interfuerunt in Curia supradicta nobilis Arnaldus Dorchau et Petrus de Pratis et Franciscus de Sancto Martino sindici universitatis Civitatis Gerunde qui omnes superius proxime nominati simile prestiterunt juramentum.

Item eadem die et hora dictus Petrus de Pratis sindicus dicte universitatis Civitatis Gerunde qui electus fuit ex tractatoribus brachii Civitatum et locorum regalium Cathalonie pro universitate Gerunde prestitit simile juramentum quod prestitum fuit per tractatores superius nominatos.

Die martis xxx die Novembris anno predicto interfuit in dicta Curia Raymundus de Cumbis sindicus Civitatis Ilerde et incontinenti prestitit simile juramentum.

Die mercurii prima die Decembris anno predicto circa horam tercie Petrus Durandi sindicus loci de Caucholibero prestitit simile juramentum.

Et eadem die et hora Guillelmus Durriols sindicus Minorise interfuit in dicta Curia et simile prestitit juramentum.

Secunda Proposicio facta per dominum Regem Barchinone super facto Sardinie [1].

Post predicta vero die mercurii prima die Decembris anno predicto Congregata Curia supradicta in dicta domo consilii Centum Juratorum dicte Civitatis pro tractandis et agendis comunibus actibus ipsius Curie. Et attendens ipsa Curia quod in officio Deputacionis generalis Cathalonie sunt ut ad auditum ipsius Curie pervenit inmoderate missiones seu expense et quod in ipso officio sunt in detrimentum generalis Cathalonie et rei publice eiusdem cupiensque ipsa Curia super hiis debite providere et ea ad debitum reducere statum concordavit ipsa Curia quod ad hec recognoscenda eligerentur tres persone scilicet de quolibet brachio una que statim fuerunt in ipsa Curia electe ipse tres persone quarum nomina sunt hec videlicet.

Pro brachio Ecclesie.

Raymundus Januarii precentor ecclesie Urgellensis.

Pro brachio milicie.

Raymundus de Juyano miles.

Pro brachio regali.

Raymundus Ces Comes Cives Ilerde.

Postmodum vero die jovis ij die Decembris anno predicto interfuit in dicta domo predicti monasterii in celebracione ipsius Curie frater Arnaldus Tahidella monachus et procurator venerabilis et religiosi viri domini abbatis Populeti qui prestitit simile juramentum quod per omnes de dicta Curia jam primo fuit prestitum.

1 Sigue á este título una página en blanco, en la cual debía haberse copiado este importante discurso.

Die veneris iij Decembris anno predicto interfuit in ipsa domo comuni dicti monasterii in celebracione dicte Curie Raymundus Mercerii sindicus ville Podii ceritani et prestitit simile juramentum.

Die mercurii viij die Decembris anno predicto inclitus dominus Petrus Comes Urgelli presens in dicta Curia in domo predicta predicatorum prestitit simile juramentum ad sancta Dei quatuor Evangelia in posse mei Guillelmi de Muntmany notarii predicti quod alii predicti qui ad dictam Curiam venerunt superius prestiterunt. Et idem prestitit juramentum venerabilis Jacobus de Taro miles in posse mei Berengarii de Vineis notarii.

Et statim dictis die et anno venerunt et interfuerunt in dicta domo ad dictarum Curiarum Reverendi in Christo patres et domini domini Guillelmus Barchinonensis et Raymundus Vicensis Episcopi et venerabilis et religiosus frater Guillelmus abbas Populeti et venerabilis Franciscus Sala procurator capituli Barchinone et Thomas Pastoris canonicus et procurator capituli ecclesie Vicensis qui more solito prelatorum et clericorum prestiterunt illud juramentum quod per alios de dicta Curia et dicti domini Episcopi illud quod per tractatores eiusdem Curie superius extitit prestitum.

Post predicta vero die mercurii predicta dicta Curia congregata in dicta domo predicatorum attendens quod superius fuerunt electi in tractatores negociorum et tractatuum presentis Curie xxxvj scilicet de quolibet brachio xij et quod segnius expediunt comissa negocia plures delliberavit et concordavit ipsa Curia quod pro expedicione negociorum eiusdem dicti tractatores reducerentur ad numerum xviij tractatorum scilicet de quolibet brachio ad numerum sex tractatorum. Et ideo fuerunt in ipsa Curia ipsi tractatores electi per quodlibet brachium. Qui tractatores sunt hii quorum nomina subsequuntur videlicet.

Pro brachio Ecclesie.

Reverendus dominus Guillelmus barchinonensis Episcopus. P.

Petrus abbas Sancti Cucuphatis Vallensis.

Frater Guillelmus de Guimerano ordinis Sancti Johannis hierosolimitani.

Frater Berengarius prior Sancti Pauli de Campo Barchinone.

Raymundus Januarii precentor ecclesie Urgellensis.

Frater Geraldus de Pomario procurator Castellani Emposte.

Pro brachio Richorum hominum et militum.

Egregius vir dominus Johannes Comes Impuriarum.
Dalmacius de Queralto.
Franciscus de Sancto Clemente miles.
Jacobus de Faro miles.
Raymundus de Juyano miles.
Petrus Marchi miles.

Pro brachio Civitatum et Villarum regalium Catalonie.

Petrus Terreni legum doctor Barchinone.
Raymundus de Cumbis jurisperitus Ilerde.
Petrus de Pratis jurisperitus Gerunde.
Jacobus de Thous Dertuse.
Petrus Barroni Perpiniani.
Matheus Baujoch Cervarie.

Volens et ordinans dicta Curia quod si forsan contigerit aliquem vel aliquos de tractatoribus impedimento aliquo detineri vel alias non posse comode interesse in predictis quod loco eius vel eorum possint alius seu alii eligi per brachium seu brachia de quo seu quibus fuerint, et quod ipsi tractatores quicquid tractaverint habeant et teneantur in Curia referre et quod nichil precise vel expresse seu finaliter possint concedere vel definire sine expresso assensu et voluntate tocius presentis Curie.

Postea vero die jovis IX Decembris venerabilis et religiosus vir dominus frater Petrus Dei gracia abbas Sancti Cucuphatis Vallensis existens personaliter intus domum predictam in celebracione dictarum Curiarum prestitit in manibus dicti domini Episcopi Barchinonensis juramentum illud quod per alios de dicta Curia et per tractatores eiusdem superius extitit prestitum.

Die vero lune XIIJ Decembris anno predicto honorabilis et religiosus vir dominus frater Johannes de Heredia Castellanus Emposte venit et interfuit in domo capituli fratrum predicatorum Barchinone ubi dicta

generalis Curia celebratur et prestitit illud juramentum quod per alios de dicta Curia superius prestitum extitit.

Postquam die mercurii xv Decembris anno predicto Congregata dicta Curia in dicta domo consilii Centum Juratorum dicti monasterii pro actibus dicte Curie pertractandis attendens ipsa Curia quod diverse persone faciunt seu facere intendunt diversas peticiones seu demandas in et super bonis Deputacionis generalis Cathalonie volens dicta Curia super hiis debite providere deliberavit et concordavit unanimiter minime discrepante quod deputati dicti Generalis ad audiendum compota aliorum deputatorum dicti Generalis inferius nominati valeant et possint colligere et audire ac eciam decidere dictas questiones et demandas per modum in infrascriptis capitulis contentum. Quorumquidem capitulorum tenor talis est.

La Cort general de Catalunya ajustada en la casa del consell dels C jurats dels preycadors de la Ciutat de Barchinona [1].....

1 Con estas palabras, quedando todavía en blanco una parte del folio, termina el Proceso. Parece que en éste había más folios.

FIN DEL TOMO SEGUNDO

INDICE

CORTES CELEBRADAS DURANTE EL REINADO DE D. PEDRO IV DE ARAGÓN

(Continuación.)

Págs.

I.....—Cortes de Cervera de 1359..... 1
II. ..—Cortes de Barcelona, Lérida y Tortosa de 1364 á 1365..... 135
III...—Cortes de Barcelona de 1365..... 332
IV...—Parlamento de Barcelona de 1366..... 448
V....—Parlamento de Barcelona de 1367..... 448
VI...—Cortes de Villafranca del Panadés en 1367..... 484

Acabóse de imprimir este segundo tomo de las
CORTES DE LOS ANTIGUOS REINOS DE ARAGÓN Y
DE VALENCIA Y PRINCIPADO DE CATALUÑA,
en Madrid, en el establecimiento
tipográfico de la Viuda é hijos
de M. Tello, impresor de la
Real Academia de la
Historia, el día 11
de Marzo del
año 1899.

DP
124
A5
t.2

Aragon. Cortes
Cortes de los antiguos
reinos

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY